

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG13790	ImageGroup:	I1KG15361
LCCN:	2005389145	ISBN:	n/a

Title:	རྒྱལ་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར། rgyal sras bstan 'dzin rab rgyas kyi rnam thar/
Author:	ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་ ngag dbang lhun grub
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	phun tshogs gling / them phu/
Publisher:	ke em kri dpe skrun khang /
Date:	2005
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 9/2013

ཀུམ་ལྷ་ས་བསྐྱེད་འཛིན་རབ་ཀུམ་ཀྱི་རྣམ་ཐར།

མཛད་སྐུ་ རྒྱུ་ལྷ་ས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར།

མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་འི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱེད་བཟང་
ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྒོར་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཀེ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

དེབ་གཟུང་པར་ཐངས་དང་པ་

སྤྱི་ལོ་ 2004 ལྟེ།

ཕྱགས་སྒྲིག་པ་

ཀེ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སྐྱན་ཁང་།

མཛུབ་གཞི་པ་

འཛིགས་མེད་བསྐྱན་འཛིན།
ཀེ་ཨེམ་གྱི་ལས་ཁུ།

ཞུ་དག་པ་

སློབ་ཀྱན་བཟང་མིན་ལས།
ཀེ་ཨེམ་གྱི་ལས་ཁུ།

བཟོ་བཞུགས་པ་

དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན།
ཀེ་ཨེམ་གྱི་ལས་ཁུ།

པར་བཏབ་ས་

ཀེ་ཨེམ་གྱི་པར་ཁང་ ཡུན་ཚོགས་སྒྲིང་། འབྲེམས་
སྒྲིམ་ཨང་ ༢༣༥། བརྒྱད་འཕྲིན་ཨང་ 252260།
པར་འཕྲིན་ཨང་ 252702།

དཔེ་སྐྱན་པ་

ཀེ་ཨེམ་གྱི་དཔེ་སྐྱན་ཁང་ཐིམ་ཕུ། འབྲེམས་སྒྲིམ་
ཨང་ 672། བརྒྱད་འཕྲིན་ཨང་ 233620། 324026།
པར་འཕྲིན་ཨང་ 322047།

MRP NU. 795.00

རྣམ་ཐར་ཚུམ་པ་པོ་མཁན་རབས་དྲུག་པ་ཇི་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དོ་སྤྱོད།

ཇི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལྷན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཚུམ་སྤྱི་གནང་མི་ ཇི་མཁན་ཁྱི་རབས་དྲུག་པ་ཆོས་
ཇི་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ནི་ འབྲུངས་ཡུལ་ཐིམ་ཕུ་ཅང་སྤང་ཁ་ལས་ བཛོལ་བྱུག་སྒྲིམ་ཞིག་པོའི་སྐུ་ ༩
མའི་གདུང་རྒྱུད་ལས་ རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལྷན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་དམ་ཆོས་བསྐྱེད་འཛིན་དང་ གདུང་རབས་
གཅིག་པར་ རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ལྷགས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༧༠ ལ་འབྲུངས། དགུང་བྱངས་བཅུ་ལ་དགེ་བདུན་
ཀྱི་སྤྱི་བཞུགས། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་རྒྱུན་
འཛིན་པ་ལྷན་འོད་ཟེར་ལས་ བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་པ་བཞེས། དྲུང་ཡིག་ཆེ་དོར་དང་། དགེ་བཞེས་དག་
དབང་འབྲུག་པ་ལ་ སོགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ལས་བཅུ་ཕྱག་རིག་པའི་གནས་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཆོད།

ལྷག་པར་དུ་རིགས་བདག་ཁྱི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལྷན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ལས་ སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པའི་
གསལ་བསམ་རྒྱུ་མཆོའི་པ་མཐར་སོན་ཏེ་ཐ་སྐྱོད་ཆོག་གི་བརྒྱུད་པ། མྱོང་བ་བཟའི་བརྒྱུད་པ། རྟོགས་པ་དོན་གྱི་
བརྒྱུད་པ་སྤྱི་བརྒྱུད་གསུམ་དོན་གྱི་མོར་བུ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་རྩ་བའི་སྤྱི་པ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ལྷན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
ཐར་ དགེ་མཚན་སྤྱི་པ་མེད་པ་འདི་ལ་སོགས་པ་འཆད་ཚུངས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྤྱི་པ་མེད་
བཞེན་དོན་སྤྱི་བ་དཔོན་དང་རྩ་ལང་སྤྱི་པ་རིམ་པར་མཛད་པའི་སྐྱབས་ཏེ་དགུང་བྱངས་ང་ལྷ་པ་འོད་འབྲུག་ལ་
མཁན་རབས་དྲུག་པའི་ཁྱི་ཐོན། ལོ་དྲུག་གི་བར་དུ་སྤྱིན་གྲོལ་གདམས་པའི་མཛོད་ཁང་དབྱེ་ནས་སྐུ་ལྷན་
འདུས་པའི་ཡིད་ཀྱི་འོད་རྒྱ་འགོངས་པར་མཛད་པའི་མཐར། དགུང་བྱངས་རེ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་
ལྷགས་ཁྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༠ ལ་མཁན་པོའི་ཁྱི་ཐོན་ཏུ་དགོངས་པ་རྟོགས་སོང་ཅུང་ རང་ཅག་མ་འོངས་པའི་འདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་ ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་འདི་གཅིག་ཕུ་བཀའ་རིན་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་
བཀའ་རིན་དུན་གསོ་བསྐྱུལ་པའི་བར་དུ་ལྷ་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

དཔེ་བསྟན་པའི་སྟོན་བཅོད།

རྒྱལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་ ༡༩༣༤ - ༡༩༤༧འི་ ཞབས་དུང་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱུད་
ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་གཞིར་བཞེངས་སུ་མཛད་པའི་བཀའ་བློན་འབྲུག་ལྷ་དང་འབྲུག་བའི་
སྐྱེས་མཆོག་དམ་པ་ཅིག་ཡིན། རྒྱལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་གྱིས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་སྐྱ་
མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ་ནས་ ༡༩༤༧ ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་རང་ཞིང་དུ་མ་ཐེབས་ཚུན་མི་ལོ་ ༧༩ རིང་ལ་ ཞབས་དུང་
རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཆབ་གསེར་གྱི་གཞོན་ཏེ་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་མཛད་གནང་བ་མ་ཆད། ད་རེས་ཚུན་
དར་བྱབ་ཡོད་པའི་འབྲུག་ལུགས་རིག་གཞུང་ཆ་མཉམ་སྟེན་གཏོད་མཛད་གནང་བའི་བཀའ་བློན་ཅན་ཅིག་ཡིན།

དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་རྒྱལ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་འདི་ཡིས་ འབྲུག་གི་སྟོན་རབས་མང་ཤོས་ཞིག་གི་ར་
ཁུངས་སྟོན་ཚུགས་པ་ལས་ ཞིབ་ཆོལ་པ་ཡོངས་དང་ དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པའི་རྗེས་འབྲུག་པ་ཡོངས་ལ་
མེད་ཐབས་མེད་པར་མཁོ་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ དཔེ་རྒྱུན་དགོན་ཅིང་དཔེ་གཟུགས་སུ་བཞུགས་པ་
རྣམས་ཀྱང་ དེད་དུས་སུ་འཆང་སྟོང་བྱ་སྟབས་མ་བདེ་བར་བརྟེན་ དེབ་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ་ དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ཕྱིར་ཞིང་གསལ་བའི་ཞབས་ཏོག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་ དཔེ་བསྟན་བསྐྱར་ཞུས་བྱས་ཡོད།

དེབ་འདི་ནང་ རྣམ་ཐར་རྩམ་པ་པོའི་རྩོད་མདོར་བསྟུས་ཤིག་བཀོད་ཡོད་པ་ མཛད་གཟིགས་སྟབས་བདེ་བའི་
ཆེད་དུ་ དོན་ཆོན་འགོ་བཅོད་སོ་སོར་དབྱེ་ཞིང་ དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ལས་ ཞིབ་མཁལ་དུས་ཆོད་མེད་
མི་རྣམས་ དོན་ཆོན་གང་མཁོ་ཐད་ཀར་དུ་གཟིགས་ཆོག་པར་ཡོད་པ་དང་ མཁལ་ཏུ་ མཛད་རབས་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱང་བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ ཞིབ་འཆོལ་པ་ཡོངས་ལ་ལྷག་པར་དུ་ཕན་ཐབས་འོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེ་ལྟར་འབད་
པས་བསྐྱབས་པའི་དགོ་ཕྱ་གང་མཆིས་ཀྱང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཡི་རང་དབང་ཡུན་བརྟན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འབྱུར་བར་
བསྟོས་ཤིང་སྟོན་པ་བཅས་ཞུ་བ་ལགས་སོ།།

མ་ཉི་འོ་འོ།

འཛིན་སྐྱོང་མདོ་ཆེན།

ཀེ་ཡི་མ་གྱི་དཔེ་བསྟན་ཁང་།

མཛད་རྣམ་ལོ་ཚིགས།

ཨང་	བྱང་རབས་	རབ་ལོ་	ཤྱི་ལོ་
༡)	ཡབ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་འབྲུངས་ལོ།	ཁིང་ཁྱི་	༡༥༧༧
༢)	གཅན་མོ་ཐེ་བཙུན་བྱང་འབྲུངས་ལོ།	ཁིང་ཁྱི་	༡༦༣༧
༣)	ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུངས་ལོ།	ས་སྟག་	༡༦༣༤
༤)	གཙང་སྡེ་པ་ཀམ་བསྟན་སྐྱོང་དབང་པོའི་དམག་	ས་ཡོས་	༡༦༣༩
༥)	རོ་སྟོན་རྫོང་ཕྱག་ལ་བཞེས་པ།	ལྷགས་སྤྱལ་	༡༦༧༡
༦)	གཙང་མཁན་ཆེན་བྱོན་ལོ།	ཚུ་རྟ་	༡༦༧༢
༧)	ཡབ་ཚེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གཤེགས་ལོ།	ཁིང་སྤྱེལ་	༡༦༧༧
༨)	རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་དཔུང་ཆེན་སྤྱ་མ་བརྩལ་པ།	ཁིང་སྤྱེལ་	༡༦༧༧
༩)	ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་གྲྭ་ཚང་གི་སྡེར་ཁྱུགས་ལོ།	ཁིང་བྱ་	༡༦༧༥
༡༠)	ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སྟོབ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོ་དགེ་འདུན་ གྱི་སྡེ་བཅས་རིན་སྤྱངས་སྤྱ་ཕེབས་པ།	ཁིང་བྱ་	༡༦༧༥
༡༡)	དགེ་འབྲུག་ཆིངས་སྤྱ་འབྲེལ་བའི་ལོ།	མེ་ཁྱི་	༡༦༧༦
༡༢)	ནང་སོ་ཨ་ཁྱའི་དགེ་ལུན་པའི་དཔུང་ཆེན་གཉིས་པ་ཚུགས་པ།	ས་སྤྱང་	༡༦༧༩
༡༣)	ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་བདེ་མཆོག་བྱང་རིལ་སྤྱབ་པ།	ལྷགས་སྟག་	༡༧༥༠
༡༤)	ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ།	ལྷགས་ཡོས་	༡༦༥༡
༡༥)	སྡེ་པ་དབུ་མཛད་གཤེགས་ལོ།	མེ་སྤྱེལ་	༡༦༥༦
༡༦)	དགེ་ལུན་དམག་ཆེན་གསུམ་པ་(ནང་སོ་རྩོམ་བྱ་མདའ་དཔོན་ བཀྲས་སྤྱང་པའི།)	མེ་བྱ་	༡༦༥༧
༡༧)	སྡེ་སྤྱིད་གཉིས་པ་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་སྤྱ་མངའ་གསོལ་བ།	མེ་སྤྱེལ་	༡༦༥༦
༡༨)	སྡེ་སྤྱིད་གཉིས་པས་དཔུལ་གྱི་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཞེངས་ འགོ་བཙུགས་པ།	ཚུ་སྟག་	༡༦༦༢

19)	བཀའ་འབྱུང་གསེར་མ་བཞེངས་འགོ་བཅུགས་པ།	མེ་རྩ་	1466
20)	སྡེ་པ་མི་འབྱུང་པ་སྡེ་སྲིད་དུ་བསྐྱོ་བ།	མེ་ལུག་	1467
21)	རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་སྡེ་ནས་རྩོད་དུ་ཆོས་བདག་ཏུ་བཀུར་ཏེ་ སྡེ་སྲིད་དང་མཉམ་པར་སྦྲར་བ།	མེ་ལུག་	1468
22)	སྤྱངས་རྩོད་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལོར་བུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་བ།	མེ་ལུག་	1469
23)	དབང་ལུང་གནང་འགོ་བཅུགས་པ།	ས་སྤྱལ་	1470
24)	སྤྱ་གྲོ་བཅུན་གསེར་པོ་འབྱུང་བ།	ས་བྱ་	1471
25)	གསང་བའ་ཉམས་གསོ་འགོ་བཅུགས་པ།	ལྷགས་མག་	1472
26)	རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་དཔེ་འགོ་དང་པ་བསྐྱོ་བཞག་མཛད་པ།	ཁྱ་ཁྱི་	1473
27)	མཁན་ཆེན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་གཤེགས་པ།	ཁྱ་ཁྱི་	1474
28)	དུང་དམ་ཆོས་གཤེགས་པ།	ཁྱ་ཁྱི་	1475
29)	མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་མཁན་གྱི་པར་མངའ་གསོལ་བ།	ཁྱ་ཁྱི་	1476
30)	རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མགར་སར་ཕེབས་པ།	ཁྱ་སྤྱང་	1477
31)	གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་རབ་གནས་མཛད་པ།	ཁིང་སྤྱག་	1478
32)	གསང་བའ་བསྐྱབས་པའི་རབ་གནས་མཛད་པ།	ཁིང་སྤྱག་	1479
33)	ལྷགས་རིར་སྤྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ།	ཁིང་ཡོས་	1480
34)	མོན་པ་ཨ་ཆོག་གིས་རོ་རྒྱལ་དང་མོན་པ་ཨ་ཆོག་སྤོན་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱལ་བ།	མེ་འབྲུག་	1481
35)	སྡེ་པ་མི་འབྱུང་པ་དང་གཅིག་ཁར་བུམ་ཐང་སྤྱོད་ཞབས་བསྐྱོར་ལ་བྱོན་པ།	མེ་འབྲུག་	1482
36)	ལྷགས་རིར་སྤྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ།	མེ་འབྲུག་	1483
37)	དགེ་ལུན་སྡེ་སྲིད་སྤྱིན་པའི་དཔུང་བཅུགས་པ།	མེ་འབྲུག་	1484
38)	རྩོད་ཁར་བྱོན་ཏེ་སྤྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ།	མེ་སྤྱལ་	1485
39)	སྡེ་སྲིད་གྱི་འགན་ཡང་བཞེས། (མི་འབྱུང་པ་བྱུར་བཞུགས་)	ས་རྩ་	1486
40)	དགེ་ལུན་པ་དང་ཆེངས་འགྲིགས།	ས་རྩ་	1487
41)	རོར་ཞབས་དུང་ཀླུ་སྤྱངས་སྤྱུ་མོ་ཕྱེའི་བདག་མོར་ཕུལ་བ།	ས་རྩ་	1488
42)	དག་དབང་འབྲུག་པ་སྤྱ་སྤྱོད་བཅུག་པ།	ས་རྩ་	1489

༤༣)	དབུ་མཛེད་བསམ་གཏན་པད་དཀར་གཤེགས། (བསམ་གཏན་བསྟན་འཛིན་བསྟོས།)	ས་རྟ་	༡༢༧
༤༤)	ཚྱེད་ཁར་སྐྱེ་མཚམས།	ས་ལུག་	༡༢༨
༤༥)	མི་འབྱུང་པ་གཤེགས་པ།	ལྷགས་སྒྲེལ་	༡༢༩
༤༦)	རྒྱལ་ཚབ་རྩ་མའའ་གསོལ་ལོ།	ལྷགས་སྒྲེལ་	༡༢༩
༤༧)	བཙུན་ཁལ་བསྟུས་པ།	ལྷགས་བྱ་	༡༣༠
༤༨)	དགོངས་འདུས་ཚེས་བཅུ་ཐོག་མ།	ལྷགས་བྱ་	༡༣༠
༤༩)	དབང་ཚྱེད་པ་འབྱུག་བསྟན་འཛིན།	ལྷགས་བྱ་	༡༣༠
༥༠)	སྤངས་ཐང་གསེར་རྟོག་	ལྷགས་བྱ་	༡༣༠
༥༡)	སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན་གཤེགས།	ལྷགས་བྱ་	༡༣༠
༥༢)	སྤྱོད་ཞབས་བསྟོར།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༣)	པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་སྟག་ཚང་གྲུ་མར།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༤)	ཚྱེད་འདུས་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༥)	སྟག་ཚང་རྩ་བྱོན་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༦)	དབུ་མཛེད་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་བསྟོས་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༧)	ཤར་ཕྱོགས་བཙུན་ཁལ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༨)	ཁི་ལྷམ་གདན་འདྲེན།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༥༩)	འབྲས་སྤངས་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་གཤེགས་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༦༠)	གཤི་ཁར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་རྩ་འབྱུག་དམག་བཙུགས་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༦༡)	བཀ་ཤིས་ཚེས་ཚྱེད་ཀུན་རྒྱལ་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༦༢)	མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཙུགས་པ།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༦༣)	ཁི་ལྷམ་སྤྱོད་གནས་སྟོར།	ཁུ་ཁྱི་	༡༣༡
༦༤)	ལྷན་སྒྲེས་རིལ་སྒྲུབ།	ཁུ་ཕག་	༡༣༢
༦༥)	གནས་བཅུའི་ཐང་ཀ་ཚེས་རྩལ་མ་བཞེངས་པ།	ཁུ་ཕག་	༡༣༢
༦༦)	དག་དབང་དཔལ་འཕྱོར་སྤྱོད་སྤྱི་གྲ།	ཁུ་ཕག་	༡༣༢

༤༧)	བྱ་དཀར་ཐོང་སར་བཞེངས།	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༤༨)	ཁུ་འཛོམས་སར་མཆོད་རྟེན། (དམག་བསྐྱོག་)	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༤༩)	རྟ་མཆོག་ལྟ་ཁང་བཞེངས་པ།	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༥༠)	སྒྲིབ་ཁྱེ་ཐོ་ཞལ་གསེར། (ལུང་ཀ་ཚོན་)	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༥༡)	ཆོས་འཁོར་ཅུ་གདན་ས་སར་བཞེངས།	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༥༢)	མཁན་ཆེན་ལས་དབང་ལུང་གསན་པ།	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༥༣)	ལུགས་རིང་ཆིབས་རྟ་ལས་སྐྱ་རྩབ་ཤོར་བ། (སྐྱ་མ་ཉེས་ཆིབས་ཤི།)	ཁུ་ཕག་	༡༥༤༧
༥༤)	བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཐོང་དུ་ཙན་དམར་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན།	ཤིང་གྲི་	༡༥༤༥
༥༥)	ཁྲི་ལྷམ་གཤེགས་པ།	ཤིང་གྲི་	༡༥༤༥
༥༦)	མཁན་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་གཤེགས།	ཤིང་གྲི་	༡༥༤༥
༥༧)	གདན་སར་བྱོན་ལམ་ཉིང་ལ་ནས་ནགས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་ ཞབས་བསྐོར་ཁུ་བྱུག་ལར་ཕེབས་པ།	ཤིང་གྲི་	༡༥༤༥
༥༨)	རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བཟོ་བོ་གྲགས་པ་ལ་དབང་འདུས་ཟམ་ བཙུགས་བཙུག་པ།	ཤིང་གྲི་	༡༥༤༥
༥༩)	ཞབས་དུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གོས་ཐང་ ཆོམ་དུབ་མ་གྲུབ།	ཤིང་གྲུང་	༡༥༤༦
༦༠)	ཆར་ཕབས་པ།	ཤིང་གྲུང་	༡༥༤༦
༦༡)	འབྲས་ཆར་གཉིས་བཙུགས་པ།	ཤིང་གྲུང་	༡༥༤༦
༦༢)	ཐིམ་ཐོང་དང་པ་ཨུའུ་ཆེ་རིང་ལོ་ལྷལ་གཤེགས་པ།	ཤིང་གྲུང་	༡༥༤༦
༦༣)	བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཐོང་ཐོང་དཔོན་ཇེ་རིན་པོ་ཆའི་གཟིམ་དཔོན་(ནོར་བུ) བསྐྱར་འཛིན་ནོར་བུ་བསྐྱོས་གནང་བ།	མེ་སྐྱག་	༡༥༤༧
༦༤)	སྒོ་བོར་བརྒྱས་གཞུང་མགོན།	མེ་སྐྱག་	༡༥༤༧
༦༥)	ཡི་གེའི་སྒོ་བ་བྱ་བཙུགས་པ།	མེ་སྐྱག་	༡༥༤༧
༦༦)	བཀའ་འཁྱུར་གསེར་མ་གྲིས།	མེ་སྐྱག་	༡༥༤༧
༦༧)	དཀར་སྒེ་དབང་འདུས་ལྟ་མོ་ཞབས་དུང་ཅུའི་བདག་མོར་བསྐྱས་པ།	མེ་སྐྱག་	༡༥༤༧

༩༩)	བོད་ཀྱི་མགོན་གཉེན་རྒྱལ་ཐང་པ་བསྐལ་བ།	མེ་སྟག་	༡༥༤༧
༩༩)	གནས་བཅུ་ཉི་ཐང་ཀ་ཐོག་ཚད་མ་ཆོས་དྲུབ་མ་ཆར་གཉིས་བཞེངས་པ།	མེ་སྟག་	༡༥༤༧
༩༩)	ཕུན་སུམ་ཆོག་མཁུ་པའི་ཐང་ཀ་ཐོག་ཚད་མ།	མེ་སྟག་	༡༥༤༧
༩༩)	དབུ་གུར་ནང་བཀྲམ་རྒྱུ་འཛུགས་བརྒྱུད་ཐང་ཀ།	མེ་སྟག་	༡༥༤༧
༩༩)	མོན་པ་ཨ་འཛིན་འབྲུག་ཞབས་འབྲུག་ལྗོངས་འབྲུག་བོད་ སྤྱི་སྤྲོད་ཆིངས་བཟོ།	མེ་ཡོས་	༡༥༤༨
༩༩)	རིག་མ་བཅུ་དྲུག་འཆམ་འགོ་དང་པ་རྒྱ་བརྒྱུད་འཆམ་པ་འགོ་བཅུ་གས་ པའི་ཆོས་བཅུ་རྒྱ་དང་པའི་སྤྱབ་ཆེན་གཉིས་པ་བཅུ་གས།	མེ་ཡོས་	༡༥༤༨
༩༩)	སྤྱ་གྲོ་སྤྱི་སྤྱི་བསམ་གཏན་པད་དཀར་བསྐྱོ་བཞག།	མེ་ཡོས་	༡༥༤༨
༩༩)	རྩ་མགོ་རྫོང་ས་བཅག།	མེ་ཡོས་	༡༥༤༨
༩༩)	རྫོང་བཞེངས་འགོ་བཅུ་གས།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༩༩)	དག་འདུན་པར་དགོངས་འདུས་དབང་མོ་ཆེ་གནང་བ།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༩༩)	དཀར་སྤེ་མཆོད་རྟེན་རྟེན་པོར་ཁང་བཅུ་གས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༩༩)	སྤེ་དག་རྒྱལ་པའི་དབུ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་བཏང་གནང་བ།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༡༠༠)	ཆབ་འབངས་ཡོངས་ལ་དམ་ཚུས་རིལ་འབྱེད་གནང་བ།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༡༠༡)	དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རྫོང་ལས་དགོངས་པ་ཞུས་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་ འདུས་མོ་བྱང་དུང་དམ་ཆོས་གཟིམ་ཁང་ནང་བཞུགས་བཅུ་གས།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༡༠༢)	དུང་དམ་ཆོས་ཀྱིས་གཟིམ་དཔོན་དག་དབང་ལྟན་གྱུ་བསྐྱེད་པ་ བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ།	ས་འབྲུག་	༡༥༤༩
༡༠༣)	མཁན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གཤེགས་པ།	ས་སྐལ་	༡༥༥༠
༡༠༤)	བྱེ་བ་ཕྱག་ཚེ་འདེབས་འགོ་བཅུ་གས་གནང་བ།	ས་སྐལ་	༡༥༥༠
༡༠༥)	སྟོན་པའི་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་བཞེངས་པ།	ས་སྐལ་	༡༥༥༠
༡༠༦)	རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷ་ཁང་རྟེན་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཉམས་གསོ་མཛད་གནང་བ།	ས་སྐལ་	༡༥༥༠
༡༠༧)	གྲུབ་ཆེན་དག་དབང་བསམ་གཏན་གྲོང་རྫོགས་སྤྱི་མ་བསྐྱོ་བཞག།	ས་སྐལ་	༡༥༥༠
༡༠༨)	སྤྲོད་པ་རྒྱུ་རལ་སྤྱི་མ་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་སྟོར།	ས་སྐལ་	༡༥༥༠
༡༠༩)	གདན་ས་ཕན་རྒྱུན་གཉིས་ལ་སྤྱབ་ཆེན་ཅ་ཆས་དཔེ་མེད་གསར་སྤྱབ་མཛད་པ་ས་སྐལ་		༡༥༥༠

110)	རྟམ་གོའི་རྟམ་བཞེངས་སྐྱབ་པའི་རབ་གནས་མཛད་པ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
111)	རྟམ་པོ་ཆེའི་གདུང་གི་དོན་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡུམ་ ད་ལེགས་མ་ཁབ་རྟམ་བསྐྱུས་པ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
112)	ཕུན་ཚོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱོད་པ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
113)	མཚོད་རྟམ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་ཁང་ཞལ་བཞུགས་གནང་བ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
114)	ར་རྟམ་པ་ར་ཡན་སྤྱོད་པ་ཐང་དུ་འབྱུང་བ་ཕུལ་བར་བྱོན་པ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
115)	དར་དཀར་དཔོན་སྤྱོད་ཆོས་རྟམ་ཆུང་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ བསྐྱོད་བཞག	ལྷགས་རྟམ་	1161
116)	པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་མཁའ་པོར་བསྐྱོད་བཞག།	ལྷགས་རྟམ་	1161
117)	འདམ་སང་རྟམ་བཞེངས་པ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
118)	མཚོན་བརྟམ་འཆམ་འབྱོར་འཆམ་གདུང་རྟམ་རྟམ་ལྷན་ལྷན་མཁའ་འགྲོ་སྤྱོད་ལྷ་ དཔའ་འཆམ་དུར་བདག་གིས་འཆམ་ལྷན་མོ་སྤྱོད་བརྟམ་ཆོས་བཅུ་སྤྱོད་ཆེན་ མོ་འགོ་དང་པ་རྟམ་གསུམ་མ་བཅུགས་ལོ།	ལྷགས་རྟམ་	1161
119)	འབྱུག་ཡིག་གི་ཡིག་རྟམ་བཞེས་པས་དང་པ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཐོན།	ལྷགས་རྟམ་	1161
120)	ཞབས་དུང་སྤྱོད་འབག་ཆེན་མོ་བཞེངས་པ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
121)	དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞེངས་འདོད་གནང་བ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
122)	དགེ་འབྱུག་གཉིས་བར་ཕུང་གཏོད་པའི་ཐམས་གསུམ་པ་མཐུ་ཡིས་བསྐྱུལ་བ།ལྷགས་ལྷག་	ལྷགས་ལྷག་	1162
123)	མོན་དང་གོ་མོ་བའི་བར་ཞུགས་པ་རྟམས་ལ་ཆེངས་ཁྲ་གནང་བ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
124)	ལྷ་ལྷན་ཀུན་ལེགས་འབྱུངས་པ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
125)	རྟམ་གོའི་ལྷེབས་རིས་ཆ་ཆེད་བསྐྱབ་པའི་རབ་གནས་མཛད་པ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
126)	རོལ་མོ་མཚོད་ཆས་བརྟམ་མི་བཟོ་སྤྱོད་བཅུགས་པ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
127)	སྤྱོད་ལ་ཞབས་དུང་སྤྱོད་རྟམ་ལྷན་ལྷན་འོད་ཟེར་ལས་གྲུས་བཅུག་པ།	ལྷགས་ལྷག་	1162
128)	གསོལ་འདེབས་འབྱུང་སྤྱོད་འགོ་བཅུགས།	ལྷགས་ལྷག་	1162
129)	སྤྱོད་པའི་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་བསྐྱུལ་པའི་དགའ་སྤྱོད་ཆོས་བཅུ་ བཅས་རྟམ་གསུམ་(ས་སྤྱོད་ནས་ལྷགས་ལྷག་བར་འགོར།)	ལྷགས་ལྷག་	1162
130)	རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་དར་དཀར་སྤྱོད་པ།	ལྷགས་ལྷག་	1162

༡༣༡)	སྟག་ཚང་ལྷ་ཁང་གི་ས་སྒངས་རྟེན་འབྲེལ།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༢)	སྟ་གྲོ་བྱོན་ཆེད་སྐབ་ཁྱ་བརྒྱད་དེ་སྦྲར་སྟོར་ལ་ཕེབས་པ།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༣)	སྟ་གྲོར་གསོལ་འབུམ་གྲོལ་སྟོན་འཆམ་བཅས་ཀྱི་དགའ་སྟོན།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༤)	སངས་རྒྱལ་གྱི་གསེར་སྐྱ་ཆེན་མོ་སྐབ།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༥)	གྲ་རུ་མཚན་བརྒྱད་གསེར་སྐྱ་བཞེངས་འགོ་བརྩུགས་པ་དང་ ཆོམ་དྲུབ་ཀྱི་གྲ་རུ་མཚན་བརྒྱད་བཞེངས་པ།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༦)	སྟ་གྲོ་སྟག་ཚང་ལྷ་ཁང་(ཏུ་སྟེལ་ནས་ཤིང་ཁྱི་)ཚུན་ བསྐྱབས་པའི་རབ་གནས་གནང་བ།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༧)	འབུམ་ནད་འཐོར་བུཞིག་ཐོན་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གྲ་རུར་ གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་གཞོན་མ་ཚུགས་པ།	ཏུ་སྟེལ་	༡༥༩༣
༡༣༨)	ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་དམར་གདུང་བཞུགས་ཁང་ ཅན་དམར་གྱིས་བཞེངས་ཏེ་སྤུལ་བ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༣༩)	སྐྱ་ལ་སྦྱང་གཞི་ཐེངས་ཅིག་བཞེས་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༠)	ཤར་དག་དབང་པ་སྟ་ཚང་དབུ་མཛེད་ལ་བསྟོོ་བ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༡)	དཀར་སྟེ་སྟོན་རབ་ལ་བྱོན་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༢)	གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གདན་སར་ལྷང་ཨ་མུང་ནམ་མཁའ་མགོན་དང་ འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་གདན་ས་བྱ་བཞག་དགོན་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༣)	རྫོ་མཚོད་རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༤)	ཕོ་བྲང་སྤྱིངས་ཉམས་གསོ་མཛེད་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༥)	གངས་རིའི་རྫོར་འཛིན་དུ་སྐྱ་དྲུང་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་བསྟོོ་བཞག།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༦)	འབུམ་སྐྱངས་ཀྱི་འབུལ་བ་དང་བཞེས་ཀྱི་འདམ་སང་དང་གནས་ནང་ ས་མཚམས་བཀལ་བ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༧)	བསྟན་འབྱུང་སྐྱ་པོད་བཞེངས་འགོ་བརྩུགས་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༨)	དཔལ་ལྷན་ལྷ་ཁང་གསེར་རྟོག་བཅོ་བྱ་བརྩུགས་པ།	ཏུ་བྱ་	༡༥༩༤
༡༤༩)	མགོན་པོའི་སྐྱབ་མཚོད་མཐའ་མ་གནང་བ།	ཤིང་ཁྱི་	༡༥༩༥
༡༥༠)	སྐྱངས་ཐང་གདན་ས་ཀུན་རྒྱ་སྟེང་།	ཤིང་ཁྱི་	༡༥༩༥

༡༥༡)	སྤྱེལ་སྒྲ་ཚེ་བཅུ་འི་གསོལ་འབྲུམ་མཐའ་མ་གནང་བ།	འིང་ཁྱི་	༡༥༧༥
༡༥༢)	བཀའ་འབྲུར་སྤྱི་པོད་བཞེངས་འགོ་བཙུགས་པ།	འིང་ཁྱི་	༡༥༧༥
༡༥༣)	སྤྱི་ལ་སྤྱད་གཞི་ཐེབས་ཏེ་དགོ་འདུན་པའི་གཉེར་ཁ་སྒྲ་མ་ མཁན་པར་གནང་བ།	འིང་ཁྱི་	༡༥༧༥
༡༥༤)	དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་སྤྱོད་ནས་རྩི་རྩ་པོ་ཆེར་སྒྲ་བཅུ་ཚོས་བརྒྱད་ ལ་ངོ་ལོག་འབྲུང་བ་ལ་གནོད་ལན་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱས་མོ་ མཚོ་སྤྱོད་དོ་རྩི་ལ་	འིང་ཁྱི་	༡༥༧༥
༡༥༥)	མཚོ་སྤྱོད་དོ་རྩི་བསྐྱར་པའི་གཙོ་བོར་སྤྱི་མངའ་གསོལ་བ།	འིང་ཁྱི་	༡༥༧༥
༡༥༦)	སྤྱི་ལ་ཚོས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱངས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྩོད་ནས་ རྟ་མགོ་དགོན་པར་ཕེབས་པ།	འིང་ཕག་	༡༥༧༦
༡༥༧)	སྤྱི་སྤྱད་གཞི་ཐེབས་ཅིག་དྲངས་པ།	འིང་ཕག་	༡༥༧༦
༡༥༨)	བྱམས་མགོན་དག་དབང་རྒྱལ་མཚན་སྤེ་དགོ་ནས་ལོག་ཕེབས་པ།	འིང་ཕག་	༡༥༧༦
༡༥༩)	འབྲུམ་ནད་ཐོན་པ།	མེ་བྱི་	༡༥༧༧
༡༦༠)	སྤྱི་གཤེགས་པ་(སྤྱི་བཞི་ཚོས་ཉེར་ལུ་)	མེ་བྱི་	༡༥༧༧

མཚུངས་མེད་ཚེས་ཀྱི་སྐུལ་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱེད་བཟང་ལེགས་གྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྒོར་དཔག་

བསམ་གྱི་སྒྲེ་མའི་དཀར་ཆག་རབ་གསལ་མེ་ལོང་བཞུགས།

ཕ་དོན།

འོག་གྲངས།

སྐྱ་དང་པོ།

१'	མཚོད་བཟོད་དང་དགོས་དོན་	ཇི་ལྟར་བཅུམས་ཚུལ།	१ - २
२'	རྩིས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་གཞི་དང་ཞིང་འདིར་སྤྱིད་པ་བཟུང་བའི་དགོས་པ།		२ - ༤
३'	རིགས་ཀྱི་ཆེ་བ་བཟོད་པ།		༤
༤'	ཡང་མེས་འབྲུག་སྤྱོན་ཀུན་དག་འཁེགས་པ།		༤ - ༥
༥'	མེས་པོ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན།		༥ - ༧
༦'	ཡབ་ཚོ་དབང་བསྟན་འཛིན་ལྷམ་སྤྱིང་གཉིས།		༧ - १०

སྒྲ་བཅིས་པ།

१'	རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གཅེན་པོ་གྲུབ་ཐོབ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན།	१०
२'	ཞབས་བྱུང་གི་གསང་ཡུམ་དང་པོ་དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་ ཡབ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་ལ་གནང་བ།	११
३'	རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་གཅེན་མོ་རྩེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན།	११ - १३
༤'	སྤྲུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐབས་རིམ་གནང་བ་དང་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ།	१३ - १༤
༥'	དགོ་བསྟེན་རྩེ་མའི་ལུང་བསྟན་དང་སྤྱུ་འཁྱུངས་པ།	१༤ - १༥
༦'	དགའ་སངས་ཁར་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་ཡགས་པའི་མཆོད་སྟོན་གནང་བ།	१༥ - १༦
༧'	རྒྱལ་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་རྩོུ་རྩེ་ལས་མཚན་ཞུས་ཚུལ།	१༦ - १༧
༨'	ཡབ་གདན་སར་ཐེབས་ཏེ་རྩེ་མའི་གཏང་རྒྱ་དང་བཅས་སྟོན་མཛད་པ།	१༧

- ༧་   གཞན་ས་ལྷ་གས་རིར་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དབང་བཅར་བ་དང་བཟའ་མེད་
བཀའ་དབང་དང་བཅས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གཅེས་སྤྱོད་དགོས་པར་
བཀའ་གནང་བ།

༡༥ - ༢༠

སུ་གྲོ་གསུམ་པ།

- ༡་   སྤང་མ་ལ་གཉེར་གཏད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་སྤྱི་རིམ་དང་ཆེ་གཞོན་ལྷ་ལྷུ་མ་སྤང་
གཉེས་ཀྱི་གོས་རྒྱ་མོགས་ཀྱང་ལོ་བསྟར་གོང་མ་ནས་གནང་བ།
- ༢་   འབྲུག་ཆོས་སྤངས་སུ་སྤྱེ་སྤྱིད་གཙང་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཚུལ།
- ༣་   ཞབས་བྱུང་གིས་གཉེར་ལས་འཛིན་རྣམས་སྤྱེ་སྤྱེ་ནས་བསྐོ་བཞག་གནང་
དགོས་པའི་ཁུངས་དོན།
- ༤་   ཞབས་བྱུང་གིས་གཙང་སྤྱེ་སྤྱིད་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་དང་   དཔག་བསམ་དབང་
པའི་དུས་མཐའ་བསྟར་ཏེ་ཐོར་འཆམ་མཛད་ཚུལ་དང་།   ས་ཡོས་ལོའི་གཙང་
དཔག་བསྐོ་གྲུ་ལྷ་གས་སྤྱོད་ལོར་དོ་སྤོན་ཆོང་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཚུལ།
- ༥་   གྲོག་གི་སྤོབ་དཔོན་ཡུམ་རང་གིས་གནང་ཚུལ་དང་ཆེ་གཞོན་ལྷ་སྤྱི་རྒྱུ་ཆུང་དུས་ཀྱི་ཡ་
མཚན་ཆེ་བའི་མཛད་རྣམ།
- ༦་   གཙང་མཁན་ཆེན་མེབས་ཏེ་ཕྱོགས་འདིར་རིག་གཞུང་དར་ཁབ་བྱུང་ཚུལ།
- ༧་   ཆེ་གཞོན་ལྷ་ཡབ་ལས་དབང་ཆོས་གསན་ཐོ།
- ༨་   ཞག་ཤུལ་དགོན་པར་ཡབ་བསྟར་ཏེ་བཞུགས་སར་ཞབས་བྱུང་དང་སྤྱེ་པ་དབུ་མཛད་
མེབས་པར་ཡབ་ཀྱིས་ཞལ་ཆེམས་བཞག་སྤྱེ་དགོངས་པ་ཆོགས་ཚུལ།
- ༩་   གོང་ས་ཞབས་བྱུང་ནས་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་རྒྱ་དན་སེལ་ཞིང་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་ཆོགས་སྤྱོད་ཚུལ།

༢༡ - ༢༢

༢༢ - ༢༣

༢༣

༢༣ - ༢༤

༢༤ - ༢༥

༢༥ - ༢༦

༢༦ - ༢༧

༢༧ - ༢༨

༢༨ - ༢༩

སུ་གྲོ་བཞི་པ།

- ༡་   གོང་ས་ཞབས་བྱུང་གི་བཀའ་བཞིན་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ལ་སྤྱེ་ཆང་གི་སྤྱེར་ཞུགས་ཤིང་
གནས་བརྟན་པད་དཀར་འབྲུང་གནས་དང་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ལྷ་ན་གྲུབ་   དབུ་མཛད་
བསྐྱེད་རྒྱུན་པ་སྤོབ་དཔོན་ཏུ་བསྟན་པ།

༣༢ - ༣༣

- ༢་ གོང་ས་ཞབས་དྲུང་ནས་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྟུན་སྟོན་གནང་བ། ༣༥ - ༣༥
- ༣་ ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དཔོན་སྟོབ་རིག་འཛིན་སྟིང་པོའི་ལྷན་དུ་སྤྱོད་
དགོངས་འདུས་རིལ་སྒྲུབ་ལ་ཕེབས་པ་དང་འདིའི་ལོ་ནས་རི་བོ་དགོ་ལྷན་པའི་
དཔུང་དམག་སྤྲུལ་འབྱོར་ཏེ་ཡོད་ཚུལ། ༣༥ - ༣༦
- ༤་ བོད་གཞུང་ནས་གདན་ས་ར་ལུང་ཕྱིས་ལེན་པ་དང་གཞུང་མགྲོན་འབྲུག་རྣམ་རྒྱལ། ༣༧
- ༥་ རྩེ་གཞོན་རུ་ལ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུན་མིན་བརྩེ་བས་རྩེ་སུ་བབྱང་བ། ༣༧ - ༣༨
- ༦་ དཀྱིལ་ཆོག་ལ་སྤྱད་བརྩོན་མཛད་ཚུལ་དང་གོང་ས་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་
ཐུགས་གཏད་དང་སྟོབ་ཁྱིད་གནང་ཚུལ། ༣༩ - ༤༡
- ༧་ གོང་ས་ནས་དྲུང་དམ་ཆོས་ལ་དགོ་འདུན་བསྟན་པའི་གཉེར་ཁ་དང་སྟེ་པ་དབུ་
མཛད་ལ་རྩེར་གདན་སྤྱོད་བྱའི་གཉེར་གཏད། ༤༡ - ༤༢
- ༨་ རྩེ་གཞོན་རུ་ལ་སྤྱོད་གནང་ཚུལ། ༤༢ - ༤༤
- ༩་ དམིགས་བསལ་གོང་སའི་ཞལ་མཇལ་གྱི་གོ་སྐབས་དང་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་
ཞུགས་པའི་དགོ་མཆོན། ༤༤ - ༤༥

སྐུ་ལྔ་པ།

- ༡་ གོང་ས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ། ༤༦ - ༤༧
- ༢་ ཡུམ་དྲུང་གིས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའི་གསལ་ཡིག་ལྟར་རྩེ་གཞོན་རུ་ལ་གོང་ས་
ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ལུང་ཁྱིད་གསུམ་གྱི་ཐོ་ཡིག། ༤༧ - ༥༣
- ༣་ ཡུམ་དྲུང་གིས་ཟིན་བྲིས་མ་འཁོད་པའི་ཐོ་ཡིག། ༥༤ - ༥༥

སྐུ་དྲུག་པ།

- ༡་ ལྷ་གསུམ་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་འཁྱིལ་ཏེ་དགོ་ལྷན་པའི་དཔུང་ཆེན་
གཉིས་པ་ལས་རྒྱལ་བ། ༥༦ - ༥༧

- ༢་ གོང་ས་ནས་བདེ་མཆོག་དུང་རིལ་སྐྱབ་པའི་ཞབས་ཤི། ༥༧ - ༥༩
- ༣་ གོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱེ་མི་བདེ་བ་དང་མཐའ་མའི་མཇལ་ཁ། ༥༩
- ༤་ གོང་ས་མཆོག་གི་མཐའ་མའི་བཀའ་སློབ་གནང་སྟེ་སྐྱེ་མཆོམས་བསྐྱམས་པ་
དང་ཇེ་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོ་སྤང་དག་པོ། ༦༠ - ༦༡
- ༥་ སྟེ་པ་དབུ་མཇོད་ཀྱིས་ཇོད་སྟོད་གཉེར་ལས་འཛིན་ཡོངས་ལ་གོང་སའི་
བཀའ་སློབ་ཁྲབ་བསྐྱུགས་དང་བསམ་མཐུན་གཅིག་སྦྲིལ་དགོས་གཤམ་
ཆེ་བ་དང་ཇེ་གཞོན་ནུའི་བསྐྱུགས་བཞེད་གནང་ཚུལ། ༦༡ - ༦༢
- ༦་ གོང་ས་མཆོག་སྐྱེ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་སྟེ་པ་དབུ་མཇོད་ལ་ཇེ་གཞོན་ནུ་
གཅིགས་ཆེར་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གནང་སྟེ་དོན་གྱིས་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་
དགོངས་གཏད་མཇོད་ཚུལ། ༦༢ - ༦༣
- ༧་ སྟེ་པ་དབུ་མཇོད་ནས་ལུགས་གཉིས་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པས་ཇེ་
གཞོན་ནུ་གུ་དོག་ཅིང་སྤྲོ་མ་དུན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཡོན་གསན་འཕྲོ་
སྟོད་དེ་སྤྲོ་མའི་གསོལ་འདེབས་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པས་ལས་སྦྲིབ་དག་པའི་
མཆོན་ལྟས་གཟིགས་པ་དང་སྤྲོ་མ་དུན་པའི་སྐྱོ་སྤང་རྒྱུན་མ་ཆད་པ། ༦༣ - ༦༤
- ༨་ སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་པས་མི་ལམ་ནང་གོང་ས་མཆོག་
གིས་མཇལ་ཁ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདེ་མཆོན་དང་ཇེ་
གཞོན་ནུས་བསྐྱུན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྟེལ་བའི་བདེ་མཆོན་གཟིགས་པ། ༦༤ - ༦༥

སྐུ་བདུན་པ།

- ༡་ སྐྱེ་ཡོན་གསན་བཞེས་ལ་སྟེ་པ་དབུ་མཇོད་ཀྱིས་ཞིབ་གཞུག། ༧༠ - ༧༡
- ༢་ ས་སྐྱོང་སྟེ་སྤྱིད་བསྐྱུན་འཛིན་འབྲུག་རྒྱས་ཀྱི་མཇོད་རྣམ། ༧༡ - ༧༢
- ༣་ སྟེ་སྤྱིད་གཉིས་པ་ཆོས་ཇེ་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱུན་འཛིན་འབྲུག་གཤམ་ཀྱི་
མཇོད་རྣམ། ༧༢ - ༧༣

- ༤་ སྤེ་པ་ལ་སྤོན་པས་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་ཆེ་བསྟོད་དང་ལྷག་པར་རྩེ་གཞོན་ལྷ་
ལ་སྤོང་ནས་བྱུགས་ཤིང་ཆེ་བའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་བའི་སྤྱི་ཡོན་གསལ་
འཕྲོ་ལ་བརྩོན་པ་སྤྲུག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། ༧༤ - ༧༥
- ༥་ རིག་གནས་གཞན་དང་ལྷག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ཏེ་སྤྱངས་པ། ༧༥ - ༧༦
- ༦་ དགོ་ལྷན་པའི་དབྱང་ཆེན་གསུམ་པ་དང་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་པས་ཆིངས་འབྲིག་
གནང་བ། ༧༦
- ༧་ རྒྱལ་ཡུམ་དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟན་དང་སྤྱི་ཞིང་དུ་
ཕེབས་ཏེ་དགོངས་རྩེ་གསལ་བསྐྱེད་པས་ཚུལ། ༧༦ - ༧༧
- ༨་ གཅན་རྩེ་བརྩན་བསྟན་འཛིན་སྤྱི་མཆོམས་ལ་བཞུགས་ཚུལ་དང་རྩེ་གཞོན་ལྷ་
སྤྱི་མཆོད་སྤྱི་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལས་སྤྱི་ཡོན་གསལ་ཏེ་དགོན་གསལ་དུ་སྤྱི་
མཆོམས་ལ་བཞུགས་ཚུལ། ༨༠ - ༨༡
- ༩་ ཐེམ་ཕུ་དང་སྤྱི་གྲོའི་ཕྱོགས་སྤྱང་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་གཟིགས་ལ་བྱོན་པ། ༨༡
- ༡༠་ ཆོས་རྩེ་ལ་སྤོན་པས་རྩེ་གཞོན་ལྷ་འབྲུག་པའི་གདུང་ཞེན་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་
ཁོང་གི་སྤྱི་ཆོ་མཐའ་མའི་མཛད་པ་བསྟན་པ། ༨༢ - ༨༣

སྤྱི་བསྟན་པ།

- ༡་ སྤེ་སྤོང་གསུམ་པ་མི་འབྲུར་བརྟན་པའི་རྟོགས་བརྩོད། ༨༤ - ༨༥
- ༢་ རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤེ་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བདག་རྩེན་སྤྱི་ཞིང་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་མཛད་དགོས་པར་བསྐྱེད་མ་གནང་བ། ༨༥ - ༨༦
- ༣་ སྤྱངས་ཐང་དུ་སྤྱི་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་དབང་རྩེ་པ་དགོ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཕྱག་གཡོག་རྟོར་བྱ་ཞབས་ཕྱིར་ཕུལ་བ། ༨༦ - ༨༧
- ༤་ དུང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་ཏེ་བཀའ་ཆོས་གསལ་
བཞེས་མཛད་པ། ༨༧ - ༨༨
- ༥་ དུང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མཛད་རྣམ། ༨༨ - ༨༩

༦་ སྐུ་མཆོད་དཔོན་སློབ་སྦྱོར་པ་རྒྱལ་མཚན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐྱེད་པ། ༩༥ - ༩༦

སྐག་དགུ་པ།

༡་ དབང་ཚོས་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འབྱེད་པའི་འགོ་བརྩམས་པ། ༩༧ - ༩༨

༢་ གསང་སྒྲགས་ཟབ་དོན་ཕོ་བྲང་ཞིག་གསོ། ༩༨ - ༩༩

༣་ རྗེ་ཉིད་གྱིས་རྗེ་རློབ་དཔོན་གྱི་ལམ་སློབ་འགོ་དང་པར་བརྩམས་པ། ༩༩

༤་ དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་དབང་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གནང་བ། ༩༩ - ༡༠༡

༥་ གནས་བརྟན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་སྐུ་གཤེགས་པ། ༡༠༡ - ༡༠༢

༦་ ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་དུང་དམ་ཚོས་རྒྱལ་མཚན་སྐུ་གཤེགས་པ། ༡༠༣ - ༡༠༤

༧་ མཁན་ཆེན་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་བསྐྱོར་བཞག་གནང་ཚུལ། ༡༠༤

༨་ ཉམས་སྤང་གི་མཁའ་འགྲོའི་ཆོ་ཚུ་བཞེས་ཏེ་བསྐྱེད་གཞི་དྲངས་པ་དང་
ལྷོག་གྱུར་མཛོད་སྤུམ་མཁྱེན་པ། མགར་སར་བྱོན་ཏེ་མགོན་ལང་
གསར་བརྩམས་གནང་ནས་གྲུབ་རྟགས་མཛོད་སྤུམ་སྦྱོན་གནང་བ་དང་
སྤང་མས་དངོས་སུ་ཞབས་ཏོག་ཞུས་པ། ༡༠༥ - ༡༠༦

༩་ བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་དུ་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དུལ་གྱི་གོས་གཏོར་བཞེངས་པ་
དང་སྤུལ་སྐུ་རྫོང་ནས་གྱི་ལོ་རྒྱུས། ༡༠༦ - ༡༠༩

༡༠་ སྤངས་ཐང་མགོན་ལང་གི་ཕྱག་ལས་འཕྲོ་སྦྱོང་དང་རབ་གནས། ༡༠༩ - ༡༡༠

༡༡་ གདན་ས་ལྷགས་རིར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ། ༡༡༠ - ༡༡༢

༡༢་ སྤོན་མོ་ལྷོ་ལའི་རབ་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་བསྐྱེད་པ། ༡༡༢ - ༡༡༣

༡༣་ གདན་ས་སྤངས་ཐང་དུ་བདེ་མཆོག་སྐུ་བ་རིལ་གནང་བ་དང་ཞབས་དུང་ཅེའི་
གཟིམ་ལང་ལེགས་བཅོས་དང་མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་གྱི་བཀའ་དབང་། ༡༡༣ - ༡༡༤

༡༤་ གདན་ས་ལྷགས་རིར་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་རྫོང་ལར་སྐུ་
བསངས་ལ་ཕེབས་པ། ༡༡༤ - ༡༡༥

སྐུ་བཅུ་པ།

- ༡་   མོན་པ་ཨ་ཚག་གི་དོ་ཚོལ་མེག་མེད་དུ་བཅོམ་པ་དང་གདུང་སྐུ་འཇམ་
 རྩོད་གྱི་དགོངས་རྩོགས་མཚན་བརྩོད་འབྲུམ་སྤྲེ་གསལ་བཅུ་གསལ།
 ༡༡༧ - ༡༡༩
- ༢་   ཆོས་རྒྱལ་མི་འབྲུང་བརྟན་པ་དང་ལྷན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་བུམ་ཐང་ཚུན་གྱི་
 ཞབས་བསྐྱོར།
 ༡༡༩ - ༡༢༡
- ༣་   ཤར་རྩོད་འགག་གི་འབྲུལ་བ་དང་སྤང་སྤྱོད་གསལ་སྤྱུགས་ཆོས་འཁོར་
 བརྒྱུད་དེ་གདན་སར་ལོག་ཕེབས་པ།
 ༡༢༡ - ༡༢༣
- ༤་   གདན་ས་ལྷགས་རིར་སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་བོད་ཀྱི་སྤྲེ་སྤྲིད་སྤྲིན་
 པས་དམག་དཔུང་བཅུ་གསལ་པ།
 ༡༢༣ - ༡༢༥
- ༥་   དགེ་བསྐྱེད་གྱི་ལུང་བརྟན་དང་མདོན་སྤྱོད་ཀྱི་དྲག་ལས་གནང་བ།
 ༡༢༥ - ༡༢༦
- ༦་   མདོན་སྤྱོད་དྲག་ལས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བོད་དམག་སྤྲེ་བཀོད་བ།
 ༡༢༦ - ༡༢༧
- ༧་   བོད་ཀྱི་རྩོམ་ཆོར་སྤྱོད་རྩོམ་པོས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྩེས་
 སྐྱབས་པར་གསོལ་བ།
 ༡༢༧ - ༡༢༩
- ༨་   སྤངས་ཐང་གོས་སྐྱེ་ཆོས་འབྲུབ་མའི་རབ་གནས་དང་ལྷགས་ཟམ་སྤྱུལ་
 སྤྱིའི་ལམ་འབྲེན།
 ༡༢༩ - ༡༣༡
- ༩་   རྩོད་ཁའི་རི་ཁྲོད་དུ་སྐྱེ་བསངས་ལ་ཕེབས་ཏེ་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་པ།
 ༡༣༡ - ༡༣༣
- ༡༠་   དགེ་འབྲུག་གཉིས་བར་ཆིངས་འགྲིག་མཛད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་བར་
 བཀོད་པ།
 ༡༣༣
- ༡༡་   མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་དབང་ལུང་གསལ་པ།
 ༡༣༣ - ༡༣༥
- ༡༢་   ས་སྐྱེ་ཞབས་དུང་སྐུ་མོ་ཞབས་དུང་ཅེའི་བདག་མོར་ཕུལ་བ་དང་གངས་
 རིའི་རྩོད་འཛིན་སྐྱེ་ཆོབ་བསྐྱོར་བཞག་སྐྱེ་སྤྲེ་དག་གི་བཤའ་རྒྱུན་བཏོད་པ།
 ༡༣༥
- ༡༣་   མཁན་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ་ལས་སྐྱེ་སྤྲེ་སྤྲེ་བ་པ་
 གནང་རྒྱལ།
 ༡༣༥ - ༡༣༧

- ༡༤་ དབུ་མཛེད་བསམ་གཏན་པད་དཀར་གཤེགས་ཚུལ་དང་ཚྱོད་ཁར་ཐེབས་
 ཏེ་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པ། ༡༤༡ - ༡༤༢
- ༡༥་ སྡེ་སྤྱིད་མི་འགྱུར་བརྟན་པའི་ཆག་རྒྱེན་གཞན་དང་སྤྲུངས་ཐང་ཕུག་མཛེད་
 པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་མ་འབྲིགས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན། ༡༤༢ - ༡༤༣
- ༡༦་ སྡེ་པ་མི་འགྱུར་བརྟན་པའི་མཛེད་རྣམ་དང་བཀའ་དྲིན་དཔྱད་ཚུལ་སྡེ་སྤྱིད་
 སྐྱུ་གཤེགས་པའི་དགོངས་ཚུགས་སྐྱབ་ཚུལ་བཅས། ༡༤༣ - ༡༤༦

སྐད་བཅུ་གཅིག་པ།

- ༡་ གོང་ས་ཞབས་རྩལ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་ཁྲི་མངའ་གསོལ་བ། ༡༤༧ - ༡༥༠
- ༢་ ཁྲི་དར་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ། ༡༥༡ - ༡༥༣
- ༣་ ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཁྲི་དར་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ། ༡༥༤ - ༡༥༥
- ༤་ མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་ནས་ཕུལ་བའི་
 ཞབས་བརྟན་དང་ཤེས་བཞིན། ༡༥༥ - ༡༥༠

སྐད་བཅུ་གཉིས་པ།

- ༡་ སྤྲུངས་ཐང་མགོན་མངས་སྐྱབ་ཆེན་དང་ལོ་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོས་གྱི་འབེལ་གཏམ། ༡༥༦ - ༡༥༧
- ༢་ བརྩན་ཁལ་བསྐྱབ་བཞེས་དང་གྲ་སྡེར་དགོངས་འདུས་གསུང་ཆོག་ཐོག་
 མར་བརྩགས་པ་གནང་ཞིང་དབང་ཚྱོད་པ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་བསྐྱོ་བཞག། ༡༥༨ - ༡༥༩
- ༣་ ཞབས་རྩལ་གདུང་བརྒྱུད་མཚོ་སྐྱེས་དོ་ཇེ་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་དང་སྤྲུང་སྡེར་སྐྱེས་
 སྐྱེ་ལས་དབང་ལུང་གསལ་པ། ༡༦༠ - ༡༦༡
- ༤་ སྤྲུང་སྐུལ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་པའི་དོན་གྲུབ་གྱི་མཛེད་རྣམ། ༡༦༢ - ༡༦༦

- ༥་ ལྷ་ཆེན་ལྷ་བ་སེལ་ཏེ་མཛད་རྣམ་དང་དཔོན་སློབ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
མ་ཉི་དུང་སྐུ་བ་ཐེད་ཐིམ་སྤྱིན་བདག་ཚོར་བཀའ་དབང་། ༡༥༥ - ༡༥༦
- ༦་ སྤྲུངས་ཐང་དབུ་ཅེ་ཉི་གསེར་རྟོག་དང་སྤེ་པ་དབུ་མཛད་ཀྱི་སྤྲུང་སྤྲུངས་
ཡབ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཡང་སྤྱི་མི་ཕམ་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ། ༡༥༦ - ༡༥༧
- ༧་ ལྷ་ཐུན་དབང་དང་དཔོན་སློབ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན་སྐྱོ་ཆོ་མ་ཟེན་
པའི་དགོངས་ཚུགས། ༡༥༧ - ༡༥༨
- ༨་ བཟོ་རིག་པ་ཚོར་བཀའ་ཁྲིད་དང་གནད་ས་ལྷགས་རིམ་མདོས་ཆོག་
གནད་ཞིང་སྐྱུ་ལ་སྤྱིན་གཞི་བྱུང་བ་རིམ་པར་དྲངས་ཚུལ། ༡༥༨ - ༡༥༩
- ༩་ སྤྱ་གྲོ་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་བསྐྱོར་ལ་ཕེབས་པའི་འགྲོ་དོན་ཕྱིན་ལས། ༡༥༩ - ༡༦༠
- ༡༠་ སྤྱ་གྲོ་འདུ་ཁང་གི་རྟེན་ལ་རབ་གནས་གནད་བ་དང་བཟོ་རིག་པ་དང་
ཆབ་འབངས་ཀྱན་ལ་གནད་བྱིན། ༡༦༠ - ༡༦༡
- ༡༡་ མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ་དང་མཇམ་ཕྱད་དང་
གནས་བཅུ་ཉི་ཐང་ཀའི་གཟེངས་བསྟོད། ༡༦༡ - ༡༦༢
- ༡༢་ རིན་སྤྲུངས་ལ་མངའ་ཞབས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་དང་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་སྤྲུག་
ཆང་སྤྲུལ་མངའ་གསོལ་བ། ༡༦༢ - ༡༦༣
- ༡༣་ ཆོང་འདུས་མཚོད་རྟེན་ནང་མི་འབྲུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པ་དང་
སྤྱ་གྲོ་སྤྲུག་ཆང་དུ་ཕེབས་པ། ༡༦༣ - ༡༦༤
- ༡༤་ སྤྱ་གྲོ་གཉེར་ལས་འཛིན་ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་གསོལ་རས་གནད་སྤྱིན་
དང་བཅས་བཀྲ་ཤིས་ཆོང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ། ༡༦༤ - ༡༦༥

སྐད་བཅུ་གསུམ་པ།

- ༡་ དབུ་མཛད་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་བསྐྱོར་བཞག་དང་བཅུན་ཁལ་ཐེངས་
གཉིས་པ་བསྐྱས་པ། ༡༦༥ - ༡༦༦

- ༢་ ཀླུ་ལྷ་མ་གོས་དཀར་སྟོལ་མ་བོད་ནས་གདན་འདྲན་དང་བོད་ཕྱོགས་
རྟེན་འགའས་ཅན་ལ་མཆོད་སྤྱོད་སྟོབ། ༡༧༩ - ༡༨༡
- ༣་ བོད་འབྲས་སྤངས་ཀླུ་ལ་བ་གཤེགས་པ་དང་སྤྱལ་སྤྱི་མི་པམ་ཆོས་
འཕེལ་གཤེགས་པའི་ཡར་འདྲན། ༡༨༡ - ༡༨༢
- ༤་ ལྷ་ཁྱེ་ཁ་པས་གདན་ཞུས་བཞིན་དམག་རྒྱལ་བཏང་བ་དང་འབྲས་ལྗོངས་
ལ་དམག་བཞོལ་མཛད་པ། ༡༨༢ - ༡༨༣
- ༥་ བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ཀུན་ར་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་དང་མཆོད་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་
ལྷ་ཁྱེ་རབ་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་བཤད། ༡༨༣ - ༡༨༤
- ༦་ བཤད་སྒྲ་འགོ་དང་པ་བརྩུགས་པ། ༡༨༤ - ༡༨༩
- ༧་ དགོ་འདུན་པ་དང་བཟོ་རིག་པར་བཀའ་དབང་གནང་བ་དང་ཞབས་བྲུང་
བཞུགས་སའི་འཐིངས་གཞི་ཨེན་ཏ་ཆོ་ཡང་དད་རྟེན་བྱ་མཛད་པ། ༡༨༩ - ༡༩༠
- ༨་ ཀླུ་ལྷ་མ་ཁྱི་ལྷ་མ་གོས་དཀར་སྟོལ་མ་སྤྱོད་གནས་བསྐྱོར་དང་ཡབ་
གྱི་ཡང་སྤྱིད་བརྩུང་གཞོད་ཞིབ་དབྱུང་གནང་བ། ༡༩༠ - ༡༩༢
- ༩་ སྤངས་རྫོང་དུ་བདེ་མཆོག་སྤྱུབ་རིལ་བརྩུགས་པ། ༡༩༢ - ༡༩༥

སྐུ་བརྩུ་བཞི་པ།

- ༡་ གནས་བརྩུའི་མཐོང་གོལ་བསྐྱབས་པའི་རབ་གནས། ༡༩༥ - ༡༩༥
- ༢་ སྤངས་ཐང་ཁ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཟིགས་པ། ༡༩༥ - ༡༩༧
- ༣་ རྒྱ་ལྷ་ཁྱེ་ཁ་ལ་དམག་རྒྱལ་གནང་བ། ༡༩༧ - ༡༩༨
- ༤་ ལྷ་ཁྱེ་ཁའི་ཀླུ་བརྩུད་གྱི་ལོ་རྒྱུས། ༡༩༨
- ༥་ སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱོད་པ་དབང་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱོར་བཞག་གནང་བ་དང་བུམ་ཐང་
བྱ་དཀར་རྫོང་བཞེངས་པ། ༡༩༨ - ༢༠༠
- ༦་ རྟེན་གོ་གནས་གྱི་ཕུག་མོ་ཆེ་ནང་གི་སྤྱོད་རྣམས་གྱི་ཉམས་གསོ། ༢༠༠ - ༢༠༡

ལ་	དཀར་སྤེལ་མཛེས་བཟང་གི་རྟ་མཆོག་འབར་བའི་མེ་ལུང་དུ་གཟིགས་	
	པ་དང་ཕྱ་འཛོམ་དུ་དམག་བསྒྲིག་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ།	201 - 202
ང་	སྤྱ་གོ་རྟ་མཆོག་ལྟ་ཁང་ཞིག་གསོ་དང་གསར་བཞེངས་དཀར་ཆག།	202 - 20༣
ཇ་	སྤྱ་གོ་སྤྱིད་རྒྱུ་རྩེ་རྩོ་བོར་ཞལ་གསེར་འགོ་དང་པར་ལུལ་བ་དང་།	
	འབྲང་རྒྱས་དགོན། རྒྱ་བར་ལྟ་ཁང་། ཆོས་འཁོར་རྩེའི་སྤྱབ་	
	སྤེལ་སྤེལ་གསོ་གནང་བ།	20༣ - 204
ཉ་	ཆོས་རྩེ་སྤྱི་སྤྱིའི་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེན་དང་ལྟ་སྤྱང་དག་པོ་དབང་གིས་གཞོན་	
	པ་དང་བར་སྤྱིད་མགོན་དུ་གཟིགས་པ།	204 - 205
ཉ་	མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་བཀའ་ཆོས་གསན་པ་དང་གཞན་ལ་	
	བསྐྱེད་མ་གནང་བ།	205 - 206
ཉ་	གཡང་ས་ལས་སྤོལ་བའི་གྲུབ་རྟགས་བསྟན་པ་དང་སྟག་ཆོང་བླ་མ་	
	པད་དཀར་ལྟན་གྲུབ་གྱིས་ལུལ་བའི་ཞབས་བརྟན་བར་རྒྱེན་གྱི་གཡུལ་	
	ལས་རྒྱལ་བའི་ལེགས་སྤྱིས།	206 - 207
ཉ་	བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཅན་དམར་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་	
	དང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོ་ཨོ་རྒྱལ་མེ་ལུང་མའི་སྒྲོར།	207 - 208
ཉ་	སྤྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་དབང་དང་ཁྱིད་ཁ་བཙུགས་པ།	208 - 209

སྒྲ་བཙུ་པ།

- १' རྒྱལ་ཡུམ་གོས་དཀར་སྒྲོལ་མ་གཤེགས་ཏེ་དགོངས་ཚུགས་སྐྱབ་ཚུལ་
 དང་དུས་རྒྱུ་གྱི་མཛད་པ་རེར་ཡང་དགོས་པ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། २१५
 २' མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཚོ་དགོངས་པ་ཚུགས་པ། २१६
 ३' བླ་མ་རྩེ་ལྷོགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱན་དགའ་ལེགས་པ་དང་གཅིག་
 པའི་གྲུབ་ཏུགས་སྟོན་པ། २१७ - २१८

- ༣་ རྣམས་སྤྱི་ཡུལ་གསར་དང་ཤར་ཁུང་དགོན་པ་ནས་ཁུ་བྱུག་ཚོས་སྦྱོང་
ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་པ། ༢༡༧ - ༢༡༩
- ༤་ ཁུ་བྱུག་ཚོས་སྦྱོང་ཕོ་བྲང་གི་སྒོར། ༢༡༩ - ༢༡༩
- ༥་ དབང་འདུས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དབང་འདུས་གཙང་མའི་ཟམ་ཆེན་ཞལ་
བཀོད་དང་བཀའ་ཚོས་རྣམས་གནང་ཞིང་ཆོས་རྒྱུ་དག་དབང་རབ་བརྟན་
གྱི་མི་བརྒྱད་རྣམས་བདེ་བར་བཀོད་པ། ༢༡༩ - ༢༢༠
- ༦་ ཞབས་དྲུང་ཡུན་མུམ་ཚོགས་པའི་མཐོང་བློལ་བསྐྱབས་ཤིང་ཆར་འབབས་
གྱི་བྱུབ་རྟགས་བསྟན་པ། ༢༢༠ - ༢༢༢
- ༧་ འབྲས་ཐངས་གཉིས་བཙུགས་པའི་སྒོལ་བརྟོད་དང་གངས་རིའི་རྫོང་འཛིན་སྒོ་
བོ་སྒྲ་སྒྱེའི་ལམ་སྟོན། ༢༢༣
- ༨་ ཐིམ་རྫོང་ཕྱག་མཛོད་པ་ཨུའུ་ཆེ་རིང་ངམ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར་
གྱི་སྒོར། ༢༢༣ - ༢༢༤

སྐད་བཙུ་བྱུག་པ།

- ༡་ སྤངས་རྫོང་མེ་རྒྱེན་སྒྱེབས་པ་དང་ ཐིམ་རྫོང་པ་བསྟན་འཛིན་ལོ་བུ་
ལྷན་རྫོང་པ་གསོལ་དཔོན་བྱ་མ་ གཞུང་མགོན་གཉིས་འབྲུག་རབ་རྒྱལ་
གངས་རིའི་རྫོང་འཛིན་པ་ཅང་རྒྱལ་པོ་ སྒོ་བོ་སྒྲ་མ་དཔོན་སྒོ་བ་དག་གི་
དབང་ཕྱག་ གད་རྫོང་པ་ཤར་བུམས་པ་དོན་གྲུབ་ སྒྱ་ཆབ་ངང་འོད་
ཟེར་རྣམས་བསྒྲོ་བཞག་གནང་བ། ༢༢༥
- ༢་ མཁས་དབང་བསྟན་པ་ཕྱིན་ལས་ཡི་གཱའི་སྒོ་བ་གྲུའི་དཔོན་དུ་བཙུགས་ཏེ་དང་
པོ་འབྲུམ་སྒྲ་མ་དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་འབྱུང་གསེར་གྱིས་མ་བཞེངས་
འགོ་བཙུགས་པ། ༢༢༥ - ༢༢༩

222 - 230

230 - 237

၂၃၇-၂၃၉

२३८ - २३५

234-236

236-237

232-207

২০৭-২০২

- ༡༡་ རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དཀར་སྤེལ་གསལ་སྤྲོད་དུ་བྱོན་ཏེ་འདྲེ་སྤྲོད་གྱི་ཁ་གཏོགས་དུ་
ཁང་བུའི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་
ལུང་བསྟན། ༢༤༢ - ༢༤༤
- ༡༢་ རྟོ་མགོ་ཕྱི་རྩོད་བསྐྱབས་ཏེ་ནང་རྟེན་བཞེངས་འགོ་བཙུགས་པ་དང་ཐིམ་ཕུ་
ཆོས་བཙུ་སྤྱོད་ནས་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་སྟོར་བྱོན་ཏེ་གནང་བ་དང་ཁམས་སྤེ་
དགེ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲུ་མར་ཆོས་རྩེ་དཔལ་འབྱོར་བཏང་གནང་བ། (དག་དབང་
རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མཆོན) ༢༤༤ - ༢༤༥
- ༡༣་ མཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་སྟོར་དང་མངའ་འབངས་ཡོངས་ལ་དམ་ཚུས་མྱོང་གོལ་
འབྱེད་ཆེན་གནང་བ་དང་འདུས་སྤེ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཐང་གདན་སར་ལོག་པེབས་པ། ༢༤༥ - ༢༤༦
- ༡༤་ མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྩོད་དུ་བྱོན་པ་དང་སྤྱོད་ལ་མ་བདེ་བ་བཞེས་པ།
སྤྲོད་སྤྲོད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་བྱུང་བཞུགས་ཀྱི་གནང་བ་གོལ་ཏེ་ཆོབ་
ཏུ་དག་དབང་ལྟན་གྲུབ་བསྟོར་བཞུགས་གནང་བ། ༢༤༦ - ༢༤༧
- ༡༥་ མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྟོགས་བརྩོད་དང་དགོངས་རྩོགས་སྤྱོད་ཚུལ། ༢༤༧ - ༢༤༨
- སྤྱོད་བཙུ་བཙུན་པ།
- ༡་ དགེ་འདུན་པ་དང་བཟོ་རིག་པ་ཆོར་བཀའ་དབང་དང་བཀའ་སྤྱོད་
གནང་བ། ༢༤༨ - ༢༤༩
- ༢་ རྟོ་མགོ་འི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་སོགས་བྱེ་བ་ཕུག་ཆ་
བཞེངས་གནང་བ། ༢༤༩ - ༢༥༠
- ༣་ དར་གོས་ཁྲད་འཕགས་ཅན་རྣམས་ལས་སྟོན་པའི་མཐོང་གོལ་ཞལ་
ཆོད་སྤྱད་ཅན་མ་གསལ་བཞེངས་ཀྱི་འགོ་བཙུགས་པ། ༢༥༠ - ༢༥༡
- ༤་ མགར་ས་རྩོད་འོག་ཕུ་ལྷ་ཁང་ ལ་ཡག་ལུང་མའི་ལྷ་ཁང་ སྤྱོད་ལ་
སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། གཡང་རྩེ་དོང་ཏེ་རྩོད་གསལ་བཞེངས་
བར་གྲོང་དུངས་སངས་ལྷ་ཁང་དང་ བྱི་འབུར་ལྷ་ཁང་ ལྷ་དགོན་

གསར་ལྷ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་། མཐོ་ཐང་གྲང་གསར་ སང་ཡུལ་
དར་རྒྱས་དགོན་པ་ ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་སོགས་ ཞར་རྫོང་

ཀུམ་ལ་སུ་སྐྱུ་རྟེན་བྱིན་ཅན་བརྩུགས་གནང་བ།

260-267

ལ་ བྱབ་ཆེན་དག་དབང་བསམ་གཏན་གྲོང་རྫོགས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་

འདྲེན་པར་བསྐྱོ་བཞག་དང་གྲུབ་ཆེན་པའི་མཛད་ཀླམ།

267-262

ལྷ་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོག་ནི་འབྲུག་དཔལ་ཅན་གྱི་འཇག་དང་ཡུལ་
སྤེལ་དང་ཡབ་རྩེའི་སྦྱུལ་སྦྱུ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱལ་ཚོ་སོགས་ལ་ཟབ་ཆོས་
གནང་བ་དང་འཛོམས་ཤིང་ཆོ་རིང་གསལ་གྲུབ་ལ་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་

སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་དད་པ་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ།

262-263

གདན་ས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེན་ལ་མཁོ་བའི་གསལ་རྒྱུ་རིགས་དང་
དཔལ་གྱི་དྲུང་རྒྱུ་སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ཆས་དང་མཆོད་རྩིས་སྤྲོ་བ་མ་

གྲགས་པའི་བྱད་འཕགས་གྲུབ་པ།

26c - 26v

སྐུ་བཅོམ་བརྒྱད་པ།

ཏ་ ཏྲཱུམ་གཏི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག། ལས་བསོད་ནམས་གལ་ཆེ་

བ་དང་ ལས་བརྒྱམས་པའི་རྟེན་གྱི་དགོས་པ།

26K - 26P

༢་ གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཚུལ་སྟོན་གྱི་བུང་བ་བརྗོད་པ།

220

3. གནས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།

2017-2022

༤. གྲིས་འབྱུར་གྱི་རྟོན་བཞེངས་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ།

202-204

པ་   རང་རྟེན་གཟུངས་ཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ།

204 - 202

ཙ་ ཚོས་སྒྲུའི་རིང་བསྐལ་བཞུགས་ཚུལ།

$$224 - 222$$

ལ་ ཡེ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཕྲིན་པའི་ལྷ་ག་གནས་རབ་

གནས་ཀྱི་རིམ་པ།

222-240

༤་ རབ་གནས་གྱི་དགའ་སྟོན་ལེགས་འབྲུལ་ཞབས་བརྟན་གྱི་རིམ་པ་

དང་གསོལ་སྤྱུལ།

༢༤༠ - ༢༤༣

མཁྱ་བརྩ་དགུ་པ།

༡་ གདུང་བརྩུད་གྱི་ཆེད་དུ་མཁའ་འགྲོ་བཞེས་པ་དང་རྟ་མགོའི་གདན་ས་

གསར་བཞེས་གྱི་དགོས་དོན།

༢༤༤ - ༢༤༥

༢་ སྤྱོད་སྤྱི་བླ་དཀར་སྤེ་བྲག་གོང་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ་

དང་མཆོད་རྟེན་སྒྲུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་མཆོད་རྟེན་

སྤྱིང་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེས་གྱི་ཞལ་བཀོད།

༢༤༦ - ༢༤༧

༣་ རྒྱ་གྲུ་འི་ཁ་ནས་ར་ཇ་རུབ་ན་ར་ཡན་འབྲུལ་བ་ཕུལ་བར་བྱོན་པ་དང་

དགའ་སྟོན་གནང་བ།

༢༤༧ - ༢༤༨

༤་ དུང་ཕྱིན་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་མཛེད་རྣམ་དང་དགོངས་ཇོགས་བསྐྱབ་པ་

དང་དཔོན་སློབ་རབ་བརྟན་དགོངས་ལྷའི་ཆབ་ཏུ་ཆོས་རྗེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྲུང་

གནས་དར་དཀར་སྤྱི་བླར་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ།

༢༤༩ - ༢༥༠

༥་ རྗེ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་མཁན་རབས་གསུམ་པའི་ཁྲི་ལ་མངའ་གསོལ་བ་

དང་དབུ་མཛེད་བསམ་གཏན་བསྟན་འཛིན་དགོངས་ལྷའི་ཆབ་ཏུ་སློབ་དཔོན་

མི་པམ་དར་རྒྱལ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ།

༢༥༠ - ༢༥༢

༦་ འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་བཀའ་དབང་གནང་བ་དང་ཞབས་དུང་སྤྱོད་འབག་

ཆེན་མོ་བཞེས་དབུ་བརྩྭ་གས་པ། དགེ་འདུན་ནང་ཆང་རིགས་རྩད་

བཅད་གྱིས་བཀའ་རྒྱ།

༢༥༢ - ༢༥༣

༧་ འཆམ་སློབ་དགེ་སློང་ཁྱོན་ཆོ་རིང་ལ་གྲུ་ཅུ་མཚན་བརྒྱད་སོགས་གྱི་འཆམ་

སློབ་སྟོན་བརྩུག་པ་དང་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཐིམ་ཕུ་ཆོས་བརྩུའི་སྐབས་ནས་ཉིན་

གསུམ་གྱི་གྲུ་ཅུའི་འཆམ་འགོ་བརྩྭ་གས་གནང་བ།

༢༥༣ - ༢༥༤

༤་ ཉིན་མཐའ་མར་གྲུ་རུའི་བཀའ་དབང་དང་ཚོགས་འཁོར་མི་མང་ཡོངས་
ལ་གནང་བ། ༢༩༧ - ༣༠༠

སྐྱེ་ཉི་ཤུ་པ།

- ༡་ ཏྲ་མགོར་བྱོན་ཏེ་ནང་འཁོར་རྣམས་ལ་བཀའ་དབང་དང་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་བར་སྟེང་ཚོས་ལོངས་ལྷ་ཁང་ལྗེ་བ་རིས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་
དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མགོན་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཏྲ་འཆག་པ་གནང་བ། ༣༠༡ - ༣༠༢
- ༢་ མཚོགས་ཡིག་དྲག་ཤོས་ངག་དབང་ལྷན་གྱུ་བ་ཐོན་ནས་དྲུང་ཡིག་གི་
ཕྱག་འགན་བཀལ་ཏེ་རིག་གནས་སློབ་གནང་བ། ༣༠༢ - ༣༠༣
- ༣་ ཕྱག་ཚུ་འདེབས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ལུང་
སོགས་གནང་བ། ༣༠༣ - ༣༠༤
- ༤་ ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འབག་གསེར་སྐུ་བཞེངས་གྲུབ་པའི་གཟུངས་
འབྲུལ་དང་རབ་གནས་གནང་སྟེ་ཀ་བརྒྱད་གཟིམ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྟེན་
གཙོར་བཞུགས་པ། ༣༠༤ - ༣༠༥
- ༥་ དཀྱིལ་འཁོར་སློབ་སྦྱངས་བཞེངས་རྒྱུའི་དགོངས་གཏོང་དང་འབྲུག་པ་ལ་མ་
དགའ་བའི་ཟམ་གསར་མ་བུ་རྣམས་མཐུ་ཡིས་བསྐྱལ་བ། ༣༠༥ - ༣༠༦
- ༦་ སྟེ་སྟོན་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་ཆོའི་ཐུགས་གཟུ་བོར་མ་གནས་པའི་གསུང་རིགས་
གསལ་པ་དང་མོན་དང་གོ་མོ་པའི་སྐོར་ལ་གནང་བའི་བཀའ་ཁ། ༣༠༦ - ༣༡༢
- ༧་ རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་མོ་ལྷ་ལྷུ་མ་ཀུན་ལེགས་སྐུ་བལྟམས་ཏེ་ཐུགས་བརྩེས་དབང་
ཁྲིད་སྤྲུལ་བ། ༣༡༢ - ༣༡༣
- ༨་ གཟིམ་ཁང་བཀའ་བརྒྱུད་པོ་བྲང་གི་བྲིས་འབྲུར་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་གནང་ཞིང་
ཡུམ་སྤྲུལ་རྣམས་བསམ་གཏན་པད་དཀར་ལ་བཙོལ་གཏམས་གནང་བ། ༣༡༣ - ༣༡༤

- ༩་   གདན་ས་ཕན་ཚུན་དུ་རྟེན་བཞེངས་གནང་ཆེད་བལ་པོ་ནས་བཟོ་རིག་པ་འགྲུགས་
 པ་གནང་ནས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཞལ་ཆད་རྗེས་ཁྱུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མ་གསར་
 བཞེངས་གནང་བ། ༣༡༥
- ༡༠་   དཔོན་སྟོབ་ལྷ་ཁོང་གི་ལས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆའི་སྟོན་རྒྱུ་སྟེལ་
 བཅུག་པ། ༣༡༥ - ༣༡༦
- ༡༡་   སྟོན་རྒྱུ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་ཁུངས། ༣༡༦ - ༣༡༧
- ༡༢་   སྟེལ་ལོ་སྟེལ་སྒྲིའི་ཆོས་བཅུར་གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་མའི་ཆོགས་འཁོར་དང་
 བཅས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས་སུལ་བ། ༣༡༨
- ༡༣་   སྤྱི་སྒྲ་ནས་ལུང་པར་ཆོ་དབང་དང་ཞིང་ལ་ཕེབས་ཚུལ། ༣༡༩
- ༡༤་   སྟོན་པའི་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མའི་རབ་གནས་དང་དད་ལྡན་མིག་གཉིས་ཀྱི་མིག་
 དངོས་སུ་འབྱེད་པ། ༣༡༩ - ༣༢༢
- ༡༥་   མཐོང་གྲོལ་བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ། ༣༢༢ - ༣༢༥

སྐྱེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ།

- ༡་   དགོ་འདུན་དབྱར་གནས་ལ་སྤྱ་གོ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་
 དང་དཔོན་སྟོབ་ཚུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཆབ་ཏུ་ཀ་བཅུ་པ་རིག་འཛིན་
 ལྷན་གྲུབ་དར་དཀར་སྤྱི་སྒྲར་བསྐོ་བཞག་གནང་བ། ༣༢༦ - ༣༢༧
- ༢་   དཀར་སྟེ་འཕྱོ་ཀྱའི་ལྷ་གདོལ་པ་ནག་པོའི་ཁ་གཏོན་བཞེངས་པ་དང་སྤྱག་
 ཆོང་དཔལ་ཕུག་ལྷ་ཁང་གསར་བཞེངས་འགོ་བཙུགས་པ། ༣༢༧
- ༣་   སྤྱ་གོ་ཕྱགས་ཀྱི་ཞབས་བསྐོར་ལ་འབྲུན་རྒྱུ་གྱི་སྤྱིག་དང་ཕེབས་ལམ་རྒྱ་
 རྒྱུར་རི་ནས་རབ་གནས་གནང་བའི་ནས་འབྱུང་བའི་གྲུབ་རྟགས་
 བསྟན་པ། ༣༢༨

- ༡༢་ དགུན་ལྷ་འབྲིང་པོའི་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྟན་ནས་ལས་ཚན་བསྐྱོ་བཞག་
སྐབས་སྤྱི་རྣམ་འབྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱན་ལ་ངེས་འབྱུང་བསྐྱལ་བ། ༣༩༢ - ༣༩༣
- ༡༣་ ནུང་མོར་བྱ་ནས་གདན་སའི་དགོ་འདུན་པའི་ཀྱན་ར་གསར་བཞེངས། ༣༩༣ - ༣༩༤
- ༡༤་ སྤྱི་ལོ་ཆོས་བཅུ་ཉི་གའི་ལོ་ལ་འདེབས་འབྱུང་སྤེ་སྐབས་ཞབས་བརྟན་གདུང་
འདེབས་སྤལ་བ། བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་མཆོན་མ་གཟིགས་པ་དང་
སྟོན་པའི་མཐོང་གོལ་ཐོག་ལྷ་ཚམ་པ་བཞེངས་སྤྱི་དགོངས་པ་གཏད་
པ་དང་གདན་སའི་སྤྱོགས་བྱོན་པའི་མཐའ་མ། ༣༩༥ - ༣༩༦
- ༡༥་ རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་འོག་བཀའི་སྟོན་པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དེང་དུས་ཀྱི་གནས་
རྒྱལ་མི་སེར་གྱི་སྤྱི་དུག་བསྟན་པའི་ཞབས་ཏྲོག་སོགས་གང་ཐད་ནས་
རྩོགས་ལྷན་ཅེ་དགའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་དར་བ། ༣༩༧ - ༤༠༡

སཀ་ཉི་ལུ་ཅ་བཞི་པ།

- ༡་ སྤྱི་ཁམས་ཏྲོག་རྒྱལ་བསྟན་པ་དང་གྲུ་རུ་མཆོན་བརྒྱད་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་བརྟན་གྲུབ་པའི་གཟིགས་འབྱུང་ཞུས་པ་དང་དག་ལྷན་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་
པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་གསུང་བྱ་དང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཆེ་བྱི་མའི་དོན་ལ་ཡིན་
གསུངས་སྟན་དག་གཟིགས་པ་སོགས་ཐུགས་བྱུང་བའི་གསུང་བྱོན་པ། ༤༠༢ - ༤༠༤
- ༢་ སྤྱི་རིམ་ལ་མཁའ་འགོ་བསྐྱབ་བསྐྱོག་གི་ཞབས་བརྟན་སྤལ་བ་དང་
སྤྱི་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ། ༤༠༤ - ༤༠༥
- ༣་ ད་དུང་བསྟན་མ་དུངས་པར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེར་ཐུན་ཁ་བཙུགས་པ་དང་
སྤྱི་རིམ་སྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་པ། ༤༠༦ - ༤༠༧
- ༤་ གངས་རིའི་རྩོད་འཛིན་པ་འབྱོར་བའི་འབྱུང་བ་དང་རྩོད་ཁ་སོ་སོ་ནས་
ཀྱང་སྤྱི་རིམ་སྤྱོད་པ། ༤༠༧ - ༤༠༨

- ༥་ དགོ་འདུན་གསོལ་ཐབ་གདན་སར་ཐེབས་པ་དང་དྲུང་འཁོར་པ་རྣམས་
 ཀྲིས་སྐྱ་རིམ་རྟག་འབྱུང་སུ་གནང་བ་དང་བཅོ་རིག་པ་རྣམས་གདན་
 སར་ཐེབས་པ། ༥༠༥ - ༥༠༩
- ༦་ ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བྱུང་ཚུལ། ༥༠༩ - ༥༡༠
- ༧་ ལྷ་མ་བབས་ལྷི་བས་སྐྱ་མདུན་མི་གཞན་མ་བཅུ་གས་པའི་སྐབས་གཞན་
 སྤེའི་དཔུང་ཆོགས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྤྱིར་གྲོལ་གྱི་ཐུགས་
 བཞེད་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱོད་བཏང་བ། ༥༡༠ - ༥༡༢
- ༨་ མེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ཁྲིམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱི་དགོས་པའི་
 བཀའ་སློབ་དང་བཅས་རྒྱལ་སྤྱི་དུང་ཡུམ་སྐུ་ལ་གནང་སྟེ་ཚོང་ནས་
 སྤོས་པར་བརྩམས་ཀྱང་གསང་ཤོར་ནས་མ་ཐར་བར་ལུས་པ། ༥༡༢ - ༥༡༣
- ༩་ གདན་ས་ནས་དཔོན་སློབ་སྤྱལ་སྐྱ་ཆེའི་གསོལ་དཔོན་གོང་གཟིམ་
 ཞབས་དྲུང་ཡུམ་སྐུ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་དམངས་ནས་མེ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱིར་བཞེན་གདན་སར་ཐེབས་དགོས་པའི་ཞུ་བ་ཕུལ་བ་མ་གསན་པས། ༥༡༣ - ༥༡༥
- ༡༠་ རྒྱལ་སྤྱི་དཔྱོད་ཀྱི་ཁྲིམ་སྐུ་མོ་མཆོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེ་ཁྲིམ་འགསོལ་བ།
 མེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལོ་ངོ་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ལྷོ་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོའི་
 བདེ་སྐྱིད་དགུང་དང་མཉམ་པར་མཛད་དེ་དད་པས་འདུས་པ་རྣམས་
 ལ་མཐའ་མའི་མཇལ་ཁ་གནང་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་ཐེབས་པར་མཛད་པ། ༥༡༥ - ༥༡༦
- ༡༡་ རྟ་མགོའི་བསྟོ་གནས་སུ་སྐྱ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པས་སྐྱ་ཡང་རེ་
 ཞིག་དྲངས་ནས་གོང་ས་གཞུང་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོང་ཁ་དགོན་སྤེ་རྣམས་
 རྣམ་ཐུགས་གསོ་ཕུལ་བ། ༥༡༦ - ༥༡༧
- ༡༢་ མེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལྷ་མ་མཁན་པོའི་ཞུ་བ་མ་བཅོད་པར་འཆི་མེད་རིལ་བུ་
 དང་བཅས་ཡིག་ལན་གནང་བ་དང་སྤྱལ་སྐྱ་འབྱུག་བྲགས་རྒྱམ་ཆོས་
 འགྲོད་བཤགས་ཕུལ་བ་བཞེས་ཤིང་ལྷ་མའི་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་
 དགོངས་བཞེན་བཞུགས་པ། ༥༡༧ - ༥༡༨

- ༢༡་ བདུན་ཕྱག་གསུམ་ནས་གདུང་ཁང་ཞལ་ཁ་ཕྱེས་ཏེ་དབུ་ཐོད་མ་ཉམས་པར་
བཞུགས་པ་དང་གདུང་རིང་བསྐལ་མང་དུ་ཕྱོན་པ་རྣམས་དང་ཅན་རྣམས་ལ་
འབྱེད་དུ་གནང་བ་དང་སྐྱ་གདུང་མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱ་འབག་བཞེངས་པ་
སོགས་དགོངས་ཚེགས་བསྐྱབས་པ། ༥༣༩ - ༥༣༧
- ༢༢་ སྐྱའི་འདྲ་འབག་དང་ནང་གཟུངས་ཕུལ་ཚུལ་སྐྱ་རྟེན་གཞན་བཞེངས་པ། ༥༣༩ - ༥༤༠
- ༢༣་ དགོངས་ཚེགས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཞན་བཞེངས་ཚུལ། ༥༤༠ - ༥༤༢

སྐྱ་ཉི་ཤུ་ཙུལ་པ།

- ༡་ རྩེ་བཙུན་མ་བསྐྱན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་འཕྲོ། ༥༤༣ - ༥༤༧
- ༢་ ལྷ་ལྷམ་ཀུན་ལེགས་གྱི་མཛོད་རྣམ། ༥༤༧ - ༥༥༢
- ༣་ ལྷ་མ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་གྱི་རྟོགས་བརྟོན། ༥༥༢ - ༥༥༥
- ༤་ མཁན་ཆེན་དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་རྟོགས་བརྟོན། ༥༥༥ - ༥༥༩
- ༥་ སྐུལ་སྐྱ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱུ་མཆོད་རྟོགས་བརྟོན། ༥༥༩ - ༥༦༣
- ༦་ སྐུལ་སྐྱ་དཔོན་སློབ་ཐོན་ལས་དཔལ་འབར། ༥༦༣ - ༥༦༤
- ༧་ སྐུལ་སྐྱ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན། ༥༦༤ - ༥༦༥
- ༨་ ཆོས་རྩེ་པད་དཀར་དོན་ལྡན། ༥༦༥
- ༩་ ཆོས་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། ༥༦༥ - ༥༦༧
- ༡༠་ ཆོས་རྩེ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན། ༥༦༧ - ༥༦༩
- ༡༡་ དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཆོད། ༥༦༩ - ༥༧༠
- ༡༢་ དུང་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་གྱི་དབང་རྒྱལ། ༥༧༠ - ༥༧༡
- ༡༣་ མཁས་དབང་ཤུལ་རབ་རྒྱལ། ༥༧༡

- ༡༤་ དགོ་བཤེས་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་མེ་རིན་པོ་ཆའི་སྒོ་བ་མ་
གཞན་ཆོའི་མཚན་ཐོ། ༤༧༢ - ༤༧༤
- ༡༥་ མེ་རིན་པོ་ཆའི་མཚན་རྣམ་མཛོད་བསྟན། ༤༧༤ - ༤༧༧
- ༡༦་ མེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲུལ་མེད་པུ་འོད་དུ་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་བ་ལ་མ་
དད་པའི་ཐོ་ཉ། ༤༧༧ - ༤༧༩
- མཚན་བྱང་། ༤༨༠ - ༤༨༤
- པར་བྱང་སྒོ་བ་ཆོག། ༤༨༤ - ༤༨༧

སྤྱི་མཐུན་དང་པོ།

དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདུང་རབས་ཀྱི་ཆེ་བ་སྦྱར་བསྟན་པ་དང་། གྲེ་བྱ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་འབྲུག་པ་
ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ཅུང་ཤུར་བསྟན་
པའི་སྐོར།

༡། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་དོན་ ཇི་ལྟར་བཅུམས་ཚུལ།

༥། དཔལ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོག་དྲེ་རི་སློབ་དཔོན་
ཆེན་པོ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པར་རྒྱུ་འཛུལ་ལོ། དག་གི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་
རྣམས་དག་པའི་ཁས། བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། རབ་རྒྱས་ཡོན་ཏན་གྱི་བའི་
བདག་ཉིད་ཅན། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མཐུན་ལ་ཐུག་འཛུལ་ལོ། གང་གི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཆོག་པ་གཞུགས་བརྟན་
དག་དང་མ་དག་ཞིང་ཀུན་ཁྱབ་པ་སྦྱུ་འཕུལ་དྲེ་རི་སློབ་པའི་གར། གསུང་ནི་གཞོན་མེད་རྒྱ་དཔེ་རང་སྤྱོད་
སོའི་སྤྱི་ལ་བདེ་བར་འབྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོ། གང་ཐུགས་ལྟན་སྤྱོད་བདེ་ཆེན་རང་
བཞིན་འཁོར་འདས་ཀུན་མཉམ་ནས་ཡང་མི་འགྱུར་ཀུན་བཟང་རོལ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། སོ་སོར་མ་འདྲེས་
ཐ་དང་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་སྦྱར་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱབ་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་འདི་སྤངས། གང་ཡང་མ་དག་
དྲི་མའི་སྤྱོད་པ་འཕུན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས། ཡང་དག་རྒྱུ་ལས་སངས་མཛོད་སུམ་མཐོང་བར་ལུས་མིན་པས། །
རྒྱལ་རྣམས་ཐབས་མཁས་དྲེ་རི་སློབ་དཔོན་གཞུགས་བཟུང་སྟེ། མ་འོངས་སྤྱོད་པའི་ལམ་མཆོག་སྟོན་པར་
རྒྱལ་བས་གསུངས། དེས་ན་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་བདག་དྲེ་རི་སློབ་པས། རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པའི་ལམ་གཞན་
མིན་པར། ཡིད་ཆེས་ལུང་གིས་གྲུབ་པ་ཐེ་ཆོས་དང་། སོ་སོའི་དྲེ་བ་ནས་ཡང་འབྲུག་པ་ཡིན། དེ་
ཕྱིར་གང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས། ཁྱུང་འཕགས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞུགས་བར་ལུས་མིན་ན། རྫོངས་པ་བདག་ལྟའི་བརྗོད་བྱར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་དོན་མེད་སྤྱོད་པའི་
ལུ། སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་ཉན་མོངས་འཕེལ་བའི་རྒྱ། སྤྱོད་པའི་མཛོད་པ་ལས་ཅམ་བརྗོད་ན་ཀོ། ཆོག་སྤྱོད་
ཆེན་པའི་འབྲས་བུར་བཅས་མིན་ནས། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལས་པོས་རབ་རྣམ་གསུམ་ནོར། ཁྱལ་བའི་

ལྷོ། ཞེས་དང་། དཔལ་བུ་ལ་ཕ་མ་པས། སྐུ་མ་དང་ནི་དེ་མེ་སེམས་། བུ་དང་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྐུ་མ་
 སངས་རྒྱལ་ཆོས་དང་ནི། རྟེན་འཛིན་དགོ་འདུན་སྐུ་མ་སྟེ། རྟེན་འཛིན་གྱི་འཕམ་མཚོག་འདོད་པས། །
 གུ་ནས་སྐུ་མ་མཉེས་པར་བྱ། སངས་རྒྱལ་གུ་ན་དངོས་དེ་མེ་འཆང་། རྟོན་པའི་དུས་འདིར་བདག་དོན་
 དུ། གུ་ན་དང་མཐུན་པར་སྟོན་མཛད་པས། རྟེན་འཛིན་གྱི་ནས་དངོས་གུ་ན་གྱིས། བསྟོན་བྱ་དུས་གསུམ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི། རྟེན་འཛིན་གྱི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་
 རྣམས་གྱི་གསུང་གི་ལུང་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཡིད་གཉིས་བྱལ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 བེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་པར་མཛད་དེ་སྐྱེ་དེར་
 སྐྱེ་རྒྱུད་སོགས་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་འདུག་པ་གང་དང་གང་
 གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་དང་། ཆོངས་པ་དང་། དབང་ཕུག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། སྟོན་པོ་
 དང་། དམག་དཔོན་དང་། ཆོང་དཔོན་ལ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་དུད་འགྲོ་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་བབྱུང་སྟེ་
 མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱེ་འཕྱུལ་གྱི་རྩ་ལ་མོ་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པའི་འཕྲིན་ལས་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་
 འགྲོ་བ་རྣམས་མདོར་མཐོང་ཐར་པའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟར་མཆིས་པ་ལ་འགོད་ཅིང་སྦྱོར་བར་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་
 མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་སྟོན་རྣམས་གྱི་གནས། དུས་རྒྱུས་ཡོལ་བར་འགྱུར་ཡང་སྟི། །
 གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐལ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱལ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བས་
 ར་སངས་རྒྱལ་གུ་ན་གྱི་དོ་བོར་བཞུགས་པའི་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་འདི་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྩ་ལ་པ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འགྲོ་བའི་
 དོན་བརྒྱུད་མར་མཛད་བཞིན་པ་ལས། ཞིང་འདིའི་འགྲོ་བའི་ཁམས་དང་། མོས་པ་དང་། སྐལ་བ་
 འཚོམས་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྩེས་སུ་བབྱུང་བའི་སྐད་དུ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་གཙུག་
 གིས་མཚོན་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདིར་སྟི་པ་བབྱུང་བར་མཛད་དོ། །
 ཇི་ལྟར་མཁའ་ལ་སྐྱབ་གཟིགས་ཉིད་གཟུགས། རྟོག་བྱལ་ཆུ་ཁྲུང་གུ་ན་ཏུ་འཆར་བ་བཞིན། རྒྱལ་རྣམས་
 ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། གདུལ་བྱའི་ཞིང་དུ་དེ་སྟེད་སྐྱལ་པ་འདུག རྟེན་འཛིན་གསུགས་འོས་ཤིང་།

དེ། ཏྲ་མགོ་ཚས་ཀྱི་པོ་བྲང་གི་གནས་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་སྟེ་ཆེན་པོ་བཙུགས་ནས་བདག་གིར་
 མཛད། གནས་ཀྱི་བསྟོད་པ་སོགས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་ཟབ་དབྱངས་རྟོ་རྟེན་མགྱུར་གྱིས་
 སྐལ་ལྷན་རྣམས་སྟོབ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐལ་པ་བཟང་པོར་བྱས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ཉེ་གནས་ཟུ་སྟོབ་སྒྲིན་བདག་
 རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ། སྟེང་སྟེང་གྲུང་རྒྱུང་སྟེང་ལ་བ་
 ཡིན་པའི་མཁའ་འགྲོ་མ་བདེ་ཆེན་དཔལ་མོ་ཞེས་པ་གསང་ཡུམ་དུ་བསྟེན་པ་ལས་སྲས་ལྷུ་མ་སྲིང་གཉིས་རིམ་
 པར་འབྱུངས།

༤། ཡབ་ཆེ་དབང་བསྐྱེད་འཛིན་ལྷུ་མ་སྲིང་གཉིས།

སྲས་མོ་དེ་རྒྱུང་དུའི་དུས་རྒྱུ་ལ་ཞབས་རྒྱུ་ལོན་ཏུ་དོད་ཅིང་གསལ་བར་བཞག་པ་ལ་གང་ཟག་གང་གིས་
 གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་བདུད་རྩི་འཛིན་པའི་པ། ལྷག་པར་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དར་རྒྱུད་
 འབྱུང་བའང་བཀྲ་ག་མདང་ཆེ་རྒྱུང་དང་བདུད་རྩི་འབབ་མི་འབབ་སོགས་མཆོན་ལྷས་ཀྱིས་མཛོད་སྲུང་དུ་
 གསལ་པོར་ལུང་སྟོན་པ་དེ་ད་ལྷའང་ཏྲ་མགོའི་གནས་ཀྱི་ཕུག་པ་ཆེན་མོའི་རྟེན་གྲུལ་དུ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཏྲ་གས་ཀྱིས་མཁའ་འགྲོ་མར་དངོས་སུ་མཆོན་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ཡིན་
 ཡང་སྐྱེ་ཆེ་རིང་པོ་མ་བཞུགས། སྲས་པོ་ནི་རྩེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་སྟེ་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ཤིང་པོ་བྱི་ལ་
 འབྱུངས། དེ་ཡང་པ་ཇོ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་འབྲུག་སྟོམ་ཞིག་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསམས་བཞིན་
 སྐལ་པར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྩེ་འདི་ཉིད་འབྱུངས་པའི་སྐབས་སྒྲིན་བདག་
 དད་པ་དང་དམ་ཆོག་ལྷན་པ་ཞིག་ཞིང་རྟོན་གྱི་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་མཁའ་ནས་གཟུགས་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
 གིས་ད་ལྷ་ཏྲ་མགོ་ན་པ་ཇོ་འབྲུག་སྟོམ་ཞིག་པོའི་སྐལ་པ་ཞིག་འབྱུངས་ཡོད་པས་དེའི་མིང་ལ་པ་ཇོ་ཏྲ་མགོན་
 ཀླུ་མཆོན་ཐོགས་ཤིག་ཟེ། སྐད་ཐོས་པའི་མེད་ལ་རྣམ་མཁའ་བལྟས་པས་རྣམ་མཁའ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་
 ལ་འཇའ་སྒྲིན་སྐྱེ་ཆོགས་པ་ལང་ལོང་དུ་གཡོ་བ་མཐོང་བའི་རྒྱེན་གྱིས་བསྐལ་བས་མི་དེ་ཉམས་ལུང་ལངས་ཏེ་
 དེ་མ་ཐག་ཞིང་རྩིས་འགྲོའི་གྲང་དོར་བསྐྱུར་ནས། རིངས་སྐབས་སུ་ཐུར་བར་ཏྲ་མགོར་སྒྲིན་པས་སྲས་
 འབྱུངས་པ་དང་འབྲིག། རྣམ་མཁའ་ནས་མཁའ་འགྲོས་རི་ལྷ་ར་ལུང་བསྐྱེད་རྒྱུ་རྣམས་ཞུས་པས་ཡབ་
 ཀྱང་མཆོག་ཏུ་དགོས་ཤིང་དེར་འདུས་ཀྱི་མི་ཐམས་ཅད་དོ་མཆོར་དུ་གྱུར་ཏེ་མཆོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་

ཤིང་གྲགས་ལ། སྤུ་མའི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དབང་ལས་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྲོགས་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་
བའི་བབས་འབྲེལ་གྱི་དགོ་མཚན་ཡབ་སྤུ་མའི་རྟོན་ལ་རིམ་པར་མཚན་གྱི་ཐོག་མར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་མཚན་
གཡང་གི་དགོ་ལེགས་ཀྱང་ཤུགས་འབྱུང་ཏུ་ཆགས་སོ། །

དེ་ནས་དགྲ་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་ཐོག་ཡབ་ཀྱིས་འཁྲིད་དེ་གདན་ས་ར་ལུང་དུ་མི་པམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྦྲེར་
 གཏོད་ཞུས་མཆོན་མི་པམ་ཆོ་དབང་བསྟན་འཛིན་དུ་སྦྱལ་ཏེ། རྗེ་དེ་ཉིད་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་བསྟེན་
 བས་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན་ཅིང་ཅོག་གྲགས་པ་པའི་གྲར་ཞུགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་
 ལྷན་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་གསན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། གཞན་ཡང་རྗེ་དག་གི་དབང་ལྷན་གི་སྦྱལ་པའི་སྦྱ་སྟག་ཅེ་
 བ་པད་དཀར་དབང་པོ། མེས་ཆེན་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ། པ་དམ་པ་སྟགས་
 འཆང་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ། མཁས་གྲུབ་ལྷ་དབང་གློ་གློས། ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྣམས་
 དང་། དུས་ཕྱིས་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཐུ་ཆེན་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གློ་སྦྲེང་ས་འདིར་ཐེབས་པ་
 ལ་རང་གི་དགོན་གནས་འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོང་སོགས་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་ལེགས་པར་ཡུལ་ནས་གྲུས་པའི་
 གཞུག་གིས་མཆོད་ཅིང་བཀྲར་ནས་ལོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་བསྟེན་ཅིང་ཞབས་ཏོག་ཏུ་
 འབྱུང་ཆེ་བར་མཛད།

དེ་ལྟར་མཁས་ཤིང་བྱུང་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་དུ་བསྐྱེན་ནས་མདོ་སྐག་པ་དབང་ལུང་གི་གདམས་པ་ཐེ་སྟེང་
 ཅིག་གསལ་ཅིང་། བྱུང་པར་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་ཉམས་བཞེས་བྲིད་ཀྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་སྐྱེ་ཉམས་སུ་
 བསྐྱར་ཞིང་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་རང་བྱུན་ཆུད་པ་གནང་། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟོར་
 སེབས་ནས་སྐྱེ་ཆོབ་དུ་གདན་ས་ར་ལུང་གི་དགོན་སྡེ་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་བྲི་གཞི་དང་ཆོས་འཆད་དཔང་
 བསྐྱར་མཛད་པ་སོགས་ལྟོ་བོད་ཀྱན་དུ་རྣམ་དཀའ་གཞན་པའི་བྱི་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཤིང་། གཙོ་བོ་
 སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་ཞིང་གཞོལ་བས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དེ་ཉིད་མདོར་དུ་བྱུར་ཏེ་སྤང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་
 པས་བཅའ་པོའི་རྩོལ་ཞབས་ཀྱི་རྩིས་དང་ཆིབས་པ་དང་སྦྱང་གི་རྩིས་སོགས་བྱུང་པའི་རྟགས་ཀྱང་མང་དུ་མངའ་
 བ་ཡིན་ནོ། །

སྟོན་གྱི་ལེགས་བྱས་དར་སྤྲོད་འཛུགས་བྱའི་འབྲས། །བསྐྱེད་པའི་ལོ་གཅིང་མའི་གདུང་གི་མ་དྲོས་མཆོར། །
 ལྷ་ཆོ་ཆེན་པོའི་ཐོད་དུ་འབྱུང་འོས་པའི། །གྲུབ་པའི་རིན་ཆེན་མཆོག་འབར་འབའ་ཞིག་སོང་། །ཁྲུངས་
 མེད་འདམ་ཁོད་འཇག་མའི་སྤྱུ་མ་སེ། །ཤེས་བྲལ་གྱིས་པའི་མགུལ་དུ་སྤྲོད་ཡང་། །སྤྱུ་ལ་ཆེན་པོའི་གུང་
 རིགས་གྲོལ་བ་ཅན། །དཔྱོད་ལྡན་སྤྲིང་གའི་དོ་ཤལ་དང་མཚུངས་མིན། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གཏིང་
 མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །ཐུབ་བསྟན་འཛིན་མ་འཛིན་པའི་མཐུ་ལྡན་པའི། །རིགས་མཐོའི་ཆུ་གཏིར་འདི་ནི་སྤྱི་
 དགུ་ཡི། །དགོས་འདོད་རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་ཁྲུངས་ཆེན་ཡིན། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐལ་བཟང་ལེགས་བྱས་འདོད་པའི་རེ་སྟོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལས། དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་གདུང་རབས་ཀྱི་ཆེ་བ་སྤྲིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་
 འབྲུག་པ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་པའི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ཉུང་དུར་
 བསྐྱེད་པའི་སྐུ་བསྟན་ཏེ་རིམ་པར་བྱེ་བའི་སྐྱེད་དང་པོའོ།།

॥

།སྤྱི་མཐུན་གཉིས་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གཉིས་པ་ལྟར་འབྲུངས་མ་ཐག་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོའི་ཞལ་མཇལ་
ཞིང་བཀའ་དབང་ཟབ་མོའི་བདུད་རྩིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་མཛད་ནས་བརྒྱུད་འཛིན་སྤྱིའི་ཕུ་བོར་རྒྱ་
ལྷ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཟུང་ཚུལ་དང་སྤྱི་མཇལ་དུ་ཞུགས་བཞུགས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་
སྐོར།

༡། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཉིས་པ་ལྟར་ཐོབ་སྤྲོད་པ་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལྟར་ནས་པར་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མོར་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་བསྟོད་ཅིང་བཀའ་བར་འོས་པ་མཛད་དུ་བྱུང་
བའི་རིགས་སུ་འབྲུངས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་པམ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱིའི་ལྷན་པ་སྤྱིའི་གཉིས་པ་བྱུང་བའི་
ཆེ་བ་ལ་མི་པམ་ཆེ་དབང་རྒྱུ་མཚོར་ཡབ་ཀྱིས་བཏགས་ཤིང་། དཔལ་དག་གི་དབང་པོས་སྤྲིན་པ་རྒྱལ་མཚན་
དུ་གནང་། སྤྱིའི་སྤྱོད་འབྲུང་རྒྱས་དགོན་དང་སྤྱད་ཆོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་མཛད་པས་དཔོན་སྤྱོད་འབྲུང་རྒྱས་
པར་ཡང་བྲགས་ཤིང་། རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་རིག་པའི་གནས་མང་པོ་མཁྱེན། གང་གི་ཡབ་དང་དཔལ་
དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདམས་ངག་སྟོང་པོ་གསུམ་བྲིལ་དུ་བྲགས་
པའི་ཆོས་དང་དབང་བཀའ་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གསན་ཏེ། ལོ་གསུམ་སྤྱོད་པ་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་
པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་མཛད་ཅིང་། སྤྱོད་པ་བྱུང་གི་དག་
སྤྱང་ཆེ་བས་གསང་སྤྱད་པ་རྩིས་ཀྱི་བཤེས་གཉིས་དམ་པ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་དབང་ཆོས་ཀྱི་གསན་པ་
རྒྱུ་ཆེར་མཐོས། གཞན་ལས་དབང་ཁྱིད་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱང་གོང་མའི་སྤྱད་ལེན་རིམ་བཤེས་པའི་ཆུགས་ཤིང་
རུས་འཐོན་པ་གནང་སྟེ་སྤྱོད་པའི་མཛད་པས་བསྟན་པའི་མིག་སྟོན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱུང་པ་
འགྲོ་དོན་རྒྱ་བས་ཆེར་སྟོད་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། ཆོས་ཚུལ་རྒྱུ་མཚོའི་ལུགས་སྟོན་རིམ་སྟོད་ཀྱན། ཆོས་བཞིན་
ཐོས་བསམ་སྟོན་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཆོས་སྤྱིའི་དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་སྤྱོད་པ་མཚན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
སྤྲིན་པའི་མཚན་དེར་བསྟན། །

ཐུག་ཆེན་མོ་ཞེས། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་སྐྱོབ་བྱེད་མར། །མཁའ་འགྲོའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་གྱི་
དབྱངས། །མཁའ་དབྱིངས་དག་ལས་སྒྲོགས་འདི་མཆོར། །རབ་མཛེས་སྐྱུ་ཡི་ལང་ཚོའི་དཔལ་དག་
གིས། །རབ་རྒྱས་པདྨ་གསར་པའི་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། །རབ་དྲངས་སྐྱགས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཆེན་པོ་དེར། །
རབ་མཛེས་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྣམ་པར་གསལ། །

༧ སྤུལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐབས་ལྷོ་མ་གནང་བ་དང་སྤུལ་སྤྱོད་ལྷན་པ།

[illegible]

དེ་ལྟར་ཡབ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་ཐོགས་པའི་བྱ་
ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པ་རིང་མའི་དུས་ནས་ཡང་ཡང་དགོངས་པ་དང་། ཉེ་བར་མཆོག་གི་སྐྱབས་
གནས་དམ་པ་དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་དགོངས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱུང་འཁོར་
ཟབ་མོ་སྐྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱ་བས་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་ལས་མི་རིང་བར་ཡུམ་གྱི་ལྟོ་བར་སྤིང་ཅིག་ཆགས་པར་
སྐྱར་རྟོ། །འབྲུག་པ་མཆོག་གི་གདུང་རབས་སུ། །ཀུན་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྦྱོང་པ་ཡིས། །དགའ་བཞིའི་ལང་
ཆོར་རྣམ་ཅུན་པས། །ལེགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་ན། །བྲག་པ་འབར་གངས་ཅན་གྱི་མ་རེ། །
འཕེལ་གདུང་རིམ་བཞིན་མཆེད་པ་ལས། །འདོད་འབྱུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞིག། །སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་ཀྱི་
ལྷ་མས་མཆོར་ཆགས། །

༥། དག་བསྟེན་ཇག་མའི་ལུང་བསྟན་དང་སྐྱེ་འབྱུངས་པ།

དེའི་ཆོ་ཡབ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་གཟིགས་སྤང་ལ་དག་བསྟེན་ཇག་པ་མེ་ལེན་བྱུང་ནས། ད་ལྟ་
ཡུམ་གྱི་ལྟོ་བའི་སྐྱམ་པ་འདི་སྐུས་པོ་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་དམ་པ་ཞིག་འབྱོན་རྒྱུ་ཡིན་འདིའི་བསྐྱུང་སྦྱོང་དང་བྱེད་རང་
གིས་ཅི་བཅོལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་རེད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་གཡར་དམ་འབྲུལ་
གིས། བདག་ལ་རྟའི་རྟེན་འཛུགས་ཤིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཟེར་ཇི་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་དམ་བཅས་ཏེ་ལུང་བསྟན་
པ་བཞིན། དེ་ཡང་ཡབ་ཀྱིས་དགུང་ལོ་རེ་ལྷ་བཞེས་ཤིང་ཡུམ་གྱིས་སོ་གསུམ་བཞེས་པའི་འཕགས་པའི་
ཡུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྩ་རྩ་རྩ་སྟེ་འབྲུམ་ངལ་པོ་དང་། མཐུ་ཅིན་པས་སྐྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ས་པོ་སྐྱག་ཏུ་གྲགས་པའི་
མགོ་ཁྲིའི་དཀར་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཆོས་ལ་གཟུང་ཉི་མ་དང་རྒྱ་སྐར་གྱོ་བཞིན་རྣམ་པ་ཅེ་བའི་སྐུ་རྩའི་
ཆ་ལྟའི་བྱ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འཛེམ་བུའི་སྤིང་ཀུན་སྤང་བར་བྱས་ཏེ་སྟོགས་ཀུན་གྱུར་ཀུམ་གསལ་པའི་མདངས་
ཀྱིས་མཛེས་པར་སྐྱར་པའི་དུས་དག་བ་ཏུ་ཀླལ་རྩ་རྩའི་དུས་སྦྱོར་ལ་བབས་པ་ན་ངོ་མཆོར་བའི་ལྷས་བཟང་པོ་
དང་བཅས། གངས་རི་ཆེན་པོ་ནོར་སྐྱིན་གང་བ་བཟང་པོའི་རི་བརྒྱུད་མ་ཆེད་པར་འབྲེལ་བའི་ས་འཛིན་ཆེན་པོ་
པ་ཇོ་འབྲུག་སྟོམ་ཞིག་པོའི་བཞུགས་གནས་རྫོང་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དཔལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་པོ་བྱང་ཆོས་
དབྱིངས་རྫོང་དུ་གྲགས་པ་གྲུབ་པའི་བསྐྱེ་གནས་ཆེན་པོའི་གཟིམ་ཁང་དུ་སྐྱེ་བལྟམས། དེ་ཡང་སྐྱའི་མདངས་

འཁྲུངས་པའི་གཏམ་གསལ་པས་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མིང་གི་གཡང་ཆགས་པ་དགའ་མེད་ཞེས་པ་
 འདིར་གཏམ་སྟན་ཐོས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གིན་ཏུ་ལེགས་གསུངས། གོང་ས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའང་ཡབ་
 བགོས་པོ་ལ་གདུང་བྱུང་བའི་དགེས་ཚོར་གྱིས་གཏམ་སྟན་ཡགས་པོ་ཐོས་པ་ལ་ཡགས་ཇེ་འདེབས་དགོས་པ་
 ཡིན་མོད་གསུངས། མཚོག་ཏུ་མཉེས་པར་མཛད་དེ་བླ་མ་རྣམ་གཉིས་གསོལ་ཇེ་དགེས་སྤྱོད་མཚོན་བཞིན་
 ཕན་ཚུན་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གསུང་གླེང་གིས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཏོ། །དཔལ་ལྷན་
 དུགས་བརྒྱད་དམ་པའི་གདུགས་བཟང་རྣམ་མང་འཁོད་ནང་ཆེས་འཕགས་པ། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ལྷ་
 ཡི་གདུགས་དཀར་འགྲོ་བའི་གྲིབ་བསིལ་མཚུངས་མེད་གཉེན། སྲིད་ཅེར་འདེགས་ལ་སློག་གི་ཀ་བ་མངོན་
 མཐོ་སྤྲུལ་འདི་ལྷོན་པ་མཚོག་། གསལ་འཁྲུངས་རྒྱ་ཡིས་རིགས་ཀྱི་བླ་མ་དགའ་བ་རྣམ་རྒྱལ་བསམ་གཏན་
 བློ། རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་བོར་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་འབྲུམ་ཕྲག་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་མ་ལགས། །

༧ རྒྱལ་སྤྲུལ་འཇམ་དཔལ་རྫོང་ལས་མཚན་ཞུས་ཚུལ།

གང་གི་ཆོ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྫོང་གདན་ལྷགས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་གཞོན་ནུ་དག་དབང་འཇམ་
 དཔལ་རྫོང་དགའ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བཞེས་པ་ཞིག་བཞུགས་ཡོད་པ་དེར་ཡུམ་གྱིས་མཚན་ཞུར་བཏང་
 བས། གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལས་ཡབ་མེས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ལ་ཇི་སྟེན་ཟེར་གསུངས། འདི་
 དང་འདི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞུས་པས་འོན་པ་ལྟར་འཛིན་ཞིག་དེས་པར་དགོས་རྒྱུར་འདུག་གསུངས་བསྟན་འཛིན་གྱི་
 མཐའ་ཅན་ཞིག་གནད་དུག་ཀྱང་རྟོགས་ལྷན་ཉན་པ་པོ་ཆང་གིས་བེར་བས་མཚན་གྱི་སྤྲུགས་ཆེ་སྟོན་མ་དེ་བཞེད་
 བས་བསྟན་འཛིན་ཞེས་པ་ལས་མ་འཁྱེར་བས་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་དུ་བྲག་པ་ལྟར། ཕྱིས་སུ་རྫོང་གི་ཞལ་ནས་
 ཀྱང་དེད་ལ་མི་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དཔོན་སློབ་བསྟན་འཛིན་ཞེས་བཞེད་པ་མང་བའང་འདིས་ཡིན་ཞིང་ལར་ཡང་
 གདུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་མིང་གནད་བའི་བྲུ་པའང་བདག་ཅུ་ཏུ་འདུག་གསུངས་ཐུགས་འཕྲེང་བའི་ཚུལ་
 ཡང་ཡང་གསུང་བར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་སྤྲུལ། གཞོན་ནུར་གྱུར་ཀྱང་ཆེན་པོའི་
 ཐུགས། རྣམ་དཔྱད་མཐུན་པའི་གཏོར་འཆང་བའི། འཇམ་དཔལ་རྫོང་བདག་གུས་སོ། །

༩། གཤན་ས་ལྷགས་རིར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དབང་བཅར་བ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་དབང་དང་བཅས་
གཤན་དང་མི་འདྲ་བའི་གཙུག་རྒྱལ་དགོས་པར་བཀའ་གནང་བ།
དེ་ལྟར་གཞོན་ལྷ་བཅས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་རིམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡབ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་
དགོངས་པར་མཛོད་ཏེ། བདག་ལ་བདེ་དང་ལེགས་པ་ཡི། །ཕུན་སུམ་ཚཱོགས་གང་སྒྲ་མའི་བྱིན། །ལྷག་
པར་མཛོད་འདོད་ཏུ་བྱ་ཅ། །བྱུང་འདི་འདྲ་ཆེ་བཅུན་ཕྱགས་ཆེར་ངེས། །དེ་སྤྱིར་བདག་འཁོར་བཅས་པ་
རྣམས། །རྣམ་འབྲེན་མཚོག་གི་ཞབས་དྲུང་དུ། །ཇི་ལྟར་འབྱོར་དངོས་ཀྱིས་མཚོད་ནས། །བྱིན་རྒྱ་བས་
བདུད་ཅི་འབྱུང་ལ་རིངས། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པ་མཚོག་གི་བཀའ་བྱིན་ཆེས་སུ་དཔན་པའི་དགོངས་
པས་གཞོན་ལྷ་བཅས་སྒྲེས་ཀྱི་འབྲུག་དངོས་རྣམས་སྟོ་གོན་བྱས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་བཅས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་
འགའ་དང་ལྷན་ཅིག་དད་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་སོ། །

དེ་ཡང་ཐིམ་ཡུལ་གཞུང་གི་ཚུ་འགོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་རི་བོ་སྐུ་ལ་ཡ་དང་
མཚན་དོན་མཚུངས་པ། དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་བདུད་འཛམས་ཅོ་ཆེ་ལྟའི་ལྟངས་འདིར་གཤན་ཆགས་
པའི་ཐོག་མའི་གཤན་ས་ལ་སྐུ་བ་ལྷགས་རི་བདུད་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བསྟོ་གནས་ག་
ལ་བ་དེར་ཐེབས་སོ། །སྒྲ་མ་ཕྱགས་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཞལ། །མཇལ་བར་སློབ་པའི་ཡབ་སྐུ་རྣམས། །དད་
པའི་གོམ་པ་ལྟར་བསྐྱོད་དེ། །དཔལ་གྱི་རི་བོའི་ངོགས་སུ་སྒྲེབས། །དེར་ནི་ཡོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་
བདག་ །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པ་དག་གི་དབང་། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །མེད་ཁྱིར་
བཞུགས་ལ་ཐོག་མར་མཇལ། །ཞེ་མ་འདི་འདྲའི་ཕུན་ཚཱོགས་པ། །ཞེ་མ་སྐུ་ལ་བ་བཟང་བ་ལ། །ཞེ་མ་
རྟོན་འབྲེལ་ལོན་ཏུ་ལེགས། །ཞེ་མ་མཚོག་ཏུ་བྱ་ལོས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིང་མོའི་དུས་ནས་སྐུ་འཛིན་སྐུ་རབས་ཀྱི་འབྲེང་བ་མང་པོར་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་ཡང་ཡང་བསྟོན་པའི་
རྟོན་འབྲུང་གི་དབང་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲེབས་པ་དང་ལྷ་ཁང་གི་བྱམས་
དབྱུས་སུ་ཚོས་ཁྱིའི་སྟེང་ན་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོ་སྐུ་ཐེབས་མ་ཐོག་དུས་མཉམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བབས་པའི་རྟོན་
འབྲེལ་རང་འབྲིག་ཏུ་བྱུང་བས་དེར་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལྷའི་ཕྱག་མཚོད་སྟོན་དུ་འབྲོ་བའི་

ཞབས་ཀྱི་པར་ལས་བྱིན་རྒྱ་བས་ཞུས་ཆོ་གཞོན་ལུ་སྤྱི་བོ་ནས་ཕྱག་གི་འཁོར་ལོས་བྱིན་རྒྱ་བས་བཟིང་ཆགས་པ་
སྤྲུལ་བར་གནང་སྟེ་བཀའ་ཕེབས་ལ། དཔོན་སློབ་བྱུང་བ་གསུང་པོ་ལ་གདུང་བྱུང་བ་འདིས་དེད་ཀྱི་བསམ་པ་
ཡང་ཚྭ་གས་པ་དང་། ལྷག་པར་དེད་འབྲུག་པ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མངའ་བཞེས་པ་ཡིན་པས་ད་ལམ་ཆོས་རྒྱུ་
ཚཱ་རི་བར་དབང་ཆོས་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་དང་ཐུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཡེ་འགྲིག་ཏུ་བྱུང་བ་བཞིན་འཕྲལ་བུ་རྒྱུང་
གི་སློབ་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་ཆེ་ཡང་ཕྱགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགོ་བས་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམས་དབང་ཆོས་
མ་འཐོན་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཅིས་མཛོད་ཅེས་ཕེབས་པ་གནང་།

དེ་ནས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་
ཀླུ་བས་རྒྱ་ཆེར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐུགས་ཀྱི་རབ་བཅིང་བར་མཛོད་ནས། སློ་བྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་
པའི་མདོ་ལས་རྗེ་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བདུད་ཀྱི་དཔུང་རྣམས་རབ་
ཏུ་འཛུམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཏེ། ཉིན་རེ་བཞིན་རིམ་པར་དཔལ་ལྷན་དྲུགས་པོ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་
བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྗེ་ལྷ་ར་དར་ཞིང་གྲགས་པའི་བཀའ་དབང་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་
ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཚྭ་གས་པ་བཀའ་བྲིན་ཏུ་སྤྲུལ་བར་གནང་ངོ་། །གང་ཆོ་ཡོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་
བདག་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་གང་དེ་ལས། དཔལ་ལྷན་དྲུགས་པོ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི། གདམས་དག་བྲུམ་པ་
གང་བྱེད་ཚུལ། རང་དང་རང་གི་གཞོན་ལུ་ཡིས། ཐོབ་པའི་སྤྲུལ་བ་ཟད་དེང་གྱུར་སྤྲུལ། ཡབ་གཅིག་
གྲུབ་དབང་བགས་པོ་དེའི། ཐུགས་ལ་དགའ་བ་རྒྱ་མཆོས་གཏམས། །

དེ་ལྷ་ར་རྒྱ་བ་འགའི་བར་དུ་ཡབ་ཡུམ་ཁྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་པ་ཆོས་རྒྱུ་ཚཱ་རི་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དབང་ཆོས་
ཀྱི་བདུད་ཅི་རྒྱ་ཆེར་མུང་བའི་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཆོས་པའི་སྤྲུལ་བ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཏེ་སྤྲུལ་བཞུགས་
གནས་སུ་ཕེབས་པར་སྤྲུགས་ཆོ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཕེབས་ལ། ཡབ་བྱུང་ནི་སྤྲུགས་སྤྲུགས་སུ་འགྲོ་དོན་
ལ་འབྱོན་དགོས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་མི་ཁོམ་པ་ཤས་ཆེ། ཆོས་མཛོད་མས་བུ་རྒྱུང་འདིའི་འཆོ་སྤྱོད་ལ་གཡེལ་
མེད་ཀྱི་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་དགོས་གསུངས་བསྐྱབ་བྱེད་བཀའ་ནན་ཡང་ཞིབ་པར་གནང་། ལྷ་གོས་པར་རྒྱ་གའི་
མདངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལྷགས་མདུད་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྲུལ་བ་བཅས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བརྟེ་བའི་

བཀའ་རྒྱ་གྲིས་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ཆོམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཡབ་ཡུམ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་གྲིང་བཅས་པ་རྣམས་རང་གི་བསྟོ་གནས་སུ་ཕེབས་སོ། །

སྲིད་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་གྱི་སྲིད་པའི་ཁམས་འདིར་འཇུག་མཛད་པ། སྲིད་མཆོད་ཡིད་ཅན་
 མཐའ་དག་སྐྱོབ་སྲུང་སྲིད་གསུམ་འགོ་བའི་ཁྱར་ཆེན་དག། སྲིད་མཐའི་བར་དུ་བསྐྱམས་ལ་མི་ངལ་སྲིད་
 སྲིད་མཆོག་རྣམས་རང་བཞིན་པས། སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཆོག་ས་རྒྱས་པའི་དབུས་ན་སྲིད་པའི་མགོན་པོ་འདི་
 མཛོན་འཁུངས། འདི་ཡི་ལེགས་བྱས་གདེངས་ཅན་གྱིས། མཚུངས་མེད་མཐུ་ཆེན་ཞོར་བུའི་དཔལ། །
 གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་མཆོད་ཐོབ་པས། འདོད་དགུ་འགྲུབ་པའི་བླ་མི་ཀྱི། ཇི་ལྟར་མར་མེ་ཆེན་པོའི་
 མདངས། ཁེ་ལོང་ལ་འཆར་གསལ་བ་ལྟར། ཇི་བཞིན་སྒྲ་མ་མཆོག་དགུས་པའི། བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་མའི་
 དད་པ་འཕེལ། ཇི་ལྟར་བརྟེན་དང་གྲུས་པ་ཡི། རྟེན་འབྱུང་དེ་འདྲ་ནས་འཛོམ་པ། ཇི་ཆོ་སྤྲུགས་ཡིད་
 གཉིས་མེད་དུ། གཅིག་འབྲེས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རིན་པོ་ཆའི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྐོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ཇི་
 ལུ་མ་སྲིད་གཉིས་ཀ་སྐྱུ་འཁུངས་མ་ཐག་ནས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་ངག་གི་དབང་པོའི་ཞལ་མཛལ་ཞིང་
 བཀའ་དབང་ཟབ་མའི་བདུད་རྩིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་ནས་བརྒྱུད་འཛིན་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་བར་ཇི་ལྟར་
 ཇེས་སུ་བཟུང་ཚུལ་དང་སྐྱུ་མངལ་དུ་ཞུགས་བཞུགས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པའི་
 སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་སྤེལ་བའི་སྐད་གཉིས་པའོ།།

༼སྐུ་གསུམ་པ༽

ཇི་གཞོན་ལྷ་ལོ་ཅེད་གྱི་དུས་སུ་ཡབ་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ལས་དབང་ལུང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བློན་
 ཇི་ལྷ་ལས་ན་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་འི་བཀོད་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་བསྐྱུ་ནས་
 རྣམ་དཀར་གྱི་དགོངས་ཇོགས་ཇི་ལྷ་ར་བསྐྱུ་བས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་སྐོར།

༡༽ སྤང་མ་ལ་གཉེར་གཏང་གིས་གཙོས་པའི་སྐྱུ་རིམ་དང་ཇི་གཞོན་ལྷ་ལྷུ་མ་སྤང་གཉིས་ཀྱི་གོས་རྒྱན་སྟགས་ཀྱང་
 ལོ་བསྐྱར་གོང་མ་ནས་གནང་བ།

གང་གི་ཆོ་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལྡན་བྱ་བལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བ་གདོང་འདྲེད་
 སྐྱོད་པ་དེས་མེད་གྱི་སྐྱོ་ནས་པལ་ཆེར་དབེན་པ་རང་ལ་བཞུགས་པ་མང་བས་དཀྱིལ་ཆོག་གི་སྐོར་དང་ཆོས་
 སྐྱོང་གི་བསྐྱང་གསོ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་བསྐྱར་བཞིན་གནང་བའི་དུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཅུ་མ་གཏོགས་གཞན་སྐྱོས་
 བཅས་ཆེར་མི་མཛད་པ་ལས་ཇི་ཉིད་མངལ་དུ་མ་ཞུགས་གོང་ཅུ་མ་ནས་སྤང་མ་རྣམས་ལ་སྤྱིད་གྱི་གཉེར་གཏང་
 ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། བྱུང་པར་སྐྱབས་འདི་ནས་གཟུང་གཞོན་ལྷ་འི་བསྐྱུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོངས་པའི་
 སྤྱི་རེ་བཞིན་གྱི་དུས་མཆོད་དེས་པ་ཅན་དང་མ་དེས་པ་བར་བར་ཡང་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བསྐྱང་གསོ་ལ་བརྩོན་པར་
 མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་དེ་སྐྱབས་དག་བསྐྱེན་ཆེན་པོ་ཇག་པ་མེ་ལེན་དང་བག་ཡོད་པས་དུས་དང་དུས་
 སུ་གཏོར་མ་ལེན་དུ་འོངས་ཏེ་ཅི་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་བསྐྱུ་བ་པའི་རྟོགས་མཆོན་ཡང་ཡང་གཟིགས་པས་གནས་
 སྤང་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་གཏོར་ཡང་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །

ཀླུ་དང་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་ཀྱི། བསྐྱུ་དང་བསྐྱུ་འཛིན་སྐྱེས་བུའི་ཆོགས། ལྷུ་དང་ལྷུ་ཕྱོགས་
 གར་བཞུགས་ཀྱང་། ཉེ་དང་དེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྣམས། མགོན་མཛད་མགོན་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་དང་། །
 ལས་བྱེད་ལས་མགོན་ལྷ་མའི་ཆོགས། སྤྱི་བརྒྱུད་སྤྱི་དཔུང་བཅས་པ་ཡང་། བཅན་དང་བཅན་བཞིན་བཀའ་
 བསྐྱུ་ན། སྤྱི་ལོ་གནས་བདག་ཕན་བུ་རྣམས། སྤྱི་ལོ་གནས་པའི་སྐྱབས་མེད་པར། སྤྱི་ཐོབ་སྐྱེས་བུའི་
 བསྐྱུང་སྐྱོབ་ལ། སྤྱི་གཞིར་རྒྱུ་བའི་མེལ་ཆོས་བྲེལ། ཉེ་བས་བསྐྱུ་སྟག་འཛིན་པའི་བྱ། ཉེ་ཡིས་མཆོད་

३१   ཞབས་རྩུང་གིས་གཉེར་ལས་འཛིན་རྣམས་ལྷན་སྡེ་ནས་བསྐྱོ་བཞག་གནང་དགོས་པའི་ཁུངས་དོན།
 སྐབས་དེར་འབྲུག་ཆོས་སྤྱིར་སྲུ་ཟིངས་རྒྱུན་དེས་སྲུན་གཟིགས་སོགས་སྐྱེ་ཆས་ཀྱི་རིགས་པལ་ཆེར་འཐོར་
 སྐབས་སྲུ་རྩུར་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་པའི་ལག་རྩུ་འབྲུར་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་གཞན་ལྷན་སྡེ་རིགས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཟགས་པར་སྲུག་ཉིད་རྩུ་འབྲུལ་ཞིང་འབྲོར་བས་སྲུགས་ཤིན་རྩུ་དབྱེས་པ་བཅས་
 འགག་ལ་སྲུག་ན་རང་གི་སྲུ་སྟོབ་མིན་པས་སྟོ་མི་ཁེལ་བ་འདུག་གསུངས་སྲུ་ནང་བར་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོན་སྲུ་
 རགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་སྲུ་རང་ནས་གནང་བའི་དགོངས་གཏད་མཛད་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་
 གསུངས།

༧ ཞབས་རྒྱུད་གིས་གཙང་སྡེ་སྤྱིད་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་དང་དཔག་བསམ་དབང་ལོའི་རྩལ་མཐའ་བསྐྱེད་ས་ཏེ་
 ཟོར་འཆམ་མཛད་རྒྱལ་དང་། ས་ཡོས་ལོའི་གཙང་དཔག་བསྐྱོག་སྡེ་ལྷགས་སྐྱུལ་ལོར་ནོ་སྤྱོད་རྒྱུག་ཏུ་བཞེས་
 རྒྱལ།

དེ་ལྟར་དུས་དེའི་ཆོ་གཙང་སྡེ་སྤྱི་དཀའ་བསྟན་སྲུང་དང་ཕུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་ཀའ་བསྟན་སྲོང་དབང་པོ་
རྣམས་ཤིམ་པས་པ་རོལ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་སྟོབས་དང་དཔུང་གི་དྲེགས་པས་སྒྲེམས་པའི་སྤྲ་སྤྲི་རྣམས་སྲུ་
ལྟུག་བསྟན་ལ་སྲུང་བར་བརྩམས་ཆོ། རྟམ་གོའི་གནས་ཀྱི་ཕུག་པ་ཆེན་མོར་དང་། དཀར་སྡེ་མཐུ་ལུང་
སྒྲུང་གཉིས་སྲུ་ཐོད་ནག་ལ་བརྟེན་པའི་མཛོན་སྲོད་ཆེན་མོ་གནང་སྐབས་ལྷོས་སྐྱད་རན་ཤོར་བ་དང་འཕར་བ་

བྱ་དམ་པ་ཞིག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐུར་གོར་མ་ཆག་ཅེས་ཀྱུན་གྱིས་དོ་མཆར་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
སྐབས་སུ་སྐྱེ་མ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བ་ཐར་ཐོར་རེ་བཤད་པ་བྱུང་འདུག་ནའང་། གོང་ས་མཆོག་ནས་ཡབ་
བགེས་པོར་ངེད་ལ་ཁྱེད་རང་གི་གཏུང་ཡིན་པ་རང་གིས་ཆོག་སྐྱེ་བ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་དོས་གཟུང་བྱེད་མི་
དགོས་ཞེས་ཐེབས་པ་ལྟར་དེ་ལ་བདག་གིར་མ་མཛད་ཅིང་ཕྱིས་ནས་ཀྱང་དེའི་གསུང་འཕྲོས་དང་ཐུགས་སྐྱུང་
མི་གདའ་འོ། །

ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་རྟ་མགོ་བྱུང་པའི་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་རི་མགུལ་རྫོང་ཁ་ཞེས་པའི་རི་བོའི་སྤང་ལྗོངས་ཁྱུང་ལུང་
དང་སྤང་རྒྱུན་སྒོན་པོ་སོགས་མེ་ཏོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་བགྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཨ་ལྷེ་
བཙུན་བྱུང་དང་རྩེ་གཞོན་རུ་གྱིས་པའི་ཞབས་འབྲིང་འགའ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅེད་མོའི་ཆེད་དུ་སོང་སོང་བ་
ལས། ཅི་ཞིག་ན་སྒོ་བྱུང་དུ་འབྱུག་གི་སྐྱ་ཆེན་པོ་གནམ་ས་བེར་བ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱགས་པ་ན་ཨ་ལྷེ་རྩེ་བཙུན་
གྱིས་སྤངས་སྐབས་སུ་ཨོ་ལོ་མ་འཛིགས་ཤིག་གསུངས་པས་རྩེ་གཞོན་རུས་ཞལ་འཛུམ་སྤུང་ནས་འདི་ལྟར་
འབྱུག་གཅིག་གི་སྐྱ་ལ་སྐྱག་པར་གྱུར་ན་བར་དོའི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུག་སྒོང་དུས་གཅིག་ཏུ་ལྷིང་བ་ཅམ་གྱི་
སྐྱ་ཡོང་ཟེར་བས་དེ་དུས་རི་ཅུག་བྱེད་གསུངས་ཐུགས་རི་མི་སྐྱམ་པའི་ངང་ལ་སྤྱན་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་སྤངས་
དང་བཅས་དར་ཅིག་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྲག་གོ། །

སྐྱེ་བར་སྐྱེ་མེད་ཆོས་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །

དངོས་ཀྱུན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་རིང་གྱུར་པའི། །

དམ་པ་དག་ནི་སྤང་སྤྱོད་གཡོ་གྱུར་ཀྱང་། །

བ་སྤྱི་ཅེ་མོ་ཉིད་ཀྱང་གཡོ་མ་ཡིན། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་རྣམས་ཕྱིས་སུ་འདྲུགས་ལ་བསྐྱེལ་
བ་མེད་པ་གསལ་པོར་བཞུགས་ཞེས་རྩེ་རང་དང་རྩེ་བཙུན་གཉིས་ཀས་གསུངས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་ཏོགས་པའི་གདེང་ཆོན་མཛོན་གྱུར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ཉིད་དོ། །

༦། གཙང་མཁན་ཆེན་ཐེབས་ཏེ་ཕྱོགས་འདིར་རིག་གཞུང་དར་བྱུང་བྱུང་ཚུལ།
དེ་ནས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་ལྷ་ཅམ་བཞེས་པའི་སྐྱ་ཆོགས་རྒྱ་རྩ་ལ་གཙང་སྤེ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱན་སྐྱོང་དབང་པོ་

མིག་ །ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལག་སྐྱར་རྒྱལ་བའི་གན་མཛོད། ཉི་ལྷའི་གསང་ཆོག་གཞུང་འབྲེལ་གཉིས། ལྷ་
 རོའི་སྤྱད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། དེའི་རྣམ་ལག་ཀུ་ལྷ་ཏ། བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བུ་ཆོས། རྩེ་མར་པའི་རྣམ་
 ཐར། རྩེ་བཙུན་རས་རྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར། ས་ཇོ་འབྲུག་སྒྲོམ་ཞིག་པོའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་
 ལ། རིག་འཛིན་གར་གྱི་དབང་ཕུག་གིས་བསམ་ཡས་དབུ་ཅེའི་བར་ཁང་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་རྟ་མགིན་རྒྱ་ག་
 གྲུ་འདུལ་གྱི་སྒྲོར་ལ། རྟ་མགིན་ནག་པོ་ཡང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཟབ་མོ། དཔལ་རྟ་མགིན་ནག་པོའི་
 མཛེ་བསྐྱེད་དང་སྤྱན་སྟེག་གི་ལས་མཐའ། དབང་བསྐྱར་དྲེགས་པ་ཀུན་འདུལ། རྟ་མགིན་ནག་པོའི་ཐུགས་
 སྒྲུབ། རྟ་མགིན་ནག་པོའི་སྒྲ་མ་རྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས། རྟ་མགིན་རྒྱ་ག་གྲུ་འདུལ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱུན་
 འབྱེད་དང་བཅས་པའི་དབང་ལུང་ཡོངས་ཇོགས། སྤྱབ་ཆེན་སྤིང་གི་སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་དབང་། རས་རྒྱུད་
 ལུགས་ཀྱི་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ་གྱི་དབང་། བརྒྱ་ཏ་མར་མེ་མཛོད་བཟང་པོའི་ལུགས་ཀྱི་རྩོམ་མི་
 འབྲུགས་པ་ལྷ་བཙུན་ལུ་མ་གྱི་དབང་། དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མཛོད་པའི་མགོན་པོ་རྩིང་པར་གྲགས་
 པའི་རྩེས་གནང་དང་ལུང་། དུད་སོལ་ལྷ་མོའི་རྩེས་གནང་དང་ལུང་། སྤྱན་ལྷ་མཆོད་བདུན་གྱི་དབང་དང་
 གསོ་དཔུང་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྒྱུད་བཞིའི་ལུང་། རྩོམ་ལྷ་མོར་མ་ནས་རས་ཆེན་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོལ་
 ཉེ་བར་བརྒྱུད་པ་མཆོད་ས་མེད་མཁའ་སྤྱོད་མའི་འཕོ་བ། རིན་ཆེན་རྩེ་ལྷའི་བཙུད་ལེན། དབང་ལག་གི་
 བཙུད་ལེན། མེ་ཏོག་གི་བཙུད་ལེན་སོགས་ཉེ་མཁོ་ཕྱན་བྱུང་ག་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་དགོན་
 མཆོག་བཙུགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱི་ལུང་སོགས་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་ཅི་རིགས་ཀྱང་
 མང་དུ་གསན་པར་མཛོད་དོ། རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེའི། གསུང་གི་ཆ་ཤས་ཟབ་མོའི་བདུད་
 ཅིའི་རྒྱན། གཞོན་ལྷའི་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་པར་རབ་གཏམས་ཏེ། སྐལ་ལྷན་འགྲོ་སྒྲོའི་གཏུང་སེལ་ཉིད་དུ་
 མཛོད། །

༥། ཞག་ལུ་དགོན་པར་ཡབ་བསྐྱེད་ས་ཏེ་བཞུགས་སར་ཞབས་དྲུང་དང་སྤེལ་པ་དབུ་མཛོད་ཐེབས་པར་ཡབ་ཀྱིས་
 ཞལ་ཆེམས་བཞག་སྟེ་དགོངས་པ་ཇོགས་རྒྱལ།
 དེ་ལྟར་ཡབ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷོ་བོད་ཀུན་ཏུ་གཞན་དོན་ཁོར་མོར་མཛོད་པའི་རྣམ་དཀར་ལས་ཀྱི་སྤེལ་བའི་བར་
 སེང་རྣམས་སུའང་རྩེ་གཞོན་ལྷའི་ཐུགས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་ལ་དགོངས་པའི་བཀའ་ཆོས་ཀྱང་འགྲོ་གང་ཆེའི་རྩོལ་

བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལྷ་སྐུ་བ་གནས་དགོན་གཞིས་དང་ས་ཡུལ་བཅས་པ་ཀུན་ནི་སྤར་ནས་སྤུལ་ཚར་
 བས་དེ་ཀ་ལགས། རེད་རང་གི་ཐད་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ལྟོགས་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱི་འགྲོད་མེད་
 ལུས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ཁྱེད་རང་མིན་པ་གཞན་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་རྒྱ་མེད་པས་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་
 འདིས་ཀྱང་ནམ་ཡུགས་བསྐྱར་པའི་ཞབས་སྤྱིར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་ངམ་སྤྱི་མ་པའི་རེ་བ་ནི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མ་
 བྱ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་འབྱུང་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱེད་རང་མ་ཁྱེད་པས་བདག་གིས་ལྷ་མི་
 འཚེ། དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བདག་རྒྱུན་པོས་གཙོས་པའི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཡིད་ཅན་ཐམས་ཅད་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་
 པའི་རིང་ལུགས་དྲིམ་མེད་པའི་སྤྱོད་ནས་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོར་སྦྱར་བ་དང་། བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱར་པ་གོང་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱ་ཞལ་བཞིན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་མཆོག་གི་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་རྩི་རྩེ་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར། སྤྱིད་པའི་རྒྱུ་མཆོམ་སྤྱི་མ་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བཞིན་ཞབས་པད་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་འདི་བདག་རྒྱུན་པོའི་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་ལགས་
 པས། དེ་བཞིན་རེ་བའི་འབྲས་བྱ་དོན་ཡོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། རེད་རང་གི་བྱ་བའི་མཆོམས་ལ། སྤྱི་
 མ་རིན་པོ་ཆེས་གཙོ་མཛད་པའི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆེ་དགུ་དང་མཛལ་ཞིང་ཟབ་མོའི་གདམས་པའང་མང་དུ་
 ཐོབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་འགྲོད་མེད་བྱས་ཤིང་འཆི་བར་མི་འཆོར་ཅམ་མཆིས་པས་སྤྱི་བ་དང་ཆོར་བས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་ཁྱེད་དང་མཛལ་ཞིང་ཞབས་རྟོག་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་བསྐྱར་པའི་འཕྲིན་
 ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབ་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤྱི་མ་དང་བསྐྱར་དོན་ལ་ཐུགས་བསམ་རྣམ་པར་
 དཀར་བ་དྲིམ་མེད་པའི་བདེན་ཆོག་གི་སྤྱོད་ནས་བརྟན་བཞུགས་སྤྱོད་ལམ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་རྩི་རྩེའི་གསུང་
 གི་མཐའ་མ་འདི་བཞིན་ལུས་ནས། སྤྱི་བར་པོར་བསྐངས་ཏེ་སྤྱོད་རྒྱུགས་བཅས་རྒྱུང་ཟད་མཉམ་པར་གཞག་
 པའི་མཐར། དགུང་ལོ་དོན་གཅིག་བཞེས་པ་ཤིང་པོ་སྤྱི་ལུ་ལོ་མགོ་རྒྱུ་འཆོས་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །སྤྱོད་ནས་ལྷན་རིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཨ་དྲི་ཏ། །བསྐྱར་འགྲོ་འདབ་བརྒྱའི་
 གཉིན་དུ་དེར་བཞག་ནས། །མཛད་བྱུང་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཀྱི། །བྱུང་དབང་རྒྱ་བ་དུས་ཀྱི་རྣམ་རིར་
 གཤེགས། །དེར་ནི་གཞོན་ལུ་བསྐྱེད་པའི་མ། །མྱ་ངན་མེ་ཡིས་ཡོངས་གདུངས་པར། །མཆོག་ཏུ་བཅུ་
 བའི་རྒྱ་ཞལ་གྱིས། །བསིལ་བའི་བདེ་བ་རྟེན་པར་མཛད། །

༡༧། གོང་ས་ཞབས་དྲུང་ནས་ཡུམ་གྱི་མུ་དན་སེལ་ཞིང་ཡབ་ཀྱི་དགོངས་ཚུགས་སྒྲུབ་ཚུལ།
 དེར་གཞིན་ནུ་ནར་མ་སོན་པར་ཡབ་གཤེགས་སྤྱི་བས་ཡུམ་དྲུང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁང་པར་ཞུགས་
 སྐབས། གོང་ས་ནས་ཆོས་མཛད་མ་ཁྱེད་མ་བུའི་སྤྱིད་སྤྱུག་དེད་རང་གིས་ཤེས་མོད་སེམས་ངལ་བྱེད་མི་
 དགོས། དེ་བས་བྱ་ཚུང་གི་འཆོ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་དགོས་གསུངས་ཐེབས་སྒོ་བཟང་པོ་སྤུལ་བས་ཡུམ་ཡང་
 ཐུགས་རྒྱལ་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་
 དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེ་དང་བཅས་པས་སྦྱིན་སྲིད་གི་ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་འབུལ་སོགས་སྤྱི་
 གཏུང་གི་བྱ་བ་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་སྤྱི་
 གཏུང་དང་སྤྱི་ཆས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཕྱག་དུ་བཞེས་ནས་གདན་ས་ལྷགས་རིར་རྗེ་གོང་མའི་ནང་
 རྟེན་གྱི་གྲལ་དུ་འཛོག་པ་གནང་།

སྤྱི་གཏུང་གི་མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱ་ལྷན་ཞིག་ཡུམ་དྲུང་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲལ་དུ་བཞེངས་པར་མཛད་
 ཅིང་། གཞན་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེར་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་ཆོག་སྦྱོང་ཆར་དང་། རྟེན་
 མགོའི་སྤྱི་བ་སྤེ་བ་རྣམས་ལ་ལོ་སྤྱར་གྱི་མ་ཁྱེད་མ་བུའི་མཐུན་རྟེན་ལ་མར་གྱི་ལྷ་རྩེ་འབྲུ་དང་ལག་འབྱེད་རས་སོགས་
 དང་། མདོར་ན་བྱུར་སྦྱོན་གྱི་ཆོད་དང་ཤིང་འབྲས་དར་ཁལ་སོགས་ཀྱང་བཀའ་ཁྲ་རང་དུ་བཀོད་ནས་བཀྲ་
 ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་ཕྱག་མཛོད་དུ་བཞག་པ་ལྟར། སྦྱོན་རྟེན་མགོའི་གནས་ཀྱི་ཕྱག་པ་ཆེན་མོར་དོན་གྲུབ་ས་ལུག་
 གི་ལོར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་ཡབ་རྗེ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་སྤྱིར་སྤྱུངས་ཀྱི་དགོངས་ཚུགས་གནང་ལོ་ནས་
 གཟུང་སྤེ་ལོ་སྤྱིར་ཆགས་སུ་གནང་བཞིན་པ་ལས་དེ་ལོར་ལོ་བྱད་འཕར་མ་ཉིས་འབྱུར་དུ་སྤུལ་བ་དང་གཞན་
 ཡང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གསར་རྟེན་གི་དགོན་སྤེ་རི་ལྷར་མཆིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མང་སྒོལ་དངོས་འབྱེད་
 སོགས་ཕྱག་མཛོད་དུ་ཐོར་ཁོད་བཞིན་དགོངས་ཚུགས་རྣམ་དཀར་གྱི་དགེ་ཅུ་གནང་དགོས་རྣམས་སྤེ་པ་དབྱུ་
 མཛད་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་གཞུང་གི་ཕྱག་མཛོད་ནས་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་སོ། །སྤྱི་མ་
 མཆོག་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ལས། གཞན་པའི་རང་དོན་རོལ་སྤེད་བྱལ་བའི། ཕྱུལ་བྱུང་ལྷག་བསམ་ཅན་
 དེའི་མཛད་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་མི་སྤྱིའི་ཤེས་ལྷན་སུ། དེ་བས་དེ་ཡིས་སྤྱི་མ་ལ། རི་ལྷར་སྤྱི་ཞུ་
 བཞིས་དེ་བཞིན། སྤྱི་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེ་ལྷར་དེ་ལ་རྗེས་བརྩེ་བས། བསོད་ནམས་ཞིང་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥། མཐའ་ཡས་སྐྱབ་པའི་སྡེ་ཆེན་པོར། རྣམ་དཀར་དགོཨྱུ་སྐྱེ་མེད་ཀྱིས། །
 དགོངས་ཚུགས་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་བསྟོ། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་
 པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྟོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྗེ་གཞོན་ཅུ་རེའ་
 ཅེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡབ་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལས་དབང་ལུང་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེ་ལྟར་གསན་
 པའི་རྒྱལ་དང་། རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དེ་ཉིད་སྐྱེའི་བཀོད་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་
 དགོངས་ཚུགས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་གསུམ་པ་བཟོད་པའི་སྐྱབས་ཏེ་རིམ་པར་སྡེ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་
 པའོ། །

༼སྐུ་བཞེ་པ༽

སྐུ་གཞོན་ལྷོ་ལྷ་སྐུ་འཛིན་གྱི་སྤྲེལ་ཞུགས་ཏེ་རབ་རྒྱུ་ལྷ་སྐུ་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟོན་པ་
དང་། ཡོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་ཚོན་པན་དམ་པ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་
སྐོན་པ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བརྩུང་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐོར།

༡༽ གོང་ས་ཞབས་རྒྱུད་གི་བཀའ་བཞེན་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་གྲུ་ཆད་གི་སྤྲེལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་བརྟན་པད་དཀར་
འབྱུང་གནས་དང་རྗེ་བཙུན་འཛིན་ལྷོ་ལྷ་སྐུ་ དབུ་མཛེད་བསྐྱེད་རྒྱུན་པ་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐྱེད་པ།
དེ་ལྟར་ཡབ་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཐུགས་དགོངས་
རྟོགས་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་རིམ་པར་གྲུབ་ནས་མི་རིང་བར་ཡུམ་ཆོས་མཛེད་མ་ལ་གོང་ས་ཞབས་རྒྱུད་ནས་
ཐེབས་སློབ་འདི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་ཏེ། བཙུན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛེད་དགོས་པའི་སྒྲིམ་འདི་རིགས་འདི་ཐོག་
མར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྲེཆོན་པོར་ཞུགས་ནས་སློབ་རྒྱུངས་ཐུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་མ་བྱེད་ཀ་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་འདུག་པ་
དང་། ཐ་ན་ཟ་འཆག་ཏུལ་གསུམ་འགྲོ་སྤྲོད་སྐྱེ་གསུམ་སོགས་འཕུལ་སྤྲོད་ལམ་གྱི་མིག་ལྟོས་ལ་ཕན་པར་མ་
བྱད། ཐུགས་བཙུན་པའི་སྤྲེལ་སྐྱེ་ལྟུང་ཡང་ཁྱད་ཆོན་པོ་ཡོད་པ་བཅས། ད་གཞོན་ལྷ་སྐུ་ལོ་ཡང་དགའ་མོ་
སོང་། ཁྱོད་ཀྱང་གཞོན་ལྷོ་ལོ་ཆོ་སྤྲོད་གིས་དེར་སེམས་ལས་ཆེ་བ་མིན་པ་མེད་པས་དེ་བས་རེ་ཞིག་སྐྱས་བུ་
སྐྱིགས་ལ་གཞུག་དགོས་ཞེས་འཕུལ་ཡུན་གྱི་དགོས་དོན་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པའི་བཀའ་ཐེབས་བཟུང་པོ་
གནང་བུང་བར། དེར་ཡུམ་གྱིས་གོང་སའི་གསུང་རྣམས་རྗེ་གཞོན་ལྷོ་ལྷ་སྐུ་དུ་བསྐྱེད་བས་ཐུགས་ལ་ད་ལྟ་
རང་སྤྲེལ་ན་དགའ་བ་ལ་སྦྱུང་པའི་དགོས་ཆོར་ཆོན་པོ་བུང་གསུང་བ་བཞིན་འདི་ལྟར་དགོངས་པར་མཛོན་
ཏེ། ཐུན་ཆོད་བརྒྱུ་ཡི་ལུས་ལྷན་པའི། མིག་སྒྲན་མདོག་ཅན་མཚན་མོ་འདི། །འཛེད་པར་མ་གྱུར་ཡུན་
རིང་དུ། །དོན་ཆོན་ཐོབ་པའི་གོགས་ཁྱོད་ཅི། །ལེགས་སེམས་ལྷག་བསམ་ཁྱོད་སྤྲོན་སྤྲེལ། །ལྷུང་འོངས་
རྒྱ་སྐར་དོ་ཤལ་གྱི། །མཛེས་འཆང་སྤྱོད་བསངས་མ་དེ་ཡང་། །དབང་ཕྱོགས་ཅེ་དགའི་ཆེད་དུ་སོང་། །
དེ་ནས་ཡུམ་གྱིས་འབུལ་ཆོན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོན་གོས་བསྐྱུ་ནས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་
པའི་ཕྱི་ཕྱོག་སྤྲོད་ཤིང་མོ་བྱ་ལོ་འོ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དུས་ཆོས་དགོ་བར་བབས་པའི་སྐབས་སུ་ཐུག་

འཁོར་མེ་ཏོག་པར་ཉི་མའི་ཆུང་ཆུང་གི་འཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་མཛེས་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་མང་
 རའི་དགའ་སྟོན་གྱི་ཐོག་དུ་ཞུགས་པར་མཛད་ཅིང་། དེར་དགའ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་པད་དཀར་
 འབྲུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བྲུང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གཏམས་པས། སུ་ལ་ཡང་ཁྱོ་
 བའམ་ཆོག་རྩལ་པ་ཅམ་ཡང་མི་གསུང་བར་ཞིན་དུ་དུལ་བ་དང་ཞི་བའི་ངང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པས། ཞལ་
 མཛལ་བ་ཅམ་གྱིས་གཞན་རྒྱུད་ལ་དད་པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་དེ་བག་ཐེབས་པར་འབྲུང་བ་སོགས་བྲུང་རྒྱབ་
 སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་ཐམས་ཅད་མཐུན་སྦྲུང་དུ་བྱུང་པའི་མཁེས་གཉེན་དམ་པ་དེ་ཉིད་གྲོག་པའི་
 སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དགའ་སྟོར་རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་ཐུགས་དུལ་ཞིང་བྲུང་ལ་གཡོ་རྒྱུ་མེད་
 པ། སུས་ཀྱང་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་པའི་བརྟན་ཅིང་བརྟུང་བ། བཅས་པ་ཕྱ་མེད་ཉེས་ལྷུང་གིས་ཀྱང་མགོས་
 པ་རྒྱལ་གྱིས་ཞིན་དུ་དག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུང་པོས་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དགའ་འདུན་འདུས་པའི་
 མཁེས་ལྷུང་དང་སྟོམ་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བྱུང་བ་བརྟན་འཛིན་ལྷན་བྱུང་། སྤྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤངས་
 ཐང་གི་གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་ཆེན་མེད་བསྐྱང་གསོ་བ་ཡུན་རིང་མཛད་པས་རྒྱ་གཡོག་ལ་ཐུག་གི་རྗེས་ཀྱང་
 གསལ་བར་དོད་ཅིང་། དེ་ནས་དབུ་མཛད་བསྐྱང་རྒྱུན་པར་བྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་གནས་ཀྱི་སྟོབ་
 དཔོན་དུ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །

2) གོང་ས་ཞབས་དྲུང་ནས་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྟོལ་གནང་།
 དེའི་ཚེ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་ལ་གཞོན་ཏུ་རེ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་
 རིམ་པར་འགོད་པར་དགོངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་མཛོད་ནས་གནང་བའི་དགོ་བསྟེན་
 བསྐྱབ་པར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ། སྟེ་པ་དབུ་མཛོད་ཀྱིས་རྟོག་གདན་སྐྱེས་བྱ་འདི་དེང་སང་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་
 གདུང་སྟེལ་དགོས་ཡོང་བས་ད་ལམ་དགོ་བསྟེན་ཙམ་བྱེད་དགོ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རང་མ་གནང་ཡང་ཡོང་ཆོད་
 ཡིན་ཞུས་པར། དབུ་མཛོད་ཅི་ཟེར་ཁོང་པ་རེད་རང་འབྲུག་པའི་གདུང་རིགས་རོ་མ་ཡིན་པས་བྲལ་གཤམ་དུ་
 འཛིག་པས་ནི་མ་ཆོག །དགོ་འདུན་གྱི་སྟེའི་བྲལ་དབུར་བཞག་དགོས་རྒྱུ་ལ་སྟོལ་པ་ཞིག་མེད་ན་མི་འགའ་
 པས་ད་ལམ་དགོ་ཚུལ་ཙམ་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་གསུངས། དེར་ལྷ་ཀྱའི་བསྟན་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྷ་བྱ་

རྒྱལ་ཁབ་གསལ་མཐར་བསྟན་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་བསྟན་ཅིར་ཆོག་པ་དང་། ལྷག་པར་དེ་ལོ་དགེ་ལྷན་པའི་
དམག་དབུང་གིས་དཔལ་འབྱུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པར་མི་རུས་པའི་སྟེང་དུ་གོ་བྱེད་དང་མཆོན་ཆའི་
འབུལ་བས་གོགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་སོགས་ལུང་བསྟན་མང་དུ་ཞུས་པར་ལྟར། རིམ་པས་མེ་བྱིའི་བར་ལོ་ངོ་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་ཁོང་རང་གི་མི་ལོར་གོ་དུ་འབྱུག་པ་ཅམ་ལས་འདི་ཕྱོགས་ལ་གྲགས་མ་རྟེན་
པར་བཀའ་སྤྱད་དམ་ཅན་རྒྱུ་མཆོའི་བཀའ་ཡི་ཆད་པ་དྲག་པོ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ལྟར་བབས་པའི་མཐུ་
དང་། ས་སྤྱོད་དབྱ་ཐབས་ཀྱི་ལས་ལ་ཞིན་ཏུ་མཁས་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས་བོད་ཀྱི་དཔོན་མགོ་ཐམས་ཅད་
བཅོན་དུ་བབྱང་། དམག་བྱིངས་རྣམས་དཔོན་སློབ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པའི་སྤྱོད་རང་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་
སློག་།

༥། བོད་དམག་ལས་རྒྱལ་ཏེ་སྤྱངས་ཐང་གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་དུ་མཆོན་གསལ་བ།
དེའི་ཆོ་ནང་སོ་ཨ་ཁུས་གཡོ་ཐབས་བྱས་དེད་རང་གི་གདན་སའི་དབུ་ཆེ་རྩེར་བྱས་དཔོན་སློབ་བསྟན་རྒྱས་
པ། ཅོག་བྲམ་མ། དཔོན་སློབ་གསུམ་འཛོམ་པ། ཞིང་ཅ་སྤྱི་སྤྱོད། ཐིུ་སྤྱུལ་སྤྱི་སོགས་འདིར་སྤྱི་ཞབས་
སུ་བརྒྱུད་ནས་ཆིངས་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་གོ་བྱེད་ཅིས་བཞེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ། གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་
མོའི་ཁུམས་དབུས་སྤྱོད་མངས་ཀྱི་ཐད་དུ་བྱི་ཆེན་པོར་གོང་ས་ཞབས་དྲུང་ཉིད་རང་ཐེབས་ནས། དེར་སྤྱོད་པ་དབུ་
མཛད་དང་། གཉེར་པ་གཡུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མགོན་གཉེར་མཛད། རང་སོ་དངོས་བྱུང་གིས་གཙོས་
པའི་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆེ་བྲས་ཉེར་གཅིག་ཅམ་གྱིས་རང་རང་གི་གོ་བྱེད་དང་མཆོན་ཆ་རྣམས་ཐོགས་ཏེ་དོས་
ཀྱིས་ལག་བདར་ནས་རིམ་པར་ཕུལ་བ་དེ་ལས་སྤྱོད་གཞུང་གི་དམག་དཔོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནང་སོ་དངོས་བྱུང་
དང་། གཙོང་གི་མདའ་དཔོན་བཀྲས་སྤྱང་ནས་གཉིས་ཀྱི་གོ་བྱེད་མཆོན་ཆ་འཁོར་གསུམ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་མགོན་ཁང་དུ་མགོན་པོ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཞུགས་གདན་དུ་འབུལ་
བར་མཛད་ཅིང་། གཞན་དགེ་སོག་ཨོ་རོད་ཀྱི་གསེར་ཁབ་དང་། སྤྱོད་པ་འདུས་རྒྱུད་པ་སོགས་དམག་དཔོན་
དང་ལྷིང་དཔོན་དྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་བྱེད་རྣམས་ད་ལྟ་མགོན་པོ་བསྐྱུབ་མཆོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་གཉིགས་སུ་
བསྐྱིགས་པ་འདི་དག་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མགོན་ཁང་གི་མཆོན་ཡང་གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་དུ་གསལ་ཏེ་
མཐའ་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་དང་དར་འཕྱར་དུང་འབུད་ཀྱིས་བསྟན་སྤྱང་རྣམས་

ལ་གཏང་རག་གི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་གཏམ་རྒྱུ་ལ་སྐུ་ལྷ་མ་པར་བོད་གཞུང་དུ་གྲགས་པ་
 དང་། བདེན་ནམ་མི་བདེན་བརྟག་པའི་ཆེད་དུ་ནང་སོ་ནོར་བྱ་ཡང་ཕག་རིར་བྱག་པ་འོངས་ནས་བསྐྱས་པས་
 བདེན་པར་ཞེས་ཏེ་ལོག། དེར་དེད་རང་འབྱུག་པ་ལ་དགའ་བའི་བོད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་འདི་ལྟར། ཁྲི་མ་
 ལྟོ་རུ་བཞུགས་འདུག། འབྲུལ་བ་ལྟོ་ལ་རྒྱབ་སོང་། དངོས་བྱུང་འབྱུག་པས་བསྐྱས་འདུག། ཁོར་བྱས་བྱ་
 ར་བྱས་སོང་། །ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་དག་བོད་སྤྱི་དབང་སྐྱོར་བཅུག་ནས་འཐེན་པ་ཡང་དབྱས་གཙང་
 ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་སོ། །

པ། བོད་གཞུང་ནས་གདན་ས་ར་ལུང་རྩིས་ལེན་པ་དང་གཞུང་མགོན་འབྲུག་རྣམ་རྒྱུ།
 དེ་ནས་སྡེ་བདག་དཔོན་འགོ་རྣམས་ལ་གནང་སྦྱིན་དང་བཅས་བདེ་བར་སློབ་པ་བོད་གཞུང་དུ་འབྱོར་ནས་མི་
 རིང་བར། རང་སོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་སྤར་གྱི་ལེ་ལན་དུ་གདན་ས་ར་ལུང་གི་རྩིས་ལེན་ལ་སླེབས། དེ་སྐབས་
 གདན་ས་འཁོར་པ་འབྲུག་རྣམ་རྒྱལ་བ་ཡིན་པས་རྩིས་སློབ་རྣམས་བྱས་མཐར་ཁོང་པ་ལ་ངེས་པར་སྤྲིགས་རྒྱུ་
 དེ་པའི་ཕྱི་རི་རྣམ་འཇུག་ལས་རིག་ནས། དེར་གཏོར་པས་དགོན་པའི་སྤྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི་དངོས་པོའི་རྩིས་
 སློབ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཀ་ལས་མི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲུ་ཆས་གནང་ཆེན་ཞིག་ལུས་འདུག་པ་དེ་ཡང་སྤང་ནས་
 འབྲུལ་དགོས་ཟེར་དེ་ལེན་ཁུལ་དུ་འགྲོ་བ་སྐད་བྱས་གསང་ཐབས་སུ་བྲོས་ཏེ་གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་དུ་གོང་ས་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་འབྱོར། དེ་ཡང་སློབ་པེབས་ནས་མགོན་གཏོར་གྱི་ཐོག་མར་ཨོ་ལོ་ཡུག་
 པོ། གཏོར་པ་གཡང་འཛིན། གཏོར་པ་ཨ་ཙོ། དེ་ནས་གཏོར་པ་འབྲུག་རྣམ་རྒྱལ་བ་མགོན་གཏོར་གྱི་གོ་
 སར་བསྐོ་བ་གནང་སྟེ་ལོ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་དམག་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་འདུལ་གཏོན་སྤྱོད་སོགས་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་སྤྲོགས་ནས་བསྐྱུན་པའི་འཕྲིན་ལས་པར་གྱུར་ཏོ། །

༦། རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོག་གིས་ཐུན་མེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་ལ་མཆོག་གིས་ཐུན་མེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོག་གིས་
ཐུན་མེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ལ་མཆོག་གིས་

34.

༡། དཀྱིལ་ཚོག་ལ་སྦྱང་བཅོམ་མཛད་ཚུལ་དང་གོང་ས་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་གཏད་དང་སློབ་ཁྲིད་གནང་ཚུལ།

གང་གི་ཆོ་མཁན་སློབ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཆོས་སློབ་ཀྱི་རིམ་པ་ནས་བརྒྱུམས། དཔལ་འཁོར་ལོ་སློབ་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ལྟ་ལྟ་པ། རུ་ལུགས་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་ཞེདགུ་པ་དང་། རྣམ་འཛུམས་མཐིང་ཁ་ལྟ་བུ་བཙུ་པ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་རྒྱལ་མ། སློལ་མ། བསྐྱེད་བ་ལྟ། ཆོ་དཔག་མེད་ཞི་ཁྲོ། མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་ལ་སོགས་པ་ལོ་ལྟར་བཞིན་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་མཛོད་གནང་དགོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་གྲ་མཛོད་ལྟ་ལོ་བཙུ་ལྟ། རྟོ་རྟོ་མི་འབྲུགས་པ། ལྟ་མགོན་སྐྱེར་གསོལ་སོགས་ཆོས་སློབ་གི་ཆོག་ཕན་དག་དང་། མདོར་ན་བྱ་སློབ་རྣལ་འབྱོར་གྲ་མེད་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ལྟ་འི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ཆོ་ག་རྟོ་བ་རྣམས་སོ་སོའི་དབྱེད་དང་ཕྱག་རྒྱ་རོལ་ཆོག་དང་བཅས་པ་དམངས་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་འོལ་སྤྱི་ཅམ་དུ་མ་བཞག་པར་གོང་མ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྟོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད།

སྐུ་བསྐྱེད་སྐུ་བསྐྱེད་སུ་རྟོ་བཅོམ་གྲ་མ་དག་གི་དབང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་པར་སྤྱོད་པ་ལས། གོང་ས་ནས་ཀྱང་ཐུགས་བརྟེན་ཞིང་དགོས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིངས་བཙུག་པའི་ཞབས་དགོས་པའི་ཞལ་ཏེ་མང་པོ་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། ལྟ་པར་རྟོ་བཅོམ་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་དགུ་ཅམ་བཞེས་པའི་མེ་པོ་བྱི་ལོའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཞིག་སྦྱངས་ཐང་དུ་ཞབས་དབྱེད་རིན་པོ་ཆེས་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ལུང་གནང་དུས་གོང་སའི་ཕྱག་གཡོག་གི་ཁྲོད་ནས་ནང་མི་ཕྱིར་ལོར་གྱི་རྒྱུན་ལས་ཐུགས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་ལུང་གནང་འཕྱོར་ཆོགས་སུ་སྤྱིར་གྱི་གྲ་སློབ་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལ་རྒྱར་བསམ་དགོས་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་རྟོ་བཅོམ་གསུམ་སུ་ཁྲོད་ལ་དེད་ཀྱིས་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་གྱི་སེམས་ཁུར་ལེན་པའི་ཚུལ་བ་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས་སྐྱུ་གཞོན་ལྟའི་དུས་ནས་མང་འཛོམ་གྱི་ཆོགས་སུ་འད་དེ་བཞིན་གྱི་གཟིགས་བསྟོད་མཛད་ཅིང་། དེར་སྐྱུ་མདུན་དུ་སློབ་འཛུགས་པ་དང་། ཕྱག་དཔེ་སྐྱུ་ཆས་འདྲ་སྐྱེལ་ལེན་དང་། འདེགས་འཛོགས་སོགས་ཉེར་མཁོའི་ཕྱག་གཡོག་ཀྱང་ཕན་བྱ་འཛོལ་བ་གནང་

སྟེ། རྩེག་ཞེན་རུས་ཀྱང་གུས་ལིང་སྟོོ་བའི་སྟོོ་ནས་ཞུམ་ཞིང་འཛེམ་བག་དང་བཅས་པས་སྤྱགས་སུ་རྩི་ལྟར་
དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱབས་ལིང་སྟོོ་འི་དགྲིལ་འཁོར་ནམ་མཁལ་ཡང་སངས་རྒྱས་
དངོས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་དགའ་བདེས་ལུས་སེམས་བྱལ་ཅིང་སྤྲུམ་འདིའི་སྤྱགས་དགོངས་རྩོགས་པའི་བྱ་བ་
ཞིག་བདག་གིས་ནམ་འགྲུབ་སྟུམ་པའི་སྤྱགས་དགོངས་འབའ་ཞིག་དང་། བྱུང་པར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་གྱི་མཛོད་སྟུ་ནས་འོད་ཟེར་ལྡང་བྱུ་མཐོག་དང་ལྟག་པ་རེ་འཕྲོ་བ་ཞལ་མཁལ་རེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་བྱུང་
གསུངས།

ཡང་སྐབས་ཤིག་སྤངས་ཐང་དུ་བདེ་མཆོག་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་ཚོན་ལ་བཞེངས་ནས་
གཟིགས་འབུལ་ཞུ་སྐབས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རྩེད་པའི་ཕྱག་ལས་པ་རྣམས་ལ་རིས་མོད་ང་ཚོན་
མདངས་བཅད་ཀྱི་རྩེད་ལུགས་རྣམས་འདི་བཞིན་དགོས་གསུངས་ཕྱག་སོར་གྱིས་ཚོན་གྱི་འབྱེད་འབྲེམས་
མདངས་བཅད་རྣམས་དཔེ་བསྟན་པ་གནང་ཞིང་དེའི་འཕྲོན་པ་དོར་གདན་སྤྱོད་བྱ་རང་ཡང་ཤོག་གསུངས་
ཞབས་འབྲིང་བྱས་གཟིམ་ཁང་དུ་སྤྲོབས་པ་དང་དེར་བཀའ་ལས། བྱོད་ཀྱི་ཡབ་དེས་ང་ལ་པན་པ་ཆེན་པོ་
བྱས། དེ་དེ་ཀྱིས་བྱོད་ལ་རྩིན་གཙོ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད། བྱོད་དུ་ལྷ་གཞོན་རུ་དབང་པོ་དྲུངས་དུས་སུ་
སྟོམས་ལས་ལ་མ་སྟོད་པར་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱངས་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱིར་རིག་པའི་གནས་ལྷ་འམ་བཙུ་
དང་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་སྟོབ་དགོས། བྱོད་པར་དེད་རང་འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་གར་
ཐིག་དབྱངས་གསུམ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྲོ་མའི་རིགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉི་ལེ་མཁོ་ཞིང་མེད་
ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་འདི་ལ་བྱོད་དེས་པ་ར་ང་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས། ལོང་ས་ཉིད་ཀྱིས་
ཕྱག་རྒྱ་བསྐོར་ཐིག་གི་རྒྱ་ལུ་བསྐྱམས་ནས། ཐོག་མར་ཆངས་ཐིག་གདབ་པ་ནས་གཞི་གཟུང་། བྱ་རྩེས་
བཙལ་ལུགས། ཆ་ཆེན་དང་ཆ་ཆུང་གསེལ་ལུགས། རྟ་བབས་སྐྱམ་བཞི་མ་དང་སྐྱམ་བྱ་བཙུ་གཅིག་མའི་
བྱོད་པར་གྱི་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བསྟན་ན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ། ཡང་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་གི་
དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་གནང་ཞིང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་སྟོབ་
དཔོན་དང་སྟོབ་མའི་ལ་ལྟ་ཕྱོགས་རིས་མོའི་འདྲི་ཚུལ། ཚོན་གྱི་བཟུང་ལུགས་དང་འབྱེད་ཚུལ། དེ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱས་དང་ཤར་སྟོ་རུབ་བྱང་གི་མཐོང་མན་དབྱེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་ངན་གྱི་འབྲས་བུར་

སོགས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཁག་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཐམས་ཅད་ནས་དོ་གཤམ་བསྐྱུངས་པ་ལྟ་བུར་སོང་
 འདུག་པས། དེ་ལྟར་བྱས་པས་མི་འོང་། དམ་ཆོས་ཁྱོད་ཀྱང་གམ་དུ་སྡོད་ནས་གཉེར་མེད་ཀྱི་རེག་ལ་མ་
 འབྱར་དུ་མ་སོང་བར། གཏོར་མ་དཀྱིལ་འཁོར་མདོས་ཀྱི་བཅའ་གཞི་མཆོད་ཆས་དང་སྒྲུབ་གཞིགས་ཀྱི་
 རིགས་འཆམས་ཆས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་དེ་རིང་ནས་ཁྱོད་དང་ལ་གཉེར་བཏང་པ་ཡིན་པས་རྙིང་བཅོས་
 གསར་བཅོས་དགོས་རིགས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ལས་དེ་དང་དེ་ལ་སློབ་འདུག་སྟེ་ལ་བ་སོགས་ཀྱང་
 གང་ལ་གང་འཆམས་བལྟས་པའི་འགན་འཁུར་ཡང་དག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཐེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟེ་པ་
 དབྱ་མཛད་ལ་ཡང་དེད་འདིར་ལས་ཀྱི་བྲེལ་བས་གཡེང་བར་འགྱུར་སྲིད་པས་དབྱ་མཛད་ཀྱིས་ཇོར་གདན་སྤྱོད་
 བྱ་འདི་པ་ལ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཕྱག་ལེན་སོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྐྱུངས་ལ་བསྐྱུལ་ལྟ་བུ་དང་འཕྲལ་བྱི་ཉེར་
 མཁོའི་དངོས་པོ་ཆེ་ཕྱ་གང་དགོས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་མཛད་ནས་གནང་བའི་མགོ་འདོན་གྱི་གྲོགས་དན་གསུམ་
 ཡང་དག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་ལྟར་སྟེ་པས་ཀྱང་འཕྲལ་དགོས་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་བཏགས་པའི་ལུགས་
 ཡིན་ཏེ། ལར་ཡང་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེས་དེད་ལ་སྤྲུགས་གཅིགས་ཆེ་རྒྱུ་གི་མཛད་པ་གཞན་རྣམས་པར་ལྟ་
 ཞོག། བདག་གི་མ་ནམ་སྐྱུ་གཞོགས་སུ་འགོ་རུང་གོང་སའི་ཕྱག་གིས་མའི་ལག་པ་ནས་བབྱང་སྟེ་སྤྱོད་བྱེད་
 ང་ལ་དགོས་ཀྱི་ཡིན་པས་ཆོས་མཛད་མས་རྒྱུ་ཐོས་སུ་མ་སོང་བའི་གཅེས་སྤྱོད་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས་ཞེས་
 ཕྱག་གིས་བཅངས་བཅངས་ནེམ་ནེམ་མཛད་ནས་གསུང་བ་ལན་གཅིག་ལན་གཉིས་མ་ཡིན་པར་རྒྱུན་པར་
 བཀའ་གནང་བ་འདི་རང་གིས་ཆོག་མོད་གསུངས།

༩། རྩེ་གཞོན་ལྟར་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་

ཡང་སྤྱོད་པས་ཤིག་ཆོས་རྩེ་རྣམས་རྒྱལ་བ་བྱུང་ནས་གོང་སའི་སྐྱུ་གཞོགས་སུ་ཤོག་གསུངས་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་
 སྤྱོད་པས་དེར་དེད་རང་གཅིག་པོ་ལ་པཱི་ཏ་འཁྱུ་ལྟེ་ལས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་
 པོའི་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩེས་སུ་གནང་བ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་སྤྱོད་
 བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་རྩེ་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེ་པའི་འཇམ་དབྱངས་དབྱངས་དཀར་པོའི་ཆོ་ག་
 དང་འཇམ་དབྱངས་མཆོན་བརྗོད་ལ་སོགས་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་སྤྱུལ་ནས་དེར་བཀའ་ཐེབས་

༼སྐུ་ལྔ་པ༽

ཡོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐུ་ནས་དབང་ཆོས་
 ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རིམ་ལྔ་པ་གསལ་ཆུང་ལ་རྣམས་ལོ་དུས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱི་ལོ་གོ་རིམ་མ་སྒྲིལ་པར་ཆོག་གི་ཟེར་ཡང་ཕྱིར་འདིར་
 ཆབས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པའི་རྟོགས་པ་བཞེད་པའི་སྒྲོར།

༡༽ གོང་ས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཆུང་ལ།

གང་གི་ཆོ་རྒྱུན་འཁོར་ལོ་འི་དབང་ཕྱག་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རང་གི་བྱ་ཆེན་དབྱ་ཆེ་
 དག་དང་། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོག་ལ་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུང་དང་དབང་བྱིད་མན་ངག་སོགས་ཟབ་ལ་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རིམ་ལྔ་པ་ཅིག་འགྲུབ་ཞིག་ལྷ་བ་པོའི་ཕྱིར་དང་། འགྲུབ་ཞིག་ནི་ལྷ་བ་པོ་མེད་
 པར་ཡང་ཞབས་དུང་རང་ནས་དགོངས་པས་དཔྱད་དེ་དཀར་བརྒྱན་གོང་མའི་དབྱར་ཆོས་དགུན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་
 སྐུ་ལ་བཞིན་དུས་དང་དུས་སུ་གནང་བར་མཛད་ལ། དེར་བཀའ་ལས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་གཞན་གྱི་སྐུ་པ་ཡིན་ན་དབང་
 ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྷ་དགོས་ཞེས་སྒྲུ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཡིན། དེའི་སྐུ་སྒྲོབ་ཆོ་ལ་དེད་རང་ནས་ཁོང་
 པ་ལ་དབང་ཆོས་འདི་དང་འདི་མ་སོང་བས་འདི་དག་སྐྱིན་དགོས་པ་ཡོད་བས་མ་ཆོད་ཆོད་བྱས་བཤའ་པ་མ་
 གཏོགས་དབང་ཆོས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱི་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་རང་མེད་གསུངས་དགོ་འདུན་གྱི་སྐུར་ཆོག་ས་
 གཏམ་ཡང་མཛད། དེར་དགོ་འདུན་བྱིངས་དང་མཉམ་དུ་དབང་ཆོས་རིམ་ལྔ་པ་གསལ་ཆུང་ལ་ལས་པ་
 ཟད། གཞན་སྐྱོགས་སྐྱོགས་ཀྱི་དད་ལྷན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་པར་ལྷའི་མཆོ་ལ་ངང་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པར་གྱུར་
 ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་འདོད་མོས་ཀྱི་དབང་ཆོས་བྱིད་ལུང་སོགས་ཟབ་པ་
 དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱོར་བའི་སྐྱེབས་ལ་ཡང་གོང་ས་རང་ནས་རྗེ་གཞོན་ལུ་ཉིད་
 ཆེད་དུ་གཞུགས་པ་གནང་ཞིང་། དེ་དུས་ཡུམ་ལ་ཡང་གོང་ས་ནས། ད་ལྟ་སྐུ་སྐུ་སྐུ་བས་ཡིད་ལ་མི་ཟིན་
 པར་བཞེད་ཉན་ཆེ། ཆོས་མཛད་མས་བུ་རྒྱུད་གི་དབང་ཆོས་རིམ་ལྔ་པ་རྣམས་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་ཟིན་ཐོར་
 འགོད་ལུགས་གྱིས་ད་གདོད་མ་འོངས་པ་ན་འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཕྱིས་
 རྗེ་རང་གི་གསུང་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཆོས་དབང་གིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་བར་མ་ཟད། ཐར་རང་གིས་དབང་

དེས་པར་བཅོད་པའི་རྒྱུད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་དྲིལ་ནག་གསུམ་དང་། མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་མི་ཏི་པ་དང་
 དཔལ་རྒྱ་རོ་པ་ཐོ་བོ་དྲི་པ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སོ་སོའི་སྐབ་ཐབས་དང་། གཞུང་གི་
 བཤད་འབུམ། དབང་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག། ཁང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་། ཆོགས་མཆོད་སྦྱོར་སྟེན་གྱི་ཆོ་ག་ཆལ་ག་
 དང་བཅས་པ། རྗེ་རས་རྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བྱུང་ཐོབ་སྤྲིང་དང་། ཆོས་རྗེས་ཡིག་རིས་
 སུ་བཀོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབ་དཀྱིལ་རྒྱུད་བཤད་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་
 མཛོད་སྤྲད་བ་ལས་འདིར་ལུང་བཞུགས་ལ། དཔལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་མཆོག་ཉུང་དུ། དེའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་མཁའ་འགྲོ་དགའ་བ་རྒྱུད་སྟེན་སྤྲིང་པོ། དཔལ་བདེ་མཆོག་སྟོན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད། དབང་གི་
 བྱུང་མདོར་བསྐྱུས། དེའི་འབྲེལ་པ་མཁའ་འགྲོ་སྟོན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་རྒྱ་བའི་རྣམ་བཤད། རྗེ་རྗེ་མཁའ་
 འགྲོའི་རྒྱུད་འབྲུགས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོར་སྟེན་གྱི་ལས་རབ་འབྱུམས། ལས་བཞིའི་སྦྱོར་སྟེན་གྱི་ཆོ་གའི་ལག་
 ལེན་མཛུབ་ཚུགས་མ། རྒྱ་རོ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་བརྟུ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟ་བུ། དཔལ་མཁའ་
 འགྲོ་སྟོན་རྒྱུད་ལས་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་སྐབ་ཐབས་འབྲིང་པོ་རྣམས་འབྱོར་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་། ལྷན་
 སྦྱོར་གྱུ་ས་ལིའི་སྟོར་ནི། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྲང་ཐབས། རྒྱུད་སྟེན་རྣམས་ནས་གསུངས་
 པའི་དོན་རྣམས་སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས་ཞལ་གདམས་སུ་མཛོད་ནས། སྤྲུང་མ་ཨ་བྱ་དང་དཔལ་ལྷ་ལོ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཞུང་ཡིག་རིས་སུ་མཛོད་པ་ལས། དེའི་བཤད་འབུམ་དང་། གདམས་ངག་དབང་ཆོག །
 ལས་ཆོགས་རྣམས་དཔལ་ལྷ་ལོ་དང་། ཞང་རིན་པོ་ཆེ། བྱུང་ཐོབ་སྤྲིང་། ཆོས་རྗེ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་རིམ་པར་མཛོད་པའི་ཡིག་རིས་ཀྱི་སྟོར་ལས་འདིར། དཔལ་བདེ་མཆོག་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྣམ་མཁའ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས། བྱུང་པའི་སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་སྦྱོར་གྱི་དཀྱིལ་ལྷ་ལྷའི་སྐབ་ཐབས་སྤྲིང་པོ་རྣམས་དེས། དེའི་དབང་གི་ཆོ་ག་དབང་སྐྱར་
 གསལ་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལུང་། རྗེ་གསུང་རིམ་གྱི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྟ་བུ་པའི་སློབ་དཔོན་དྲིལ་བུ་པས་མཛོད་
 པ་དང་། དཔལ་རྒྱ་རོ་པས་མཛོད་པའི་ལྷན་སྦྱོར་གྱི་སྐབ་ཐབས་རྒྱ་གཞུང་ཨ་བྱ་ལྟ་བུ་གྱུ་ས་མཛོད་པ་
 བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ། རྗེ་བྱུང་ཐོབ་ཆེན་པོ་སྤྲིང་རས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་ས་བཅད་
 དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་རིམ་པ་གཉིས། རྗེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཇོ་ཡེས་ཀྱི་ལུ་

ལན་དུ་གནང་བ་དཔལ་ལྷན་ལའི་ལུགས་བཞིན་མཛད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་གཅིག་ཆོག་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཁྱིམ་མཆོས་རྗེའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྤྱིང་པོར་བསྐྱིལ་བ། གཞན་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ལག་ལེན་སྐྱབ་ཐབས་གཏོར་ཆོག་དང་བཅས་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་ཆོག ཀྲུ་ས་ལའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་ལྷའི་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས། ཀུན་མཁུན་གྱིས་མཛད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་བྲིད། དེའི་བྱ་ལྷ་ལྷའི་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཉམས་ལེན་འབྱེད་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་། སྐུ་མོ་བྱིན་རྒྱལ་བ་ཀྱི་སྐོར་ནི། མཁའ་འགྲོ་ཀུན་སྤྱོད་དང་། སྤྱོམ་པ་རྒྱུ་མཆོད་རྒྱུ་དང་། སྐུ་མོ་མཛོན་བྱུང་གི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོན་པོ་དང་། དཔལ་གཤམ་རི་དབང་ཕྱག་། མངའ་བདག་མེ་ཏི་པ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐུ་མོ་ཞལ་གཉིས་མའི་སྐྱབ་ཐབས། དེའི་བཤད་འབུམ། མཛོན་རྟོགས། ཆོགས་མཆོད་བྱིན་རྒྱལ་བ་སྐྱེན་སྲེག་རྣམས་རྗེ་རས་རྒྱུད་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར། སྐྱབ་ཐོབ་གྲིང་དང་། ཆོས་རྗེས་ཡིག་རིས་སུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འདིར་པན་ཆེན་ནགས་རིན་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་གཞུང་དུ་བསྐྱེབས་པ། སྤྱིར་ཀུན་མཁུན་པར་དཀར་པོས་རྒྱ་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དང་བསྐྱིགས་པའི་རྒྱུ་གསལ་བར་བཞུགས་པ་སྐུ་མོ་ཞལ་གཉིས་མ་མཆོད་པའི་ཆོག་རས་རྒྱུད་ལུགས་དང་དེའི་དབང་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དང་། མཁའ་འགྲོ་སྐྱེན་རྒྱུད་ལས་ཡུམ་བཀའ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་སྐྱབ་ཐབས། མཁའ་འགྲོ་སྐྱེན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་བཀའ་རྒྱས་པ་བྱིན་རྒྱལ་བ་སྐྱུར་འབེབས། རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་སྐྱེག་མའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་།

གཞུང་པོ་རུས་པའི་སྐོར་ནི། གསང་བ་བརྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱོབ་དཔོན་ལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེས་གཞུང་དུ་བཀོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རས་རྒྱུད་པས་བསྐྱེན་བསྐྱབ་ལས་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། གྲིང་རས་དང་ཆོས་རྗེས། བཤད་འབུམ་ཆོགས་མཆོད། མཛོན་རྟོགས་རྣམས་ཡིག་རིས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་མང་དུ་མཆིས་པ་ལས། འདིར་གཞུང་པོ་མེ་འབར་ཞེས་བྱ་བ་རས་རྒྱུད་གོང་ཁྲག་མར་གྲགས་པ་དང་། གཞུང་པོ་དཔལ་པོ་གཅིག་པ། རྗེ་རྗེ་གཞུང་པོའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་འབྱོར་ལྷ་

པ། གཏུམ་པོ་ཁྱུང་ལྷའི་སྐུ་བ་ཐབས་གདུག་པ་ཅན་འཛུམས་པར་བྱེད་པའི་རྩི་ཕ་ལམ། གསང་བའི་བདག་པོ་ཕྱག་ན་རྩི་རྩིས་གནང་རྟེན་པ་ཀུན་འཛུམས་རྣམས་ཀྱི་དབང་ལུང་།

བྱ་རྟེན་མ་བསྟན་སྐུང་གི་སྒྲོར་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཀླུ་སྐུ་བ་ཀྱིས་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པའི་སྐུ་བ་ཐབས་སྡེ་ཆོན་ལྷ། དེ་ཡང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་བཀའ་རྒྱུ་མའི་སྒྲོར། གདམས་ངག་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱ་ཁྱིགས་བསྡེབས་ཀྱི་སྒྲོར། འབྲེལ་བ་གནང་འགག་གི་སྒྲོར། ཞལ་གདམས་དང་འབྲེལ་བ་སྦྱིང་ཐིག་གི་སྒྲོར། གསུང་སྒྲོས་དང་འབྲེལ་བ་བསྐྱས་པའི་སྒྲོར་དང་ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོང་ཐུན་ཕག་བྱ་དང་ཞང་གཉིས་ཀྱིས་མཛད། བསྟེན་པ་མཛོད་བསྟོད་ཀྱི་སྒྲོར་ལ། འཕྱིན་ལས་གཏོར་མའི་དབང་། བཀའ་བསྒྲོལ་མའི་གནང་གི་དབང་། མདོས་གཏོར་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཞང་བདེ་བའི་རྩི་རྩིས་ཕྱག་བཞུགས་ལྟར་གོང་མ་རིམ་པས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་པ་དང་ལྷག་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཕུ་རྫོང་གས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཉིད་ལ་གནང་བ་ཐོབ་ནས་སྐར་མ་གྲགས་པའི་མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་ལྷ་མངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་སོགས་སྐུ་བ་ཐབས། མཛོད་བསྟོད་ལས་ཚོགས་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ལས་འདིར་ལུང་དུ་བཞུགས་པ་ལ། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་པའི་མགོན་པོ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རྒྱུད། དེའི་རྣམ་པ་ལོང་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཛད་པ་དཔལ་རྩི་རྩིས་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་པའི་མགོན་པོ་གསང་བ་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ལོང་རྩི་རྩིས་པོ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བསྟེན་པའི་ཆོ་དགོས་པའི་གོང་གཞོན་དཔལ་ལྷ་ལོས་མཛད་པའི་གསང་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་པ། བདུད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟེན་པའི་མན་ངག། རྣམ་ཅན་རྒྱ་ཆེན་མཛོད་མཛོད་བསྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་བརྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་རི་ཀ་དང་བཅས་པ། མདོས་ཚོག་ནས་མཁའི་མཛོད། སྡེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོས་མདོས་ཀྱི་བྱེར་མཛོད། མདོས་ཀྱི་ལག་ལེན་གསལ་བྱེད་དང་སྡེ་བརྒྱུད་སོ་སོའི་སྒྲོས་མདོས། མགོན་པོའི་ལོགས་པ། དམ་ཅན་སྤྱི་བསྐྱུལ། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་ལས་མཐའ་བསྟན་དབྱེ་འཛུམས་པའི་སྤྱི་གི། ཉིལ་མར་རྒྱུད་བརྒྱུད། མདོས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་འབྲུལ་གྱི་མེ་ལོང་། མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་ཚོག་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སྦྱིང་པའི་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་

ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྐབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གནད་དང་ལུང་། གཟུངས་གྲལ་ལཱའི་མདོ་དང་། བསྐྱེད་བ་ལཱའི་དཀྱིལ་ཚོག་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཆེས་གནད་དང་བཅས་པ། རྣམ་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཚོག་གི་ལུང་དང་ཆེས་གནད་། རྩེ་བཙུན་སྟོལ་མ་ཐུག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པ། སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་དང་ཆེས་གནད་། སྤྱི་མཛད་ལུགས་ཀྱི་རབ་གནས་ཀྱི་ཚོག་ཡན་ལག་བཞི་པ། སྤྱི་མ་དགོངས་པ་འདུས་པའི་ལས་བྱུང་ལོན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བར་གཅོད་གཡུལ་རྒྱལ། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་སྤྱིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུ་ཅི་བའི་ཆོས་བཙུང་ཆེས་གནད་། གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་མ། སྟོབ་དཔོན་པདྨ་དང་གྲུ་ཅི་མཚན་བརྒྱད་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པའི་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལུང་། མངའ་བདག་སྤང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་དག་པོའི་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་གི་དབང་ལུང་། སྤྱི་མ་དག་པོ་ཐུར་གཤམ་ཅན་གྱི་དབང་ལུང་། མངའ་བདག་གི་སྟོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐུལ་པའི་སྐུ་སྤང་ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱིས་གཏེར་ནས་གདན་དྲངས་པ་དྲོ་ཆེ་གཙུག་ལག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིད་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཞགས་པ་བདེ་མཆོག་དམར་པོ་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་མན་ངག་དང་། བདེ་མཆོག་དམར་པོའི་འཁོར་ལོའི་ལ་བྱུང་དང་བཅས་པའི་ལུང་། འདུལ་བའི་སྟོར་ལ། སོ་སོ་ཐར་པའི་མདོ། གཞི་གསུམ་གྱི་ཚོག་པན་བདེའི་གཉེན། སྟོམ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཅས་བྱ་བའི་བསྟན་བཙུན། སྟོམ་པ་འཕོགས་ཚོག་རྣམས་ཀྱི་ལུང་། དབྱེས་པ་དྲོ་ཆེའི་རྒྱུད་བརྟགས་པ་གཉིས་པ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཆེར་རོལ་པ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བྱུང་རྒྱུབ་ཀྱི་ལུང་བ་བཤགས་པའི་མདོ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་འདེའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་མདོའི་ལུང་། ཡང་མན་ངག་གི་དཀྱིལ་གྱི་སྟོར་ལ། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ། སྟོན་འགྲོ་ཟེན་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་ཐུན་བཞིའི་ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན། སྤྱི་མ་མོས་གྲུས་ཀྱི་ཁྱིད་ཀྱི་དམིགས་རིམ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྟེ་མ། ཐུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྟེས་སྟོར། ལམ་བབ་ཐུན་མོང་དང་། དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྐར་ཁྲིད། མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་གློད་ཆོང་པས་མཛོད་པའི་ལུང་འབུམ་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་། ལུ་རྒྱན་པས་མཛོད་པའི་ལུང་འབུམ། བྱིན་རྒྱབས་ཐུགས་རྩེ་སྟོན་བྱེད། གཞན་ཡང་ཚོགས་ཚོས་ཀྱི་སྟོར་ལ། རྩེ་རྒྱའོད་གཞོན་ལུ་ཞལ་

43

༣༡ ཡུམ་དྲུང་གིས་ཟིན་ཐོས་མ་འཁོད་པའི་ཐོ་ཡིག།

གཞན་ཡང་ཐེ་བཅུན་དྲུང་གིས་རྩོམ་པའི་དབང་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་དཀྱིལ་ཆོག་དོན་འཕྲེང་བའི་དབང་ལུང་ཡང་གསན་པ་ཐུགས་ལ་གསལ་པོ་ཡོད་གསུང་བ་བཞིན། ཐེ་བཅུན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་རང་བྱས་པ་རྒྱུ་དུ་མའི་པང་པར་འཆོ་དུས་སུ་རྩོམ་པའི་དབང་ཆོས་སུ་བྱགས་པ་རྩོམ་པའི་དོར་འཛིན་པ་རྩོད་བའི་སྐབས་འབྲུག་སྐོར་གྱི་གདམས་པ་དབང་ལུང་མན་ངག་ཁྱིད་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཟླ་བ་གསུམ་བཞི་སྟེལ་ནས་གནང་སྟོལ་འདུག་པ་ལྟར། རང་གི་ལས་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དགོན་སྡེ་མ་བཞུན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་གཙུང་པོ་ཆོས་རྗེས་རྩོམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུས་འཛོམས་གྱི་དབང་ཆོས་ཞུ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་འདུག་པས་འབྲུག་སྐོར་གྱི་དབང་ལུང་རང་ཡོངས་རྗེ་གསལ་སྟོང་བ་ཡིན་ཆོད་འདུག་ཀྱང་དེ་སྐབས་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཐོ་ཡིག་འཁོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་འདུག་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ། ཐབས་ལམ་གནད་ཀྱི་སྐོར་དུག། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་ལྟ། འཕལ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་བཞི། རྗེ་མི་ལའི་ཉ་ཆོས་དུག། རྗེ་སྤྱིང་རས་ཀྱི་གསུང་ཉམས་ལེན་དང་ཤེས་བྱ་རྒྱས་པའི་ཆོས། མགུར་འབྲུམ་གདམས་ངག་གི་ཆོས། འཕལ་གཏམ་བད་དང་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས། ལས་རྒྱ་འབྲས་གཏན་ལ་འབབས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྐོར། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་སྒྲ་མའི་སྐྱབ་ཐབས། ཆོ་འདི་སྐོས་བཏང་ནས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་བྱུང་བ་ཐུབ་པ་ལྟ། ཐུན་བཞིའི་དགོ་སྐྱོར་གནད་དུ་གཏོང་བ་དགོ་སྐྱོར་བདུན་པ། བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་བཞི། བཀའ་རྒྱུ་ལྟ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདམས་ངག་སྟོམ་པོ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བྲགས་པའི་ཟབ་ཆོས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་སོ་སའི་རིག་གཏང་བཟུང་ལུང་རྗེས་གནང་དབང་ལུང་མན་ངག་སྟེ་དང་། བྱེ་བྲག་དཀར་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་རི་ལྷ་ར་བྲགས་ཤིང་དར་བའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་དོན་ཐེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནས་བཀའ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ཉི་ལྔ་རྩ་ལྔ་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་གསུམ། དེ་ནས་ཀྱང་ཐེ་བཅུན་མི་ལ་ཡབ་སྐུ་མེ་ཆེན་གཞོན་ཅུ་ནས་གཟུང་སྟེ་རྒྱལ་ཀུན་ཅུས་པའི་སྟེ་གཟུགས་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ངག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ནས་ཐེ་བཅུན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ནས་སྟོན་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཟབ་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་སུམ་དུ་དོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་དབང་མཆོག་

སྐུ་སྐུ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར།

དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 རིལ་སྐྱབ་དུང་ཕུར་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། རྣམ་འདྲེན་འགྲོ་བའི་སྒྲུ་མ་འབྲུག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་
 ཉིད་སྐྱེ་མཆོམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ནས། རྗེ་གཞོན་ལུས་སྒྲུ་མ་རྗེས་དྲན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཏེ་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་སྤྱི་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པའི་ཞལ་མཛུལ་ནས་
 བཅད་ཏེན་ཏེན་འབྲུང་གི་མཆོན་མ་མཆོག་ཏུ་དགོ་བར་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་སྐོར།

༡། ལྷ་གསུམ་གྱི་ལུང་བསྟན་དང་འཁྲིལ་ཏེ་དགོ་ལྷན་པའི་དབྱང་ཆེན་གཉིས་པ་ལས་རྒྱལ་བ།
 དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ཅུ་བཞེས་པའི་ཀུན་འཛིན་ས་པོ་གྱི་ལོ་འོ་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཡར་ལྷ་ཤམ་
 པོའི་ལུང་བསྟན་འདི་ལྟར། ལྷ་རོའི་སྤྱལ་པ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས། །ལྷ་སྒྲོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་ཡི་སྒོ་
 དག་ནས། །སྤང་སྤྱིད་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྤྱད་པ་ལ། །འདྲེན་རྒྱུང་བོད་ཀྱིས་བརྒྱས་སུ་ག་ལ་
 འབྱུར། །ཁབ་ཆེན་དག་ལ་གད་བདར་མཁས་ན་ཡང་། །དན་སྤྲུགས་དུག་མདའ་བརྟེན་པ་ག་ལ་སྤྱད། །
 འཛིག་རྟེན་ལྷ་ལ་གསོལ་མཆོད་རེ་མས་ན་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བཀའ་ཆད་ག་ལ་བརྒྱུག་ །སྤྱི་ལམ་
 མཁུགས་པ་རྗེ་རྗེ་པ་ལམ་ལ། །མཆོན་ཆོལ་ཡང་འཛིག་པ་ག་ལ་སྤྱད། །སྤྲུང་རྒྱུང་གི་དམག་རྣམས་སྤྱིང་
 རེ་རྗེ། །དགོ་བྱས་སྤྱིག་བྱས་མི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀུན། །བསད་ཀྱང་དན་སོང་གསུམ་དུ་ག་ལ་གཏོང་། །
 རྗེ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཡིན་ངས་དབྱུང་བསྐྱུང་བཞེས། །སྤང་གི་ལོ་ལ་འགོང་པོ་སྤྱན་དགྲུ་པོ། །སྤྱོན་ལམ་དབང་
 གིས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བར་ལུས། །ཤག་གི་ལོ་ལ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་ཐུགས་རྗེ་སྤྱུར། །སྤྱལ་དན་བོད་འབངས་མི་
 རྣམས་སྤྱིང་རེ་རྗེ། །

ཞེས་སོགས་ལྷའི་ལུང་བསྟན་དང་གཞན་ཡང་བོད་དང་ཁམས་གོང་རྒྱ་དཀར་ནག་བལ་ཡུལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་
 བདེ་སྤྱུག་རྗེ་ལྷ་ར་འབྲུང་ཚུལ་གཉན་ཆེན་ཐང་ལྷ་དང་རྒྱལ་པོ་རྒྱའི་བརྟེན་ཡར་ལྷ་ཤམ་བུ་སྤྱོད་ལྷ་གསུམ་གྱི་
 ལུང་བསྟན་བཅད་འོ་ཆོག་སུ་བཅད་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་བོད་འབངས་སྤྱིའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དན་ཐོག་ཏུ་

བྲངས་དང་བསྐྱུན་པའི་བསྐྱུས་པ་སོགས་ཀོབ་དྲགས་ན་དུང་ཕུར་དུས་ལ་མི་འགྲོ་བས་འདི་བཞིན་བྱ་དགོས་
 ཞེས་ཕུར་སྐྱབས་སུ་འདོན་པར་མཛད་པས། རྗེ་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་ལ་ཨ་པ་སྐྱ་མ་རྗེ་རྗེ་འཆང་དངོས་འདི་ལྟ་
 བུའི་གསུང་ལ་དངོས་སུ་རས་ཚད་བྱེད་པོད་པ་སྐྱ་མ་ཐུགས་གས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་མི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་རེ་
 ཡང་བྱུང་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱགས་ཀྱི་འདོན་ཆ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ཕུར་བུའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་
 དབྱངས་ཡིག་རིང་ཐུང་གི་སྒྲ་དག་པར་བསྐྱས་ཤིང་བསྐྱབས་པས་ཐུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་འབྱངས་ཀྱང་། རྗེ་
 བརྩན་འཁོར་ལོའི་དབང་ཕུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟི་བྱན་རབ་ཏུ་འབར་བའི་བྱིན་རྒྱལ་པས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོས། དགོ་
 འདུན་ཚོགས་པ་བྱིངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུང་ལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་བའི་བརྩན་པས་འཇུག་པ་
 ཉིད་དུ་སྐྱར་ལ། ལྷག་པར་དེ་སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་རིགས་བརྒྱའི་བྲལ་
 བདག་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རོ་བོ་འདི་ཉིད་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་ཏེ་གསང་སྐྱགས་ཟབ་མོའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་བསྐྱབ་ཆེན་འདི་ལྟ་བུའི་གཤམ་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གཏོགས་པ་ནི། བདག་འཁོར་ཆེའི་སྐྱེ་རབས་ཀྱི་འཕྲོང་བ་
 མང་པོར་རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་ཀྱི་བསགས་པ་ཆེ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་ཡང་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བ་བྱུང་འདུག་སྟེ་མ་པའི་
 དག་པའི་སྒྲུང་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་དགའ་བདེས་
 ལུས་སེམས་བྲལ་པས། ཐོག་མའི་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གཟུང་སྟེ་རྗེས་བྲལ་ཤིས་ཀྱི་བར་དུ་ལུས་
 སེམས་ངལ་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་ཞོག །སྐྱ་མ་དམ་པའི་སྐྱུ་དང་ཉེ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་པས་ཀྱི་མདངས་སོག་པ་ལྟ་བུས་སྐྱད་
 ཅིག་ཀྱང་ཡོངས་པ་མེད་པ་ཟབ་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་ཏུས་པ་རེ་ཡང་བྱུང་
 ཞིང་། ལར་ཡང་དེ་དུས་སྒྲོན་གྱི་བག་ཆགས་བཟང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་ཚོད་ཀྱང་ཤས་
 རྒྱུད་ཞིང་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པའི་ཉམས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྒྲུང་
 དེ་ལྟ་བུ་རང་མི་འོང་བ་འདུག་ཅེས་ཐུང་དེ་ལྟའི་རྩལ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསུང་བར་མཛད་དོ། །

རྣམ་བཞིའི་རྒྱུད་སྒྲུབ་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེར། རིགས་བརྒྱའི་གར་མཛད་སྤྱུ་འཕྲུལ་བའི་སྤྱུ། རི་རྩེ་
འཆང་བ་རྩེ་བཙུན་དག་གི་དབང་། འདུས་པ་རྒྱལ་ཆོའི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོར་བཞུགས་ནས། འདུལ་ལྷན་
འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། རིམ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཞིས། གསང་བ་

སྤྲུལ་གྱི་བསྟེན་སྐྱབ་བསྐྱབ་ཆེན་རྣམས། །འདུས་སྡེའི་ཆོམ་བུ་འབྲུམ་བཅས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། །དགོངས་
བཞིན་དེ་ལྟའི་བསྐྱལ་བཟང་མཆོག་གི་གཟུགས། །ཐུགས་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་ལས་གཡོ་མེད་དུ། །གསལ་
བར་འཆར་བའི་དགའ་བདེས་ལུས་དང་སེམས། །སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་འདུག་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། །དེ་ནས་
དུང་ཕུར་གྲོལ་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་ཕྱེ་ནས་གཟིགས་པས་རྩལ་ཆོན་གྱི་མདངས་རྣམས་ལྷག་པར་གསལ་
ཞིང་། དམ་ཆས་རིལ་བུ་རྣམས་ཀྱང་འོད་དང་ལྷན་ཞིང་རྒྱངས་པ་འཕྱར་བ་དང་ལྷིད་ཀྱང་ཉིས་འཕྱར་དུ་
འཕར་བ་དང་ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་རྣམས་ལྷ་བའི་འཕྲེང་བ་འཐོར་ཞིང་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སོགས་
བསྐྱབ་པའི་རྟགས་བྱུང་པར་གྱུར་པའི་ངོ་མཆར་མངོན་སུམ་དུ་མཇུག་ཞིང་དམ་ཆས་རིལ་བུ་དང་བདུད་ཅི་
གནད་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་མགྲ་རངས་པར་མཛད་ཅིང་སྤྲད་ནས་ཀྱང་དམ་ཆས་
འདིས་སྐྱེ་བོད་པ་གཏུ་མེད་པ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགོད་པ་སོགས་རྒྱལ་
བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་རྣམ་མཁའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །

༣། གོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱེ་མེ་བདེ་བ་དང་མཐའ་མའི་མཇུག་ལ།

གང་གི་ཆོད་པལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡང་བསྐྱབ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་སྤྲད་ཅམ་ནས་སྐྱེ་ལྷུ་མ་མེ་བ་
ཡོད་པ་ལ། སྐྱབ་པ་གྲོལ་ནས་ཀྱང་སྐྱུན་ལྷི་བུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་དྲངས་སུ་མ་འདོད་པས། སྐྱེ་མཆོམས་
ལ་བཞུགས་པ་དང་ཉེ་བའི་སྐྱབས་ཤིག་རུ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞབས་སུ་ཕུག་འབུལ་ལ་བྱོན་པས། དེར་སྐྱེ་
སྐྱུན་གྱིས་གཅོས་པས་རྒྱུད་པོར་སོང་འདུག་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཞལ་འཇུག་རྣམ་པར་དགའ་བའི་མདངས་
ཀྱིས་བསུས་ཏེ་དྲི་མེད་མང་པོ་དང་འཕལ་ཡུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཕེ་བས་སྒོ་མང་པོ་སྐྱལ་ཏེ་སྤྲར་ཡང་ཞབས་གྱི་
པརྟོར་ཕུག་བྱས་བྱིན་རྒྱབས་ཞུས་ཏེ་ཕྱི་འགོས་ཀྱིས་ཞལ་མཇུག་བཞིན་གཟིམ་ཁང་གི་སྒོར་སྐྱབས་པ་དང་དེ་
ནས་ཕྱིར་འགོ་མི་མོད་པར་སྤྲར་ཡང་སྐྱེ་ཞབས་སུ་ལོག་ན་སྐྱུམ་པའི་ཐུགས་ཤིན་རུ་འཕྲེང་བ་ཞིག་བྱང་བ་དེ་ནི་
ཕྱིས་མི་མཇུག་བར་ལྟ་བུ་འདུག་གསུངས། དེ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ལ་བརྩེ་བའི་སྐྱུན་རས་ཀྱིས་རྟག་པར་གཟིགས་ཏེ་
དུས་རྒྱུན་དུ་དབུགས་དབྱུང་གཟེངས་བསྟོད་དང་ཐུགས་ལ་རབ་རུ་བཅར་བའི་བཀའ་ལུང་འབའ་ཞིག་གནད་
ཞིང་ལུགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཐུགས་གྱི་སྐས་དམ་པར་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་མཛད་དོ། །

༥། གོང་ས་མཆོག་གི་མཐའ་མའི་བཀའ་སློབ་གནང་སྟེ་སྐུ་མཆོམས་བསྐྱམས་པ་དང་ཇེ་གཞོན་ནུའི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོ་
སྤང་དག་པོ།
དེ་ནས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་དགྲུང་གྲངས་ང་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་ཤིང་ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་བཙུ་བཞི་བཞེས་པའི་བོང་བུ་
ཞེས་པ་ལྷུགས་མོ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་ནག་པ་སྒྲོ་བའི་མར་གྱི་ཆེས་བཙུ་མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་ཆེས་ལ་རྣམ་འབྲེན་འགོ་
བའི་སྒྲོ་མ་སྤིད་པ་གསུམ་ན་མཚུངས་སྒྲོ་མེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་
དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་སྐུ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་སུ་བཀའ་གནང་ལ། ད་ལམ་སྤྱི་ནང་གི་
བཀའ་སློན་ལས་འཛིན་རྣམས་དང་། བླ་ཆང་གི་གནས་བརྟན་དབུ་མཛུང་དག་བསྐྱོས་སོགས་ཆེ་བཟེས་
རྣམས་དང་། བླ་པ་དམངས་མ་སོགས་སྤྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་ངེད་རང་ངོས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བྱེད་དགོས་
རྒྱུ་ཡིན་ཡང་ཁམས་ཀྱིས་མི་སྟོགས་འདུག་པས་དབུ་མཛུང་ཀྱིས་སོ་སོ་ལ་དེ་ལྷུགས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་བྱུང་
པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབས་སྟོན་ཞིབ་ལ་རྒྱས་པ་དང་། འདས་མ་
འོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བཀོད་ཞིབ་འཐེམས་སུ་སྐུ་ལ་ནས་སྐུ་མཆོམས་ཀྱི་བཅད་
རྒྱ་དམ་པོ་ལ་བཞུགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ན་དབང་ཆེ་ཞིང་ངོ་ཆེ་བར་གྲགས་པ་སུས་ཀྱང་མཇུག་བའི་སྐབས་དབྱེར་མེད་པས་ཇེ་ཉིད་
ཀྱིས་གཟིམ་ཁང་གི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་མཇུག་ཞིང་མཇུག་བས་ཕྱག་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་བཅའ་ཞིང་མཆུ་པ་
འབྲུལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་སྟོན་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་མཛུང་ཅིང་། ཡང་ཕྱག་རྩེའི་སྒྲིང་ཐོས་པའི་
རྟེན་གྱིས་བསྐྱུལ་བས་སྒྲོ་མ་དམ་པ་དྲན་དུ་སོང་སྟེ་ཅི་དྲག་ལ་ཕྱག་པའི་བཟོད་མེད་ཀྱི་གདུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་
སྒྲོས་པས་གཟིམ་ཁང་གི་གསང་སྟོད་ཀྱི་རྩིག་པའི་ངོས་ལ་འདས་ཀྱིས་དྲི་སྟོན་པ་དང་ས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་
གིས་བྱེད་ཅིང་ཞལ་དུ་གསོལ། དེས་འགའ་ཀུན་དགའ་ར་བར་བྱོན་ནས་ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་པ་མཛུང་ན་
སྟུམ། ཡང་དེས་འགའ་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་སྤང་ལ་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་བཙུག་ན་སྟུམ། སྐབས་དེར་བླ་པ་སྐུ་
བཟེས་པོ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ན་ཐུགས་ཕེབས་སུ་དེ་བའི་དགོངས་པ་ཅི་མཛུང་ཀྱང་། ཐུགས་རྣལ་དུ་
འབྱོར་མ་ཚུགས་པར་ཐུགས་སྒྲོ་སྟོ་ལེར་སྒྲོ་མའི་དྲན་སྤང་དང་མི་འབྲུལ་བས་སྐུ་ཤི་ཡང་སྒྲེམ་པོར་
སོང་། དེར་ཐུགས་ལ་སྒྲོ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇུག་ནས་ཞབས་ཀྱི་པརྟོར་ཕྱག་བྱ་བ་དང་

བཟང་པོའི་དབང་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་དཔོན་སློབ་རྒྱུ་གདན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གོང་ས་སྐུ་བས་
གནས་དམ་པ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་སློབ་རྒྱུ་ལོངས་འདིར་ཕེབས་པའི་ཐོག་མའི་སྐུ་
ལེན་བཟང་པོ་ཡང་དག་པར་མཛད་པ་ནས་གཟུང་། ཁོང་རང་གི་གནས་ཡུལ་ལོངས་སློབ་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་
ཕྱག་ཏུ་སྐུ་ནས་ཕྱག་ཕྱི་ཅི་འགྱུར་ཕྱགས་བསམ་རྣམ་དག་གི་སློབ་ནས་ཁྱ་བ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་
སོན་པ་དང་མིག་ལམ་དུ་གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་།

ད་ལྟའི་སྐུ་བས་སྐུ་པོ་འདི་པའང་སྐུ་གཞོན་ནུར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱངས་སོགས་ཡོན་ཏན་གང་ལ་ཡང་
མཁུན་རབ་ཀྱི་སློབས་པ་དག་གི་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པས། གོང་ས་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་པའི་ཞབས་ཕྱིར་འགྱུར་བ་
གཞིར་བཅས་ཡིན་ཞེས་སྐུ་གཟུངས་བསྟོད་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་པ་ཆེར་མཛད་འདུག །

༦། གོང་ས་མཆོག་སྐུ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་སྐུ་བས་སྟེ་པ་དབུ་མཛད་ལ་ཇེ་གཞོན་ནུ་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་དགོས་
པའི་བཀའ་སློབ་གནང་སྟེ་དོན་གྱིས་ཀླུ་ཆབ་ཏུ་དགོངས་གཏད་མཛད་ཚུལ།

དེ་ནི་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་སྐུ་མཆོམས་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་པ་གནང་སྐུ་བས། སྟེ་པ་དབུ་མཛད་ལ། དཔོན་
སློབ་རྒྱུ་གདན་པས་ངའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པ་ཡིན་པས། དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཁོང་གི་སྐུ་པོ་འདི་
པ་དེ་རང་གི་བྱ་རྒྱུ་འཇམ་དཔལ་རྒྱུ་དང་མཚུངས་པའི་གཅེས་སྐུ་གྱིས་ལ། འཕྲལ་གྱི་དངོས་པོ་ཆེ་སྟེ་
གང་དགོས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་མཛད་ནས་གནང་བའམ་མཐུན་དུ་ངོ་མི་གཞོང་བ་མཛད་ལས། ནར་སོན་པ་དང་
དག་འདུན་གྱི་སྟེའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགན་འཁུར་རྣམས་ཁོ་རང་ལ་བྱེད་དུ་ཚུགས་
དགོས་ཞེས་གོང་ས་ནས་སྟེ་པ་ལ་ནན་གྱི་བཀའ་ཕེབས་གནང་བ་ཡིན་ཟེ། དེ་དུས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་
སྐུ་མཐུན་ན་ཏེ་བར་གནས་པ་སྐུ་འི་རིམ་གྱོ་པ་ཆེན་པོ་དྲུང་དམ་ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཉིང་སོར་གསན་པར་
འདུག །དེ་ལྟར་སྟེ་པ་ལ་གལ་གྱི་འཆུ་བས་ནན་གྱིས་མངགས་ཤིང་ཇེས་སུ་གདམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། དོན་
གྱིས་ལྟར་ན་དེ་དུས་ནས་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆབ་ཉིད་དུ་མཛོན་
པར་མངའ་གསོལ་བ་གོར་མ་ཆགས། །

དཔལ་ལྷན་སྟོབས་བརྩེ་བདག་ཉིད་ཟས་གཙང་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷ་མིའི་གཏུལ་བྱ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་འབྲིང་གསུམ་གྱི་
 རོར། །ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་རྣམས་རིམ་པར་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྲིན་མཛེད་རབ་ཞིར་དབྱེས་ལ་
 མཛོན་སྟུགས་ཆོ། །གང་ལ་གཏད་ན་བསྐྱུས་པ་རིན་ཆེན་ཉམས་པར་མི་འབྱུར་སྐྱར་ཡང་རྒྱལ་པ་ཀུན་མཁུན་
 ཀླུ་བ་ཡིས། །ཁྱ་གོ་རྩ་ཡི་རིགས་ལས་སྤྱོད་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཆབ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་དབང་
 བསྐྱར་བ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་དག་གི་དབང་པོའི་སྟེ། །དུས་གསུམ་སྤྱི་བ་མེད་གཟིགས་པའི་ཆོས་སྤྲུལ་
 གྱིས། །མ་འོངས་རང་གི་བསྐྱུས་ལ་གང་གིས་ཕན། །དེ་དེའི་རང་ཚུལ་མཁུན་པས་རྩེ་འདི་ལ། །མི་ཟད་
 རྒྱལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་གསང་མཛེད་ཐུགས། །ཡོངས་སུ་གཏད་ནས་ལུགས་གཉིས་བདག་པོ་ཆེར། །རྒྱལ་
 ཆབ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི། །རྩེས་སུ་གདམས་པའི་བཀའ་ལུང་ཅི་ཡང་སྤྲུལ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོ་དུས་གསུམ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་རབ་
 ཏུ་འབྱུག་པས་གདོད་མ་འོངས་པ་ན་རྩེ་འདི་ཉིད་གྱིས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་བསྐྱུས་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོར་
 འབྱུར་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ལེགས་པར་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པས་ཐུགས་གྱི་སྤྲུལ་དམ་པར་རབ་ཏུ་དགོངས་ཤིང་
 རྩེས་སུ་བཅེ་བས་གཅེས་པར་བསྐྱུངས་ཏེ་རྒྱལ་ཆབ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐུགས་དགོངས་
 ཡོངས་སུ་གཏད་ནས། དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་བསྐྱུས་པའི་ཁུར་ཆེན་གྱི་དུ་འདེགས་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་གྱི་
 དབང་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་སྤྲིན་བསྐྱུས་འཛིན་འབྱུག་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་གྱི་དབང་པོར་རྩེ་འདི་གསུང་གིས་མི་འབྱུར་
 བའི་བཀའ་རྩེས་སུ་གདམས་པ་ཡང་དག་པར་ནན་ཏན་དུ་སྤྲུལ་ཏེ་རབ་ཞིའི་མཁའ་ཁབ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུག་ཅིང་།

༡། སྟེ་པ་དབུ་མཛེད་ནས་ལུགས་གཉིས་བྲིམས་གྱིས་བསྐྱུས་པས་རྩེ་གཞོན་ཏུ་གཏུག་ཅིང་སྒྲ་མ་དྲན་པའི་
 ལུགས་གྱིས་སྤྱོད་ནས་ན་འཕྲོ་ལྟོད་དེ་སྒྲ་མའི་གསོལ་འདེབས་ཁོན་ལ་བཙོན་པས་ལས་སྤྱི་བ་དག་པའི་མཚན་ལྷས་
 གཟིགས་པ་དང་སྒྲ་མ་དྲན་པའི་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་ཆད་པ།

དེ་ནས་སྟེ་པ་དབུ་མཛེད་ཆེན་མོས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་ལས། ཕྱི་ནང་གང་ལ་ཡང་
 བྲིམས་ཆ་ཞིང་རྩལ་པ་དང་། ལྷག་པར་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་དགོ་སྤྲོན་ཕན་བུ་ཅམ་ལ་ཡང་སྤྱོད་གཞོགས་པ་
 དག་གནད་བའི་ཅུང་གཙང་བྲིམས་སྤྱོད་གྱིས་གཅོས་པ་ཡང་ཡང་དང་། སོ་སོ་ནས་ཐུགས་ཟིན་ལ་རེ་བའི་ཁྱ་

ཕྱ་འབྲུལ་མི་མང་བ་བཅས་མི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་གཏམ་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་བག་ཚེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་
གྲུ་དོག་པོར་གྱུར་བས། གཅིག་ཏུ་སྒྲུ་མ་མཇུག་འདོད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུང་དང་། གཉིས་སུ་སྤྲིགས་ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་
མེ་ལྗེའི་དབལ་ལྟ་བུར་ཆ་ཞིང་ཆ་བས་གདུངས་ཏེ་ཐུགས་ངེས་འབྱུང་སྤྱོད་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པས་དགེ་འདུན་
སྤྱིའི་སྤྲིགས་རྒྱལ་གྱི་ཆོག་ཆོས་སྤྱོད་ནར་མར་བསྐྱབ་དགོས་ལྷན་པ་གཏོགས་གཞན་དེ་སྐབས་སྤྱོད་པ་
ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་དག་ལ་ཡང་ཐུགས་སྤྱོད་པ་ཅིམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་པཎ་འབྱུང་གནས་
དང་སྒྲུ་མ་དམ་པ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཐེས་སུ་བྱེད་པས་ཐུགས་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་
དུས་འདའ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས། གཞན་པ་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་བཞུག་
པར་གྱུར་གསུངས།

དེ་སྐབས་ཤིགས་མནལ་ལམ་དུ་ཅེ་སྤྱང་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་ཞིག་གིས་སྤྱིའི་མདོ་ཞབས་ནས་ལྟོ་བ་བྲལ་ཏེ་རྒྱུ་མ་
ནས་བརྩམས་ནང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ལྟག་མེད་དུ་བློས་ཤིང་། ཕྱི་མའི་དབྲག་ཏུ་ཁག་ཁེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལྟོ་
ཡིས་བལྟག་བཏང་བས་ཐུགས་ཀྱང་ཅེ་ཡམ་ཡམ་པ་དང་། ཁོག་པའི་ནང་དུ་ནང་ཁྲོལ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་ཁག་ཀྱང་
མེད་པའི་སྤྱོད་ཏང་དེ་དཀར་སངས་ཀྱི་སོང་བར་རྒྱུས། མནལ་སང་པ་ན་དགོངས་པ་ལ་ཅི་འདི་ལྟ་བུའི་མི་ལམ་
མཐོང་མི་ཐད་པ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ལུས་རྟེན་འདི་དང་ཆོའི་མཐའ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཤིང་དཀར་འོ་ཡང་ན་སྤྱང་
འདོགས་འདྲེལ་བརྟེན་ནས་ཆོའི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ལས་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་གང་སྤྱོད་པའི་
དོགས་པ་ཐུགས་ལ་ཕྱུང་དེ་བ་ཡོད་ནའང་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས། སྤྱིས་བསམ་ན་དེ་སྐབས་སྒྲུ་མ་བྱེད་པའི་
གདུང་ལུགས་ངེས་འབྱུང་བྲག་པོ་ཡོད་པ་དེས་སྤྲིག་པ་དག་པའི་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པར་མངོན་གསུངས།

དེ་ནས་ལོ་ཤས་ཤིག་ཆོས་སྤྱོད་སྤྲིགས་རྒྱལ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་དགྲུང་ལོ་
བཅུ་བདུན་ཅིམ་བཞེས་པའི་དུས་སུ་ཐུགས་དགོངས་ལ། ཡབ་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་དེ་ནི་སྤྱོད་མོ་ནས་ཞི་
བར་གཤེགས་པས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར། བདག་གི་རྩིས་མ་ཡོངས་འཛིན་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ནི་
སྤྱོད་མཆོམས་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་པས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇུག་དབང་མ་མཆིས། སྤྱོད་དཔོན་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཐུགས་དུལ་བ་དང་ཞི་བའི་ངང་རྩལ་དུ་གནས་པས་འཕྲལ་གྱི་ཆོག་པའི་སྤྱོད་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་

སྤྱི་ཚུལ་གྱི་ཕ་ཚེ་ལས་འཕྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བཀའ་བཞུགས་གནང་བ་མི་འདུག །ཕྱག་མཛོད་པ་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་རྒྱལ་ནི་རང་ལ་གོང་ས་ནས་ཕྱགས་ལ་བཏགས་པའི་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་མཛོད་ཁུལ་ཡིན་ཡང་འཕྲུལ་དབྱ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོར་གི་ལས་སྤྱི་ཚུལ་པའི་སྤྱབས་དང་ཕྱགས་ཀྱང་འཛིན་ཏུ་གཏུམ་པའི་དབང་ལས་རང་གཞན་སྤྱི་ལའང་འཛུལ་དཀར་བཞིག་ནམ་ཡང་མི་མཛོད་པར་རང་གི་འདོད་པ་ཞུ་མ་ཤོད་ཅིང་གསལ་སྤྱབས་ཀྱང་མ་བདེ། དེར་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་མཆོམས་ནམ་གྱོལ་གྱི་གཞུང་པ་དང་། དེས་པ་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་ཅི་དྲག་ལ་ཕྱག་པའི་ཕྱགས་བདེ་བ་སྤྱད་ཅིག་ཅེས་ཡང་མེད་པར་ཕྱགས་འཕྲེང་ཞིང་འཕྲེང་བ་ཁོ་ནས་རྗེས་མ་བྱེད་པའི་གཏུང་ལྷགས་བཟོད་སྒྲག་མེད་པ་དཔེར་ན་རྩོམ་འཛིན་སྤྱི་ཚུལ་པ་ཞིན་ཏུ་གྱུར་ཏེ་བརྒྱལ་བ་ཅེས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་མང་དུ་བསིལ་དགོས་པ་ཡང་ཡང་བྱུང་གསུངས།

༥། སྤྱི་ཚུལ་འཕྲེང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཙོན་པས་མི་ལམ་ནང་གོང་ས་མཆོག་གིས་མཇལ་ལ་གནང་སྤྱི་ཚུལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདེ་མཆོན་དང་རྗེ་གཞིན་ནུས་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤྱི་ཚུལ་པའི་བདེ་མཆོན་གཟིགས་པ། ཡང་སྤྱབས་འཛིན་ཕྱགས་དགོངས་བཏང་བས། ས་དང་མ་གཉིས་བྲན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཡོ་ནས་མི་འདུག །རྗེས་མ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བྲན་པའི་གཏུང་སེམས་ནི་མཐའ་དང་ཆོད་གཟུང་མེད་པ་རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ཡང་། རང་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདིའི་ཐོག་ཏུ་དངོས་མཇལ་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་བཞིག་མེད་པ་འདྲ། ད་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་རྟག་འབྱུང་གིས་སྤྱི་ཚུལ་པ་སྤྱི་ཚུལ་པ་ཞིན་ཏེ་སྤྱི་ཚུལ་པའི་མཆོད་པས་མཇལ་ཞིང་ཁོལ་བཞིག་གྱི་དགོས་སྤྱི་ཚུལ་པ་ཁོ་ན་དང་། ཡང་ཕྱགས་བསམ་ལ་དངོས་མཇལ་གྱི་དབང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མི་ལམ་ལ་མཇལ་མི་མཇལ་རང་གིས་མོས་འདུན་ལྷགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཚུལ་བ་ལ་རག་ལས་པར་དགོངས་ཤིང་མཇལ་བ་ཡང་སྤྱི་དོ་སྤྱི་ཚུལ་ནས། རེ་ཞིག་སྤྱི་ཚུལ་འཕྲེང་ཁོ་ན་ལ་ཉིན་མཆོན་དུ་འབད་ཅིང་བཙོན་ལ་ལྷག་པར་མཆོན་མེད་སྤྱབས་སྤྱི་ཚུལ་པ་རྗེས་བྲན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱི་ཚུལ་པའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་བའི་ཕྱགས་འདུན་གྱི་བྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སྤྱི་གཏད་པ་གཟིམས་རེ་གིས་མཛོད་པས་ཅི་ཞིག་ན་ཐ་མལ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རི་མོ་ཅི་ཡང་མ་ཤར་བར་སྤྱི་ཚུལ་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་བདེ་བར་མནལ་བའི་རང་དེ་ཀའི་འཕྲོ་ལ། འཕགས་པ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་གནས་རི་བོ་གྱུ་འཛིན་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་

ཁོ་ན་མི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གདུང་ལུགས་དྲག་པོ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆོད་མེད་ཀྱན་
 བྱང་ཆེན་པོའི་མོས་གུས་གྱིས་ཆོ་ངེས་འདོན་བཞིན་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཀླུ་ལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 མཐུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་བདག་ཉིད་དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་ངག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དེ་ཉིད་
 ཆོས་སྐྱུ་ཟླ་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་རབ་ཞིའི་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་ཆོད་མེད་གྱི་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོའི་བཅེ་བས་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཉི་མ་བརྒྱ་ལྟར་
 གསལ་བའི་མཆོན་དཔའི་དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་མཛེས་ཤིང་། མཇལ་གྱིན་ངོམས་པ་མེད་པ་བདག་ལ་ལྷག་
 པར་དགོས་པའི་ཚུལ་གྱི་འཛུམ་མདངས་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྤྱན་གྱི་ལྟ་སྤངས་གྱིས་ནན་ཆེར་གཟིགས་
 བས། ཆོགས་གསུམ་གྱི་ཕུང་པོས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འདུ་བྱེད་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་བཀྲ་ཤིས་གྱི་
 འཁོར་ལོས་མཆོན་པའི་ཕྱག་གཡམ་པ་སྤང་པའི་སྤྲ་ཞགས་ལྟར་བརྒྱུད་བའི་ཕྱག་མཛུབ་གྱི་བཏངས་སྐྱུ་མདུན་ན་
 བཞུགས་ཁྲི་ཞིག་འདུག་པ་འདྲིར་སྤྲོད་ཅིག་པའི་བཏུ་སྟོན་མཛོད་བྱུང་བས་དེར་བདག་ཉིད་གྱིས་བསྐྱད་པའི་མོད་
 ལ་དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་པའི་ཕྱག་སོར་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་བདག་གི་སྤྱི་བོར་བཞག་པ་ཅིམ་གྱིས་བདག་
 གི་ལུས་སེམས་ལ་སྤར་མེད་གྱི་བདེ་བས་ཁྱབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ཟབ་གསལ་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་གནས་པའི་འཕྲོ་ལ།

དག་འདུན་གྱི་ཐོར་ཐུན་གཞིའི་སྐྱས་མནལ་སད་པས། དེར་དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་པའི་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་མཇལ་
 ཡང་གསུང་མཇལ་མ་བྱུང་བའི་ངང་ལ་མནལ་སད་པའི་ཐུགས་འགྲོད་གྱིས་གདུངས་པས་ཐུགས་འཐོན་འགྲོ་
 བ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་ཞག་འགའི་བར་དུ་ལྷོག་ཏུ་དུ་ལུམས་མང་པོ་ཞོར་དགོས་པ་བྱུང་སྟེ་འོན་ཀྱང་ད་
 བས་མ་ན་དེ་དུས་གྱི་དམིགས་ལྟས་དེ་ཡང་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་མཇལ་ཞིང་ཕྱག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དེ་ནི་ཉམས་དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོས་དབང་སེམས་ལ་བསྐྱར་བའི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་རྒྱུ་གསལ་པར་
 གནང་བའི་བཏུ་དོན་དུ་འདུག་པ་དང་། ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་མཇལ་ཡང་གསུང་མཇལ་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་
 གཟུགས་སྐྱའི་སྤང་བརྟན་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཆེར་བས་ཆོ་འདི་ལ་མཇལ་དབང་མ་མཆིས་པ་དེར་འདུག །
 ཁྲི་སྤྲོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་པའི་ཆོས་སྤྲོད་ལུགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་འཛིན་ཅིང་སྤྲོད་
 བའི་རྒྱལ་ཆབ་རྩི་རྩོམ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བའི་བཏུ་འདུག །ཉམ་མཁའི་སྤྱན་དང་

༼སྐྱོ་བདུན་པ༽

རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ཤིང་བྱ་ནས་གཟུང་མེ་ལུག་གི་བར་ལོ་དེ་ཉི་ཤུ་ཙུ་
 གསུམ་གྱི་བར་དུ་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་སློབ་དཔོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་མཁའ་
 སློབ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འཕགས་མཆོག་འདུས་སྡེའི་ཆོག་པ་དང་གཟིམ་མལ་འབྱོན་བཞུགས་ཐབས་
 གཅིག་པར་ཆོས་སློང་བཅུའི་སྐྱུ་བ་པ་ལ་བརྩོན་ཤིང་། གཙོ་བོར་གར་ཐིག་དབངས་གསུམ་རྒྱུད་སྡེའི་འཛོན་
 བཤད་སོགས་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོར་འཇུག་པའི་སློ་ནས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་
 ཀུན་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་པའི་སྤྱདས་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་རྒྱལ་རགས་རིམ་དང་། ལུམ་རྩེ་བརྩོན་དུང་ཡང་ཐུགས་
 གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་བགྲིས་ནས་སློམ་སྐྱུ་བ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་རྒྱལ་དང་། ཞར་ལ་ས་
 རྒྱུད་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་རྩེས་ཀྱང་རྩུང་ཟད་སྤྱིང་བ་བཅས་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པའི་སྐོར།

༡༩ སྐྱལ་ཁོངས་ལ་སྤྱི་པ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཞིབ་གཞུང་།

དེ་ལྟར་ཉིན་མཆོད་ཀྱིན་ཏུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་དག་དབང་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་གླ་མ་
 གཉིས་ཐུགས་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་བཞིན་པར་བཞུགས་པ་ལས། སྐབས་ཤིག་སྟེ་པ་དབྱུ་མཛད་ཀྱིས་གནས་བཟོན་
 པད་དཀར་འབྱུང་གནས་དང་རྗེ་ཉིད་ལ་སྐྱུ་གཟན་རེ་གནང་ནས་དེར་བཀའ་ལས། སྤར་གོང་ས་ནས་དེད་ལ་
 བཀའ་མེབས་ནན་སྒྱུར་སྒྱུལ་བ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་བྲེལ་བས་ཡོངས་པ་རེ་སོང་འདུག །ཁྱོད་ད་ལྟ་སྟོབ་
 གཉིར་ལ་འབད་དུས་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོར་འབྱམས་པས་མི་འོང་། གཅེས་ཐུག་ཡོན་ཏན་སྟོབ་དུས་
 ཐུག །བདེ་བར་སྟོད་ལ་མཁས་མི་སྤྱི་ཟེར་བ་ཡིན། ལྷག་པར་ཆེན་པོའི་རིགས་འདི་ནམ་ཐུགས་ཅི་འབྱུར་
 མི་ཤེས། གཞན་དགུས་མའི་སྟོབ་སྤངས་དང་བྱ་བྱེད་སྟོད་ལམ་སོགས་ལ་སྤྱན་སྟོས་བྱས་པས་མི་
 འོང་། འབྲུག་པའི་བརྒྱད་འཛིན་ཡིན་པར་མ་ཟད། རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་གནས་པ་ལ་ཡང་གདུང་ཁྱོད་རང་གཅིག་
 དུར་ཐུག་པས་ཐུགས་བསམ་ལེགས་པར་དགོངས་ཏེ། དེ་དང་སྟོབ་དཔོན་གནས་བཟོན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་
 ཅམ་ལམ་སྟོས་པར་སྟོབ་གཉིར་ལ་འབད་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱ་བ་འདི་ལ་དཔེ་འདི་ཟེན་རི་མོ་འདི་སྟོབ་སོགས་
 དེས་གསལ་གྱི་རྒྱགས་ཀྱང་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་པས། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གནས་བཟོན་པས་ཀྱང་དོ་

གཤམ་ཆེར་མཛད་ནས་བསྐྱེད་ལྷ་གཞན་ཞིང་། སྤེ་པ་ལ་ཡང་འཕྲུལ་འཕྲུལ་དུ་དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱུགས་ཕུལ་བས། འོ་ཆོས་རྒྱུག་པའི་གདུང་རིགས་ལ་འདི་འདྲ་དགོས་པ་ཡིན་ཐུགས་རབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་གསུངས་མཉེས་མཉེས་ལྟར་མཛད་ནས། ད་ཡང་སངས་ལ་འདི་དང་འདི་རི་རྒྱུགས་དགོས་གསུངས་དེ་ཕུལ་བས་ཡང་འདི་རི་རྒྱུགས་དགོས་གསུང་བ་སོགས་བརྒྱུད་མར་ཐེབས་པས། དེ་དུས་ངེད་རང་བློ་དབང་གསལ་བ་ཅུང་དྲག་པ་མིན་པ་གཞན་གློ་དབང་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ལ་ཡིན་ན་དཀའ་ཆོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་འབྲུག་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཕྱག་ལེན་སོགས་ལ་མི་རྣམས་ཅམ་ཡོད་པ་འདི་སྤེ་པ་དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཞིབ་གཙུག་བྱེད་པའི་དིན་དུ་འདུག་པ་ད་གཞོད་གོ་གསུངས།

༢། ས་སྐྱོང་སྤེ་སྤྱི་ད་བསྐྱེད་འཛོམས་པའི་ཀླུ་ཀྱི་མཛད་ནས།

དེ་ཡང་ས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྤེ་སྤྱི་ད་བསྐྱེད་འཛོམས་པའི་དགོན་འོག་མཆོ་ཡུལ་གསར་དུ་འབྲུག་པ་རང་གི་དབུ་ཆའི་རིགས་སུ་ལྷགས་ཡོས་ལ་འབྲུངས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ར་ལུང་དུ་ཆོས་ལ་བྱོན། བཅོ་ལྷ་ལ་དགོ་རྒྱལ་བསྐྱབས་ཏེ་གསང་བ་སྤྱགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྐྱུངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་རྒྱས། ཉི་ཤུ་ནས་དབུ་མཛད་དང་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་གཉེར་པ་སྤྱགས་མ་མཛད། དེ་ནས་མཁས་གྲུབ་ལྟ་དབང་གློ་གྲོས་ལས་དཀའ་ནག་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་སྐྱུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་གཞན་ལ་མང་དུ་སྤེལ་བས་ད་ལྟའི་དུས་འཁོར་བ་ཀྱན་གྱི་བཤད་པའི་རྒྱུན་ཡང་ཁོང་ལ་མ་ཐུག་པ་མེད་ཅིང་། ལྷག་པར་གཡུལ་རྒྱལ་དབུངས་འཆར་གྱི་རྩིས་སོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་གཞན་སྤེའི་དབུང་རྒྱུར་འོང་ངམ་རང་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་འབྲུག་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམག་བྱས་རྒྱལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་གློ་ལྷན་གན་པོ་ཆོའི་གསུང་ལས་ཐོས་ཤིང་། རྒྱུ་ལོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། སྤེ་པ་དབུ་མཛད་འདི་ལྟོ་ནང་གི་སྤྱི་གས་རྣམ་གཞག་གཅིག་ཕུལ་བ་ཀའ་དིན་ཆེ་བར་མ་ཟད། ཆོས་འཛིན་རྟེན་གང་ནས་ཀྱང་རུས་འཐོན་པ་ཆོས་རྒྱུས་འབྲུག་པའི་ཕྱག་མཛོད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་དུ་ངོ་མ་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། མེ་འབྲུག་གི་ལོར་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་ལྟོ་ལྟོངས་འདིར་ཐེབས་པ་ནས་གཞུང་ཤིང་མོ་ལུག་ལོར་ཤར་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོང་རྒྱུག་ལུང་དཀའ་མོར་བསྐྱར་བའི་བར་དུ་སྤེ་སྤྱི་ད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་ལྟར་བསྐྱམས་

༡༩། རྫོང་ཆེན་ལུ་དང་རྫོང་ཕུན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཏབ་ནས་ཕྱོགས་འདིར་ལྷ་གནས་དགེ་གསུམ་གྱི་
 མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཛད་དེ། ཉི་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདིར་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་
 གི་སྟོལ་གཏོད་ནས་རྫོང་ལུང་མེད་ལ་ལུང་དང་ལྷོ་བློ་བྲིམས་མེད་ལ་བྲིམས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་མ་མེད་པས་ལྷོ་ལ་
 བཞིན་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བཀོད་ཅིང་། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཆོམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱར་
 བཞུགས་ནས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་བཅུན་གསལ་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་བཅོད་སྟོགས་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་
 ལུང་ཡང་རྒྱ་ཆེར་གནང་ཞིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལོ་དྲུག་ཙམ་བསྐྱུངས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་
 བསྟན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་ནས། གཏོང་ངན་ཞེས་པ་མེ་སྟེལ་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་
 ལུགས་རིར་དབྱར་ཉི་ལྷོ་ག་འཆོམས་ཀྱི་སྐུ་རིམ་མདོས་ཆོག་གནང་བའི་ཉེར་དགུའི་བར་སྟོན་ལ་ཆོགས་དབྱར་
 སྐུ་མེད་དུ་ཞི་བར་གཤེགས། སྐུ་སྤྱར་ཡང་མེ་མཆོད་མ་ཕུལ་བར་སྐྱ་མ་ལྷ་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་དར་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་
 བ་བཟའི་རྒྱན་གྱིས་ཀླུ་བས་ནས་མཆོད་སྟོན་གྱིས་མཆོད་བཞིན་བཞུགས་སུ་བཅུག། དེ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་
 སྤེར་ལག་འབྱེད་རས་བཟང་སུམ་ཅུའི་ཕྱིས་ཀྱི་མ་ཉི་དུང་ཕྱུར་སྟོགས་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་
 གཏོས་ཆེ་བ་བསྐྱབས་སོ། །སྟོགས་དུས་སྟོད་ངན་ལུན་པས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཡུལ། འིང་པོར་བསྐྱིབས་ལ་
 གང་གི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། ལུགས་གཉིས་བྲིམས་ཀྱིས་བདེ་བར་བཀོད་བྱས་ནས། བསྟན་པའི་སྟོལ་
 གཏོད་སྟོག་མར་མཛད་དེར་འདུད། །

༢༠། སྤེ་སྤིད་གཉིས་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་པ་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་གསལ་གྱི་མཛད་རྣམ།

དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཕུག་མཛོད་སྤེ་པའི་གོ་སར་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་པ་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་གསལ་བསྐྱོ་བ་
 གནང་། ཁོང་པ་ཞབས་དྲུང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཟུར་སྐས་ཡིན་པར་ཡང་གསལ་པ་ལྟར་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་
 དང་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་སྐགས་ཀྱང་འིན་ཏུ་སྐམ་ལ་གཏོང་ཆོན་ཆེ་བ་བཅས་བཀའ་བྲིམས་
 ཀྱང་འཇམ་རྩལ་རན་པར་སྐྱོད་བ་གནང་བས་སྤར་གྱི་གུ་དོག་པོའི་རྣམ་པ་དེ་ཅུང་བཅད་སངས་པར་གྱུར་
 གསུངས། སྤེ་པ་ཆོས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཡོན་ཏན་གང་ལ་ཡང་ཕུགས་དགེས་ཆོར་ཆེ་བས་རིག་གནས་ཀྱི་བཟོ་བྲུ་
 རྣམས་ཀྱང་བཅུགས་ཤིང་། བྱང་པར་ཆོད་མ་ལ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཀུན་ཤེས་དང་ཀ་བཅུ་པ་གཉིས་ལ་

བརྟེན་ནས་དཔོན་སློབ་ཀླུ་ལྷ་མོ་འཛིན་པ་དང་དགེ་བཤེས་མི་པམ་དབང་ཕུག་དང་ཕྱིས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམ་བཞི་
 སོགས་སློ་གསལ་རགས་བསྐྱུས་བཅས་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་བཤེས་པ་སོགས་ཀྱང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གང་དང་གང་གིས་པན་པར་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེ་
 ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་འཆོ་མཛད་སྤྱོད་པའི་རིགས་ལ་ལྷག་པར་དགོས་ཤིང་། ཀླུ་ལྷ་མོ་དང་སློབ་དཔོན་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ན་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཆོད་པོས་བསྐྱུབ་པར་མཛད་དེ་ཕུག་མཛོད་ན་སྤྱོད་ཀྱི་
 རིགས་ཀྱང་མ་ཆོད་བཅའ་དཔལ་སྤྱོད་ལྟའི་ཕོ་བྲང་ལྟ་བུར་བྱུང་པས། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་དོ་ཅོག་
 ལ་འདྲ་སྤྱོད་འབྱུང་ལན་གཉིས་ཅུ་གནང་བར་མཛད་ལ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཕུག་རྗེས་
 ཀྱང་། སྤྱངས་ཐང་དུ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཀླན་དགའ་ར་བ་ཀ་བ་སུམ་ཅུའི་ཁྱོན་དང་ཀ་སྤྱངས་ཀྱི་སློབ་འབྱུང་
 བཅས་བཟོ་བཀོད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤིང་བཅེགས་སོགས་ལ་ཆོན་ཅི་རྒྱས་པ་དང་། ཀ་གཞུང་མཐོངས་ལ་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པའི་སྐྱེ་རབས་ཀྱི་རིམ་མཛོད་ཤིང་། ཀ་སྤྱངས་ཀྱི་ལྷེ་བས་ལ་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 དགོངས་པ་བཞིན་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཆགས་ཚུལ་དང་། གོ་ལའི་རྒྱ་བཀོད་། མཛོན་པ་ལུགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
 ཆགས་རིམ། རིགས་ལྷན་ཀྱི་བཞུགས་གནས་དཔལ་བདེ་འབྱུང་གི་ཞིང་བཀོད་། རིགས་དུག་སྤྱོད་པའི་
 འཁོར་ལོ་སོགས་སྐྱབ་ཆེན་ལྷ་བ་སོང་གའི་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་མཛོད་པར་བསྐྱུན་ཅིང་།

གཞན་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་སློབས་ལས་ཕྱོགས་བཞིའི་འབབ་སྐྱོ་ཅི་ལྟར་མཆིས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུད་མི་
 འཛིན་བར་སྐྱ་མ་མཆོག་གི་དགོངས་རྗེས་སུ་དམིགས་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བས་རིན་ཆེན་
 གཉིས་པའི་རྒྱ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་དང་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སློབ་འཕར་
 ཕྱོགས་བརྒྱུད་འབྱུང་པའི་རྟེན་འབྱུང་མཆོན་པའི་བཀྲ་ཤིས་སློབ་མངས་ཐོག་སོ་གསུམ་ལྷག་པ། གཞན་རྣམས་
 ཐོག་སོ་གཉིས་མ་བཅས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱས་མཛོད་པར་བརྒྱན་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་པོས་བསྐྱུབ་པའི་
 འགོ་འཇུགས་ཀྱང་དགེ་བྱེད་རྒྱ་ལྷག་གི་ལོ་ནས་བཅུ་མས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཤིང་སྤྱོད་ཀྱི་ལོ་ནས་ཅན་དན་
 དཀར་དམར་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བཟོ་བྲལ་འཇུགས་པ་དང་། ཟིལ་གཞོན་མེ་རྟ་ནས་ཀླུ་ལྷ་མོ་
 བཀའ་འབྱུང་རོ་ཅོག་གསེར་ལས་བཞེངས་པའི་ཞལ་བཀོད་ཀྱི་དབུ་འཇུགས་མཛོད་པ་སོགས་སྐྱེ་གསུང་
 ཕུགས་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་མོར་བསྐྱུབ་པའི་མཛོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅུ་མས་པ་དང་།

གསུངས་བྱུང་བས། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་སྒྲིལ་དག་དབང་རྣམ་པར་སྐྱལ་བ་བཅད་སྐྱེ་བ་ཞུགས་ནས་
ཡུན་རིང་སོང་བས་མཇལ་འདོད་ཀྱི་བྱ་སྤང་སྐྱོན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་དེས་འབྱུང་གི་སྟེང་དུ། སྟེ་པ་ཆོས་
རྗེའི་གསུང་འཕྲལ་ཐུགས་ག་ནས་བསམས་ཀྱང་ཉིན་རྒྱ་པན་ཞིང་བདེན་པའི་འཕྲོས་དེ་རྣམས་ཐོས་པའི་མོད་ལ་
རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ལྟམས་པས། དེར་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་རེ་ཞིག་གསུང་འཕྲོ་ཆད། དེ་ནས་སྟེ་པ་ཆོས་རྗེས་སྐྱོན་
ཆབ་སྤྱིས་ཏེ་ཐུག་གིས་ཞལ་སྐྱོན་དཀར་པོ་འཛོང་བཞིན་རྗེ་ཉིད་ལ་བསྟན་ཏེ་ང་རྒྱུ་པོ་འདི་ལྟར་སོང་བ་ཞིག་
གིས་དོན་ཀྱི་སྤིང་གཏམ་ཞུ་བ་འདི་རྣམས་ཐུགས་ལ་བཞག་དགོས་གསུང་བ་འདི་ལྟ་བུའི་སྟེ་པ་ཆོས་རྗེ་དེས་
བདག་ལ་ཐུགས་གཉིང་ནས་གཏད་པའི་དོན་དུ་འདུག་གསུངས།

དེ་ལྟར་སའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་བ་བཞིན། རྗེ་ཉིད་རང་ཡང་བར་སྐྱབས་སུ་བྲམ་མ་དམ་པ་སྐྱུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་སྐྱུ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུས་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞོལ་བ་མ་གཏོགས། གཞིན་ས་ཁེས་བྱའི་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་བྱགས་འཇུག་པ་སྟོལ་བའི་དང་འདོད་ཆེ་བ་ཡོད་པ་བཅས་དབྱེས་རྫོང་གི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་དང་། སྟོམ་གསུམ་གཞུང་སོགས་ནི་སྤར་ནས་བྱགས་འཇོན་གྲུབ་ཅིང་ཚོགས་འདོན་ཡང་གནང་བཞིན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ནས་བདེ་མཆོག་ཙུང་པའི་རྒྱུད་དང་། དེའི་རྣམ་པ་ཤད་ཀྱན་མཁྱེན་ཕུར་རི་ཀམ་མཛད་པ་མཁའ་འགོ་དགའ་
བ་རྒྱུད་སྟེའི་སྟིང་པོ་ཐུགས་འཛིན་གནང་། དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མའི་འབྲེལ་ཁྲིལ་ཆེན་
མོ་བསྟེ་འཕེའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ་བྱགས་པ་དང་། དབྱེས་པ་རྩོམ་རྩེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རྩོག་མདོ་སྟེ་པས་མཛད་
པའི་རིན་ཆེན་རྒྱན་འདྲ་དང་། རོག་ཆོས་རྒྱལ་བའི་ཐིན་གྱིས་ཆེན་མོ། ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྟོམ་པ་གསུམ་
བྱི་འབྲེལ་ཆེན་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་དགའ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་ཆོག་གས་རྒྱགས་
ཡུལ་བས་ས་གཞི་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་པ་ཆོས་རྩེས་ཀྱང་མང་ང་དང་ཆོན་གངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གཞན་ལས་
སུམ་འབྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་གནང་སྟེ་ཐུགས་རྩེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་དབྱེས་ཆོར་གྱིས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཀྱང་ཆེར་
མཛད་དོ་ཞེས་ཐོས་ལ།

རབ་གྱི་གྲོང་ནས་འཆར་བར་གྱུར་ཏོ། །རྣམ་གསུམ་བརྩོན་པའི་ཤིང་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས། །རབ་ཡངས་གཞུང་
 ལྷགས་དགའ་བའི་ཆེལ་དུ་ཞུགས། །རྣམ་དག་རིག་གསུམ་ཨ་མའི་འབྲས་ཞིམ་པོ། །ལེགས་མུང་སྒོ་བྲོས་
 ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་འདིའི། །ཟབ་ཡངས་ཐུགས་གྱི་རྒྱམ་ཚའི་འཛིངས་ཆེན་པོར། །འཇུག་པར་མ་གྱུར་ཤེས་
 བུའི་རྒྱུང་གྲུང་འགའ། །སྤྱིད་འདིར་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྟུང་རྟོག་པའི་ཆེད། །ཆོངས་པ་འད་གདོང་བཞིན་སྤྱུལ་ཏེ་
 ལྟ་བུ་འདྲ། །མཐེན་སྟོབས་བྱུང་འཇུག་འདོམ་གྱིས་གནས་ལུང་ས། །ཐེངས་གཅིག་ལ་འཇུག་དབྱངས་ཅན་
 སྟེན་དངགས་མཁན། །ཆོས་སྤྱིད་དཀར་པོར་བསྐྱུངས་འདི་དགོ་བའི་དབང་། །གཉིས་པ་དེད་དུས་ས་ལ་
 གཞན་སུ་ཞིག །

༩། དགོ་ལྷན་པའི་དཔུང་ཆེན་གསུམ་པ་དང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པས་ཆིངས་འགྲིག་གཞན་བ།
 གང་གི་ཆེ་ཆེ་ཉིད་གྱི་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་བཞེས་པའི་གསེར་འཕྲུང་མེ་མོ་བྱུ་ལོར། །གཞིས་ལ་ཕྱེད་སྟེ་བདག་ནང་
 སོ་ནོར་བྱུང་དང་། །གཙང་གི་མདའ་དཔོན་བཀྲས་སྐྱུང་ནས་གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དགོ་ལྷན་པའི་དཔུང་ཆེན་
 གསུམ་པ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་དགའི་བར་དུ་བསྐྱུང་དེ་སྤྱོད་མགར་ས་མོན་བུམ་ཐང་སོགས་སྤྱོད་ས་སོ་སོ་ནས་
 གཡོ་འཕྲུལ་སྐྱོ་ཆོགས་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ཅམ་འབྲས་ཀྱང་དལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་གཞོད་མ་རུས་པར་ཐབས་
 ཟད་པས། །དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱུ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱག་རོ་ཆེན་དུ་སྤྲོན་པའི་སྐྱབས་ཞུས་གྱི་ཆིངས་
 སྐྱ་སྤེལ་བའི་འབྲུག་རིན་སྤྱངས་གྱི་ཟམ་གདོང་དུ་ཕྱག་མཛོད་པ་ཨུ་བཅས་ཞལ་འཛོམ་དབུ་ཅིས་གནང་བའི་
 དགོ་འབྲུག་ལེགས་ལམ་གྱི་ངོས་བོད་གྱི་ལྷ་འབངས་ཐམས་ཅད་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ལས་བཏང་སྟེ་གནང་
 སྤྲོན་དང་བཅས་བདེ་བར་རང་ཡུལ་དུ་སྤྲོན་པའི་བཀའ་བློན་མཛོད་དོ། །

༡། ཀླུ་ཡུམ་དམ་ཆོས་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་དང་སྐྱེ་ཞིང་དུ་ལེགས་ཏེ་དགོངས་ཇོགས་བསྐྱབས་ཚུལ།
 དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ཅམ་སོང་བ་དང་ཡུམ་ཆོས་མཛོད་མ་ཡང་དུས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གྱི་ལམ་དང་ཉེ་བའི་སྤྲོན་གྱིས་
 ཐེབས་པས་འཕྲོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞུས་ཀྱང་སྤྲོན་དུངས་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་ཇི་ཉིད་གྱི་གསུང་ལས་
 དའི་མ་འདི་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ཅམ་ནས་གོང་ས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆའི་སྐྱེ་ཞབས་སུ་འབྱོར་བ་བཞིན་དེར་ལོ་
 བཞི་ཅམ་བཞུགས་ཏེ་སྤྲས་མོ་ཞིག་ཀྱང་འབྲུངས་པར་གྲགས་ལ། དེ་ནས་གཞན་ཀྱི་དབང་ལས་མངའ་

༡ གཅེན་ཇེ་བཅུན་བསྟན་འཛིན་སྐྱེམ་ཆོས་ལ་བཞུགས་ཚུལ་དང་ཇེ་གཞིན་རུས་སྐྱེམ་ཆོད་སྦྱོན་པ་རྒྱལ་མཚན་
ལས་སྐྱེམ་ཡོན་གསལ་ཏེ་དགོན་གསལ་དུ་སྐྱེམ་ཆོས་ལ་བཞུགས་ཚུལ།
དེ་ནས་མི་རིང་བར་ལུམ་ཇེ་བཅུན་དུང་ཡང་གཞུང་ནས་སྡེ་པ་ཆོས་ཇེ་དེ་གསུང་གིས་བསྐྱེལ་བ་བ་ཞིན་བཅད་
རྒྱུར་བཞུགས་པར་སྦྱོགས་ཏེ། སྤར་རང་གི་ཡབ་དང་དཔལ་རག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལས་དབང་
ལུང་མན་རག་གིས་ཀྱིས་སྒོར་སོགས་དབང་ཆོས་ཇེ་ལྟར་གསལ་པའི་ཚུལ་དག་ནི་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་གསལ་ཡིག་ཏུ་བཀོད་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱད་པར་སྐྱབས་འདིར་རང་གི་སྐྱེམ་ཆོད་དཔོན་སྟོབ་སྦྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན་སྟོབ་དཔོན་དུ་
བསྟེན་ནས་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ལག་ཅིས་དང་རྒྱ་ནག་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེའུ་འབྲེམས་སྒོར་འགོ་
སོགས་དཀར་ནག་ཅིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། ལྷག་པར་ཡང་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་
དུག་ལ་སོགས་པ་ཁིད་སྒོར་གྱི་ལུང་དང་ཕྱག་ལེན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བྱན་རྒྱུད་པར་གནང་། དེ་བཞིན་གདན་
ས་ར་ལུང་གི་འཆོ་བྱེད་ར་མིའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྟོག་འཛིན་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེལ་མཚན་ལས་ཀྱང་སྦྱོན་དཔྱད་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་གསལ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དོན་ལག་ལེན་རྣམས་ལ་འད་ལེགས་
པར་སྦྱངས་ཏེ། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་སུམ་ཅུ་སྒོར་ཅམ་དུ་ཕེབས་སྐྱབས་ཆོས་མཛད་མ་བགེས་མོ་ཤེས་རབ་སྟོན་
མས་ཞབས་སྦྱི་བགྱིས་ནས། དཔལ་ཏྲ་མཆོག་རོལ་པའི་གནས་དང་ཏུ་ཅང་ཡང་མི་རིང་བའི་ལྷོ་སྦྱོགས་ཀྱི་རི་
ལེབས་སྟོན་ཤིང་དང་སྤར་བ་དང་འབའ་དང་ལྷ་ལྷག་དང་ཁམ་ཆོད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཤིང་རྣམ་པ་སྟོན་ཆོགས་
ཀྱི་འཕྲེང་བས་སྦྱོགས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྒོར་བ་སྤང་ནགས་འདྲེས་མའི་རི་སྤང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་སྟོབ་དགོན་གསལ་ར་
དུ་བྲགས་པའི་གཞིར་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་བུ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་གསུམ་སྦྱོགས་གསུམ་གྱི་
སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་མཚམས་སྟོན་འདག་སྤར་གྱི་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ནས། གཙོ་བོར་ནང་དུ་ཡང་
དག་འཛིག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་རང་རིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ཅིང་།

དེ་ནས་ལམ་ཟབ་སྒྲུ་མ་སྒྲུབ་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྒྱུར་བ་དུན་པ་རྟེན་འབྲེལ་རབས་བདུན་མ་
སོགས་བྲིད་པལ་ཆེར་གྱི་ཉམས་བཞེས་དང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མངའ་བདག་མྱུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དག་
པོའི་བསྟེན་པ་འབྱུང་བུ་མ་དང་། སྒྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་ཆོག་རོལ་པ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་
བསྟེན་སྒྲུབ་དུས་གངས་རྟགས་མཆོན་ཐིམ་པ་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་འདི་གཉིས་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་མཛད་

བ་དང་། གཞན་ཡང་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞུ། ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ། དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 རོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ། རས་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཏུམ་པོ། རོ་བོའི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་དཀར་སྒོ་སོགས་
 ཡི་དམ་ལྟའི་བསྟེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ལ། གོང་གི་ལྷ་དེ་དག་པལ་ཆེར་གྱི་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་ཚུལ་
 ཡང་ཅུང་ཟད་རེ་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དྲུག་སོལ་མ་དང་། གཡུ་སྒྲོན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་
 མའི་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷ་གས་བསྟེན་ཡང་ཞོར་བསྐྱས་ཅམ་དུ་མཛད་པས། དཔལ་ལྷ་མོ་བོང་ཞོན་གྱི་ཐུགས་
 ཀར་ས་ཤོན་སྒྲགས་འཕྲང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་འདུ་ཆེས་གསལ་བ་བཅས་ཡང་ཡང་མཛལ་
 བ་བྱུང་ཡང་། ཏིང་སོར་གང་ཟག་ཅི་རིགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཞོར་དུ་འདི་ཚུལ་རྣམས་གསང་མ་ཐུབ་པར་
 བྱུང་བས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བསྐྱིབས་ནས་མ་མཛལ། ད་ལྟ་སྐབས་རེ་བྱུང་ཡང་སྒྲུབ་གྱི་གསལ་པོ་དེ་འདྲ་
 ཡེ་མི་འོང་འདུག་པ་སྒྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དྲགས་མཆོན་གཞན་ལ་མི་འཆད་པའི་བཀའ་རྒྱ་དམ་པོར་བྱེད་
 པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་བདེན་པར་འདུག་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་
 མཛད་ནས་བཅད་རྒྱ་གྲོལ་ཏེ་གཞུང་དུ་བྱོན་རྗེ་ཉིད་དང་མཛལ་ཞིང་། ས་སྒྲོང་སྡེ་པ་ཆོས་རྗེས་ཀྱང་སྒྲུ་
 མཆོམས་གོགས་མེད་བཞེངས་པའི་ལེགས་སེའི་གནད་སྒྲིམ་ཀྱང་གྲུ་ལོམ་པ་སྒྲུལ་བར་མཛད་གསུངས།

༩། རྩེ་མུ་དང་སྤྲ་གྲོའི་ཕྱོགས་སྤྲ་པོའི་རྩྱལ་གྱིས་གནས་གཟིགས་ལ་བྱོན་པ།

དེ་ནས་ན་མཉམ་གྱི་ཕུག་གཡོག་འགའ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཙྰ་འབྲུག་སྒོ་མ་ཞིག་པོའི་ཕུག་བཞིའི་ཡ་གྲལ་བྲག་
ཕུག་སེང་གོ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། གདོང་དགར་ཆོས་སྡེ། རྩོད་བྲག་ །སྒྲག་ཆོང་རྩོད་སོགས་ཀྱི་གནས་
མཇལ་དང་། གཞན་ཡང་ཡུལ་སྡོངས་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཟིགས་མོའི་ཆེད་དུ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་སྡོང་མོ་བའི་
རྣམ་པས་ཐེབས་པར་མཛད་ཀྱང་། གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་ཡུར་པའི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་དང་མཛད་འཁྲེལ་གྱི་
རྟགས་ལས་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པལ་ཆེར་གྱིས་རིག་ནས་ཞབས་རྟོག་བྱས་ཚུལ་རྣམས་མེ་བཙུན་རང་གི་
གསུང་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་མཆོམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་རྟམ་གོའི་སྤྱབ་སྡེ་རྣམས་སྤྱི་ཞང་ཆོས་མེ་ཀུན་དགའ་
པད་དགར་གྱིས་བསྐྱུངས་སོ་ཞེས་ཐོས་ལ།

11

༼སྐུ་བརྒྱད་པ༽

སའི་དབང་ཕྱག་ཚེས་ཀླུ་མི་འབྱུར་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཁྱིམ་འཁོད་མ་ཐག་ཅེ་ཉིད་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་ནས་ཟུར་བཞུགས་ཀྱི་དབུ་འཕང་བསྟོད་དེ་གཏུང་གི་ཆེད་དུ་དབུར་བཞུགས་མཛོད་ནས་ཅེ་སྐུ་མའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བྱུང་པའི་དབང་ཕྱག་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཟབ་ཆོས་ཁྱིམ་གྱི་རིམ་པ་ཅེ་སྟེང་དང་། དཔལ་ལྷན་ཅེ་ཞུགས་པའི་ལས་རིམ་སོགས་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་མན་དག་ཕྱག་བཞེས་ཐམས་ཅད་ཅེ་སྟེང་གསན་ཚུལ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་དུང་དམ་ཆོས་ཀླུ་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བཞེད་པའི་སྟོང་།

༡༽ སྡེ་སྤྱིད་གསུམ་པ་མི་འབྱུར་བརྟན་པའི་རྟོགས་བཞེད།

དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྡེ་པ་སྤྱིན་འབྲུད་པ་མོན་སྐྱབ་སྡེའི་སྤྱི་སྒར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱུ་གཞོན་ཅུའི་དུས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེར་ཞུགས་ཏེ་དབུ་མཛོད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་ནས་གཟུང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིང་ལ་བཅང་བའི་ཐུགས་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྟོན་པ་ཕྱག་སྤྱིད་ཡང་དག་ཞུས་པའི་བྱས་པ་ཆེ་བར་བརྟེན་མེ་ལུག་གི་ལོ་ནག་པ་ལྷོ་བའི་ཡར་ཆོས་སྟེན་སྒར་འབྲུབ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་དགོ་བར་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཁྱིམ་བསྟོན་བ་གནང་།

ས་གཞི་སྟོང་བ་དེ་ཉིད་ཐུགས་དགོངས་ཀྱི་མཚོ་ལྷར་ཟབ་ཅིང་སྐུ་པས་སྤྱར་སྡེ་པ་ཆོས་ཅེ་བ་སྐྱུ་རུས་དང་ཐུགས་དགོངས་སོགས་གང་ཅི་ནས་སྤུལ་དུ་བྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ཡང་། གོང་ས་ཞབས་དུང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་གཞོན་གསུམ་མ་ཐར་བར་བརྟེན་མཛོད་སྤྱབས་བདེ་དོག་ཅི་རིགས་ཞིག་བྱུང་སོང་བ་དེ་བཞིན་གྱི་སྤྱར་གནས་ན་སྤྱར་དཔེ་ད་སྟོལ་ལས་མ་འདས་དགོངས། གོང་ས་མཚོག་ནས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ལུང་སྤུལ་བའི་བཀའ་མཇུག་ལ་འདི་རིགས་ཀྱི་འོས་བབས་མི་ཆེ་ཡང་ཀླུ་མའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ཐབས་མ་ཅུས། འོན་ཀྱང་བསྟན་དོན་གྱི་གཞི་ཆེན་མོར་ངེད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱ་མོས་ཕག་ཏུ་སྤྱན་ནག་འདོམ་འཇུག་དུ་སོང་ཆོ་བསྟན་དོན་ལ་སྟེབས་ཀྱི་ཆུང་སྤྱིད་པས་བྱ་བ་འགང་ཆེན་མ་ཞུ་ག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་

ལ་གོང་ས་ཞབས་དྲུང་རང་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་དཀར་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆའི་དབང་ལུང་མན་དག་གི་གདམས་
པའི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་མཆིས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲིན་ལས་རིམ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རྒྱན་ལྟ་དུ་བསྐྱོར་བ་མཛད་དགོས། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རྒྱན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱོགས་མཐའ་དག་
ནས་དབང་ཆོས་ཀྱི་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ། གོང་ས་ཞབས་དྲུང་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་ཡུལ་ངན་ཉི་མས་སངས་པའི་དཔེ་ལྟར་འོང་བཞིག་ཅིས་ཀྱང་
ཐུགས་ལ་བཞུགས་དགོས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་སྟོན་རྣམས་ཡང་ཡང་ཁྱབ་པར་མཛད་ལ། རྗེ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་རུས་ཀྱི་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ཁེངས་རྟེན་སོགས་ཆེར་སྦྲོམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིང་ཡང་
མེད་པའི་ས་སྦྱོང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་མཛད་ལོགས་པར་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲུ་གྱིས་ལྷི་བའི་ཆེ་འཛོག་ཕུད་དུ་བཀྲར་བསྐྱེད་མ་ལྟ་བུར་མཛད་པས་ཕན་ཚུན་ཉི་མ་དང་
པ་ལྷ་བཞིན་དུ་མཛའ་ཞིང་དགོངས་དབྱིངས་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཆ་བའི་ཟེར་
དང་པ་ལྷ་བཟང་པོའི་ཆལ། །ཕྱད་པའི་ལོགས་བུས་ཇི་བཞིན་ཕན་ཚུན་ཐུགས། །དག་པའི་སྤང་བས་བསྟན་
འགྲོར་ཕན་བདེའི་སྒོ། །བརྒྱ་ཕྱག་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་གྱུར། །

37 སྤངས་ཐང་དུ་སྒྲུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་དབང་རྫོང་པ་དགོ་འདུན་ཚེས་འཕེལ་གྱི་ཕུག་གཡེག་ནོར་བུ
ཞབས་ཕྱིར་ཕུལ་བ།

གང་གི་ཆེ་གདན་ས་སྤྱད་ས་ཐང་གི་གཞུང་འདི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སའི་ཆ་ལྟ་བུར་ཆད་དུག་ལོན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་
ཡིན་ནའང་། གཏུང་གི་ཆེད་དུ་སའི་ཆང་ས་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དེ་ལོ་རང་ནས་དྲུང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་པ་
དང་ལྟན་ཅིག་དབྱར་བཞུགས་མཛད་ལ། དེ་སྐབས་དགོ་སྒོར་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་འབྱུག་དབང་
འདུས་པོ་བྱང་གི་རྫོང་དཔོན་དུ་བཞུགས་པ་ཁོང་རང་གི་ཕུག་གཡོག་ཁོད་ནས་ནོར་བུ་ཡང་དེ་དུས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
ཞབས་ཕྱི་བར་སྤུལ་བ་གནང་། དེར་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ལྟན་སྐྱེས་ལྟ་ལྟའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཀྱི་བཅད་རྒྱ་དམ་
པོར་བཞུགས་ཏེ་སྦྱིང་པོ་ཡི་གོ་འདུན་པ་ས་ཡ་ལྟ། འབུམ་ལྟ། ཁྱི་ལྟ། ལྟ་སྒོར་ལྟ་བརྒྱ་ལ་སྒོར་གི་སྦྱིན་
སྟེག་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟགས་བསྟེན་ལེགས་པར་མཛད། དེ་དུས་དྲུང་ལགས་ཀྱི་ཕུགས་དམ་རྟེན་
དཔལ་མགོན་ཕུག་བཞི་པའི་སྐྱ་བརྟན་འབྲིག་གང་ཅམ་པ་སྤུལ་སྐྱ་ལྟགས་ཟམ་པས་བཞེངས་པར་གནང་བའི་

བཞུགས་པ་ལྟར་ཆོད་མའི་ལྟེ་བས་ལ་ཐུགས་གསུང་སྒྲིའི་ལྟ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཆོད་མ་རེ་མའི་འདུ་བྱེད་ཤིན་
ཏུ་སྒྲིམ་གཙང་བ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་མི་པམ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཐུག་བྱིས་མ་བཟོ་བཞོད་ཀྱིས་ཁྱད་དུ་འཐོན་པ་དེའི་རབ་ཏུ་
གནས་པ་སྟོག་ན་དང་དངོས་གཞི་བཅས་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་
རྒྱས་པར་མཛད། འདི་རབ་གནས་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཛད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་གསུངས། དེ་འཕྲོར་སྒྲུ་
མཆོམས་ཀྱི་སྒྲུ་ནས་མགོན་པོ་ལྷ་མ་དུལ་གྱི་བསྐྱེད་གསོ་ཞག་བདུན་གནད་བའི་རྟགས་མཆོན་ཡང་དག་བར་
བྱུང་བའི་རྟོན་དེད་ལྟ་དག་འདུན་སྒྲིའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟོན་དུ་བཟུང་བ་འདིའོ། །

༥། ནུང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་ཏེ་བཀའ་ཆོས་གསལ་བཞེས་མཛད་པ། སྐབས་དེ་དག་
གི་ཆོས་སྒྲིང་མའི་དབང་པོའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་བ་བཞིན། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་འད་བསྟན་པའི་ཅུ་ལག་
གཉིས་པ་ཞིག་དུང་ལགས་ཀྱང་ཡིན་པས་སྒྲུ་མར་བཀྱར་བའི་འོས་སོ་སྒྲུ་དགོངས་ཏེ། བསྟན་པ་སྒྲིའི་ཐུག་
གི་ཆོས་ལུང་སྤར་མ་གསལ་བ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསལ་པོ་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བ་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལྟར་ཅིག་སྒྲིམ་སྒྲོར་སྒྲོན་འགྲོ་དང་བཅས་པའི་བྲིད། དེའི་ཆ་ལག་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རེས་པ་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཁའ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་མ། དེའི་འབྲེལ་པ་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་མཁའ་པ་རེས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་ རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་མཁའ་པ་དོན་དམ་མཛུབ་ཚུགས་སུ་བསྟན་
པ། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཁའ་སྒྲུར་རྒྱལ་བའི་གན་མཛོད་རྣམས་དང་། སྒྲོམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྒྱ་རོ་ཆོས་
དུག །དེ་ཡང་གྲིན་རྒྱབས་དང་འབྲེལ་བ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཁའ་པ་བྲིད་བསྒྲུས་པ། རོ་བོ་རྒྱ་རོ་
པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྟེན་འཕེའི་བྲིད་དོན་ཐོག་པར་བཞོད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་ཐབས་
ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཁའ་པ་བྲིད་འབྲིང་པོ་འདི་ལ་བསྟེན་བ་འབྲུམ་དཀར་ཞེས་གསུངས་ལ།

འདི་ལ་བྱུང་དུ་ཁ་འཕངས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོར་ཀུན་བསྟན་ནས་མཁའ་པ་བྲིད་རྒྱས་པ་སྟེ་བསྟེན་བ་འབྲུམ་ནག་ཏུ་ཐུགས་
པ་ལས། དེ་ཡང་བསྟེན་འཕེའི་ལམ་སྒྲོར་གྱི་ཐོག་མར་ལམ་དབྱེ་བསྒྲུ། ལམ་འཇུག་ལྟོག་གི་རྣམ་མཁའ་
ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ལམ་འཇུག་ལྟོག་གི་མཁའ་པ་རྗེ་བཙུན་ཞལ་གྱི་ལུང་། ལམ་གྱང་མཐུན་བསྒྲིགས་པའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཙུན་དུག་པ། དེའི་རྣམ་མཁའ་པ་དཀར་ཐེལ་པ། རྗེ་བཙུན་རྒྱ་རོ་པའི་ཐུག་རྒྱ་ལམ་རྗེ་གསལ་གྱི་

མིང་། འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་གི་གདམས་ངག་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་སྒྲུབ། ལམ་རིམ་སངས་རྒྱལ་ཐོད་པའི་གསང་བ་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ། གནས་པ་རྩའི་དེ་ཉིད། རྒྱུད་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་མིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་གི་གདམས་ངག་ སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཉེན་མའི་མཆོག་ཆོད་དུ་འབྱིད་པའི་མིང་། སྤྱུག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་རིམ་བར་མ། རིམ་པ་ལྷ་ར་འབྱིད་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ། སྤྱུག་རྒྱ་བཞིན་འབྱིད་པ་རྣལ་འབྱོར་མའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ། སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་འབྱིད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་པ། འཆི་བ་མེད་པའི་བརྩུང་ལེན། རྩོགས་རིམ་རྩ་དབུ་མ། སྤྱོད་བཞིན་མཆོག་གི་ཉེ་ལམ། རང་རིག་སྤྱུག་ཆེན་དུ་འབྱིད་པའི་ལམ་ཆོག་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་རིམ། ཡང་དག་པར་སྤྱོད་བ་ལས་གསུངས་པའི་ལམ་རིམ་གསེར་འབྱུར་གྱི་ཅི་ལྟ་ལྟའི་གདམས་ངག་ ཁབ་ཤེ་འཕོ་གནད་ཀྱི་མཆོམས་སྤྱོད་གྱི་ལམ་སྒྲོར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་གསལ་བའི་ཆོ་ག་མཁས་པའི་མིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་དཔལ་རྩོུ་ཆེ་འཆང་གི་གསུང་བྲི་མ་མེད་པ་བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ཞེས་བྱ་བ་མཁའ་འབྱོར་མའི་མན་ངག་ ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཞིབ་མོར་གཏོག་ལ་ཕབ་པ་འབྲེལ་ཆེན་རྩོུ་ཆེ་འཆང་གི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་རོ་སྒྲོམས་ཀྱི་གདམས་པ།

དེ་ཡང་གཞུང་དང་པོ་དབྱེས་པ་རྩོུ་ཆེ་འཆང་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ནས་བྱུང་བའི་རྩོུ་ཆེ་འཆང་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཤམ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་གསང་ཆོག་གཞུང་འབྲེལ། གསུམ་པ་དཔལ་རྒྱ་རོ་པས་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟན་ལུ་ལྟ། རྒྱ་རོ་གསང་སྤྱོད། རོ་སྒྲོམས་སྤྱོད་དུག་གི་ཉམས་ལེན་སྤྱོད་དུ་བྲིལ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་དོན་མཛོད་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་རྩོུ་ཆེ་འཆང་ཆོག་ཀྱང་། དེའི་འབྲེལ་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་གཞུང་རྒྱུད་དུ་བྲགས་པ་བྱུང་ཆེན་ཉི་ཤེས་པས་མཛད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟན་ལུ་ལྟ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་ནས་བྱུང་བ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལེགས་པར་ལྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཅེར་བཏོན་པ་དངོས་བྱུང་གི་ཆར་འབབས། སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱའི་མིང་རྩོུ་ཆེ་འཆང་སེམས་དཔའི་གསེབ་ལམ་རྣམས་དང་། ཡང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིག་རྩིང་དུ་བྲགས་པའི་ཆོས་ཆོན་གྱི་སྤྱོད་ལས། རས་རྒྱུད་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་དུག་རྩོུ་ཆེ་འཆང་ལས་མཛད་པ་དང་། ཞང་ལོ་རྩོུ་

བས་མཛད་པའི་ཞལ་གདམས་ནོར་བུའི་འཕྲ་བཤོད། རྗེ་མི་ལས་མཛད་པའི་ལམ་སློན་སྐོར་ཆོད་པ་བར་དོར་
སློད་ཀྱི་གདམས་པ། དམ་ཆོག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ། ཀླུ་པོ་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བ། སློན་པོ་རིགས་
གསུམ་ལས་བྱེད། དམངས་འཕྲིན་ལས་མཐུན་སྦྱོར། སྙན་རྒྱུད་ལས་མཁའ་འགྲོའི་གསང་སྟོག་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་བྲིད་ཡིག་པར་དཀར་པོས་སྒྱུར་བ། བྲིད་ཡིག་ནོར་བུའི་ཕྲ་བཤོད། བྱ་སློད་ཆོགས་བསྒྱུར་གསང་
སྒྲགས་ལམ་གྱི་གདམས་པ། སྙན་རྒྱུད་ལས་ཡབ་བཀའ་ལུས་དཀྱིལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ཆོག སྙན་
རྒྱུད་ལས་ཡུམ་བཀའ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་སྐྱབ་ཐབས། ཡུམ་བཀའ་འབྲིང་པོ་ལྟ་བུའི་མའི་ཆོག སྙན་
རྒྱུད་ལས་ཡུམ་བཀའ་རྒྱས་པ་ལྟ་མོ་བཙུག་པའི་སྐྱབ་ཐབས། སྙན་རྒྱུད་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་མའི་རྩ་བ། རྩ་རོལ་པའི་
ཞལ་གདམས། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏུ་མ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཏུག་མའི་མགུར་གཉིས་ཉི་མེ་པས་
མཛད། ཉི་མེའི་གཏད་རྒྱ། ཉི་མེ་པས་མཛད་པའི་དབང་མཛུད་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ། རྒྱུད་གི་གཤམ་སེལ་
སུན་སེལ་སློན་མ། སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་ཞལ་གདམས་རྒྱུད་བརྩའི་མན་ངག་གི་རྩ་བ་ཞང་ལོས་མཛད་པ་
དང་། ལམ་གྱི་བར་ཆད་སེལ་བ་གདམས་པ་སྤྱིའི་གཤམ་སེལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མས་མཛད་པ།

ཡང་དེས་མཛད་པའི་སེལ་སྤྱོད་པའི་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱི་གཟེར་གསུམ། གཙང་སློན་གྱིས་
མཛད་པའི་དབང་གསུམ་པའི་ཉམས་ལེན་མཁའ་འགྲོའི་གསང་ལམ། མར་པས་མཛད་པའི་སྙན་རྒྱུད་ཀྱི་
འབྲུལ་འཁོར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། གཏུམ་མའི་འབྲུལ་འཁོར་བཙུག་པ། སྙན་རྒྱུད་མགོན་པོའི་སྐྱབ་
ཐབས་འཕྲིན་ལས་ཀུན་འབྲུབ། ག་དར་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བ། བདེ་མཆོག་དུག་བརྩམ་མའི་ཆོག་སྤྲོད་དང་སྒྲགས་
བྱང་ལ་སོགས་པ་སྙན་རྒྱུད་ཡིག་རྩིང་གི་སྒྲོར་ཆ་ཆོད་དང་། གཞན་ཡང་སྙན་རྒྱུད་ཡིག་རྩིང་ལས་ལུས་མེད་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྒྲོར་དགྲ། དེའི་རྣམ་པའདུག་ལུས་མེད་མཁའ་འགྲོའི་ཆོས་སྤྱེའི་རྣམ་པར་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་
ཉིང་ལ། སྒྲ་མ་མོས་གུས་ཀྱི་བྲིད་ཀྱི་དམིགས་རིམ་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་སྟེ་མ། སྒྲ་སྐྱབ་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བྲིད་རིམ་གཉིས་གདན་ཇོགས། ལམ་ཟབ་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕགས་པ་ཟབ་ལམ་གྱི་སྟེ་མ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་
ལ་འབབས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལས་ཤེས་བྱའི་རྩྭ་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྲུང་བའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་པར་འཕགས་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་པར་འཐག་པ། བསྟོམ་བྱའི་རྩྭ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲང་བ་

རྟོན་འབྲེལ་ཁོ་བོ་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལེན་པ། རྟོན་འབྲེལ་རབས་བདུན་མའི་ཁྱིད་
 རྣམས་དང་། ཐུན་བཞིའི་དགོ་སྦྱར་གནད་དུ་གཏོང་བ་དགོ་སྦྱར་བདུན་པའི་ཁྱིད། རོ་རྩེ་འཆང་རྩེ་མི་པམ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡན་གྱི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཀར་བརྒྱད་གསེར་འབྲེང་དུ་བྲགས་པའི་
 ཆོས་ཆོན་ཡོངས་རྩོགས། ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཛད་པའི་སྤྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཆེར་འབྲེལ་
 པ། རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་མགྱར་འབྲུམ། བད་དཀར་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་པརྟོ་རྒྱས་པའི་
 རིན་བྱེད། སྤྲོམ་གསུམ་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པ། སྤྲོ་འོད་ལྡན་གྱི་བཙུད་ལེན་སོགས་ཉེར་མཁོ་སྟན་ཆོགས་དག་
 གྲུང་གསན་ཅིང་།

གཞན་ཡང་མགོན་དཀར་རྟག་པའི་རྩེ་རི་ཆོ་དབང་འཆི་མེད་བསྐྱབ་པའི་འདྲ་འདྲ། མགོན་མེད་དག་གི་
དབང་ཕུག་གི་བསྐྱབ་པའི་མན་དག། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་སྤང་བར་བྱེད་པའི་མགོན་དམར་ཆགས་པའི་རྩེ་རི་
མན་དག། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་པག་གྱུར་སྐྱོར་ལས་མགོན་སྤང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
སྐྱབ་པ། དེའི་ལས་ཆོགས་ལས་བརྒྱུད་སྐྱོར་ལས་པན་བྱ་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ལས་རིམ་ཞེ་དགུ་དུམ་བུ་དྲང་
པོ། ལས་བརྒྱུད་སྐྱོར་ལས་འདྲེན་སྦྱོར་གཏེར་གྱི་དུམ་པ་ལས་རིམ་ཉེར་བདུན་དུམ་བུ་གཉིས་པ། ལས་
བརྒྱུད་སྐྱོར་ལས་གཞོད་བྱ་དུག་གི་སྤྱི་གྱི་ལས་རིམ་ཉེར་བཞི་དུམ་བུ་གསུམ་པ་རྣམས་དང་། དག་དབང་
བདུད་འཛུམས་རྩེ་རིམ་མཛད་པའི་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་བ་སྤྲེལ་བཞིའི་
སྐྱབ་རིམ་གྱི་བཀའ་སྤྲོད་སྐྱུ་རི་སྐྱབ་པ། བྱང་ཡི་དམ་གསུང་གི་སྐྱབ་པ། གསང་བ་སྤྲེལ་བྱུགས་ཀྱི་སྐྱབ་
པ། ཡང་གསང་བ་སྤྲེལ་བཞིའི་སྤྱི་མཛད་པའི་སྐྱབ་པ་ཆེས་ཟབ་པ་རྣམས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
པོའི་བསྐྱེད་པའི་ལ་སྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྦྱོར་སྟེན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་དང་། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་
ལས་མཐའ་སྟེན་པ་ཉོམ་གྱི་གཟེར། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་གཏོར་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་གཟེར། དུད་སོལ་
རིགས་བཞིའི་སྐྱོན་སྤྲེལ་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འོད་། དུད་སོལ་མའི་རྩོགས་རིམ་དེའོ་ན་ཉིད་
བཞིའི་སྐྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྩོགས་རིམ་འཁོར་ལོ་བཞི་བྱིད་ཀྱི་སྦྱོན་འགྲོའི་བསྐྱེད་པ་དང་བརྒྱུད་
པའི་གསོལ་འདེབས། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་

པའི་གསང་སྒྲུབ་དཔག་བསམ་ལྟོན་ལིང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་སྒྲུ་མའི་ཞལ་
གདམས། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་བདུད་བཞི་གཞོམ་པའི་མན་ངག་སྦྱར་བའི་འཕྲེང་བ། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་
ཆོས་ཀྱི་མགོན་པོས་མཛད་པའི་རྟེན་གྲོལ་བཅའ་ཐབས་དང་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོའི་བྱི་ཐབས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྒྲུ་མའི་ཕྱག་ལེན།

དག་གི་དབང་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྐུ་ཐུང་ལྷན་གྱི་སྟོན་འཁོར་གྱི་ཐབས། དཔལ་ཡོ་
ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞེ་པའི་བརྒྱུན་པ་ལུང་བ་ཐག་འཐུང་། གནན་ཡང་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཅིག་ཅར་
དམར་པོ་ཁྱོ་པོར་བསྟེན་པ་དང་། གཏོར་བརྟན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། གིང་ཏུ་བད་པའི་ལས་རིམ་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་སྐྱོར་གི་སྐྱོར་དང་སྐྱབ་ཐབས་མན་དག་ཁིད་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་སོགས་པ་སྤར་ལུང་ཏུ་མ་སོང་བ་
ཐམས་ཅད་གསན་ན་ཅིང་གསན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བསྤར་བྱས་ཀྱི་ཏི་གཏུགས་ལོགས་པར་མཛད་ཅིང་།

ལྷག་པར་དཔལ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་ཉེར་བཞེར་བྲག་པས་པའི་ལས་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་དྲུག་ལ་ཞག་པོ་
 ཉེར་ཅོག་རོག་གཏོར་ཆེན་མདོས་ཞག་དམ་ཚིག་བསྐྱར་གསོ་སོགས་དྲག་པོ་མདོན་སྟོང་གི་ལས་རིམ་མཐུན་
 གྲུག་འཕངས་གསུམ་བསྟུང་བརྒྱུག་བསང་གསུམ་སོགས་དྲག་ལས་དྲུག་གམ་མཐའ་སྟུང་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་
 རྩིས་ཀྱི་བཅའ་གཞི་ནས་གཟུང་ཆོག་སོ་སོའི་ཆིངས་དང་སྒྲོམ་དོན་དམིགས་རིམ་རྣམས་སྒྲར་ཁྲིད་དུ་གསལ་
 ཅིང་། མདོར་ན་ལི་རྒྱའི་གྲི་གཞི་འདྲི་རྩིས་བསྟུང་བརྒྱུག་སོ་སོའི་འཁོར་ལོ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་
 ཞལ་ཞེས་སོགས་གསང་བ་ཕྱགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་སྟེ་དང་ཕྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ་སྐབས་
 འགར་སྟེ་སྒོས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་ལེན་དུ་ཡང་བཏབ་པར་མཛད་དོ། །

གང་གི་རིག་སྒྲུག་སྐྱུ་ལཱ་ལཱ་ལྷ་གི་ཡིས། །གཙོད་པར་མི་ལུས་དངོས་ཅན་སྤང་བའི་ཡུལ། །སྤྱིད་འདྲིའ་
སྤྱིད་པ་མིན་ཞེས་ས་འདི་ཡང་། །མ་བཟོད་རི་རབ་དང་བཅས་འདྲའ་བ་སྒྲུམ། །སྤྱིས་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་
རྟུང་ལགས་ཀྱང་ལུང་མན་དག་དང་གསང་བ་སྒྲུག་གི་སྤྱག་ལེན་སྤོགས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་སྐྱེ་མ་ཞིག་
ཡིན་གསུངས། །སྤྱག་ཆེན་བརྒྱད་འདེབས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་འདྲ་། །ཚུལ་བྱིས་ས་ཀྱི་དྲི་བཟང་འཕྲོ་བའི་ས། །

སྤྱི་ལོ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་སྤྱི་ལོ་
བར་མཛད་ལ།

༥། རྒྱུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཀའ་རྒྱུ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་
རང་གི་དགོན་དུ་སྤྱོད་པ། རྒྱུ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞུགས། ཞབས་རྒྱུ་ལྷ་པོ་
པའི་ཉི་མ་ཡབ་སྐུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ལ་མཆོད་པ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ལེན་པ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
དབང་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
དཔོན་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་

འདུལ་བ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་རྒྱུ་ཀླུ་མཆོད་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
མ་གོས་པས་གར་བཞུགས་ཀྱི་ཉི་འཁོར་དུ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ནས་ཡང་མི་གོས་པས་ཞེས་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ལྟ་ཅི། ཕུམ་པའི་རྒྱུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
བཞུགས་པས་བཅུད་ལེན་ཀྱི་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ཆོས་དུབ་དང་། བསེལ་བ་ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་
ཀླུ་ལྷ་པོ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་

ཡང་སྐབས་ཤིག་གོང་སའི་ཞལ་ནས། དམ་ཚཱ་ས་ཁྱོད་ཟན་ག་ནས་ཟོས། གོས་སུ་ནས་ཁྱོད་གསུངས་
པས། བདག་རང་གིས་ཟུར་ནས་སྤེལ་མ་ཤིང་བཅའ་ནས་ཟོས་གོས་ཀྱང་གཞན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་ཁྱོད་པ་ཡིན་
ཞུས་པས། ཨ་པ་ངའི་རིམ་གྱོ་བ་བཅིས་ནས་ལོ་འདི་ཅམ་སོང་ཡང་སྟོ་གོས་གཉིས་ཀ་བྱིན་མ་བྱིན་གྱི་དོ་
གལ་གཟུང་བ་རང་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་སྒྲིང་རིང་དུ་ལུས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་འདུག། ཉི་གནས་
པ་གཞན་ཡིན་ན་སྟོ་གོས་གཉིས་ལ་ཏྲག་པར་ལོངས་སྟོན་པར་མ་ཟད་གཞན་སྐྱུ་མའི་ཕྱག་རྩེས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆེ་
ཆུང་ཅི་ནས་ཀྱང་གང་ཐོབ་བདག་གིར་བཅིང་ཅིང་།

R3

པར་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་རང་ལ་གཞན་གྱིས་སྤུལ་བའི་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་སྤྱལ་མཛོད་དུ་འབྱུལ་བ་
དང་། སྤྱལ་མཛོད་ནས་ཁབ་སྐྱུད་ཅམ་ཡང་མི་བྱུ་ཞིང་། ཐ་ན་གསོལ་ཆོག་ས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱལ་ཅམ་ཡང་མི་
བཞེས་པ་ནི་སྐྱུ་ཞིང་མ་བཟུངས་པར་དུ་རྒྱུན་གཏན་གྱིས་མཛོད་པའོ། །

དེ་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་གཏམ་ལ་སྤྱི་སྡེ་སྤྱི་དུག་མཛོད་པ། བར་དུ་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་ཟེར་གླེང་བ་ལྟར་
 ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་མཆོམས་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་ཏེ་སྡེ་པ་དབུ་མཛོད་ཆེན་མོ་ཞིང་དུ་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་
 ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཐམས་ཅད་བཞེས་ཏེ་སྤྱི་ནང་གང་ས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛོད་པ་ཕུལ་དུ་
 བུང་བས་དོན་ལ་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ཤིང་ལྟ་བུར་བཞུགས་པས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་
 དོན་གྱི་མཛོད་པ་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་རིམ་གྲོ་པ་གཅིག་ལ་ཕུག་རྗེས་ཁོང་ལས་ལྟག་པ་མི་འོང་གསུངས་ཐུགས་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དད་གུས་ཀྱིས་གཙུག་གི་ནོར་བུར་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བར་མཛོད་དོ། །གང་སྟོང་རང་གི་
 རྟོད་ལ་སེམས་མཛོངས་ཤིང་། །བསྟན་དང་སྒྲ་མའི་དོན་སྤྱིར་བྱ་དགའི་ལས། །ཚུམ་དང་བཙོན་པར་སྟོ་བའི་
 མཛོད་པ་ལ། །སྦྱིང་དང་ཀང་གི་ཁོང་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། །

༦། སྐྱེམ་ཆེད་དཔོན་སློབ་སྦྱོན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་པ།

ཡང་གང་གི་ཆོ་རང་གི་གཅེན་པོ་དཔེ་ན་སྒོ་བ་སྒྱིན་པ་རྒྱལ་མཚན་དུ་བྲག་མ་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་སྒྱི་དང་མྱེ་བྲག་གི་ཆོས་རྒྱལ་ཀུན་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་དག་སྒྲུང་ཆེ་བས་གསན་པ་རྒྱུ་ཆེ་བ་བཅས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། སྒྲུང་ཡབ་དང་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཨེ་རང་གིས་ཇི་སྒྲུང་གསན་པའི་ཆོས་ལུང་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུང་བསྒྲུར་ཞུས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཨོྲཱ་མ་པར་གསན་ཅིང་།

གཞན་ཡང་འབྲུལ་ཞིག་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱག་ཆེན་གསལ་འཕྲེང་རམ་རྒྱ་འབྲས་
གསལ་འཕྲེང་ལྷན་ཐབས་དང་བཅས་པ། རྒྱལ་དབང་རྗེའི་བཀའ་འབུམ་ཡོངས་རྫོགས། རྗེ་བཙུན་མར་
པའི་སྙན་གྱི་ཤོག་དྲིལ་བཞི་པར་གྲགས་པ། ཅ་རྒྱུང་བྲ་མིག་འཁོར་ལོ་དང་། འཕྲོ་བ་སྦྱི་བརྟོལ་གྱི་རྒྱ་གཞུང་
དཔལ་རྒྱ་རོ་པས་མཛད་པ། ཕྱག་ཆེན་ཆོག་བསྟུས་དང་། བར་དོ་སློ་ཆོད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤོག་དྲིལ་བཞི་

དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་མདོ་སྒྲགས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་ལུང་གི་
 ཐོས་པ་ཡི་གཤེར་བཀོད་པ་དང་མ་འཁོད་པ་རྗེས་སྟོན་ཅིག་གསལ་དུ། དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་རྒྱལ་གྱིས་ས་
 དང་། ཐོས་པའི་ཆོག་གས་གསུམ་ལས། ཐོས་པའི་ཆོག་གས་འབའ་ཞིག་མཆོག་དང་རབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་
 དང་། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཆོག་གས་སུ་ཡང་དག་པར་བསྒྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱོར་རྒྱུད་ལ་སོགས་གདམས་པའི་ཆ་ལོག་གས་པ། །
 གྲུབ་དབང་སྒྲུབ་བྱུང་གི་ལེགས་ལའད་ཀྱིས། གད་སྒྲགས་མཁུན་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཡོངས་འཕེལ་བའི། ཟབ་
 རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་མཐའ་སུ་ཡིས་དཔོག་ རྟེན་སྤྱིར་ཉམ་ང་འཁོར་བའི་ཐང་ཆེན་དུ། མ་རིག་ཀྱན་འབྱུང་
 ལས་ཀྱི་ཆད་གདུང་གིས། མནར་བས་དམ་ཆོས་བདུད་ཅིའི་སྒྲོམ་འདོད་པའི། འགྲོན་རྣམས་སྦྱིང་གི་
 གདུང་སེལ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཁཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐྱལ་བཟང་
 ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྒྲོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སའི་དབང་ལྷག་ཆོས་རྒྱལ་མི་
 འགྱུར་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ལྷག་མཛོད་ཀྱི་བྱིར་འཁོད་མ་ཐག་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ནས་རྒྱར་བཞུགས་ཀྱི་

དབྱ་ལས་བསྐྱོད་དེ་གཏུང་གི་ཆེད་དུ་དབྱར་བཞུགས་མཛད་ནས་ཇི་སྒྲུ་མའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་ཕྱག་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཟབ་ཆོས་བྱིད་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་སྒྲིད་
དང་། དཔལ་ཇོ་ཇི་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་ལས་རིམ་སོགས་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་མན་ངག་ཕྱག་བཞེས་ཐམས་ཅད་
ཇི་ལྟར་གསན་ཚུལ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་དུང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་
ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་སྤེལ་བའི་སྐབས་བརྒྱད་པའོ།།

༼སྤྱི་ལོ་༽

གཞན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཕྲིན་ལས་རིམ་པར་བསྐྱོར་བའི་དབུ་ཚུགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བ་
 དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་སྤྱིན་སྟེག་དང་མདོས་གཏོར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ཅེས་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ལས་རབ་འབྲམས་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྲུག་པ་དང་། ཀླུ་འབ་ཆེན་པོར་
 མང་ཆོགས་འདྲུ་འཛིན་རྣམ་གཡེང་སྤངས་ཏེ་དབེན་པའི་རི་ལ་སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པ་དེ་ཅེས་
 འབྲུང་གི་གནས་སུ་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོགས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་ཀླུ་བཅས་
 ཏོགས་པ་བཅོད་པའི་སྐོར།

༡༽ དབང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐུགས་བརྒྱུད་འབྱེད་པའི་འགོ་བཙུགས་པ།
 དེ་ནས་ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་དགུང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་པའི་ཀླུ་ཀྱུ་ཡུར་བྱ་སྟེ་ས་སྟེལ་གྱི་ལོ་ནས་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་ཆེན་པོ་ཐུགས་བརྒྱུད་རིམ་པར་སྟེ་བའི་དབུ་ཚུགས། དེ་ཡང་དུས་བབས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་ཀླུ་ལྷ་སྤྱན་
 རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་ཡོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དཔྱིད་འབྱིང་ནག་པ་ལྷ་བར་
 ཀླུ་བས་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཆོ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཀྱི་བའི་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱོར་བའི་ལྷ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སུ་གྱུར་པའི་དུས་དགེ་བར། ལུམ་ཇེ་བཙུན་དུང་
 གིས་གཙོས་པའི་རྩ་མགོའི་སྒྲུབ་སྟེ་བ་རྣམས་དང་ཕྱིའི་བཟེ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་
 མར་བསྤྱགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱིད་རྣམས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས། རང་ལུགས་དཔལ་ལྷན་
 དུགས་པོ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ངོ་
 སྤྱོད་པར་བྱེད་པ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིད་རྣམས་རྒྱལ་པར་གནང་བའི་རྒྱབ་ཆོས་སུ་དེའི་
 ཆ་ལག་གི་ཁྱིད་སྐོར་སོགས་ལུང་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤུལ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སའོ་བྱ་ལོར་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་དོལ་པོ་
 ལམ་གོང་གི་བཙུན་གསར་བརྒྱུད་ཅུ་སྐོར་དུ་ཉེ་བ་རྣམས་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེར་གཞུག་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་འཕྲལ་
 གྱི་ཆོགས་དོན་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆོས་བཅོད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ལུང་དུ་གནང་བར་མཛད་དོ། །སྐབས་དེའི་
 ཆོས་གཞི་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་པ་གོང་མ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་ཇེ་ཉི་རྟེན་བཞེངས་ཐུག་ཇེས་

ཐམས་ཅད་ཆང་བར་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱིང་ཐོག་གི་ཕྱོགས་བཞིར་ཞབས་དུང་ཡབ་སྐུ་སོ་སོའི་གཟིམ་
ཁང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཚོན་ཅི་གསེར་གྱི་གཟི་འོད་འཕྲོ་བའི་མདངས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་
པ་དང་། ཕྱིའི་ལྷགས་རི་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ཁང་ཕྱན་མང་པོས་བསྐྱོར་ཞིང་། རང་བྱུང་སྐུ་དོ་བཅའ་གྱི་བདེ་
ལམ་ཡངས་པས་བསྐྱོར་བའི་བསྐྱོར་ལམ་དུ་སངས་རྒྱལ་སྐུ་ཕུ་སོ་ལྟ་དང་སྐྱོལ་མ་ཉེར་གཅིག་སངས་རྒྱལ་
རབས་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྒྱན་དོན་གཤམ་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱར་དུ་བཀོས་པས་བརྒྱན་པ་
སོགས་མཐོང་ཐོས་དུན་རེ་གེ་གི་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྷན་དུ་འབྱར་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་
བརྟེན་པར་བཅས་པ་བསྐྱབ་པའི་དབུ་ཚུགས།

༣། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྟོག་དཔོན་གྱི་ལམ་སྐོལ་འགོ་དང་པར་བཅུགས་པ།
དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྟ་བཞེས་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཚུ་པོ་གྱི་ལོའི་སྐྱབས་ཅམ་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ཀྱང་སྐྱུའི་ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་གྱུར་པས་སྐྱུའི་གཅེས་སྐྱུ་སུ་དགོངས། ས་
སྐྱོང་ཆེན་པོའི་བཀའ་དེ་ལོའི་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་སྤྱིམ་པའི་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་དུས་
ནས་དོ་རྟོག་དཔོན་དུ་མངའ་གསོལ་ཏེ་ཕྱིའི་ལྷ་རྟ་འཆག་པས་ནས་གཟུང་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ག་དང་དངོས་
གཞི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱོབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་དབྱར་བཞུགས་ཅམ་མ་
གཏོགས་གཞན་གཟུངས་ཐག་འཛིན་པ་དང་གར་འཆམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཛོད་པ་སོགས་དོ་རྟོག་དཔོན་གྱི་ལམ་
སྐྱུ་བའི་ཕུག་ལེན་ཐམས་ཅད་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་འདེབས་པར་མཛོད་དོ། །

༤། དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱུ་མཆོར་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གནང་བ།
དེ་ནས་མི་རིང་བར་སའི་ཆངས་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་ཉེ་བར་བསྐྱུལ་བས། བསྟན་
པའི་གཙོ་བོ་དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱུ་མཆོར་ཆོགས་ལ་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པར་བསྐྱོར་བའི་ཐོག་མར་
གྲུབ་པའི་སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བྲིལ་བུ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་སྤྱིམ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་ལྷའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེ་མ་དང་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྱིམ་པ་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་
སྐྱོར་བའི་སྐྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དངས་ཏེ་དོ་རྟོག་དཔོན་བསྐྱབས་ནས་གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སོགས་

དེ་ཡང་གོང་མ་ཞབས་ཏུ་རིམ་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་གི་ཕྱག་བཞེས་ཇི་ལྟར་གནང་བའི་སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་ལུགས་སུ་
 མཛད་དེ་བྱམ་དབང་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་གསུང་དབྱངས་དང་བསྐྱུན་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་
 འབྱུང་མཛད་འཁྲེར་རྣམས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཤེས་ལྡན་ཀན་པོ་དག་གིས་བསྟོད་ཅིང་བསྐྱགས་པ་ཐོས་ལ། དེ་
 བཞིན་ཏུང་ལགས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཡང་དབང་གི་ཕྱག་ལེན་དང་གསུང་བཤད་རྣམས་ཅི་འདྲ་ཞིག་མཛད་སྟུང་
 དབང་གནང་སྐྱབས་འདུ་ཁང་གི་རྒྱ་མཐོངས་ནས་གཟིགས་མོ་མཛད་ཅིང་གསན་པས་ལྷགས་བཤད་དང་
 དབང་རྩལ་ཀྱི་གནང་ལུགས་སོགས་གོང་ས་ཞབས་ཏུ་རིམ་པོ་ཆེའི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱིས་སྐྱུན་སྟོས་འབའ་ཞིག་
 མཛད་འདུག་པ་དང་། ལྷག་པར་དབང་ལྷུང་བུལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུར་ཡང་ཕྱག་རྒྱའ་དལ་བེལ་སྟོམས་པའི་སྐྱད་
 གདངས་རྒྱུད་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བས་དེ་ཏུང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་དབང་གི་ཕྱག་ལེན་གཞན་རྣམས་པར་ལྟ་
 བོག་ སྐྱག་རྒྱའ་ཀྱི་འཁྲེར་ལུགས་གཅིག་ཤུའི་ལད་མོ་ཅམ་ཡང་དྲིང་སང་གི་སྒྲ་མར་བསྐྱགས་པ་སུས་ཀྱང་
 མི་འོང་གསུངས་ཐུགས་གཏིང་ནས་ཆེས་པའི་དགོས་ཚོར་གྱིས་དབང་བྱུབ་པ་དང་བསྐྱུན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་གཟིམ་
 ཁང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་འོ་དཔོན་སྟོབ་ཏུང་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་གདུང་རིགས་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་འདི་འདྲ་
 དགོས་པ་ཡིན། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གོང་ས་ཞབས་ཏུ་རིམ་པོ་ཆེས་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་དགོངས་ཅི་ཁྱོད་ལ་གཏད་པ་
 ལྟར། བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གྱི་རེ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་བཞིན་ཏུང་ཡང་ཏུང་ལ་ད་ནི་མི་ཀན་ངའི་བསམ་པ་
 ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས།

700

༦། ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་དུང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་སྐྱེ་གསལ་གསལ་པ།

དེ་ནས་སྒྲུབ་བཞི་པའི་དཀར་ཕྱག་ལྷ་གི་ཆོས་ལ་འདྲུལ་པ་གི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་གྱི་ཚོགས་དབྱར་རྗེ་ཉིད་རང་ཕེབས་ཏེ་
 བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོའི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་
 འཛིན་གཉིས་པ་མཚུངས་མེད་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་དྲུང་ལགས་ཀྱང་བཅུད་ལེན་གྱི་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་མང་
 པོའི་བར་དུ་ལྷ་འི་དྲང་སྟོང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལས། སྐྱོཆོ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་གཤེགས་པར་ཉེ་བ་ན་
 བཀའ་ལས། དེད་རང་གི་ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཁྱེར་ཁས་ཅི་སྟོགས་སྒྲུབ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པའི་
 ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཕྱག་སྦྱིམ་ཞུ་བསམ་པའི་འགྲོད་པ་ནི་མེད། འོན་ཀྱང་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡུམ་
 བཀའ་མཁའ་འགོ་སྟན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་མོ་བཙུག་ལྷ་འི་དབང་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གསང་བ་དངོས་
 གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲག་པོ་མཛོད་སྟོང་གྱི་ལས་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཐོད་ནག་
 གི་ཕྱག་ལེན་གཉིས་འབྲལ་མ་ཚུགས་པར་ལུས་པའི་འགྲོད་པ་ཅམ་མཆིས་གསུངས་ཏེ་དབྱར་སྐྱེ་རབ་སྟོན་
 གྱིས་ཉ་བའི་ཆོས་ལ་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་གཟིམ་ཁང་དུ་གཤེགས་པ་རེ་ཞིག་སྒྲུབ་གསུམ་ཅམ་གསོང་བའི་
 ལུགས་བྱས། དེ་ནས་གདུང་གི་མཆོད་འབྲལ་དང་སྟེག་སྦྱངས་སོགས་སྐྱེ་གདུང་གི་ལས་སུ་བྱ་བ་མཐའ་དག་
 རྗེ་རང་གིས་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པར་
 མཛད་ལ། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་མཆོད་པ་དང་རན་སོང་སྟོང་བའི་ཆོ་ག་སྟོང་ཆར་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དཀར་གྱི་
 དགོ་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་གཞུང་ནས་ས་དབང་མཆོག་གིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་སོ། །ཇི་ལྟར་དགོ་ལ་
 རབ་གོ་མས་དམ་པ་རྣམས། སྐྱེ་བར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་མཁས་པས། ཇི་སྟེད་དགོ་བའི་མཆོད་
 སྦྱིན་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །ཀུན་བཟང་དགོ་བའི་ཕུང་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ། །

དེ་ལྟར་ལོ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་མཁན་སློབ་རྣམས་པ་གཉིས་དང་མཚུངས་མེད་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་རྣམས་
 རིམ་པར་ཡོངས་སུ་སྒྱུ་དན་འདུལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མི་ལས་
 དང་སློག་དང་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྐྱུ་མའི་འཕུལ་འཁོར་བཞིན་དུ་མི་བརྟན་ཅིང་འགྱུར་བའི་དབང་ལས་
 ཐུགས་རེས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཁྲིས་བསྐྱལ་བས་སྐབས་འདིར་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤངས་ཐང་གི་པོ་བྱང་

ཆེན་པོར་སྐྱེས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་དྲང་སྟོང་ཆེན་པོའི་བཞུགས་གནས་དང་རབ་ཏུ་ཉེ་བའི་ཁང་
པ། སྟོན་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་དྲང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་
བཞུགས་པའི་གཟིམ་ཁང་ཟུར་སྟོག་ཆེན་མོའི་ནང་ལུ་སྐྱེས་མཆོས་སྐྱེས་ཀྱི་བཅད་རྒྱུ་བཞུགས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ནུས་
འཁྱོར་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྟེན་སྐྱབ་དུས་གངས་རྟགས་མཆོན་
ཐིམ་པའི་ལྷགས་བསྟེན་ཁ་སྟོང་གི་སྐྱིན་སྟེག་དང་བཅས་པ་མཐར་སྐྱིན་པར་མཛད་དོ། །

༡། མཁན་ཆེན་གཉིས་པ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་བསྐྱོ་བཞག་གནང་ཚུལ།

དེ་ནས་མེ་རི་ན་པོ་ཆེ་དང་ས་དབང་དམ་པ་གཉིས་བཀའ་བསྐྱོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གོང་ས་ཆེན་མོར་མཁན་པོ་གང་
 བབས་ཀྱི་བརྟག་པ་ཡུལ་བས་སྤྲུལ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལ་བབས། དེ་སྐབས་སྤྲུལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཤར་ཕྱོགས་
 རྫོང་བ་ལུང་གི་དགོན་སྡེའི་འདྲེན་པ་མཛད་ནས་བཞུགས་དུས་ཡིན་པས་རྩྱུར་གདན་བྱངས་ཏེ། དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྤྲུལ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལྟའི་གནས་སུ་དབྱར་ཁྱེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྟའི་
 ཆོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། སྤྱར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་གདུལ་བྱ་ནམས་ལ་མཛེས་ཆགས་ཀྱི་བཙེ་བ་
 ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ལྟ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་དམ་པར་གྱུར་པ་ཐ་སྐར་གྱིས་ཉ་བའི་དཀར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་འཕགས་མཆོག་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དབྱར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ཆེན་
 པོར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་མཁན་པོའི་གཟུགས་སུ་ཕེབས་པ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་
 བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་མཁན་པོ་དབྱུང་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོན་བཟང་
 རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དགོ་ལེགས་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱར་གསལ་བའི་
 གནས་བརྟན་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དེ་ཉིད་འདུས་སྡེའི་གཙུག་གི་ནོ་བུར་མང་སྟོལ་བྱུང་སྟེལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་གོང་ས་
 ཆེན་མོའི་བཀའ་ཤོག་དབྱངས་གསལ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་ས་སྟོང་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་བད་སྟོར་བཅས་བཀྲ་
 ལིས་མངའ་གསོལ་གྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །རབ་ཡངས་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་གཉེར་
 ལས། །རབ་སྐྱེས་དགོ་བའི་འོད་ཟེར་འབྱུལ་འཕྲོ་བས། །རབ་འབྱུལས་ཞིང་ཀུན་རྒྱལ་བསྟན་པ་སྟོའི་
 དཔལ། །རབ་ཏུ་དར་མཛད་མཁན་པོ་མཆོག་དེར་འདུད། །

༡༩ ཉམས་སྒྲིལ་གྱི་མཁའ་འགྲོའི་ཆོ་རྒྱུ་བཞེས་ཏེ་བསྐྱེད་གཞི་དྲུང་ས་པ་དང་སྒྲོག་ཁྱུར་མངོན་སུམ་མཐུན་པ།
མགས་སར་བྱོན་ཏེ་མགོན་ལང་གསར་བཙུགས་གནང་ནས་གྲུབ་ཏུ་གསུམ་མངོན་སུམ་སྒྲོན་གནང་བ་དང་སྤྱད་མས་དངོས་
སྤྱུ་ཞབས་ཏོག་ཞུས་པ།

ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་མེ་ཉིད་ལ་དབྱར་དུག་གི་ཆད་པའི་སྒྲོན་གཞི་བབས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཡུན་རིང་པོར་
སྤྱོད་བའི་དུས་སུ་བྱུགས་ཉམས་ལ་ཡུལ་ཤལ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ནས་སྤྱིན་དཀར་པོ་སྤྲུམ་ཡུག་ལྟ་བུ་ཞིག་ནར་
གྱིས་གཟིམ་ཁང་གི་ནང་དུ་བྱུག་བྱུང་བས་དེར་བྱུགས་ལ་འདི་མཁའ་འགྲོའི་གདན་འདྲན་གྱི་དར་ལམ་དུ་
འདུག། །དེ་ཉིན་མཁའ་འདྲན་བའི་དུས་ལ་བབ་པོ་སྤྲུམ་དགོངས་པ་དང་མཉམ་དུ། བྱད་མེད་མཆོན་དང་
ལྷན་པ་རུས་པའི་རྒྱུ་ཆ་ཅན་ཞིག་གིས་ཤེལ་གྱི་བུམ་པ་རྒྱས་གང་བ་ཞིག་འབྲེར་ཏེ་བྱུང་ནས་ཆབ་འདི་བཞེས་
དང་ཆོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་མོད་ལ་མེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་རྒྱ་དེ་ཐོག་ས་པར་བཞེས་པའི་གཟིགས་སྤྱད་བྱུང་བའི་དེ་
མ་ཐག་ཏུ་བཞེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཅན་དན་གྱི་རྒྱས་སྤྱན་པ་བཞེན་དུ་བྱུགས་དཔྱད་ཆེད་པ་དང་ཆད་ནད་ཀྱི་སྒྲོན་
ལས་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས།

ཡང་དེ་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས་དུས་ཤིག་ལ། དུང་ལགས་ཀྱི་ཕྱག་
གཤོག་སྒྲར་པ་ཞིག་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་བསྐྱལ་ལ་ཡོད་པའི་ཅི་ཞིག་ན་དེའི་མགོ་བོ་མེད་པར་ལུས་ཁྱོམ་ཁྱོམ་དུ་
འགྲོ་བ་གཟིགས་པས་འཆི་ལྟས་ཀྱི་ངས་པར་མཐུན་ཏེ་བྱུགས་ཤིན་ཏུ་བཅུ་བ་བཅས་དེ་མ་ཐག་སྒྲར་སྒྲོག་
མངོན། དེ་ནས་རྒྱ་གཅིག་ཅུ་ལ་སྒྲར་པ་དེ་གོངས་འདུག། །ཡང་གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་
མཐོང་སྒྲོན་གྱི་མགོན་ལང་དུ་ཉེན་མདོས་འཇུགས་པར་ཕེབས་སྐབས། ར་ཡུང་པ་སྐྱབ་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་བསམ་
འབྲུབ་ཀྱང་དེ་དུས་རྫོང་བདག་ཏུ་ཡོད་པས་ཁོང་གི་གསུང་ལས། དེ་རིང་དཔོན་སྒྲོལ་བསྐྱེད་འཛིན་འདིར་
ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན། ཁོང་ཆོས་རྫོང་འབྲུག་པའི་གདུང་ངོ་མ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཞིག་དེ་རིང་ཨ་པ་དགོ་བསྐྱེད་གྱིས་
ཕྱོད་ཆོད་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ཤིག་ཟེར་དེར་མེ་ཉིད་པོ་ཆེ་འོག་པའི་སྤྱད་རྒྱལ་ནས་ཕེབས་ཅུ་ལ། སྒྲོ་
བྱར་དུ་ནམ་མཁའ་ནས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དལ་ལ་སྤྱན་པ་ཞིག་སྒྲོགས་པ་དང་མཉམ་དུ། ཕུ་ལྷ་ཁང་གི་ཐད་ནས་
འཇར་སྤྱིན་དར་ཡུག་བརྒྱུད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ནར་གྱིས་བྱུང་བ་མེ་ཉིད་མེ་ཉིད་དུ་སོང་སྒྲོ་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཟིམ་བྱར་
འབབ་པ་དང་བཅས་ཟར་མའི་ཟམ་གདོང་གི་ཐད་ཅུ་ནས་ཆེབས་རགས་ཀྱི་སྤྱན་བསུས་ཏེ་སྒྲར་ཡང་སྒྲར་གྱི་

ཆོས་སྐུང་དམ་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་རྣམས་འགོ་ཞིང་འདྲུ་བའི་རྟགས་མཆོན་གྱི་གཟིགས་སྐྱོང་དེ་ལྟ་བུ་སྤེལ་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་དུ་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བ་གསུང་གི་བྱུང་ལས་ཤེས་སོ། །

དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྟོན་གྱི་མགོན་ལང་དུ་མེ་ཉིད་གྱིས་མདོས་གྱི་ཤིང་བྱང་གི་རི་མོ་དང་སྐྱལ་མ་འཐག་
 དགོས་གྱི་རིགས་རྣམས་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་གནང་ཞིང་། གཞན་ཤིང་བྱང་གི་རྒྱབ་ཡིག་འདོད་གསོལ་གྱི་
 ཡི་གེ་འདྲི་དགོས་རྣམས་གཟིམ་ཆོ་བ་ནོར་བུའི་དྲུང་གིས་ཞབས་མྱི་ལྷས་ཏེ་མཛད་སྒྲུབས། ཉིན་ཅིག་ཞལ་
 དཀར་གྱི་ཡུ་བ་རས་གྱིས་རིལ་ནས་ཕྱག་རྟུ་བསྐྱམས་པའི་གསོལ་ཇ་ཕྱིད་ལྷག་ཅམ་བཞེས་བྱུབ་པ་དང་སྒྱུན་
 གྱིས་མ་གཟིགས་པར་ཕྱག་བརྒྱུད་ནས་ནོར་བུར་གཏད་ཁུལ་གྱི་དགོངས་པས་ཕྱག་གིས་ཞལ་དཀར་བཏང་བ་
 དང་ཞལ་དཀར་གསོལ་ཇ་རས་དང་བཅས་པ་བར་སྒྲུང་ལ་ཆགས། དེར་ནོར་བུས་སྒྲུར་གསོལ་རས་ལྷ་ཕྱིས་
 གྱིས་རྒྱུར་བལྟ་བ་དང་ཞལ་དཀར་བར་སྒྲུང་ལ་འདུག་པ་མཐོང་བས་ཁོང་པ་ཐུགས་ཏྲ་ལས་ནས་དེ་མ་ཐག་
 སྒྲུངས་སྒྲུབས་སུ་བབྱུང་སྟེ་ཇེ་ལ་ལྷས་པས། ཁོ་བོ་ལ་འདི་དུས་བབྱུང་མ་བབྱུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བལ་
 བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་མཐུ་ཡིན་འདྲ་བས་ཁྱོད་གྱིས་མ་བབྱུང་ཡང་རེ་ཞིག་ཨོན་ཅམ་བསྐྱེད་ཡོང་སྟེ། འོན་ཀྱང་
 འདི་ཅམ་ལ་ངོ་མཆར་འཛིན་རྒྱ་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་གྱིས་སྒྲུ་མའི་ཆེ་བར་བསམས་ཏེ་འདི་རིགས་གཞན་ལ་སྟོན་གྱི་
 པར་བྱེད་ན་དེད་གྱི་ཆོ་ལ་གཞོད་རེས་པས་སྟོ་འདི་བརྒྱལ་ནས་གཏམ་འདི་སྒྲུ་ན་དམ་ལས་འགལ་ལོ་གསུངས་
 བཀའ་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱིས་ནས་ཇེ་རང་གིས་དྲུང་ཡིག་རྟུ་མཐིན་དབང་རྒྱལ་ལ་བཀའ་གནང་བ་ལས་
 ལེགས་པར་ཐོས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཇི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། རིང་སང་སྟིགས་དུས་ཀྱི་བུ་སྟོབ་པ་ལ་ཆེར་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་
མཐོང་བ་དང་གསོལ་རས་རེ་གནང་ཆེ་མིག་ཚུམ་ཚུམ་བྱས་ལག་པ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་ཁུལ་གྱི་
རྣམ་འབྱུང་སྟོན་ཅིང་། རང་གི་སྟོབ་ལ་མ་བབས་ཆེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་བཅག་པ་ལ་ཐེ་མི་ཆོམ་པའི་དད་གུས་རེས་
འཛིག་ཏུ་བྱེད་པ་མང་བས་དེ་འབྲས་ཅི་འོང་། བདག་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ནམ་
མཁའ་ལ་འཕྱར་ཏེ་རྩལ་ལྷན་ཡམ་བྱུང་སྟོན་པའམ་བརྟུ་འཕྲོག་མི་ཆངས་སྟོད་སོགས་དན་སྟོད་མཆོག་དཔལ་
གྱི་ཚུལ་རི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་བདག་གི་དད་པ་ལ་ཆེ་ཆུང་ཐང་སྟོད་འཕོ་འབྱུང་ཡོང་སྟམ་མི་འདུག་སྟེ་བྱེད་ཆོས་

དེ་ལྟར་བྱ་རུ་དཀའ་བ་འདྲ་གསུང་བ་ཡང་ཡང་ཐོས་སོ། །ཨོ་མ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གོམས་
ལུགས་ཀྱིས། །རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ཐིམ་ཡང་འགག་མེད་ཅུལ། །སྤྱི་མཆོངས་སྤྱི་འཕྱུལ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས། །སྲིད་ཞི་སྲིད་འདས་བྱུང་འདུག་རོ་མཉམ་ལ། །ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་རྗེས་སོགས་རྩུ་འཕྱུལ་
ཆོས། །ཀྱུན་རྫོབ་བྱིས་པ་མགུ་བའི་ཚུལ་ཅམ་ལས། །ངེས་དོན་སྤྱད་སྲིད་སྤྱི་མཉམ་པའི་སྤྱི་གསུམ་དུ། །དག་
པའི་འཁོར་ལོར་འཆར་འདི་མཁས་པས་བསྟུགས། །

༩། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་མགོན་པོ་ལྷུ་མ་དུལ་གྱི་གོས་གཏོར་བཞེངས་པ་དང་སྤྱུལ་སྤྱི་རྫོང་ནས་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་མགོན་ཁང་དུ་རྒྱ་གོས་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་གྱི་རྒྱ་ལས་མགོན་པོ་ལྷུ་
མ་དུལ་གྱི་གོས་གཏོར་ཆེན་མོ་རྗེ་རང་གི་ཕྱག་བཅར་མར་བཞེངས་གྲུབ་པའི་ལེགས་སེའི་གཏང་རག་གི་ཚུལ་
དུ། ས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་རྗེ་སྤྱག་ཅེ་པད་དཀར་དབང་པོའི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གྱི་ཕྱགས་དམ་རྟེན་ཞབས་
དུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི། སྤྱུལ་སྤྱི་རྫོང་ནས་གྱི་ཕྱག་བཅོམ་སངས་རྒྱུས་གྱི་འཕེལ་གདུང་དང་ཞབས་དུང་ཉིད་གྱི་
ཆོམས་ལ་སོགས་པ་ནང་གཟུངས་ཁྱད་པར་ཅན་མང་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན་དེ་ཡང་
སྐབས་དེར་སྤུལ་བ་ལས། ཕྱིས་ཀྱང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱགས་དམ་རྟེན་རི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་པའི་ནང་ནས་རྟེན་
གྱི་གཙོ་བོར་འདི་ཉིད་གཟུང་སྟེ་ཕྱགས་གཙོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །

སྤྱུལ་སྤྱི་རྫོང་ནས་པ་དེ་ནི་སྤོན་ཀམ་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ལྷ་བཅོ་བ་མགོན་པོ་བྱམས་པའི་སྤྱུལ་པར་ཡང་
གྲགས་པ་སྤྱི་ལྷ་བཅོའི་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་མ་སྤྱདས་པར་རང་མཁའེན་དུ་གྱུར་ལ། ཁོང་གིས་
བཞེངས་པའི་ལྷ་ལའང་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་པ་
ཡིན་ཞེས་རྗེ་ཀམ་པ་ཆོས་དབྱིངས་རྫོང་རྗེས་ཀྱང་བསྟུགས་ཤིང་། མཆོན་ཉིད་གྱི་སྤོབ་སྤྱདས་སོགས་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་མཁའེན་རབ་རྒྱ་མེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་བོད་ལ་བཞུགས་དུས། འདིར་གདན་ས་ཆེན་པོར་
རྒྱ་མ་ལྷ་ཁང་དང་མགོན་ཁང་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བཞེངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཛད་དགོངས་ལ་ལྷ་བཅོ་བ་མཁས་
པ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱགས་བཞེད་ཁངས་པ་ཞིག་མ་འབྱོར་བར་ལུས་པའི་སྐབས། གཙང་གི་མཁན་
པོས་ཕྱགས་རྒྱུས་གྱི་སྤྱོད་ནས་གོང་ས་ཆེན་མོར་ཞུས་པ་བཞིན་དེ་འཕྱུལ་སོ་ཉ་བ་མངགས་ནས་སྤྱུལ་སྤྱི་རྫོང་

ནས་པ་འདིར་འབྱོར་ཞིང་། དེ་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་གཉིས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་འབྲུན་བྲལ་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་
 སོན་པ་སྤྱུལ་སྤྱུ་མགོན་པོ། སྤྲོན་ལུགས་ཀྱི་རི་མོ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ར་ལུང་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཕུན་ཚོགས། ཚོས་
 མཛོད་ལུ་པ། གཞན་ཡང་བོད་ཡིག་ལ་འབྲུན་ཟླ་མེད་པའི་དྲུང་ཡིག་གཟིམ་ཆེན་པ་སོགས་བཟོ་རིག་ལ་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འབྱོར་པས་གདན་ས་ཕན་ཚུན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རིམ་པར་
 བསྐྱབ་པ་རྣམས་གཞན་ལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་སོ་
 སའི་ཕུག་རྗེས་ད་ལྟ་མཇལ་ཡུལ་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་སྟོས་ལ། དེ་ལྟར་
 སྤྱུལ་སྤྱུ་རྗེས་ནས་པར་བྲགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་ལྷག་པར་དགོས་ཤིང་བཙེ་བས་
 སྤེ་པ་དབུ་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་གསོལ་དཔངས་བཞུགས་གདན་སོགས་བཀྲར་བཟོས་མཉམ་པར་གནང་། དེ་
 ཡང་གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་གི་གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་ཆེན་མོའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བཞེངས་སྐབས་གོང་ས་
 རིན་པོ་ཆེས་སྤྱུལ་སྤྱུ་ལ་དམ་རྒྱས་ཁྱད་ལྡན་གྱི་སྤྱབ་རིལ་ཤོག་ཐུམ་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་ནས་འདི་ནང་རེ་བཞིན་
 མ་ཆག་པར་བཞེས་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་ཡིན་གསུངས་རི་ལྟར་སྤྱུལ་བ་བཞིན་སྤྱུལ་སྤྱུས་ཀྱང་
 ཐུགས་གཙགས་ལེགས་པར་མཛོད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་དུ་བཞེས་པ་ལས་སྤྱུ་གཤེགས་རྒྱུ་ཉིན་སྤྱི་ཉི་ཉེ་གནས་པར་
 ཕྱིན་རྒྱབས་འཁྱེར་ཤོག་གསུངས། དེར་ཉེ་གནས་པས་ད་རིལ་བྱ་འདི་རང་གིས་རྗོགས་པ་ཡིན་འདུག་ཅེས་
 ཕུལ་བས། ཅི་ཟེར་འབྲུག་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་རིན་པོ་ཆེས་དེད་གྱི་ཆོ་ཆད་འདི་ཙམ་དུ་བས་པ་ལེགས་པར་མཁྱེན་
 ཅིང་དགོངས་ཉེ་གནང་བ་ཡིན་མོད་གསུངས་རིལ་བྱ་དེ་བཞེས་མ་ཐག་སྤྱད་དང་ས་གཡོ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་
 བའི་ལྟས་མང་པོ་དང་བཅས་གཤེགས་སོ། །གང་གི་འདུ་བྱེད་མད་བྱུང་མཁྱེན་ཅུལ་གྱིས། །ཁི་ལའི་
 འཕུལ་ཡང་དམན་བྱས་བབྲང་ཡས་སྤྱི། །བཀོད་པས་བསྐྱན་འགྲོའི་ཉེར་འཆོ་ཆེར་མཛོད་པའི། །མི་པམ་
 མགོན་པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་མཆོག་དེར་བསྐྱགས། །

༡༠། སྤྱངས་ཐང་མགོན་ཁང་གི་ཕུག་ལས་འཕྲོ་སྤྱོད་དང་རབ་གནས།

ཡང་སྐབས་ཤིག་སྤེ་པས་གདན་སའི་མགོན་ཁང་གི་སྤྱུ་གཟུགས་དང་བཞུགས་ཁང་གི་གྱིས་རྣམས་གོང་ས་
 ཞབས་དྲུང་སྤྱུ་མཆོམས་མ་བཞུགས་གོང་ནས་བྱུབ་འདུག་ཀྱང་། མདུན་ངོས་ཀྱི་སྤེ་བས་གྱིས་དང་ཆོན་ཅི་
 སོགས་མ་བྱུབ་པར་ལུས་འདུག་པ། འདི་ལ་དཔོན་སྟོབ་དྲུང་གིས་གྱིས་དང་ཆོན་ཅི་སོགས་གང་འོས་

འདིར་སྤང་འཁོར་བའི་ངང་ཚུལ་སྒྲོག་གི་ལྟར། །གཟིགས་ལས་ཕུན་ཚོགས་འདོད་དགའི་དཔལ་འབྱོར་
དང་། །ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལུས་བཏང་བྱས་ནས། །སྤྱོད་བའི་ཁང་པར་ཅེ་གཅིག་ཞི་ལ་གཞོལ། །དེར་ནི་
ཟབ་གསལ་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཟླས་བཞིན་བྱང་འཇུག་ཏུ། །འབད་པའི་
འགྲུས་པ་མི་ལྟོད་བཙོན་པའི་ལྷགས། །རབ་དྲག་སྤྱར་བར་བསྒྲོད་པའི་ཤིང་རྟེན་སྤྲུང་། །དངས་པའི་ལེགས་
བྱས་ཨྲ་དེ་ཏ་ཡི་གཟུགས། །ངོ་མཚར་སྤང་བ་སྤྲུགས་བརྒྱར་གསལ་བ་ཡིས། །རང་གཞན་སྦྱིང་གི་ས་ར་
སི་ཇའི་འདབ། །རྣམ་པར་བཞད་པའི་ཚུལ་འདི་མད་དུ་བྱུང་། །

༡༢༽ སྤྱི་མོ་ལྟོ་ཁའི་རབ་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་རྟགས་མཚན་བསྟན་པ།

དེ་ནས་མི་རིང་བར་ས་གཞི་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོའི་གདན་འདེན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་དུ་ཕེབས། །གསང་
སྤྲུགས་ཟབ་དོན་པོ་བྱང་གི་རྟེན་རྣམས་གྲུབ་པའི་གཟུངས་འབྲུལ་རན་པ་བཅས་སྤྱི་མོ་ལྟོ་ཁར་བྱོན་དེར་
གཟུངས་གཞུག་གི་རིམ་པ་རྣམས་རྗེ་རང་གིས་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་འབྲུལ་བར་གནང་། དེ་ནས་དབྱུག་
ཟླའི་ཚོས་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཕེབས་ཏེ་དགོ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་ཅམ་དང་བཅས་དཔལ་
འཁོར་ལོ་སྤྲོམ་པ་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་འགྲོ་དངོས་གཞི་བཅས་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་
རབ་དུ་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མེ་ཏོག་འཐོར་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇུགས་པའི་
དགོ་མཚན་གསལ་བར་ཞལ་གསེར་རྣམས་ལྷག་པར་འོད་དུ་འབར་ཞིང་ཟིལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། སྤྱི་རོལ་
གྱི་རྫོང་ལྟའི་སྤྱི་རྣམས་ལས་ཀྱང་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་པ་འཕྲོ་ཞིང་ཐིགས་པའི་རྒྱན་ཡང་འབབ་པས་མི་ཐམས་ཅད་རོ་
མཚར་དུ་སྤྱར་ཅིང་ད་ལྟ་འདྲུས་བཟང་གི་སྐབས་སུ་བདུད་རྩིར་འབབ་པ་སོས་སོ། །

དེར་ས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྤྱི་པ་མི་འཇུར་བརྟན་པ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགས་ཤིང་། ལྷག་པར་མདུན་ན་འདོན་ཆེན་
པོ་ཕྱག་མཛོད་པ་ཨུའུ་ཚེ་རིང་ནི་སྤྱི་འཕར་བ་དང་བཅས་འཆམས་སྒོ་འབྲབ་ཅིང་། ཟླ་མ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་
པ་ལ། །ཐུགས་རྗེ་ཨོ་འདུག་ལྟོས་དང་། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་ལ། །བྱིན་རྒྱབས་ཅི་འདུག་
གཟིགས་དང་། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་མངའ་ཐང་ལ། །རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་འཛད་པ་མེད། །དེ་རིང་

འདིར་ཚོགས་ཁྲོམ་པ་ལ། །ལྷ་མགུ་མི་མགུར་གཏོང་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུང་ཆེན་པོས་ཅད་མཁའ་དང་
བཅས་མེ་རིན་པོ་ཆེར་འབྲུལ་ནོད་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཞིང་། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ཚོགས་ལ་མང་
འབྱེད་དང་། བྱིས་འབྱར་གྱི་བཟོ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་གྱིས་མགུ་བར་བྱས་ཤིང་། སྐྱ་སེར་གྱི་ཚོགས་པ་
འཁྲི་བྲག་བཀྲལ་བ་དག་ལ་ཡང་རབ་སྟོན་གྱིས་ཡིད་ཆོམ་པར་མཛད་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལེགས་སེའི་
བསྐྱགས་བརྗོད་བྱས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གཙང་མོར་རྒྱུད་གི་བརྒྱུད་པ་སྟོབ་དཔོན་པ་སྒྲ་འབྱུང་གནས་གྱིས་མེས་
ལྷ་བཟུང་བའི་རིག་འཛིན་རིག་སྤྲུགས་འཆང་བའི་དབང་པོ་སྒྲ་མ་གསང་སྤྲུགས་སྤྱིང་པར་བྲགས་པ་དེ་ཉིད་
སྤྲུགས་ལྷག་པར་ཆེས་པས་སྒྲ་མ་ཟེར་བ་ཆོས་མེ་འབྲུག་པ་རང་ལ་སྤྲུག་དགོས་པ་འདུག། ཁྱེན་འདི་རྣམས་ད་
ནང་སྤྱོད་དང་སྤྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡང་གཟི་མདངས་ཆེ་རྒྱུད་གི་འབྱུར་སྟོག་འདི་འདྲ་བྱུང་འདུག་པ་
ལ་མཚན་ཆེ་ཟེར་དུས་སྐབས་འདིར་དང་གྱིས་སྤྱུང་ཡང་ཡང་གསུང་བར་མཛད་དེ་མེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱེད་པའི་དད་
པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཉིས་མེད་ལྷ་བས་རྒྱས་ཐེབས་སྟོབ་དཔོན་གྱི། །ཡེ་ཤེས་སྟུན་གྱིས་གཟིགས་པ་
སྤུལ་ཙམ་ལས། །ལྷ་རྣམས་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ཞུགས་ངེས་ན། །རྣམ་དག་ཆོ་གའི་སྟོར་བས་སྟོས་ཅི་
འཆོལ། །གང་དུ་འདོད་ལྷ་འི་འདུན་ས་འདར་བྱེད་པའི། །བཀྲ་ཤིས་དགའ་བའི་སྟོན་མོ་ལྷར་བཅས་
མགོན། །འདོད་ཡོན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དམ་རྩས་ལ། །དབྱེས་དགུར་སྟོན་པའི་དགའ་བདེས་ལུས་
སེམས་བརྟས། །

འདྲི་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཡིན། རྩེ་ཕྱི་གཞིམ་ཁང་ལེགས་བཅོས་དང་
མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་བཀའ་དབང་།

དེ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས། མི་རིང་བར་གོང་ས་ཆེན་མོ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲེང་བཤེས་ཆོག་ཅ་སྟུང་
 གྱི་ཆོག་ས་འདོན་གནང་དགོས་སྟུང་འགྲེལ་སུ་འཇུག་སྟེ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་གནང་རྟེན་བཅས་སྟུང་བ་
 བཞིན། རྗེ་ཉིད་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་རིས་ལ་སྟུང་གྱི་ལྷགས་ལུང་ཆོག་ས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་
 གནང་ཞིང་། དེ་ལོ་ནས་ལྷ་མོ་བཞིན་གནས་གང་གི་དུས་བབ་ལ་སྟར་ཆགས་སུ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་ཆོག་ས་འདོན་དུ་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་སྐབས་ཤིག་སྤྱི་བཞིན་དཔོན་པོས་གཙོས་པའི་སྒྲུབ་སྟུ་
 ལྷགས་ཟམ་པ་དཔོན་སྟོབ་དང་བཅས་པར་སྤྲུག་ཆེན་གྱིད་དུ་སྟུང་བའི་སྒྲུབ་ཆོས་སུ་རྗེ་བཙུན་མི་ལའི་ནུམ་ཐར་

མགུར་འབུམ་སོགས་དང་གཞན་ཡང་ཁྱིད་ལུང་མང་དུ་སྒྱུལ་རྟོ། །དེ་ནས་ཤིང་ཡོས་ཀྱི་ལོར་ལྷ་མིའི་མཆོད་
སྡོང་དམ་པ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྲངས་ཐང་དུ་ཞབས་དྲུང་ཅེའི་གཟིམ་ཁང་དབུས་ཀྱི་བྲམས་སུ་འཕགས་པའི་
བདེན་བཞི་མཆོན་པའི་ཀ་ཁྱོན་གཡས་གཡོན་དུ་གཟིམ་ཆུང་ཆུབ་ཏུ་སྐས་མིག་ལུམ་གང་གི་ཁྱོན་
དང་། མདུན་སྟོགས་སུ་ཀ་སྤྲངས་བཅས་ཐོག་སོ་ལྷ་ཅིག་བྱར་ནས་དྲིའི་སང་གོ་བཞིས་བཏོག་པ་བྱ་འདེབ་ཀྱི་
ཅེ་ནས་ཁྱུང་རིགས་བཞིས་བསྐྱང་བའི་ཆེད་དུ་ནམ་མཁར་འཕྲོ་བ། ཤིང་བཅེགས་སོགས་བཟོ་འཕྲུལ་གྱི་
བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ཆོན་ཅི་དབང་པོའི་ཆོན་མདངས་ལྟར་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལོགས་བཞི་ནས་གསེར་གྱི་
མེ་ལོང་དང་ནོར་བུ་འབར་བ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་བཟོ་བཀོད་ཁྱད་དུ་འཐོན་པ་གསེར་གྱི་གཟི་འོད་རབ་
ཏུ་འཕྲོ་བས་མངོས་པར་བརྒྱན་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དེ་ལྷ་བྱ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་སྡོང་དུ་
གསེར་གྱི་རྒྱུ་ཕིབས་གཡོགས་པའི་བཟོ་བྱ་ཡང་དེ་སྐབས་ནས་བཙུམ་པར་མཛད་ལ། དེ་ལོར་གདན་ས་ཆེན་
མའི་མགོན་ཁང་དུ་རྟེན་མདོས་རྟེན་གཏོར་བཅས་པ་ཡང་རྗེ་རང་གིས་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་གནང་ཞིང་གསུང་
ཆོག་གི་ཆོགས་དབུར་ཡང་ཕེབས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་དམིད་ཀའི་དུས་ལ་ཉེ་བར་བབས་པ་ན་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྡེ་དང་སྤྱིའི་བཟོ་རིགས་ཀྱི་འགོ་མི་ཆེ་
བཟོས་བཅས་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོར་མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་སྐུ་གོན་དངོས་གཞི་དབང་བཞི་
ཚོགས་བྲེགས་པའི་སྲོག་དབང་བཅས་བཀའ་འིན་དུ་སྦྱལ་ཏོ། །

༡༧ །གདན་ས་ལུགས་རིར་སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཆོང་ཁར་སྐྱེ་བསངས་ལ་སྟེབས་པ།
གང་གི་ཆོ་མཛན་གྱིས་དགུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་རྒྱལ་ཞེས་པ་སྟོན་བུ་སྟེ་ཡིང་ཡོས་ཀྱི་ལོའི་དབྱར་ཉིན་
ལྷོ་ག་མཚམས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་ལ་གདན་ས་ལུགས་རིར་སྟེབས་འཕྲོ་ནས་སྤར་སྤར་གྱི་གཟིམ་ཁང་དུ་སྐྱེ་
མཚམས་བཅད་རྒྱུར་བཞུགས་ཏེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མངའ་བདག་མཉུང་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་དྲག་པོའི་ལུགས་བསྟེན་
འབྲུ་འབྲུམ་དུ་ཐིམ་པ་གནང་བའི་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་རྟགས་མཚན་གྱི་རིམ་པའང་དགེ་བར་བྱུང་བ་བཞིན་དེ་

༼སྐུ་བཅུ་པ༽

རྗེ་ཉིད་དང་སྤྱེ་སྤྱིད་མི་དབང་ཆེན་པོ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱུ་བཅས་ཤར་སྤྱོད་སྐུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ། འུ་
དཀར་རྫོང་ཚུན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་ཕལ་ཆེར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། ཕོ་བྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
རབ་རྒྱལ་གནས་པར་མཛད་ནས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོར་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་། ཆོས་
མིན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲེགས་པས་བསྟན་ལ་བརྟེན་པར་གཟས་པའི་ནག་པོའི་མཐུ་བུ་ལོན་བཞིན་དུ་གཉེར་བ་དག་
ལ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྫོང་མཛོན་སྤྱོད་རྣམ་པར་རོལ་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་
ལས་རིམ་མཉན་སྟེག་འཕངས་གསུམ། བསྐྱར་བསྐྱོག་བསད་གསུམ་སོགས་དྲག་པོའི་མཐའ་སྤྱད་དུག་གི་
སྟོན་སྐུ་བསྟན་པ་བསྐྱར་བའི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱེ་གཟར་གཡུལ་
འབྱེད་སོགས་མི་དབང་ཆེན་རྣམས་འགལ་འདུའི་བྱ་བ་མང་པོ་གཟིགས་པས་སྤྱགས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་
རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་གདན་ས་ལྷགས་རིའི་གཟིམ་སྤྱིལ་དང་། ཡང་དབེན་རྫོང་ཁའི་རི་ཁྲོད་གཉིས་སུ་ཡང་
ཡང་ཕེབས་ཏེ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་བསྟན་སྐྱབ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་སྤྱགས་ཉམས་སུ་
བཞེས་ཚུལ། ཞར་ལ་ས་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱེ་པ་མི་འབྱུར་བརྟན་པའི་སྤྱག་རྗེས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གསལ་བ་
བཅས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་གྲངས་ཞེ་གཉིས་པ་བཞེས་པ་ཡན་གྱི་མཛད་པ་རགས་རིམ་ཅམ་བསྟན་པའི་རྟོགས་
པ་བརྫོང་པའི་སྟོར།

༡༽ མོན་པ་ཨ་ཆོག་གི་རོ་ཆོལ་མེག་མེད་དུ་བཅོམ་པ་དང་གདུང་སྐུ་འཇམ་རྟོག་གི་དགོངས་རྟོགས་མཆོན་བརྫོང་
འབྱམ་སྤྱེ་གསར་བཅུགས།
དེ་ལྟར་དབེན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤྱགས་སྤྱོད་ཤིང་དགོས་པས་རེ་ཞིག་བཅད་རྒྱུ་བཞུགས་པར་བཞེད་ཀྱང་གཞུང་
ནས་མིའི་དབང་པོའི་གདན་འདྲན་གྱིས་སྤྱར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་གསང་
སྤྱགས་ཟབ་དོན་ཕོ་བྱང་གི་མགོན་ཁང་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རབ་རྒྱལ་གནས་པ་མཛད་ནས་གདན་ས་ཆེན་
པོར་ཕེབས། དེའི་ལོ་གཞུག་རྒྱུ་མོན་པ་ཨ་ཆོག་པས་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པར་མགོ་གདང་སྐྱབས་འཇུས་ཀྱི་གཡོ་
འཕྱལ་ལྷ་བུས་འབངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་བདོ་བའི་དཔེ་ལྟར་རུབ་སྤྱོད་སྤྱེ་གསར་བརྟན་པའི་རྫོང་ནས་འབྱུང་བའི་ཟིངས་རྒྱུན་

འཁྲུང་བའི་དར་འཕྲུང་གི་གཏམ་སྟོན་སྟེ་བས་ཡུང་བར་ཁོ་རང་གི་ཀུན་སྒོར་དང་བྱ་བྱེད་རན་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོར་
བས་འདི་ལྟར་བྱག་དགོས་སུ་སོང་བ་ལྟག་པར་སྟིང་ཆེའི་གནས་ཡིན་གསུངས་བཅའ་སྟོན་གྱིས་ཆེས་སུ་བཟུང་
ཞིང་། ཆོས་སྐུང་གི་ཆོགས་ལ་ཡང་གཏང་རག་གི་བསྐྱང་གསོ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། འིགས་བྱག་སྟིང་པའི་
འཁོར་ལོ་འདི། སྟིང་ཆེའི་གནས་ལས་གཞན་པ་མིན། འོན་ཀྱང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས། གཞོན་པ་
བྱེད་ལ་ལྟག་པར་བཅེ། །

༢། ཆོས་རྒྱལ་མི་འབྱུང་བརྟན་པ་དང་ལྷན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་བུམ་ཐང་རྩོན་གྱི་ཞབས་བསྐྱོར།
གང་གི་ཆོ་ཤར་ཕྱོགས་འབྲུག་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་བཞུགས་འབངས་མི་སྡེར་བཅས་པའི་
གདན་འདྲན་གྱི་ཞུ་ནན་ཆེ་བས། མི་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་པ་མི་འབྱུང་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ཐེབས་འདུན་
བཀའ་བསྐོས་ཀྱི་བཅའ་གཞི་མཛད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདྲ་ཆོད་འག་སོ་སའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རབ་གནས་བཀའ་ལྷན་གྱི་ཐུག་ནས་མཛད་པར་ཐེབས་དགོས་ཞུས་པ་བཞིན་འབྲོན་པའི་
དགོངས་པ་ཤར། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་བཀའ་བསྐོས་ཀྱི་ཐོག་ནས། ལམ་བར་གྱི་བྲལ་ཁུལ་སོགས་འབངས་
མི་སེར་སྤྱི་ནི་བདེ་ཐབས་ལ་དགོངས་པའི་སྐྱུ་འཁོར་ཆེབས་རགས་སོགས་ཀྱང་ཉུང་བསུས་བྱས་ཏེ་མི་འབྲུག་
གི་ལོ་ས་ག་ལྷོ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་མཐོན་གཉེར་ཨ་ཁུལ་མཛད་དེ་ཆེབས་
ལ་བསྐྱར་བའི་ཐེབས་ལམ་འབྲུག་དབང་འདུས་པོ་བྱང་ནས་གཟུང་། ཤར་ལུང་མཆོ་སྦྱང་། རི་གདང་
དགོན་པ། སང་ལ། ཅན་དན་སྤི། བཀའ་ལྷན་གླིང་སོགས་ཀྱི་རི་ཁྱུང་ལ་སྤོངས་རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་
ནས་འབྲུག་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་ནི་པོ་བྱང་དུ་བསུ་བསྐྱེད་གི་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་རིང་ནས་བསུས་ཏེ་རྒྱལ་
བའི་དུས་ཆེན་བཞི་འཛོམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཐེབས་སོ། །

དེར་ཁོད་ཡངས་ཚ་བོའི་མཛོད་ནས་ཕུང་བ་སྣ་བུའི་གཞིས་ལོན་གྱི་བཀའ་སྤྱི་བྱ་ཞོམ་པས་མཆོད་ཅིང་། མང་
འདུས་ལུང་པ། རུབ་ཚུ་སྟོད་ཚུ་སྟངས་གི་མཇལ་འབུལ་དང་ཅིད་སྒྲིའི་སྤྱོད་བྱུངས་གིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་གྱི་མིག་དང་ཡིད་ལ་དགའ་བདེའི་དཔལ་ཀུན་སྒྲིལ་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མགོན་ཁང་དུ་རྟེན་མཛོད་ས་

སྤྱོད་བར་བརྟེན་གཞུང་ནས་མགོན་གཉེར་རྩོམ་ལེགས་པ་དཔུང་བཅས་གཞུག་པར་གནང་ཞིང་། མ་འགྲུངས་
 པར་ཕྱག་མཛོད་པ་ཨཱུ་ཡང་དེའི་རྒྱབ་ཅུར་གནང་སྐབས་སྡེ་པས་ཇི་ཉིད་ལ་རུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མོན་པ་འདི་དག་
 གིས་རང་གི་བསྟན་སྲིད་ལ་གཞོད་འགའ་ཆེ་ཅམ་འདུག་པས་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཏྲགས་ལྷུང་དུ་འཐོན་པ་ཞིག་
 མཛོད་དགོས་ཞུས་པར། དེར་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་པ་ནགས་གནས་ཀྱི་བྱི་རྩུང་ཤ་མེད་སྤྱོད་མེད་ལྟ་བུར་གཉིས་
 ཀྱིས་དེད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་རྩལ་ཤུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཁའ་ལྷིང་ཆེན་པོར་བརྟན་
 བཅས་ཀྱིས་བདོ་བར་གཟུགས་པ་ཅམ་ནས་མཛོན་སྤྱོད་རྩལ་བསྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་གཏང་བཅོལ་བསྐྱལ་སོགས་མ་
 བྱས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་མོན་པ་ཨཱུ་ཆོག་མཐར་བུད་ཀྱི་གནས་སུ་གཏོང་
 བར་གདོན་མི་བའི་ཁ་ཆོན་གཅོད་པར་རུས་པས་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ལུང་པར་དམག་ཆེར་བརྒྱུད་ན་རང་གི་
 འབངས་འཁོར་ལ་ཡང་གཟན་པར་འགྱུར་སྲིད་པས་རེ་ཞིག་དཔུང་རང་མ་བཅུག་ཀྱང་ཡོང་སྟམ་འདུག་གསུང་
 བར། སྡེ་པས་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གནས་པ་ཐུགས་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་འཕྲལ་ཁོ་སྤང་རྒྱུང་ཡང་རྒྱབ་རྟེན་
 དགོ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་གཡོ་འཕྲལ་གྱིས་ནམ་ཐུགས་བྱ་དཀའ་སྤྱོད་ཅིར་འགྱུར་ཤེས་པ་མིན་པས་དེས་ན་དུག་གི་
 ལྷོན་པ་རྒྱུང་དུས་ནས་བཅད་པ་རང་ལྟས་འཐིངས་ཐེབས་པ་ལྟར། ཨ་ན་ལ་ཏེ་མེ་འབྲུག་གི་ལོ་འགོ་སྐར་མ་
 མགོས་ཏེ་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་མགོན་པོ་ལྷམ་བྲལ་ལས་མགོན་སྡེ་བརྒྱུད་དེགས་པའི་ཆོགས་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་བརྒྱུག་ཆེན་མོ་མཛོད། བདེ་མགོན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་མོའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་
 དགོས་རྣམས་རིམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དུས་སྐབས་འདི་ནས་གཟུང་ལོ་སྐར་ཆགས་སུ་དམིད་ཆེར་བར་
 ཞབས་བྱུང་གཏུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་དམིགས་པའི་མཆོན་བཛོད་འབུམ་སྤེར་འཇུགས་པ་
 དང་བསྟན་ནས་ཐུགས་སྐྱུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་པ་རྒྱ་མཚོར་པརྟེན་སྤྱོད་པའི་དོ་རྩལ་གྱི་རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་རྩེས་གནང་རྒྱས་པ་འཇམ་དཔལ་མཆོན་བཛོད་དང་ཆོ་གའི་ལུང་བཅས་བཀའ་བྱིན་
 དུ་སྐྱུལ་ཏོ། །

དེ་ནས་ནག་རྒྱའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པའི་དུས་ཆོས་བཟང་པོར་གདན་ས་ཆེན་པོའི་བླ་མ་ལྟ་ལང་
 གི་ལྷེབས་བྲིས་རྣམས་ཀྱང་བཞེངས་གྲུབ་པའི་རབ་རྒྱལ་གནས་པ་མཛོད། མི་རིང་བར་རུབ་ཕྱོགས་བརྒྱ་ལིང་
 རྫོང་ཐུག་རྒྱ་བཞེས་ཞིང་། མོན་སྡེ་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆབ་འབངས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་ཨཱུ་ཆོག་གི་མགོ་ལག་

འཁྲེང་བའི་དར་འཕྲར་གྱི་གཏམ་སྟོན་སྟེ་བས་བྱུང་བར་ཁོ་རང་གི་ཀུན་སྟོང་དང་བྱ་བྱེད་དཔེ་ལས་ཀྱི་སྟུང་
བས་འདི་ལྟར་བྱུག་དགོས་སུ་སོང་བ་ལྟག་པར་སྟིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་གསུངས་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་
ཞིང་། ཚོས་སྤྱང་གི་ཚོགས་ལ་ཡང་གཏང་རག་གི་བསྐྱང་གསོ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །རིགས་བྱུག་གི་དཔེ་
འཁོར་ལོ་འདི། སྟིང་རྗེའི་གནས་ལས་གཞན་པ་མིན། འོན་ཀྱང་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས། ལའོད་པ་
བྱེད་ལ་ལྟག་པར་བཅེ། །

༢། ཆོས་རྒྱལ་མི་འགྱུར་བརྟན་པ་དང་ལྷན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་བུམ་ཐང་ཚུན་གྱི་ཞབས་བསྐྱར།

གང་གི་ཆོ་ཤར་ཕྱོགས་འབྲུག་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་དང་བཞུགས་འབངས་མི་སྡེར་བཅས་པའི་
གདན་འདྲན་གྱི་ཞུ་ནན་ཆེ་བས། མི་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་པ་མི་འཇུག་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ཕེབས་འདུན་
བཀའ་བཁྲོས་ཀྱི་བཅའ་གཞི་མཛད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འད་རྫོང་ཁག་སོ་སེའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པར་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རབ་གནས་བཀའ་ཁྱིམ་གྱི་ཐུག་ནས་མཛད་པར་ཕེབས་དགོས་ཞུས་པ་བཞིན་འབྱོན་པའི་
དགོངས་པ་ཤར། དེ་ནས་མཆོད་ཡོན་བཀའ་བཁྲོས་ཀྱི་ཐོག་ནས། ལམ་བར་གྱི་བྲལ་ཁུལ་སོགས་འབངས་
མི་སེར་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་ལ་དགོངས་པའི་སྐྱུ་འཁོར་ཆིབས་རགས་སོགས་ཀྱང་ཉུང་བསྐྱུས་བྱས་ཏེ་མེ་འབྲུག་
གི་ལོ་ས་གསུམ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་གཉེར་ཨ་ཁུལ་མཛད་དེ་ཆིབས་
ཁ་བསྐྱུར་བའི་ཕེབས་ལམ་འབྲུག་དབང་འདུས་པོ་བྱང་ནས་གཟུང་། ཤར་ལུང་མཆོ་སྦང་། རི་གདང་
དགོན་པ། པད་ལ། ཅན་དན་སྤི། བཀའ་ཁྱིམ་སྤྱིར་སོགས་ཀྱི་རི་ཁྱུང་ལ་ལྗོངས་རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་
ནས་འབྲུག་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་ནི་པོ་བྱང་དུ་བསུ་བསྐྱེད་གི་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་རིང་ནས་བསུས་ཏེ་རྒྱལ་
བའི་དུས་ཆེན་བཞི་འཛོམ་གྱི་ཆོས་ལ་ཕེབས་སོ། །

དེར་འོད་ཡངས་ཚ་བའི་མཛོད་ནས་སྤུང་བ་ལྟ་བུའི་གཞིས་ལེན་གྱི་བཀྲར་སྟི་གཞོམ་པས་མཆོད་ཅིང་། མང་
འདུས་ལུང་པ། རྩལ་ཆུ་སྟོད་ཆུ་སྤྲད་སོགས་ཀྱི་མངལ་འབུལ་དང་ཅིང་སྤྱི་སྤྱོད་བྱངས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མིག་དང་ཡིད་ལ་དགའ་བདེའི་དཔལ་ཀྱན་སྒྲིན་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མགོན་ལང་དུ་རྟེན་མདོས་

རྣམས་ཀྱང་གཟིགས་ཡུལ་དུ་བཀྲིས་ཏེ་ཆལ་ལུང་དུ་བཞུགས། མེ་འབར་མཚོ་གཟིགས་ལ་ཕེབས་པས་མཚོ་
 དེའི་དཀྱིལ་ནས་སྟོད་མི་མོ་མཛེས་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ་སྤྲད་སྤྲུལ་མཛུགས་ཏུ་འབྲིལ་བཞིག་གིས་བཅའི་རྣམ་
 འབྱུང་འབྲེལ་མང་དུ་བྱས་པ་གཟིགས་མེད་ཀྱང་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་དགོངས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་
 གསུངས། དེ་ནས་བྱ་དཀར་རྫོང་དུ་ཕེབས། དེར་འབུལ་གནང་གི་རིམ་པ་གྲུབ་ནས་སྤར་མཚོད་ཡོན་ལྷན་
 རྒྱལ་ཚོས་འཁོར་རབ་བརྟན་རྩེར་ཕེབས་གཞིས་བྱེས་གྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
 འོམ་དབང་ཆེན་མོ་སྤྲུལ་ཅིང་། ལྷ་འབངས་སོ་སོར་སྤྲེད་དུ་ཡང་རང་རང་གང་འདོད་གྱི་དབང་ཚོས་ཁྱིད་
 ལུང་སོགས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཆར་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱའི་དགེ་ལེགས་གྱི་སྤྱུ་གུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །

༣། ཤར་རྫོང་ལག་གི་འབུལ་བ་དང་སྤྲད་སྤྲེད་གསང་སྤྲུགས་ཚོས་འཁོར་བརྟན་དེ་གང་ནས་ར་ལོག་ཕེབས་པ།
 དེ་ནས་མཚོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་བྱུང་དུ། སྤྱི་སྤྱོད་བསོད་ནམས་གྱི་གཏེར་མཛོད་ཆེན་པོ་སྤྲེ་པ་ནས་ལུང་
 པ་ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་འབུལ་ཆན་གྱི་ཐོག་མར། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པདྨ་སྤྱིང་པས་མེ་འབར་མཚོ་ནས་
 གདན་དུངས་པའི་གཏེར་སྤྱོད་མཐོང་བ་ཀུན་གྲོལ་སྟོ་ཆེན་འཛམ་སྤྱིང་གཡས་བཞག་སོགས་ཁྱད་མོར་གྱི་འབུལ་
 བ་བགྱང་བྱའི་ཡུལ་ལས་བརྒྱལ་བ་ཕུལ་བ་རྣམས་རིམ་པར་བཞེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་བཀྲ་ཤིས་
 སྤང་། གཞོང་གར། ལྷན་གྲུབ་རྩེ་སོགས་གྱི་རྫོང་བཞུགས་ཀྱལ་པོ་འབངས་མི་སྤྲེར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་འབུལ་བ་བཅོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དང་། རང་རང་ཡུལ་སྤྲུགས་གྱི་རྩེད་སྤྲུ་གར་སྤྲུ་ཚོགས་གྱི་
 གཟིགས་མོས་མཚོད་ཡོན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་བག་ཕེབས་ཤིང་། ཡུལ་འཁོར་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་
 ཉམས་གྱི་སྤྱུ་གཞས་འདོད་ཡོན་གྱི་རོ་ལ་ཉིན་མཆན་དུ་སྟོད་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་དུས་འདའ་བཞིན་པ་ནས་
 ཕེབས་པར་སྤྲུགས་ཚོས་སྤྲོད་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་གྱི་རྫོང་སྟོད་ཆེ་ཆུང་གཏེར་ལས་འཛིན་རྒྱལ་པོ་འབངས་འཁོར་
 བཅས་པའི་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་གང་ལ་གང་འོས་གྱི་གནང་སྤྲོན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ཞལ་བཀོད་ཞིབ་འཐེམས་སུ་
 སྤྲུལ་བས་མི་སྤྲེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡིད་ཆོམ་པར་མཛད་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཞབས་གྱི་འཁོར་ལོ་གང་དང་གང་དུ་
 བཀོད་པའི་རྫོང་དང་ཡུལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་མ་དེས་པ་སྤྲུ་ཚོགས་གྱི་ལྗོངས་རྣམས་སུ་སྤྲུ་གསུང་སྤྲུགས་གྱི་རྟེན་
 བརྟེན་པར་བཅས་པ་རྣམས་ལ་རབ་གནས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་སྤྲུག་ནས་ཀུན་ཏུ་འཐོར་བའི་མཐུ་ལས་ཡུལ་ལམས་

ཐམས་ཅད་དུ་ལོ་ལྷན་ལེགས་ཤིང་གནས་གཞི་རྣམས་མཐའ་བཅོན་པ་དང་སྐྱེ་དགུ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ཐོས་
 དན་རེག་གིས་གདུལ་བྱའི་ཞིང་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་བྱང་རྒྱལ་བ་ཅན་དུ་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ཆོས་སྤྱད་གི་ཆོག་པ་ལ་གཏང་རག་གི་བསྐྱང་གསོ་ཆོག་པས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་དར་ལྷ་གོས་ཀྱི་མཆོད་
སྟོན་མངའ་གསོལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་རྒྱུ་པར་གནང་ནས། མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་སྤྱར་ཆིབས་
ཁ་བསྐྱར་བའི་ཕེབས་ལམ་ཅན་དན་སྟེ། སྟོང་སྟོང་སྟེང་བཅད་ལ་སོགས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་སྤྱོད་འབྲུམ་དགོན་
པར་བསུ་བསྐྱེད་བཅས་ཕེབས་ཏེ་བཀུར་སྟེ་གཞི་མ་པས་མཆོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་སྤྱང་སྟེང་གསང་སྤྱགས་
ཆོས་སྤྱིང་ནས་མཆོད་རྫས་ཀྱི་བཀོད་པ་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་བ་དན་སྟེ་ཕུར་དང་གཞན་ཡང་རོལ་མེདི་བྱེ་བྲག་
རྣམས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྲ་རྒྱ་རྣམས་གྲལ་གྱི་འཕྲེང་བ་རིམ་པར་བསྐྱར་བའི་མདུན་ནས་བདུག་
སྟོས་ཀྱི་དུད་སྟོན་གཡོ་བའི་སྟོས་འཛིན་པ་བཅས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་འང་སྒྲུལ་སྤྱར་གསོལ་ནས་དུལ་
བ་དང་ཞི་བའི་ཀུན་སྟོང་འིན་རྟེ་མཛེས་པས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལྷ་རྫས་དཀར་པོའི་དར་ཡུག་ཆེན་ཕུག་རྟེ་བསྐྱམས་
པས་རྒྱུད་རིང་པོའི་ལམ་ནས་བསུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་ག་ལ་བར་ཕེབས་སོ། །

དེར་བཞུགས་གྲལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལྟའི་འཕྲོར་པ་ཆེན་པོས་མཆོད་ཅིང་། གར་འཆམས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་
 གཟིགས་མོས་དགས་ཤིང་འབྲལ་ཆོན་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་ཡས་ཆིབས་རྒྱལ་བའི་ལེགས་སྒྲེས་
 གནང་སྒྲིན་ཡང་གུ་མོ་པ་སྒྲལ་ཅིང་། སྒྲན་ལུང་སྒྲིན་བདག་བཅས་པའི་འབྲལ་ཐབས་བཞེས་ནས། ཡང་
 ཆོ་ལ། གངས་ལ། སྟབ་ལ་སོགས་བརྒྱད་དེ་སྟོན་ལུང་ཆོས་སྟེ་ནས་པ་དམ་པའི་སྒྲལ་སྒྲུ་དཔོན་སྟོབ་འཕྲིན་
 ལས་དཔལ་འབར་གྱིས་བསྐྱེད་བཅས་སྒྲ་བྱང་དུ་ཕེབས། འབྲལ་བ་དང་འཆམས་ཀྱི་གཟིགས་མོས་
 དགེས་བཞེན་པར་རྒྱལ་སྐས་དག་གི་དབང་ཕྱག་གི་གདན་ས་མཁོ་ཐང་གྲང་གསར་དུ་ཕེབས། དེར་མཁོ་ཐང་
 སྟེ་གླིང་གསུམ་གྱི་མཇལ་འབྲལ་ཞུས་ཏེ་མོ་ག་ལ་ནས་འབྲུག་དབང་འདུས་པོ་བྱང་དུ་ཕེབས། སྟོང་ལ་ནས་
 རིམ་པར་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཞིག་སྒྲུ་ངལ་བསོ་བསྟེན་ནས་བཞུགས་སོ། །གང་
 ཆོ་སྟེ་དགུའི་བསོད་ནམས་རྒྱང་འགོས་ཀྱིས། སྐབ་བསྟན་སྒྲུང་བ་འཛིན་པའི་ཉིན་བྱང་འདི། །ཤར་སྟོགས་
 ས་འཛིན་ཅུ་མོར་འཆར་མ་ཐག །དག་ལེགས་ཕན་བདེའི་སྒྲུང་བ་འབྲུམ་གདལ་བས། །སྟིགས་དུས་མཆོན་

མེར་སྲོད་པའི་ནམ་ལངས་ཏེ། །ས་ལ་བདེ་སྲིད་འད་བསྐྱེའི་ཚོགས་དར་བར། །སྲིད་གུའི་ཡུང་བ་ཅེ་བའི་སྤྱ་
དབངས་ཀྱིས། །སུམ་ཅེན་གནས་ཀྱི་དོར་འད་འདིར་འཕོས་སྤྲུམ། །

༩། གདན་ས་ལྷགས་རིང་སྐྱམ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པ་དང་བོད་ཀྱི་ཐེ་མིང་སྦྱིན་པས་དཔག་དཔུང་བཙུགས་པ།
དེ་ལྟར་ཐོངས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་བཟང་པོར་འབངས་མི་སེར་གྱི་སྦྱིད་སྤྱད་ཀྱི་ཐེ་མིང་སྦྱིད་ལམ་ལ་སོགས་པ་
གཟིགས་ཤིང་དགོངས་པས་དབེན་པ་ཁོན་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེ་མིང་སྦྱིད་ཀྱི་ཐེ་མིང་སྦྱིད་ལམ་ལ་སོགས་པ་
ལྷགས་རིང་གཟིམ་ལང་དུ་ཐེབས། དེ་སྐབས་གཟིམ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་ཞབས་ཕྱིར་འབྱོར། མི་རིང་
བར་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཏེ་གཙོ་བོར་དཔལ་མགོན་སྤྱད་བཞི་པའི་སྦྱིན་པ་གསང་བ་ཡང་གསང་སྒྲམ་མེད་བཞིའི་
སྤྱབ་པ་རྣམས་དུས་གངས་མཆོན་མའི་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལས་རི་ལྟར་བཞག་པ་བཞིན་བསྟེན་པ་ཚུལ་
མཐུན་ཐུང་པའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ། ལྷ་མོ་དུང་སོལ་མ། ཆོ་རིང་
མཆེད་ལ། རྡོ་རྗེ་གཡུ་སྦྱོན་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྤྱང་པལ་ཆེར་གྱི་སྦྱིང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྐབས་ཞོར་བཞུགས་
སུ་བསྟེན་པ་དང་ཁྱད་པར་མགོན་དཀར་རྟག་པའི་རྡོ་རྗེའི་བསྟེན་སྤྱབ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ཅིང་། དེར་མ་
ཟད་རྒྱན་གྱི་སྤྱད་པ་དམ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་། སྤྱ་ཐུན་ལ་སྒྲམ་མའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་འཛོམས་མཐིང་ཀ་ལྷ་བཙེ་
ལའི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་གཟུངས་རིང་བརྒྱུ་ཅ། འཇམ་དཀར་བདག་བསྐྱེད་བཞུགས་པ་སྦྱོང་སྤྱད་ཀྱི་འཇམ་
དཔལ་མཆོན་བཛྲོད་བཅས། གཏོར་མ་བརྒྱུ་ཅ་འཇམ་ལ་སེར་ནག་གི་ཆུ་སྦྱིན་བཟང་སྦྱོད་བུམས་སྦྱོན་དགེ་
སྦྱོར་བདུན་པའི་སྦྱོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ཉིན་གུང་ལ་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མ། དགོངས་ཐུན་ལ་
ལྷན་སྦྱོར་གྱི་བཞུགས་པ་ལྷ་མགོན་སྦྱོར་གསོལ་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་སྦྱོར་རྒྱས་པ་ལེར་སྦྱིན་གྱི་བཞུགས་པ་དང་བཅས་
པ། སྦྱོང་ཐུན་གྱི་བསྐྱེད་འཁོར་ལ་སྒྲམ་དཀར་པོའི་ཆོ་གརྒྱས་པ་བཞུགས་པ་བརྒྱུ་ཅ། གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་རྟ་
མགོན་དཔལ་འབྱོར་གཅིག་པའི་བཞུགས་པ་སྦྱོང་ཅ་སོགས་སྤྱར་ཆགས་སུ་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱ་ཐུན་རིམ་
པར་ཅ་གསུམ་ལྷའི་བསྟེན་སྤྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཞུགས་རི་ལྟར་སོང་པའི་གངས་ཐོ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེན་པའི་དམིགས་
རྒྱུན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་མཆོག་གི་བཀའི་བསྐྱེད་མ་བཞིན་རྗེ་རང་གིས་སྤྱད་བྱིས་སུ་བཀོད་འདུག་ཀྱང་
དེ་ཚུལ་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་སྤྱད་བྱིས་རོ་མ་ནི་མཛུལ་ཡུལ་དུ་མ་ཐུར་ཏོ། །

ས་གནི་གང་བའི་གཡུལ་གཤོམས་ཀྱང་། ཏུས་ལོ་རྒྱའི་ཡུན་འགྲངས་མི་བསྐྱགས་པར། འབྲུལ་སང་
དང་གནང་གི་ཏུས་དག་ལ། ཏྲགས་མཚན་མ་རྒྱུད་ཏུ་སྟོན་ལ་སྟོས། །

ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་མང་པོ་ཞིག་གཏོར་བརྒྱག་གནང་མ་གྱུ་བ་ཀྱི་བར་
 ཏུ་བརྗོད་པར་བྲགས་ལ། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་སྒྲ་མ་གསང་སྒྲགས་སྤྱིང་པ་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྗོད་ཏུ་ཡོད་པར་
 རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀའ་ཤོག་འདི་བཞིན་དུ་གནང་སྟེ། ད་ལམ་ཀུན་རྗོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཅི་ཡང་དགོས་པ་ཞིག་བྱང་དོན་
 ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆེད་དུ་འདིར་སྤྱི་མནན་ཞིག་བྱེད་དགོས་འདུག་པས། རྒྱ་མའི་
 བྱང་གིས་ཁམས་ས་ལ་ལི་རྒྱའི་དབྱིབས་ཆ་ཆང་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་འཕྲལ་དུ་བསྐྱུར། འདིའི་
 རྟེན་འབྱུང་གི་མཐུ་ལས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པའི་དབྱེད་དཔུང་བགོགས་རིགས་ཐམས་
 ཅད་ངེས་པར་འཛུམས་པའི་ཁ་ཚོན་ད་ལྟ་ནས་གཅོད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཐེབས་པ་ལྟར། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་
 པོའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེད་སྤྱི་མནན་པར་མཛད་པས་དེ་ཕྱིན་རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་དམག་དཔུང་གི་ཁེངས་
 པ་བསྐྱེལ་ཏེ་རང་ཁྱིམ་བདེ་འཇམ་དུ་སོང་བ་འདིའོ། །

དེ་ནས་འབྲུག་པ་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱུད་དེ་གནས་ཆེན་པོར་ཕེབས། རྟོན་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནག་ཕྱོགས་
 གྱི་མཐར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ། སྡེ་པས་བོད་ཀྱི་དཔོན་འགོ་དྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་རུས་བརྗེད་བྱང་དུ་བཀོད་ནས་
 སྤུལ་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱི་རྟགས་འཕྲོན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་ཞུས་པར། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
 ལ་སྡེ་ཐོག་ཁང་འཐབ་དགུང་འཐབ་ཀྱི་དབྱ་སྡི་ཆགས་སྤང་ཕྱོགས་བསྡེབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྒྲར་ཆགས་གནས་
 ཆགས་སོགས་ཁ་གཉིས་སུ་ཡོད་སྐབས་སུའང་། གཙང་དམག་ཐེངས་གཉིས། དགོ་ལྷན་པའི་དམག་
 ཐེངས་གསུམ་བརྗེད་ས་པ་ཀྱན་རིམ་པས་རྩོུ་མ་ལམ་གྱི་རི་བོར་རྒྱ་ལོང་གི་མཚོན་ཅེ་བཏབ་པ་བཞིན་སོང་
 སྟེ། ཐབས་ཤེས་རྟགས་པའི་གོ་མཚོན་འབྲུལ་བར་སྤུལ་ཏེ་རང་གྲུས་ལ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟོ་ཁ་བཞིའི་
 ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་དབྱ་ལ་མཚོན་ཅེ་དང་གཉིན་ལ་སྒྱུར་ཁའི་ཁ་ཞབས་གཅིག་དུ་སོང་གཤིས། རི་བོ་
 དགོ་ལྷན་པའི་དཔོན་འགོ་སྟེ་སྡེ་མི་སྡེར་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་འབྲུལ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་དཔུང་

འཇུག་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་གཡུལ་བཀོད་རིམ་རྒྱུ་ལག་ལེན་གྱི་ཁོང་རང་ལྟ་འབངས་མི་ཞོར་རྒྱ་དང་དྲུང་འགྲོར་
བཅས་པ་ཀུན་ལ་གྲོན་དུ་འཇུག་པའི་ངལ་བ་ཅོམ་ལས། རེད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་
འགལ་དུ་འགྲོ་བ་མི་འོང་བ་གཞིར་བཅས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པས་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཙུན་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་སྤྱི་འགྲོ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་ལ་
དགོངས་པའི་ལུགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཡུལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་སྤོངས་འདི་ཆོས་བཞིན་བདེ་བར་སྦྱོང་བ་ལ་
གཞན་དག་གཞོད་སེམས་ཀྱི་དབལ་འཇུགས་པའང་། འགའ་ཞིག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་གང་ལ། ཟུག་རྩ་སྤྱི་
བའི་སྤང་བ་ཡོད། ཁེས་མཁས་པས་བཙུན་པ་ལྟར། སྤྱོད་སྤོངས་འཛིན་ཅུ་འཐུས་ཀུན་སྤོང་ཞེ་བཞག་གིས་
བསྟན་པའི་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྤྱི་དལ་སེམས་པ་ལྟ་ཞོག །རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་མི་ཞོར་
རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་བར་གསུམ་དུ་རིམ་བརྒྱུག་གྱང་རིམ་སྒྲུབ་པར་སེམས་པའི་ཆོས་མིན་སྟོབས་ཀྱི་
དྲིགས་པས་ཕྱག་དོག་གི་ས་གྲུན་ཀ་འཛོལ་བའི་མི་ལ་ལྟ་དང་ལྟ་ལ་མཐུན་དཔེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་
བསྟོང་པ། དཔལ་རྗེ་རྗེ་ཞག་པོ་ཆེན་པོའི་མཐུ་བྱ་ལོན་བཞིན་དུ་བསྟེགས་པ་འདི་དག་ལ་རང་གི་འདོད་པ་ཞེ་ལ་
བརྟག་པའི་གཞོད་སེམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་བཀའ་ཡི་བདེན་པ་བརྗོད་
པ་ཅོམ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། ཕུར་པ་བཀོད་ལ་འབུམ་སྤེའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱི་རྗེས་བསྐྱལ་བའི་དམ་ཆོག་ནི། །
བསད་ཅིང་མནན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་པོ་རྗེ་རྗེས་གཏམས་བྱས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེ་རྗེས་བསྐྱོམ། །
ཞེས་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱུག་རི་ཀའི་ལེགས་བཙུན་ཟེལ་མངར་ལས། བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ནག་པོའི་མཐུ་བསྐྱུབ་
ཅིང་། །རང་དོན་དཀར་པོའི་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བའི། སྤྱོད་སྤོངས་པ་དེ་འདྲ་ལྟ་སྟེགས་ནང་འདུག་གྱང་། །
སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཅེས་པའི་མིག་འབྲས་ཡིན། ཁོང་བསྐྱབ་ཆོང་རྗེས་ནག་པོའི་མཐུས་བྱེད་ཅིང་། ཁོ་
འདིའི་ཆགས་སྤང་ཁོང་དུ་འཛོངས་སྒྱུར་པའི། སྤྱོད་སྤོངས་པ་དེ་འདྲ་བསྟན་འཛིན་ཁོད་འདུག་གྱང་། རྟག་པོ་
བདུད་ཀྱི་བང་ཆེན་དང་པོ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་པད་དཀར་ཅལ་རྒྱུག་མི་བྱེད་པར། རྟག་པོའི་མཐུ་ཡིས་འཁོར་
བར་མི་འདོར་ཞིང་། །དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་ངན་སོང་སྒོ་བཀག་སྟེ། །བསྟན་ལ་ཅི་ཕན་ཁོ་ན་བསྐྱུབ་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

༦། མངོན་སྟོན་དཔག་ལས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐོད་དམག་སྤྱོད་གོང་བ།

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་དཔལ་གསལ་བ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མགོན་པོའི་
 རྒྱུད་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔག་པོའི་འཕྲིན་ལས་ནག་པོ་སྟོང་གི་མངོན་སྟོན་ཆེན་མོའི་ལས་རིམ་གྱི་
 བཅས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ལིང་མིང་རུས་བཅས་པ་བྱིས་ནས་མགོན་ཁང་ཆེན་མོར་གྲུབ་ཁུང་གི་ནང་དུ་
 དཀར་ལིང་རྣམས་རིམ་པར་བརྟེན་པ་གནང་སྐབས། སྤེ་པའི་སྟན་དུ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་གདུང་ནག་པོ་མི་
 འདུག་ཟེར་བའི་འཕྲོས་པ་གསལ་འཕྲལ་སྤེ་པ་རིངས་སྐབས་སུ་ཐེབས་ཏེ། ཁོ་གདུང་ནག་པོ་མེད་ཆོད་འདྲ་
 བས་ཁོའི་ལིང་རང་གཞུག་པ་མ་གནང་ཡང་འོང་བ་འདྲ་གསུང་བ་བཞིན་དུ་གདུང་ནག་པོའི་མིང་རུས་བྱིས་
 པའི་ལིང་གྲུབ་ཁུང་ནས་བཏོན་ཏེ་རྒྱལ་བསྐྱུར། མི་རིང་བར་ཁོ་པ་བསྐྱུང་ཡོད་འདུག་པའི་གཏམ་སྤེ་པའི་སྟན་
 དུ་གསལ་པས་ཐུགས་ཐུག་པོ་མཛད་ཀྱི་འདུག་སྟེ། ཁོ་ལ་དབྱེ་ལྟ་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་གིས་ངེས་པར་བསྐྱུང་སྟོབ་
 བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་འདུག། དེ་མིན་གཞན་མིང་རུས་བྱིས་པའི་ལིང་གྲུབ་ཁུང་དུ་རྩྱུང་པ་རྣམས་ལ་རྟགས་ཅམ་
 མ་བྱུང་བ་མི་འདུག་གསུང་ངོ་། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས། བསྟན་པ་བསྐྱུང་བའི་བསམ་
 པ་དང་། སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྷན་པ་ཡིས། ཡེངས་པ་མེད་པར་བྱས་གྱུར་ན། དེས་པར་འབྲུབ་པར་གདོན་
 མི་ཟ། བརྒྱ་བྱིན་དག་གི་སྒོ་གྲུང་གཡོ། སྤྱི་ཅན་དབྱེ་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དང་
 རབ་ལྷན་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ནས་ཉོར་ཁྲ་བཅུ་གཅིག་
 པའི་ཉི་ཤུ་གསུམ་ནས་གསུང་ཆོག་འཛུགས་པ་གནང་བའི་གདབ་ལས་ཀྱི་སྐབས་དང་སྦྱིན་སྟེག་གི་དུས་སུ་སྤེ་
 བརྒྱད་ལས་ལ་བྲེལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བྱིལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། མཆོན་མོ་འདྲུ་ཁང་གི་རྒྱ་མཐོངས་ནས་བམ་ཡང་
 ཡང་བསྐྱུར་བའི་ཁུན་རྒྱ་རྒྱུང་མ་ནས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་། ལྷག་པར་གཡུལ་རྒྱལ་མགོན་ཁང་ཆེན་མོའི་བསྐྱུང་
 རྒྱུན་པའི་གཟིགས་སྐྱུང་ལ་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་དཔུང་རྣམས་དམག་དཔོན་གཅེར་བུར་བཞག་ནས་དུ་ཤུམས་
 བྱེད་པ་དང་། ཁོང་རང་ནང་འཐབ་བྱེད་པ་དང་། རུ་མཆོན་གྱི་ཅེ་མཛུགས་ལྟོག་ནས་འཁྱེར་བ་སོགས་དབྱེ་
 ཕྱོགས་ལ་ངན་པའི་མི་ལྟས་མང་པོ་བྱུང་བ་བཞིན་ཉེར་དགའི་གཏོར་བསྐྱོག་གི་སྐབས་དང་དུས་མཚུངས་སུ་
 མགོན་ཁང་གི་ཐོག་ནས་ལུབ་ཕྱོགས་སུ་བཙོ་ཆེན་པོ་སོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་བྱུང་
 འདུག་ཅིང་། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཁྲ་བ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་གཅོང་དཔུང་རྣམས་ཆོས་སྟོང་གིས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་

གཤམ་བྱུང་། ས་དགར་ལར་སྐྱར་བཏབ་སྟེ་དོག་ལ་ལས་བབས་ནས་ཡོང་བར། རིགས་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་པས་
སེམས་ཀུན་ནས་སྒོངས་པ་བཞིན་དུ་སོང་སྟེ། རང་སྟོགས་ཀྱི་འཁྱུ་ལག་པམི་བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་ཞིག་དང་ཕྱད་པར་
ཁོང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་མཚོན་ཆ་སྒྲ་ཚོགས་དང་རུ་དར་དམར་པོ་འབྲེར་བའི་དམག་གི་དཔུང་ཆེན་པོ་སྐྱར་
དང་ མི་འདྲ་བའི་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་ཁོངས་པ་མཐོང་བའི་འཛིགས་སྐྱངས་ཀྱི་འཁྱུར་བཏབ་ཆེན་པོ་སོག་སྟེ་རྟ་
རྟ་པོར་གྱུར་པས་གོ་མཚོན་ཐམས་ཅད་རང་གར་བོར་ནས་དཔོན་གཡོག་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཆགས་མེད་
པར་ག་ཆད་དུ་བྱོས་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བཀའ་སྐྱུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དཔུང་གིས་བསྟོར་བས་
རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱུད་བཞིན་དུ་སོང་སྟེ་ཐར་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། བཅ་མཁའ་རྣམས་དང་རྒྱལ་མཚོ་དང་། རི་དང་བྲག་ཏུ་སོང་བ་དང་། ལམ་སྟོགས་གར་
 དང་གར་སོང་ཡང་། །བྱས་པའི་ལས་ལ་མཐར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བྱུང་བ་
 ལྟར། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྟོན་ལས་ཀྱིས་སྟོང་བར་ངེས་པ་པ་ལོལ་གྱི་དཔུང་སྒྲིའི་གཙོ་བོ་སྤྲུལ་པོ་ནས་
 སོགས་འགའ་ཞིག་མཐར་བྱེད་དུ་བལ་ཞིང་། གཞན་མ་སྟེ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་བརྟེན་པ་སོགས་དུང་འཁོར་
 ཆེ་བྲས་སུ་མ་ཅུ། ལྷིང་དཔོན་དུག་ཅུ། གཞན་འབངས་འཁོར་སུམ་བརྒྱར་ལོངས་པ་བཅས་གཏེ་ཏུར་
 གཟུང་། དགོན་སྐྱུ་མ་བདེ་མཚོག་མགོན་པོ་བློས་པ་ཡག་རིམ་བརྒྱུ་བར་གཞན་སྟོན་གྱིས་གྲོངས་བ་སོགས་
 ཤར་ལུབ་སྟོགས་སོ་སོའི་དཔུང་རྣམས་ཚུར་བརྒྱངས་པས་མ་བྱལ། ཕར་བློས་པས་མ་ཐར། བར་དུ་སྤྱར་གྱི་
 སོ་འཛོན་བྱས་བསྐྱད་པས་ཀྱང་ནམ་ལྔའི་ཆད་དུག་གིས་མནར་བར་བརྟེན་འགྲོ་གཉིས་སྟོད་གསུམ་གང་ས་ནས་
 བྱ་དཀའ་བར་བྱག་པས་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་མཐུ་རུས་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ་སྤྱ་འཁུམས་པར་སྦྱར་
 ཏོ། །

༧ བད་ཀྱི་རྩོམ་ཆོར་སྤྱིར་རྩལ་པོས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེས་སྒྲོབས་པར་གསོལ་བ། དེ་ཡང་འཛིག་
རྟེན་སྒྲུང་གེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རོལ་པ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལས་ཅིར་ཡང་སྒྲུང་། །འདུལ་ཐབས་དྲག་པོ་བདུད་ཀྱི་
ཆས་འདྲ་ཡང་། སྤྱིར་རྩལ་ཐུབ་སེམས་ལས་ཉམས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། སྐུལ་དེའི་
ཆོ་རྩལ་ཀྱི་ཐུགས་ལ་དྲག་པོ་མཛོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་འདི་འདྲ་སྤྱིར་དང་ཀྱང་གི་ཁོང་ནས་བྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱུ་

པ་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་དོན་གྱིས་སྤྲུགས་དགོ་ཡང་། འཕྲུལ་ཆོ་གའི་རྩལ་བཞོད་ཀྱི་བཅའ་གཞི་བཤམས་པ་
ནས་གཟུང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་བརྩུབ་མོ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དགོས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རང་སྤྲོ་མའི་མིང་བདགས་
ཀྱི་བྱ་ལས་སུ་འོས་པ་ཞིག་མི་འདུག །ལྷག་པར་སྟོ་བོད་ཀྱི་མི་སྡེ་གཡུལ་རོར་ཤི་ཆད་མཆོན་གྱིས་སྤྲུག་པ་
སོགས་སྟེ་འགོ་པལ་ཆེར་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྟོད་པ་འདི་ནམས་སྟིང་རེ་རྩེ། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་
མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོར་བརྟེན་པར་གཟས་པའི་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་དཔོན་པོ་འདོད་ལ་བརྟེན་པ་
མཐའ་མིར་རྒྱབ་རྟེན་རེ་བའི་བསམ་ཆུང་འགའ་ཞིག་གི་ཞོར་ལ་འཁོར་འབངས་ཐམས་ཅད་སྟེ་གཟར་ཆེན་པོའི་
ལས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་འདི་དག་ཨ་ཙམ་སྟིང་རེ་རྩེ་དགོངས་པ་བཟོད་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྤྲུགས་
ལ་འབྲུངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཎྌ་འབྲུང་གནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྩུལ་འདི་ལྟར།

འདོད་པ་ཁ་རྒྱལ་དུ་བཏང་ནས། འབྲོར་སློབ་ས་མང་འཁྱེད་གིས་དྲེགས་པའི། གངས་ཅན་དབུས་གཙང་
 གི་དཔོན་པོ། མི་གཟུགས་སྒྲིན་སྒྲིང་གི་ཚོགས་རྣམས། གཞན་སྡེ་གཞོམ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས། འ
 དམག་དབུང་ཇི་ཅམ་ཞིག་བཅུག་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ཡི་ཐུགས་རྗེས། བསྟན་པར་སྒྲགས་ཆེད་དུ་
 མ་གྱུར། འབད་པ་དོན་མེད་དུ་མཐོང་ཡང་། ད་དུང་ར་རྒྱལ་གྱི་སླེམས་པས། གཞན་མ་གཏན་བརྒྱག་
 ཏུ་གཏོང་སྟམ། རང་སློགས་ཟད་པ་དེ་མ་ཚོར། ཀྱི་མ། འགོ་དུག་སློན་སྤྱད་ཀྱི་ལས་ངན། རྣམ་སྒྲིན་
 སྤྱག་བསྐལ་དུ་སྦྱོར་བའི། ཉམ་ཐག་བོད་འབངས་ཀྱི་འགོ་རྣམས། སློབས་ཞིག་པར་ཡི་འབྱུང་
 གནས། འགོ་ཀུན་པ་མ་རུ་མཉམ་ཡང་། དག་གཉེན་བར་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི། འབྲུལ་སྤང་ཨ་
 འཐས་ཀྱི་འགོ་རྣམས། སློབས་ཞིག་པར་ཡི་འབྱུང་གནས། རོན་མེད་ཆགས་སྤང་གི་འབྲུག་སློང་། འ
 རང་གཞན་གཉིས་ཕུང་གི་ལས་ལ། དབང་མེད་སྤྱག་སྤྱར་དུ་འབྲུག་རྣམས། སློབས་ཞིག་པར་ཡི་འབྱུང་
 གནས། མདའ་མདུང་རལ་གྱི་སོགས་མཚོན་ཆས། མི་ལུས་དུང་འགོ་བཞིན་བསད་པའི། གཞན་པ་
 ལག་དམར་གྱི་འགོ་རྣམས། སློབས་ཞིག་པར་ཡི་འབྱུང་གནས། རང་གི་འདོད་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆེད་དུ། འ
 འབངས་འཁོར་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སྦྱོར་བའི། རིང་སང་སློགས་དུས་ཀྱི་དཔོན་རྣམས། སློབས་ཞིག་པར་ཡི་
 འབྱུང་གནས། དཔོན་པོའི་ངོ་བསྐྱུང་གི་ཕྱིར་དུ། རང་གི་ལུས་སློག་ཀུན་བཏང་སྟེ། དཔལ་བའི་མེདོད་

ལ་རིམ་པར་བསྟི་བཞིན་རི་པོ་འབྲིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་རི་ཕྱིར་ཐེབས་སོ། །དེ་ནས་ཤར་
 རྩོགས་སུ་བལྟས་ན་བཀྲ་ཤིས་སྒྲིང་ཚུན་གྱི་གངས་རི་ལ་ལུང་ཐམས་ཅད་གསལ་བ་དང་། ལྟོ་རྩོགས་སུ་
 བལྟས་ན་དར་དཀར་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཕྱེད་པའི་རྩོགས་དག་ཀྱང་བཀྲ་ཏེ་རྒྱ་མཚམས་གྱི་རི་མཐའ་ལུ་བྱུད་ལྟ་
 བུས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བ་དག་གཟིགས་ཤིང་། རུབ་རྩོགས་སུ་བལྟས་ན་སྤྲུལ་ཡུལ་འབྲས་མོ་ལྗོངས་ཚུན་གྱི་
 རི་དང་ལྷག་པར་གནས་ཆེན་སྟག་ཆོང་གི་རི་མགུལ་སོགས་སྤྱོད་རྩོགས་གྱི་རི་བའི་འཕྲེང་བ་མང་པོ་མཁྱིན་པ་
 བཏེག་ནས་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་དང་། ཡར་བུང་རྩོགས་སུ་བལྟས་ན་རྩོ་མོ་ལྟ་རི། བྲག་སྒྲིམ་
 གངས། གངས་མོ་བཟང་མོ། ཐང་དཀར་གངས་སོགས་འབྲོག་གླིང་བཞིན་རྩོགས་གྱི་གངས་དང་། དེ་
 བཞིན་དགོན་ངོས་སུ་ཁོ་སྒྲོམ་རས་པའི་བཞུགས་གནས་གངས་ཆེན་སྟག་རྒྱ། ཀླུ་བཟང་གངས་སོགས་
 དང་། གཞན་ཡང་ལུང་ནག་གངས་གྱི་ར་བ། སྟག་རི་གངས་གྱི་ར་བ། གངས་རི་ཆེན་མཛོད། ལས་
 སྒྲིད་གངས། མོན་ལ་དཀར་རྒྱུང་། རོ་བོ་དུར་ཤིང་གངས་སོགས་ལྟོ་བོད་གྱི་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་
 གངས་རིའི་འཕྲེང་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་གངས་ཅན་སྒྲུ་ལ་ཁ་རི་དང་ཉ་བོ་གངས་
 བཟང་སོགས་ཡུལ་དབུས་གཅོང་གི་སའི་ཆ་དག་གི་གངས་རི་ཆེ་རྒྱུང་མ་ངེས་པ་མང་པོ་རྒྱུང་བལྟས་སུ་
 གསལ་བས་གཟིགས་ཉམས་བདེ་ཞིང་། ཉེ་བར་ཐེད་གཞུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སེ་བ་ལའི་ཆོས་
 ལྷེ། མགར་ས་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྒྲོན། རོ་མ་བུ་དགོན་པ། རོ་རྒྱ་ཐབ། འབྲུག་འཕྱིན་ལས་
 སྒྲིང་། གཞན་ཡང་ཤར་པད་ལ་ཚུན་གྱི་ཡུལ་ལྗོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་མང་པོའི་བཀོད་པ་སྤྲོན་ལོག་ཏུ་ཚུད་པ་
 དང་།

དེ་བཞིན་རྒྱུར་ཐིམ་གཞུང་གི་རྩོགས་སུ་བལྟས་ན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ལྷགས་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་རིམ་པས་
 འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྲིངས། བདེ་ཆེན་ཕུག་ །གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་། ཆོས་འཁོར་ཕྱེ། བདེ་ཆེན་ཆོས་
 འཁོར་། བཀྲ་ཤིས་འབྲུག་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྤྱེ། མདའ་སྟོང་གྲུ་བྱང་། འབྲས་ལ་བསམ་གཏན་ཆོས་
 འཁོར་། གདོང་དཀར་ཆོས་སྤྱེ་སོགས་ཐེད་ཐིམ་གཉིས་གྱི་རི་ལྷུང་གི་ཆོས་སྤྱེ་པོ་བྱང་ཡུལ་ལྗོངས་གྲོང་རྒལ་
 བཅས་པ་སལ་ཆེར་སྒྲིབ་མེད་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་པས་ཡུལ་སྤྲུང་སྤྲུལ་ཆོགས་གྱི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
 དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྲུངས་ཐང་གི་རྩོགས་གྱི་ཁོར་ཡུག་གི་རི་མགུལ་ཐམས་ཅད་

གཟིགས་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་བས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་ཐུགས་ལ་རྗེས་སུ་བྱན་ཞིང་དགོངས་
པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གདུང་བ་ཆེན་པོས་གདན་སའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སུ་ཐུག་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་ཡན་ལག་བདུན་པ་
མཆུལ་དང་བཅས་པ་འབྱུལ་བར་མཛད་ནས། ཏྲ་མ་གྱིན་གྱི་སྒྲུ་མ་ཆོ་དང་། མགོན་པོའི་སྒྲུ་མ་ཆོར་བྲགས་
པའི་མཆོ་འབྲུམ་དང་ཏེ་བར་གཟིམ་གྱུར་ཡུབ་སྟེ་ཞག་མལ་ཕེབས། སང་བསངས་མཆོད་སྟོས་ཀྱི་དུད་སྤྱིན་
ཆེན་པོ་གཡོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མཆོ་གཟིགས་ལ་ཕེབས། དེར་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྱུ་སྤྱན་ཟས་སྒྲིའི་བྲེ་བྲག་སྒྲ་
ཆོགས་པ་དག་མཆོ་གཏེར་དུ་འབྱུལ་བར་གནང་ཞིང་བསྤྱན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཏེར་གདང་བྱ་ཆེན་པོ་མཛད་
ནས་སྤྱར་གཟིམ་སྤྱིལ་དུ་ཕེབས།

དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྐྱུ་མཚམས་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སྟེག་པའི་རྩི་རྩེ་འཕྲུགས་
 གྱི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྟེན་སྐྱབ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད། སྐབས་དེའི་ཆོ་གདན་སའི་ཕྱག་
 མཛོད་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་འཕྲལ་དགོས་ཀྱི་འཆོ་ཆས་རྣམས་ཞབས་ཏྲིག་ཏུ་འགྱུར་ཆེ་བར་བྱུང་བ་
 བཞིན། འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ནས་ཕྱག་མཛོད་པ་ཨ་ཁུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཅི་དགོས་འབྲུལ་
 བར་གནང་། དེར་དབེན་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བས་ཐུགས་སློབ་ཞིན་པར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 ཉམས་བཞེས་མཛད་བཞིན་ལོ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཏུས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་སྟེ་ས་ཕོ་རྟ་ལོར་ཆོས་རྒྱལ་
 མི་འགྱུར་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་གཟུར་གྱི་འཕྲུགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་སྐྱུ་མཚམས་
 བཅད་རྒྱར་བཞུགས་དགོངས་ཀྱིས། གཞུང་ནས་གདན་འདྲིན་ནན་བསྐྱར་བྱུང་བ་བཞིན་རྫོང་དུ་
 ཕེབས། དེར་སྟེ་པས་ངེད་ལོ་ཡང་སྤྱིན་པ་དང་ལྷག་པར་སྟེ་པ་ཆོས་རྩེའི་སྤྱི་ཏུས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པ་བཅས་ད་
 ལོ་དགུན་འདིར་མཚམས་ཤིག་བྱེད་པས། དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེས་འཕྲུགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་སློབ་ས་
 ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིན་སྐྱོང་མཛད་དགོས་ཀྱི་དོན་མང་པོ་ཞུ་དགོས་མེད་པ་
 དགོངས་མངའ་བཞིན་ལགས་མོད་ཅེས་ཕེབས་པ་ལྟར། གཅིག་ཏུ་སྟེ་པ་ཡང་རིན་ཆེ་བ་དང་། གཉིས་སུ་སྒྲ་
 མ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་འདི་ཐུགས་ཀྱིས་གཏོང་བར་མ་ཕོད་པས་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་གདན་ས་
 ཆེན་པོར་ཕེབས།

སྐབས་དེར་དགེ་ལྷན་པའི་དབྱང་རྣམས་འབྲུག་སྐུལ་རྟེན་ལོའི་བར་ལོ་ངོ་གསུམ་དུ་ཉེ་བར་བསྐྱད་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་མཐུ་སྟོབས་ལ་འབྲུན་པར་མ་བཟོད་པའི་སྟེང་གཤིས་བསྐུལ་བས་རྟེན་ལོ་ཉེར་ལྔ་བཅུ་གཉིས་པའི་
དཀར་པོ་ཚུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ། དཔལ་ལྷན་སྐུལ་ཆེན་པོ་ཞབས་དྲུང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས། བཀྲ་ཤིས་
ལྷན་པའི་ཕྱག་མཛོད་པ། སྟེ་པ་སྦྱིད་ལོད་པ་སོགས་བར་བཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཆིངས་སྐྱ་ལེགས་སྦྱར་མཛོད་
པ་བཞིན། གཞུང་ནས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་ཁོ་ནར་གཟིགས་པའི་དགོངས་ཡངས་ཀྱིས། གདན་
སའི་ཕྱག་མཛོད་པ་དག་སྟོང་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ། སྤྱ་གྲོའི་སྦྱི་ཁྱ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས། བཙན་
གདོང་དབྱ་མཛོད། གཟིམ་དཔོན་དར་རྒྱས་ལ་སོགས་ཕེབས། དེ་བཞིན་བོད་གཞུང་གི་མགོན་གཉེར་སྐུ་
ཀུར་ནས་སོགས་ཞལ་འཛོམ་དབྱ་རྩིས་མཛོད་པའི། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་དམག་དཔོན་སྤིང་དཔོན་མི་སྟེར་
བཅས་པ་གཉི་ལྱར་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་གནད་སྦྱིན་དང་བཅས་ཉེ་རང་གནས་སུ་བདེ་བར་སྟོན་གཅིང་། དེ་
ལྟ་བུའི་འདུན་ཆིངས་ལུགས་ལེགས་སུ་མཛོད་པ་ནས་རྩྱུ་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་རྒྱལ་ཁམས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་གཟར་གྱི་འཛེ་བ་མེད་པར་བདེ་འཇམ་དུ་གནས་པ་འདི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟིགས་མ་དགུན་
གྱི་གང་རེག་གིས་གདུངས་པས། །ཁྱས་ཅན་ཕན་བདེའི་ལྷོན་པ་སྦྱིད་ཆག་པར། །བདེ་སྦྱིད་ལྷ་གྲུ་གསར་
སྦྱེའི་ཆར་ཆེན་པོ། །འབབས་མཁས་དབྱིད་ཀྱི་པོ་ཉ་འདི་མིན་སུ། །དེ་ནས་མཐའ་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་གཏང་རག་གི་རྩལ་དུ་དེ་ལོ་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཡང་སྦྱར་བྱུན་གྱི་སྟེང་དུ་དགྲུང་ཞག་ལྷ་བསྐྱིདས་
པའི་དགའ་སྟོན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་དོ། །

གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་བ་དོན་མཆར་ཉིད་སྟིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདེན་པའི་སྤང་དུ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དོན་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དོན་རྣམ་པར་
འཛམས་པ་ཁྱོ་བོ་ལྟ་བཅོལ་འི་དབང་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་གསང་སྟུབ་ཁྱོ་བོ་དང་གྱི་སྟུབ་ལྟ་གཅིག་ལུས་
གཅིག་ །རས་རྩུང་ལུགས་ཀྱི་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ། རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཨ་བླུ་ཀ་འའི་ལུགས་ཀྱི་

སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་དབང་རྣམས་རིམ་པར་གསལ། ཡོངས་འཛིན་མཐའ་པོ་དེས་ཀྱང་མེ་ཉིད་ལས་གྲུབ་
རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་དཔག་མེད་ནང་སྐྱབ་ཞི་བ་ལྷ་མངས་ཀྱི་དབང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མངའ་བདག་མུང་
ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དྲག་པོའི་དབང་ལུང་རྣམས་གསལ་བ་དང་། ལྷག་པར་རྩ་ལོ་ཙ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་མེད་འཛིགས་
མེད་ལྷ་ཞེ་དགུ་པའི་དབང་གསལ་སྐྱབས་སུ་བུམ་རྒྱ་འཛིན་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་དོ་མཚར་ཡང་བྱུང་བར་གྲགས་
གོ། །དེ་ཡང་མེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་དབང་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་ཕང་དུ་བཞུགས་སྐྱབས་ཞབས་དུང་རང་ནས་
གསལ་འདུག་ཀྱང་ཐུགས་དྲན་མ་བྱུང་གཤིས་སྤར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་ཁྲོ་བོ་དང་
ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་ཡང་གོང་ས་མཆོག་ནས་གསལ་ནོད་ཀྱང་སྐྱུ་ཆོའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་དགོངས་ནས་གསལ་
པར་མཛད་ལ། དེ་སྐྱབས་མེ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཞལ་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱུ་རུས་བོད་དཔལ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
མཆོན་དཔོན་སློབ་པད་དཀར་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་མེ་པག་མོ་གྲུབ་དང་། ཞང་ཆལ་པ་བདེ་བའི་དོན་མེ། རྟོན་
ཆོང་མགོན་པོ་དོན་མེའི་བཀའ་འབུམ་དང་། མི་ཁྱི་པའི་སྟན་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལུང་གི་རིགས་མང་དུ་བཞུགས་
པས་དེ་དག་མེ་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་ཚུགས་ན་རྒྱ་འགོ་གངས་ལ་ཐུགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་རྒྱུན་ཁུངས་བཅུན་
དུ་འགྱུར་བར་དགོངས། སྡེ་སྤྱིད་ཀྱིས་སྡོན་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་དྲགས་པོ་སྤྲུལ་སྐྱུ་ལས་བཀའ་ཆོས་
གསལ་སྐྱབས། གོང་མའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་ཐུགས་དོགས་ཡོད་པ་རྣམས་བཞག། །གཞན་བསྡེ་ལྷང་མེད་པ་
རྣམས་གསལ་རྒྱུ་ཀྱི་དཔེ་དང་བཅས་ཐབས་མཐས་ཀྱི་ཞབས་བསྐྱལ་མི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཐུགས་འདོད་ཐ་དང་
པས་གསལ་བ་མ་ཤར།

དེ་ནས་མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། སློབ་དཔོན་དྲུང་འཕྲིན་ལས་འབྲུག་རྒྱལ། དཔོན་སློབ་
འཕྲིན་ལས་དཔལ་འབར། སྐུལ་སྐྱུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། དག་བཤེས་
རག་དབང་འབྲུག་པ་རྣམས་སྤྲིས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་དགོངས་པའི་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱུལ་མ་བཞིན་རྣམ་རྒྱལ་
ཅེར་མེབས་ནས་རྩེ་གོང་མའི་བཀའ་འབྲུམ་སོགས་ཆོས་ལུང་རི་སྟོན་ཅིག་གསན་པ་ལས་མང་དུ་འཕེལ་བས་
མཛད་པ་འདི་ཅུམ་ལ་དཔག་ཀྱང་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བསམ་པ་ཤར།

[illegible]

གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ས་དབང་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་གཏུང་རིགས་ལས་
མཆེད་པ་དོར་ཞབས་དྲུང་སྐྱ་སྤྱིངས་པའི་སྤྲུལ་མོར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་བཞིན་དཔོན་པོའི་ལེགས་སྦྱར་བཞིན་
སྐྱ་ཞབས་སུ་འགྲོར་བ། རྒྱ་བར་ཞིག་ལྷུ་མ་རྩེ་བཙུན་དྲུང་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་ནས་བརྟག་པ་
གཟིགས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཞབས་དྲུང་རྩེའི་བདག་མོར་འབྱུང་བ་གནང་། དེར་ཡུམ་ལ་མངའ་བདག་
མུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དྲག་པོའི་དབང་དང་། དྲག་པོ་ཕྱར་གཤམ་ཅན། སྤྱབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་རྟ་བྱང་
འབྲེལ་གྱི་དབང་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྐྱར་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱུལ་བར་མཛད་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྩོད་དུ་
སྐབས།

དེའི་སྒྲ་ལོ་ནས་དྲོ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་མས་སྒྲུལ་མཆོན་པ་སྐྱུ་གཤེགས་པས་དྲོ་འཛིན་དགོས་པའི་གསེར་ཡིག་པ་
 སྒྲེབས་པ་བཞིན། དེ་སྐབས་སྒྲོ་བོ་སྐྱུ་སྒྲེ་ཡང་ཐེ་ཉིད་ཀྱི་མགོན་གཉེར་ལུགས་སུ་བཞུགས་ཡོད་པས་ཁོང་པ་
 འོས་སུ་དགོངས་མཆོད་ཡོན་བཀའ་བཟོས་ཀྱི་ཐོག་ནས། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་དྲོ་འཛིན་ལ་སྒྲོ་བོ་སྐྱུ་
 སྒྲེ། འགྲོ་མགོན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། གར་ཞ་ཟངས་དཀར་ལ་དགོ་སྒྲོང་ཤེས་རབ་དཔལ་འབར། རུད་ལ་
 བྲ་མ་བསྟན་པ་ལྟན་གྲུབ། ལྟག་སྒྲར་ནོ་ནོ་དག་དབང་འབྱུག་རྒྱས། སྐྱུ་ཆབ་ངང་འོད་ཟེར་སོགས་སྟོད་
 རྩུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་པར་རྫོང་གྲུ་གནང་། སྐབས་དེ་དག་གི་ཆོ་སྒྲ་སྟན་དངགས་ལ་སོགས་པའི་
 རིག་གནས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ཡང་དར་རྒྱས་ཤིག་མཛད་པར་དགོངས། བདག་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མ་གྱི་རྒྱ་མ་གྲུ་སྒྲ་
 རའི་མཆོན་ཅན་དེ་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་ཐོས་པ་མང་དུ་འཛིན་ཅིང་སྒྲོ་གསལ་ལ་ཡིད་གཞུངས་པ་གྲོག་པ་ ཐོས་
 བསམ་ཀྱི་སྒྲོར་བར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅས་སྒྲོ་བ་པའི་འོས་སུ་གཟིགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་གསུང་ཡིག་དུག་པ་རང་བྱུང་དུ་གསལ་བ་སྟོན་ཚུའི་ནགས་ཀྱི་བསྟེ་གནས་སུ་མདུ་པ་རྩི་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ་བཞུགས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ས་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་ཤོག་གནང་རྟེན་བཅས་ཇི་ལྟར་སྒྲུར་
 ཚུལ་མཁན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལས་འདི་ལྟར། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་འདིར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་མཐུ་སྒྲོ་བས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིད་ལ་གནས་ཏེ། །གཞན་དོན་མཛད་པ་རྣམས་ལ་འདུད། །

ཀུན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་ལ་ཕྱག་ཇུ་མཆོ་ལས་སྐྱེས་ལྷོ་པ་པ་གནང་ཚུལ།

དེ་ནས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཛིན་ཉེན་དབང་ཕྱག་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་གསེར་གྱི་དྲ་བ་དག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པོལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མདུན་ས་དག་ན་རིག་པའི་གནས་ལྷ་དང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་སྟོན་ལ་
 སྤྱོད་དར་བ་ལས། སྒྲ་ཀ་ལུ་པ་དང་སྤྱོད་སྒྲོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཁའ་པ་ལག་འཁྱིད་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཞིག་དགོས་པར་དགོངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་ཞེས་དྲི་བ་གནང་བ་ལས། སྤོན་གཞོན་ལུ་འུ་ཅུང་ཟད་སྤྱངས་
 གྲུང་སྤྱོགས་འདི་ན་རིག་གནས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ཡང་དགོན་ཞིང་འུ་ཅུང་ཡུན་རིང་སོང་བས་བརྗེད་ངས་སུ་གྱུར་
 མོད། འོན་ཀྱང་ལེགས་པར་བསམས་ཤིང་དཔེ་ཆའི་ཐོག་ནས་སྒྲ་དང་སྤྱོད་སྒྲོར་ཡོངས་སུ་ཆོགས་པའི་ས་
 རིས་མཁའ་པ་ལག་འཁྱིད་སྤོན་ལུ་སམ་སྒྲམ་ཁས་ལེན་བྱས་པས། སྤོགས་ལ་གཞོན་ལུ་མང་པོའི་ནང་ནས་
 རིག་པའི་རྩལ་ཆེ་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟང་བས་རང་བཞིན་གྱི་ཡིད་གཞུངས་པ། སྒྲ་མདོ་ཡོངས་སུ་
 ཆོགས་པ་སྤོལ་བྱང་ཞིང་དུན་པ་དང་ལྷན་པ་རིག་པ་དུ་མ་ཉོགས་པའི་སྤོ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆེ་དང་ལྷན་པ་གསུང་དབང་
 སྤོན་དབྱངས་དམ་པའི་བཀའ་ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཕུད་དུད་ཇ་བཟང་པོ་དང་ཤིང་འབྲས་མཚར་བས་མང་པོའི་སྤྱོས་
 དང་བཅས། བརྗེད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་མཁའ་པ་སོགས་འབད་པ་དོན་གཉེར་དུ་མངགས་
 པས་བར་ཆད་མེད་པར་སྒྱུར་དུ་ལོབས་པའི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་སྤྱོད་འཁྱིད་དཔེ་མ་བྱུད་མེད་པར་ཉིན་
 མཚན་ཁོར་ཡུག་སྤོབ་པའི་རྩོལ་བ་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆར་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགོ་སྤྱོར་རྒྱུན་བྱེད་རྣམས་དང་
 ཇེས་སུ་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་བྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུངས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་
 འཇུག་པའི་གཞུངས་ཀྱི་སྤོ་ཡི་གེ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཡི་གེའི་སྤོ་དང་ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སོགས་སྤྱིའི་གནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངག་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འབྱུར་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡི་གེ་ལྟོས་པ་
 ཡང་དག་པར་སེམས་པའི་ཉོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་མཛོ་བསམ་ཞིབ་མོར་བཏང་ནས་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་དོགས་
 གཅོད་དང་སྤྱིའི་གཞུང་མཁའ་མང་པོ་བསམས། ཉིན་མོའི་ཆར་སྤྱིའི་ས་རིས་ཡི་གེ་བསྒྱུར་བཀོད་རེའུ་མིག་
 གི་རྣམ་པར་སྤོན་པ་སོགས་ངལ་བ་མེད་པའི་རྩལ་དུ་བསྐྱབས། མཚན་མོའི་ཆར་སྤྱོད་མདོའི་མཁའ་པ་ལུང་
 སྤྱོར་སྤྱོད་ཆོགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱབས་ཤིང་སྤྱོར་སྤྱངས་དག་སྤྱོར་གསལ་འདེབས་ལ་སུན་པ་མེད་པར་སྤོ་
 སེམས་འདྲེས་པའི་འཆད་ཉན་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱིས་ལོ་མང་པོ་འདས་ཀྱང་ཤེས་པར་དཀའ་བ་ཀ་ལུ་པ་

ཤིང་བཟུང་བཞི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་ཤིས་བཟོད་ཀྱི་བར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སློལ་བཟུང་
ནས། རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་བཙུན་མཁས་མང་གི་ཞབས་དྲུང་དུ་བཤད་སྤྱེས་ཟླ་
བཅང་པོའི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཕུལ་བས། གོང་ས་ཆེན་མོ་ལྷ་ག་པར་དབྱེས་ཏེ་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་
ཕན་པའི་གནད་སྤྱིན་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་དྲིན་བཟོ་བཀྲ་ཤིས་པའི་དར་གོང་སའི་སྐུ་གཟན་གསར་པ་དངོས་
གཙང་བ་དང་། ར་བཟང་པོ་དང་། བྱ་རམ་དང་ཤིང་ཏྲོག་ངོ་མཆར་བཅང་པོའི་སྤྱེས་དང་བཅས།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་སྤྲུང་ཡངས་འོངས་ཏེ་སློབ་གཉེར་གྱི་འཕྲོ་མཐུད་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་པཎ་ཆེན་སློབ་རྟན་
བཞི་པས་མཛད་པའི་སྐུ་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ག་ཙན་དང་། འབྲེལ་པ་སློབ་ཕན་དང་། བཟོད་དཀའ་སང་གའི་
འབྲེལ་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཙང་ག་ད་པས་མཛད་པའི་འབྲེལ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཉེ་བསྐྱུར་ཉི་ཤུ་པ་
དང་སྐྱུར་བའི་སློབ་ཙང་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་སྐུ་མདོ་རྒྱ་གཞུང་མང་པོའི་དོན་བདེ་སློབ་སྤྱིང་པོ་གསལ་བ་
དང་། གནས་བརྒྱད་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་དང་སྤྲུང་ནས་བཤད་པ་པོ་ཏི་མང་པོ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་བསྟན་ཤིང་སྤྱི་
དོན་མང་པོ་ཟུར་དུ་བཀོད་ནས་བཤད་དོ། །

དེ་ནས་ཡང་སྟན་དང་གསལ་མེ་ལོང་གི་ཆོག་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ལ་རྩོམ་རྒྱུགས་ཡོངས་སུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ལམ་
རྣམ་དབྱེའི་བཤད་པ་རག་སློབ་ཟིན་གྱིས་སུ་བཀོད། སྤེབ་སྐྱུར་ངོ་མཆར་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་རིམ་བསྐྱུར་བཀོད་ལྷི་
ཡང་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཞིབ་མོར་བསྟན་བསའིང་། སྤེབ་སྐྱུར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཤད་
པ་ལུང་སྐྱུར་མང་པོ་དང་བཅས་པ་པོ་ཏི་ལོངས་པར་བརྩམས་ཤིང་། སྤྱུ་རའི་འགོད་ཚུལ་ངོ་མཆར་རྟོགས་
བྱེད་ཀྱི་གནད་སྤྲུང་མ་གྲགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་སེམས་ལ་ཤར་ཞིང་གཞུང་གོ་བདེའི་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་
སྐྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོ་མཆན་མོ་བསྟན་ཆོད་ཀྱི་རྟགས་གསལ་འགྲོས་འདེད་ཀྱང་སློབ་པར་བྱས། ཆོད་མ་
རྣམ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་འགོ་རགས་བསྟན་ཀྱི་བཤད་པ་ཡི་གེར་བཀོད། ཡང་མདོན་པ་མཛོད་དང་། དྲགས་
པོའི་ཆོས་བཞིའི་བཤད་པ་བཀའ་ཕྱག་རྒྱ་པོ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་ལམ་རིམ་རྒྱས་པའི་བཤད་པ་ཡང་བྱས་
ཤིང་། རྣམ་གངས་པའི་མདོ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་བཀའ་བབས་དུག་ཁྲིད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སློབ་སྤྱིང་ཡང་རྒྱ་
ཆེར་བཤད་ཅིང་། བསྟན་བཅུས་དང་མདོ་ཀླན་ལས་བཅུས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡང་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་
བསྟན། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྐྱུར་འཕྲེད་གོ་བདེ་བར་སྤྱར། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་

ལེགས་པར་གནང་། རེ་ཞིག་བཅད་རྒྱུ་དེ་ཀའི་ལུ་ནས་བསྐྱེད་ས་ཏེ་ལོ་ཤས་ཙམ་བཞུགས་དགོངས་ཀྱི་ཐུགས་
ཐག་ནང་ནས་བཅད་པར་མཛད་ཀྱང་། སྟོན་ཀའི་དུས་ཚིགས་ལ་བབས་པ་ན་ཡང་གཞུང་ནས་ས་དབང་
མཆོག་གི་གདན་འདྲེན་བཞིན་བཀའ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུད་ནས་བརྒྱུད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས་ནས་སྤར་བྱུན་ལྟར་
བདེ་མགོན་གྱི་བསྐྱབ་མཆོད་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་ལེགས་ལམ་བཟང་པོའི་ཚུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་མཛད་
དོ། །ཏྲག་ཏུ་སྤྱིང་རྩེས་རྒྱུད་གྲུ་མས་སེམས་དཔའ་ནི། །ནམ་ཡང་མི་གཡེལ་བསྟུ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱིས། །ལུས་ཅན་སྤྱིད་མཆོ་སྦྱོལ་ལ་མཛོན་བཙོན་པའི། །འབད་པ་བརྒྱ་ཡིས་ཉིན་མཆོན་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད། །
སྟུག་བསྟུལ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །སྤྱིད་པའི་དཔལ་འབྱོར་སྟན་གྲགས་ལྟར་སྤང་འདི། །
མི་ལམ་སྦྱུ་འབྱར་མ་ཤེས་གྱིས་པའི་གློ། །འཁྱུལ་པའི་བར་འབྲུམས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བདེ། །འཁོར་བར་
བདེ་དང་སྟུག་བསྟུལ་ཀུན། །སྟོན་གི་གར་ལ་ཅེ་བ་བཞིན། །དུས་ཀྱང་མི་སྦྱོད་སྤར་འགོ་བ། །འབབ་རྒྱུའི་
རྒྱན་འདིས་སྟོན་པ་འདྲ། །དཔྱིད་ཀྱི་པ་སྟོའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །ཀུན་ལ་དར་རྒྱུད་འབྱུང་བ་མཆོན། །དེ་བས་
འདུས་བྱས་དངོས་ཐམས་ཅད། །མཐའ་བཞིའི་ཆོས་ལས་འདའ་མ་གྱུར། །

༡༥༡ སྡེ་སྡེ་དམི་འགྱུར་བརྟན་པའི་ཆག་རྒྱུན་གཞན་དང་སྤྱད་ས་ཐང་ཕྱག་མཛོད་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་དང་མ་
འགྲིགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་།

སྐལ་མ་དེའི་ཆོ་ཞབས་དྲུང་ཅུའི་བདག་མོ་ཡང་མངའ་བ་གྱི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་དེར་སྡེ་སྤྲིད་བཟུང་སོས་
ཨ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ད་ནི་དེད་རང་ཆོ་ག་དྲུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེའི་སྐས་ནམ་འབྲུངས་ཀྱི་བཙས་སྟོན་ལེགས་པར་
གྲུབ་བརྒྱན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཐུག་མཛོད་ཀྱི་ཕྱིས་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ་དེ་ནས་གདན་ས་ལྷགས་རིར་སྐྱབ་པ་རྒྱབ་ཏུ་འགྲོ་
བ་སྤྱིད་པོ་འོང་དེ་ཡང་རིང་པོ་མེད་ཆེ་བ་བཞི་ལྔ་ཙམ་རང་ཡིན་གསུངས་ཐུགས་ལིན་ཏུ་དགེས་པ་བཙས་སྐྱུ་རྩུར་
བཞུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་གཏད་པར་མཛོད་མོད། འོན་ཀྱང་སྡེ་པ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཆོས་འཁོར་དཔོན་པོ་
སོགས་མོན་བྱམ་ཐང་དང་ཤར་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་བསད་བཙམ་བྱས་འགའ་ཞིག་ཡུལ་ནས་བཏོན་པལ་
ཆེར་མངའ་འབངས་སུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱི་སྡེ་མཛོད་དུས་གནས་སྤྱང་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཅི་ཡང་ཞིག་
བྱུང་བས་ཆོས་སྦྱོང་གི་བསྐྱང་གསོ་བཅད་དེ་མཆོད་གྲལ་ནས་བཏོན་པ་སོགས་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་གནད་ལ་
དབབ་པའི་ཐུབ་སྟོན་དགས་ཐལ་དུ་སོང་བ་དང་། ཕྱིས་ཐུག་མཛོད་ཀྱི་གོ་སར་ཕེབས་དུས་ཀྱང་ལ་མཆོམས་

གི་ལྷ་མོ་ལ་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིས་ཞིག་ན་གསལ་དཔོན་བསྟན་པ་དོན་ལྡན་གྱི་གནས་མོ་ཞིག་ལ་སྟེ་
པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་འདྲ་ཡོད་འཕྲོས་གསལ་པས་དེ་མ་ཐག་ཨ་པ་སྐྱབ་པ་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟེ་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཡིན་
མིན་གྱི་བརྟག་པ་ནན་ཏན་བྱས་ཁྱེད་རང་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེད་ལ་ཡང་དེ་ཀས་ཆོག་པས་
ཐུགས་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་ཉིད་རང་གིས་འཁྲིད་ཤོག་མི་མཉུན་དུ་རོ་མི་གཞོང་པའི་བདག་སྐྱོན་ཞིག་ངེས་པར་
སྤྱོད་དགོས་གསུངས་ཀྱང་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བས་དེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་རི་སྐྱང་
དུ། བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱས་པ་གཞོ། །བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་མི་བྱེད་པའི། །མི་ལ་དཔལ་མགོན་ཏེ་བར་
གནས། །ཞེས་བྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེས་བྱུང་མ་པ་རྣམས་ནི་རང་ལ་པན་དུ་གདགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ན་སྟན་ཡོན་ཆེན་པོ་བགྱིས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །སྐབས་དེ་ནས་
ཆེར་མ་འགྱུངས་པར་ས་སྤྱོད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་རྗེ་གས་སུ་ཏེ་བར་དམིགས་པའི་གཞུང་
དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་སྐྱེ་ཤོད་དུ་ཆང་བར་བཞེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅི་འི་
སྤྱི་སྒྲ་ནས་ལུང་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་པ་གནས་གཤེགས་དེ་རང་ལ་དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་དགོངས་ཁོང་པར་ནང་
གི་ཕེབས་སྟོ་བཟང་པོ་སྟེ་ལ་ཏེ། མང་ལུང་ལྟ་གཅི་ལྟ་ཁང་གསར་འདེབས་གནང་བའི་འོག་ཁང་གི་འཁྱུར་
སྐྱུར་སངས་རྒྱས་རབས་བདུན། ལྷག་ཏུ་རྟ་རྟ་མགྱིན་དཔལ་ལོ་གཅིག་པ། ལྷེབས་བྱིས་ལ་ཐུབ་དབང་
གནས་བཅུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་དང་གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གྲུ་རུ་མཆོན་བརྒྱད་དང་
བཅས་པ། ལྷེང་ཁང་གོང་མར་འཁྱུར་ལ་རྩི་རྩི་འཆང་ནས་རྩི་རྩི་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཡན་གྱི་དཀར་བརྒྱད་སྒྲ་མ་
ཆ་ཆང་། བྱིས་ལ་བྱུང་རྒྱལ་ལྟངས་ལགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟ་བཅས་རྩི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་བཞིན་ལེགས་
པར་བསྐྱབས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱུར་ས་དབང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞེངས་པར་གནང་བའི་དདུལ་འབྱུམ་མཆོད་
རྟེན་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འང་ཅན་དན་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱལ་ལས་དབྱེན་འདུམས་དང་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རི་སྟེད་ཅིག་དེ་ལྟར་རིམ་པར་བསྐྱབས་པའི་བཀོད་བྱུང་གནང་
བའི་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་དགོ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་སའི་ཆངས་པ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
མཛོད་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བར་མཛོད་དོ། །སྐྱེ་བའི་འཕྲེང་བར་ལས་དཀར་དགོ་བའི་
མཐུ། །རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རྩིས་ཞུགས་པས། །མཛོད་བཟང་རྒྱ་བའི་འཕྲེང་འཕྲེང་བསྐྱབས་ཀྱིས། །

༼སྐུ་བཅུ་གཅིག་པ༽

རིམ་ཅིང་གིས་དགྲུང་གྲངས་ཞེ་གསུམ་བཞེས་པའི་དབང་ཆེན་ལྷགས་སྤྱེལ་གྱི་ལོ་དགྲུན་འབྲིང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱེ་བའི་
དཀར་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོའི་ཆོས་སྤྱིང་ལྷགས་བརྒྱའི་
རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་འཛིན་སྐྱོང་སྤྱེལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
དང་། ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་ཁྱི་སྟོན་ཞབས་བརྟན་ལེགས་བྱས་གྱི་དངོས་འབུལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། གཞན་དུའང་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་གནད་སྤྱིན་གྱི་རིམ་པ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་
པའི་སྐོར།

༡། གོང་ས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་མཛོན་པར་མངའ་གསོལ་བ།
རྒྱལ་རྣམས་མཐུ་སྟོབས་སི་རྒྱུར་འབྲིལ་བའི་པདྨའི་མངའ་ལས་རང་བྱུང་བ། ཁ་གསུམ་དབང་སྐྱུར་པདྨ་
རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་འཛི་ལས་རྒྱལ་ཡོ་ཤེས་གྱི། རོལ་པའི་གར་གྱིས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིང་ཆེན་པོར་མངའ་མཛད་ལུས་
ཅན་རྣམས། བདེ་བར་སྐྱོབ་པ་དཔལ་ལྷན་ཁྲབ་དག་ཁམས་གསུམ་བདག་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། རྟེན་
འདིར་སྤྱིང་ལ་མཛོན་པར་མཐོང་དང་ངེས་ལེགས་རིན་ཆེན་འབྱུང་བའི་ཁུངས། མཆོག་གསུམ་འབབ་ཁྲུང་མ་
ལུས་འདུ་བ་གསང་གསུང་ནི་རྩིའི་མཆོལ། རབ་རྩ་དང་བར་རྣམ་མང་ཆོས་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་བཀྲ་
ཞིང་ཀུན་རྩ། འཕྲིན་ལས་ལྷ་ཏིག་འཛུམ་དཀར་གཡོ་བའི་དུས་གྱི་རྒྱབས་འཕྲེང་ཡོལ་མིན་པས། བསྐྱལ་
བཟང་སྤྱོད་དགྲུའི་བསོད་ནམས་ཤིང་རྟེན་ཆེས། བྲངས་པའི་ལེགས་བྱས་ཕུན་ཚོགས་འདབ་བརྒྱའི་དཔལ། །
ཕན་བདེའི་སྤང་བ་ཕྱོགས་བརྒྱར་གདལ་བའི་དཔྱིད། རྣམ་འབྲེན་འགྲོ་བའི་ཉི་མ་དང་འདིང་འཆར། ལུས་
ཅན་དད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཛོན་མཐོའི་ཕྱེར། མཚུངས་མེད་འདོད་པའི་དཔལ་སྟེར་བསམ་འཕེལ་
དབང་། མཆོད་པས་བགྲང་ཡས་རབ་འབྲུམས་ཞིང་རྣམས་སུ། རྟོགས་ལྷན་གསར་པའི་འདོད་དགྲུ་ལྷན་
གྱིས་བྱུབ། རྟེན་ཕུན་ཚོགས་དགའ་སྟོན་དབྱར་གྱི་རྩ། སྟོན་པར་སྟོགས་འདི་རིང་ལྷགས་འཆང་བའི་
སྤྱོད། བསྟན་འཛིན་ཆེ་དགྲུའི་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་སྤྱིང་། རབ་དགའ་ཡིད་ཁ་རྟོགས་པའི་མངའ་གྱིས་
གཏམས། །

དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་དང་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
ལས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་སྐལ་བ་མཐུན་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་
དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གྲུབ་པའི་ནང་ནས། གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱུངས་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ། སྟོང་གསུམ་ཆེན་པོའི་དབུས་
དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞུགས་གནས་འཕགས་ཡུལ་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་བྱང་གི་འདབ། རིག་པ་
འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱ་བས་ཤིང་
ཡུང་བསྟན་པའི་སྐུ་ཡུལ་འབྱས་མོ་ལྗོངས་དབྱར་དགུན་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་རྟོག་དང་འབྱས་བུ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་། བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་གྱི་རི་མོ་འབྱར་དུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུའི་རི་བོ་རི་ཕན་དུ་མས་
ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་སའི་ཆ་མངོན་དགའི་ཞིང་གི་སྤང་བརྟན་ཁ་བཞི་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ་གྲགས་པ། རིག་
འཛིན་གྲུབ་པ་མང་པོའི་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ཤིང་། བྱང་པར་ས་གསུམ་ན་འགྲན་ཁྲུ་མ་མཆིས་པ་དཔལ་
འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དག་དབང་བདུད་འཛུམས་དོ་རྩེས་རང་ཉིད་གྱི་
གདུལ་བུའི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཟིགས་ནས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེའི་རང་
བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱ་བས་ཏེ། སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ་རབ་འབྱུངས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་སྤང་བརྟན་དུ་བསྐྱར་ཅིང་། དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་མཐའ་དག་གིས་
གྱིས་མནན་ནས། དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་སའི་
དབུས་གྱིས་ལྟེ་བར་གྲུབ་པའི་མཆོད་སྟོང་ཆེན་པོ། མེ་རྟོག་དང་འབྱས་བུའི་ཆལ་སྐྱ་ཚོགས་པས་མཛེས་པ་
སྟན་སྤངས་ལྟའི་ལྟམ་ར། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་མདུན་ས། ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མའི་ཚོགས་ཁང་། བཤད་
སྐབ་གཉིས་གྱི་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས། དཀར་བརྒྱད་ཁྲུ་མའི་པོ་བྱང་། རྒྱུད་སྟེ་རྒྱ་མཚོའི་དགྱིལ་
འཁོར། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་འབྱུང་རྩ་ཅོག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དཔལ་དོ་རྩེ་གདན་རྣམ་གཞི་
ལ། འབྱུག་སྤངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྱི་པོ་བྱང་དུ། སྟོན་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་སམ་ལྷ་མ་སྐྱུ་
བལྟམས་པ་དང་རྒྱལ་སར་དབང་བསྐྱར་བའི་ལོ་དུས་གྱི་ངེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བ་བཟང་པོར་གྱུར་པའི་

ገጽ

གནས་བརྟན་དབང་བཅོམ་ཆེན་པོ་འདུས་སྡེའི་ཆོག་ས། །ཆངས་སྡོད་བདེན་པའི་གསུང་གི་སྒོན་འགྲུབ་
པས། །བསྐྱུགས་པའི་ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཚོའི་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི། །ངོ་མཚར་མཐོང་བས་དཀར་སྤྱོད་གས་ལྷ་
རྣམས་ཀྱང་། །མཛོན་པར་དགའ་བའི་མདངས་གསལ་ལྷ་ལམ་ནས། །ལེགས་སོ་བརྗོད་བཞིན་འབྲུག་གི་
སྤྱ་དབུངས་དང་། །ལྷན་ཅིག་མེ་རྟོག་ཆར་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བྱས། །

༢༡ ཁྱི་དར་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ།

གང་གི་ཆོ་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཕམ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་དྲུ་རྒྱུ་པའི་སྤེལ་སྒྲུ་པའི་རྒྱུ་
ཆ་བཞི་དྲུ་མངོན་པར་དབང་བསྟན་བའི་བློ་སྟོན་ལེགས་བྱས་ཀྱི་འབྲུལ་བའི་ཐོག་མར། རྒྱུ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་
ཉིད་དགེ་བའི་ལེགས་གཏེན་གྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ། བརྟེན་པའི་ཡན་ལག་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལྷག་
མང་པོ་འདས་ཤིང་། མཁས་པའི་ཡན་ལག་སྤེ་སྟོད་གསུམ་ལ་འཛིན་མཁས་གསལ་རིག་བཞིའི་ཕ་མཐར་
སོན་པ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཡུང་པོས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དར་དཀར་ཉིན་མོ་
བདེ་ལེགས་ཀྱིས་སྤྲུངས་པའི་འབྲུལ་ཆོན། འབྲུར་མེད་དོ་རྩེའི་བློ་ལ་ཞབས་དྲུང་བསྟན་བརྒྱུར་བརྟེན་པའི་
བཞུགས་སྟན། བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
ཆོགས་ཀྱི་སྤྱི་འབྲུལ་བཞུགས་སྟན། དེ་ནས་རིམ་པར་གདན་ས་གཞུང་གི་ཡུག་མཛོད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་
འཕེལ་དང་། འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་ཡུག་མཛོད་པ་ཨུའུ། འབྲུག་དབང་འདུས་པོ་བྲང་གི་རྫོང་
བཞུགས་ཅོག་གྲུ་བ་བསྟན་འཛིན་པད་དཀར་བཅས་གདན་ས་ཡར་མར་ནས་གསེར་ཆས་ཀྱིས་ལེགས་པོར་
བརྒྱན་པའི་ཆིབས་རྩལ་བཅས་པའི་འབྲུལ་བ། དེ་བཞིན་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲ་དག་དབང་ཆོས་
གྲགས། འབྲུག་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེའི་སྤྱི་སྒྲ་ནས་ལུང་པ་ལེས་རབ་ལྷན་གྲུབ། འབྲུག་དར་དཀར་བཀྲ་
ཤིས་ཡང་ཅེའི་སྤྱི་སྒྲ་རབ་བརྟན། འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྟོན་གྱི་རྫོང་བཞུགས་དཔོན་སྟོབ་དོ་རྩེ་དབང་རྒྱུ་
སོགས་སྟོགས་ཤར་ལུབ་ཀྱི་སྤེ་བདག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་དཔལ་སྟེར་དབང་པོའི་མཛོད་ནས་སྤྲུང་བ་ལྟ་
བུའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུ་ཆོགས་དང་ཇ་གོས་དར་ཆིབས་རྩལ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་སོགས་རྒྱ་བལ་བོད་དང་ལྷོ་ཁྱེ་རྩེ་

སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་འབྲུལ་ཚན་དང་བསྐྱལ་བ་རྒྱུ་ཞབས་པད་བརྟན་པར་གསོལ་བའི་བཞུགས་སྐྱོན་བཅས། གཞན་
 ཡང་གླིང་བཞི་གཡུལ་ ཀླུ་ཆོང་གི་འཛིན་བདག་གསོལ་དཔོན་ལས་པ་སོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོང་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་
 གཏོགས་པའི་ལས་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་ཚན་གྱི་འབྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པས་རིམ་པར་མཆོད་ཅིང་། བྱུང་
 པར་གྲུབ་པའི་བསྐྱེད་གནས་ཆེན་པོ་རྟ་མགོ་ཆོས་དབྱིངས་ཆོང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བསྐྱོན་པའི་རྩ་ལག་གཉིས་པ་
 གྲུབ་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་མཛོད་པར་མཐོ་བའི་ལྷ་མ་ཆེ་བཙུན་དུང་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་
 གནས་ཀྱི་གནས་མཆོག་སྐྱབ་ཆོང་དཔལ་ཡུག་ཉི་ཟླ་ཁ་སྐྱོར་འོད་གསལ་སྐྱེད་གཏོགས་སྤྱོད་རྣམས་གྲུབ་རིགས་
 འཛིན་པ་མཆོངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་དཔོན་སློབ་སྐྱོན་པ་ ཀླུ་མཆོན། བྱུང་ལུང་དགོན་
 དང་ཤར་མཁོ་ཐང་དོ་བ་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱང་ནས་པ་དམ་པ་སྤྲུགས་འཆང་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་
 མཐུ་སློབས་ཀྱི་དབང་ཡུག་དཔོན་སློབ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་འབར། འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་
 ཀླུ་པའི་གདན་ས་ཁུ་བྲུག་ལ་ཆོས་སྐྱོང་པོ་བྱང་དང་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་ཆེན་ཆོས་འཁོར། བཀྲ་ཤིས་འབྲུག་
 ཀླུ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱེར་བཅས་པ་ནས་མཁའ་འགྲོའི་དབང་མོ་སྤྱང་གསལ་གྱི་སྐྱེ་མ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་རྣམ་
 འཕྲུལ་དུ་བསྐྱུགས་པ་བྲུམས་བཙུང་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན། རྗེ་ལོ་རས་
 པའི་གདན་ས་བྲུམ་ཐང་ཆོས་རྗེ་བྲག་གི་སྐྱབ་བྱང་ནས་གྲུབ་ཐོབ་སྤྱི་ལ་དཀར་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་མཐུན་རྟོགས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་དབང་ཡུག་ཆེན་པོ་གཟར་ཆེན་ཆོས་རྗེ་དམ་ཆོས་པད་དཀར། རྗེ་བསྐྱོན་པའི་ཉི་མའི་
 གདན་ས་ཐེག་ཆེན་ཕྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་རིག་འཛིན་ཞིག་གླིང་པས་གསང་བའི་བདག་པོའི་འཕྲིན་ལས་པར་ལུང་
 བསྐྱོན་པའི་གྲུབ་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་པའི་རྣམ་སྤྱུལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་འབྲུག་བསྐྱོན་འཛིན་རྣམ་མཆོན་
 གཞན་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། དར་དཀར་ཤས་རྟོག་དགོན་པའི་སྐྱབ་བྱང་ནས་འདུལ་འཛིན་རིག་སྤྲུགས་འཆང་
 བ་དཔོན་སློབ་འབྲུག་བསྐྱོན་པ། ཡང་དབུག་སེ་བ་ལ་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་མངའ་
 བདག་ཆེན་པོ་རྣམ་འབྲུལ་པད་དཀར། ལ་སྤྱོད་དགོན་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཆོས་མཛོད་
 འབྲུག། སྐྱབ་ཁུ་དོ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམས་རྟོགས་པའི་དབང་ཡུག་ཆོས་མཛོད་རས་རྒྱུད་པ། མཆོམས་
 བྲག་སྐྱབ་བྱང་ནས་སྤྲུགས་འཆང་དག་དབང་དོ་རྗེ་སོགས་རང་ལུགས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་དུགས་པོ་དཀར་
 བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་སྐྱབ་སྤྱོད་མཐའ་དག་གི་སྐྱེ་མ་དབྱེ་ཆེ་སྤྱོད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱི་སྟོན་ཞབས་

བརྟན་གྱི་འབྲུལ་ཚན་མཐའ་ཡས་པ་རིམ་པར་ཕུལ་ཞིང་། ལྷག་པར་གསང་སྤྲུགས་ཚོས་སྤྱིང་གི་གཙུག་ལག་
 ཁང་ཆེན་པོ་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཉིང་མའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་མཆོག་གི་ས་ལ་ཞབས་སོར་བཀྲ་ཤིས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་བཀོད་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མཁུན་གཉིས་གྱི་གཟིགས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་ཕུང་པོས་མཛོད་པར་མཐོ་བ་སྤྲང་སྤྲང་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རིག་འཛིན་དག་དབང་པ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་ཞལ་སྤྱི་
 བཅས་ཀྱང་ཁྱི་འབྲུལ་ཞབས་བརྟན་གྱི་འབྲུལ་ཚན་ཆར་དུ་དང་རབ་གསེར་ཆས་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཆིབས་སྤྱེལ་
 བཅས་། གཞན་ཡང་མཚུངས་མེད་ཆོས་གྱི་རྗེ་ཆོས་དབང་ལྷན་གྲུབ་གྱི་གདན་ས་གདོང་དཀར་ཆོས་སྤེན་ས་
 ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཁུན་རབ་གྱི་དབང་ཕུག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱུ་དག་དབང་ཤེས་རབ། སྤྱུལ་པོའི་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྲ་བྱང་ནས་རིག་འཛིན་རིག་སྤྲུགས་འཆང་བའི་དབང་པོ་སྤྱུལ་སྤྱུ་གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་
 མཆོན། མདའ་སྟོང་སྤྲ་བྱང་ནས་མཐུ་སྟོབས་རུས་པའི་བདག་ཉིད་རིག་འཛིན་ལྷ་རྒྱུན་ཕུན་ཚོགས་སོགས་
 གསང་སྤྲུགས་ཉིང་མའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁྱི་སྟོན་ཞབས་བརྟན་
 གསོལ་འདེབས་བཀྲ་ཤིས་ལེགས་བྱས་གྱི་འབྲུལ་བ་ཕུད་དུད་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆར་ཕུལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 དཔལ་ལྷན་ས་སྤྱི་བ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཆོས་སྤེན་འཛིན་པ་ལུང་རིགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་མངའ་བདག་ས་སྤྱི་
 སྤྱི་སྤྱི་བཟོད་པ་རིན་ཆེན། རོར་གོང་མའི་གདན་ས་འཛིན་པ་རིགས་རུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་རྣམ་པར་
 དཔྱད་པའི་སློབ་གྲོས་གྱི་མོར་ཅན་སྤྱི་བཞིན་སྤྱུལ་སྤྱུ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན། གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱིངས། རི་
 ཆོགས། རས་སྤྲུགས་ཏེ་རོར་སྤེན་བཞིན་དགོན་འཛིན་གྱི་ཆོས་རྗེ་རྣམས་དང་། ས་སྤྱི་པའི་ནང་ཆོན་སྤྲང་
 འདྲར་བདེ་བ་ཅན་པ་པཎ་ཆེན་སྤྱི་བའི་གདན་ས་ཤར་མང་སྤྲ་བྱང་ནས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལ་མཁུན་རབ་གྱི་གཟིགས་
 པ་རྣམ་པར་ཡངས་པའི་རབ་འབྲུམས་པ་ཆེན་པོ་མང་ཐོས་འཇམ་དབྱངས་སོགས་སྟོ་སྟོངས་འདིར་ས་སྤྱི་རོར་
 གསུམ་གྱི་ཆོས་སྤེན་ཆེ་ཕྱི་སྟེད་མཆིས་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཁྱི་སྟོན་འབྲུལ་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆར་ཕུལ་ཞིང་
 མདོར་ན་ཉི་འོག་ཁ་བཞི་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་ཆབ་འབངས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་སྤེན་མི་སྤེན་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁྱི་སྟོན་ཞལ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་མངའ་གསོལ་གྱི་འབྲུལ་བ་བགྲང་བའི་ཡུལ་ལས་བརྟུལ་བའི་
 མཆོད་སྤྱིན་ཆེན་པོ་རིམ་པར་བསྟར་བར་བགྱིས་སོ། །

༣༡ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བྱི་དར་འབྲུལ་བའི་རིམ་པ།

ཁྱད་པར་ཡང་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཆེ་བཙུན་བརྟན་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱ་
 འཕྲུལ་གྱི་རོལ་པ་འཆང་བ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྣམ་འབྲེན་དམ་པ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་ནས་
 ཀྱང་སྟོན་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ནས་རིམ་པར་ས་འབྲུག་གཉིས་པན་ཚུན་ཐུགས་ནང་དག་པའི་
 འབྲེལ་ཟབ་ཀྱི་ལེགས་ལམ་གསེར་ལྷན་གྱི་རྒྱུན་ལྟར་མཆིས་པ་ལས།   འདིར་ཡང་དབྱངས་ཅན་བཟང་མའི་
 དག་གི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྟན་ཆོག་ཤིས་བརྗོད་རྒྱུ་གྱི་འཕྲེང་བ་ལེགས་པར་སྟེལ་བའི་གསུང་
 ལོག་དང་ལྷན་ཅིག་གི་སྟོན་ཞབས་བརྟན་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེར་འབྲུལ་བར་བགྱིས་སོ།   །

གཞན་ཡང་སྟོང་མངའ་རིས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གདུངས་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཅིས་
 པར་འཛིན་ཅིང་ལྷགས་གཉིས་ལ་མཐུན་པའི་སྟུན་རས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་རིགས་ལས་འབྱུངས་
 པ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་འདེགས་ལ་དགོངས་པའི་གྲི་སྟོན་
 གྱི་དངོས་འབྱུལ་ཆེད་དུ་གཉེར་བར། གཟིམ་དཔོན་ལྷན་གདོང་དཀར་པོ་དང་། མཆོད་དཔོན་འཕྲིན་ལས་
 དཔལ་འབར་སོགས་པོ་ཉར་མངགས་པའི་གསེར་ཞོ་སྟོང་དང་། གསེར་ས་ཐིག་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཞོ་ལྔ་བརྒྱར་
 ལོངས་པ་བཅས་ཡུལ་བ་དེ་དུས་དཔལ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོའི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་བའི་མཆོད་རྗེས་སོ་སོར་བཀོད་པ་ལས། ལྷོར་རྒྱས་པ་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་མཆོད་བྲལ་དུ་རྒྱས་པའི་ཁ་
 དོག་གིས་ཆེ་བའི་རྟེན་འབྱུང་མཆོན་བྱེད་དུ་ཡུལ་བ་འདིའོ། །གཞན་ཡང་དབུལ་ཀྱང་ཉིས་སྟོང་། གྲུར་ཀྱམ་
 གྱི་སྟོབ་ཅེ། གྲུ་གྲུལ་གྱི་ལྷང་ཅེ། གྱི་རུའི་བརྒྱ་འབྲེང་ལྟ། ཤེལ་དཀར་བརྒྱ་འབྲེང་གསུམ། འདྲིལ་
 དཀར་དམར། ལོང་གི་ཁོབ་དར། ལེ་སྒྲམ་གྱི་ཐེར་ཕྱག་སོགས་འབྱུལ་ཆོན་བྲལ་ལོ་ལ་ཡུལ་ཞིང་གཞན་
 དུ་འང་ཆོ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་གཡུ་ལེགས་པ་རེ། ཐེད་རིན་ཆེན་སྦྱང་གི་ཡོན་བདག་རྣམས་ལ་འང་གཡུ་གཅིག་
 གནང་འདུག་པ་ཡང་དེ་འཕྲལ་སོ་སོ་ལ་སྦྱལ་བའི་བཀོད་འདོམས་མཛོད། དེ་བཞིན་གངས་རི་ཆེན་པོའི་སོ་
 རས་རྫོང་འཛིན་སྐྱ་སྐྱའི་དྲུང་གིས་ཀྱང་གྲུ་གོ་བ་གཉེར་པ་འབྲོར་མི་སྒྲར་བརྒྱུད་པའི་འབྱུལ་བ་གསེར་
 བརྒྱ། དབུལ་བརྒྱ། གྲུར་ཀྱམ་དང་ཤེལ་དཀར་དམར་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱ་འབྱུལ་མཛོད།

ཐུབ་པ་ཡི། གྲིབ་བསིལ་བཟང་པོར་བདག་འཁོར་བཅས་པ་ཡང་། །འཛོ་བ་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པའི་བགྲ་གིས་
འོག་ ཅེས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་སྟོན་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྲིས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རྩམ་ཏི་ཤུ་ཅུ་གྲག་གིས། དཔལ་ཕྱག་ན་ངོ་རྩེ་ལ་མཐུ་
སྟོབས་ཕྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་མངའ་གསོལ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྩྭ་དེ་དག་དང་རྩེས་སྲུ་
མཐུན་པར། འདིར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཆོ་དང་ཡོ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐུ་སྣང་བརྟན་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་མིན་
རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བདུན་དང་བཀྲ་ཤིས་རྩམ་བརྒྱད་དང་། རྟགས་བརྒྱད་འདོད་ཡོན་ལྷ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་རྩམ་
སྲུ་བྱིན་གྲིས་བརྟན་པས་ཏེ་རིམ་པར་འབྲལ་བའི་རྩྭ་ཡང་འདི་ལྟར།

སྤྱི་བརྒྱ་གུ་ཅུ་ཨ་པ་ར་མི་དྲུ་ཡུ་རྫོག་མེ་ལ་གྲི་མ་རྩ་ར་རྩ་ཐ་ཉེ་རྩ་རྩ་ཡེ་ཨ་མ་ར་སྤྱི་བ་ར་ཡུ་རྫོག་སྤྱི་བ་རྩ་རྩ་ཡེ་ཨ་མ་
 མ་རྩ་ཡི་སྤྱི་ལ་གྲི་མ་མ་རྩ་ཡི་བྱ་ཐ་རྩ་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གུ་མེད། ལྷན་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་
 མངའ་མགོན་པོ་གཟི་བུ་རྩེད་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །འཆི་མེད་དཔོན་གྱུ་བ་མཆོག་སྤྱི་བ་བདུད་ལས་རྩམ་པར་
 རྒྱལ། །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷན་སྤྱི་མ་ཆོག་པས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །མཐའ་ཡས་འོད་ལྷན་ཐུགས་རྩེད་
 གདུགས་དཀར་གྱི་བ་བསིལ་ལ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱེད་ཞིང་འཆོ་གཞེས་པའི། །སྤྱི་ལྷ་བ་བྱི་
 མ་མེད་པའི་མེ་འོད་ལྷར། །དྲུང་ཤིང་གསལ་བར་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ཁྱེད་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཞིང་
 ལམས་རྒྱ་མཚོར་རབ་མཛེས་གསེར་གྱི་ཉ་དང་ནི། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འབར་བའི་དགོ་མཆོན་མཁྱེན་རབ་
 གྱི། །སྤྱན་ལྷན་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་སྤྱིང་པོ་དམ་པའི་བཅུད། །ལེགས་སྤྱི་མ་ཆེ་མེད་བདུད་རྩིས་སྤྱི་ཆོ་
 རིང་བར་ཤོག །པརྒྱ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ལྷན་ལྷགས་ལ་དབྱུངས་ཅན་མའི། །བྱིན་རྒྱབས་ཤེས་རབ་དོན་མཆོན་
 མའི་གཟུངས་དང་ནི། །དུས་གསུམ་ཞི་བྱེད་ཉིང་འཛིན་སྤྱན་མཆོག་གྱི་ཐང་གིས། །ནད་ཀུན་བསལ་བས་
 འདུ་བ་སྤྱི་མས་ཤིང་བདེ་བར་ཤོག །བཀྲ་ཤིས་གཡས་སུ་འབྲིལ་བའི་དུང་ལྟར་དཀར་ཞིང་འཛུམ་པ་
 ཡིས། །ཀུན་གྱི་ཡིད་གསོ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤོན་པོ་དང་། །ལི་ཁྱིའི་མདངས་གསལ་དུར་སྤྱི་ག་འཛིན་
 པའི་དབུས་ན་ཉིད། །སྤྱི་ཆོའི་འཕྲིན་ལས་རབ་དུ་རྒྱས་ཤིང་ཞབས་བརྟན་ཤོག །མཆོག་གི་འོངས་སྤྱི་མ་
 ཟད་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་བཟང་། །འཁྱུང་དུ་བུ་རྩེད་པའི་སྤྱི་ཆེན་དབང་པོའི་སྤྱི་ཞགས་ཀྱིས། །ཆོངས་པའི་

རིང་བ་རིང་བའི་ཆོ་ཡི་གཡུང་རྩུང་ལན་ཅིག་མིན་འབྱེལ་དོན་གྱི་མངལ། །ཁྱི་བ་ཁྱི་བའི་སྟེམས་པ་རབ་འཆང་
 དབྱངས་གསལ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་ཉིད། །བདེན་པ་བདེན་པའི་རག་གི་དོ་རྗེས་ལུས་མེད་སྟོང་པའི་ནམ་
 མཁའ་ཡང་། །སྤྲ་བ་སྤྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ན་བར་ཆད་གཡུལ་ལས་ཅིས་མི་རྒྱལ། །མང་ཐོས་རིན་ཆེན་ཡུ་
 བ་རབ་བརྟན་གསང་བ་སྤྲགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཟུགས། །ཟབ་གསལ་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་གྱུར་སྒྲིབ་
 གཉིས་དག་པའི་མ་ཉི་ཀ། །ཚུལ་བྱིམས་དར་དཀར་བྱི་མེད་ལྷུ་བ་ལྟན་རག་གི་གསང་བ་གཞོམ་མེད་སྒྲིམ། །
 ཆོ་དཔལ་ཡོངས་འདྲའི་ཁིས་པ་བརྗོད་འདི་མཆོག་གསུམ་བུགས་རྗེས་འཇུག་པར་ངེས། །མཛེས་མཛེས་
 དབྱངས་ཅན་རག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཆགས་མེད་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་གསལ། །གསལ་གསལ་དབྱངས་བདུན་
 རྒྱུད་དུ་བྱགས་པས་སེམས་མེད་སེམས་ལྟན་རྣམ་པར་སྟོན། །སྟོན་སྟོན་དབྱངས་དེ་སྟིང་ལ་ཁྱགས་པས་དོན་
 སྤལ་དོན་ཡོད་གྱིད་ལ་མཆར། །མཆར་མཆར་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པས་མ་བསམ་བསམ་པ་ཀྱུན་
 འབྱུང་གྱིད། །

742

ཅད་ལ་གྱི་སྟོན་གྱི་གནད་སྟོན་དཔལ་སྟེར་དབང་སྤྱད་གི་མཆོད་ནས་ཕྱུང་བ་ལྟ་བུས་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བསོད་
ནམས་སྟོབས་གྱི་མཆོད་སྟོན་ལ་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པར་གྲག་གོ།

སྲིད་པའི་ཁམས་འདིར་མཚུངས་མེད་བྱུང་འགྲུབ་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་པོར་མཛོན་འབྱུངས་པའི། །དཔལ་ལྷན་
 ཡུན་ཚླགས་སྐྱ་ཡི་ཟླ་སྤང་མཚོག་ཏུ་རབ་རྒྱས་བྱི་མེད་ཀྱི། །ལེགས་བྱས་འོད་དཀར་འཕྲེང་བའི་བརྒྱབས་
 སྤྲུགས་བརྒྱར་གཡོ་བས་རྒྱལ་བསྟན་གྱི། །ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་ཀུན་ནས་གསལ་བྱེད་བྱུང་པའི་ཟླ་ལེལ་
 གཉིས་པ་གར། །དཔལ་ལྷན་དཀར་བརྒྱན་སེང་གའི་ཁྱི་ཆེན་པོར། །རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་
 ཏུ། །ལུགས་གཉིས་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བར་དབང་བསྐྱར་བའི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་རྟགས་འཆང་བའི་
 མོད། །སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ལེགས་བྱས་བཀྲ་ལོས་ཀུན། །ས་འདིར་འདུས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ཆོ། །འཛིག་
 རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཕན་དང་བདེ་བའི་དངོས། །ཡུན་ཚླགས་མ་ལུས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། །དངོས་པོ་འདི་ཀུན་
 སྐྱ་མའི་རང་བཞིན་དུ། །གཟིགས་ལས་འདོད་པ་མེད་ཀྱང་ཆེ་དགའི་ནོར། །ཉིན་བཞིན་སྤྱངས་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཆེན་པོ་ན། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལྷན་གྱིས་བྱུང། །མཐའ་ཡས་རྒྱལ་ཕན་གྱིས་བཏང་ནོར་
 བུའི་ཁྱིར། །བཤད་སྐྱབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མཐོར་བསྐྱེད་བའི། །བསྟན་འཛིན་ས་ཡི་ཆང་ས་པ་ཆེན་པོ་
 འདིའི། །བྲགས་པས་རྒྱ་མཚོའི་པ་མཐའ་འཇལ་བ་སྟུམ། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྒྲོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །ཇེ་
 ཉིད་ཀྱིས་དགུང་བྱངས་ཞེ་གསུམ་བཞེས་པའི་དབང་ཆེན་ལུགས་སྤེལ་གྱི་ལོ་དགུན་འབྱིང་རྒྱལ་གྱི་ཟླ་བའི་
 དཀར་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོའི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་བརྒྱའི་
 རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་འཛིན་སྒྲོང་སྤེལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
 དང་། །སྤྲུགས་མཐའ་དག་ནས་ཁྱི་སྟོན་ཞབས་བརྟན་ལེགས་བྱས་ཀྱི་དངོས་འབུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་
 དང་། །གཞན་དུ་འང་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་གནད་སྦྱིན་གྱི་རིམ་པ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བཞེད་
 པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་ཕྱེ་བའི་སྐྱ་བཙུ་གཅིག་པའོ། །

སྐུ་བརྒྱ་གཉིས་པ།

སྐུལ་ཚབ་ཀྱི་ཁྱིའ་ཕེབས་ལོ་ནི་རྟོག་ཟླ་ལྷ་པ་སྐུ་ནག་པས་སྒྲེལ་ཟླ་ར་བཟོད་པའི་དཀར་སྒྲོགས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་
 འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ལ་ཆོས་བརྩའི་དུས་མཆོད་ལས་བྱང་མེ་རྟོག་འཕྲེང་མཛེས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་དག་འདུན་གྱི་
 ཆོགས་སྤྱོད་མར་འཇུགས་པའི་སྒྲོལ་གཏོད་དང་ལྷན་ཅིག་མང་སྤྲེད་སྤྲེད་སོགས་ཆོ་ཆེན་ནང་སྟོར་གྱི་བཙུན་
 ཁལ་བསྐྱས་ཏེ་དེའི་སྤྱི་ལོ་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་སྤྲུམ་ར་བསྟོར་སྤྲུམ་མ་ཕེབས་ཚུལ་དང་བཅས་བགྲང་བྱ་གཉིས་
 འཁོར་ཅོམ་གྱི་མཛོད་པ་རགས་རིམ་དང་། ཞར་ལ་སྤྲུང་སྤྲེད་དཔོན་སྟོབ་སྤྲུལ་སྤྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་
 ས་པོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱན་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་སྟོར།

༡༩ སྤངས་ཐང་མགོན་མངས་སྒྲུབ་ཆེན་དང་ལོ་གསར་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་གཏམ།
 དེ་ལྟར་ཁྱི་སྟོན་འབྲེལ་གནང་གི་དགའ་སྟོན་རྣམས་རིམ་པར་གྲུབ་ནས། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལྷ་
 མངས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་འགྲོ་དམ་སྲི་མནན་པ་ནས་གཟུང་ས་འདུལ་གྱི་འཆམ་དང་། རུལ་ཆོན་གྱི་
 དྲུལ་འཁོར་འདྲི་བ་སོགས་རྩི་རྩོལ་དཔོན་གྱི་ལས་རབ་འབྲུམས་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དེ་དངོས་གཞི་བསྒྲུབ་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོག་གས་ཀྱི་གཙོ་བོར་ཕེབས། དེ་ལོ་ནས་གཟུང་སྟེ་དྲུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྟོགས་བཞིའི་ལས་སོ་
 སའི་ཁ་དོག་གི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་རྩིས་ཀྱི་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱན་གཟིགས་འཆམ་ཆས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་དང་བཟོ་བཀོད་ཀྱིས་ཕུལ་དུ་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་འཁྱོར་སྟོབས་ཆེན་པོས་རིམ་པར་བསྒྲུབ་པའི་དབུ་ཚུགས། དེ་ནས་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པ་སྤྱིའི་
 རང་མདངས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོས་བསུ་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་བཞུགས་གཤམ་རྒྱས་
 པར་མཛད། དེ་བཞིན་སྟོགས་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་ལོ་གསར་པ་མཐོང་བའི་ལོགས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རིམ་པར་
 འབྲེལ་བར་བགྱིས་སོ། །དེའི་ཆོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རབ་འབྲུམས་པ་ཆེན་པོ་ལྒྱུ་རབ་རྒྱས་དང་། སྤྱིན་
 པ་རབ་རྒྱས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྩི་རྩོལ་དང་། རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ལ་སོགས་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་རབ་འབྲུམས་པ་
 རྣམ་བཞིས་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པའི་མདོའི་བཤད་པ་ནས་གཟུང་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་འབེལ་མཆིད་རྒྱས་པར་ཕུལ། གཞན་ཡང་ལོགས་བཤད་ཀྱི་འཕྲིང་བ་འཛིན་པའི་བྲག་ཤར་རྣམས་ཀྱིས་

ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་བཞུགས་གྲལ་རྣམས་དང་སྤྱི་བདེ་ཡངས་སུ་
ས་སྐྱུ་རོར་གསུམ་གྱི་དགོ་པའི་ས་རྣམས་དང་མདོ་སྤྲུགས་རིགས་ལྷུང་གི་འབེལ་གཏམ་བཤོ་སྐྱོང་ཐལ་ངག་གི་
རྣམ་འབྱུར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྤྲུགས་འདུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
ཆོས་སྐྱུ་འི་ས་བོན་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བ་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་
དམིགས་རྒྱུན་ལ་མཆོག་ཏུ་པན་པར་མཛད་དོ། །མང་ཐོས་མཁས་མང་འདུ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེར། །མདོ་
ལུང་རིགས་པ་སྤྱོད་བའི་བརྒྱལ་ལན་གྱི། །ཐལ་འབྱུར་དང་རོའི་སྤྱད་བྱངས་ཆེར་སྤྲུགས་པས། །འཕགས་སྤྱོད་
འཕྲུལ་བའི་དུས་ཆོགས་ལེགས་པར་བཟུང་། །དེ་ཆོ་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀུན་གྱི། །འཕགས་དང་སྤྱོད་པའི་
བསྟན་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་འདིར་འདུས་པ་བཞིན། །གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ཀུན་ཉམས་བྱས། །

༢། བཙུན་ཁལ་བསྐྱབས་དང་གྲ་སྤྱོད་དགོངས་འདུས་གསུང་ཆོག་ཐོག་མར་བཙུགས་པ་གནང་ཞིང་དབང་རྒྱུ་
པ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་བསྐྱོ་བཞག།

དེར་ལོ་དུས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཐུགས་བྱེལ་རྣམས་རིམ་སེལ་དུ་མཛད་ནས། དེ་ནས་ཡང་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མེད་དུས་
ཆོགས་ཀྱིས་ས་གཞི་རི་ཁྱུང་ཐམས་ཅད་རྩ་སྟོན་ལོ་མའི་གོས་གསར་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལམ་ལས་འབྲུག་བྲག་
ལིས་ཆོས་རྒྱུ་ལེགས། །སྐབས་དེར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་པས་དེ་དར་
རྒྱས་སུ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་བཟབ་མོས། །མང་སྤྱོད་སྤྱད་སོགས་ཆོ་ཆེན་ནང་སྐྱོར་གྱི་སྤྱོད་བདག་འགངས་
ཆེ་རིགས་ནས་བྱ་གསུམ་བར་མཆོས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་ཅན་གཟུགས་བྱད་མཛེས་ལོང་དབང་པོ་དྲུངས་པ་བརྒྱ་སྐྱོར་
དུ་ཉེ་བའི་བཙུན་ཁལ་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་ལྷའི་དཀར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་དུས་
བཟང་པོར་འཕགས་མཆོག་འདུས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་བཙུ་ཉི་དུས་མཆོད་ལས་བྱང་མེ་ཏྲོག་འཕྲེང་མཛེས་ཀྱི་
གསུང་ཆོག་འཕྲུགས་པའི་ཐོག་མ་དེ་ཉིད་དུ། །སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
རྒྱུ་གནང་བའི་ཆོས་སྟོན་དབང་གིས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྲག་ལིས་བཅས་ཐུགས་ལོན་
ཏུ་བཅུ་བའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་རིམ་པར་བཞེས་ཏེ་མིང་ཡང་སྤྲུལ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་
པོར་གཞུག་པར་མཛད་དོ། །གང་ཆོ་སྟོན་བཙོན་རིག་གོལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུས་འཕགས་ཡུལ་བཞིན་དུ་
འདིར་དར་བའི། །དུར་སྤྱི་གམངས་ཀྱིས་མ་ལུས་སྤྲུགས་འཁོར་ལོའི། །མཐའ་གྲུ་འགོངས་འདི་མཆོམས་

སྤྱིན་གཞོན་ལུང་མཚུངས། །ཡང་དེ་སྐབས་ཞིག་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་རྫོང་དཔོན་ལ་གཉེར་པ་འབྲུག་
 བསྟན་འཛིན་བསྐྱོ་བ་གནང་སྟེ་དེར་བཀའ་ལས། སྤར་གྱི་རྫོང་བདག་རྣམས་ཕལ་ཆེར་སྤིང་ན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་
 བུས་བརྟན་པོ་རང་ཞིག་བྱུང་མ་སོང་ཡང་། ད་ཆར་བྱེད་ཀྱིས་རྫོང་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་གནས་ཏེ་ཆེ་མཐར་
 སྤྱིན་པ་འོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཕེབས་པ་ལྟར་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཕྱག་མཛོད་ནས་བྱུར་
 གསོག་ཏུ་བྱེད་རྒྱ་སྐྱུད་པ་སྐྱུ་པོ་ཞིག་གི་འཛིན་བཅང་ཡང་མ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ཁོ་ན་སྤིང་ལ་བསམ་པ་ཆོས་རྗེ་
 འབྲུག་པའི་ལས་མཆོན་གྱི་དམིགས་སྟེན་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །

37) ཞབས་དྲུང་ག་དྲུང་བརྒྱད་མཚོ་སྐྱེས་དེ་ཐོ་སྐྱེ་འབྲུངས་པ་དང་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེ་ལས་དབང་ལུང་གསལ་ནས།
དེ་ནས་དབྱར་ཐ་གོ་བཞིན་ཆུ་བའི་ཚོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གདན་ས་སྤྲངས་ཐང་དུ་ཞབས་དྲུང་ལུ་མ་ཡང་སྐྱེ་བལྟམས་
མཚན་མཚོ་སྐྱེས་དེ་ཐོར་གསེལ་བ་གནང་། སྤྱུགས་མཐའ་དག་ནས་བཅས་སྟོན་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་
འབུལ་བར་བགྱིས་སོ། །ཨེ་མ། ཐུབ་བསྟན་འདབ་བརྒྱའི་ལང་ཚོ་དར་བའི་གཉིན། །རྒྱལ་རྣམས་ཐུགས་
རྩེའི་ཉིན་གཞོན་འཆར་རིངས་ཀྱང་། །སྤྱིགས་མ་དགུན་གྱི་མཚན་མའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི། །སྐལ་བས་
འགོག་པ་འདི་ཚུལ་སྤྲུལ་ཡིས་ཤེས། །དེ་ཡང་གོང་གི་ནང་རྒྱུན་རན་པ་དེ་མ་བྱུང་ན་ཞབས་དྲུང་ལུ་མ་ཉིད་དེས་
པར་རྒྱལ་བའི་ག་དྲུང་འཚོབ་གྱི་སྤྲས་པོར་འབྱོན་རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་པར་སྤྲས་ལུང་དུ་བསྟན་འདུག་ཀྱང་སྤྱི་ཆར་ལས་
ནང་ཐིགས་ཐུ་བའི་དཔེ་ལྟར་སྤྱིགས་དུས་འགོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་འབྲེན་མ་ཐུབ་པར་སྤྲང་དོ། །

ཡང་གང་གི་ཆེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཞབས་དུང་གིས་ཕུག་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་ཅིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་རྒྱས་པར་གསལ་པའི་
 རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་མངའ་བདག་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་པོ་རྩལ་གྱི་
 དབང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དང་། དཔོན་སློབ་སྤུལ་སྤྱུ་གཉིས་གཅིག་གྱུར་པའི་ཕུག་
 མཛོད་པ་ཨཱུ། མཐོན་གཉིར་རྟོག་ལེགས། རྟེན་སྤུལ་སྤྱུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོན། དགོ་སློབ་བསམ་
 གཏན་པད་དགར། བཤད་བྱ་འཛིན་པའི་སློབ་དཔོན་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དཔོན་སློབ་
 བསམ་གཏན་ལྷན་གྲུབ་སོགས་བྱ་གན་སྤྱི་ཆེ་ཅུང་བསྐྱུས་བཅས་ལ་རྒྱས་པ་སྒྲིན་གྱིད་དུ་སྤུལ་བ་
 གནང་། གཞན་ཡང་སྤན་རྟིང་ཅི་རིགས་པར་དབང་ལུང་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པར་མཛོད་དོ། །

[illegible]

༧། སྐད་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་པའི་དོན་གྱི་མཛད་རྣམ།

དེ་ཡང་ཉིང་མའི་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་སྐར་ལྟ་བུའི་དབུས་ན་མ་ཁྱེན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྤྲོ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་
 རྒྱ་ཞལ་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་གསལ་ཞིང་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་སྐྱུའི་སྐྱེ་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཐོག་མར་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་དུས་སུ་ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྩོུ་ཞེས་
 པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྒྱས་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་རྣམ་གྲོལ་བཟང་པོ། དེ་ནས་རིམ་པས་གསང་སྟེ་
 ཆོས་གྲུར་མཁས་མཆོག་ཀུན་གྲགས། མངའ་བདག་མྱུང་གི་སྟོབ་མ་ཡོན་ཏན་མཆོན་ཅན། པརྒྱ་ལས་
 འབྲེལ་ཕུལ་གྱིས་རྗེས་བཟུང་དབང་ལྷག་དཔལ། གི་མེད་གླིང་པ་དང་པརྒྱ་གླིང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་།

བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་འབྱོར། ཀླུ་བ་བསྟན་འཛིན་གྲགས་པའི་ཐུགས་སྤྱོད་ལས། དེ་ནས་
གསུང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩིས་རྩིས་སུ་བཟུང་བ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱོད་
བསྟན་པ། བཀུད་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱངས་ཐང་དུ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་ཀླུ་བའི་ཞབས་དྲུང་
དུ་གཞུགས་པུང་པུ། མཆོན་རིག་འཛིན་དག་དབང་པུ་ལྷན་གྱི་འཕེལ་བ་གནང་། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་
ཐུགས་རྩིས་དབང་ཐུག་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་དག་བསྟན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་དག་ཚུལ་དང་བསྟན་
པར་རྩོགས་པ་དག་སྤོང་གི་དངོས་པོ་ཐེག་ཆེན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤོང་པ་ཆོགས་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བཞེས་པར་
མཛད་ནས། བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་སྤོང་རྣམས་ཀྱང་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་གཅེས་པར་བཟུང་བས་
བཅུན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་སྤྱོད་རབས་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྟན་པར་རྩོགས་པ་དག་སྤོང་
གི་དངོས་པོ་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འབྲེལ་བྱ་བྱོན་པར་གྲགས་ལ། ཕྱིས་ནས་
ཡོངས་འཛིན་མཁན་པོ་དེ་དང་། གནས་བརྟན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྩིས་པོ་ཆེན་ལས་སྤྱོད་ལས་འབྱུག་
ལུགས་ཀྱི་དབང་ཁྲིད་གདམས་པ་པལ་ཆེར་ཡང་གསན་པར་མཛད་ཅིང་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་
དང་། ལྷག་པར་ཞབས་དྲུང་གསུང་སྤྱོད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩིས་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོར་བསྟན་ནས་པད་
སྤོང་གི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གད་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་ཐུགས་སྤྱོད་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོན། རྩིས་པོ་ཆེན་གྱི་ལྷ་མོ་ཀླུ་མོགས་རྩིང་
མའི་བསྟན་འཛིན་ཆེད་ཀྱི་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་མའི་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་གཏེར་གསང་རྩིང་
གི་ཆོས་སྤོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་གསན་པ་གནང་། བྱུང་པར་སྤྱོད་ཆེན་ལས་པོ་ཆེན་གྱི་སྤོང་
དཔོན་དུ་བསྟན་ཏེ་ཐུག་བྱིས་ནས་བཅུམས་ཡི་གེའི་དག་སྤོང་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲོག་མཆོམས་སྤོང་ཀྱང་པ་ལྷ་སྟན་
དང་གས་མཛོན་བཞེད་ཅིས་དཀར་ནག་གཞན་ཡང་གསང་སྤྱོད་གསང་རྩིང་གི་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པ་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐེག་གར་དབྱངས་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་ལེན་སྤོང་ཆེན་ཆད་ཀྱང་སྤྱངས་པ་གནང་སྤོང་
གཙོ་བོར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པས་ཀྱན་བཟང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྩོགས་
པ་ཆེན་པོ་ཐོད་བཀྲལ་གྱི་རྩོགས་པ་མཛོན་དུ་བྱུང་ཏེ་གྲུབ་པའི་ས་ཆེན་པོར་བཞུགས་པ་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་

འཁོར་ལོའི་ཕུག་རྒྱལ་ཁྲི་བསོད་ནམས་མ་དྲོས་གྱི་མཆོ་ཆེན་རབ་རྒྱལ་པར་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ནོར་ལོངས་
 སྤྱོད་གྱི་ཆུ་བོའི་ལྷ་རྒྱུ་འབབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུད་མི་འཛའ་བར་རྫོགས་བྱུང་གི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་སྤྱོད་སྤྲོད་
 ལུང་གསལ་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྱིང་དང་། འཕྲུལ་གྱི་སའི་ལྷ་བ་ཕུན་ཆོགས་རབ་བརྟན་གཉིས་སུ་གཙུག་ལག་
 ཁང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གཞན་ལས་ཁྲུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་མཆར་གྱི་བཀོད་
 པས་མཛེས་པ་བྱངས་ལས་བརྒྱལ་བ་འི་སྟེང་ཅིག་ཕུག་ལེན་དུ་བསྐྱུར་ཞིང་དུང་ཡང་གནང་བཞིན་པ་
 དང་། དབང་ཆོས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཁྲི་བསོད་མོར་བསྐྱོར་བའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་གྲ་སྟེ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་པས་ཕྱོགས་གྱི་རི་ཁྲུངས་ཀྱན་རྒྱ་གང་བ་དང་། སྤྲོད་པ་དང་བྲགས་པའི་ཕུསྐྱ་ཆར་དུ་དངར་བ་
 ཕྱོགས་གྱི་བུ་མའི་རྣ་རྒྱན་དུ་འབྱེད་བཞིན་པས་ད་ལྟ་འང་བསྐྱུར་པ་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་པར་
 བཞུགས་སོ། །

༥། ལྷ་བ་ཆེན་ལྷ་བ་སེའྲེའི་མཛད་རྣམ་དང་དཔོན་སྟོབ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མ་ཁི་དུང་སྐྱབ་ཐེད་ཐིམ་སྤྱིན་བདག་
 ཆོར་བཀའ་དབང་།

སྐྱབ་ཆེན་ལྷ་བ་སེང་གའི་ཡབ་སྟོ་བྲག་རྩེ་བོ་དུང་ཞེས་ཆིང་མའི་གདུང་རིགས་དང་ཡུམ་སྟེ་སྤྱིང་གཙུང་པའི་
 དུང་འཁོར་ཆེན་མོ་ཆོས་མཛད། ཀླུ་པོ་དོན་གྲུབ་གྱི་སྤྱན་རྒྱའི་སྐུ་སུ་འབྱུངས། སྐྱ་གཞོན་ལྷ་ནས་ཀམ་
 རབས་བཅུ་པ་རྩེ་ཆོས་དབྱིངས་རྩེ་རྩེ་བསྟེན་ཅིང་མཆོན་ལྷ་མ་བསམ་འབྲུབ་རྒྱལ་པོ། སྐྱ་མཆོམས་སྤྱོར་སྤྲོད་
 དང་གསལ་མཛོན་བརྩེད་སྟེ་བསྤྱོར་སོགས་རིག་གནས་སྤྱི་ལ་སྤྱུངས་ཤིང་ལྷ་ག་པར་རྩིས་དཀར་ནག་སོགས་
 དཔལ་ལྷན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འབྲེལ་ཀྱན་ལ་མཁས་པར་བྲགས། ཀླུ་བའི་དབང་པོའི་ཐུགས་སུ་
 ལྷ་ག་པར་འབྱོར་བས་དུང་རམ་པ་ཀྱན་རྒྱུ་བཟང་པོ་དང་སྐྱབ་ཆེན་པ་གཉིས་གཟིམ་གྱུར་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་
 གཟིམས་ཆོག་པ་ཡིན་གསུངས།

གཞན་ཡང་གཙུང་གི་མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོའི་ཞལ་སྤྱོད་ཐེབས་ནས་ཁོང་གི་
 ཞབས་ལ་འང་གཏུགས་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མཐར་སྤྱིན་པས་གནས་
 ལུགས་འི་ལྷ་བ་དང་ཞེས་བྱའི་སྟེང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཁུན་པའི་རྩལ་རྒྱལ་པས་བྲགས་པ་དོན་དང་མཐུན་པ་

བློ་བྱུང་སྤང་དོ། །སྒྲུབས་དེར་དཔོན་སྒྲོབ་སྒྲིན་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མ་ཉི་དུང་ཕུར་བཅུ་གས་ཏེ་བྱང་གོས་
 གསེར་གྱི་འབྲུག་སྟོང་མར་གྲགས་པའི་སྐུ་བེར་སོགས་འབུལ་དངོས་ཀྱང་གཏོས་ཆེར་ཕུལ་བ་མེ་རིན་པོ་ཆའི་
 སྐུ་བེར་གྱི་གལ་དུ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བར་བཟུང་། དེ་ནས་སྟོན་ཀ་གདན་ས་ཐུགས་རིའི་གསུང་ཆོག་ནས་
 ཕེབས་བསྐྱེད་འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྲིངས་སུ་བཞུགས་སྒྲིགས་ར་འདེབས་ཀྱི་སྟེང་ནས། དཀར་སྟེའི་སྒྲིན་བདག་སྐུ་
 ལ་ཆོ་དཔག་མེད་ཡང་གསང་ལྟ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ཁོམ་དབང་ཆེན་མོ་གནང་། དེ་སྒྲུབས་ས་ཡུལ་བདེའ་
 བློ་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་མཆོ་བ་བཞི་ཡོད་པ་གཟིགས་པས་མོའི་ཆོ་ལ་གནོད་པར་དགོངས་ཏེ་དབང་ཡང་
 གནང་བར་མ་མཛད་གསུངས། དེ་བཞེན་གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་དུ་སྤྱར་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བ་གནང་དུས་འབྲུག་
 འཕྲིན་ལས་སྤྱང་གི་ཆོས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སྟོད་པའི་སྒྲིན་བདག་སྐུ་ལ་ཆོའི་དབང་བསྐྱར་ཆེན་མོར་བཀའ་འདིན་དུ་
 ཐུལ་ཏོ། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་ཆོ་དཔལ་མ་ལུས་པ། །ཕྱག་གི་བུམ་པར་བསྐྱས་པའི་ཆོ་ཡི་རྒྱན། །
 བགྲང་ཡས་འགྲོ་ལ་ཕབ་པའི་བཀའ་འདིན་གྱིས། །ལུས་ཅན་འཆི་བའི་འཇིགས་ལས་སྒྲོབ་འདི་མཆར། །

༤། སྤངས་ཐང་དབུ་ཕྱེད་ཀྱི་གསེར་རྟོག་དང་སྤེལ་དབུ་མཛོད་ཀྱི་སྤྱར་སྤྱངས་ཡབ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་ཡང་སྤྱི་
མི་ཙམ་ངག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ།

དེ་ནས་སློང་ན་ལྷགས་མོ་བྱའོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱངས་ཐང་གི་དབུ་ཅེའི་སློང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་ལེགས་པར་བྱུང་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་པར་གནང་ཞིང་། སྤྱལ་སྤྱུ་པལྱ་དེ་ལ། རྩམ་དེ་ལ། རྩམ་ཞིང་། ལ་ཏང་རྩེ་ལ། རྩེ་ལ་ཞིང་ལ་སོགས་པའི་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་རྣམས་གནང་སྟོན་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་མགྲ་བར་མཛད་དོ། །

སྐབས་དེར་སྒོན་སྒེ་པ་དབྱ་མཛད་ཆེན་མོའི་སྐུ་སྤྱད་སྤྱངས་མ་ཁུས་པར་ལོ་མང་འདས་པ། ད་ལམ་གོང་ས་
 ཆེན་མོར་སྒོན་གསན་པ་བ་ནས་སྤྱངས་པའི་དགོངས་པ་ཤར། དེ་དུས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་
 ཡང་གདན་ས་ལྷགས་རིར་སྐུ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་ཡོད་པས་དེ་བཞུན་གྱི་སྤྱད་སྤྱངས་མཛད་དགོས་ཚུལ་གྱི་
 བཀའ་ཐོགས་ལ་ཐེབས་པ་ལྟར། སྤྱད་མེ་ལྷའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ལྷགས་ལ་ཞེན་པ་ན་མེའི་
 མདངས་རྒྱམས་སྒོ་བསངས་འབའ་ཞིག་དུ་སྤྱད་པའི་ངོ་མཆར་དང་། ལྷག་པར་སྤྱད་སྤྱངས་ཟིན་ཀྱང་སྒེག་

རྩེ་མཚོ་དེ་ལྟར་ཟད་མ་རྩོགས་པའི་བར་སྐབས་ཅམ་ལ་གོང་ས་ཆེན་མོ་ནས་ཀྱི་བུ་ཆུ་སྐྱབས་བྱུང་བ་
སོལ་མེར་འབྲུལ་མ་ཐག་སྐར་ཡང་སྤྱོད་བསངས་ཀྱི་མེ་རང་འབར་ལ་བྱུང་བས་དེར་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་དད་
པའི་གདུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་གཡོ་བའི་འཕྲོས་ཀྱང་ཐོས་སོ། །གང་གི་ཆོ་ཡབ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོ་དབང་བསྐྱན་འཛིན་
ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་ཡང་ཕེབས་པ་ལོ་ཤས་ཤིག་རིན་ཆེན་སྤངས་སུ་བཞུགས་པ་ད་ལམ་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྐྱན་
ཕྱག་འབུལ་ལ་འབྱོར་བ་བཞིན་གཙུག་ཕྱད་ཀྱང་བཞེས་ནས་མཆོན་མི་ཕམ་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱས་སུ་གསོལ་
ཏེ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེར་གཞུག་པ་གནང་།

༡། ལུ་ཤུའི་དབང་དང་དཔོན་སློབ་སྤྱན་པ་རྒྱལ་མཆོན་སྐྱོམ་ཟེན་པའི་དགོངས་རྩོགས། བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་
གོལ་བསྐྱན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཟླ་རྩོད་དཔོན་སོགས་སྤྱ་ཆེན་པོར་གཏོགས་པའི་ལས་མཆོན་སྐྱོ་ཆེ་དཔག་རིམ་རྣམས་
ཀྱིས་གསལ་བཏབ་བཞིན་རིག་འཛིན་སངས་རྒྱས་སྤྱིར་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྤྱ་གསུང་ཕྱགས་
ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩེ་སུ་གནང་བ་སྤྱིན་བྱེད་དུ་སྤྱལ་བར་མཛད།

དེ་སྐབས་དགུན་ཟླ་འབྲིང་པོ་ཅམ་ནས་དཔོན་སློབ་སྤྱན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ཡང་སྤྱ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ཉོག་པའི་ཚུལ་
བསྐྱན་ནས་སྤངས་ཐང་གོང་མར་བཞུགས་དུས་ཕྱག་མཛོད་པ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལ་སྤྱས་པོ་དམ་ཆོས་ཀྱི་
བཅོལ་གཏམས་མཛད་ནས་སྤྱར་སྤྱ་གོ་ཕྱོགས་སུ་འབྱོན་བཞེད་ལ། རྩོ་ཁྱོད་གསེར་གཞོང་གི་ལ་ཕྱིར་ཕེབས་
མ་ཐག་འདིར་ཞོག་ཅིག་གསུངས། ས་དེ་ནི་སྤྱོན་རང་གི་ཡབ་མེས་དམ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་བསྐྱན་འཛིན་
སྤངས་འདས་སྤྱར་སྤངས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་རང་ཡང་ས་འདིར་སྤྱ་རན་ལས་འདའ་བའི་འོས་སོ་སྤྱམ་དགོངས་
ཏེ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་གཟུགས་སྤྱི་བཀོད་པ་ཆོས་དཔྱིདས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བསྐྱན་ཏོ། །

དེ་ནས་ལྷམ་རྩེ་བཙུན་དུང་དང་ཕྱག་མཛོད་པ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལྷན་ཅིག་ཕེབས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་དང་བཅས་པ་གདན་དྲངས་ཏེ་གདུང་གི་ཞུགས་འབུལ་སོགས་རྩེས་ཀྱི་
བྱ་བ་རྣམས་ལེགས་པར་མཛད་ནས་མི་རིང་བར་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སྤྱེ་ཆེན་པོར་ཟླ་མཆོད་སྤྱོད་ཆར་
དང་། དེ་བཞིན་ཏེ་མགོ་དང་སྤྱག་ཆོང་གི་དགོན་སྤྱེ་མ་ལག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་མ་ཉི་འཛུགས་པ་སོགས་

རིན་པོ་ཆེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་དང་བཅས་པས་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་བཅུ་གསུམ་ལྟ་འདྲི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་
 གོན་བཅས་པའི་རབ་རྟུ་གནས་པ་དགུང་ཞག་ལྟ་འདྲི་བར་རྟུ་གནད་བའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་འཇའ་གུར་མེ་ཏྲོག་གི་
 ཆར་དང་སྤྱིན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྒྲ་ཚོགས་པའི་འཕྲེང་བས་ཀུན་གསལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀུན་བརྒྱན་པར་བྱས་པའི་
 རོ་མཆར་གྱིས་ཐམས་ཅད་དད་པའི་ལམ་དུ་བཀོད་ཅིང་། རབ་སྒྲོན་གྱི་འབུལ་འབྱེད་བཟོ་ཡོན་བཅས་པའི་
 དངོས་པོས་ཀྱང་རྗེ་འབངས་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ས་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རངས་པར་མཛད་ལ། ལྷག་པར་དེ་ཉིད་
 རྫོང་དུ་སྤྱུ་སེར་གྱི་ཚོགས་པ་ཁྲི་བྲག་བརྒྱལ་བ་དག་ལ་ཡང་ལག་འབྱེད་དར་ཁ་རེ་དང་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
 སྤྱིན་གཏོང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་དགུ་ཀུན་གྱི་ཡིད་གྱི་ཤིང་རྟ་འགོངས་པར་བྱས་སོ། །གང་ཆེ་ས་གཞིར་རྒྱལ་བའི་
 མཆོད་སྦྲིང་གིས། །མཛེས་པར་བྱས་པར་བསོད་ནམས་མཆོན་བཟང་པོས། །ཞིང་ཀུན་བྲབ་པའི་རོ་མཆར་
 ནམ་མཁའི་ལྟས། །མཐོང་ནས་བསྐྱགས་པའི་མེ་ཏྲོག་འཐོར་བ་བཞིན། །དེ་ནས་མགོན་ཁང་དུ་རྗེ་རང་གིས་
 ཐུག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་རྟེན་མདོས་འཇུགས་པའི་གསུང་ཚོག་གི་ཚོགས་དབུར་ཕེབས། །ལྡོབས་བྱིས་གྱི་
 མགོན་པོ་ལྷམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཆར་བས་ཐུགས་དགོས་པ་བཅས་སྤྱུ་མའི་ཡོན་རྒྱུང་
 འདུག་གསུངས་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྣམས་ལ་སྤྱར་གནད་སྤྱིན་གྱིས་སེམས་ཆོམ་པར་མཛད།

༡༡༽ མཁན་ཟིན་པོ་ཆེ་ལངས་དབངས་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཚོ་དང་མངལ་སྤྱད་དང་གནས་བརྩའི་ཐང་ཀའི་གཟེངས་བསྟོན།

སྐྱུ་བས་དེར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཆོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་མཇལ་བར་
ཐེབས། དུག་ལན་མཛད་པ་ལོགས་བཀྱར་བཅོས་ཀྱང་འཛིག་ཆེ་བར་གནང་། དེར་དབྱ་ཅིའི་མདུན་གྱི་བདེ་
བྱམས་ཡངས་པོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་འགའི་བར་དུ་མདོ་སྐྱུ་གས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་བཀོ་སྐྱེད་ཐལ་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཆོད་པའི་གཟིགས་མོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་དར་བའི་རྟགས་ཚུལ་ལ་དགོངས་པའི་བསྐྱོད་བསྐྱུ་གས་བཅས་ཐུགས་དགེས་པོ་མཛད།

ཡང་སྐྱབས་ཤིག་མེད་ཀྱིས་དཔོན་སློབ་མཁན་པོ་ལ་གནས་བཅུའི་ཐང་ཀ་ཚེམ་ཏུ་བ་མ་མཛད་འཕྲོ་རྒྱལ་ས་
བརྒྱན་པ་གནང་བས་རིམ་པ་བཞིན་ལེགས་པར་གཟིགས་ཏེ། དེར་མཁན་པོའི་གསུང་ལས་དེད་ཀྱིས་ཐོང་།

བོ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགོད་པའི་བཀའ་བྱིན་མཛད་དོ། །རང་གི་ལུས་ལ་ཆོར་མའི་བྱག་རྩ་
 ཡང་། །མི་བཟད་བསལ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་བྱེད་ན། །དུང་འགྲོའི་གཟུགས་ལ་མཆོན་གྱི་འདེབས་བྱེད་
 པའི། །སྤྲིག་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྤྲིང་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན། །རབ་ཡངས་ཐང་གི་རོས་ལ་དུང་འགྲོའི་བྱ། །སྒྲུ་ཆོགས་
 ཟས་ལ་བཀྲམ་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཏུ། །ཤ་ཡི་ཕུང་པོར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་ནི། །སྒྱུ་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱབ་བའི་རྗེས་
 བཞིན་སོང་། །དེ་བས་ལུས་ཅན་རྣམས་འགྲོའི་གཡང་ས་ཆར། །དགའ་བས་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་
 ཐུགས། །ལྷག་པར་བརྩེ་བའི་སྐྱོ་ཐང་གིས་གཟུང་བའི། །ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན། །

དེ་ནས་སྟག་ཚང་གི་གནས་གཟིགས་ལ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་ཡར་ལམ་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོང་དུ་བཅོན་གཏོང་དབུ་
 མཛོད་ཀྱིས་བསུ་བའི་བཀོད་པས་སྟུན་དངས་འབྲུལ་ཞབས་དཔངས་མཐོན་པོས་སྤྱི་ལུ་བགྱིས། ཡོང་གི་ཕྱི་
 རང་ཐམས་ཅད་ཕྱག་ནས་མཛོད་དེ་སྟག་ཚང་གི་གནས་སུ་ཕེབས། དེར་ཆོས་བཅུ་འི་ཆོ་ག་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་གསེལ་འདེབས་ཀྱི་འཛུལ་དབྱངས་བཅས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་པའི་ནང་གི་སྟོགས་ཀྱན་ནས་བདུད་
 ཅིའི་རྒྱན་འཛུལ་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇའ་གྱུར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་དགེ་བའི་མཆོན་མ་བཟང་པོའི་རོ་
 མཆར་གྱི་ལྟས་མང་པོས་སྐྱོ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་དད་པའི་ཐུག་ལྟག་པར་སྟེལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་
 བདུད་ཅི་རིལ་བུ་མུང་བའི་སྟོན་གྲོལ་གྱི་སྐལ་བ་བཟང་པོར་བཀོད་ནས་ཕེབས་དུས། གནས་བདག་པོ་དཔ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཀུན་སྟོང་ཆོད་ལྟ་ཉམས་སད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསེལ་རས་གནང་རྒྱ་རྒྱུས་ཁོང་ལ་མ་བསྟན་པར་
 ཕྱག་པའི་ནང་བཞག་ནས་སྟོ་བསྐྱམས་ཏེ་ཕེབས་པར། དཀོན་གཉེར་པའི་སེམས་ལ་གསེལ་རས་ཤིག་རེ་བའི་
 བསམ་པས་རྗེའི་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྱངས་ནས་བྱུང་བར་ལྷགས་མདུད་ཅམ་ཞིག་གནང་ནས་ད་ཁྱོད་རང་ལོག་ཅིག་
 གསུངས་པས་ཁོ་ད་དུང་རེ་ཐག་མ་ཆོད་པའི་རྒྱུ་པས་ཞབས་སྤྱིར་འབྱངས་ཅིས་འདུག་པ་ལ་རྗེའི་ཞབས་སྤྱི་བ་
 དག་གིས་དཀོན་གཉེར་དུང་ཞབས་བསྐྱལ་ཐག་རིང་ན་གནས་ཁང་རྒྱུ་མ་ལ་ཤོར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་བས་ད་
 ལོག་པ་དྲག་ཟེར་ནན་གྱིས་བཀའ་པས་ཁོང་པ་རོ་གཏོང་ནག་ལོག་གི་བྱས་སོང་བ་ཕྱག་པའི་སྟོ་ཕྱི་ནས་བསྐྱས་
 པས་ན་བཟང་བཟང་པོ་དང་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐལ་སོགས་གསེལ་རས་བྱ་ནོམ་པ་བཞག་འདུག་པ་མཐོང་བའི་མོད་
 ལ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཐོན་བྱུང་ནས་སྐད་བསངས་མཐོན་པོའི་རོ་རོས་ལུ་རྒྱན་པ་ལྟ་གཉིས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་མ་སྤར་

ཡང་གནས་འདིར་མ་བྱོན་དུང་ཡང་མི་འབྱོན་ཟེར་རྒྱུ་མང་དུ་འཆོལ་བུང་བ་ལ། དེར་རྗེས་འགྲེལ་ལས་མི་འདི་རིགས་ཀྱི་ཆོན་པས་སྤྱོད་པ་འདི་ཀ་བཞིན་བྱེད་འོང་སྐྱམ་པ་རེ་བ་ལྟར་དེ་ནི་བྱུང་ངོ་སྟོན་ཞིག ། ལར་ཡང་ཁོང་པ་གཅིག་ཕུར་མ་བཟད་སྟེགས་དུས་ཀྱི་མི་པལ་ཆེར་གྱི་དད་པ་ནི་འདི་འདྲ་རྒྱུ་པའོ་ཞེས་ཐེབས་པ་ལྟར་ཕྱིས་ནས་ཀྱང་དཔལ་ཕུག་དགོན་གཉེར་གྱི་དད་པ་འདྲ་བ་ཞེས་ཡང་ཡང་དཔེར་གསུང་བར་ཐོས་ལ།

༡༥། སྤྱི་གྲོའི་གཉེར་ལས་འཛིན་ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་གསོལ་རས་གནང་སྟེ་དང་བཅས་བཀྲ་ཤིས་རྫོང་དུ་
ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ།

དེ་ནས་ཤར་ལུབ་ཀྱི་གནས་ ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཡུལ་དུ་མཛོད་ནས་སྤྱར་རིན་ཆེན་སྤངས་སུ་ཐེབས། དེ་བཞིན་རྫོང་བྱག་མཆོད་རྟེན་དཀར་མོ་འགྲུལ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གནས་གཟིགས་ལ་འདྲ་བྱོན། དེར་གཞིས་བྱེས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་མོའི་རིགས་དང་བཀྲར་སྟེ་གྲུ་མོམ་པ་སོགས་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་དགེས་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་རྫོང་གི་བཀོད་པ་དང་ནང་རྟེན་གསུམ་བྱུང་པར་ཅན་གསང་བ་ཕུག་མཛོད་ཀྱི་གསོག་འཛིག་སོགས་ཕྱི་ནང་གང་ཅི་ནས་དཔོན་སྟོབ་སྟེ་དེའི་མཛོད་བབས་ལ་ཐུགས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཀྱི་དགོངས་པས་སྒྲིའི་ཀྱི་བཞེས་འཕྲོའི་ན་བཟའ་བཟང་པོ་ཞིག་ལེགས་སྦྱོར་སུ་སྦྱལ་ནས་འོ་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ལས་འཛིན་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པས་དུང་སྤྱར་ལས་གཡོ་མེད་མཛོད་ཅེས་ཐུགས་དགེས་པའི་བཀའ་འཕྲོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་གནང་སྟེ་དེ་ཕྱིན་ཐུགས་ལ་འོན་ཏེ་བཏགས།

དེ་ལྟར་སྤྱི་གྲོ་ཕྱོགས་སུ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་པ་རེ་ཞིག་དེ་ཅིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེར་ལས་འཛིན་ཆེ་ཕ་སྟེན་བདག་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནང་སྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་འོས་སུ་གནང་སྟེ་སོ་སོ་ནས་བསྟན་པའི་ལ་རྒྱུ་འབྱུངས་དགོས་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་བཀའ་ཁྲབ་ཞིབ་འཐེམས་སུ་སྦྱལ་བས་ཐམས་ཅད་སེམས་རངས་པར་བཞིས་ཏེ། བཀའ་སྤྱད་རྣམས་ལ་གཏང་རག་གི་བསྐྱང་གསོ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་པ་སྟེན་དར་མངའ་གསོལ་བསྟན་པའི་གཉེར་གཏད་ཀྱི་བཀའ་བསྟོན་བཀྲ་ཤིས་བཅས་རིམ་པར་གྲུབ་ནས། སྤྱར་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྦྱོར་ཕན་པོ་མོའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོན་ལྷན་སྟོར་བའི་ཁ་བདེ་བཀྲ་ཤིས་པ་བཅས་འདམ་ཆེན་སྤྲིངས་སུ་བསྐྱལ། དེ་ནས་གནང་སྟེན་ཏེ་ཁ་གཉིས་དང་གཞན་

སྐུ་མཁའ་འཁོར་ལྔ་པ་།

རྒྱལ་པའི་ཡུལ་ཆེན་མོ་གི་ལྷ་མ་གོས་དཀར་སྒོལ་མ་དེའི་དུས་ཚོན་ཞབས་དྲུང་གཏུང་བརྒྱད་རིན་པོ་ཆེས་དགུང་ལོ་
 བརྒྱད་ཅུ་མ་བཞེས་སྐབས་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་ལོ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བཙོན་ལུགས་སུ་སྤྱོད་བརྒྱལ་ལ་
 བཞུགས་པ་སྤྱར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྟོར་གདན་དངས་ཚུལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་ཏུ་
 རྒྱུར་པ་དག་འདུན་སྤྲུགས་བྱ་བ་དང་བཤད་བྱའི་རྩོགས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོལ་གཏོད་དར་རྒྱས་མཛད་ནས་དེ་དག་
 གི་གནས་གཞི་ཀུན་དགའ་ར་བ་བཞེངས་ཏེ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རི་ལྡར་བྱ་བ་དང་། གཞན་ཡང་
 འགག་སྤྲུགས་རྩ་ལག་གི་ལོ་འགོར་རྟུན་སྒྲེས་དྲུང་རྒྱུར་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་ཆས་རིལ་བུའི་སྤྱབ་པ་མཛད་ཚུལ་བཅས་
 བསྟན་པའི་རྩོགས་པ་བཛོད་པའི་སྒོར།

༡༩ དབུ་མཛེད་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་བསྐྱོབ་ཞུག་དང་བཙུན་ཁལ་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྟན་པ།
 དེ་ནས་གདན་ས་ལྷ་གས་རི་དང་འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྱིངས་བདེ་ཆེན་ཕུག་རྣམས་སུ་ལོ་སྟར་གྱི་གསུང་ཆོག་གི་སྟེང་
 དུ་གཏང་རག་གི་བསྐྱང་གསོལ་སྟན་དར་མངའ་གསོལ་བཅས་རྒྱས་པར་མཛེད་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤངས་
 ཐང་དུ་ཕེབས། དེར་དབུ་མཛེད་བསམ་གཏན་བསྟན་འཛིན་ཡང་རེ་ཞིག་ངལ་འཆོལ་ཞུས་པ་བཞིན། དཔུན་རྩ་
 འབྲིང་པོའི་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྟན་ནས་དབུ་མཛེད་ལ་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་བསྐྱོབ་གནང་། །སྐབས་དེར་
 ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛེད་པའི་དགོངས་པས་ཤར་མ་ཆེན་ངར་མང་པ་སོགས་དབང་འདུས་པོ་
 བྱང་པའི་ཆ་ཞབས་ནས་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅུའི་ཆབ་འབངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤར་
 རྩུགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་མི་སྟེ་ཆེ་བྲགས་དང་། གཞན་ཡང་དགོན་ཡུལ་འཕྲོག་སྤྱིང་བཞི་སྟེ་གོ་ཆོ་ཆེན་ཐེད་གཞུང་
 སོགས་རྩུགས་སོ་སོ་ནས་སྦྱིན་བདག་འགང་ཆེ་རིགས་གྱི་གཅེས་ཕུག་གཞོན་ཏུ་དབང་པོ་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་
 གཞུགས་མཛེས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཆེ་ལ་སྟོལ་གསལ་བའི་རིགས་རྣམས་བཙུན་ཁལ་དུ་ལོ་སྟར་བཞིན་རིམ་པ་རིམ་
 པར་བསྟན་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སྟེ་ཆེན་པོ་དབྱར་གྱི་རྩ་བོ་བཞིན་དུ་གོང་
 དུ་སྟེལ་བའི་སྟོལ་གཏོང་དར་རྒྱས་མཛེད་དོ། །རབ་དཀར་དགོ་བའི་ལྷ་ག་བསམ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྩ་སྟངས་
 གིས། །རབ་ཞི་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟེས་འཕགས་ནོར་གྱིས་གཏམ་འདུས་པའི་མཆོ། །རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་

ཡང་ཉི་འགྲུག་གི་དངོས་པོས་སྤར་བཞིན་དུ་སྤྱུལ་བ་གནང་། གཞན་ཡང་དུས་དེ་དག་གི་སྤྲོད་ཉིང་ཅི་རིགས་པར་ར་ས་འཕྱུལ་སྤར་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཆོ་གྲགས་སོགས་རང་བྱོན་ནུམ་གསུམ་ལ་ཞལ་གསེར་སའི་རྒྱ་བ་དང་ལྷ་གོས་སྤྲུལ་ལྷའི་སྟན་དར་ཤིན་དུ་སྤྱུས་གཙང་བ་ལ་འདོད་གསོལ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སྟན་ཆོག་གི་ཞལ་ཡིག་འབྲུག་ཆ་མཆོལ་ལྷན་གྱིས་བཀོད་པ་དང་ལྷན་དུ་སྟོན་སྟན་གྱི་སྦྱར་སྟེ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པའི་རེད་བྱ་དང་དཀར་མེ་དང་ཞལ་ཟས་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མང་པོའང་ཤུ་རྒྱན་སྟན་ཆོགས་པར་མངགས་ནས་ཡང་ཡང་འབྲུལ་བར་མཛད་ལ། དེ་ནས་མི་རིང་བར་བོ་དོང་འཆི་མེད་སྤྱུལ་སྤྱུ་འཕྱུལ་རྒྱུན་ཞིག་གིས་བོད་ལ་མ་ཆགས་པར། གདོང་དཀར་དཔོན་སྟོབ་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཉེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་བཀྲ་ཤིས་སྤྲང་ཕྱོགས་ནས་འདིར་རེད་རང་འབྲུག་པ་ལ་ཤེད་བཟུང་བྱས་བྱུང་བར། བོད་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཁུར་རྩོམ་པོ་འཕྲུལ་བའི་འཕྱུལ་མར་སྤྲོད་སྟོན་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་ཐབས་ཟབ་པ་དགོངས་ཆིངས་སྤྱུ་སྤྱུལ་ཉེ་ཡུམ་དུང་ལྷོ་ལ་ཕེབས་རྒྱུ་དང་། བོ་དོང་སྤྱུལ་སྤྱུ་སྤྲོད་སྟོན་ལ་སྟོན་མེད་སྤར་བཞིན་གདན་འཇགས་འོང་བའི་ཆད་རྩོམ་ལ། ཡུམ་དུང་ལྷོ་བྲག་ས་སྤྱག་ལ་ནས་ཕེབས་པའི་ལྷོ་བོད་ཀྱི་སྤྱུ་ཆབ་ཞལ་འཛོམ་གྱི་ཐོག་ནས་བརྗེ་ལེན་གྱི་སྐབས་བོད་ཀྱན་གྱིས་མཐོང་སར་ཁྱི་ཆེན་པོ་ལ་ཡུམ་གདན་བྱངས་ཉེ། རེད་རང་གི་ལས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲུལ་ཆོན་ཆེན་པོ་ཕུལ་བས་བོད་ཀྱན་ལ་ཉེ་ལས་པའི་གཏམ་ཡང་གྲགས་ལ། དེར་གཞུང་ནས་བཀའ་ཤོག་ཕེབས་པ་ལྟར་དཔོན་སྟོབ་སྤྱི་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོད་བཞུགས་མི་སྡེར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇལ་འབྲུལ་གྱིས་ཞབས་ནས་བཏོག་བཞིན་པས་དབང་འདུས་པོ་བྱུང་དུ་ཕེབས། དེར་ཡང་མཇལ་འབྲུལ་སྤར་བཞིན་ཞུས་ཉེ་རེ་ཞིག་སྤྱུ་དལ་བསོ་བསྟེན་ནས་བཞུགས། དེ་ནས་རྩ་ཆེན་གྱི་ལའི་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས་སྐབས་མགྲོན་གཉེར་རྩོད་ལེགས་དང་ཕྱག་མཛོད་པ་དགོ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀ་སྤྱངས་ནས་བསུས་ཉེ་གཟིམ་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་གྲལ་རྒྱས་པར་གནང་།

དེ་ནས་ཀ་བརྒྱད་གཟིམ་ཁང་ཆེན་མོར་མཇལ་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ཁྲིམ་ཞབས་དུང་འཇམ་དཔལ་རྩོད་རྒྱུ་འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་དེ་གདན་ས་འདིར་ནུམ་ཞིག་ཕེབས་སམ་སྟུམ་པ་དེ་བསམ་ཐོག་དུ་བབས་པའི་སྐབས་འདིར་ཐོག་མ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཆུགས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཉེ་མཇལ་དར་ཅེ་སྟོན་གནང་བ་

ཕྱོགས་སུ་སྒྲིབ་ལེན་ནས་རང་གི་སྒྲིན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་སྐལ་བ་
དང་ལྷན་པར་སྐྱར་རྟོ། །གང་ཞིག་འཁོར་བ་དན་སོང་གི། །གཙང་རོང་ཟབ་མའི་གཡང་ས་ལས། །རྣམ་
པར་འདྲན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཨོ་མ་མཛར། །

༥། ལྷ་ཁྲི་ཁ་པས་གདན་ཞུས་བཞིན་དམག་རྒྱབ་བཏང་བ་དང་འབྲས་ལྗོངས་ལ་དམག་བཞོལ་མཛད་པ།
གང་གི་ཆེ་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཏོང་དགོས་ཚུལ་གྱི་གསེར་ཡིག་
པ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཁར་རྗེངས་ཏུ་གནང་། ལུ་མོ་གོལ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་ཆོས་དང་ཅིས་གཞི་
ཞིག་འདུག་པའི་རྒྱ་ཆོས་རྒྱབ་གནོན་པ་སྤྱོད་མཁོན་གཉེར་བཞི་དར་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་དཔུང་རགས་རིམ་
དང་། དེ་བཞིན་བདེ་ལིང་རྗེངས་བཞུགས་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་པ་དཔུང་བཅས་བཅུག་པས་མོ་གོལ་མཐུ་ཀྱུ་སྤྱོད་
ར་བལ་པོ་ཕྱོགས་ལ་བྱོས། རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་བྱི་རྒྱུང་དེ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོར་ཤེད་བཟུང་བྱས་སོང་
བར། དེ་སྐབས་བདེ་ལིང་རྗེངས་བཞུགས་ཀྱི་གནས་ནང་པ་འདི་སྤྱོད་ཐོག་ཏུ་འདི་ཞབས་ཡིན་ཡང་བར་སྐབས་
ཞིག་ནས་སྤྱི་ལྷིང་དང་ད་ལྟ་བོད་འོག་ཁ་གཙང་དུ་བསྐྱར་སོང་བའི་འདི་ཕྱོགས་ལ་འང་གནོད་འགལ་ཆེ་ཅུང་
འདུག་པ་བཅས་གོང་ས་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པར་ཡོད་ན་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་འཆོམ་སྤྱོད་པའི་ཞུ་ཡིག་རིན་
སྤངས་རྗེངས་བཞུགས་དང་གཟིམ་དཔོན་ནོར་བུ་བཞུད་ནས་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བས་དེར་གོང་ས་ནས་བཀའ་འོག་
ལ།

དེད་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པས་བསྐྱན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་གཏོགས་རང་འདོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱར་ཡང་པར་ཚུད་
གྱི་རིགས་གཏན་ནས་མཛད་པ་མེད་ཅིང་། ད་ལྟའི་སྐབས་དཔལ་འབྲུག་པ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པའི་
དུས་སུ་ཁོ་འབྲས་ལྗོངས་པ་ཅུང་འདུལ་བ་ལ་དཀའ་ཆོགས་མེད་པ་དབྱ་གཉེན་སུས་ཀྱང་ཤེས་མོད། འོན་
ཀྱང་ཁོང་པ་འོག་ཏུ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཅུང་གྱི་དེད་རང་འབྲུག་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་ཕན་གནོད་དུ་འབྱུང་པ་སྤྱོད་པ་ལ་
མེད་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྐྱན་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་གནས་
པ་ནི་བསྐྱན་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་གཙོ་བས། དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ཕན་ཚུན་གཡུལ་འབྱེད་པ་དང་མཆོང་འདུ་བ་དང་
འཐབ་པ་དང་ཚུད་པ་མེད་པར་རང་རང་གི་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་རྒྱལ་སྤྱིད་ཆོས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་

བསྐྱེད་པ་དར་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྲིད་ཀྱང་ཞོར་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་གནས་ནང་གི་སྒྲིངས་འདི་
སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྐུ་ལ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཆེན་ཡིན་པས། དེ་ལ་
དཔལ་ལས་ཀྱི་བཀོད་པ་ས་མཚོན་ཅེ་བཞུགས་པ་སོགས་བྱེད་ན་བསྐྱེད་པ་སྤྱི་སྒྲོམ་ཀྱི་ཕན་བདེ་ལ་ངེས་པར་
གཞོད་པས་དོན་མེད་ཀྱི་ཟིངས་སྐྱེད་ཏུ་འགྲོ་བའི་འདུན་གཤམ་མ་བྱེད། དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་ཐུགས་རྗེས་
རང་ལྷགས་ཀྱིས་འདུད་པ་ཞིག་འོང་བས་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་རྒྱུད་གི་བསམ་སྐྱེད་པ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་ཐེགས་པ་
གནང་།

དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པལ་ལྷན་གྱི་སློབ་ལྟེ་བཙན་ལ་ཞལ་ཆེམས་སུ་གདམས་པ་ལས་འདི་
 ལྟར། མངའ་ཐང་ཆོག་ཚོད་ཟིན་ན་ཆབ་སྲིད་བརྟན། །གཞོན་མེད་དག་རུ་མ་འཛིན་འཛམ་གླིང་གྱི།
 གྲོས་ཐག་གཞན་ལ་བསྐྱར་ན་ཆབ་སྲིད་སླེབ། །སློབ་རང་ཚོད་གཟུང་ཞིག་འཛམ་གླིང་གྱི། མངའ་ཐང་
 འཚོ་བ་འབངས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས། །དན་པ་བཟང་པོས་སྐྱོངས་ཞིག་འཛམ་གླིང་གྱི། །དུས་ངན་སེམས་
 ཅན་སློམ་འཕྱལ་ཆེ་བས། །གཅིག་ལ་བདེན་པར་མ་འཛིན་འཛམ་གླིང་གྱི། །བདུད་ཀྱིས་སློབ་སྐྱར་འདྲེ་
 འཕྱལ་མང་ཡོང་བས། །ཆོས་སྲིད་རྒྱང་ལ་མ་བསྐྱར་འཛམ་གླིང་གྱི། །སློགས་དུས་སེམས་ཅན་རྩ་བ་ཅིང་
 ཉོན་མོངས་པས། །རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱོད་པ་ཁྱུང་ཅིག་འཛམ་གླིང་གྱི། །ཏྲག་ཏུ་དང་དགོན་མཆོག་སློས་མ་
 བོར། །བདེ་སྦྱིད་ལྷགས་ལ་འབྱུང་ངོ་འཛམ་གླིང་གྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཡང་དག་པར་མཐུན་
 པའོ། །

པ། བཀྲ་ཤིས་ཚེས་ཚེད་ཀུན་ར་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་དང་མཚན་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་པའདུ།
དེ་ལོར་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་ཚེད་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་
སྟོགས་པས་དཔྱིད་ཐའི་ཡར་ཚེས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་སྟོན་དུ་ཕེབས། དགོ་འདུན་རྣམས་གདན་ས་ནས་ཚུར་ཕེབས་
ལམ་གྱི་ཞག་མལ་ལུང་སྤིང་མའི་ཐང་ཆེན་པོར་མཛད་པའི་སྤྱི་ཉིན་ཅི་དང་བསྐྱུན་ཏེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་
བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟངས་དར་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་དགོ་སྟོང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བྱུང་གིས་རྒྱལ་མཚན་དང་དར་སྒྲ་
མང་པོས་མཛེས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་ཀྱི་དུང་དགའ་པོའི་སྤྱོད་བྱུངས་ནས་མཁའི་དབྱིངས་ནས་སྟོག་པ་དང་ལྷན་

དེ་ནས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སྒྲིམ་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཉན་
 ཐོས་འཁོར་རྣམ་བཞིའི་སྒྲིམ་བུ་བྱུང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་འདུས་པ་བབྲང་བུའི་ཡུལ་ལས་
 བཀལ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བ་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་བུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རིམ་པར་བརྒྱུད་
 པའི་བསྟན་རབས་དབྱ་བཅོམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་སྟེལ་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་
 དག་བའི་ཤེས་གཉེན་ཆོས་ཉིད་དོ་རྗེས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་འད་བསྟན་པ་སྤྱི་དར་སྤྱི་དར་ནས་བཅུམས་ཏེ་
 མདོ་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དར་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་རྗེམར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་ནས་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་
 སྤྱི་དར་གྱི་བྲག་དྲགས་པོ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ། ལྷག་པར་སྟོའི་ཕྱོགས་འདིར་དཔལ་
 འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་གང་དུ་འད་སྤར་མ་བྲགས་པའི་དག་
 འདུན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་པོ་བཅུགས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་སྤྱིགས་སྟོལ་གྱི་བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱང་འཛིན་ཏུ་གཙང་བ་བཅས་པ་
 དེ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་བྱེད་པོར་སྟོན་ཤུ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་རིག་འཛིན་པར་རྒྱ་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱིད་ཡོངས་སུ་བབྲང་བས་ཤུ་རྒྱན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་ལ་ཇི་ལྟར་བཀོད་པའི་རྟེན་འབྱུང་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་དབང་བས་བསྟན་པའི་
 ཅུ་ལག་དག་འདུན་གྱི་སྟེའི་སྟོལ་གཏོད་དར་རྒྱས་མཛད་པའི་གནས་གཞི་ཀུན་དགའ་ར་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 བཀོད་པས་མཛེས་པ་འདི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་བར་ཏུ་གནས་པ་ཡང་སྤྱི་རྒྱལ་བ་སྤྱས་དང་བཅས་པས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ།

ལྷག་པར་ཡང་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་གནས་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གང་དུ་
བརྩམས་པ་དེ་དང་དེར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོ་གནས་བཞུགས་པའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ངེས་པར་
ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དོན་མེད་དེ་དག་གིས་ཞལ་གྱིས་ལེགས་པར་འཆེས་པ་ཡིན་པས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་

རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཞེས་གནས་བཅུ་དེ་དག་གི་རིགས་དང་ཡུལ་དང་མཚན་དང་གང་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 དང་གནས་དང་འཁོར་དང་མཛད་པ་སོགས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་ལྟར་བཞེད་པའི་མཁུག་སྤྱད་སྟོན་
 ལམ་བཟང་གིས་བཅས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་བའི་ལོགས་བཞེད་ཀྱི་འབེལ་མཆིད་རྒྱལ་པར་
 ཡུལ། དེ་ནས་རྒྱལ་གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཟང་གིས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་རྟེན་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་དག་འདུན་ལྟ་བུ་རྒྱ་ལྟག་པས་མགྱིན་གཅིག་དང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 གཅིག་གིས་བརྟེན་པའི་བཟང་གིས་ཀྱི་མེ་རྟོག་དཀར་པའི་ཆར་གྱིས་ས་གཞི་མངོས་པར་བྱས་པའི་རབ་ཏུ་གནས་
 པའི་དག་ལོགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །

བཀྲ་ཤིས་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་དེར། །བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྱི་འབྲུང་གནས་འདུས་ཚོགས་ཀྱི། །བཀྲ་ཤིས་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་རབ་གནས་ཀྱི། །བཀྲ་ཤིས་དམ་པས་ཞིང་ཀུན་བྱབ་བྱུང་ཅིག། །དེ་ལྟར་དགོ་བའི་
མཁེས་གཉེན་རབ་འབྲུམས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ལ་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་
འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བརྟུག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྗོད་པའི་མཛུགས་སྤྱད་དང་གནས་བརྟན་ཐུག་མཆོད་
འབྲེལ་བས་དེ་སྐབས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཐིམ་ཉམས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་བཅས་རྟེན་འབྲེལ་
ཡགས་སོ་གསུངས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་རང་མཛད་ཚུལ་རྣམས་མཁེས་གཉེན་དམ་པ་བསམ་རྒྱལ་
བའི་གསུང་ལས་བྱུང་ངོ་། །

༦། བཤད་གྲ་འགོ་དང་པ་བརྩུགས་པ།

སྐྱུངས་དེ་ནས་ཆེར་མ་འགྲངས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་མཁའ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་
རག་ལས་པ་དང་དེའི་རིམ་པ་ཡང་། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་རབ་རྩ་
སྦྱོར། ཞེས་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་རྩ། ལང་ཚོ་ཡོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་བདེ། །
ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བརྩམ་པར་བྱ། དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། མཉམ་
པར་གཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། མི་སྤྱད་ལ་སོགས་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ལུང་གི་རིགས་
མང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་གང་ཟག་གཞི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གྱི་མས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་སྒྲོན་དུ་སྒྲོབ་སྐྱུའི་གཙོ་བོར་

པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལོ། རྒྱུད་བཞི། བསོད་ནམས་ཀྱི་གཞིས་དགེ་འདུན་བསྐྱུ་བ་དང་། ཆོས་འཁོར་
འཇུགས་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་སྦྱོད་པ་
དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱདས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བ་དག་གོ། །བསྐྱུད་བཞི། ལོ་རྒྱུག་སེར་བ་ལས་
སྦྱོབ་པ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་རྩོད་དེ་སྤྱོད་ན་འཛོམས་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱུ་བ་མི་བསྐྱུན་པ་རྣམས་ཆོས་བཞིན་དུ་
ཆར་གཅོད་པ་དུག་པོའི་མཐུ་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་སྤྱག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ནི་རྩེ་རིན་པོ་
ཆའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལོ། །

༧། དགེ་འདུན་པ་དང་བཅོམ་ཤིག་པར་བཀའ་དབང་གཞན་བ་དང་ཞབས་དྲུང་བཞུགས་སའི་འཐིངས་གཞི་ཨེན་ཏ་
ཆོ་ཡང་དད་རྟེན་དུ་མཛད་པ། .

དེ་ནས་ཀླུ་སྦྱོད་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་དང་བཅོམ་ཤིག་པ་སོགས་སྐར་ནང་
གཟན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་དེའི་བུ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་དབང་སྒྲ་གོན་བཅས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རོ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་དབང་རྣམས་རྒྱས་པར་སྤྱིན་པར་
བྱེད་དུ་སྦྱུལ་བར་གནང་། དེ་སྐབས་སུ་གཟིམ་ཁང་ཀྱན་གསལ་པོ་བྱེད་དུ་ཡང་ཡང་ཞབས་འཆག་ལ་ཕེབས་
པ་གནང་བའི་ཉིན་གཅིག་ཐུགས་དགོངས་ལ། གཟིམ་ཁང་འདིར་སྤོན་བདག་གི་རྩེ་སྐྱ་མ་དག་དབང་རྣམ་
རྒྱལ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་བཞུགས་ཤིང་ཨེན་ཏ་ཐར་གྱི་མཐིལ་འདི་ཀྱན་ལ་འང་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ཡང་ཡང་
བཅགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་བས་ཀྱི་གཞི་ལ་ད་ནི་དེད་རང་དུག་ཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོག་བཞིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཏོ་སྐྱ་
དཔལ་ལྷན་སྐྱ་མ་རྩེས་སུ་དྲན་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་རྩེ་སྐྱ་མའི་དྲན་བསངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོངས་པས་དེ་མ་
ཐག་ཡུམ་དྲུང་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གསུང་བ་གནང་། དེ་དུས་ཡུམ་གྱི་སྐྱུའི་
སྤྱོས་འཕོལ་ལ་གོས་ཆེན་གྱི་སྤྱག་སྦྱོམ་ཉིས་བཅེགས་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱ་མི་བརྟེན་པར་བཞུགས་འདུག་
པས། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དྲུང་སྐྱ་སྤྱོས་འཕོལ་ལ་གང་དགྱེས་བྱས་བཞུགས་པ་གནང་འདི་གོས་ཆེན་གྱིས་ཁེངས་
པ་ཡོད་པས་མི་འགྲོལ་སྤྱགས་མ་བདེན་གཟིགས་མཛོད་གསུངས་པས། དེར་ཡུམ་གྱིས་སྤྱག་སྦྱོམ་ཁ་ཕྱེ་
ནས་གཟིགས་ཏེ་པ་པ་ཐུགས་བདེན་པ་འདུག། །དེད་འདིར་ཡོད་དུས་སྦྱོབས་འབྱོར་འདི་ཅམ་མེད་དམངས་
ཐང་ཆེ་རུ་སོང་འདུག་ཞུས་པས། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་དག་འཕྲལ་གྱི་ཉེར་མཁོ་ཕྱན་ཆོགས་ཅམ་ཡིན། གཞན་

དར་གོས་ཁྱད་ལྷན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཕྱག་མཛོད་དུ་སྒྲིམ་གངས་མེད་སྤེལ་ཡོད་པས་ཡུམ་དུང་རང་དར་གོས་
 ལུ་མ་བཟང་གཞན་གསེར་དུལ་ལ་སོགས་པ་གང་དགོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་མཛོད་རང་ནས་ལེན་ཆོག་པས་
 ཐུགས་མཛོངས་མཛོད་མི་དགོས་གསུངས་པས། དེར་ཡུམ་དུང་གིས་ངའི་ལུས་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱ་འཇམ་
 དཔལ་རྩོུ་ཡིན་ཡང་བྱིན་ལན་དེ་རྩོུ་པོ་ཆེས་འཇམ་བ་འདུག་ང་འདི་འདྲའི་དགའ་བ་དང་སྤྱིད་པ་ཨང་ཞེས་
 སྐྱུ་དངོས་སུ་དང་གཞན་དུ་འང་འདི་རྩུལ་ཡང་ཡང་གསུང་བར་མཛོད་དོ། རྩོུ་བཙུན་སྤྱི་མའི་ཞབས་མཐོལ་
 འཁོར་ལོ་ཡིས། རེག་པའི་རྩལ་སྤན་ཅམ་ལ་འང་གུས་མཛོད་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་གྱུར་ལེར་
 ཐུན་མའི། དངོས་པོ་དེ་མཆོད་རྩུལ་ལ་སྐྱོས་ཅི་དགོས། །

དེ་ནས་གཟིམ་ཁང་དེའི་ནང་གི་ཨ་ན་ཐར་རྒྱལ་ས་རྟེན་སྒྲོམ་དུ་བཟོ་བ་གནང་དེ་དག་གི་ཞོགས་མཁའ་ཅུང་ཟད་
 ཅོམ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཉུ་ལྟར་དུ་མ་བཅུག་པར་མེ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ལྟར་བྲམ་མའི་
 ཞབས་ཀྱིས་རེག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཅོམ་ལའང་འཕངས་ཤིང་གཅེས་པས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུང་པས་བརྗིབ་ཅམ་
 ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་རེས་པར་མི་བཟོད་པའི་མཛད་ཚུལ་དེ་འདྲ་ལགས་ན་གཞན་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ངོ་པོ་ལ་
 མོས་འདུན་གྱི་གདུང་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུང་འདི་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་གོ་ཞིང་རིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཆེ་འདི་
 དག་གི་དབང་པོ་ལ། ཇི་ལྟར་གུས་པའི་གདུང་ཤུགས་དེ་འདྲ་བ། མཐོང་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྟག་
 ཏུ་དུས། ཆོས་འཕགས་བསྟེན་པའི་ཚུལ་དེ་འདྲ་མིང་ཅོམ་གྱི།

༥༩ རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ལྷུ་མ་གོས་དཀར་སྒྲོལ་མ་སྤྱོད་གནས་བསྐྱོར་དང་ཡབ་ཀྱི་ཡང་སྤྱིད་བཅུད་གནོད་ཞིབ་དཔྱད་གནང་བ།

གང་གི་ཆེ་ཡུལ་རྒྱུད་ཡང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་མཛེས་དང་ཡུལ་གཟིགས་སོགས་ལ་ཕེབས་པར་བཞེད་པས། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཨཱཱ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པ་ལ་ཞབས་ཁྱི་བ་མི་རྒྱུད་ཅོམ་དགོས་པས་དེ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆེ་དྲག་རིམ་ནས་ཡུལ་རྒྱུད་རང་གི་དགོངས་པ་དང་སྤྱོད་བའི་བཏང་ལུགས་བཀོད་བྱས་སྤྱོད་པ་མཛོད་ཅེས་ཕེབས་པ་ལྟར། མཐོན་གཉེར་དུ་གཉེར་པ་ཅོག་གྲ། གཞན་གཞུང་གི་མཐོན་གཉེར་རྩོད་ལེགས། སྤྱོད་བྲགས་དབང་པོ། རྗེ་རྩོད་བང་རྒྱལ། འབྲོ་མགོན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚོ། འཚོ་མཛད་ཆེ་

རིང་བསམ་འགྲུབ་སོགས་ཆིབས་རགས་ཀྱང་མང་བ་བཅས་ཕེབས་པ་གནང་། སྤྱི་ལོ་གཅིག་པའི་སྐྱོ་ཆོབ་
ལས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་མཇལ་འབུལ་ཞུས་ཏེ་བཞུགས་གཤམ་རྒྱས་པར་མཛད།

དེ་བཞིན་སྤྱི་གཞུང་མཐའ་སྤྱོད་བདག་སྤྱི་སྒོས་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་དངོས་འབུལ་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་དབྱེས་པ་
བསྐྱེད་བཞིན་པས་སྤྱིར་བཏགས་གཟུང་སྟེ་སྤྱི་ཆོང་རྟོག་རྒྱུ་བཅེགས་སྤྱི་སྒོ་ཆོང་བྲག་ལ་སོགས་པའི་
གནས་མཇལ་ལའང་བྱོན་ནས་རེ་ཞིག་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་སུ་ཆེ་ཤས་ཞིག་བཞུགས་པར་མཛད་ནས་སྤྱིར་བཏགས་
ཞིས་ཆོས་ཆོང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་མི་རིང་བར་དཔོན་སྒོ་བ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་སྤྱི་གཞུགས་པས་སྤྱི་
མ་མཆོད་པ་སྟོང་ཆར་སོགས་དགོངས་ཆོགས་ཀྱང་མི་དམན་པ་གནང་།

དེ་སྐབས་གདན་ས་ལྷགས་རིར་གསུང་ཆོག་ལ་བཞུགས་དུས་ཉིན་གཅིག་མཆོད་དཔོན་དག་དབང་བྲག་ཞིས་
ལ་ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཏོར་མ་ཞིག་བཞེངས་དང་གསུངས། དེ་ནས་སྟོན་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲུག་གུ་
ཁར་རྩེ་འཕུལ་གྱིས་བཅངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱག་རྩི་དེ་ཡང་མཆོད་པའམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས་གསུང་
ཆོག་རྒྱས་པར་གནང་བྱུང་བསྐྱེད་ཡབ་སྤྱི་སྤྱི་གདན་དངས་ཏེ་སྤྱི་མདུན་དུ་བཞག་ནས་དེར་བཀའ་ལས། མི་
ཕམ་དག་དབང་འབུག་རྒྱས་འདི་བདག་གི་ཡབ་ཆོ་དབང་བསྐྱེད་འཛིན་གྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཡིན་ངེས་ལགས་ན་སྤྱི་
མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྩི་འདི་ལས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདུད་རྩི་འབབ་པར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྤྱི་མ་དང་ཆོས་སྤྱང་རྣམས་ལ་བདེན་བདར་གྱི་དཔོན་པ་དྲག་པོ་གནང་མ་ཐག་དཔེར་ན་ཁ་བའི་གོང་བུ་
ལས་ཕྱི་ཐེགས་པ་འཛག་པ་བཞིན། ཕྱག་རྩི་དེ་ཉིད་ལས་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རྒྱུན་ཕྱག་གི་པར་ཆེར་
བབས་པས་སྤྲུགས་ངེས་ཞེས་འདྲོངས་པ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ཕྱག་གི་བཅོན་ཁང་དུ་འང་ཨ་ཁུའི་ཕྱག་གཡོག་འཕྲོག་
པ་དཔལ་བཟང་ཞེས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་དག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཕབ་པ་གནང་བས། ལས་མཁན་
གྱིས་ཕྱག་གསུམ་བྱས་ནས་པར་ཉ་ད་ལན་གྱི་དོན་འདི་ལ་སྤྲུགས་དོགས་མཛད་མི་འཆལ་ཡིན་ངེས་ལགས་
ཞེས་ཞུས་པས། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་ཡིན་ལྷགས་རྒྱ་མཆོན་གྱི་རྒྱས་བཤད་རང་མ་བྱུང་ཡང་དོན་གྱི་
ངེས་པ་ལ་སྤྲུགས་ཆེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཅད་བརྟེན་མཛད་པ་ཡང་
སྤྱིར་དམ་པ་རྣམས་ལ་མ་བརྟགས་པའི་གཟུ་ལུམ་གྱི་སྟོན་པ་མི་མང་འབྱོར་དང་། ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་ཉིད་རང་

ཐུགས་ཆེས་ཀྱང་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་ལ་མི་ཁའི་སློང་འཕྲོས་མང་བ་བཅས་གཞན་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པར་གནང་ངོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་ཐོག་མར་བཤད་པའི་སྐབས་ཤིག་དབུ་མཛད་འདམ་པས་མཇལ་དུ་སོང་བ་ན་བུ་རྒྱུ་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གཅིར་བུ་བྱས་སྟེ་འདུག་པར་ཕྱག་རྟེན་ཞིག་ཕུལ་ནས་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྟེན་མགོ་ག་ན་ཡོད་སོགས་དྲིས་པས་མཚུབ་མོ་རྟེན་མགོའི་ཕྱོགས་སུ་ཀུར་ནས་ཡ་གི་ན་ཡོད་ཅེས་གནས་དང་གཟིམ་ཁང་གི་བཀོད་པ་དང་ལྷག་པར་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འདུག་ནས་འདི་དང་འདི་འདྲ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཁོང་གི་ཐུགས་ལ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཤད་བྱུང་བས་དད་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་དང་ལ་སྟོན་ལམ་ཞིག་ཞུ་དགོས་བྱས་པས་དེ་མ་ཐག །ཞིང་བཅུའི་སྟོག་དབུགས་ལེན་ཕྱིར་མདའ་གཞུ་འཛིན། །གཉིས་སྤང་བག་ཆགས་བསད་ཕྱིར་ཤ་བྱི་འབྲིད། །བྱམས་དང་སྟོང་རྗེས་བཟོད་པའི་ཕུབ་ཆེན་འབྲུང། །འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཐོལ་བྱུང་དུ་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་དབུ་མཛད་པ་དང་ཀུར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསུང་ལས་བརྗེན་མེད་གསལ་བར་ཐོས་སོ། །

༩། སྤངས་ཇོང་དུ་བདེ་མཆོག་སྐྱབ་རིལ་བཅུགས་པ།

དེ་ནས་ལོ་བསྟར་གྱི་ཆོ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཡོན་བཞེས་ཏེ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས། མ་འགྲུངས་པར་བདེ་མཆོག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བསྐྱབ་མཆོད་རིལ་བསྐྱབ་ཆེན་པོ་འཇུགས་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་སྟོན་གོང་ས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ལྟགས་ཀྱི་བཅའ་བཀོད་རྒྱས་པ་དང་། རུལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་རང་གིས་གཙོ་བོ་མཛད་ནས་དངོས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་གནང་། དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་ཐུག་སྐྱུགས་ཚུ་ཕག་གི་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པ་མགོ་ཁྲིའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཟང་པོར་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་རྗེ་ཉིད་རང་ཕེབས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་འཆམས་ཁང་ནང་དུ་བཞུགས། གཞན་དགེ་འདུན་ལྟ་བུ་ཙམ་གྱིས་ཞག་བཙོ་ལྟའི་བར་དུ་ལྟན་སྐྱེས་ལྟ་ལྟའི་སྟོང་པོ་ཡི་གེ་བདུན་པ་དུང་ཕྱུར་ལ་སྟོང་རིལ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གསོལ་འདེབས་ཡི་གེ་བཞིའི་

ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དཔལ་ལྷན་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གངས་རི་ལ། འིག་འཛིན་ཆོས་བྱུ་འབྲུམ་བཅས་
 གསང་སྟགས་བསྐྱབ་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བས། བྱིན་རྒྱལ་ཆུ་རྒྱུན་རྒྱུན་མི་ཆད་འབབ་འགོ་གསུམ་གྱི་
 མ་རབ་འབྱུང་པའི། ཆབ་འདི་ཇི་སྲིད་སྲིད་པ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཛད་པ་ག་ལ་འབྱུང་། ཉེ་ཡི་འཕྲིན་ལས་
 རབ་ཡངས་འཛིན་མའི་གཞིར། འིམ་པར་རྒྱ་བའི་དམ་ཆས་འབབ་ཀྱང་གིས། ཀྱན་འབྱུང་ལས་ཉོན་ཆ་
 བས་གཏུངས་པའི་འགོར། རྣམ་གྲོལ་བསེལ་བའི་བདེ་སྟེར་འདི་མད་བྱུང་། རྣམ་པར་དཀར་བའི་རྒྱལ་
 ཐབས་ཀྱི། མཛད་པའི་ཤས་ཀྱང་བཛྲོད་འཕོངས་ན། ཉུས་དང་ཉུས་སུ་བསྟན་འགོའི་དོན། འགྱི་བའི་
 མཐའ་གཞན་སུ་ཡིས་རྟོགས། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རྣམ་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་
 ལེགས་བྲིས་འདོད་པའི་རེ་སྐོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཁྱི་ལྷུ་མ་གོས་
 དཀར་སྒྲོལ་མ་དེ་ཉིད་སྟོན་ཞབས་བྱུང་གཏུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ཞེས་སྐབས་ནས་བོད་དུ་

11

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥།

༡། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥།

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མཚན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥།

འཁོར་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱ་གསལ་བའི་མཐའ་ནས་འཇའ་རིམ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་སྦྱབ་པ་སོགས་དག་མཚན་གྱི་
 ལྟས་བབ་པོ་དང་བཅས་རབ་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་མང་འབྱེད་དང་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གནང་
 ཡོན་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་མགྱ་བར་བཅུས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་དོ། །དཔལ་ལྟན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 བསྟན་པ་ཇི་སྲིད་ས་འདི་གནས་ཀྱི་བར་དག་རྒྱ། ཉམས་པ་མེད་པར་རྩུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱིས་བརྩུང་བ་གནས་
 བརྟན་དབྱ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས། རྟོགས་བརྩེ་དག་འདུན་སྡེ་རྣམས་དར་ཁིང་བཤད་དང་སྦྱབ་པའང་
 རབ་རྒྱ་རྒྱས་པ་དང་། རྟོགས་ལྟན་གསར་པའི་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་གྱིས་སྟིགས་མ་ལུ་ཡི་འཇིགས་པ་ཀྱན་འཕྲོག་
 འོག་ རྟེ་ལོར་དག་འདུན་གྱི་སྡེར་ཚོགས་ཚོས་སུ་འཕྲུལ་གྱི་ཚོགས་འདོན་ལ་ཉེར་བར་མཁོ་བའི་དཀྱིལ་ཚོག་
 གི་སྟོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱགས་ཀྱི་བུམ་བབ་གང་བར་མཛད་
 དོ། །

༢༽ སྤྱངས་ཐང་ཁ་ཕྱོགས་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་གཟིགས་པ།

ཡང་གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་གི་གཟིམ་ཁང་ཟུང་ལྷོག་ཐུབ་མའི་ནང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་གཟིགས་སྤང་ཞིག་
ལ། རིང་ཅན་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་དེ་ཐང་མཛུལ་གྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཁོད་སྟོམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་
ས་གཞི་མཛེས་པར་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་ནས་དཔག་བསམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཁ་དོག་དམར་པོ་འིན་ཏུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་
ལ་ཡལ་གའི་འཕྲེང་བ་མང་པོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གྲུས་པར་ལོ་མ་ལྷུང་སྟོན་གྱི་མདོག་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པས་སྤྱད་པའི་ལོ་མ་རེ་རེའི་སྟེང་ན་ཡང་བཙོམ་ལྡན་འདས་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐུ་རེ་རེ་བཞུགས་
པའི་ངོ་མཚར་གྱི་བཀོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་མེད་ལ་དགོངས་པར་བདག་གི་རྩིས་མ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་
དང་བདེ་ཅན་པ་སྟོང་ཆེལ་གྱི་འཕགས་པ་ཡུག་ན་པ་སྒྲ་གཉིས་རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་དབང་ལས། གདན་
ས་ཆེན་པོ་འདི་འདྲའོག་མིན་གྱི་གནས་བདེ་ལྡན་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕུན་
སྤུམ་ཚོགས་པའི་ལོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་འདི་ལྟ་བུ་དག་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཡང་། བདག་སོགས་ཚུར་མཐོང་གི་
སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་ལིང་ཏོག་གི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པའི་ཚུ་ལྟར་མིག་གི་མཐོང་བྱར་མ་གྱུར་པ་ནི་རང་རང་གི་
སྐལ་བ་དན་པའི་སྟོན་དུ་ཟེང་ལ། ད་ནི་བདག་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྩིས་མ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་
གནས་ཀྱན་བཟང་དན་གང་ཅིའང་རུང་དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་

བྱུང་མེད་པའི་བདེན་པ་ངེས་པར་མཐོང་ངོ་སྤྲོམ་པའི་གདུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་དོན་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་གཟིགས་པ་གོར་མ་ཆགས་སྤྲོམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་མཉམ་གཞག་ཐུག་གཅིག་གིས། །གཟིགས་པ་འདྲ་སྒོ་ཡི་ར་བར་ཤོང་མིན་ན། །རྟག་ཏུ་དག་པའི་གསལ་སྤྲང་ལ་འཆར་བའི། །ངོ་མཆར་ངག་གིས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་གར་ཡིན། །

༣། རྒྱ་ལྷ་ཁ་ལ་དམག་རྒྱལ་གནང་བ།

ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་རྒྱ་ལྷ་ཁ་ཁའི་རྒྱ་ཇ་ལ་སྒོན་པོ་ཀྱང་ཀྱའི་ཇོ་གི་རྟེ་མས་བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་བྱུང་འདུག་པས་དེའི་མཛའ་བསྐྱིགས་ལ་གཟིམ་དཔོན་ཞོར་བྱ་གནང་བས་ཀྱང་བཞག་མལ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་ཇའི་རྒྱལ་ཙུང་གོས་ཚུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་རིམ་ཅན་དུ་བྱུང་བས། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་ངས་སེམས་ཅན་གསོད་སྦྱར་གྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བའི་མཆོན་ཅེ་གནས་དུ་མི་བསྐྱང་བསམ་པ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ཇ་པ་མ་ན་ར་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་གོང་ས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱ་ཞོར་གྱི་དངོས་པོ་མངས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུག་སྤྱི་ཅི་འགྱུར་ཞུས་པར་མ་ཟད་དུས་སྐབས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འད་དཔག་བསམ་ཁ་ནས་གཉེར་ཆང་ལ་འབུལ་སྤྱད་ཀྱི་འབབ་སྒོ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་འདུག །དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཇ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཇ་དེ་པའི་བྱ་ཆ་བརྒྱད་བཅས་པར་དེད་ཆོས་རྗེ་འབུག་པའི་ལས་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཕན་མ་བྱས་པར་བཏང་སྒྲོམས་ལ་བཞག་ཆེ་སྤྲོ་མའི་བསྐྱན་པ་མ་བསམ་པར་འགོ་བས་དེས་ན་རྒྱ་ཇའི་རྒྱལ་ཙུང་གོར་ཐེས་མ་བྱུང་བར་ད་ལམ་རྒྱ་ཇའི་སྤང་མར་དཔུང་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་མ་བྱས་ཀྱི་མེད་དུ་བཏང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་དུ་འདི་འདྲའི་དམག་གཞུང་མས་ཀྱི་རིགས་གཏན་ནས་བྱེད་རྒྱ་མིན་པས་ཞི་བའི་བརྒྱུམས་བྱུང་ན་དེ་བཞིན་དང་། དེ་མ་བྱུང་ཡང་དཔུང་དང་མཆོན་གྱི་བསྐྱིགས་མའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ས་གཞན་དུ་བསྐྱད་པ་སོགས་བྱས་པ་མིན་པའི་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་གི་སྒོ་གཤམ་གཞོན་འཆོར་འགོ་བའི་གཡུལ་འགྱུད་པ་སོགས་བྱས་ན་དེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྒོས་གཏོང་གི་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་འགལ་ཆབས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བས་དེར་མ་སོང་བའི་ཞི་དག་གི་ཐབས་འཕྲུལ་གང་མཁས་ཀྱི་ངོས་ནས་འདུལ་ལུགས་གྱིས་ཞེས་ཞོར་བྱ་བཀའ་ཤོག་ནན་སྦྱར་དང་། དམག་སྤྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱི་བཀའ་སྤྱུལ་གནང་བ་ཡིན་ཡང་པ་ལོ་པོ་དབང་ལྷན་གྱི་བྱེད་བབས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་དུག་འདུལ་རེ་ཡང་བྱེད་དགོས་བྱུང་འདུག་པ་

ཐུགས་དབྱེས་པོ་མཛད། དེ་ནས་སྤྲུལ་སྤྱོད་མགོར་བྱོན་པའི་ལམ་བར་གྱི་ཞག་མལ་འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྲིངས་སུ་
བྱེད་པའི་མཚན་མེད་ཉམས་སྤང་ཞིག་ལ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་དཔོན་སློབ་དོན་རྒྱུ་པས་ཤེལ་གྱི་དོན་དཀར་པོ་
ཁྱུ་གང་ཙམ་པ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ཞིག་ལྟ་བུ་བཟོ་བའི་ལག་ཏུ་སྤྲད་ནས་འདི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཐུལ་དང་ཁྱོད་གྱི་དོན་
འབྲུག་པ་ཡོད་དོ་ཟེར་བྱུང་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་པས་དོན་དེ་བརྟན་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་མས་མ་གོས་
པ་ནི་འཕྲལ་གྱི་ཉེར་འཛེའི་སྦྱན་གཞི་མེད་དུ་དྲངས་པའི་བཟར་གོ་བ་བྱུང་ཚུལ་བཙས་སྤྱི་ནས་རྗེའི་སྦྱན་དུ་ཞུས་
པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་མཉེས་མཛད།

དེ་ནས་སྤྲུལ་སྤྱོད་སྤྱི་ལོ་ཆིང་པ་དེ་དག་གི་ཞིག་གསལ་ཆོན་དང་ཞལ་གསེར་སྦྱན་དབྱེ་སོགས་ལེགས་པར་བྱུང་
ནས་རྗེ་བཙུན་དྲུང་གིས་ལྟ་དེ་དག་ལ་ཁྱུས་གསལ་དང་རབ་གནས་བཀྲ་ཤིས་གྱི་མེ་ཏྲོག་འཕྲོར་བར་མཛད་པས་
དེ་འཕྲལ་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷམ་སྤྲིང་གཉིས་ཀའི་སྦྱན་གཞི་མེད་དུ་གྲོལ། དེར་བཀའ་ལས་ཁྱོད་རང་ཡང་དམ་
ཆོག་གཙང་བ་དང་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་དག་ཀྱང་བྱིན་ཆུབས་ཆེ་བའི་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་
ལར་དེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་མི་ཁྱོད་རང་གི་བྱ་བ་དེས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཙམ་དུ་འདུག་གསུངས།

༧། དཀར་སྤེལ་ཟེར་བཟུང་བྲག་རི་རྩ་མཆོག་འབར་བའི་མེ་ཐུང་དུ་གཟིགས་པ་དང་རྒྱ་འཛོམ་དུ་དམག་བསྒྲེག་
མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ།

ཡང་དཀར་སྤེལ་སྦྱན་ཆབ་ལ་ཐེབས་པའི་མཚན་མེད་སྐབས་ཤིག་ཟངས་བཟར་དོན་བྲག་རི་དེ་རིལ་པོར་མེད་
ཐུང་པོ་ཆེན་པོ་བཟུང་མི་བཟོད་པ་ཙམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་། སྦྱོན་གྱི་དུས་ཡབ་ཆོད་བར་བསྟན་འཛིན་ཐེབས་
སྐབས་ཀྱང་བྲག་རི་དེ་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་མཆོག་རོལ་པའི་སྤྱར་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། ཡང་དུས་ཤིས་
རྗེ་བཙུན་དྲུང་བྱོན་དུས་སུའང་བྲག་རྒྱ་དེ་འོ་མའི་མདོག་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀར་བར་འབབ་པ་སོགས་ཡབ་སྤྲུལ་
རྣམས་ཀྱིས་རི་དེ་ལ་གཟིགས་སྤང་གི་དོ་མཚར་ཡང་མང་བ་བཞིན་སློག་རྒྱུར་ཡང་བྲག་པ་ལྟར་གདན་སར་
དགོ་མི་དགོ་ལ་སོགས་པའི་ལྟས་ཀྱི་མཚན་མའང་རྒྱ་དེའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་སྦྱོན་པ་མདོན་སུམ་དུ་
གསལ་ལོ། །སྤྱི་བ་བྲལ་མེ་ལོང་ཆེན་པོའི་གཟིགས་ཡུལ་གྱི། །དངོས་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དོན་སྤྱོད་འཕྲལ་
གཟུགས། །དེ་དེར་འཆར་བའི་པ་མཐའ་ཆོད་མིན་པའི། །དོ་མཚར་འཛིན་དེ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་

བཅོམ་པ་སྐྱེས་སྐྱེས་མཁའ་མི་དེ་མཁའ་ལོ་གི་ཤར་ཡལ། སྤྱིད་པའི་ཚུ་མཚོ་དུ་ ལའི་བརྒྱུ་བས་ཀྱིས་གཙོས་ཡོངས་དཔལ་
 འགྲོ་བ་རྣམས། བྱུགས་ཅེའི་གྲུ་ཆེན་བཅུ་བའི་བ་དན་བཙོན་པའི་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྐྱེད་ནས། འདྲེ་པའི་
 ཞིང་མཚོག་རིན་ཆེན་སྤྱིང་འཁྲིད་ཟབ་དོན་ཡིད་བཞིན་མོར་སྤྱོད་དེས། བདག་གཞན་མཚོག་གི་མོར་གྱིས་
 སྤྱུག་མཛེད་ཀུན་མཁྱེན་དེད་དཔོན་འབྲུག་པས་སྦྱོང་། འོ་བོ་པད་འབྲུང་རྣམ་པ་ཉེ་དུ་ཀ། བཅད་སྤྱོད་རྒྱལ་
 པོས་རྟ་མཚོག་བྱ་ལ་ར། མཛོན་སྤུལ་གཟིགས་སྤྱིར་རྟ་མཚོག་དགོན་པ་ཞེས། མཚོན་དུ་བྱུགས་པའི་
 དཔེན་གནས་འདི་ཉིད་དུ། བཅས་མཁས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤུས་མཛེད་པ་ཡིས། གང་འཚམས་ཐབས་ཀྱིས་
 ལུས་ཅན་སྤྱི་བ་སྦྱོང་སྤྱིར། སྤྱུ་གསུང་བྱུགས་རྟེན་བཅི་རྒྱུ་པ་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་པོ་བྱང་
 ལེགས་བཅིས་མོད། འདི་ཉིད་དཔེར་ན་དབུས་འབྲུར་དེ་ཅི་གདན། ལྷ་སྤྱེགས་ཀྱིས་བཟུང་བདེ་མཚོག་དུས་
 སྤྱིང་གིས། ཞུགས་ཀྱིས་སྤྱུངས་ནས་སྤྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། བསྐྱེད་པའི་འབྲུང་ཁུངས་ཆེན་པོར་
 བཅིས་པ་བཞིན། ཞིང་འདིར་མ་རུངས་གདུག་པས་གནས་བཅས་པ། རྒྱལ་མཚོག་དག་གི་དབང་པོའི་
 བཀའ་ཡི་འབངས། མཐུན་ན་འདོན་ཆེན་ཨུ་ཆེ་རིང་གིས། མེ་ཡིས་སྤྱུངས་ནས་མིང་ཅོམ་ལྷག་མར་
 བཅིས། སྤྱིར་ཡང་བསྐྱེད་འགྲོའི་དོན་ཆེན་ལ་དགོངས་པའི། གནང་བཅོམ་ནས་རིན་ཆེན་སྤྱོད་དར་
 ཟབ། འཛིམ་པར་བཅིས་པའི་སྤྱུ་རྒྱུ་རིན་ཆེན་ལ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤུས་སྤྱི་ཡི་སྤྱང་བཞུན་ནི། བྱུག་པའི་
 དབང་པོ་སྤྱུ་ཆོད་མཐོ་བརྒྱད་པ། གཟུངས་བཞུགས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཐུབ་དབང་ཉིད། ལི་མ་མཐོ་
 གང་རང་གཟུངས་འབུམ་སྤེ་དང་། གཟུངས་འདུས་འབུམ་སྤེ་གཉིས་ཉེ་འབུམ་གསུམ་དང་། བྱུག་པའི་
 དབང་དངོས་ཀྱི་སྤྱུ་ཆོས་ཟེགས་མ་སོགས། འདམ་རྩས་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱད་ཅན་མང་དུ་བཞུགས། སྤྱོད་རས་
 གཟིགས་དབང་སྤྱུ་ཆོད་མཐོ་དུག་པ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྤྱུ། འང་གཟུངས་
 འབུམ་སྤེ་གཟུངས་འདུས་འབུམ་སྤེ་གཉིས། སྤྱོད་དཔོན་པད་འབྲུང་སྤྱུ་ཆོད་མཐོ་དུག་པ། ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་བྱུགས་ཅེ་ཆེན་པོ་དང་། འཁོར་བ་ལས་སྤོལ་རང་གཟུངས་འབུམ་སྤེ་དང་། གཟུངས་

འདུས་འབྲམ་ཐུག་གཅིག་དང་གཉིས་ཀ་ལ། །དམ་ཆས་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་བཞུགས། །ཁྱད་
པར་པད་འབྲུང་སྐྱེ་ལ་པད་བྱུང་གི། །ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་འཕེལ་གདུང་དག་ཀྱང་བཞུགས། །རྒྱུད་རིས་
དག་ལ་སྤྱོད་ས་བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་དབུས། །མི་པམ་བྱམས་མགོན་རིགས་ལྔ་འི་སངས་རྒྱས་དབུས། །
འཕགས་པ་བཅུ་གཅིག་ཞལ་དང་རིགས་གསུམ་མགོན། །མར་མེ་མཛད་དང་རྩེ་བཙུན་མ་ཉ་ལྟེ། །འཛིགས་
པ་བརྒྱད་སྐྱོབ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་དང་། །ཀྲན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་སྒྲ་མའི་སྐྱ། །བྲུབ་ཆེན་ཐང་སྟོང་
རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། །གནས་གདུང་ན་བཟའི་མཆོན་ཅན་གཙང་པ་རྒྱ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀྲན་དགའ་
དཔལ་འབྱོར་དང་། །ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་རྒྱལ་སྟིད་གསུམ་གྱི། །མཆོག་གི་སྒྲ་མ་དག་གི་དབང་
པོའི་སྟེ། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱུང་པ། །འཛིགས་མེད་བྲགས་པའི་སྐྱ་ཡི་སྒྲ་ད་བརྒན་
དང་། །སྒོ་སྤྱང་ཁོ་ཆེན་བརྩ་པུ་ཅི་དང་། །ཉ་ཡ་གྲི་ཐ་འབྱིང་བག་རོལ་པས་བཞུགས། །དེ་ལྟར་གྲིས་
འབྱར་གཉིས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱལ་སྐྱ། །མཁས་པའི་འཕྲུལ་ལས་འཐོན་པས་འགྲོ་ཀྲན་གྱི། །ཆོགས་གཉིས་སོགས་
པའི་རྟེན་མཆོག་ཁྱད་པར་འཕགས། །འདི་ཉིད་བསྐྱལ་བརྒྱའི་བར་དུ་རབ་གནས་ཤོག། །ཅིས་པ་དང་གཞན་
ཡང་། བདག་གིས་སྐྱ་གཟུགས་ལྷ་ཁང་ལ། །གནོད་པར་བགྱིས་སོགས་ཆེ་རབས་ནས། །ད་ལྟའི་བར་དུ་
བསགས་པ་ཡི། །སྤྱི་གཙོགས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བྱུར་ཅིག། །ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བཞིན་མཛད་འདུག་
པ་དང་།

༩། སྤྱི་ལོ་སྐྱིད་རྒྱུ་ཉི་ཤེས་ཞལ་གསེར་འགོ་དང་པར་སྟུལ་བ་དང་ འབྲང་རྒྱས་དགོན་ རྒྱ་བར་ལྷ་ཁང་
ཆོས་འཁོར་མེད་སྤྱི་བ་སྡེ་ཉམས་གསོ་གནང་བ།

གཞན་ཡང་སྐུལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཅོན་སྐྱམ་པོས་ཆུང་ཁ་གཞོན་དུ་བཞེངས་པའི་མཐའ་འདུལ་གྱི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་སྤྱིར་ཆུང་ཁ་ཆོན་ཆོག་གས་སུ་འདུག་པ་ཕྱིས་གསེར་ལྗིབས་གཡོགས་སུ་
གསོལ་བ་གནང་། སྤང་འབྲུག་གི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་གཉིས་པ་ཆེ་འབའ་ར་བརྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་
གདན་ས་འབྲང་རྒྱས་དགོན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་གསོས་དང་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འབག་བྱིན་རྒྱལ་སྟོན་ཏུ་ཆེ་
བར་བྲགས་པ་དེ་ལ་ཞལ་གསེར་སའི་རྒྱ་བ་མཆོག་ཏུ་མཛོས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། གཏེར་བཏོན་ཤེས་རབ་མེ་
འབར་གྱི་གདན་ས་རྒྱ་འབར་ལྷ་ཁང་གི་ཞིག་གསོས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད། ཡང་སྐུལ་སྟོན་གྱི་སྐུ་གས་ཆེ་

བྲག་ལ་ཕེབས་དུས་སུ་ཆུ་དེ་གཟིགས་མ་ཐག་སྤར་ལས་ཉིས་འབྲུར་གྱིས་ཆེ་བར་སོང་བས་ཐམས་ཅད་དོ་
མཆར་དུ་གྱུར་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཞིན་ཏུ་ལེགས་གསུངས་དབྱེས་པོ་མཛད། དེར་ཨ་ཁུས་སྤར་ཡིན་
ན་འདིར་ཨོ་རོག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ད་ལན་མི་འདུག་དེད་གྱིས་འབོད་པ་ཞིག་བྱེད་དོ་ཟེར་ལུག་གི་ལག་པ་
ཡ་གཅིག་བཟུང་སྟེ་སྟོང་གོ་སྟོང་གོ་ཞེས་གསུང་ཆེན་པོས་ལན་འགའ་བཟོད་པའི་མོད་ལ་བྱ་རོག་ཆེན་པོ་བཞི་
སྐད་ཏྲང་ཏྲང་སྟོག་ཅིང་སྟེབས་བྱུང་བས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཆེས་ཤིང་། དེར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཞལ་ཅེད་གྱི་རྒྱུ་པར་
བོད་གྱི་བྱ་འདི་པས་བོད་པ་དོ་ཞེས་པ་འདུག་སྟེ། འོན་ཀྱང་ད་ལན་གྱི་བྱ་འདི་རང་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་ཞེས་
དགའ་བས་ཆོས་སྟོང་གི་བསྐྱང་གསོ་གཏོང་དགོས་པ་འདུག་གསུངས་འཕྲལ་དུ་ལས་གྱི་མགོན་པོ་དཔོན་
གཡོག་གི་གསོལ་ལ་གནང་།

དེ་ནས་སྤར་ཕེབས་ལམ་རི་སྐང་བརྒྱུད་ནས་བྱོན་པར་ད་ལྟ་སྤྱི་བྱང་ཡོད་སའི་ཐད་དུ་སྤར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་
དགའ་སང་གས་སྐྱབ་སྟེར་བཟུང་བའི་གདན་ས་ཕྱིས་དུས་དབང་གི་འབྲུར་བས་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བའི་དགོན་
རོ་གཟིགས་པས་ཐུགས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གསུང་རེ་ཡང་ཕེབས་ཤིང་ལྷག་པར་ཨ་ཁུ་ལ་བྱ་གཟིགས་ཆོས་
རྫོང་གི་གདན་ས་དང་ཐག་ཞིན་ཏུ་ཉེ་བའི་སའི་ཆར་ངེད་རང་གི་རྒྱལ་བ་གོང་མའི་ཆོས་སྟེ་ཞིག་རལ་དུ་འཛོག་
པ་འདི་ལྟ་བུ་ག་ནས་འོས་ཁྱོད་གྱིས་འཕྲལ་རང་དུ་ཞིག་གསོས་གྱིས་ལ་སྐྱབ་སྟེ་དར་རྒྱས་ཞིག་འོང་བ་བྱེད་
དགོས་གསུངས་དགོན་པའི་མིང་ཡང་འབྲུག་ཆོས་འཁོར་རྩེར་གསོལ་ནས་ད་རེས་ཡབ་ཆོ་དབང་བསྟན་འཛིན་
གྱི་ཅུ་བྱར་གྱུར་པ་སྐྱབ་ཆེན་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ་བསྟོན་བ་གནང་།

དེ་ནས་མི་རིང་བར་གྲུབ་རིག་འཛིན་པ་མཁྱེན་རྟོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཟབ་གསལ་
ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཞེས་མཛོན་དུ་མཛད་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་པད་དགའ་དོན་ལྷན་པ་སྤྱི་མར་མངའ་
གསོལ་བར་མཛད་དེ་རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་སྟེ་འདི་དང་ཐེད་ལ་བཅས་དགོན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྤྱི་བྱང་ཆེན་མོ་
གསར་སྟོང་འདེབས་པར་བཞུགས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་སྟེ་ཆེན་པོ་ཚུགས་པར་མཛད་དོ། །

༡༠༧ ཆོས་ཅུ་སྤྱི་མཆོད་འབུལ་མ་གཏོས་ཆེན་དང་ལྷ་སྤྱད་དག་པོ་དབང་གིས་གཞོན་པ་དང་བར་སྤྱིད་མགོན་དུ་
གཟིགས་པ།

ཡང་མོན་སྒྲུབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལོ་ལྟར་བཞིན་མགོན་པོ་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་དཀར་ནག་གི་ནོར་སྒྲོ་དོ་མཆོར་
 ཅན་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལས། སྐབས་ཤིག་དུལ་པོར་ཁ་མཐོ་བརྩམ་དང་། ཟངས་ཆེན་ཁ་མཐོ་སུམ་ཅུ་
 ལྷག་པ་ད་ལྟ་ཆོ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཅིས་སྒྲོ་དུ་གནང་བ་དེ་དང་། དེ་མཆོངས་ཁྱོ་ཆེན་ཁ་མཐོ་ཉེར་ལྷ་མ་སོགས་
 གཏོས་ཆེ་བ་དང་། གོས་ཆེན་ཡང་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་ས་གཞི་མཛོད་དུ་བྲག་ས་པ་རྒྱ་ཐག་ས་ཆེས་ལྷག་པ་
 དང་། གོས་གཞི་དམར་པོར་གསེར་རུས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཤུལ་དང་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་མ་མཛོས་སོགས་གོས་རིགས་ཅི་
 ཡང་ཞིག་བྱུང་པ་དང་། ཡང་ཆིབས་སྒྲིལ་གཞི་མ་རྩོམ་འདྲ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱས་མཛོས་པ་
 ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བ་འདི་རྒྱ་གནང་ཆེ་འདྲ་ཡང་རང་ལ་རྒྱ་སྐབས་འདི་ཉི་ལྟར་མཁོ་བ་འདུག་གསུངས་ཕྱག་སྐབས་
 ཆོའི་བྲལ་དུ་འཛོག་པ་གནང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྒྲར་མ་བྲག་ས་པའི་དངོས་པོ་ཐེ་སྤེད་ཅིག་རིམ་པར་ཕུལ་
 བས་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་ནས་ལུང་པ་འདི་ལ་ནོར་ཉམས་ཆེན་པོ་འདུག་པ་བཞིན་འདིར་འཆམས་ཆས་སྒྲུན་
 གཟིགས་གོས་བེར་སོགས་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་ཆས་པལ་ཆེར་ཁོང་པས་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགོས་
 པར་མཛོད། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་ལས། རང་གི་རྣམས་དང་ཡོ་བྱད་ཀྱི། ཁྲ་མ་མཉེས་པ་སུས་
 བྱས་པ། དེས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་ཐར་ནས། སྐུལ་སྐྱེའི་ཞིང་དུ་དབྱགས་དབྱུང་སྟེ། ཟུང་ན་འདས་
 པའི་སར་གཤེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲན་པའོ། །

ཡང་ཤར་བྱུང་གླིང་པ་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱིགས་ལ་ཞུགས་ནས་ལོ་ཤས་ཤིག་སོང་བ་དང་ཡུལ་
བསྐོར་ལ་ཕྱིན་ནས་སྤར་ལོག་སྐབས་སྐུ་འབྱམ་དགོན་མཆོག་ཞེས་པའི་ཡུལ་ལྷ་གཙན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁོའི་
ཕྱི་བཞིན་འབྲངས་ནས་བྱུང་བ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཞབས་སུ་ཐུག་དབང་ཞུས་པའི་དེ་མ་ཐག་མི་དམར་པོ་ཞིག་
གིས་བསྐྱབས་ནས་ལོ་འགའ་གཞིད་པར་མ་རུས་པ་ལས། ཡང་སྐབས་ཤིག་ཡུལ་བསྐོར་ལ་སོང་བས་དེར་
སྐགས་ཆེད་ནས་ཁོ་ལ་བརྒྱམས་ཏེ། དེ་བར་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོབ་པའི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་སྐུ་དྲུང་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡུལ་ལྷ་དེའི་གཞིད་པས་འཆི་བར་བྱག་པ་ཅམ་དུ་
བྱུར་སྐབས་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐབས་གསོལ་བས་ཞབས་དབང་གཙན་ནས་ལྷ་འདྲེ་དེ་ལ་བཀའ་བསྐོ་དམ་

ཅམ་ལས་མི་འགོ་ཞིང་དེ་ལ་ཡང་ལྷགས་པ་ཤད་སོགས་ནན་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོའི་བར་
 ཏུ་འགོར་ཡང་སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆའི་སྐུ་ལ་ངལ་བའི་ཚུལ་ལྟ་ཅི་ཐུགས་ལྟག་པར་སྒྲོ་བས་བཙོན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐུར་
 ལ། གཞན་སྤྱ་རྒྱ་བགྲོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་སྐུ་ངལ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་ན་རང་ཅག་བྱས་པ་གཞིན་ཏུ་
 རྣམས་སྒོས་ཅི་དགོས། ད་བསམས་ན་སྒྲུ་མ་དོན་འཆང་དངོས་དེ་ལྟ་བུ་ལས་དབང་བཀའ་ཆོས་ལྷ་བའི་བྲལ་
 ཏུ་ཚུད་པ་ལ་ཡང་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་བར་ཏུ་ཆོགས་བསགས་དགོས་པའི་ཆོད་ཅམ་ཏུ་འདུག་པས་རང་ཅག་
 རྣམས་ཀྱང་བསོད་རྣམས་དང་སྐལ་བ་ཆེ་བསམ་པ་ཤར། ལྷག་པར་སྒྲུ་མ་སྐུ་བགྲོས་པོ་དེ་ལྟ་བུས་བཙོན་
 འགྲུས་དག་པོའི་སྒོ་ནས་དབང་བཀའ་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྐུ་ལ་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དྲན་བཞིན་བསམས་བཞིན་ཏུ་
 བཀའ་དྲིན་ལ་འཁོར་ཐབས་མི་འདུག་པས་སྤིང་དང་རྐང་གི་ཁོང་ནས་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །སྐྱེ་བ་དང་ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྲལ་བ་མེད་པར་བཙེ་བས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཉིན་མཆོན་
 ཀུན་ཏུ་དམ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས། ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་མེད་པའི། ཡོངས་འཛིན་མཁན་པོའི་མཛོད་
 ཚུལ་དྲན་བཞིན་ཏུ། སྤིང་ལ་དད་པའི་མེ་ལྷེ་ཅིས་མི་འབར། །

གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་དགེ་འདུན་གྱི་དངས་ལ་རས་ཚུང་ལུགས་ཀྱི་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ་
 གྱི་དབང་གནང་རྒྱུ་ལྟོ་མཚན་མོ་འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྤང་ལ་ཇེ་བརྩམ་ནས་འཕྱོར་མས་དབང་བསྐྱར་དུས་
 ལ་བབས་ཚུལ་གྱི་ལུང་བསྟན་གྱི་དགུང་སངས་སྤེལ་ལྷ་མོར་ཀུན་དགའ་ར་བར་ཐེབས་ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགྲེས་
 བཞིན་པས་རྒྱས་པར་སློན་གྱི་དུ་བསྐྱར་བ་གནང་། ཡང་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་སྤྱངས་ཐང་
 གཟིམ་ཚུང་དུ་བྲུ་སྐྱབ་ཐུན་མོང་གི་བྱིད་ལུང་ཞིག་ལྷ་སྐབས་ཚུང་ཟད་ཅིག་མནལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་མ་
 ཐག་བཀའ་ལས། དེ་ལྟ་རང་བྱུང་མེད་ཅིག་གྱི་དངས་ཆོས་འདི་འཆད་པ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་
 སྟོལ་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཟེར་དུ་བྱུང་བས་དེས་པར་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགོས་པ་འདུག་གསུངས་པ་བཞིན་དགེ་
 བཤེས་རང་གིས་ཚོགས་འཁོར་བྱས། དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱར་མར་པས། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱད་པ་
 དེ། སློན་ལམ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བའི་ཆོ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགོས་པ་ཡིན། །རབ་ཏུ་གནས་པ་གྱི་
 པའི་ཆོ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགོས་པ་ཡིན། །མཁའ་འགྲོའི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུ་བའི་ཆོ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱུད་མྱེད་ཉན་བཤད་བྱེད་པ་འི་ཆོ། རྩོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགོས་པ་ཡིན། ལྷན་མས་
ངག་ཟབ་ལོ་ཞུ་བ་འི་ཆོ། རྩོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲ་མ་མཁན་པོས་
ཁྱིད་ལུང་སོགས་བཀའ་ཆོས་གནང་བ་པལ་ཆེར་ལ་རྩོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངེས་པར་མཛད་པ་ནི་དགོས་བྱེད་དེ་
ལྟ་བུ་གཟིགས་ནས་གནང་བའོ། །

གཞན་ཡང་དེ་དུས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱི་ནང་གང་དུ་དབང་བསྐྱར་མཛད་པ་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་གསན་མ་ཐག་ཞབས་
ཕྱི་བ་ཀུན་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་དོ་ཇི་འཆང་དངོས་འདི་ལྟ་བུ་ལས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ནི་ཁྱེད་རང་ནམས་འཆོངས་
ཤིང་སྐལ་བ་མཆོག་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱེད་ལ་མཛད་པ་གཞི་བསྐྱལ་མ་ཡང་ཡང་མཛད། དེའི་དབང་གིས་
དུས་དེའི་ཆོ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲ་ཆེན་ཆེ་དགུ་རྣམས་དང་བཀའ་འགྲོལ་དག་ཞན་སྲུང་རུང་སྟེ་སྒྲ་མ་མཁན་པོའི་ཞབས་
ལ་མ་འདུད་པ་མེད་དོ། །རབ་ཡངས་བསོད་ནམས་དམ་པའི་ཚུ་གཉེར་དུ། མཐོང་ནས་མཁས་པའི་ངང་པ་
ཕལ་ཆེ་བ། །འདི་ཡིན་ཞབས་དུང་བསྟེན་ལ་སྲུངས་པའི་སྟེས། །འདྲན་པ་གཞན་གྱི་ཇིང་བུ་སྤངས་བཞིན་
སོང་། །

ཁ་དེ། གཡང་ས་ལས་སྒྲོལ་བའི་གྲུབ་ཏུགས་བསྟན་པ་དང་སྟག་ཚང་སྒྲུབ་པ་དང་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་
ཞབས་བརྟན་བར་སྒྲེན་གྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ལེགས་སྒྲེས།
དེ་ནས་ཕག་ལོའི་སྟོན་སེར་གྱི་སྐབས་དེར་གདན་ས་ལྷགས་རིར་གསུང་ཆོག་ལ་ཕེབས་ནས་སྤར་ཆིབས་ཁ་
བསྐྱར་བ་གནང་དུས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་ལོག་ཙམ་དུ་སྤྲོབས་པ་དང་ཐུགས་ཡེངས་མ་སྟབས་སུ་ཆིབས་
འདྲད་ཀྱིས་གཡང་ལ་སྐྱུ་བརྒྱབ་ཤོར་བས་ཆིབས་པ་བྲག་རྩར་ལྷང་ནས་ཤི། རྗེ་ཉིད་རང་བྲག་གི་སྒླེད་པར་
སྟོན་མེད་དུ་བཞུགས་འདུག་པས་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་ཏུགས་སུ་ཡང་སྤོང་སྟེ་ངོ་མཆོར་འཛིན་པར་བྱེད་
ལ། དེར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ནས་ཐུག་མཛོད་པ་ཨ་ཁུའི་དུང་ཡང་རིངས་སྟབས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཞབས་བརྟན་
རྒྱས་པར་ཕུལ་ནས་རེ་ཞིག་ལྷགས་རིའི་གཟིམ་ཁང་རང་དུ་བཞུགས། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱུ་རིམ་
གྱི་ཐུན་ཁ་ཡང་བཙུགས། དེ་དུས་སྐུལ་སྐྱུ་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉེན་ལ་བབས་པའི་སྐབས་སུ་
ཆོས་སྤྱང་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱོབ་པར་མ་མཛོད་ན་རྒྱུན་པར་བསྟན་བསྟེན་མཆོད་མཆོད་མཛོད་པ་ལ་དོན་རང་མི་

འདུག་པའི་སྐབས་ལས། ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཅིག། དེ་སྐབས་དཔལ་ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་གཤམ་འདབ་ཀྱི་
འོག་ཏུ་ཁོ་བོ་བཟུང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་མོད། དེ་མིན་བྲག་གཡང་གཟར་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་ལོགས་ནས་རྟ་དང་
མཉམ་པོར་རབ་ཏུ་ལྷུང་བ་ལ་རང་ཉིད་བདེ་སར་ཆགས་པའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། ལར་ཡང་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་
དང་ཁོ་བོ་འབྲལ་བ་མེད་པའི་གཤམ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ཡུལ་གཉན་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་
ངང་ཡུས་ཀྱི་གཉམ་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་གསུངས། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་བོད་གཞུང་དུ་འོང་བའི་ཆེབ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
བཞུགས་པའི་བྲག་ས་པ་ངན་པས་བྱུང་བ་དེའི་ཆོ། དབུས་གཉེར་གཏོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིང་
པས་མཛོན་མཁུན་ལྟ་བུར། ད་ལམ་ཐེ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ལ་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པར་བཞུགས་ངེས་
ཡིན། འདི་དོན་སང་ཡང་ཞབས་བརྟན་པར་བཞུགས་ན་ལྟོ་བོད་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་འགྲོའི་བདེ་སྤྱོད་ལ་ངེས་
པར་ཕན་པ་འདུག་སྟེ། ཡིན་ཡང་སང་གོའི་ལུས་ཀྱི་འབྲུ་བཞིན་དགོ་སྐྱོན་སྐྱོང་བཞིག་ནང་ནས་འོང་བ་འདྲ་
གསུངས་སྐུ་རིམ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱང་མཛད་འཕྲོས་ཐོས་ལ། འདི་ནས་གནས་བསྐྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་ལ་ཡང་
ཐེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་བཤེས་ཀྱི་བ་གནང་སྟེ་ཐུགས་ཀྱི་དག་སྤྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཚུལ་མཛད་པར་གནང་བ་ནི་
གཉིས་ཀ་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་རྣམ་རེལ་དུ་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་དབང་གིས་སོ་སྤྱོད་བདག་གུས་པ་སྤྱོད་
སོ། །ཚུལ་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་གྲས་ངོ་མཆར་གཟུགས། །བབྱང་ཡས་གདུལ་བུའི་མོས་སྤྱང་དེ་དང་
དེར། །སྤྱོན་ཡང་དགོངས་པའི་དབྱིངས་ན་རོ་གཅིག་པ། །ཁྱེད་འོལ་གར་འདི་ཡིས་མཆོན་པ་བཞིན། །

སྐབས་དེར་སྐབས་ཚང་འོད་གསལ་སྒྲུབ་གི་ཚེས་སྤེའི་འབྲེན་པ་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་མི་འཛིགས་པའི་
སྐོབས་པ་བརྟེས་པ་འདུལ་འཛིན་ཆེན་པོ་སྒྲུ་མ་པད་དཀར་ལྷན་གྱུབ་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་དངོས་འབུལ་གྱི་མཆོད་
སྤྱན་བཅས་སྐྱུ་བརྟོད་སྤྱན་ཚིག་གི་འཕྲེང་བའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་ལྟར། བསྐྱལ་མང་གོང་ནས་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །བསམས་བཞིན་འགྲོ་བའི་
དབུགས་འབྱིན་ལ་འབྱོན་པ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མའི་དབྱིད། །བརྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སློག་སུམ་ཐ་མལ་སྤྲང་ཞེན་འི་མའི་ཚིགས། །དབང་བཞིའི་རྩ་ཡིས་བཀྱས་
ནས་སྐྱུ་བཞི་ཡི། །ས་བོན་འཛིག་བྱེད་རྒྱ་བྱལ་སྤྲུ་མའི་ཞབས། །མི་རུབ་བསྐྱལ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཞབས་བརྟན་
ཤོག། །བསྐྱལ་བཟང་ལྷ་བརྒྱའི་དབུས་ན་དམ་པའི་ཚེས། །ཛིགས་རིམ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྤྱན་

པར་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་བ་བཅས་ཤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་བསྐྱིས་པའི་ནང་གཟུངས་རིང་
བསྐལ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་གོང་བུར་བཞུགས་པ་དེའི་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་
བོར་ཇེ་ཉིད་རང་དང་། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། སློབ་དཔོན་དུང་འཕྱིན་ལས་འབྲུག་
རྒྱལ། གཞན་དྲེ་ཇེ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅས་པ་འཁོར་ལོ་སློམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་
རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱལ་པར་མཛད་བཅོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གནང་སྦྱིན་གྱིས་ཡིད་མགུ་བར་བསྐྱིས་
སོ། །

ཕྱིས་སུ་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་བཀོད་ཀྱི་བཅོ་ཁྲད་དེ་དག་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་
སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་པ་ཞིག་གཟིགས་པས་ལྷག་པར་ཡང་ཡ་མཚན་དུ་དགོངས་པ་བྱུང་
གསུངས། ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་གཟིམ་ཁང་དེར་སྐྱེ་རྟེན་འགའ་ཞིག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇེ་སླ་མ་རྣམས་གཉིས་
ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར་གྲག་འགའ་ཞིག་བཅས་གནང་དུས་སླ་མ་མཁན་པོས། སྟོན་མོ་དང་ནི་ཡོན་ཤུལ་བས། །
སྐྱེ་བོ་ཚོ་མ་ཞིང་རྒྱལ་པར་བྱ། །ཞེས་རབ་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་འདུག་པས་ཡོན་གནང་དགོས་གསུངས་
པ་བཞིན་དེ་སྦྱིན་ཆད་རབ་གནས་ཇེ་ལྷ་ར་བསྐྱུས་པ་མཛད་ཀྱང་ལག་འབྱེད་རེ་སྦྱུལ་བར་གནང་། དེ་བཞིན་སླ་
མ་མཁན་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེ་རྒྱུད་དུ་རེ་ལ་རབ་གནས་ཞུས་ཀྱང་ཡོན་མེད་པར་མི་གནང་སྟེ། ལན་ཅིག་
དགེ་སློང་བསྐྱུན་པས་རབ་གནས་གཞན་ཞོར་དུ་སྐྱེ་ཞིག་སླ་མ་ལ་མ་ཞུས་པར་བཞག་པས་ད་ལྟ་རང་ཡོན་
འབྱེད་ཤོག་རབ་གནས་ཀྱི་ཚོ་ག་གནངས་རྒྱུད་དུ་མཛོན་པས་མི་འོང་ཞེས་གསུང་བ་སོགས་གསུང་སྐྱགས་ཀྱི་
ཚོས་ལ་ཟབ་ཁྲད་དང་ཆེ་བ་འདོན་པའི་སླ་མ་དྲེ་ཇེ་འཛིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་མི་སྟིད་པ་ཅམ་སོ། །

དེ་སྐབས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་གཙོ་བོའི་བུམ་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་གསེར་སྐྱེ་
ནང་གཟུངས་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་བཞུགས་ངེས་པ་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་གཙོར་བཟུང་བ་དེ་
ཉིད། དུས་ཕྱིས་སུ་བསྐྱུན་པའི་ཆགས་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྟེས་དབང་ཞིག་གིས་ཇོང་མེ་ལ་ཤོར་དུས་རྟེན་དང་དངོས་
པོ་ཆེ་རྒྱུད་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་ལྷག་མ་ལུས་པར་འཛིག་འདུག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་རྟེན་འདི་སོལ་བའི་
ཕུང་པོ་དྲོད་དང་འདྲེས་པའི་ཁྲོད་ན་ལྟུང་ཡང་སྐྱེ་གཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་ཐོ་ལྟ་ཅི་ཞལ་གསེར་གྱི་མདངས་ཀྱང་
མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པས་དེ་སྦྱིན་ལྟ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེ་ཐུབ་མར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། དེ་ནས་གསུང་སྐྱགས་

ཟབ་དོན་པོ་བྱང་དུ་གདན་འདྲན་གྱི་དུས་སུ་འདྲ་ན་མ་ཁའ་ལ་འཇའ་གུར་བཞེགས་མར་ཕུབ་ཅིང་ས་གཞི་ལ་མེ་
 ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་ངོ་མཆར་གྱི་ལྟས་མང་པོ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ས་
 སྐྱོང་ཆེན་པོ་སྤེལ་པ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ཡང་ཐུགས་ལྟག་པར་དགོས་པས་དེ་འཕྲལ་དུ་ཆོས་བཅུ་ཉེ་ཆོག་
 འཇུགས་འཕྲོས་ཀྱང་ཐོས་སོ། །

༡༥། སྐབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་དབང་དང་བྲིད་ལ་བཅུགས་པ།

སྐབས་དེའི་ཆོ་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་
 པས། དེར་རྒྱལ་བའི་བདག་པོའི་གསུང་རབ་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེལ་ཆེན་པོ་བཞེལ་ས་སྐབ་ཐབས་དུ་མ་གསུངས་
 པ་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་སོ་སོས་སྐབ་ཡིག་སྤྱོད་གསུངས་མཛད་པ་རྣམས་སློགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་
 སྐབ་ཐབས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་བླ་ཀ་ར་གྲུ་འཕེལ་མཆོན་
 གཞན་དོན་ཅེ་གདན་པར་བྲགས་པའི་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྟའི་རིམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཞེ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས་ཀུན་མཁྱེན་པར་དཀར་པོས་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་རྟེན་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཞི་རབ་སྐྱུས་པ་སྐབ་པའི་ཐབས་རྒྱ་
 མཚོའི་ཆོ་ག་ཇེས་གནང་དང་བཅས་པའི་དབང་ལུང་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ། དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེལ་དང་
 ཕྱིའི་བཟོ་རིག་པ་རགས་བསྐྱུས་བཅས་པའི་ཆོགས་པ་དྲག་བརྒྱ་ཅུ་ལ་ཞག་བཅོ་ལྔའི་ཁོངས་སུ་བྱུང་པ་
 གནང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་འཕྲལ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་བཞིའི་ནང་ཆོན་ལས་གཉིས་པ་ཀླ་ཀ་ནི་
 ལས་ཀྱི་སློབ་པ་རྒྱུན་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ་བྲགས་པ་ཇོ་བོ་དྲེ་པོ་ཀ་རའི་ལུགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་འབྲུགས་
 པ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་འགོ་སྤྱོད་གོན་དངོས་གཞི་འཇུག་པའི་རིམ་པ་རིག་སྤྲུགས་བསྐྱུས་པའི་
 དབང་། འབྱོར་པ་ཐོབ་པའི་དབང་། བགོགས་ཞི་བའི་དབང་དོན་ཅེ་སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དབང་
 བཅས་སྤུལ་བར་གནང་། དེར་ཐོག་མའི་དབང་གི་འགོ་འཇུགས་དང་ལྷན་ཅིག་དཔལ་ལྷན་དྲུགས་པོ་དཀར་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྤྲུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་འགོ་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་སྤྱོད་དུ་འགོ་བས། དངོས་གཞི་བྲིད་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་
 བཅས་པའི་ངོ་སྤྱོད་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་སྤེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་སུ་ལ་སྤྲུག་ཆེན་གསོལ་འདེབས་

ཀྱི་ཐུན་ལ་ཡང་འཛུགས། དེ་བཞིན་སྒྲ་མ་མོས་ཀྱས་ཀྱི་ཁྱིད་དང་། རྒྱ་སྐད་ཐུན་མོང་གི་ཁྱིད། དག་མོང་
མ་དཔལ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲར་ཁྱིད་རྣམས་ཀྱང་གསུང་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་།

དེ་ནས་ཁོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་རྩ་མཆོག་འོ་པའི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་བཅས་སྤྲོན་གྱིད་ཀྱི་དབང་དང་གོལ་གྱིད་ལམ་
 གྱི་གདམས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་བློན་དུ་སྤྲུལ་བས་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་
 སུ་གང་བར་མཛད་དོ། །རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་སྤྲོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི། ཇི་ལྟར་བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་ནམ་གཞན་
 ཡང་། །བསོད་ནམས་མངོན་འདུ་གྱིད་ལ་ཆོག་ཤེས་ཀྱི། །མཐའ་མི་འཆོལ་བ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དོན་གཉེར་བའི། །འཁོར་ཆོགས་འདུས་སྟེའི་མཆོད་བསུས་ན། །གསེར་གྱི་པ་རྩོ་
 ལྟར་མཛེས་པས། །མཇལ་གྱིན་ངོམས་པ་མེད་པའི་སྒྲ། །གང་གི་ཆོས་གསུངས་ཆོས་ཀྱི་གྲུང་། །ཉེ་དང་
 རིང་བ་གར་གནས་ཀྱང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་སྒྲ་ཐོས་མཉམ་པའི། །ཆོངས་དབྱངས་བཞིན་དུ་སྤྲོན་པའི་
 གསུང་། །འགའ་ཞིག་འཁྱོར་པས་མཆོད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྒྲུང་བས་གནོད་གྱིད་ལ། །ཇིས་ཆགས་
 བརྟེ་བ་མཚུངས་གྲུང་པའི། །སྟིང་རྗེའི་གཉེར་ཆེན་འདི་ཡི་ཐུགས། །དེ་སྟེར་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 གསང་། །ངོ་མཆོར་སྒྲ་འཕྲུལ་འོ་པའི་གཟུགས། །དཔྱིད་ལྷན་སྟིང་གི་མེ་ལོང་ནང་། །དེན་པའི་རྫོས་
 གར་ཅིས་མི་བསྒྲུར། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རྟོ་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་
 གིས་འདོད་པའི་རེ་བསྐྱོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །གནས་བརྟེ་ཆོས་དུབ་མ་སོགས་རྒྱལ་བའི་
 སྒྲ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རིམ་པར་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་འདུས་སྟེའི་ཆོགས་རྣམས་མདོ་སྤྲུལ་ཟབ་
 རྒྱས་ཆོས་དབང་གི་བདུད་ཅིས་སྤྲོན་གོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་
 རྟེ་བའི་སྐྱབས་བརྟེ་བཞི་པའོ།།

༼སྐུ་བཅོལ་པ༽

ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་གྲངས་ཞེ་བདུན་གྱི་སྐྱབས་ཚེས་སྦྱོང་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཚུལ། གཞན་ཡང་གདན་ས་སྤྲུངས་
ཐང་དུ་ཆར་འབབས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཞར་ལ་ནང་གི་ཚེས་སྦོན་ཆེན་པོ་ཨ་ཁུའི་མཛད་པ་
ཡང་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོམ།

༡་ ཀླུ་ལྷ་མ་གྲོལ་དཀར་སྒྲོལ་མ་གཤེགས་ཏེ་དགོངས་རྗེས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་དུས་རྒྱུན་གྱི་མཛད་པ་རེར་ཡང་
དགོས་པ་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ།

གང་གི་ཚེ་ཀླུ་ལྷ་མ་གྲོལ་མ་ཡང་གདན་ས་ཕན་ཚུན་དུ་ལོ་ཤས་ཤིག་ཐུགས་དགོས་བཞིན་པར་
བཞུགས་པ་ལས་འདྲུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་འདས་པས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་བཅུ་གྲ་
གཉིས་སུ་ཕེབས་པའི་གྱི་ལོ་དབྱར་རྩ་འབྲིང་པོའི་ཚེས་ལ་གཤེགས་ནས་མ་ཁི་དུང་ཕུར་སོགས་དགོངས་རྗེས་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གཏོས་ཆེ་བ་བསྐྱབས། མི་རིང་བར་སྤྲོད་སྤྲོད་དུ་སྦྱོར་བ་བཞེས་པ་གཞུང་ནས་ངོས་འཛིན་
གྱི་བདག་ཆེན་གནད་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱེར་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་དགོ་སྦྱོང་གི་དངོས་
པོར་གྱུར་ཅིང་། ཐུགས་རབ་ཆེ་བས་དཀྱིལ་ཚོག་གི་སྒྲོར་དང་གར་ཐིག་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་ལེགས་པར་
སྤྲུངས་ཏེ་ད་ལྟོ་འགོ་དོན་ལ་བཞུགས་སོ། །

སྤྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་དབང་གི་སྐྱབས་ལྷ་མ་རའི་གཉེར་པ་སྟག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོ་བོར་དབང་རྒྱས་ཀྱི་རྩི་
ལྷགས་ཆེར་འཕངས་པ་གནད་བས་རྒྱུན་བར་མགོ་ནད་ཀྱི་གཅོང་ཞིག་ཡོད་པ་གཞི་མེད་དུ་སངས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་རྩི་རང་གི་ཞབས་ཕྱི་བ་དགོ་སྦྱོང་ཀྱང་དགའ་ཚོས་འཕེལ་ལ་ཡང་ཞག་གསུམ་མགོ་ནད་མགོ་
གཅོང་ཐུ་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མཁུན་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་ཤིག་ཐུག་དབང་གནད་རྒྱུའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་
དེས་ཚབས་ཆེར་བརྒྱབ་པ་གནད་བས་དེ་ཚུན་མགོ་ནད་དེ་གཏན་ནས་མ་བྱུང་ཞེས་ཐོས་སོ། །

27 མཁན་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཆོད་གོངས་པ་རྩོགས་པ།

སྐུ་ལས་དེར་མ་ཁན་པོ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཆོའི་ཞལ་སྐྱེན་སྐྱུང་མཁས་པ་འི་
བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་ལྟར་བཞེས་པས་འགྲོ་དོན་རྣམས་པའི་སློབ་མཁའ་དཔོན་སློབ་གཤམ་པ་རྒྱུ་མཆོ། ཏུང་ཡིག་
རྟ་མགིན་དབང་རྒྱལ། དགོ་བཤེས་དག་དབང་འབྲུག་པ། དགོ་སློང་གསང་སྐྱགས་རྒྱུ་མཆོ། ཆོས་རྩེ་
འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་མཆོ། བུམ་ཐང་སློམ་ཆེན་བསམ་གཏན་རྒྱུ་མཆོ་སོགས་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་མཁས་གྲུབ་མང་ཏུ་
སྤེལ་བས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱུ་ཆེར་མཛད་ནས་ཆངས་པར་སློང་པའི་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་པས་དགྲུང་གངས་དོན་ལྷ་
བཞེས་པའི་མིག་དམར་ཤིང་གྱི་འོ་གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་ཡར་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ད་གོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་
བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པས་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རྟེན་སྐྱུ་བསྐྱུང་གི་ཕུར་པ་བཅས་འཁྱོར་
བས། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་རྒྱབ་རིར་ཡོལ་བ་ལྷ་བུའི་རེ་འཕངས་སུ་འདུག་ཀྱང་བུའི་ཐབས་ཟང་
ཅས་ཐུགས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ཐོས་སོ། །སློང་དང་སྤྱིང་རྩེའི་
གང་བ་རབ་རྒྱས་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཛོད། །ཤེས་རབ་བདུད་རྩིའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་གྲོལ་བཅུ་ཕྱག་
རིག་པའི་སྡི་རི་ཀ། །ཐོས་བསམ་རྒྱུ་ཆེའི་དཔལ་གྱི་བིམ་མཁས་པའི་ལང་ཆོ་རབ་རྒྱས་པ། །རྒྱལ་བསྟན་
ཀུན་ད་བཞད་པའི་གཉེན་དེའང་དེ་ནི་དུས་ཀྱི་རྒྱབ་རི་གཤེགས། །འོན་ཀྱང་དེ་ཡིས་སྤྲིན་པའི་འདབ། །མང་
ཐོས་གྲུབ་པའི་བཅུད་འཛིན་པ། །ཐར་འདོད་བྱང་བའི་ཉེར་འཆོ་ཆེ། །ས་གཞིའི་རྒྱན་གྱུར་ཅི་ཡང་བཞག། །

37 བཀའ་སྤྱིང་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་སྤྱུབ་ཐོབ་ཀྱི་དགའ་ལེགས་པ་དང་གཅིག་པའི་སྤྱུབ་རྟགས་རྟོན་པ།

དེ་ནས་དེ་ལོར་བཀྲ་ཤིས་ཚེས་རྒྱུ་ལྔ་པ་ཀུན་སེམས་ཆེན་པོ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་འབྲུག་ལམ་སྤྱིང་ལ་ནས་བསྐྱུར་
 དེ་ཕེབས། ཐེད་ནགས་སྤྱིང་ཡུལ་གསར་རྣམས་ཀྱི་ཚུ་འགོ་མཇུག་ཐང་མཆོད་རྟེན་གྱི་འབྲུག་དུ་སྤྱངས་ཐང་
 ཀུན་སའི་ཕུག་མཛོད་པ་དག་སྤོང་དག་འབྲུག་ཚེས་འཕེལ་དང་། དབང་འབྲུས་ཕོ་བྲང་གི་རྫོང་བདག་འབྲུག་
 བསྐྱེད་འཛིན་གྱི་ཆིབས་བསྐྱུར་འབྲེན་བཅས་སྟེན་པས། དེ་ནས་ཕུག་གྲོང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཕྱན་ཕོ་མོའི་སྤྱི་
 གཞས་ཀྱིས་སྤྱན་བསྐྱུས་ཏེ་ཕུག་པའི་ཡུལ་དང་རི་མཚོམས་ཀྱི་སྤྱང་གཤོངས་ཡངས་པའི་ཐང་འགོར་དྲིའི་
 ཆེན་པོར་བཞུགས། སྤྱང་ཡུལ་དེ་ལ་སྤོང་ཆེན་དུ་བྲག་པ་ལས་སྐྱབས་དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་སྤྱིངས་
 སྤྱི་བདག་ས། དེ་དུས་གཞས་པའི་ཁྲོད་དུ་སྤྱི་མ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་གི་དབྱིབས་ཆ་བྱུང་འདྲ་མཚུངས་སྤྱི་ཡོད་

པ་ཞིག་གིས་ལུས་ཀྱི་གཉེན་སྦྱོག་བསྐྱར་ཅིང་གདངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁྲག་དང་བཅས་པས། སྔོན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་
པོས་ས་གཞི་འདི་དག་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱ་བས་པས་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོ་གས་ལ་འདིར་
ཆོགས་ཀྱི་ཁྲོམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་བྱིན་བདག་ངོ་མ་ཡིན་ཚུལ་བཅས་གཞས་ཀྱི་དབྱངས་
རྟར་ཐུག་ནས་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་གསུངས་སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པ་དང་བཅས་ནགས་པའི་གྲོང་ཏུ་
ཐེབས།

དེར་སྒྲོན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དཔལ་ཀྱན་དགའ་ལོགས་པ་མེབས་དུས་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ནས་སྒྲེའུ་བཅིགས་
 པའི་སྒྲེང་དུ་གྲུབ་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་ནས་རྣམས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
 བཅས། སྐབས་དེར་ཡང་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཐོབ་ལ་རི་ལྟར་བཟི་བ་དེ་བཞིན་གྱིས་ནས་འབྲུ་བྲེ་
 འཇལ་བྱེད་པའི་བྲི་ལ་བཞུགས་ནས་འབྲལ་བ་མེད་ཉག་བཞེས་ཏེ། ཡང་མེབས་ལམ་དུ་ནགས་པ་སྐྱང་ཁའི་
 མཇལ་འབྲལ། དེ་ནས་གཞས་བསུ་དང་བཅས་ཡུལ་གསར་པའི་སའི་ཆར་གཡང་དཀར་བྲག་སྤྱིངས་ཞེས་
 སྒྲོན་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲེད་ཆོལ་གྱི་འཕྲེང་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བའི་ནེའུ་གསིང་སྒྲོན་པའི་སྤྱང་སྒྲོངས་ཡིད་
 དུ་འོང་བའི་རི་སྐྱང་ཤིན་ཏུ་དྲངས་སྒྲོ་བཞིག་ཏུ་བཞུགས་སྐར་མེབས། དེའི་སང་ནགས་པའི་སྒྲིན་བདག་
 རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ནས་སྒྲེའུ་རྣམས་སྤར་བྲེ་འཇལ་བྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྷ་བྱུར་གཅིག་ནས་
 ལྷའི་བར་དུ་ཡར་འཛེགས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་བས་དེར་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་
 གྱི་ཡབ་མེས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱ་མ་འདི་ལ་བྱུང་པར་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲོན་པར་སྒྲོགས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་
 དུ་བྲགས་ལ།

༧ རྣམས་ཉིད་ཡུལ་གསལ་དང་ཤར་མཆད་དགོན་པ་ནས་ཁུ་བྱུག་ཆོས་སྐྱོང་པོ་བྱང་དུ་བྱོན་པ། དེར་ཡུལ་གསལ་ཕུག་པོ་གོང་འོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བདག་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མེ་དོག་བཞེས་ནས་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐོང་གསུང་ཐོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྟན་དུ་འགྱུར་བའི་བསྟོ་སྟོན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རིམ་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྐླལ་བ་ཅན་དུ་མཛོད་བཞིན་པེབས་ལམ་དུ་ཤར་མཆད་དགོན་པའི་ཆོས་རྒྱུ་མང་ཐོས་རྣམས་སྐྱེལ་གྱི་པེབས་བསུ་དང་མཛལ་འབྲུལ་གྱིས་མཉེས་བཞིན་པར་ཆོས་སྐྱོང་པོ་བྱང་གི་ཐོག་ནས་དུང་ཆེན་

ཞིག་ཐར་པའི་ཞིང་དུ་འབྲེན་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འབྱུང་བར་མཛད་དོ། །དེར་རྫོང་བཞུགས་སྐར་
 བར་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་མཆོད་པའི་དབང་། རིག་འཛིན་སྒྲུ་མ་དྲག་པོ་རྩལ་ཕུར་
 ཞབས་ཅན་གྱི་དབང་། དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་འབྲུགས་པ་ལྟ་
 བཅུ་གསུམ་གྱི་དབང་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བཅོད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ལུང་དག་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་དུ་སྦྱལ་
 ཅིང་ལོ་དུས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་རྣམས་བཞེས་ཏེ་གདན་སར་ཕེབས། དེ་སྐབས་སྤར་ཆོས་རྗེ་དག་དབང་རབ་བཏོན་
 པའི་བུ་གཞིས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་མས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐར་སྦྱུགས་པ་ད་ལམ་སློབ་སྦྱོར་ཀྱི་ལུང་ལོ་དབང་
 འདུས་པོ་བྱང་དུ་སྒྲེབས། དེ་ནས་གཞན་གྱི་བཀའ་འགོགས་ཀྱིས་རྩེ་ཟུང་འབྱུངས་དུས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་
 ལས། ས་དེ་ཡང་ཉེས་མེད་དུ་ལག་ཐལ་སོང་བས་མ་ཆོག་དུང་ལུམ་གནས་འདི་པའང་འདི་འདྲར་བཞག་
 ན་སྟེ་པ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོའི་སྒྲན་གྲགས་ཀྱི་མདུན་དུ་དེད་རང་ཆོ་ངོ་གནོད་མོད་ཅེས་ཕེབས་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཀྱི་
 ཀྱི་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་བཏབ་བཞིན་སྤྱད་འབྲུལ་ཞལ་དཀར་བསྐྱབས་ཏེ་རང་ཡུལ་གྱི་གནས་སུ་བདེ་བར་
 འགྱོར་ཞིང་གཞིས་ཁ་ཕལ་ཆེར་ཡང་རིམ་པས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱུང་བར་མཛད་དོ། །

༡། ཞབས་དུང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཐོང་གྲོལ་བསྐྱབས་ཤིང་ཆར་འབེབས་ཀྱི་གྲུབ་ཏུགས་བསྟན་པ།
 དེ་དུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་རབས་ཀྱི་འཕྲིང་བའི་གོས་ཡོལ་ཆོམ་དུབ་མ་དེ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་
 དགའ་སྟོན་གྱི་རབ་དུ་གནས་པར་མཛད་ནས་ཆོམ་བུའི་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གནང་ཡོན་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་
 སུམ་གྱུ་བར་བཞིས་སོ། །དེ་ནས་ནམ་ཐུག་སོས་ཀའི་སྐབས་ཤིག་ཐན་པ་མེ་ལྟར་འབར་བས་རབ་འབྲུམས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་སྤྱང་གི་ཆོགས་ལ་ཡང་
 གཉེར་གཏད་ཀྱི་བསྐྱུང་གསོ་དང་། གངས་དབྱག་གི་མཆོ་དང་འབབ་རྒྱུན་ལ་ལྷ་དང་མཆོ་སྤྱན་གྱི་
 རིགས་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཡང་གཟུངས་སྤྱགས་བསྐྱུང་པའི་བུམ་རྒྱ་དང་མགོན་པོའི་རྟོན་གཏོར་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་དེ་
 བཞིན་ལྷ་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་རི་ལྟར་འབད་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མདོག་
 འབྱུར་བ་ཅོམ་གྱི་སྤྱིན་ཡང་མ་བྱུང་ན་ཆར་འབབ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལས་རི་ལྷངས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་རྣམས་
 རྣམས་པར་འབྱུར་དོགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་དཀོ་ཆར་འབབ་རྒྱུ་རང་མིན་པ་འདྲ་ཞེས་སྤོང་

མོ་སྐྱ་ཚོགས་བརྗོད་ཅིང་ཡིད་སྐྱེག་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉམ་ང་རང་ལ་ཐུག་པ་འདུག་
 བ་དེད་ཀྱིས་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ར་མཉར་སྒྲན་པའི་ཆར་འབབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་བྱེད་པས་བྱེད་
 རང་རྣམས་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཚོས་རྗེ་རང་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་དད་རྟེན་དུ་བཟུང་བ་
 དེ་བསྐྱམས་ནས་ཞབས་ཐུར་གཟིམ་དཔོན་དངོས་གྲུབ། དུང་ཡིག་རྟེན་གྱི་དབང་རྒྱལ། འཚོ་མཛད་ཆེ་
 རིང་བསམ་འབྲུག། དགོ་སྤྱོད་བསྟན་པ། སྐུ་ལ་སྐྱ་འབྲུག་ཚོས་འཕེལ་སོགས་ཉུང་ཤས་དང་བཅས་ཏེ་
 གཟིམ་ཁང་གི་ཐོག་གྲུ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐེབས་ནས་དེར་ཉི་མ་གྲུང་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱ་བས་རང་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་
 བཞེངས་སྐབས་སུ་བཞུགས་ཏེ། འདག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་བཀྲ་བཤམ་ལེགས་པར་བཞུགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་
 ཐུག་གིས་སྐྱ་ཚོས་ཀྱི་གོང་གི་སྐྱ་ལོ་གཉིས་ནས་བཟུང་སྟེ་དྲི་ཞིམ་པའི་སྐྱོས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་བཅས་པས། ས་
 དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ། སྐུ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ། རོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ། ཀླུ་བ་དགོངས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་
 མ། རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ། གང་ཟག་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་
 ཀྱི་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། གསང་སྐྱགས་གསང་རྟིང་གི་རྒྱད་སྟེ་བཞི་དང་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡི་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཞིང་རབ་འབྲུམས་རྒྱ་མཚོའི་གྲོང་ན་བཞུགས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྐུ་དང་སྟོབ་མར་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་། གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་ལོ་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་དང་། དྲགས་པོ་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་གྲུབ་པ་
 བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པའི་བཀའ་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བཀའ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་ཆེན་པོའི་མཐུ་དང་། ཡང་སྟོས་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བདག་གི་བྱིན་ཅན་ཅ་
 བའི་སྒྲ་མ་རོན་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཆོན་ནས་སྟོས་ན་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་
 རྣམ་རྒྱལ་འཛིགས་མེད་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དཔལ་བཟང་པོའི་སྟེའི་ཞབས་ཀྱི་
 བཀའ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་
 ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆར་རྒྱ་དུས་སུ་འབབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

ཞེས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་ལ་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་གདུང་བས་ཡུས་པ་བཞིན་གསུང་དྲག་པོར་བརྗོད་པའི་སྟེན་
 ཆབ་དང་བཅས་སྐྱ་ཚོས་དེ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་ལན་འགའ་འཕྱར་བར་མཛད་པའི་དེ་མ་ཐག་འབྲུག་གི་སྐྱ་

དབྱངས་ཤིག་དལ་གྱིས་སྒྲིག་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱིན་གྱི་འཕྲེང་བས་སྡོ་བསངས་ནམ་མཁའི་བཞིན་རས་གོས་
 གྱིས་གཡོགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ཁང་སྟེང་དེར་བཞུགས་བཞིན་པར་ཆར་བེམ་བྱུར་འབབ་པའི་འགོ་
 བརྩམས་ཏེ་དགོང་ཀ་ནས་དྲག་ཏུ་འབབ་པར་གྱུར་པས་ཁོང་རྣམས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་ཏེ་ཅོད་སྤྱོད་འབྱེན་པ་
 དང་། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སྒྲུ་མ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྗེ་དང་སྒྲོབ་མ་བདག་ལྟ་བུའི་མོས་
 གུས་གཉིས་འཛོམས་ན་འདི་འདྲའི་བྱིན་རྒྱ་བས་ཡོང་ཨང་། ད་ཁྱེད་རྣམས་སེམས་ཆོམ་པ་བྱུང་ངམ་
 གསུངས། དེར་འཛོམས་ཆེ་རིང་བསམ་འབྲུབ་དང་སྤྱལ་སྤྱོད་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་ད་ལྟ་རང་ཉི་
 མའི་ཆ་དང་གྱི་ཆེ་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་མ་མཁན་གྱིས་འབྲུལ་འཁོར་འབྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་
 རྒྱ་བས་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཆར་འབབས་འདི་ལྟ་བུའི་ཡ་མཚན་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ཡིད་མི་ཆོམ་པའི་རང་
 དབང་མི་འདུག་པས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་པས་ཁྱེད་ཆོའི་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཀྱི་གདུང་ལུགས་དེ་རང་ཉ་གོ་བ་
 ཅུམ་ཡིན་ཏེ་ལར་སྒྲུ་མ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲལ་བའི་མོས་གུས་ལྟམ་རྒྱུང་མེད་པ་ཞིག་
 དགོས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུས་ན་སྒྲུ་མས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་པ་ལ་མཉམ་པར་མོས་གུས་ཀྱི་རྩལ་མ་འདྲ་བས་བྱིན་རྒྱ་བས་འདུག་ཁྱེར་
 ལ་ཁྱད་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་མཆོད་པའི་ཆེ་ཞོར་བུ་ལ་རྟོག་པ་
 མེད་པས་ཉི་རིང་མི་འབྱེད་ཀྱང་རང་རང་གི་སྡོན་བསགས་ཀྱི་མཐུ་ལས་འདོད་དགུ་རྗེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་ལ་
 ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་བྱུམ་པ་བཟང་དང་དཔག་བསམ་ཤིང་། ཡིད་བཞིན་
 ཞོར་བུ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་ཏུ་ན། རྒྱན་མོང་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆར་བཞིན་དུ། འབྱུང་ཡང་དེ་ལ་
 མཁས་རྣམས་སྒྲོན་པ་ཅི། དཔལ་ལྷན་དོན་སྒྲོབ་དཔོན་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་གིས་སྐད་ཅིག་དྲན་པའི་མོད་
 ཉིད་ལ། བདེ་ཆེན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་མཛོད་ན། གནས་སྐབས་འདོད་པའི་དཔལ་སྟེར་སྒྲོས་ཅི་
 དགོས། །

མཛད་ལ་འབྲོག་ཕྱག་འདི་གཡོག་ཏུ་བབྱང་ན་སྤྲད་ནས་ཕན་པ་ཡོང་མཆིས་ཞེས་གོང་ས་ཞབས་དྲུང་རང་ནས་
བཀའ་ཕེབས་པ་ལྟར། སྤེལ་ས་ཀྱང་འབྲོག་པ་གཞན་རྣམས་གནང་སྦྱོར་དང་བཅས་སྤར་སྒོག་ །ཨ་ཁུ་ལ་
ཁྱོད་རང་ད་ལོ་འདིར་སྤྲོད་ཅིས་བྱེད་གསུང་བ་བཞིན་བསྟུང་།

དེ་ནས་ཁྱི་རྩི་བྱེད་པ་ནས་གཟུང་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་རིམ་པས་ནང་གཉེར་མན་གྱི་འགན་འཁུར་མཛད་ལོ་ནི་
ཤུ་ཅུ་གསུམ་ལ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུ་གི་འཛིན་བདག་ལ་བསྐོས་ཏེ་མཆན་ཡང་
ཕྱག་མཛོད་པ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར་དུ་གསོལ་བ་གནང་། དེ་ན་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལླང་ཐོད་དུ་
བཅིངས་ཏེ་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་ཅི་ཡོད་ཆོས་རྒྱལ་འབྲུག་པའི་ཕྱག་མཛོད་དུ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་བྱུང་གསོག་
གི་ཆེད་དུ་སྤྲད་པ་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་ལྷན་པ་ལག་མཐིལ་གང་ཅིམ་ཡང་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པའི་ཞེ་བཅད་
དང་། གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྩི་ལྟར་གསུང་བ་དེ་བཞིན་གྱི་དགོངས་སྤྲུང་ལས་གཞན་པའི་བཀའ་ལ་རས་ཆོད་
མི་མཛད་པ་དང་། ཡང་ཕྱག་མཛོད་ན་དགོན་མོད་ཅི་ལྟར་ལགས་དུང་འབངས་འཁོར་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་
སྦྱོར་ཅིག་གཏོང་ཞིག་སྟེར་ཅིག་གསུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་མི་ལྟང་མ་སྦྱོར་མེད་གསུང་བ་ཞལ་དུ་མི་
འདོན། ཕྱིར་གསུང་བབས་ཀྱི་མཛད་འབྲེལ་ཁོ་གཏུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ནང་དུ་སྤྲོད་རྩི་ཐུགས་དང་
ལྷན་པས་མི་བསད་ཀྱི་རིགས་ལ་མཛད་ས་ཤིང་འཛིན་པས་སྦྱོར་སྤྲུང་རི་བཟུང་པའི་གཉེར་པ་མགོ་དཀར་བ་དེ་
ཆོས་རྒྱལ་མཁའ་རིན་ཆེན་པའི་ཉེས་ཞོར་ལྟ་བུས་སྤེལ་པ་ལ་སྦྱོར་པའི་དགོངས་པར་མ་ལྷན་པའི་དབང་གིས་
སྒོག་ལ་གཏོང་དགོས་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་གནང་བྱི་བར་ཕེབས་ཀྱང་ཨ་ཁུ་དེ་འཕྲལ་དུ་གསལ་པ་སྤྲད་བྱས་ཀྱི་
ལུན་དུ་ལོ་མང་པའི་བར་དུ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཐོས་ལ། ལྷག་པར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུ་གི་
གི་གདན་ས་འདིའི་འབྲུམ་བཞིངས་པ་ནས་དབུ་ཅེ་འདུ་ཁང་དགོ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་སྤྱི་གཉིས་སོགས་
ཕྱི་རྒྱུ་གི་ལས་བཀོད་དང་ནང་སྤྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ཕྱག་རྒྱུ་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་མཆོད་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
སོགས་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀུན་ནས་ཞུས་པ་མེད་པའི་གཏོང་ཐོད་ཀྱི་སྒོ་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྷན་
པ། ཁོང་ཡངས་ཤིང་གཏོང་བྱ་བ་ལ་སྤྲོད་རྩི་ཆེ་བས་འཕྲལ་འབྲོགས་བདེ་ལ་ཕྱགས་དགོངས་པའི་ཆོད་སྤྲུ་

ཀླུ་མི་ལོན་པ་ཕྱིན་དང་བར་གསུམ་འཇམ་པོར་སྐྱོད་བཤམ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་པ་དབུ་མཛད་ཆེན་མོ་ནས་གཟུང་སྟེ་ས་སྐྱོད་རིམ་པ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ཀླུ་མེ་རིན་པོ་ཆེས་
 ཀླུ་ཆབ་བཞེས་ཏེ་ལོ་དུག་སོང་བའི་ཤིང་མོ་སྤྲང་ལོ་ཡན་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་ལྟའི་བར་དུ་བསྟན་པའི་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་
 ཏེ་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། སྐྱོ་ཆེའི་འཕེན་པ་ཡང་རྫོགས་པར་ཏེ་བས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས་དེར་
 གཟིམ་ཁང་ཆེན་མོ་འཕྲིན་ལས་སོ་བྱང་དུ་བྱོན་ཏེ་རུབ་བརྩེ་ལིང་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་སྣ་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་པན་
 རྒྱུད་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལམ་རྫོངས་ཀྱི་བཞུགས་གྲལ་ཞིག་ཀླུ་གནང་སྟེ་ཁོང་པ་བདེ་ཡངས་
 ནས་འགོ་དུས་རབ་གསལ་ནས་གཟིགས་མོ་མཛད། དེའི་སྤྱོད་ནས་སྐྱུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་ཉོག་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་
 འདུག་པ་དང་། ལྷག་པར་མཇལ་སྤྲད་ཀྱི་བཀའ་གནང་ཡང་ཡུན་རིང་བ་བཅས་སྐྱུ་ངལ་བ་ལྟ་བུར་ད་དེད་ས་
 ལ་སྤྲོད་དགོས་པ་འདུག་གསུངས་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་ལྟེབས་ལ་སྐྱུ་ངལ་འཆོ་བསྟན་ནས་བཞུགས།

དེ་སྐབས་འཆོ་མཛད་ལྷུང་རྒྱལ་མཚན་ཡང་ཞབས་ཕྱིར་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ཡོད་པས་ཅུང་ཟད་སོང་བ་དང་
 ལྷུང་རྒྱལ་མཚན་ལ་ངའི་ཙུ་ཞིག་ལྟོས་དང་ཟེར་ཕྱག་བསྟན་བྱུང་བས་དེར་དུང་འཆོ་མཛད་པས་བལྟས་དུས་
 ཕྱག་ཙུ་བསྟུ་ལ་ཁད་དུ་སོང་འདུག་པས་སྐྱུ་བསེར་མས་ནོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཕྱག་གཡོག་རྣམས་བོས་ཏེ་བྱུག་
 པ་དང་རྫོ་ཏི་ཕུལ་བས་ཀླུ་མ་དྲངས་པར་དེ་ཀའི་ངང་ལ་སྐྱུ་གཤེགས། དེར་གདན་ས་སྤྲངས་ཐང་དུ་ཨ་ཁུའི་
 སྟོ་ཞུས་ཀྱིས་སྟེབས་པས་མེའི་ཞལ་ནས་ཆོས་རྫོང་འབྲུག་པའི་ཕྱག་མཛོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་དགོན་ཅིང་འཕངས་ཀླུང་
 གྲུ་ཐབས་ཟད། ད་ནི་མཐར་བཀྲག་པ་ལས་འོས་མེད་གསུངས་སྟུན་ཆབ་དང་བཅས་སྟོ་སྟོན་གྱི་རིམ་པས་འཁོར་
 བ་མཐའ་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བརྟེ་བས་རྫོས་སུ་བཟུང་། ཁོང་གི་ཕུང་པོ་སྟེག་སྤྲངས་ཤིག་དེད་རང་གིས་
 བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་ས་འགྲངས་ཀྱིས་མ་བྱུབ། འོན་ཀླུང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལ་
 ཨ་ཁུ་རང་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ནས་ཤིན་ཏུ་གུས་པར་ཡོད་པས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགོ་འདུན་བརྒྱ་སྟོར་དང་
 བཅས་ཕེབས་པའི་བཀའ་བྲུབ་གནང་། བཟོ་རིག་པའི་འགོ་དཔོན་རྣམས་ཀླུང་བྱོན། ལྷག་པར་དེ་དུས་སྐྱུ་ལ་
 སྐྱུ་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་ལ་རྫོ་ཉིད་རང་གིས་ཕྱག་ལེན་དུ་བཏབ་པ་གནང་བའི་བཏགས་གྲོལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་
 བུམ་རྒྱ་ཞིག་གནང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་པར་ལ་སྟེབས་པ་དང་ཨ་ཁུའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ན་བཟའ་སོགས་བཤུས་ནས་
 བུམ་རྒྱ་འདིས་ལེགས་པར་བཀྲས་ལ་དེ་ནས་བཏགས་གྲོལ་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་མཚན་འོག་ཏུ་འདྲོགས་ལུགས་

།སྐུ་བཅུ་དྲུག་པ།

བཀའ་འབྱུང་གསལ་མ་དང་གནས་བཅུ་མོགས་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་སྐྱོར་དང་ལྷོ་བོད་ལོགས་སྤེལ་གྱི་ཆིངས་སྐྱ་
སྤེལ་ཚུལ་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རགས་པ་ཅམ་དང་། ཡོས་ལོ་ནས་ཆོས་བཅུ་དྲུག་སྟོན་གྱི་འགོ་
བཅུགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་གར་འཆམས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་མཆོད་རྒྱས་པར་གནང་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་
གཏད་ཚུལ། ཡོངས་འཛིན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཛད་པ་
འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྐྱབ་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བཞེད་པའི་སྐྱོར།

༡། སྤྱངས་ཇོང་མེ་རྟེན་སྐྱོབས་པ་དང་ ཐིམ་ཇོང་པ་བསྐྱབ་འཛིན་ལོར་བུ ལྷན་ཇོང་པ་གསོལ་དཔོན་བྱ་མ་
གཞུང་མགོན་གཉེར་འབྲུག་རབ་རྒྱས་ གངས་རིའི་རྡོར་འཛིན་པ་ཅང་རྒྱལ་པོ་ སློབ་སྦྱོང་དཔོན་སློབ་དག་གི་
དབང་ལྷུག་ གད་ཇོང་པ་ཤར་བྱམས་པ་དོན་གྲུབ་ སྐྱ་ཆབ་ངང་འོད་ཟེར་རྣམས་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ།
ཡང་སྤྱང་ལེའི་སྐབས་དེར་དགུན་དུས་མཆོན་མེའི་གྲུང་ལ་རྟ་རའི་ཁང་པར་སློབ་དུ་མེ་ཆེན་པོ་འབར་བས་
ཇོང་དང་སྤེལ་མར་ཡོད་པའི་དབང་གིས་དྲག་ཞན་ཐམས་ཅད་མེའི་འཇིགས་པས་སེམས་རྟུབ་རྟུབ་པོར་གྱུར་ཏེ་
ཅི་དྲག་ལ་ཐུག་པ་དང་། ལྷག་པར་བལ་པོ་ལྷ་ཁང་དང་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་ཁང་གཉིས་ལ་མེ་བྲུན་ལ་ཁད་
གྱི་ཉེན་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ངའི་ཇོང་ལ་མེའི་འཇིགས་པས་སྒྲགས་རྟེན་པར་མི་འབྱུར་བ་དཔལ་ལས་
གྱི་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་མཛད་ཡོང་བས་ཁྱེད་རང་ཆོ་སེམས་འཆོབས་མི་དགོས། ལས་མགོན་དཔོན་
གཡོག་གི་གཏོར་མ་ལྷུར་དུ་བཞེངས་ཤིག་གསུངས་བསྐྱང་གསོ་གནང་བའི་དེ་མ་ཐག་མེ་ཁ་ཇོང་ལས་གཞན་
དུ་གཡོས་ནས་སྐད་ཅིག་ལ་རང་ཞིར་སོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བ་འདིའོ། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཀླ་ཡ་ཀ་
སྟེ་ཟད་པ་མེ་སྐྱག་གི་ལོ་གསར་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་ཇོང་གི་འཛིན་བདག་ལ་གཟིམ་དཔོན་བསྐྱབ་
འཛིན་ལོར་བུ་བསྐྱོ་བ་གནང་། གསོལ་དཔོན་བྱ་མ་ཀྱུ་ལུང་གི་ཇོང་དཔོན་ལ་བཏང་། སྐབས་དེར་གཞུང་
གི་མགོན་གཉེར་རྡོར་ལོགས་ཀྱང་དགུང་ལོ་སྟོན་པ་བཅས་ལུས་ཀྱིས་མི་ལྷོགས་ཚུལ་ཞུས་གནང་བཞིན་སློབ་
པ་འབྲུག་རབ་རྒྱས་གཞུང་གི་མགོན་གཉེར་ལ་བསྐྱོས། དེ་ནས་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེའི་རྡོར་འཛིན་ལ་ལྷུང་
རྒྱལ་པོ། སློབ་ཤི་སྦྱོང་མར་དཔོན་སློབ་དག་གི་དབང་ལྷུག་ གད་ཇོང་རྒྱལ་པོའི་གདན་སར་ཤར་བྱམས་པ་
དོན་གྲུབ། སྐྱ་ཆབ་ངང་འོད་ཟེར་མོགས་སྟོད་སྟོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་པར་ཇོང་བྱ་གནང་།

༢། མཁས་དབང་བསྟན་པ་ཕྱིན་ལས་ཡི་གཱ་འི་སློབ་གྲུ་འདི་དཔོན་དུ་བཙུགས་ཏེ་དང་པོ་འབུམ་སྟུང་དང་། དེ་རྗེས་
བཀའ་འགྱུར་གསེར་གྱིས་མ་བཞེངས་འགོ་བཙུགས་པ།

གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ནས་གྲུ་ལམ་རྒྱུ་ལམ་ལ་ཕྱི་ལོ་ལྷ་མོ་འཛིན་པ་འདི་དབང་པོ་
བསྟན་པ་འཕྱིན་ལས་པ་ནས་ཡི་གཱ་འི་སློབ་པ་འདི་གྲུ་བཙུགས་ཏེ་དེ་པའི་ལག་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་སྟུང་
མའི་འགོ་བཙུགས། དེ་ནས་མ་འགྲུངས་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རོ་ཅོག་མཐིང་ཤོག་ལ་རྒྱ་གསེར་བཟང་
པོས་ཡི་གཱ་བཟབས་གྱིས་གྱི་སྟེགས་བཅ་ལ་འགོད་པའི་ཞལ་བཀོད་ཀྱི་དབུ་ཚུགས། གསེར་གྱི་སྟེན་བདག་
རྣམས་གཙོ་ཆེར་འོར་བུའི་དུང་གིས་བསྐྱེད་པའོ།

ཡི་གཱ་འི་སྟེན་ཡོན་གཟིགས་པ་སོགས་འཕུལ་གྱི་འགན་འཁུར་རྣམས་དུང་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་རྟ་མགིན་དབང་རྒྱལ་
གྱིས་མཛད། དེར་ཕུསྟ་ཀ་རེ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཡི་གཱ་འི་གཟིགས་འབུལ་དང་བསྟན་གནད་སྟེན་ཡང་
སྟུལ་བའི་བཀའ་ཕེབས་པར། འོར་བུས་དིང་སང་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་པའི་རབ་སྟོན་དང་སྐུར་ནས་གནད་ན་
དུང་ཡིག་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཚིམ་ཞིང་ད་ལྟ་མ་གྲང་རེ་གཉིས་ལ་བཙར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུང་བས་ཁོང་
པའི་ཡིད་ཅུང་མི་ཁོངས་པ་འདྲ་ཡོང་ཚུལ་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅུང་མ་གོ་
འདུག་ཕྱི་རྟེན་གྱི་བུ་བའི་ངས་པ་ཡང་ཅི་འཚལ་ཏེ་ལྷག་པར་ཡང་ཡོན་གསོག་འཛོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཡོད་བསོད་ནམས་ཡོན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་འཕུལ་དུ་བྱིན་དགོས་གསུངས།

རིམ་པ་སོ་སོར་ཤོག་བྱ་བཅོ་ལྔ་རེ་ལ་སྟེ་གྲང་རེ་རེར་བཙུགས་པ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གནད་སྟེན་ཡང་འཕུལ་དུ་སྟུལ་
བར་མཛད་ནས་དུང་ཡིག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་གྱི་ཕེབས་སྟོན་འདི་ལྟར། སྤྱིར་རྣམ་དཀར་དགེ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་
གང་ལ་ཡང་བརྩོན་པ་ཆེ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ད་ལས་གསུང་རབ་འདི་བཞེངས་པའི་ཡིག་མཁན་ཡང་
དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རང་ནས་བྱུང་ན་སྟུང་རེ་བའི་བསམ་པས་ཁྱེད་ཚོ་ལ་བཀོད་ལུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་
ངས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གཏད་པ་བཞིན་འཕུལ་དུ་མཐར་ཕྱིན་འགྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་གནས་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་མཚོག་ཏུ་དགེ་བར་འགྱུར་བས་དེས་ན་རྣམ་གཡེད་དང་ལོ་ལོར་
མ་འབྲུམས་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབད་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་ཡང་ཡང་སྟུལ་བ་ཡིན་ཡང་

པམྱུས་ཏེ་དེ་ནས་ཐུགས་རྗེ་བྲག་གི་རྒྱུ་བ་གནས་སུ་ཆོ་དང་རྒྱུ་བ་པ་མཉམ་པའི་གོ་ཆ་མཐར་ཁྱིན་པར་མཛད་པས་
དེར་སངས་སྤྲིགས་ཏུས་ཀྱི་ཆོས་ཁྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་སྤྱོད་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པར་གྱུར།

༩། གཏུང་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེར་དབང་འདུས་ལྷ་མོ་ཁབ་རྩ་ཡུལ་ཏེ་སྤྲུལ་ལྷུམ་སྤིང་གཉིས་འབྱུངས་ཀྱང་སྐྱེ་ཡལ་བ་
དང་འབྱུག་པར་མ་དགའ་བའི་བོད་ཀྱི་མགོན་གཉིར་རྒྱུས་ཐང་ནས་མཐུ་ཡིས་བསྐྱེལ་བ་ གདན་ས་སྤྱངས་ཐང་དུ་
དགོ་འདུན་པ་དང་བཅོམ་གྱི་པར་དབང་ལུང་གནང་བ། ཡང་དེ་སྐབས་དཀར་སྤེའི་ཡུལ་བདའ་ཞིང་དུ་འབྱུངས་
པ་དབང་འདུས་ལྷ་མོ་ཡང་ཁབ་རྩ་བསྐྱེས་པ་ལས་སྤྲུལ་ལྷུམ་སྤིང་གཉིས་ཙམ་རིམ་པར་བྱུང་སྤྱང་ཡང་འགོ་
བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་ཐུབ་པར་སྐྱེ་ཡལ་བས་དེ་ཞིག་བདག་མོ་ལ་ཡང་མཛོངས་པས་གཏུང་གི་འདོད་པ་
ལྷོད་པ་ཙམ་དུ་ཐུགས་བཏང་སྟོམས་ལ་གཞོལ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཀྱེ། བྱུང་རིགས་མངོན་པར་མཐོ་བ་ལྷ་ལ་
ཡ་ཡི་རི་བོ་ནས། སྤྲིགས་དུས་དུག་ལྷའི་ཆད་ནད་སེལ་བྱེད་ག་བྱར་གཞོན་ལུའི་ཐིག །ལྷུང་བར་གྱུར་མོད་
འགོ་བའི་བསོད་ནམས་རབ་དམན་སྟོད་རན་གྱིས། །མ་ཐུབ་ཡལ་བའི་རྩྭ་ལ་འདིར་ཤེས་ལྷན་སུ་ཞིག་ཡིད་མི་
སྟོ། །གད་གི་ཆེ་མེ་ཉིད་གསང་སྤྲགས་ཟབ་དོན་པོ་བྱང་དུ་གསུང་ཆོག་ལ་ཐེབས་པའི་ལམ་བར་རུས་ཤིང་ལྷ་
ཁང་དུ་རྩལ་འབྱོར་མ་བསྐྱེད་འཛིན་བྱུངར་ཤིའི་རལ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་རྩྭ་ཡང་ཐོས་ལ།

ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་ལྷ་ས་པོ་ཏ་ལ་འི་མགོན་གཉེར་གོང་མ་འི་བྱས་རྒྱས་ཐང་ནས་སྤར་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་སོག་
དམག་གི་སྐབས་སོག་པོ་དགོ་ལྷན་ཆོ་དབང་པའི་ལག་སླེལ་ལྷ་བྱས་སྟོང་ཕྱོགས་སུ་དཔུང་བྱས་སོང་བའི་འགྲོ་
ཐབས་ལ་བརྟེན་བདག་རྒྱུན་འཕར་བ་བཅས། འབྲས་ལྗོངས་ཙམ་འཛིན་གཉིས་པོའི་བར་གྱི་མཛའ་བསྐྱིགས་ལ་
ཡང་ཁོང་པ་བཏང་བའི་ལམ་ཞོར་ཕག་རི་རྩོང་ནས་བྱས་ཡོང་བར་ལྷོ་བོད་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་ཀྱི་འཕྲོས་
ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་མགོན་གཉེར་རྒྱས་ཐང་ནས་ཀྱིས། ལྷོ་འབྲུག་པ་ཡང་ཕྱིས་མེད་བཞུགས་ན་བཞུགས་
རན། དེ་མིན་ལས་མཐའ་ཅི་འདྲར་འབྱུར་མི་ཤེས་ཟེར་གཏམ་བྱད་ཁམ་ཆེན་པོ་ལ་བ་འདུག་པའི་འཕྲོས། རྩེ་
ཉིད་སྟོན་ཀ་ལྷགས་རིའི་གསུང་ཆོག་ལ་བཞུགས་སྐབས་སུ་གསན་པས་དེ་མ་ཐག་མགོན་ཁང་དུ་ཕེབས་
ཏེ། དེད་འབྲུག་པས་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་ཕན་བདེ་ལ་དགོངས་པའི་བྱམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བདེ་འཇམ་བྱེད་
པ་མ་གཏོགས། བརྟན་འགྲོར་གཞོད་འབྱུར་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་ཁོང་མི་སྐྱུ་ཕལ་པ་ཞིག་གིས་ངན་ཆོག་

འཐིང་སྤྲད་བཅོད་པའི་གཏམ་གྱིས་ངེད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་འདི་ལྟར་བཙམ་ན་ཁྱེད་ཚོས་སྤྲད་ཡེ་ཞེས་གྱི་སྤྲོ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་ཁོ་མགོན་གཉིད་རྒྱས་ཐང་ནས་གྱི་མིང་རུས་ལྷག་མེད་དུ་མ་བཞེས་ན། ངེད་འབྲུག་
པའི་མི་ངོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་དམོན་པ་དང་བདེན་བདར་བྲག་པོ་མཛད། དེ་འཕྲལ་ཁྱེད་མཆུག་
རང་ལ་གཉོར་བརྒྱག་ཡང་གནད་།

དེ་སྐབས་སྒྲུ་མ་བཅོད་ནམས་འོད་ཟེར་ཡང་ལྷགས་རིར་སྐྱུ་མཚམས་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་དམ་
འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྒྲུང་ལ་ཁྲིམ་པའི་ཆ་ལུགས་བྱས་པ་གཉིས་དང་བཙུན་པའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་གཅིག་མགོན་
ཁང་དུ་ཚུད་སོང་བ། བཙུན་པ་དེ་སྐབར་ཡང་གྱི་ལ་འཕྲོན་སོང་བ་གཟིགས་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེ་བཞིན་གྱི་
སྒྲུན་དམིགས་མཛད་དགོས་ཚུལ་གྱི་ལྷ་ཡིག་ཕུལ་བ་ལྟར་གསུང་ཆོག་གོལ་བསྐྱུན་གཏོར་གདན་གྱི་ནས་ལ་
གཟིགས་པས་རྗེས་གཉིས་ནང་དང་རྗེས་གཅིག་གྱི་ལ་སོང་འདུག་པས་སྒྲུ་མ་མཁའ་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་དེ་
ཐུགས་བདེན་པར་འདུག་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྒྲུང་ལོ་སྒྲུབ་བ་བཅུ་པར་གཏོར་བ་བྱུག་གནང་། ལྷག་ལོ་སྒྲུབ་གཉིས་པའི་བར་སྒྲུབ་བ་བཞི་འི་རིང་ལ་ལོ་
སྒྲུབ་ཅེར་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་གི་བའི་འཕྲོས་དབང་འདུས་པོ་བྱང་དུ་དབྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་སྐུ་རིམ་གསུང་
ཚོག་གི་སྐྱབས་སུ་གསན་པས། ལོ་གནང་རྒྱུད་ཡང་མི་འཚམས་པའི་ཚོག་ངན་བཟོད་པར་བརྟེན་དེད་ཀྱིས་
ཚོས་སྐྱོང་ལ་བཞེས་སྒྲུར་སྤུལ་བ་ཡིན་པས་གཏང་རག་གཏོར་དགོས་གསུངས། མགོན་ཁང་གི་མཚན་ཡང་
གཏང་རག་མགོན་ཁང་དུ་གསོལ་ཏེ་གསུང་ཚོག་ཞག་གསུམ་སྟོན་དར་དང་བཅས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །ཞེ་
མ་དཔལ་ལྷན་ནག་པོའི་མཐུ། བྱུ་ལོན་བཞིན་དུ་འདེད་པ་དག །གཤམ་ཆེའི་མདུན་ས་ཆེན་པོ་དེར། །
དགའ་བས་ཆས་པ་བཞིན་དུ་སོང་། །

༥། གནས་བརྒྱའི་ཐང་ཀའི་བྱང་རབས་དང་གནས་བརྒྱའི་ཐང་ཀ་ཐེངས་གཉིས་པ་གསར་བཞེངས་དང་གནས་
བརྒྱའི་གོ་རིམ་དཔྱེ་ལུགས་ཤུད་པ།

སྐུ་ལས་དེར་གདན་ས་སྤྱད་ས་ཐང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་ཕྱི་རི་བཟོ་རིག་པ་བཅས་པར་
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་བྱུང་གནས་ལས་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོ་ལ་ཉེ་བར་བརྒྱད་པ་སྐྱེ་མ་དཀའ་པོ་ཕྱར་ཞབས་

ཅན་གྱི་དབང་དང་། གཞན་ཡང་པཌིཏ་ལྟ་བུ་གི་ལས་བརྒྱད་པ་སློབ་དཔོན་སྟེག་པའི་དོན་ལྟེན་གྱི་རྩེ་
 བཅོན་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་རྩེས་སུ་གནང་བ་དང་། དེའི་ཚོ་ག་ལས་སློབ་བསྟོན་པ་དང་བཅས་པ་འཇམ་
 དཔལ་མཚན་བཟོན་གྱི་ལུང་དག་ཀྱང་སྦྱལ་བ་གནང་ངོ་། །ཡང་གང་གི་ཚེ་རྟེན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་
 ཐུགས་རྟེན་རྣམས་དུས་འཁོར་མོར་བསྐྱབ་པར་མཇོད་བཞིན་པ་ལས་སྐབས་འདིར་དགའ་འདུན་གྱི་སྡེའི་ཐུགས་
 དམ་རྟེན་གནས་བཅུའི་ཐང་ཀ་ཞིག་བཞེངས་པར་དགོངས། དེ་ཡང་སྟོན་གནས་བཅུའི་སྐུ་བརྒྱན་ཇི་ལྟར་
 བསྐྱབ་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་དཀར་ནག་དང་བོད་གྱི་ལུགས་གསུམ། དེ་ལས་རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་ནི་བུམས་པ་
 ལུང་བརྒྱན་གྱི་མདོ་དང་རྩོམ་རྩེའི་མཛུལ་བསྐྱབ་མཚོན་བཞིན་བཞུགས་སྤངས་དོན་རྒྱུལ་ཀྱང་ན་བཟའ་དུར་
 སྤྲིག་ཕུག་རྒྱ་ཕུག་མཚན་ངེས་པ་ཅན། འཁོར་རབ་བྱུང་ལ་སྟག་ །བཞུགས་ཁྱིའང་ལས་ཆེར་རྩ་དང་ལོ་
 མ་དང་ཁ་དོག་བསྐྱར་བའི་ཕྱིང་པ་དང་བྱུང་པར་གདིང་བ་ཅན། དབྱིབས་ཀྱང་རྒྱ་གར་བ་མཚུངས་པ་
 ལུགས་འདི་ལ་རྟེན་ལྡན་མེ་འོང་།

གཉིས་པ་རྒྱ་ནག་པའི་ལུགས་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཅུང་བགེས་ཉམས་ཆེ་བ་ན་བཟའ་ཡང་དུར་སྤྲིག་ལོ་
ནར་མ་ངེས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་སྡོ་ལྔ་ང་སོགས་དང་ཁྱིམ་པའི་གོས་སྤྱ་གུ་ཅན་དང་། ཟེའོག་དང་དར་
གོས་ཀྱི་ཡུག་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་མན་བས་པས་གནས་བརྟན་ལོངས་སྤྱི་ཆས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་
འབྱུང་ལ། རིན་པོ་ཆེའི་སོག་ལྷ་སོགས་ཕྱག་མཆོན་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ངེས་པ་མེད་པར་དུ་བྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ་
སོགས་ཀྱི་འཁར་བ་དང་རྩ་ཡབ་སོགས་འཛིན་པ་དང་། བཞུགས་སྤྱབས་ཀྱང་ཁྱེལ་བཞུགས་སོགས་མ་ངེས་
པ། འཁོར་ཡང་རབ་བྱུང་དང་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ཆས་ཅན། བཞུགས་གདན་ཡང་རིན་པོ་
ཆེའི་ཁྱི་དང་དུ་བྱ་དང་ཤིང་ལོ་སོགས། ལུགས་འདི་ལ་དགེ་བསྟེན་རྣམས་ཏ་དང་ཉ་ཤང་གཉིས་ངེས་པར་འོང་
ལ། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཐས་བྱུང་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བསྟུང་བ་ལ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ཕན་པར་མ་ཟུར་པས། དེར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གནས་བརྟན་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་དངོས་སུ་
བྱོན་པས་རྒྱལ་པོ་དེ་སྟུན་ལས་གོལ། ཡང་བསྟུང་བ་ན་རྒྱལ་པོས་གནས་བརྟན་རྣམས་སྤྱན་འདྲེན་གྱི་འཇའ་ས་

དང་བཅས་ཏེ་འདྲ་མཉམས་པས་བྲེ་ཕུལ་གྱི་ཁྱེ་བར་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་བན་སྒྲུབ་ཆས་ཅན་དུ་བྱོན་པ་ལ་
 དབྱར་གནས་པར་གསོལ་བས་ཁྱེ་བ་གསུམ་བཞུགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེའི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཏེ་ལ་
 འཁོར་གྱི་རི་བོར་ཞབས་འཆག་ཏུ་འབྱོན་པའི་དུས་སྟོན་ཆགས་མ་རུངས་པ་དག་གིས་འཆོ་བ་ལས་དགེ་བསྟེན་
 རྣམས་ཏེ་ཕུས་མོ་གཡས་པར་སྒྲུབ་ཅིག་སྒྲུབ་ནས་ལམ་སྲང་བདེ་བར་བྱས། དགག་དབྱེ་གྲོལ་ནས་འབྱོན་
 པར་ཉེ་བ་ན་རྒྱལ་པོས་ད་དུང་བཞུགས་པར་གསོལ་བས་དེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་
 འབྲོད་གོས་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་དེད་ཀྱིས་བརྟན་རེ་བཞེངས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་དོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ་
 གསུང་བ་བཞིན་དེ་ནས་གནས་བརྟན་གྱིས་འབྱར་གྱི་སྟོལ་དར་བས་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་
 དང་།

གསུམ་པ་གངས་ཅན་པའི་ལུགས་ནི། གོང་གི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་མཛེས་ཆ་རྣམས་བསྐྱུས་
 ཏེ་བཞེངས་པར་བྲགས་ལ། ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་ཡང་སྤྱད་དར་སྤྱི་དར་གྱི་སྐབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 མི་ཉག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་བསྐྱུང་བ་ན། མཆོད་གནས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་
 བཏབ་པས་སྒྲུན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཡང་འགའི་རྒྱལ་པོ་ཉོར་དམག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཆོ་རྒྱལ་པས་བབ་
 པར་ཉེ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་རྣམས་ཡིད་ལ་བསྐྱོམས་པས། སྤར་མ་མཐོང་བའི་བརྒྱུ་རྒྱ་
 པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་རྒྱ་བརྟན་པས་ཉོར་དམག་ཀྱང་བཞྱོག། བན་རྩེ་དེ་གནས་བརྟན་ཅན་ཆོན་ཞིག་ཡིན་པར་
 བྲགས་ལ། དེ་ནས་སྟོད་སྤྱད་རྣམས་སུ་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་བཞེངས་པ་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་
 སྟོལ་དར། གཉིས་པ་སྤྱི་དར་ལ་སྟོད་སྤྱད་རྒྱ་ནག་ལས་དར་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི་རྩོམ་པ་ལྟེ་
 ཏེ་སའི་སྤྱིང་པོས་རྩོམ་པ་ལྟེ་ཐུགས་དམ་མན་ངག་རྣམས་རྩོག་བྱང་རྒྱལ་འབྱུང་གནས་ལ་གནང་བ་དེས་གནས་
 བརྟན་གྱིས་བརྟན་བཞེངས་པ་ལས་མཆོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཡོ་དམར་གཅོང་གསུམ་གྱིས་དབྱར་གཅོང་གི་གནས་གཞི་ཉམས་པ་ཀྱན་གསོས་ནས་གནས་
 བརྟན་སྐྱེ་བརྟན་བཞེངས་པའི་སྟོལ་བརྟན་ཏེ་བསྐྱུར་པ་དར་བ་དང་། གསུམ་པ་མཐོ་རྩོམ་པ་དར་ཚུལ་
 ནི། དགེ་ལེགས་ཀྱི་མེས་འབྲོམ་རྒྱུང་བྱ་བས་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྱོན་ནས་ཡིག་ཆ་རྣམས་གཟིགས་པས་བྱམས་པ་

ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་རྟེན། དེ་ནས་སྤར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བཞེངས་པ་རྣམས་ལ་དཔེ་བྱས་གཙོ་བོ་ཐུབ་དབང་དང་
གཞན་གནས་བཅུ་ཉེ་ལྔ་ཉ་རྣམས་ལྟ་བུ་བསྐྱོད་པས་ཉིན་རེ་ལ་བྱིས་ཐང་རེ་བྱུབ་པར་བྲགས་པ་ལས་རིམ་པར་
མཆེད་དེ་གནས་བཅུ་ཉེ་སྟུ་བརྟན་མང་དུ་བཞེངས་པ་ལས་དབྱུས་གཙང་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དར་བར་
བསྐྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་མཆོག་དང་ལྷན་པར་གཟིགས་པས་གདན་སར་ཆོམ་དུབ་གྱི་གནས་བཅུ་སྤར་
མ་བྲགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་སི་ཐང་ལུགས་ཀྱི་གནས་བཅུ་ཐོག་ཆད་མ་ཆར་གཉིས་
བཞེངས་པའི་གོང་གཤམ་རྒྱ་གོས་ཁྲད་ལྷན་གྱི་རྒྱལ་ས་བསྐྱབས་པ་བཅས་གཅིག་བྲག་ལིས་ཆོས་རྒྱུ་
མཛོད་ལ་བཞག། ཅིག་ཤོས་དག་འདུན་གྱི་སྤེའི་ནང་རྟེན་དུ་སྦྱལ་བར་གནང་།

དེ་ཡང་འཕགས་འི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་ལུགས་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི་བྱམས་པ་
ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་དང་རྩོ་བོའི་ཐུགས་དམ་མཆུལ་བསྐྱབ་མཆེད་གཉིས་སུ། གནས་བརྟན་དང་པོ་སྟུ་གཅན་
འཛིན་ནས། བཅུ་དྲུག་པ་འཕགས་པ་ཤིང་ལྷན་ཅན་གྱི་བར་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་དག་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་བརྟུན་ལས་ནི། གནས་བརྟན་དང་པོ་བྱ་ར་རྒྱ་རྩོ་བམོད་སྟོམས་ལེན་ནས། བཅུ་དྲུག་
པ་གཙུག་གི་ལམ་པའི་བར་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་ལ་ཁོ་ཕུ་ལོ་རྩེ་བས་ཞུས་པའི་གནས་བརྟན་
ཐུག་མཆེད་དང་། རྩོ་བོས་མཛོད་པར་བྲགས་པའི་གནས་བརྟན་ཐུག་མཆེད་ལྟག་པ་དང་། བྲག་འགདམས་
པའི་དག་བཤེས་ཆེན་པོ་སྤར་ཐང་མཁན་ཆེན་མཆིམས་ནམ་མཁའ་བྲགས་པས་མཛོད་པའི་གནས་བརྟན་ཐུག་
མཆེད་ཆོགས་བཅད་མ་རྣམས་ལས། གནས་བརྟན་དང་པོ་འཕགས་པ་ཡན་ལག་འབྱུང་ནས། བཅུ་དྲུག་པ་
མི་སྟེད་པའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་རྩལ་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་ལྟོ་སྟོགས་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར་བྱམས་པ་ལུང་བསྟན་གྱི་
མདོ་དང་རྩོ་བོའི་མཆུལ་བསྐྱབ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་དར་བ་ཡིན་ནོ། །

༦། ཞབས་དུང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲུངས་རབ་གྱི་ཞལ་ཐང་འཕྲོ་མཐུག་བསྐྱེད་གུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་གྱི་ཞལ་
ཐང་གཙོ་བོ་སི་རྒྱ་རྒྱ་མཆོད་རྣམ་ཐང་ཞིང་བོད་ཅན་བཞེངས་པ།
གཞན་ཡང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲུངས་རབ་གྱི་ཞལ་ཐང་ཐོག་ཆད་མ་སྤར་སྦྱལ་སྦྱུ་མགོན་པོས་སྦྱུ་རིས་
བྱིས་འཕྲོར་ལུས་པ་ད་ལམ་དག་སྟོང་བྲགས་པ་རྒྱ་མཆོ། སྦྱལ་སྦྱུ་དག་དབང་དཔལ་འབྱོར། སྦྱལ་སྦྱུ་དག་

དབང་ཤེས་རབ། སྐུ་སྐུ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱུང་པའི་རབ་ཏུ་གནས་པར་མཛད།

ཡང་ཆོས་བརྩའི་སྐབས་གཟིམ་གྱར་ཆེན་མོར་བཀྲམ་རྒྱུ་འི་གྲུ་ཕུ་མཚན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞལ་ཐང་ལྟོ་བྱུག་སྐུ་སྐུ་ཆེ་
 རིང་ལ་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་ཞིན་བཞེངས་པར་བྲགས་པའི་རི་མོའི་མ་སྤྱི་དེ་ལུགས་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་
 བཅས་བཞེངས་པའི་དབུ་ཚུགས། དེའི་གཙོ་བོ་སྟོབ་དཔོན་པདྨའི་སྐུ་ལ་སིཿརྒྱ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ཞིང་བཀོད་
 ཀྱིས་མཛེས་པ་གྱིས་ཐེབས་པ་ལྟར་རྗེ་བྲགས་པ་རྒྱ་མཚོས་བཞེངས་པ་དེ་སྐབས་རྟོག་དཔྱད་མ་བྱུང་
 ཡང་། ཕྱིས་བསམས་ན་དེ་དུས་པདྨ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤིང་སྤངས་ཏེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
 ཚུལ་གྱི་རི་མོ་ཡང་ཡིད་ལ་མེད་དུ་ཐལ་འདུག་པས་དེས་ཀྱང་རྟོན་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་མ་འབྲིག་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག་
 གསུངས།

༧། མོན་པ་ཨ་འཛིན་འབྲུག་ཁོངས་དང་འབྲས་ལྗོངས་འབྲུག་བོད་སྤྱི་ལྗོངས་བཞག་རྒྱུ་འི་འབྲུག་བོད་ཆིངས་ཡིག་
 དང་མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་བྱུང་ཐུང་།

ཡང་རབ་བྱུང་མེ་ཡོས་ཀྱི་ལོར་མོན་པ་ཨ་འཛིན་འདི་ཕྱོགས་ལ་མགོ་གཏད་སྐབས་འཇུས་བྱས་པར་
 བརྟེན། དཔལ་ལྷན་ས་སྐུ་པ་ཆེན་པོ་ཞབས་བྱུང་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཕྲག་མཛོད་
 པ། ཅེ་གདོང་པ་སྐུ་ངོ་བོ། སྤྱིད་འོད་སྐུ་ཚབ་སོགས་ཀྱིས་ལྟོ་བོད་ལེགས་སྟོར་གྱི་ཆིངས་སྐྱ་སྟེལ་
 བའི། ཨ་འཛིན་ཕྱོགས་གཏོགས་བཅས་པ་འབྲུག་ཞབས་དང་། གནས་ནང་སྤྱི་ལྗོངས་གི་ཆིངས་འབྲིག་ །
 དེར་དབུ་ཅིའི་སྐུ་ཚབ་གཞུང་ནས་བསྟན་འཛིན་ལོར་བྱ། སྤྱི་ལྗོངས་སྤྱི་སྤྱི་དག་དབང་དཔལ་འབྱོར། འབྲུག་
 རྒྱལ་ཁྲོད་དཔོན་བྲམས་པ་སྟོན་ལམ། གཟིམ་དཔོན་དར་རྒྱས་ལགས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་དུང་ཡིག་
 ཏུ་མཁྱིན་དབང་རྒྱལ། དག་མཉམས་བསོད་ནམས། དག་མཉམས་དག་དབང་འབྲུག་པ། ཏུས་དུང་པ་དག་
 དབང་འཕྲིན་ལས། གཉེར་པ་ཅོག་གྲ། མཐོན་གཉེར་དག་དབང་སྤྱིན་པ་སོགས་ཕྲག་གཡོག་རགས་པ་
 བརྒྱ་སྟོར་ཅོམ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་གཞུང་ནས་མཐོན་གཉེར་ཆང་བྱིམ་ནས་དག་དབང་སྟོབ་བཟང་རྒྱ་

བསྟན་པའི་ཅུ་བ་དགའ་འདུན་གྱི་སྤེལ་ང་སངས་འཇམ་འདུན་ནས་བཅུ་མི་མ་པར་སྤེལ་བ་དང་། སྤོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་
བསྟན་བཞིན་སྤྱུལ་པའི་ལོ་པ་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་བཤད་པ་
དང་སྒྱུབ་པའི་སྒྲོན་མ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྟོར་བས་བོད་ཡུལ་གྱི་དགས་མ་གྱི་ལུན་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་
བར་མཛད་པ་དང་། སུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ས་གཞི་ཁོལ་བུ་ཡུངས་ཀར་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པ་ཞབས་ཀྱིས་
བཅགས་ཏེ་གངས་དཀར་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་ནས་རྒྱ་ནག་བཀྲ་ཤིས་ཁྱི་སྒྲོ་ཡན་གྱི་གངས་བྲག་མཆོག་ནས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐུགས་རྟེན་ཏེ་ལུ་སོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དམ་རྩས་ནོར་གཏེར་ལ་སོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
སྤེས་ཤིང་། དེ་འདོན་གྱི་སྤྱུལ་པའི་གཏེར་བཏོན་ཡང་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་
བའི་འཕྱིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀུན་ལ་མ་ཆགས་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འདུག་པས་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དར་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དུས་ཀྱི་འབྱུང་
བ་སྤྱི་འགྲོའི་བྱ་སྤྱོད་ཆ་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པས་
དེ་དག་གི་ལུང་བསྟན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བཞག་པ་དང་། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་གོགས་
སྤྱུ་སྒྱུར་པའི་རྟོར་སོག་མི་ཉག་ལྷ་ལྷོ་དུ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མི་དབུས་སུ་རྟེན་པའི་ཁ་རྒྱུངས་རྒྱས་ན་
བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་འཛིག་པར་གཟུགས་དོགས་དེ་དག་གི་བསྒྲོག་ཐབས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་ལོ་
དུས་ངེས་པའི་དམིགས་བསལ་དང་བཅས་པའི་ལུང་བསྟན་སྤྱི་རིམ་པ་མང་པོ་བཞག་པ་དུས་དང་དུས་སུ་
འབྱུང་བས་བོད་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲོན་མ་མས་བུ་ལ་
རི་ལྟར་བཙུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དེ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་། བད་ཅེ་དགོང་ཅེ་པོད་ཀྱི་དོན་ལ་ཁྱོན། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་
གཞན་ལས་བདག་ཉིད་ཐུགས་རྗེ་ལྟར། །བྱད་པར་སྟེགས་དུས་ང་ཡི་གཏུལ་བྱ་ཡིན། །ང་མིན་གཞན་གྱིས་
བོད་ཡུལ་སྒྲོབ་པར་དགའ། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་པ་གསུངས་ལ། །བྱད་པར་དུ་ཡང་དགའ་བརྒྱད་ཀྱན་
གྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དཔལ་རྒྱ་འོད་གཞོན་ལུ། །ཆོས་རྗེ་གཙོང་པ་རྒྱུ་རས། །འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་དབང་
ཆེ། །བྱ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གྲགས། །ཀུན་མཁྱེན་པ་རྒྱ་དགའ་པོ། །ཉེ་བར་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་

དབང་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་སྤྱེ་རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་པལ་ཆེར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པུ་འབྲུང་
གནས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་གི་རོལ་མོར་གྱུར་པ་སྤྱི་རིམ་པ་མང་པོའི་
ལུང་གིས་ཟིན་ཅིང་གསལ་བའི་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་དབང་ལས། སྟོན་ཡང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་
གཏེར་བཏོན་སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་པའི་གདུང་བདུན་པ། ལྷ་སྐུ་དམ་འཛིན་གྱི་རྣམ་སྐྱུལ་རིག་འཛིན་ཞིག་པོ་
སྤྱིང་པའི་སྐྱེ་མཐའ་ཀུམ་རིག་འཛིན་སྤྱིང་པོ་ཤར་གོང་པོའི་ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤྱངས་ཀྱི་
པོ་བྱང་གལ་བར། ཞབས་དྲུང་དཔོན་སློབ་འཁོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་
བཀའ་བརྒྱུད་འཁོར་བ་ལས་སློབ་གྱི་བསྐྱབ་མཆོད་མཛད་པ་དང་ལྷག་པར་སྤྱི་མ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་རིལ་སྐྱབ་
བསྐྱབ་ཆེན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་གནང་ཞིང་། གཞན་ཡང་བྱེ་བ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལས་
བྱེད་རྣམས་བར་གཅོད་ཀྱི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོངས་འདུས་ལས་བྱང་མེ་རྟོག་འཕྲེང་མཛེས་ཀྱི་
ཆོག་བསྐྱིགས་ཀྱང་ལེགས་པར་གནང་སྟེ་གདོད་མ་འོངས་པ་ན་དར་རྒྱས་ཤིག་མཛད་པའི་ཟབ་དགོངས་ཇི་
ལྟར་གཏད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་ཉིད་རྒྱལ་ཆབ་རྩ་མངའ་གསོལ་བའི་དབང་ཆེན་ལྷགས་སྤྱེལ་གྱི་ལོ་ནས་གཟུང་
སྟེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོད་པ་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་སྤྱར་ཆགས་དང་། གཞན་ཡང་སྟོན་ར་བྱུམས་ལྷའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་བསྐྱབ་
མཆོད་ཆེན་མོའི་དུས་སྟོན་ཡང་ལོ་སྤྱར་བཞིན་གནང་བཞིན་པ་ལས་སྐབས་འདིར་ཡང་གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་
གར་འཆམས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་མོ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱི་མ་དགོངས་ཏེ། སྤྱི་ས་བོད་སྟོན་གྱི་འཇའ་ལུང་
པ་ནས་ཡིན་པའི་ལྷ་རྒྱུན་ཆེ་རིང་པ་སྤྱར་ལྷ་ལུང་ཆོས་སྤེའི་བྱ་སར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཡང་ལས་དབང་སྟོན་ལམ་
གྱིས་བསྐྱུལ་བས་འདིར་སྤྱི་ཞབས་སུ་འཕྱོར་བ་ལྟར་ཁོང་པར་དེ་བཞིན་གྱི་བཀའ་གནང་དང་། བྱུང་པར་
ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་བདེ་མཆོག་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
སྟོན་བཅས་རྒྱལ་པར་མཛད་དགོངས་ཀྱི་རུས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་གནང་འདུག་
པའི་དགོངས་བཞེད་དོན་ལྷན་དུ་འབྱུར་ཕྱིར་རིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་གར་འཆམས་ཤིག་ཀྱང་ངེས་པར་སློབ་དགོས་
པའི་ལམ་ཆས་བཟང་པོ་བཅས་ཏེ་བོད་ལ་བཏང་། ཁོང་པས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤེལ་དོན་ཅིག་གི་བྱ་སོ་སོར་
འབྲིམ་ཞིང་བལྟས་པས་སྟེ་གདོད་ཅེ་པ་རྣམས་འབྲས་གཅོང་བར་ཤེས་ནས་དེ་ཁར་བསྐྱད། ད་རེས་རིག་མ་

དེར་རིག་མའི་ལུས་འབྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་མཁྱེན་རབ་གྱི་རྩལ་ལྷགས་ལས་ཀྱང་འཆར་བར་འབྱུར་བའི་
 དགོངས་པས། ཐོག་མར་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་དང་དགེ་བཤེས་དག་དབང་འབྲུག་པ་གཉིས་ལ་དེ་བཞིན་གྱི་
 བཀའ་ཕེབས་ཏེ་སློབ་པ་གནང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་ཆོ་དབང་རྗེ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཤས་ནས་རིམ་པར་སློབ་
 རྟེ། རྒྱ་གོས་ཁྱད་ལྡན་ཁ་དོག་ལྡན་གྱི་གོས་དང་རིགས་ལྡེའི་སོག་ཁུ་བཟོ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པས་བརྒྱན་པ་
 གསེར་གྱི་གཟི་འོད་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་ཙེ་རྒྱན་དང་། དཔུལ་གྱི་ཐོད་ཁམ་རུས་རྒྱན་གྱི་བྱ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་
 མཆོད་ལྡེའི་རྒྱན་བཀོད་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ་དུས་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རབ་བྱུང་མེ་ལོས་གྱི་ལོ་ནས་བརྒྱམས་
 བཀའ་ལིས་ཆོས་རྗེ་དང་དུ་སྟོན་ལྷ་ར་བའི་ཆོས་བརྩའི་དུས་དང་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷ་བའི་བསྐྱབ་པ་ཆེན་
 པོའི་སྐལ་བས་གཉིས་སུ་རིག་མ་བརྒྱ་དུག་གི་གར་འཆམས་སྤྱི་མའི་རྣོས་གར་མཆོད་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པའི་རྒྱན་
 ཡང་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ཚུལ་བཟང་པོར་དགོངས་ཏེ་འཇུགས་པར་མཛད་ཅིང་། རིམ་པས་གྲུ་རུ་
 མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་འཆམས་ཀྱང་དར་བར་མཛད་པའི་དགོངས་པ་གཏད་དོ། །

སྐབས་དེར་དཔོན་སློབ་ངག་དབང་དཔལ་འབྱོར་ཡང་དཔེན་པ་འདོད་ལྟས་བཞིན་དགོངས་ཡངས་ཀྱིས་གདན་
ས་ལྷགས་རིར་སྐྱབ་པ་ལ་བཞུགས། མི་རིང་བར་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེད་དཀར་སྤེལ་གྱི་སྤོང་
བསམ་གཏན་པད་དཀར་བསྐྱོབ་གནང་། དེ་ནས་སྟོན་སེར་གྱི་དུས་ལྷགས་རིའི་སྤེལ་གསོལ་གྱི་གསུང་ཆོག་
གྲོལ་བསྐྱེད་ཏེ་མགོར་ཕེབས། སྤོན་དུག་ཟླ་བའི་ཡར་ཆོས་ལ་ལྷ་བསངས་མགོན་པོ་ལྷམ་ཏེ་ལ་གྱི་བསྐྱེད་
གསོལ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅས་སྟོན་མོ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས། རྗེ་ཉིད་རང་དུག་པོའི་ཆས་སུ་ལྷགས་ཏེ་ས་
གཞི་ལ་བགེགས་བསྐྱོད་གནང་།

བཅོད་གནས་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་གཟུགས་དང་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་ལྷ་པལ་གྱི་མཐོང་
སྒྲུང་ལྟར་གསལ་པོར་གཟིགས་པ་མཆོད་མོ་མཉམ་དུ་འགྲོ་རེས་ཀྱིས་སྤྱད་བས་ལྷ་འདྲེ་ལ་ལའི་སྤྱག་བསྐྲལ་གྱི་
ཚུལ་ལ་སྤྱགས་ལིན་རྒྱ་བརྩེ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་ཡ་མཆོད་དུ་དགོངས་པ་འདྲ་བུ་
གསུངས། གཟིགས་སྤྱད་གང་དུ་སྤྱད་བ་དེ་དང་དེར་སྤྱ་རྟེན་འཛུགས་པ་སོགས་དེ་བསྐྱེད་གྱི་ལྟོ་བཅོས་ཀྱང་
ཡོད་ཚུལ་རྣམས་རྩི་བཅོམ་རང་གི་གསུང་ལས་ཐོས་སོ། །

༡༠། སྤྱངས་ཐང་དུ་མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་གྱི་དབང་ཆེན་གནང་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་སྤྱི་ཡོང་བ་སྟེན་
བཀུར་ལ་ཞུས་ཤིང་མ་ལན་ཆེན་སྐྱེན་བགེས་པས་བཀའ་དབང་གཤམ་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེང་བླ་མ་དུང་ཕྱིན་ལས་འབྲུག་
རྒྱལ་ལ་གནང་བཅུག་པ།

སྐབས་དེར་བསྐྱབ་མཆོད་གྲོལ་བ་དང་བསྐྱུན་དཔོ་ཁྱའི་ཆོས་ལ་འདྲུལ་བ་ཆེན་མོར་སྤྲུགས་སྤྲོས་དག་འདུན་
བྱེད་ས་དང་། དཔོན་སློབ་སྤྱལ་སྤྱོམས་གཉིས། རྩེ་བཙུན་བྱུང་། སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་བཞུགས་ཀྱི་ལས་
འཛིན་པ་ལ་ཆེར། སྤྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཆེན་རྣམས་དང་སྤྱིའི་བཟོ་རིག་པ་སོགས་ཆོགས་པ་རྒྱལ་ཆོར་མགོན་པོ་
དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཆེན་མོ། དེ་ཡང་སྤོན་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་
པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གནང་བ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོས་བཅས་མཛད་དེ། སྤོན་འགྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱལ་ས་
བགོགས་རྣམས་གཞོམ་པར་བྱེད་པའི་མེ་དབང་འཇིགས་སྤུ་བྱུང་བ། སྤོན་དུ་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་སྤེ་བཞིའི་
འཆམས་དང་། མདའ་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་མང་པོ་དུས་གཅིག་ལ་སྤྱིར་བས་ས་གཞི་ཡང་འདར་བ་སྤྱོམ་བྱེད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔེན་དྲུང་འཕྱིན་ལས་འབྲུག་རྒྱས་
 གྱིས་ལྷ་མོད་དང་བཅས་བགེགས་བསྐྱོད་རྣམས་རིམ་པར་མཛད་ལ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་དབང་བཞི་ཚོགས་
 དྲེགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོག་དབང་བཀའ་གཏད་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཀའ་ངོན་དུ་སྦྱལ་ཏོ། །དེ་ལོར་སྤྲུའོ་
 སྟོགས་ཀྱི་ཡོན་མཆོད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གདན་འདྲོན་བྱུང་བ་བཞིན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
 དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཞུང་ནས་རིམ་པར་བརྒྱད་དེ་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤངས་སུ་
 སེབས། དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་པ་སྡེ་བརྒྱད་ལུང་བ་སོགས་ཞབས་ཏོག་གྲུ་མོམ་པས་མཆོད། དེ་སྐབས་

སྐྱེད་དུ་གྲགས་པ་ལས་སྤྱི་ལོ་བོ་འཛིན་རྟེན་པའི་གྲོང་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཡུལ་གསར་སྐྱེད་དུ་མིང་ཆགས་པ་དེར་
 ར་བསུ་བཅས་མཆོད་རྟེན་སྐྱེད་དུ་ཐེབས། ས་དེ་ནི་སྤྱོན་བསྐལ་པ་དང་པོའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་
 བ་སྤྱིས་དུས་དབང་གི་འགྱུར་བས་ཡུལ་འཕེས་ཏེ་སོང་བ་ལོ་ཡུན་རིང་ལོན་པས་ནགས་ཆེན་ཆོས་པོ་གྱུར་པ་དེ་
 ལ་རྒྱ་འདྲེ་མི་མ་ཡིན་འདྲེ་སྤྱིན་གཏུག་པ་ཅན་མང་དུ་གནས་པས་མི་རྣམས་གསོན་འདྲེས་འབྱེར་བས་སའི་
 སྤྱོགས་དེ་ནི་ཉན་མོ་ཡང་འགྲོ་མི་ཤོད་ན་མཆོད་མའི་དུས་ལྟ་ཅི་སྤྱོས། དུས་དེའི་ཆོ་གངས་ཅན་གྱི་ཤུལ་རི་པ་
 དཔལ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་བཅེ་བས་ཡུལ་སྤྱིང་བཟང་ངན་སྣ་
 ཆོགས་པའི་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐྱེད་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེས་མེད་ཀྱི་སྒོ་
 བས་སྤྱོགས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་ལས། སྐབས་ཤིག་རི་སྤྱོགས་དེར་ཐེབས་པས་ས་དེ་ན་ལྷ་འདྲེ་མང་དུ་གནས་ཏེ་སྤྱོ་
 འགྲོ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོག་ལ་རམ་ཞིང་གཞོད་འཆོ་བྱེད་པ་གཟིགས་པས། དེ་དག་གི་ཁ་གཏོན་དུ་ལ་
 བཅས་དེར་ལྷ་འདྲེའི་གནས་རྟེན་སྤྱོ་མའི་སྤྱོད་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་སྤྱོག་ཤིང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁང་བུའི་མཆོད་རྟེན་
 ཞིག་བཞེངས་རབ་ཏུ་གནས་པར་མཛད། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པས་དེ་བྱིན་ཡུལ་ཁམས་དེ་ལ་རྒྱ་འདྲེའི་གཞོད་འཆོ་མེད་པར་བདེ་ཞིང་ས་སྤྱོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲ་
 ལོས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གྲག་གོ།

མཐུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལང་ཆོ་དར་བའི་དཔྱིད། །བྱུང་དབང་ཉིན་བྱེད་སྤྱིད་ཞིའི་མཁར་རྒྱ་བས། །ནགས་
 སྤྱོགས་ལྷ་འདྲེའི་སྤྱོན་པ་མཐར་བྱེད་དང་། །ལྷན་ཅིག་པན་བདེའི་པར་བཞུགས་པར་བྱས། །དེ་ནས་ཡང་གྲུབ་
 ཐོབ་ཆོན་པོས་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལོན་ཏུ་སྤྱོག་གྱུར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་
 གཟིགས་པས་སྤྱིར་བས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལ་དེས་པར་དགོངས་ཏེ་དུས་དེར་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱོག་ཤིང་སྤྱོག་པ་ལས་
 བྱས་པ་ཞིག་བཞེངས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་གནང་སྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱོག་ཤིང་འདི་
 ལོ་འདབ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཆོ་དེད་ཀྱི་བརྒྱད་པས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕན་རྒྱབས་
 ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བར་འདུག་ཅེས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། མཆོད་རྟེན་དེའི་སྤྱོག་ཤིང་གི་སྤྱོད་པོ་འགོ་རྒྱས་
 ཀྱི་དུས་ལྷུ་མ་རྗེ་བ་ཅུན་དུང་གིས་ས་དེ་ཉིད་གནས་གཞིར་བཟུང་བར་གནང་། དེ་ལས་སྤྱོད་པོ་དང་ཡལ་ག་

ཡང་སྤར་ཁྱུ་བཞིན་གནང་བར་མཛད་དོ། །གང་ཚེ་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་པ་སྤྲུལ་བྱུང་། །ལྷགས་གཉིས་
འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་བ་འདིར་གྱུར་སྟེ། །དེ་ཚེ་པ་སྤྲུལ་འོད་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱང་། །སྟོ་ཡི་སྤྲོད་ས་འདིར་འཕོས་པ་
བཞིན་དུ་མཛོམས། །དེ་རྒྱུས་ཤེས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྦྱིང་ལ་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་གཏམ། །བསྟོད་
བསྐྱེད་ཆོག་གི་མེ་ཏོག་འཕྲེང་། །གང་སྤྱི་རི་རྒྱུ་འཕྲོར་བཞིན་ལྷགས། །

དེའི་སྤྱོད་ལོ་ནས་ཁམས་སྤེད་གོ་བ་དཔོན་པོ་སངས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བྱུང་བའི་གསེར་ཡིག་པ་སྤྲུལ་བྱུང་བའི་
ཞིག་འབྲངས་ཅམ་འཐེན་པ་སྤྲུལ་ནན་བསྐྱུར་གྱི་བྱ་མ་རྟ་རིམ་པར་བྱུང་བས་དེ་ལོ་གཏོང་དགོས་པ་ཤར། དེ་
སྤྲུལ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་པ་ཡང་སྤྲུལ་པ་བཞུགས་པས་ཁོང་པ་རིགས་རུས་སྤྲུལ་པོ་མཛོད་པ་སོགས་
གང་ཅི་ནས་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་པས་སྤྲུལ་པའི་འོས་སྤྲུལ་གཉིས་དེ་བཞིན་གྱི་བཀའ་ཕེབས། ཐབས་ཐབས་པར་དགོངས་
སྤྲུལ་ཁོང་གི་སྤྲུལ་མཛོད་རྣམས་ཀྱི་ས་གཞིས་གཞུང་ནས་བཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་རིས་
གནང་། འབྱོར་ཁར་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྲུལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྟ་མགིན་རྒྱ་གཞུང་འདུལ་གྱི་དབང་
དང་། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དུད་སོལ་མའི་རྗེས་གནང་ཡང་བཀའ་བྱིན་དུ་སྤྲུལ་ཏེ། དུང་འཛོལ་བོད་ལྷགས་
སོགས་ལྷགས་གཞིག་མི་དགུ་རྟ་བྲེལ་བཙུང་བཙུང་ཅམ་དང་བཙུང་འབྱོར་སྤྲུལ་བཞི་སྤྲུལ་ནས་རྒྱུད་དེ་ཕེབས་
སོ། །

༡༣། མཆོ་སྤྲུལ་ཆེན་སྤྲུལ་དང་མངའ་འབངས་ཡོངས་ལ་དམ་ཁྲུས་སྤྲུལ་གྱི་འབྲུག་ཆེན་གནང་བ་དང་
འདུས་སྤེད་སྤྲུལ་ཐང་གདན་སར་ལོག་ཕེབས་པ།
དེ་ལོར་མཆོ་སྤྲུལ་ཆེན་ཡང་རྗེ་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ་ལ་སྤྲུལ། ཁོང་པ་ཡུལ་སྤྲུལ་གྱི་ནང་ཆོན་ཁ་
ཞེས་པར་འབྱུངས། ཡུལ་གྱི་སྤྲུལ་བར་གནས་སྤྲུལ་ཁང་པའི་ཐོག་རྟ་ལྷ་བྱ་གོང་མོ་ཡང་ཡང་འཁོར་ཞིང་བར་
སྤྲུལ་ནས་རིལ་མའི་སྤྲུལ་སོགས་བྱུང་བ་ཡང་ཡུལ་གཉིས་ཀས་གསན་ཅིང་། ལོ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་
སྤྲུལ་མཁར་གྱི་ཆོང་དུ་ཞུགས་ཏེ། རྗེ་དབང་ལྷགས་རྗེ་རྗེའི་བུ་ཆེན་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལོར་བུ་གཙོ་
བོར་བསྟོན། མཆོན་ཀམ་རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་ཆོས་དབྱིངས་རྗེ་རྗེ། ཞུ་དམར་ཆོས་ཀྱི་
དབང་ལྷགས། །དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ། ཀླུ་ཆོབ་གྲགས་པ་མཆོག་དབྱུངས་སོགས་སྤྲུལ་པ་མང་དུ་

[illegible]

དེ་ལྟ་བུའི་མཁན་རིན་པོ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱོད་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་མཆོད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱི་
 དང་། ལྷ་གཞས་སོགས་ཅེ་སྤྱི་རིགས་དང་ཡུལ་སྤྱང་གི་གཟིགས་མོས་ཐུགས་འགྱུར་དགེས་བཞིན་པས་
 དབྱར་སྟོན་གྱི་དུས་ཚོགས་རྣམས་རིམ་པར་འདས་པས་ཐེབས་པར་སྤྲུགས་ཆོ། མཁན་རིན་པོ་ཆེས་འདུས་
 སྡེ་འི་ཚོགས་ལ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་ཆེའི་མཐའ་མངོན་པར་མཁུན་པ་ལྟ་བུས་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོགས་ལ་
 རགས་མཐའ་ཡས་པའི་བཀའ་གནང་དང་། ལྷག་པར་སྟོབ་དཔོན་བླ་མ་བསྐྱུགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་
 གཏན་དུ་བདག་ཀྱང་སྟོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོང་པ་ཕུད་དུ་བཀའ་པའི་གུས་འདུད་མཛད་

ན་དེད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་གསུམ་རྩེ་གསུམ་པས་དེ་བཞིན་དགོས་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཆོས་
ལ་བསྐྱེད་བའི་གསུང་གི་ཐེབས་སྒྲོ་ཅི་ཡང་ཞིག་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་གནང་བས་དགོ་འདུན་ཆོག་གསུམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ཐུགས་དེས་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་ཕལ་ཆེར་སྦྱོར་ཆབ་ཡང་འབྱིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་གི་གསང་
བས་དགོ་འདུན་ཆོག་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཐོག་འདོན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །

དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཐིག་པས་རྒྱུད་།

བསེལ་བའི་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་ན། །

ཡོངས་འཛིན་བཀའ་ཡི་ག་བུར་གྱིས།

སྒྲིང་གི་གཞུང་བ་ཅིས་མི་སེལ། །

དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས།

༡༩། ལམ་ན་རིན་པོ་ཆེ་བ་ཀླུ་ལྷིས་ཆོས་རྫོང་དུ་བྱོན་པ་དང་སྐུ་ལ་མ་བདེ་བ་བཞེས་པ། སྤྱངས་རྫོང་པ་དགའ་འདུན་
ཆོས་འཕེལ་བྱུང་བ་ཞུགས་ཀྱི་གནང་བ་གྲོལ་ཏེ་ཆབ་རྩ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་བསྐོས་ཞབས་གནང་བ།

མཁན་ཟིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་ཞོན་པུའི་གདན་འདྲན་བཞིན་བཀའ་ཁིས་ཆོས་ཐོང་དུ་བྱོན། དེར་ཞོན་པུའི་བྱང་ལ་
ཆེ་དབག་མེད་ཡང་གསང་ལྟ་གཅིག་བྱམ་གཅིག་གི་ཆེ་དབང་བརྒྱ་ཆེར་སྦྱལ་བར་གནང་། མིན་དུག་ཁྲ་བའི་
མར་ངོར་བསྟན་པ་སྤྱིའི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའི་མགོན་པོ་ལུ་མ་དུལ་སྟེ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏོར་
བརྒྱུ་ག་མཛད། སྐབས་དེ་ནས་སྤྱི་ཁམས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཉོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་གདན་སར་ཕེབས་སུ་
ཡིན་ན་ཕེབས་ཞོར་ཐོང་ལ་སྤྱི་བསྐྱོར་ཐངས་རེ་གནང་བ་དེ་ལོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུར་བས་གདན་འདྲན་པ་རྣམས་
ངལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་ཕྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གོ།

དེ་ནས་སྤྱོད་ཐག་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་སུ་གྱིས་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡོད་ཐམས་ཅད་
གོང་ས་ཞབས་རྩེད་ཡབ་སྐུ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབྲུལ་བར་གནང་། དེ་སྐབས་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཕྱག་
མཛོད་པ་དག་སྤྱོད་དག་འདུན་ཆོས་ཤེལ་ཡང་དགུང་ལོ་སྟོན་པ་བཅས་དཔོན་སྟོབ་སྐུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ནན་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཞུ་སྐྱོར་བྱུང་བ་བཞིན་རེ་ཞིག་དགོངས་ཡངས་མཛད། ཁོང་པ་རང་གི་བཞུགས་གནས་འདོད་ཞུས་
སེ་བ་ལ་དགོན་ཡིན་འདུག་ཀྱང་འཕུལ་གྱི་བཞེས་སྟོའི་སྐབས་དང་། ལྷག་པར་སྤར་ཆགས་སྤང་གི་འགན་
འཁུར་མང་བ་བཅས་ཡུལ་འཕོན་གྱི་གཞོན་འཆོ་ཡང་ཡོད་སྟེ་པས་མི་འགབ་གསུངས་མ་གནང་།

དེ་ནས་འབྱོན་ཁར་རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཁྱེད་དང་ཐོག་ནས་ཆོས་རྗེ་འབྲུག་པའི་ལས་མཚན་ཀླན་ཤོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མིག་ལྟོས་བལྟ་ས་ལྷག་པར་དེ་རང་གི་ཞབས་ཕྱི་ཅི་འབྱུར་ཞུས་པའི་གཡོག་ཁ་ལ་ཉན་པ་བྱ་བས་ལྷག་གི་དཔེ་
ལྟར་ཡིན་པས་ལོ་ཤས་ཤིག་སྟོད་ན་བསམས་ཀྱང་དབང་པོས་མ་ལྟོགས་ཚུལ་མངོན་གསལ་བྱུང་བ་ནས་
དགོངས་པ་གྲོལ་ལུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན། འབྲུག་བསྟན་འཛིན་དང་ཁྱེད་རང་གཉིས་ཐུགས་ནང་གཤེན་པ་
བཅས་གདན་ས་ནས་སྐབས་བདེ་བས་བཞུགས་གནས་ཀྱང་དབང་འདུས་པོ་བྱུང་རང་དུ་མཛད་གསུང་བ་བཞིན་
བྱུང་དམ་ཆོས་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་བདག་ཀྱིན་སོགས་བཀུར་བཅོས་ཀྱང་སྤར་ལས་མི་དམན་པ་གནང་
སྟེ་སྐྱེ་མཚའས་ལ་བཞུགས་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ལས་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་ཀྱིན་ལ་མཆོག་ཏུ་
ཕན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤངས་ཐང་གི་ཕྱག་མཛོད་པའི་ཐོག་མར་སྟེ་པ་དབུ་མཛད་ཀྱི་པ་ཚན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་རྗེ་
རལ་པ་ཅན་ནམ་མཚན་དངོས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་རྒྱལ། དེ་ནས་སྐྱུ་བྱུང་དགའ་སངས་ལ། གསོལ་དཔོན་པད་
དཀར་རབ་རྒྱལ། དག་སྤྱོད་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རྣམས་རིམ་པར་བཟུང་བ་ལས་སྐབས་འདིར་བྱུང་དམ་
ཆོས་ཀྱི་གཟིམ་དཔོན་བར་པ་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་བསྟོན་བ་གནང་།

༡༥། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྟོགས་བཞིན་དང་དགོངས་རྗེས་སྐུ་ཚུལ།
གང་གི་ཆོ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འང་གཞན་དོན་གདུལ་བྱའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པས་ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་བའི་དུས་
ཆེན་ལ་སྐུ་ལྷན་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མང་པོ་ཞིག་དག་བསྟེན་དང་། བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། དག་ཚུལ་

དེའི་སངས་ལས་སྐྱུན་ཅུང་ཟད་ལྷི་རུ་སོང་བས་མེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱག་མཛོད་པ་དངོས་གྲུབ་མངགས་ནས་དངོས་འབྲུལ་
 གྱི་ཚེན་གངས་དང་བཅས་གདན་བཞུགས་རྒྱས་པར་འབྲུལ་བ་གནང་། དེ་བཞིན་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་སྤེ་
 སྤྱི་སྒོས་ཐམས་ཅད་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱང་མང་དུ་སྤུལ་ནས་སྐྱུ་མཆོམས་བཅད་རྒྱའི་ལུགས་སུ་
 བཞུགས། དེ་སྐབས་ཤིག་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་རྩ་ཆེ་རིང་འདས་པའི་བར་སྤིད་གཟིགས་ནས་གསུང་འཕྲོས་གནང་ཐུང་
 ཁོང་པའི་བསྐྱོལ་སྤྱི་སྤྱི་བས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤར་སྐྱུ་རྒྱུང་བྱ་འབྲུལ་གྱི་ཁོངས་ནས་བདུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབས་
 ཁོའི་བར་སྤིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐུལ་སྤོང་རྩལ་གཟིགས་པ་སོགས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ། གཞན་ཡང་ཆོ་འདྲིའི་
 རྟོག་པ་དང་ཆོས་མིན་གྱི་རྟོག་པ་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་སྤྱགས་དམ་འཁོར་
 མོར་མཛོད་པ་ལ་ཞུས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཅན། བྱུང་པར་སྒྲུ་མ་དང་འདུ་འབྲུལ་མེད་པའི་
 མོས་གྲུས་ལ་རྩལ་འབྱོངས་ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱགས་ལ་འབྱུངས་རྩལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་

དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཁུན་ཞེས་སྒྲ་མའི་མཚན་དང་དེ་བཞིན་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐུ་བས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཞལ་ནས་
 བརྗོད་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱན་གྱི་གངས་རི་ལས་དད་པ་དང་བཅུ་བའི་ཚུ་རྒྱན་ཆེར་འབབ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྩྭ་ཕག་མོ་སྒྲ་མ་དྲག་པོ་རྩལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་གྲགས་དག་པའི་འཁོར་འཁོར་འཆར་
 བའི་གཟིགས་སྤྱད་གི་རིགས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་སྒྲ་མའི་གསུང་
 ལ་ཚད་མ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དབང་ལས་སྒྲ་མ་མཁན་པོ་འདིའི་གསུང་ལ་དྲག་ཞན་སུས་ཀྱང་འགོད་
 བར་མི་རུས་པའི་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་དགོན་མཆོག་
 མཆོད་པའི་རྒྱུར་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་བར་མ་དོར་རྒྱུ་ཐོས་སུ་ཏིལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་འགྲོ་བམི་མཛད་ཅིང་ཐ་
 བསྐྱུ་སྐུ་ལ་གྱི་ཤིང་འབྲས་དག་ཀྱང་ཐུད་དང་ཟན་ལྷག་རྣམས་དང་བརྗོད་པ་གནད་སྟེ་དགོན་སྟེ་རྣམས་སུ་བཞེས་
 ཐུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་སྤྱར་ནས་མ་ཉི་བགྱང་དུ་བཅུག་པ་རང་ཡང་དུང་ཕྱར་བཅུ་གསུམ་ཅམ་སོང་བར་
 གྲགས་ཤིང་། གཞན་དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མང་སྟོལ་བཞེས་ཐུག་ལ་སོགས་པ་མཆོད་
 སྟོན་མཛད་པ་ནི་བགྱང་བར་མ་འཆོལ་རྟོ། །

གཞན་ཡང་སྟོན་དབང་འདུས་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་སྐབས་དགའ་སངས་སྟོགས་སུ་འགྲོ་དོན་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་ལ་
 ཆིབས་ཐོག་ནས་ལྷུང་བས་ས་རྩོམ་འདྲེས་མའི་ཕུང་པོ་ཤིན་ཏུ་མཐུགས་པའི་ངོས་ལས་དབུ་ཕྱེད་ཅམ་དེམ་པའི་
 རྗེས་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ཤར་མ་ཆེན་ངར་མང་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་ཤིག་ཏུ་དོ་བའི་ལོགས་ལ་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོའི་རེ་སྒྲ་ཆས་གསལ་བ་ཞིག་བཞག་པ་ད་ལྟ་ཡང་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་རྟེན་དུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་གྲག་
 གོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོས་མཛོན་པར་མཐོ་བ་
 གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་ལྷན་རྩྭ་འཛིན་པ་མཁན་ཆེན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གཏིང་མཐའ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་པའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་རང་ཅག་གིས་པའི་
 སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་འདིར་རང་གི་མཐོང་སྤྱད་དང་བསྟན་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
 ས་བོན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པའོ། །སྤྱི་ལོ་དུས་འགྲོ་བ་འདུལ་སྤྱད་དུ། རྩོམ་འཆང་དབང་མི་གཟུགས་སུ། །

དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་སོ། ། གྲེ་མ་འདུས་སྒྲེའི་གཙུག་གི་རྒྱ། ། མཁན་ཆེན་སྐུ་པའི་
དབང་པོ་ཡི། ། སྐྱུ་ཡི་སྤྲོད་བྱེད་གཞན་དུ། ། གཤེགས་པས་སྤྲོད་འདི་མཆོད་མོར་གྱུར། །

དེ་ནས་ཞག་གསུམ་གསོད་བའི་ལུགས་ཀྱི་གནམ་གང་གི་ཉིན་མོར་གསང་བརྟེན། ། སློབ་དཔོན་དུང་འཕྱིན་
ལས་འབྲུག་རྒྱུ་ཀྱིས་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་སྤྲུགས་གསོའི་ཞལ་མངགས་མང་དུ་ཞུས། ། དགོ་འདུན་སྤྱི་སློབ་
ཐམས་ཅད་ནས་ཅི་འཕྱོར་གྱི་སྐྱུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་སློན་ལམ་གྱི་བྱ་བར་
བརྩོན་པས་དགུང་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་མཆོད་ཅིང་། དེ་ནས་སྤྲུང་མེ་ལྷ་འི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གདན་དྲངས་
ཏེ། ཞུགས་འབུལ་དང་སྤྲུག་སྤྲུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤྲོད་ཆར་སྤུལ་བའི་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་དུང་འཕྱིན་
ལས་འབྲུག་རྒྱུ་ཀྱིས་མཛད། དེའི་ཆེ་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་འདས་སྤྲུང་ཁང་གི་ཞབས་བསྐྱོར་ལ་ཐེབས་པ་གནང་ཤིང་
སྤྱུལ་སྐྱུ་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་ལ་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ཚུལ་འཆལ་ལེགས་པར་མ་བསྐྱམས་པའི་རིགས་ཀྱི་
མཁན་པོ་དག་བཙུག་པ་ཆུལ་གྱིས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གསུང་དུ་སློབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་ལྷུང་གི་
དུ་མ་དག་པར་འགྱུར་ངེས་པས་ཡང་ཡང་དུ་སློབ་པ་གྱིས་དུ་འདིས་བྱུང་ཆོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྐུ་
བ་འཆོངས་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་དུང་ཡིག་ལ། དས་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་
དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛུལ་ནས་སྐྱེ་མ་གཞན་དག་ལ་མོས་འདུན་དེ་
ཙམ་མི་འོང་བ་འདུག་སྟེ། འོན་ཀྱང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་འདི་ཡིན་ན་དེད་རང་གི་སེམས་
ལ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤྱུལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཡང་རབ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་
དངོས་དང་། གཞན་སློད་དབང་རྒྱལ་པོ་ལེ་ལོ་ཅན་དག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་ཕྱིར་མཁན་པོའི་སྐྱུ་
མི་བདེ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་སྤྱད་ཀྱི་སྤྲོད་སྤྲུག་ཞུས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
སྤྲུང་བསྐྱེད་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་གོར་མ་ཆག་སྐྱེ་མ་པའི་དད་པ་ཡོད་གསུངས།

དེ་ནས་ཞག་བདུན་སྤྲུག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྐྱུ་གདུང་རྣམས་སྤྲུང་བཞིན་མཆོད་ཅིང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཞེ་དགུའི་
བར་དུ་མང་སློལ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཙུག་མ་ཉི་དུང་ཕྱུར་སོགས་རྣམ་དགའ་གྱི་དགོངས་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱ་
ཆེར་མཛད་དོ། ། གང་གི་སྤྲུགས་ནི་སྤྱི་པ་ཀུན་གྱལ་ཟབ་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྤྲུག་པའི་བདེ་བ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་

ལ་མངའ་བརྟམས་ཤིང་། །གསུང་ནི་ཐ་མལ་དག་གི་བརྗོད་པའི་ཚོགས་བཏང་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡི་གསང་སྤྲུགས་
 བརྟམས་པའི་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོར་ཞུགས། །གང་སྐྱེ་ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་སྤྲད་ཀྱང་ཞུམ་པར་མི་
 འགྱུར་བཙོན་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་གོ་ཆ་ཅན། །བསྐྱབ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཕུང་པོ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་ཀླན་འགྱུར་དེ་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཡོངས་འཛིན་མཁན་པོ་དེ་ཡི་མཛེད་པའི་
 ཕུལ། །བསམ་མི་བྱུང་པའི་རྣམ་ཐར་སྤྱིང་དབུས་ན། །བྲན་པས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལ་མངོན་དགའ་ཡིད། །
 གུས་པའི་མཆི་མ་དང་བཅས་གསོལ་འདེབས་ན། །ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་བཟང་མཁའ་གྲོང་ནས། །ཉི་མར་
 བརྟེ་གཟིགས་འོད་སྤྲང་གིས། །བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་ཕུར་རྒྱ། །རྣམ་མཁུན་འདབ་རྒྱས་བར་དུ་
 སྦྱོང་། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་འི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་འོད་པའི་
 རེ་སྦྱོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །བཀའ་འགྱུར་གསེར་མ་དང་གནས་བརྟེ་སོགས་ཉིན་
 བཞེངས་ཀྱི་སྦྱོར་དང་ལྷོ་བོད་ལེགས་སྟེལ་གྱི་ཆིངས་སྐྱ་སྟེལ་ཚུལ་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རགས་པ་ཅུ་
 དང་ཡོས་ལོ་ནས་ཆོས་བརྟུན་དུས་སྟོན་གྱི་འགོ་བརྟུགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་གར་འཆམས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་
 མཛོད་རྒྱས་པར་གནང་བའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གཏད་ཚུལ། །ཡོངས་འཛིན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་
 འོད་ཟེར་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཛེད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
 སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་སྟེ་བའི་སྐད་བརྟུ་དུག་པའོ།།

॥

༼སྐུ་བཅུ་བདུན་པ༽

ཀླུ་ཐབས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱོགས་བརྒྱུ་ཕྱེ་བའི་བར་སེང་དག་ལ་བྱེ་བ་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྐུ་པར་ས་ཡ་མང་པོ་ལོ་
བཅུ་ཕྱག་ལྷག་པའི་བར་ཕྱག་ལེན་དུ་རིམ་པར་བསྐྱར་ཚུལ། ཀླུ་བའི་གོས་སྐུ་ཆེན་མོའི་འགོ་བཅུམས་ཏེ་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་རྟེན་གསོ་གསར་བཞེངས་ཅི་སྟེད་ཅིག་ཕྱག་གིས་སུ་མཛད་པ་དང་། གདན་ས་པན་
ཚུན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཀླུ་བོ་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་དུ་སྤྱེལ་བ་སོགས་
རྟེན་དང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་སྐུ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་མེས་དཔལ་རྣམ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཅི་
ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་སྟོར།

༡༽ དགོ་འདུན་པ་དང་བཟོ་རིག་པ་ཆོར་བཀའ་དབང་དང་བཀའ་སློབ་གནང་བ།

དེ་ནས་ས་སྐུལ་གྱི་ལོར་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་སྐབས་ཞིག་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་དགོ་འདུན་བྱེད་ས་དང་ཕྱི་ལོ་བཟོ་རིག་
པ་བཅས་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱུ་མཆོར་རྩ་ལོ་རྩེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཉི་མེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་ཞེད་ལཱ་འཁོར་དུ་སྒྲོན་
འགོ་མེ་དབང་དང་བཅས་པའི་དབང་རྒྱས་པ་སྤྲིན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བར་གནང་།

དེ་ནས་ཡོན་འབྲུལ་གྱི་སྐབས་སྤྱིར་སྒྲ་མ་ལ་རབ་སྐྱབ་པའི་ཞབས་རྟོག་ཟེར་བ་ཡིན། ལྷག་པར་ད་ལན་གྱི་
དངོས་འབྲུལ་དེ་ང་མི་བཞེས། ངའི་དབང་ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་
བཅའ་ཡིག་རྩ་ཅི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིགས་རྣམ་གཞག་དེ་ལས་མ་གཡོས་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་དེ་བྱུང་ན་
རབ་སྐྱབ་པའི་ཞབས་རྟོག་ཟེར་ཡང་དེ་ཀྱི་ཡིན། བྱེད་རང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལམ་དུ་འགོ་བའི་གདམས་པ་
དང་ཉམས་ལེན་ཡང་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་སྤྱིར་དགོ་འདུན་གྱི་ཀུན་ར་གྱུ་བཞི་འདིའི་ནང་དུ་
ཀླུ་ལྷ་སྐུ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཅུ་བྱ་ཕྱི་འདུལ་བ་ཚུལ་གྱི་མཁས་ལ་གཅེས་སྤྱི་སྐུ་བྱེད་ཅིང་། བྱེད་གསང་
སྤྱིགས་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་སྒྲ་མ་མཁན་པོ་རྣམ་གཉིས་
ལ་སོགས་པའི་གྲུ་གན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཅི་སྟེད་ཅིག་འདས་པ་དང་ད་ལྟོ་ཕྱོགས་ཀུན་ན་འགོ་དོན་མཛད་
པའི་ཉི་མེ་འཛིན་པ་བྱངས་མེད་པ་བཞུགས་པ་དང་། སྤྱད་ནས་ཀྱང་རིམ་པར་མང་པོ་ཞིག་འབྱོན་པར་འབྱུང་།

དེས་པར་བཅས་འདི་ལྟ་བུའི་འདོད་ཡོན་ལམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པའི་གནད་གསང་
 མི་གོ་བར། སྤྱི་ནང་གི་རྟགས་དང་རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་མེད་བྱ་བཏང་གི་བརྟུལ་
 ཞུགས་བབྱང་སྟེ་རས་གོས་སྟེལ་དཀྱིས་བྲུ་པད་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱུར་རལ་པ་རྟིང་པར་དུད་བྲག་ཕུག་ལྷ་ལྟར་སྤོར་
 འཕོངས་ཆོས་རྟོག་པ་བཞག་དག་འཁྱུང་བཅས་སུ་བསྟོར་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་བ་ཅམ་བཅའི་དོན་དུ་སེམས། ཐོག་
 པའི་རིམ་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་ལྟ། ལམ་བསྐྱེད་རྟོགས་བཅའི་སྤྱི་གོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་གཡེང་བར་
 བསམས། བཟང་བརྟུ་གོལ་བརྟུ་སྤྱོད་པ་རེ་བས་བསྐྱེད་ནས་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་ལྷུང་བའང་
 རྣམ་པར་འཁོར་ས་ཆེན་པོ་འདུག་པར་བཅས། དེ་བས་འཕྲལ་དག་འཁྱུང་ལ་བརྟེན་མ་དགོས་པས་ཉམས་བདེ་
 ལ། ཕུགས་བྱང་ཆུབ་སྐོབ་པའི་ལམ་གྱི་གོགས་རྒྱུད་ཞིང་ས་ཆོད་ཆེ་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་རྟོན་འདི་ཀ་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པར་མཐོང་བས་འདི་ལ་བརྟེན་པ་མཛོད་དགོས་ཚུལ་ཡང་། རང་སྟོབས་དང་བསྐྱེད་པའི་གསལ་
 འདེབས་རེ་ལོ་སྟར་བཞིན་སོ་སོའི་སྟན་ལམ་དུ་གང་སོན་རེ་བགྱིས་པའི་ལུགས་ཡིན་ནའང་། སྤྱི་ནང་བར་
 གསུམ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་རེ་བས་བསྐྱེད་ནས་འབྱོར་བཞུགས་རེས་འཛོག་གི་མཆོམས་ནས་མིག་
 ལྟོས་བཟང་ངན་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ལྟ་སྤྱོད་འཆོལ་པ་དང་། མ་བརྟགས་པའི་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཅིར་ཆོགས་
 ཀྱིས་བྱས་པ་ཆོས་བྱེད་ཁྲལ་དུ་སྤྱང་ཡང་སོང་བ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཏུ་ཚུད་པ་མང་བ་དང་།

ལྷག་པར་ཟེར་ལོ་འདུག་ལོའི་རྟ་ལ་ཞོན། ཆགས་སྒང་དུག་ལཱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་བུམ་པ་སྤྱི་ཐོག་ཏུ་
འཛོག་པའི་སྒྲ་མ་དང་། དབྱུག་པས་རྒྱབ་བརྟུང་གི་དཔོན་པོ་གཉིས་ལ་གདམ་ག་གོ་ལོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོན་
ཡང་ཡོང་རིགས་སུ་འདུག་པས་མ་ཆོར་བར་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོར་གཏོང་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་
བ་ཡིན་པས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་མགོ་ལྷག་ཤེས་པ་ཞིག་མཛོད་དགོས། དེས་ཀྱང་མ་ཟད་ང་ལ་སྒྲ་མའི་མིང་དང་
ཁྱེད་རང་ཆོ་ག་སྟོབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་འདི་ཡང་། འཕྲལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱེན་ཅམ་ལས་སྤང་པ་མ་
ཡིན། ཆོ་རབས་མང་པོའི་བར་དུ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་འཕེན་པ་བཟང་པོའི་མཐུ་ལས་ངེས་པར་འཛོམས་པ་ཡིན་
བས་མ་དེད་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྩེ་ལྟན་པའི་འགྲོ་ངོན་རྒྱབས་ཆེར་སྟོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་
ཡང་སྟོའི་གཏད་ས་མ་ཞོར་བའི་ལུགས་ཀྱིས་འགོ་དབྱུ་མཛོད་ནས་མཐུག་ཆབ་སྐྱགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཅི་འགྱུར་ཀྱི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་ངོས་ནས་སྟོང་ལུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན།

དེས་ན་དེ་དང་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲུགས་
 རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་པ་བྲལ་འདི་ལྟ་བུར་ཆོག་པ་ཤིང་འཛིན་པ་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྐྱལ་བ་བཟང་བ་
 ཡིན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལེགས་ཆོག་པ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་ཀྱང་ད་ལྟ་ནས་བསྐྱེད་པ་
 ཤེས་པ་ཞིག་གཤམ་ཆེ་བ་འདུག་པས་སྤྱོད་ཡོར་དུ་མ་ལུས་པར་གྲ་སྟེ་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་ལུགས་ཀྱི་
 སྤྱི་གས་རྣམ་གཞག་སོགས་སྤྱད་སྤྱང་འཛིན་མེད་ཅིག་ཐུགས་ལ་བཞུགས་དགོས་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་འཕྲལ་ཕུགས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་བཀའ་ནན་ཡང་ཞིབ་གནང་དང་། ལྷག་པར་གྲ་སྟེ་དང་འབངས་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་དག་
 ལ་ཐུགས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་གསུང་གི་ཕེབས་སྒོ་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྦྱལ་བས་དེར་དགོ་འདུན་སོགས་སྤྱི་
 བད་གི་གྲ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མོས་གུས་དང་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་
 མཛད་སྤྱོད་དགོངས་གསུམ་སོགས་གང་ཅི་ནས་ཕན་གྲོགས་སུ་ལྷག་པར་སྤྱིན་པར་མཛད་དེ། ད་ལྟ་འདྲ་གྲ་
 སྟེ་ཀུན་པོའི་རིགས་རྣམས་དེ་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་གནང་དེ་ལས་སེམས་འཕྲེང་བ་དང་རྣ་བར་འཇགས་པ་མ་བྱུང་
 ཞེས་འཕྲོས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡང་མང་ངོ་། ཇི་ལྟར་མཁས་པའི་སྤྱན་ཆོག་གཤེར་བས་ཀྱང་། འཕྲལ་སྤྱང་
 དགའ་བའི་སྦྱ་བུ་སྤྱོད་བྱེད་ན། རྣམ་འབྲེན་བཀའ་ཡི་རྒྱུ་རབ་ཡངས་ཀྱིས། སྐལ་ལྷན་སྒོ་ཡི་པ་རྩོམ་
 མི་བཞད། །

༢༡ རྩམ་གོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་སོགས་བྱེ་བ་ཐུག་ཆ་བཞེངས་གནང་བ།

དེ་ནས་གདན་ས་རྩམ་གོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་སོགས་རྟེན་བཞེངས་ཆེ་ཆུང་མ་རེས་པ་བགྱང་བ་ལས་
 འདས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྤྱན་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་པར་བསྐྱབས་པའི་ནང་གཟུངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གོང་ས་ཞབས་
 ཏུང་རིན་པོ་ཆའི་ཐུག་གི་འདུ་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བཅོ་བཀོད་སྤྱར་རྒྱུ་ལོད་ཉོར་གསུམ་གང་དུ་འང་མ་
 གཤགས་པའི་གདུང་ཆའི་ཐུག་པར་རྣམས་ཞུས་ཏེ་དེ་དག་ཟད་དུ་བཅུག་ན་མི་རུང་ཞིང་འཕངས་གསུང་ཐུགས་
 གཅིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བྱིན་རྒྱལ་པས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བརྒྱ་ཕྱག་རེ་ཙམ་འདེབས་པ་གནང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་ཁྱི་
 འབུམ་ས་ཡ་འདེབས་པ་གནང་དགོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་སྐྱེ་པར་གསར་སྒོག་བཞིས་ནས། ལས་བྱེད་པ་འདྲ་
 གཅི་པོར་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ནས་དང་། གཞན་ཡང་བཅོ་རིག་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་དང་། ཉེ་བར་སྐྱེ་ཉིང་

གྱི་ཞབས་འབྲིང་བ་སོགས་ལས་བྱེད་གྱི་སྡེ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་ལས་བཀོད་གྱི་སྡེ་བོ་པ་ཡང་ཞབས་
དུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་དཔོན་ཡུན་རིང་མཛད་པ་དཔོན་སློབ་དག་འདུན་དར་རྒྱས་ལ་བཅོལ་བར་གནང་།

དེ་ནས་སློན་གྱི་དུས་སུ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་གྱིས་རི་ལྟར་མཛད་པ་དེ་ལུགས་གྱི་
ཕྱག་སློལ་བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ལྷག་གི་བར་གདན་ས་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱབ་མཆོད་ཆེན་མོའི་སྐབས་
ཅམ་མ་གཏོགས་གཞན་པལ་ཆེར་ཉིན་རེ་བཞིན་སྐྱུ་བྲི་ཕྱག་མང་པོ་ཕྱག་ལེན་བཏབ་པ་གནང་བ་ལས། བཀྲ་
ལིས་ཆོས་རྫོང་གི་གཟིམ་ཁང་ཀུན་གསལ་པོ་བྱང་དུ་ཕྱག་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཞིག་སྐྱེ་མ་འགོ་དོན་རྒྱུ་མཆོ་
ལ་གཟིགས་ནས་དེ་རིང་མ་ཁི་བའི་བྱང་བཞིན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་དཔག་ན་ངས་པར་ཁོང་གི་པ་མ་གང་ཅུང་ཞིག་
འཆི་བའི་མྱ་ངན་བྱེད་པ་འདྲ་ཞེས་ཞལ་ཅེད་གྱི་རྣམ་པར་ཐེབས་པའི་ཡུད་ཅམ་ན་སྐྱེ་མ་མ་ཁི་བའི་པ་རྒན་པོ་
འདས་པའི་བསྡོལ་ཞུས་གྱིས་སྐྱེ་བས། དེ་སྐབས་གདན་ས་པན་ཚུན་དུ་ཆོས་བཅུའི་གསོལ་འདེབས་འབྲུམ་སྡེར་
གྱི་རྟེན་དུ་དགོངས་པའི་སློབ་དཔོན་པདྨའི་སྐུ་འབྲུམ་ཕྱག་གཉིས་ཆོས་སྐུའི་རིང་བསེལ་གྱི་སྤྲིང་པོ་ཅན་གསེར་
དཔུལ་གྱི་ན་བཟས་མཛེས་པའི་བཞུགས་ཁང་གི་ལྗེ་བས་ལ་གཟུངས་ཡིག་ལ་ཁྱུ་ར་བཀོད་པ་གསེར་ཤོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་སློན་བཅུ་ཕྱག་རེ་བསྐྱབས་པ་གནང་བ་དང་།

ཡང་ཐུགས་སྐུ་དག་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཐུགས་དམ་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་རྟེན་དུ་སློན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོ། སློབ་དཔོན་པདྨ། སྐུ་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ། ལྷ་མགོན་གྱི་སྐུ་བཅས་འབྲུལ་བར་མཛད་ནས་
དེར་བཀའ་གནང་ལ། རེད་རང་སྐྱེ་མ་དང་སློབ་མའི་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བཟང་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པས་
དུས་དེ་རིང་ནས་གཟུང་སྟེ་རི་མཛོའི་བར་དུ་བཟླ་བྱ་ཅུ་དང་མ་ཁི་སྤྲིང་ཕྱག་ལྷ་མགོན་གྱི་གཏོར་བསྐྱེས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་མི་ཆག་པའི་དམ་བཅའ་རེ་འཛིག་ཏུ་མ་སོང་བ་མཛད་དགོས་ཞེས་ཐེབས་པ་དང་། གཞན་
ཡང་ཕྱི་འབྲེལ་བཟོ་རིག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དགོངས་འདུས་གྱི་གདུང་ཆ་རེ་སྐུ་ནས་ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པ་ལ་
འབྲུངས་དགོས་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱོད་མཐའ་དག་གི་རྫོང་ཁ་དྲགོན་སྡེ་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་
དགོངས་འདུས་གྱི་གདུང་ཆ་སོགས་གནང་སྟེ་ཆོས་བཅུའི་མཆོད་པའི་སློལ་གཏོད་དར་རྒྱས་མཛད་པ་སོགས་
གདུང་ཆའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་ཕུས་ཀྱང་སྤྲིགས་དུས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོར་བསྐྱུར་བའི་བཀའ་དྲིན་སྐྱེ་ན་མེད་པ་

མཛད་དོ། །སྤྱོན་ཆོ་ཀླུ་པ་དག་གི་དབང་པོ་ཡིས། །བྱེ་བའི་གྲངས་སུ་སྟེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན། །དབྱིག་
འཛིན་ཀླུ་དུ་བསྐྱུ་བ་བཞེད་དེ་འཕྱིན་ལས། །མཐའ་དག་ཐུག་ལེན་འདེབས་འདི་མཛད་དུ་བྱུང་། །ཀླུ་ཀུན་
ཐུགས་རྗེའི་དབང་པོ་པར་འབྱུང་། །ཞོ་རི་ཡ་ཆའི་ཞིང་དང་བླན་དབང་ཁྱོད། །སྟོ་སྟོགས་ནགས་མའི་དགའ་
ཆོལ་བརྟེན་པ་ལས། །གཞན་པ་མཛད་པའི་ཕུལ་ལ་བྱུང་པར་ཅི། །

༣། དར་གོས་བྱུང་འཕགས་ཅན་རྣམས་ལས་སྟོན་པའི་མཐོང་གྲོལ་ཞལ་ཆོད་བྱུང་ག་ཅན་མ་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་འགོ་བཙུགས་པ།

ཡང་གང་གི་ཆོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བར་ཀླུ་ཆོན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོང་བོང་རབ་ཡངས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུ་བ་པའི་ཕུན་
ཆོགས་འབྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱར་གྱི་ཚུ་བོ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། །ལྷག་པར་ཡང་མདུ་ཅི་ནི་
ཡུལ་དག་ནས་དར་གོས་བྱུང་ལྷན་སྒར་མ་གྲགས་པ་ཆོས་མདོག་ཆོན་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་སྟོ་ཆོགས་པ་
དག་ཀྱང་སྟོགས་ཤར་ལུ་ཀུན་ནས་འདོད་དབང་གི་ལྷགས་ཀྱས་བཀྱག་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པར་གྱུར་པས་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱའི་མཆོ་ཆོན་སྒར་ཡང་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་གྱུར་ཏོ། །འགོ་བའི་དུག་
གསུམ་རྒྱུད་ནད་གཞིལ་བའི་སྟན། །ཀླུ་བའི་རྟེན་གསུམ་སྟོ་མའི་འབྲི་ཤིང་ཆོགས། །གསར་པའི་དཔལ་
གྱིས་ནོར་འཛིན་འགོངས་སྟེལ་བར། །གང་ཐུགས་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མའི་མཐུ་ལས་འཛིན། །དེ་ཡི་དགོ་
ལེགས་དབྱར་ལྷ་ཡིས། །བསྐྱུལ་བའི་རྗེས་སུ་ལྷན་དཔལ་གྱི་ཆར། །པལ་འདི་ས་གསུམ་སྟེ་དགྲ་ཡི། །པན་
བདེའི་ལྷ་གྱ་དར་བར་མཛད། །

སྐབས་དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་དེད་རང་གི་གདན་ས་པན་ཚུན་གྱིས་གཙོས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་རྫོང་ལ་སོ་སོར་སྟོ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ནད་རྟེན་རྒྱ་བཟང་ཞིང་བྱིན་རྒྱ་བས་ཆེ་བར་གྲགས་པ་བབྱང་བ་ལས་འདས་པ་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱ་བས་ལྷ་བའི་འགོ་དོན་སྟོགས་རེ་བ་ཅམ་ལས་སྟེ་དགྲ་ཀུན་གྱི་
སྟོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པས། དེ་ནི་རིས་མེད་ཀྱི་འགོ་བ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
མགོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་མཆོག་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཞིག་བཞེངས་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱའི་བྱུང་པར་གསེར་

དངུལ་ཟངས་སོགས་ལས་གྲུབ་པ་ནི་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐེས་ཀྱང་མེད་པ་དང་། ལྷག་
པར་དར་གོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུར་བཞག་ཀྱང་ས་འོག་གི་གཏེར་བཞིན་སྤྲས་པ་ཅིམ་
ལས་དོན་ལྡན་དུ་མ་གྱུར་དེ་ལས་འཕྲལ་དུ་ཞུ་གོས་ལྷན་དང་རྟ་ཆས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་ཀྱང་ཐོས་སུ་འགྱུར་བ་དག་
ཀྱང་སྤྱོད་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞིང་། དེ་བས་ངེས་པར་རྒྱ་དར་གོས་ཁྲད་ལྷན་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱའོ་སྤྲུལ་
དགོངས་པས། གྲུ་ཅེས་པ་དཀར་པོ་སྤྲུལ་གྱི་ལོ་དབྱར་འབྱིང་ཆུ་སྟོད་ཆེན་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་
གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་གཟིམ་ཁང་ཆེན་མོ་འཕྲིན་ལས་པོ་བྱང་དུ། མཁས་
བརྩན་བཟང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དགེ་སློང་གྲགས་པ་རྒྱ་
མཚོ། འདུལ་བྱིམས་གཙང་ཞིང་བཟོའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་འབྲུག་བསྟན་
འཛིན། ཆོམ་གྱི་འདུ་བྱེད་ལ་རྩལ་དུ་འཐོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་དབང་ཕུག་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་
སློབ་མའི་ཆོགས་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་གོས་སྤྱོད་ཆེན་མོ་ཞལ་
ཚད་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུག་ཁྲུ་དུག་ཡོད་པ་ཞིག་བཞེངས་པའི་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་ཚད་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་ན། དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། ཀླུ་བའི་བདག་པོའི་གཙུག་ཏོར་
ནས་ནི་མཛོད་སྤྱི་དབུས་སུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་ཉི་མའི་སོར་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ངེས་པ་ལྟར། སོར་བརྒྱ་
དང་ཉེར་ལྷ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སོར་རེ་ལ་ཕུག་མཐོ་རེ་མའི་ཚད་ཀྱིས་བརྩིས་པའི་ཞལ་ལ་ཁྲུ་དུག་དང་སྤྱོད་པ་
རྫོགས་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུག་ཁྲུ་དུག་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དུ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་གཡས་སུ་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱུ་པོམས་
དཔལ་ཕུག་ན་པར་བྱི་མ་མེད་པའི་པར་ལ་དགོས་པ་པར་བྱི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་དང་། གཡོན་དུ་རྒྱུ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁའ་པའི་རང་གཟུགས་འཛིན་པ་སྤྱོད་མདོག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གཉིས་ལྷེས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་
པའི་སྟེང་གི་སྤྲུལ་ལོགས་གཡས་གཡོན་དུ་འང་བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་མེམཛད། ཀླུ་བ་བྱུམས་པ། སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་པར་འབྱུང་གནས། རྗེ་མཉམ་མེད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟན་དང་
བཅས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕུག་ལས་ཀྱི་འགོ་བརྩམས་སོ། །

༩།   མགའ་ས་ཚོང་འོག་ཕུ་ལྟ་ཁང་ ལ་ཡག་ལུང་མའི་ལྟ་ཁང་ སྐབ་ལ་སྤྱི་ལྟ་ཁང་ཉམས་
གསོ་དང་ གཡང་ཅེ་དོང་ཉི་ཚོང་གསར་བཞེངས་ བར་གྲོང་དྲངས་སངས་ལྟ་ཁང་དང་ བྱི་འབུར་ལྟ་
ཁང་ ལུང་དགོན་གསར་ལྟ་ཁང་ཉམས་གསོ་དང་ མཁོ་ཐང་གྲུང་གསར་ བང་ཡུལ་དར་རྒྱས་དགོན་པ་
ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེ་སོགས་ ཤར་ཚོང་རྣམས་སུ་སྐྱུ་རྟེན་བྱིན་ཅན་བཙུགས་གནང་བ།

གཞན་ཡང་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་མཐོང་སྟོན་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་ཁང་གི་སྐྱུ་རྣམས་བཞེངས་པ་དང་། ཕུ་ལྟ་ཁང་འདི་སྟོན་
གྱི་རྒྱུད་པོ་ལ་ཅིག་གི་གཏམ་བརྒྱུད་ལ་ནི་བོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་བཞེངས་པའི་ལྟ་ཁང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་
གཏོགས་སོ་ཡང་ཟེར་ལ། ཕྱིས་ནས་རྒྱལ་དབང་རྗེའི་ཞལ་སྟོབ་དགེ་སྟོང་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཞེངས་
པར་ཡང་གྲགས་པ་བཞིན་དེའི་ཞིག་གསོས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད། དེ་བཞིན་ཆོས་རྗེ་གཙུག་པ་རྒྱུ་རས་ཀྱི་
སྟོབ་མ་བར་དུ་ཆེ་བ་འབྲས་མོ་འོ་བཙུན་གྱིས་བཞེངས་པའི་དགོན་ལུང་མའི་ལྟ་ཁང་གི་ཞིག་གསོས་
དང་། ཕྱོགས་དེར་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེའི་ལུ་མ་རིན་ཆེན་དཔལ་འཛོམ་གྱིས་གདན་སར་
བཟུང་བའི་ཐར་པ་སྤྱིང་གི་སྐྱུ་བ་སྟེ་ཡང་སྟོང་ས་པར་མི་འབྱུར་བའི་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་
གཏད། གཞན་ཡང་ཚོང་གདན་པའི་བྱུ་བ་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྟོ་གོས་གྱིས་བཞེངས་པའི་དགོན་སྐབ་ལ་སྤྱི་ལྟ་
ཁང་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་གསར་སྟོང་དུ་བཅིས་ནས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུ་ཐོག་ཚད་མ་སྤྱི་རྒྱལ་ཡོལ་
རི་མོ་བཅས་བཞེངས་པ་དང་། རྗེ་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་གདན་ས་ཤར་མཁོ་ཐང་གྲུང་གསར་ལ་སྐྱེ་མ་གོང་
མ་ཉེ་བརྒྱུད་པལ་ཆེར་གྱི་སྐྱུ་རྣམས་བཞེངས་པ་དང་།

ཡང་སྟོན་བྱི་ཐོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དགོན་གནས་ཀྱི་བརྟག་པ་མཛད་ཕྱིར་ཆིབས་པ་བཏང་བས་ད་ལྟའི་
སྐབས་ཡོད་སའི་ཐད་དུ་ཆིབས་པ་ཉལ་བས་རྟ་ཉལ་དགོན་པར་མིང་གནང་བ་ཕྱིས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁ་བརྒྱུར་
བྱུང་དུ་དར་རྒྱས་དགོན་པ་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས་ཤིང་གྲགས་པ་དེར་ཡང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་དང་དག་
དབང་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྐུ་སོགས་འགའ་ཞིག་བཞེངས། གཞན་ཡང་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེར་
ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་རྒྱལ་མཐོ་བཞི་མ་ཞིག་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་གཉིས་གནང་། དེ་བཞིན་བཀྲ་
ཤིས་སྐྱོང་། གཞོང་མཁར། ལྷན་གྲུབ་ཅེ། བྱ་དཀར་ཚོང་། གཞལ་མ་གཞོང་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་

རྫོང་ཁ་སོ་སོར་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་རེ་གནང་། དོང་ཏི་རྫོང་གསར་བརྒྱུ་མཛད་དེ་རྟེན་ཡང་གནང་
 རོ། །དེ་བཞིན་བར་གྲོང་དྲུངས་སངས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་ཞིག་གསོས་དང་། བླ་འབུར་ལྷ་ཁང་གི་ཞིག་
 གསོས། ལྷ་དགོན་གསར་ཡས་མར་གྱི་ལྷ་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ཞིག་གསོས་སོགས་དང་གསར་
 བཞེངས་སལ་ཆེ་བའི་བཟོ་བོ་ནི་སྐུ་ལྷ་འབུག་ཆོས་འཕེལ་སློབ་བཅས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །

༥། གྲུབ་ཆེན་དག་དབང་བསམ་གཏན་གྲོང་རྫོང་གསལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་འབྲེན་པར་བསྐྱོ་བཞག་དང་
 གྲུབ་ཆེན་པའི་མཛད་རྣམས།

སྐུ་ལྷ་ལོའི་སྐྱབས་དེར་གྲུབ་པའི་ལྷ་མཆོག་ཨ་པ་སྐུ་བ་ཆེན་ཡང་གྲོང་རྫོང་གསལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་འབྲེན་
 པར་མངའ་གསོལ་གནང་། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ལྷ་གསལ་ལྷ་ག་ལ་སྐུ་བལྟམས་ནས་བརྩ་གསུམ་
 ལ་དགོ་སློང་བདེ་ཆེན་གྱི་དྲུང་དུ་ཆོས་སློར་ཞུགས། བཙུ་ལྷ་ལ་གདན་ས་སྤྱད་ས་ཐང་དུ་དཔལ་དག་གི་དབང་
 པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་བྱུང་དུ་གཙུག་ཕུད་ཕུལ་མཆོན་དག་དབང་བསམ་གཏན་དུ་གསོལ་བ་གནང་སྟེ་
 བཀའ་དབང་ཟབ་མའི་བདུད་རྩིས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་མཛད། དེ་ནས་དགོ་སློང་བདེ་ཆེན་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་ལ་སོགས་པའི་གྲོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་གདམས་པའི་བྲིད་སྐོར་རི་སྟེང་ཅིག་གསལ་ན་ནས་བརྩ་
 དགུ་ལ་བྲག་དཀར་གྲུབ་པའི་བསྟི་གནས་སུ་ལོ་གསུམ་ཕྱི་གསུམ་སོགས་སྐུ་བ་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་
 རི་ལྷའི་གནས་ལྷགས་མཛོན་དུ་མཛད།

དེ་ནས་གདན་སར་ལོ་དྲུག་ཙམ་བཞུགས་སྐབས་དྲུང་དམ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཞལ་སློབ་ཡར་
 འབྲོག་སྐུ་བ་པ་སློ་ལྷན་པ་ལས་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་སློབ་པ་གནང་། ཉེར་བརྒྱད་ལ་ཆོས་
 འཁོར་རབ་བརྟན་རྩེར་ཕེབས་ནས་ལོ་བརྩ་ཕྱག་ཙམ་བཞུགས། མེ་ལྷག་གི་ལོར་སྟེ་པ་མི་འབྱུར་བརྟན་པ་
 ཕྱག་མཛོད་ཀྱི་ཁྲིར་བསྐྱོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གཞུང་དུ་ལོ་བརྩ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་སྐབས། དྲུང་དམ་
 ཆོས། མཁན་ཆེན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས། སྤྱ་མ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལས་
 དབང་ལུང་མང་དུ་གསལ། གཞན་ཡང་དཔོན་སློབ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཆོན། གནས་བརྟན་པད་དཀར་ལྷན་

གྲུབ། སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱལ་མཆོ། དཔོན་སློབ་པད་དཀར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་ལུང་གི་ཐོས་པ་མང་དུ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཙུན་ཐོག་ས་སྤྱོད་དམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གཤན་ས་
ལྷགས་རིར་བྱར་བཞུགས་མཛད། མ་འགྱུར་ས་པར་མི་དབང་ཆེན་པོ་གནམ་དུ་གཤེགས་པས་བཟོད་པར་
དཀར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དྲག་པོ་ཐུགས་དམ་གྱི་གྲོགས་སུ་བཞེས་ནས་འབྲུངས་ཡུལ་དུ་ལོ་གསུམ་ཙམ་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་བཞུགས་ནས། སྤྱར་བྲག་དཀར་གྲུབ་པའི་བསྟི་གནས་སུ་བྱོན་ལོ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་སྟོན་འཇགས་
ངོས་ནས་ང་དགྲུ་བཞེས་སྐབས་སྤྱོད་ཚོགས་ཆོས་སྤེའི་འབྲེན་པར་ཐེབས།

དེ་ནས་དགྲུང་གྲངས་དོན་དགྲུའི་བར་དུ་སྤྱལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་
དང་། ལྷག་པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་
ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཟབ་བྲིད་ཀྱི་གདམས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་སྤྱོགས་བརྒྱར་སྤེལ་བར་མཛད་པས་སྟིང་པོ་
དོན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་བྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཅ་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་ལ་རང་བྱུང་ཚུད་པས་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་
ལུས་དག་པའོད་གསལ་དང་རྒྱ་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་སོགས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་
ཆེར་མཛད་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱིགས་མའི་དུས་འདིར་སྤྱབ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ངོ་། །

༦། སྤྱངས་ཚོང་པ་རྩྱུ་རལ་ཆོས་ཇེ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་བསྐྱོ་བཞག་དང་ཡུམ་སྲས་དང་ཡབ་ཇེའི་སྤྱལ་སྤྱུ་
འབྲུག་གྲགས་རྒྱལ་མཆོ་སོགས་ལ་ཟབ་ཆོས་གནང་བ་དང་འཆོ་མཛད་ཆེ་རིང་བསམ་གྲུབ་ལ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་
ཆེ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་དད་པ་དགོས་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ།

དེ་སྐབས་སྤྱངས་ཐང་གཤན་སའི་ཕྱག་མཛོད་པར་སྤྲོ་མ་རྩྱུ་རལ་པ་ཆོས་ཇེ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་པ་བསྐྱོ་བ་
གནང་། དེ་ལོ་དགྲུན་སོས་ཀྱི་ཁྱེ་བ་གསུམ་བཞིའི་བར་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་དབུ་ཅེ་ཆེན་མོར་ཐེབས་ནས་ཡུམ་
སྲས་རྣམས་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤྱོད་པོ་གསུམ་བྲིལ་དུ་གྲགས་པའི་སྤྱིན་
བྲེད་ཀྱི་དབང་དང་གྲོལ་བྲེད་ལམ་གྱི་ཟབ་ཆོས་བྲིད་སྐྱོར་ལ་སོགས་པ་བཀའ་དབང་པལ་ཆེར་བཞིག་སྤྱལ་བར་
གནང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ཡབ་ཇེ་གྲུབ་དབང་དམ་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་འབྲུག་གྲགས་རྒྱལ་ཆོའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་ལ་ཡང་མགོན་པོ་
དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྩེ་གསུམ་པའི་སྤྱོད་དབང་བཀའ་གཏད་རྒྱལ་པ་བཅས་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད་
རང་དུ་མགོན་ཁང་ཆེན་མོར་བསྐྱར་བར་གནང་། དེ་བཞིན་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་གཟིམ་ཁང་དུ་འདྲེས་སྤྱོད་
བྲག་པོའི་དབང་རྒྱལ་པ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཕྱིར་རྩོད་མགོན་བཅས་པ་ཉུང་ཤས་ཙམ་ལ་ཟབ་དབང་དུ་བསྐྱར་
བ་མཛད། སྤྱོད་དེར་གཟིམ་ཁང་ཀ་བརྒྱད་ཆེན་མོར་དགོ་འདུན་གསར་བུའི་རིགས་ལ་ཇེ་བཅུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དཀར་པོའི་རྩེ་སྤྱོད་གནང་བ་སྤྱལ་བའི་དུས་སྤྱོད་བཅུན་གདོང་མི་ཆོག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་
དབང་ལན་གཅིག་སོང་ནས་པ་ཆད་འདས་པ་ན་སྤྱལ་ཡང་ལོག་ནས་ཁོ་ལ་སྤྱོད་ཆེ་རེ་གཟིགས་ནས་དབང་ནན་
ཆགས་སྤྱོད་བསྐྱར་བ་གནང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་ཁོའི་ཆོ་མཐའ་མངོན་པ་མཁྱེན་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བས་མ་
བཟོད་པའི་ཚུལ་ཏེ་དེ་ནས་མི་རིང་བར་སྤྱོད་གཅིག་ཙམ་ན་དེ་གོངས་འདུག །

ཡང་འཆོ་མཛད་ཆོ་རིང་བས་མ་འབྲུག་གིས་གསུང་འཕྲོས་འབྲུལ་བའི་འཕྲོ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་དུས་གོང་ས་ཆེན་མོའི་
སྤྱོད་གཞོགས་སྤྱོད་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལན་ཅིག་གཟིམ་ཁང་གི་ཐོག་ན་ཅེ་མཆོངས་བྱས་པས་མནན་རྩོམ་
ཡར་བ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་རྩོམ་ཅན་པའི་དབྱུ་སྤྱོད་ལ་དེ་ལྟ་པོག་གི་ཉན་ཆེན་པོ་བྱང་འདུག་ཚུལ་
ཞུས་པས། ཆོ་རིང་ཁྱོད་ཅི་ཟེར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ལ་ངའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཤུགས་གདོང་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་པལ་པ་
འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་འདུག་སྟེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན། བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དེ་ནང་གི་འབྱུང་ལཱ་རྒྱུང་
ལ་དབང་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་འཆི་ལ་རང་བྱུན་ཚུད་པའི་སྤྱོད་འབྲུལ་དུ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་འཇམ་ཆོན་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་
མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བཞིའི་གནོད་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་ཞིག་མིན། ཁྱོད་
ཆོས་ཡིད་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་པར་རྒྱུད་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམས་དག་ནས་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཁྱེན་ཟེར་བ་ལ་ཡོན་
ཏན་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་། སྤྱོད་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མི་འབྲུལ་བའི་དད་པ་ཞིག་དགོས་པ་
ཡིན་མོད་གསུང་ངོ་། སྤྱོད་གི་བྱམ་པ་བཟང་པོར་ཡོངས་འཛིན་རྩོམ་། རྩོམ་འཆང་བར་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་ལྷན་
གྱིས། སྤྱོད་ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་ཀྱན་ལ་དབང་སྤྱོད་བའི་། བསམ་དགུ་འབྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་མཐུ་ཆེ། །

༡།

གནད་ས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་ལ་མཁོ་བའི་གསེར་རྩི་རིགས་དང་དཔལ་གྱི་དྲུང་རྒྱ

སྤྱིང་སོགས་ཀྱི་མཆོད་ཆས་དང་མཆོད་རྗེས་སྤྲོ་ན་མ་གྲགས་པའི་ཁྱད་འཕགས་བྱུང་པ།

ཡང་གང་གི་ཆེ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་རྣམ་རིག་ལ་ཤར་བར་མ་གྱུར་པའི་བཟེའི་གནས་པལ་མོ་ཆེ་ཅི་ཡང་
 ཞིག་སྟོན་པར་མཛད་ལ། ལྷག་པར་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚུན་ཀུན་གསེར་གྱི་གཟི་འོད་རབ་ཏུ་འབར་
 བས་འགོངས་པར་བྱེད་པའི་གསེར་རྩི་ཆེ་བ་དྲུག་ཅུ། དེ་བཞིན་མཆོད་བསྐྱོར་དང་འཆམས་རྩ་རྒྱུད་བ་བཞི་
 བཅུ་བཅས་བརྒྱལ་པ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཞོ་ཆར་འདེགས་པའི་ཆེ་བ་རྣམས་སྟོ་རེ་བརྒྱད་དང་རྒྱུད་བ་སྟོ་རེ་ལྔ་
 ལྟེ་ཆོད་དུ་ལྷུ་ཡང་མཉམ་པར་མཛད་ལ། དེ་དག་གི་རིམ་རྣམས་ཀྱང་རྩི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་བོ་འོད་བཞིན་སྤྱུལ་སྤྱུ་
 འབྱུག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཅབ་པར་དུ་གནང་བའི་དངོས་གཞིའི་བྱིས་དང་ཀྱོང་འབྱར་གསེར་ཤོག་ཆོན་ཅིའི་བར་
 གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ནི་ལྟ་རིས་དཀྱིལ་འཁོར་མདོས་ལ་སོགས་པ་ལག་བཟེའི་འདུ་བྱེད་ལ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་དག་སྟོང་
 གསུམ་དར་སྟོབ་བཅས་ཀྱིས་བགྱིས་སོ། །

གཞན་ཡང་རིགས་ལྟ་ཀྱོང་འབྱར་གསེར་ཤོག་མ་བརྒྱ་དང་ཡང་གཞི་མ་གསེར་ཤོག་ལ་ནག་བཅད་ཀྱིས་
 མཛེས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དར་དཔུངས་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་ཕུལ་བའི་
 གསེར་དཔལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྲལ་འཕྲལ་དུ་རྒྱུད་མི་འཛེའ་བར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་སྤྱུ་
 གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤྱར་བར་མཛད་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མུང་སྟོང་སྐད་པོ་ཆེ་ལ་དཔེ་
 བྱས་དཔལ་གྱི་དྲུང་ཆེན་གསེར་གྱི་རྒྱུན་ཅན། དེ་བཞིན་གསེར་དཔལ་གྱི་རྒྱུ་དྲུང་ཆ། གསེར་དཔལ་གྱི་རྒྱ་
 སྤྱིང་། དྲུང་དཀར་གསེར་གྱི་གཤོག་པ་ཅན་གསེར་གྱི་འབྱུག་དང་དཔལ་གྱི་པ་ཏའི་བཟོ་འཕུལ་གྱི་བོ་འོད་པ་
 ཕུལ་དུ་བྱུང་བར། གཡུ་སྤྱང་པ་རྩ་རྩ་ག་ཡུལ་ཆེན་མཁའ་སྤྱོད་ལེན་ཀའི་ཏ་ན་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་
 ཆོགས་ཀྱི་ཕྱས་མཛེས་པ་ཆ་གསུམ། གཞན་ཡང་སྤར་མ་གྲགས་པའི་གསེར་གོས་མེ་ཏྲ་ག་རྒྱུ་མཛེས་མ་
 དང་རྒྱ་ལོ་དང་ཡུལ་གསེར་འབྱུག་གསེར་རྩས་མ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གསེར་བེར་སུམ་རུ་སོ་གཅིག །ཁྱད་
 གོས་དམར་སེར་འདྲེས་པ་སུམ་ཅུ། གོས་ཆེན་གྱི་སྤྱུལ་སྤྱུར་ཉིས་བརྒྱ། ལྷ་ནག་གསེར་རིམ་མ་ཉེར་
 གཅིག དཀྱུས་མ་ཡང་དེ་མཚུངས་བཞིས་མོད་ལྟ་བུ། རྩི་མོད་འཛེའ་རིས་མ་བཅུ་གསུམ། གསེར་
 མ་དེ་མཚུངས། ཁྱོ་ཞལ་གསེར་ཤོག་མ་ཉེར་གཅིག འཆམས་ཕུལ་ཞལ་གསུམ་མ་གསེར་བྱངས་ལས་

གྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུལ་གཙང་བ་ཉེར་གཅིག་ ཅུ་གོས་ཁ་དོག་སྤྲུལ་ཆོག་པ་གསེར་ཐོད་དང་བཅས་པ་ཉེར་
གཅིག་ གསེར་གོས་ཁྱད་ལྡན་གྱི་དབུ་སྒྲོམ་སུམ་བརྒྱ། གཞན་ཡང་གསེར་སྒྲིང་གི་ཕྱག་མཚན་དུ་གསེར་
དབུ་གྱི་མཚུལ་ཆེ་ཆུང་། བྱེ་ཕུར་ཆེ་བ་ཉེར་གཅིག་ ཆུང་བ་དེ་མཚུངས། ཀླུ་ལྷ་མོ་ཉེར་གཅིག་ བ་
དན་དེ་མཚུངས། རྟོན་ཁེབས་ཁྲ་བསྒྲིགས་མ་ཉེར་གཅིག་

དེ་ལས་གཞན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཞི་རྒྱལ་དབང་དྲག་གི་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
མཚོད་རྣམས་གསེར་དང་དབུ་དང་ཤེལ་རིགས་སོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ཆོག་པ་དག་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་བུམ་
པ་པད་སྒྲེར་དམ་སྒྲི་ཉིང་ལ་སོགས་སྒྲོད་སྒྲུད་ཀྱི་རིགས་ཆེ་ཆུང་མ་དེས་པ་བཟོ་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་པ་བསྐྱང་བ་ལས་འདས་པ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་གོས་དཀར་པོ་མང་བཀྱར་འཇམ་དབྱངས་
མ་དང་། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན། རིགས་ལྡེའི་ས་བོན། མ་ཁྱིའི་འཁོར་ལོ། མཚོད་རྣམས་མ། ཝེར་བུ་ཆ་
བདུན། བསྐྱང་རྣམས་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་རི་མོ་ཆར་དུ་དངར་བའི་ཡོལ་སྒྲོར་རི་སྒྲེད་དང་། ཡང་ཁྱད་
གོས་དམར་པོ་གསེར་རྩས་ཀྱི་བཀྱ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་མ། དིང་གོན། སྒྲོད་ལྡན། གོས་སྒྲོན་རྒྱན་བཞི་
མ། རྣམ་མཁའ་མཛོད། གོས་དམར་གསེར་འབྲུག་གི་སྒྲ་རེ་མངགས་ཐགས་མ་སོགས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་
ཁྱད་གོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་གནམ་རྒྱན་གྱི་རིགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་
གཟིགས་ཉིང་པ་དག་ལས་རྒྱ་དང་བཟོ་བཀོད་ཀྱིས་ཁྱད་དུ་ཆེ་བའི་དིང་གོན་ཆོན་རྩྭ་གསེར་མ་དང་སྒྲོད་ལྡན་
གསེར་འབྲུག་མ་སོགས་ཉེར་གོས་ཁྱད་ལྡན་སྤྲུལ་ཆོག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲོན་གཟིགས་ཀྱི་གོང་རྒྱན་དྲ་བ་དྲ་སྒྲོད་
རྣམས་རང་ཆས་སུ་གྲུབ་པར་བསྒྲིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་རྒྱན་འཁོར་ལོ་དང་འདོགས་གཟུངས་ཀྱི་ཅི་པ་
ཏ་སོགས་ཀྱང་ཀྱོང་འབྱར་གྱི་རི་མོ་གསེར་ཤོག་གི་མདངས་ཀྱིས་བཀྱ་བ་འོད་དུ་འབར་བའི་བཀོད་ཁྲབ་ཀྱིས་ཆེ་
བ་བཅས་འཕྲུལ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱབ་སྤྲུལ་དཔྱད་ལྡན་དག་གི་གཟིགས་ཡུལ་ན་ཤིན་ཏུ་མཛོལ་པ་དག་
དང་། སྒྲོན་གཟིགས་ཀྱི་དར་རྣམས་ཀྱང་རྟགས་བརྒྱད་ཉིན་བདེ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་རིགས་ལྡེའི་ས་བོན་
སོགས་རྒྱ་མཚུངས་སུ་སྤྱེལ་བ། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱན་གཤེད་ཡུལ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་མདོག་ཀྱང་ཉམས་པར་
བྱེད་ཅུས་པའི་ལྷོ་ཆོས་ཁ་དོག་སྤྲུལ་ཆོག་པ་དཔེར་ན་འཇམ་ཚོན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱན་པོར་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་མཛོལ་

པ་སོགས་སྤྱན་གཟིགས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་མཛོད་ཀྱི་དཔལ་ཐམས་ཅད་འདིར་
 གླངས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མཛད་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་གདན་ས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྫོང་ཁ་སོ་སོར་བསྐྱབ་མཛོད་ཀྱི་ཆས་སུ་གྱུར་པ་རྒྱ་
 ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་བཟོ་རྣམ་གྱི་བཀོད་པ་ཚར་དུ་དངར་བ་ལག་ལེན་གྱིས་མཛེས་པར་བགྱིས་པ་བགྱང་བྱའི་
 ཡུལ་ལས་བརྒྱལ་བ་མང་པོ་ཞིག་དུས་སྐབས་འདིར་དང་སྤྱན་རྟེན་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་རྣམས་ད་
 ལྟ་བསྐྱབ་མཛོད་དག་གི་སྐབས་སུ་མཇུག་ཡུལ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་འདིར་འདི་དང་འདི་ཞེས་རེ་རེ་རྣམས་
 མིང་དུ་སྟོས་པ་མ་འཁོལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་ཀུན་མཁྱེན་པ་རྒྱ་དཀར་པོས་བདེ་དབྱེས་ལྷ་མགོན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་ཆེན་གྱི་དྲུག་ཆོག་མང་
 པོ་ཞིག་ཐུགས་རྩིས་གནང་། བར་དུ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེས་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་མཛོད་རྣམས་སྟོལ་
 གཏོད། ཐམས་ཅེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་ཤིན་ཏུ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་སྟེགས་ལྷུང་གི་གཏམ་ཡིན་
 མིན་དཔྱད་ལྟར་གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་ཕུག་རྗེས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཤེས་སོ། །འཕྲོ་སྟགས་ནགས་ཀྱི་དགའ་
 ཚལ་འཛིན་མའི་གཞིར། རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་རྟེན་བཞེངས་བགྱང་བྱའི་མཐའ། དབྱུང་པའི་ཡུལ་མིན་
 འདི་ཀོ་སྟེགས་དུས་འདིར། སྤྱུལ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་སྤར་ཡང་བྱོན་པ་བཞིན། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་
 མཛོད་དྲུག་འཁོར་གྱི། མཛོད་སྟོན་མི་ཟད་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཆེན་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་
 རིན་ཆེན་གྱི། སྟོན་པ་ཇི་བཞིན་གྲུབ་འདི་བསོད་ནམས་མཐུ། དེ་ཡི་དབང་ལས་འཛིན་རྟེན་ལམས་རྣམས་
 ལྷ། །ཡམས་ནད་རིམས་ཀྱི་འཛེ་བ་མི་འབྱུང་ལ། དམག་འབྲུག་གཏམ་གྱི་སྐྱེ་ཡང་གྲགས་མིན་པས། །
 ལྷ་ཡི་བདེ་སྦྱིད་ས་འདིར་འཕོས་པ་སྟུམ། དཀར་སྟེགས་དགའ་བའི་ལྷས་ཀྱང་ཆར་གྱི་རྒྱུ། དུས་དང་
 དུས་སུ་ཕབ་པས་ས་ཡི་ཞིང་། བཟང་ངན་མེད་པར་འབྱས་བུ་ཕུན་ཚོགས་པས། མི་རྣམས་འཛོ་བས་མ་
 འཕོངས་བདེ་བ་བརྟས། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐླལ་བཟང་
 ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྟོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི་མཛོད་པ་སྟེགས་
 བརྒྱར་བྱེ་བའི་བར་སང་དག་ལ་བྱེ་བ་མཛོད་རྟེན་གྱི་སྐུ་པར་ས་ཡ་མང་པོ་ལོ་བཅུ་ཕུག་ལྷག་པའི་བར་ཕུག་ལེན་

དུ་རིམ་པར་བསྟར་ཚུལ། ཀྱུ་ལ་བའི་གོས་སྤྱི་ཆེན་མོའི་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་ཆེད་གསོ་གསར་བཞེངས་ཇི་སྟེན་ཅིག་ཕྱག་བྲིས་སུ་མཛོད་པ་དང་། གདན་ས་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྒྱ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནམ་མཁའི་མཛོད་དུ་སྤེལ་བ་སོགས་རྟེན་དང་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ལོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཞིན་པའི་སྐྱབས་ཏེ་རིམ་པར་སྤེལ་བའི་སྐྱབས་བཅུ་བདུན་པའོ། །

॥

༼སྐུ་བཙུང་བརྒྱུད་པ༽

རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་གྲངས་ང་གཅིག་བཞེས་པའི་རྣམ་བུ་ས་འབྲུག་གི་ལོ་ནས་ས་མོ་སྐུ་ལ་ལོའི་བར་ལོ་ཕྱེད་
དང་གཉིས་སྟོར་ཅམ་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྟ་མགོ་བྱུང་པའི་བསྟི་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་
བཅས་པ་མཐར་ཁྱིས་བྱུང་པར་བཁྱིས་ནས་རབ་སྤྱོད་ལྷགས་རྟའི་ལོ་འགོ་ཉི་ཤེས་བཅུ་གཅིག་པར་རབ་རྟ་
གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྟ་མཛེད་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྟོར།

༡༽ རྟ་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དཀར་ཆག། ལས་བསྟན་ནམས་གལ་ཆེ་བ་ ལས་བཟུམས་པའི་
རྟེན་གྱི་དགོས་པ།

དེ་ནས་ཡང་གདན་ས་རྟ་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སོགས་གྲིས་འབྱར་
ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཀོད་པ་འདི་ལྟར། འོ་སྐྱི་སྐྱི་སྐྱི་རྒྱུ་དཔལ་
ལྷན་ཕུན་ཚོགས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་བརྒྱན་ཞིང་རྣམས་མ་ལུས་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་གཟི་འོད་ཀྱིས། །
སྐྱེ་དགའི་བདག་དང་དཔལ་གྱི་མགོན་ཅན་སྟེང་མེད་བུ་དང་མིག་སྟོང་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་
འདིར། ཆེ་བར་རྫོམ་རྣམས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཉིན་མོ་ལ་ནི་སྐར་མའི་ཚོགས་བཞིན་གསལ་བར་མིན་ཤིང་
ནས། གང་ཞབས་པར་ཁོར་བུའི་གཙུག་གིས་ཉེར་བཏུད་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཉི་མའི་གཉན་དེར་ཕྱག་འཆོལ་
ལོ། གང་གི་བསྟན་པ་འགྲོ་སྟོའི་རྗེས་སོང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པའི་ལམ། ཇི་སྟེང་སྤང་ལས་སྤྱིང་པའི་
སྤྱིང་པོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་དགོངས། ཇི་བཞིན་འབྲུལ་མེད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བཞད་དང་སྐྱབ་
པའི་སྟོར་སྟོད་པས། བྱུང་པའི་བྱུར་བྱོན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་ཞེས་བྲགས་སྟན་ས་གསུམ་བྱུང་ལ་འདུད། །
བྱུང་པར་བདེ་ལྷན་ཞིང་གི་སྟོན་པ་ཆེའི། སྐྱེ་འབྲུལ་རྗེ་རྗེའི་གར་མཁན་སྟིང་པ་འདིར། མཁུན་བཙེ་རྩས་པ་
མཚུངས་མེད་འཇིགས་བྲལ་འབྲུག། མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བྱུར་ཅིག། སྟིང་དང་སྟིང་མིན་དངོས་
པོའི་རྒྱ་ཁྲུང་ཀུན། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་མཚོར་རོ་མཉམ་ཉིད་བྱུར་པས། བྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བརྟུལ་ཞུགས་
སྟོད་པའི་རྒྱ་བས། གཡོ་མཛེད་བྱུང་དབང་ཀུན་དགའི་མཚན་གྱིས་སྟོང་། གང་གི་ཆོ་རིགས་འཆི་མེད་
དགའ་ཆོལ་ལས། མཛོན་འབྲུངས་སྟེ་བཞི་ཕུན་ཚོགས་དར་བའི་འབྲས། ས་གསུམ་ལེགས་གྲིས་ཀུན་གྱི་

འདོད་འཛིན་རྟེན། །ཁྱབ་བདག་བསྟན་འཛིན་ལྷ་ཡི་ལྷོན་པ་རྒྱལ། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྒྱལ་
འཕྱུལ་གྱི་ཀླད་པའི་དཔུང་ཚོགས་ལན་ལག་བཞི་དང་ལྷན་པས་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ངོ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་
བར་གྱུར་པ་འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ལྟ་སེང་གོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་སྟོན་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་
ཚུབ་རྟུགས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱངས་མེད་པའི་བསྐྱལ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་
བྱང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་དེ། རོ་རྩེ་གདན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བརྟེན་པར་གྱུར་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྩེས་ཆགས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་
ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྤིད་པའི་རྒྱམ་ཚོ་ལས་བསྐྱལ་རྟེ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་བརྟུལ་བར་མཛད་ཅིང་། དེ་
དག་ཀྱང་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ལ་འགོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཁྱད་
པར་ཅན་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁོ་ནར་གཟིགས་ནས། དེ་དག་གི་བསྐྱགས་པ་རྒྱ་ཆེར་
བཞེད་པས། ཡིད་ཅན་རྣམས་ཐོག་མར་ལམ་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་གདམས་པར་མཛད་ལ།

བསོད་ནམས་དང་ལྷན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྦྱར་དུ་སྦྱོར་བར་འབྱུར་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བུ་བ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་པར་རིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་གཞི་གཙུག་ལག་
ཁང་དང་། རྟེན་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞེངས་པ་ནི་བསྟན་དང་འགོ་བའི་དགོ་ལེགས་ཀྱི་གཞི་མཚུངས་པ་
མེད་པ་ཡིན་པས། བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ཉིད་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་རི་ལྟར་
སྦྱོར་ན། དེས་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དཔལ་དང་། མཐར་
ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཐོབ་པར་འབྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ན་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་
གཟུགས་བྱེད་པ་ནི། །གཟུགས་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཏན་ཉི་བར་ལྷན། །ཞེས་སོགས་དང་། བཙོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་ནི། །སྦྱ་གཟུགས་རྣམས་ལ་རྟུལ་ཕན་ཅི་ཡོད་པ། །དེ་ཡི་བྱངས་སྟེད་
དེ་སྟེད་མི་རྣམས་ཀྱིས། །ལྷ་ཡུལ་ས་སྟེང་རྒྱལ་སྤིད་ངེས་པར་ཐོབ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་
ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ས་མཆོག་ཀུན་སྦྱོང་ནས། །མཐའ་མ་སྦྱོར་ན་ལ་སོགས་པ་
ཡི། །སྦྱག་བསྐྱལ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གོ་འཕང་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པས།

220

༣༡ གནས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ།

ཉི་ལམ་ལྷོ་ཕྱགས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདིར་ཡང་མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དག་དབང་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་མཐུ་བྱིན་རྒྱ་འཕྲུལ་དོན་རྒྱུ་ལོ་ལ་པས། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགོན་པོ་སྟེ་
བརྒྱད་དེགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་བཀའ་མངགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་བཀོལ་བའི་སྟོབས་ཀྱི་ར་རོས། གཞན་སྟེ་མ་
རུངས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཆར་བཅད་རྩིས་འཛོམས་ཤིང་། ལྷགས་རི་བདུད་འདུལ་ཕོ་བྲང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་པ་ནས་བརྩམས་རྟེན་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། གསང་སྤྱགས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཐའ་ཡས་
པས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲོས་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་མཆིས་
པ་འདི་ཉིད་མི་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར། བརྒྱ་དབང་གི་ཕོ་བྲང་རང་བྱུང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གནས། སྟོན་འཕགས་པ་སྤྲོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་པ་ཇོ་འཕྲུག་སྒྲོམ་ཞིག་པོ་དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་མགོན་
པོ་གཙུང་པ་རྒྱ་རས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། སངས་རྒྱལ་དབོན་གྱི་བཀའ་ལྷོ་ཕྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདིར་
བྱོན། གནས་ཀྱི་རི་འདི་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་རྟ་མགིན་དངོས་སུ་གཟིགས་ནས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་
པ་གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར། སྟོང་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་རྩལ་འགག་པ་མེད་པའི་འཕྲུལ་ལས། སྤྲུལ་
པའི་ཕོ་བྲང་ལྷགས་རི་བཅན་པོ་ཡན་ལག་བཞི་པའི་དཔུང་དང་བཅས་འཁོར་ལོ་རྒྱུར་བའི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་
ཆེན་པོས་ལྷ་པའི་གདུང་བརྒྱད་སོགས་བསྟན་ལ་འཁྱུང་བའི་གཞན་སྟེའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་དཔའ་བཀོད་ཞིང་
ཆར་བཅད།

སྤྱིས་དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་བདུད་འཛེམས་རྩོུ་ཕྱགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱུ་པ་ཉིད་
 གྱིས་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་གཙོ་བོར་སྦྱར་པའི་སྤྲང་སྤྲིད་ཀྱི་ལྟ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་གྱི་དོད་ཉུལ་བའི་ཆོ་
 འཕྲུལ་སྤྱོད་ཆོགས་སྟོན་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཟེལ་གྱིས་མཐུན་ཏེ་དམ་ལ་བཏགས། སྟོག་སྦྱིང་བཞེས་ཤིང་བཅད་
 བཀོལ་བས། ཉི་འོག་སྟོའི་ཕྱགས་ཀྱུན་མཆོད་གཞིས་སུ་ཕུལ་བ་སོགས་ཡངས་པའི་ས་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་
 ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བྲིམས་བཅུན་པོས་དབང་སྦྱར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་བརྟེས་པའི་
 གནས་མཆོག་གྲུབ་པ་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྟི་གནས་དམ་པ། དཔལ་འབྱུག་ཀྱུན་དགའ་ལོགས་
 པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གདུང་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བབུང་བའི་

གདན་ས་ཆེན་པོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཉིད་དུ། དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ན་རོལ་བ་དེའི་བརྒྱུད་དུ་འབྱུངས་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་གདུང་རབས་གསུམ་པར་བྱོན་པ། དུས་གསུམ་མཐེན་པ་མཆོ་སྦྱེས་རྩི་ཆེའི་ཐུགས་རྩི་རྒྱས་གར་བྱབ་བདག་རྩི་ཆེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་འབྱུག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་པའི་སྤེལ་ལྷ་མིའི་གཙུག་རྒྱུན་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཆོས་སྤྱི་ལུགས་བརྒྱའི་འཕྲིན་ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། བསྟན་དང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བའི་སྒྲ་བ་ཡོངས་སུ་གང་བས། སྤྱི་ཞེའི་རྒྱད་པའི་ལྷན་ཆོགས་དུངས་ནས་ཕྱད་ཞིང་ཕན་བདེའི་ཀུ་མཉུ་གྱི་མཆོ་ཆེན་རབ་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དོ་མཆར་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་མཚོས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དབུ་ཅེ་རིམ་པ་གསུམ་ལྷན་ལུགས་རི་བཅས་པ་དང་། རིན་ཐང་མེད་པའི་རྒྱའི་ཆོགས་ལས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྦྱ་བརྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟེན་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་དག་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་སྟེ།

༡། བྱིས་འཕུར་གྱི་རྟེན་བཞེངས་དངོས་གཞིའི་རིམ་པ།

དེ་ཡང་གཙུང་ཁང་འོག་མ་སྦྱལ་སྦྱུའི་ལྷ་ཁང་གི་གཙོ་བོ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་ལ་སྦྱང་བའི་སྦྱ་ཆད་དང་མཐུན་པ་མི་ཆད་སུམ་འབྱུར་གྱི་ཅིས་དང་། བར་ཐོག་འོངས་སྦྱུའི་ལྷ་ཁང་དུ་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ཕུག་བཞེ་པའི་སྦྱ་མི་ཆད་ཉིས་འབྱུར། སྤྱིང་ཐོག་ཆོས་སྦྱུའི་ལྷ་ཁང་དུ་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་རྟ་མེད་པའི་སྦྱ་ཆད་གོང་དང་མཚུངས་པ། གསུམ་ཀ་སྦྱ་རྒྱ་ཐངས་དམར་སྦྱས་གཙུང་བ་ལྷོ་སྤང་ཐངས་མིག་མའི་ཉ་ག་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱལས་གྲུབ་པའི་ཆ་གསེར་ལ་འགྱུར་ཞོ་བརྒྱ་ཕྱག་དུག་དང་གསེར་ཞལ་ལ་སྦྱངས་བརྟལ་བྱས་པའི་ཞོ་བརྒྱད། དེལ་རྒྱ་ཆ་ཆ་གསེར་གྱི་བདུན་སྟོར་བཅིས་པའི་ཞོ་བཞི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་འོན་ཏེ་བཟང་པོའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ། གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་བཀོད་རི་ལྟར་གནང་བ་བཞིན། ཡུལ་ནི་སྤྱ་ལའི་བཟོ་རིག་སྤྱེད་ཀྱི་ཅེར་སོན་པ་འཕུལ་བ་པ་ཅན་དེ་ཅང་དང་། བརྟུངས་པ་རྩམ་འོང་། སྤྱ་བ་རྩམ་དེ་ཅ། གཞན་ཡང་རྟུང་བྱེད་མང་བ་དང་བཅས་ས་འབྱུག་ནས་བརྩམས་ས་སྦྱལ་གྱི་ལའི་བར་ལོ་སྟོར་སྤྱེད་དང་གཉིས་ལ་བཟབས་ནས་བསྐྱབས་འོང་། དེ་

བཞིན་ཐུབ་དབང་གི་སྐྱུའི་གཡས་གཡོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོག་པ་པའི་སྤྱན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་འདས་མ་
 འོངས་གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱུ་མི་ཆོད་ཉིས་འབྱུར་ལས་བྱུ་གང་གིས་ལྷག་པ། དེ་དག་གི་གཡས་གཡོན་
 དུ་འད་བྱང་སེམས་ཉེ་བའི་སྤྱི་བརྒྱད་རྣམས་མི་ཆོད་ཅམ་རེ་ལྷེ་མ་དུ་བཞུགས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 ཁྱི་རྒྱུ་ཡོལ་རྒྱུ་སྣ་དུག་པ་ཏའི་རྣམ་འབྱུར་བཅོ་བཀོད་ཀྱི་ཁྱད་དུ་འཐོན་པ་གསེར་བཟང་པོའི་མདངས་ཀྱིས་
 གཟི་འོད་རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་མཛེས་པར་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་བཅོ་བ་སྤྱུལ་སྐྱུ་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་སློབ་བཅས་ཤར་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱུལ་སྐྱུ་བསྐྱར་འཛིན་དོན་ཡོད་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་བསྐྱིས་ཤིང་། ཡང་ལྷེ་བས་བྱིས་ལ་
 གཡས་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་པར་གཙོ་བོ་འཁོར་གསུམ། རྩི་འཆང་། ལྷན་སྐྱེས། ཆོས་རྩི་གཙང་
 པ། ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ། དུག་པོ་ཕུར་གཤམ་ཅན། རྩི་རིན་པོ་ཆེ། རྩི་བཅུན་བསྐྱར་འཛིན། དཔལ་
 མགོན་ཕུག་བཞི་པ། ལས་ཀྱི་མགོན་པོ། དེ་བཞིན་གཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྩི་མགྱིན། འོད་དཔག་
 མེད། རྩི་སེམས་དཔལ། སངས་རྒྱུས་རབས་བདུན། གནས་བརྒྱ། དག་བསྐྱེན་རྩི་མེད། སྤྱིན་བདག་
 ཉལ་ཤར། ཀྲུལ་ཆེན་སྡེ་བཞི། རྩི་མག་མོ། མི་འབྲུགས་པ། རྩི་རབ་རྒྱུས། རིན་ཆེན་བཟང་
 པོ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས། ཕ་རྩི་ཡབ་སྤྱུལ། དག་དབང་བསྐྱར་འཛིན། ཆོ་དབང་བསྐྱར་འཛིན། ལྷ་
 མོ། རྣམ་སྤྱུལ། བཅོན། བག་ཡོད་པ། ཡང་སློབ་སྤྱོད་ལ་ཉེ་བའི་སྤྱི་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་བྱིས་རྣམས་
 སུམ་འབྱངས་ཆོས་རྩི་སློབ་བཅས་ཀྱིས་བཞེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བར་ཁང་གི་བྱིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་པ་
 བརྒྱ་གཅིག་ཞལ་ནམ་མཁའི་ཀྲུལ་པོ་ཅུ་ཕུག་བརྒྱ་པའི་གཡས་སུ་སློབ་དཀར། གཡོན་དུ་སློབ་མ་སློན་
 མོ། གཡས་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་གཅིག་ཕུག་བཞི་པ་གཙོ་བོ་འཁོར་གསུམ། ཆོ་དཔག་
 མེད། དུག་ཕུག་མ་རྟེ་ཀའི་ཞིང་བཀོད། འོད་དཔག་མེད། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ། སློབ་
 དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་གཙོ་བོ་འཁོར་གསུམ། ཆོས་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ཕུག་ །འབྲུག་པ་ཀུན་
 ལེགས། པར་གར་གྱི་དབང་ཕུག་ །འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་བའི་སངས་ཀྱི་ །འཛིན་རྩི་དབང་ཕུག་དམར་
 པོ། གྲུབ་རྒྱུ་ལུགས་ཀྱི་རྩི་མགྱིན་དཔལ་པོ་གཅིག་པ། གྲུབ་ཐོབ་སྐྱེར་སྐྱང་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྩི་མགྱིན་ཞལ་
 གསུམ་ཕུག་བརྒྱད་པ། གཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཁར་པ་ཏའི་གཡས་སུ་རྩི་བཟང་། གཡོན་དུ་སློབ་གཉེར་
 ཅན། རྩི་འཆང་ཡབ་ཡུམ། སྤྱིན་པའི་སྐྱུ། ཀྲུལ་བ་རིགས་ལྷ་ཡོངས་སྐྱུའི་ཆས་ཅན། སྤྱན་རས་

གསུམ། བླ་མོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས། ཐུབ་ཐོབ་སྐྱ་སྐྱེ། དག་དབང་བསྟན་འཛིན། ཆོ་དབང་བསྟན་འཛིན། འཇམ་ལ་ནག་པོ། ཐུགས་དམ་གཏོར་སྦྲུམ་གྱི་སྟེང་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ། ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས། སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཁར་པ་ཏི། བླ་དུ་ལྷ་མ་དཔལ་གསུམ། སྐྱོ་ཕྱོགས་གྱི་ལྷེབས་བྱིས་གྱི་གཙོ་བོར་དག་དབང་ཆོས་རྒྱལ། དེ་ཆེ་སེམས་དཔལ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དམར་སེར། ཐུག་ན་དེ་ཆེ། དེ་ཆེ་རྣམ་པར་འཛེམས་པ་མཐིང་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབས། རོ་བོ་ཆེ་དཔལ་ཨ་ཏི་ལ། ཁྲུབ་ཆེན་ལྷ་འཕེལ། ཀུན་སྤངས་སྐྱ་མའི་གར་མཁན། རྟེན་པོ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ། རྩ་ལ་སེར་པོ། རོར་རྒྱུན་མ། སྐྱོ་སྤྱང་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམ་ཐོས་སྤྲེལ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་ལ་རྣམས་གསེར་རྩལ་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་གི་རི་མོའི་འདུ་བྱེད་པ་ཡང་། གཙོ་དུས་གྱི་སྐྱབས་སྐྱོན་ལུགས་གྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་རྒྱུ་པར་གྲགས་པ་ལས་རིམ་པར་བརྒྱད་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་མི་པམ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྟོབ་རྒྱུ། དག་སྟོང་དག་དབང་ལེས་རབ། སྐྱལ་སྐྱེ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན། སྐྱལ་སྐྱེ་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས། སྐྱལ་སྐྱེ་ཀུམ་རྒྱུ་མཚོ། དག་སྟོང་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་སྟོབ་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་ལོ་ནས་ལོའི་བར་གཟབས་ནས་བཞེངས་པ་མཐར་གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛད་ཅིང་།

༥། བླ་མོ་ལྷ་མ་ཐུངས་ཞུགས་གྱི་རིམ་པ།

དེ་ནས་གཟུངས་འབུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་ལ་བླ་མ་ཐུངས་རིང་བསྐལ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་གར་བྱ་བཞུགས་པ་ལས། ཐོག་མར་གཙོ་བོ་ལ་སྟོན་པ་བྱས་པའི་དབང་པོའི་འཕེལ་གདུང་ཁུངས་བྱས་གཏིས། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱ་ཆོས་གྱི་དུམ་བྱ་དང་འཕེལ་གདུང་ལས་བྱས་པའི་རིལ་བྱ། སྟོབ་དཔོན་པདྨའི་ཆོམས་བཟར་བའི་རིལ་བྱ། རྟེན་པོ་མར་པའི་གདུང་། མི་ལའི་རས་གོས་རིལ་བྱ། དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུང་དང་དབུ་ལོ། ཕག་གྲུ་ཞང་གླིང་གསུམ་གྱི་གདུང་། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཙོ་བོ་པ་རྒྱ་རས་གྱི་ཆོམས་བྱོན་རིང་བསྐལ་ལྷ་དང་གདུང་རུས། སྐྱ་ཆོས་གྱི་དུམ་བྱ། རོད་ཆོང་པའི་གདུང་དང་ཐུགས་གྱི་དུམ་བྱ། ལོ་རས་གྱི་གདུང་། སངས་

རྒྱས་དཔོན་ནས་རྗེ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཡན་གྱི་དཔལ་འབྲུག་པ་ཞལ་ངོ་ཚང་མའི་སྐུ་གདུང་། དག་དབང་ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དབུ་ལོ་དང་ཆབ་སེར། བྱུང་ཐོབ་ཀྱན་དགའ་ལེགས་པའི་སྐུ་ཐང་བྱུང་ཐོབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ནས་
 མ། བྱུང་ཐོབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོམས་ཀྱི་དུམ་བུ་དང་སྐུ་ཆས་སུ་མ་ཆ་གཅིག་ མི་པམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དབུ་
 ལོ་མགུལ་སྒོམ། རྗེ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དབུ་ལོ། དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དབུ་ལོ་
 བུབས། མགུལ་སྒོམ། ཕྱག་ཅེ་སྒོར། སྐུ་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ། བཞུགས་འདིང་ཚང་མ། ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་བྱུང་དབང་གི་སྐུ་ལི་མ། མཐུ་ཆེན་དག་གི་དབང་པོའི་ཕྱག་བཟོ་ཅན་དན་དཀར་པོ་ལས་བྱས་པའི་
 འཕགས་པ་ཁས་པ་ཉི་མངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསྐལ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡབ་ཀྱི་ནང་རྟེན་དུ་སྦྱལ་བ་མེ་བྱུང་མ་དེ་དང་།
 གཞན་ཡང་རྗེ་ཉིད་རང་གི་སྐུ་འདྲ་ཕྱག་བཟོ་ཕྱག་ནས་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གདུང་བཞུགས་པའི་
 བྱིན་རྒྱབས་ཅན། སྒོ་བ་དཔོན་པདྨའི་སྐུ་དཔལ་དཀར་ལས་བྱས་པ། འཕེལ་གདུང་སོགས་གཟུངས་ཁྱད་
 པར་ཅན་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོ་དཔག་མེད་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་རེ་རེས་གཙོས་གོང་དུ་རྗེ་
 སྐད་སྒྲོས་པའི་གདུང་རུས། སྐུ་བལ་ན་བཟའ་སོགས་ཕལ་ཆེར་ཆང་བར་བཞུགས་ཤིང་།

གསེར་སྐུ་གསུམ་སྤྱན་མོང་སྒོལ་བར་དཔལ་དག་གི་དབང་པོའི་ཕྱག་ཚ་བྱེ་བ་མཆོད་རྟེན་དུ་བྱགས་པ་རྒྱུད་སྤྱེ་
 བཞིའི་ལྷ་རྣམ་གྲངས་བརྒྱ་དང་བཙོ་ལྷ་བཞུགས་པ་ལས་ གཉིས་གསུམ་གང་འོས་ཞུས་པའི་ཁ་གྲངས་ཉིས་
 བརྒྱ་ལྷག་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་འོག་སྤྱི་རིགས་རི་སྒྲེད་ལ་རིན་
 པོ་ཆེ་སྐྱ་ཆོགས་དང་སྤྱན་དང་བྱི་བཟང་པོའི་སྤྱེ་མས་སྤྱུས་ཤིང་། རྗེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་ཐལ་དང་བྱིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་རིགས་ཆང་བ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་སྤྱེས་མཆོག་མང་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་སྐྱ་ཆོགས་ཁ་ཆར་དུ་བཏབ་
 པའི་སྤྱན་འདམ་གྱི་ལྷ་གུ་ལ། མཐུ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདུད་འཛོམས་རྗེ་རྗེའི་ཕྱག་བཟོའི་སྐུ་པར་གཞན་
 ལས་ངོ་མཆར་དུ་འཕགས་པ་ལས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་བཙར་མར་
 འདེབས་པ་གནང་བའི་སྤྱན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་སུམ་སྤྱོད་བརྒྱུ་ཞེ་གཉིས། རྗེ་
 རྗེ་འཆང་བརྒྱ་དོན་གཅིག་ དེ་ཉིད་ཡུམ་ཅན་བརྒྱ་བཅུ་དུག་ རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཞི་བརྒྱ་སུམ་ཅུ། རྣམ་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཛིན་པ་བྱུང་བྱུང་སྤྲུལ་བྱུང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཡུམ་ཅན་བྱུང་བྱུང་། སྤྲོ་བ་དཔོན་པདྨ་ཆིག་
 འབྲུམ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱུང་རེ་གཅིག་ གླ་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་བྱུང་གོ་གཅིག་ རྣམ་རྒྱལ་མ་ཉིས་
 སྤྲུལ་བྱུང་དོན་གཉིས། མཆོད་རྟེན་ལྷ་བྱུང་བྱུང་གཉིས། བདེ་མཆོག་ཕྱག་མཇུག་ཞེས་སྤྲུལ་ ལྷ་སྤྲུལ་
 བཞི་བྱུང་དང་བྱུང་། རྩོམ་པ་མེད་བྱུང་། དྲག་པོ་དམར་ཆེན་བྱུང་བྱུང་། དགོངས་འདུས་གཙོ་བོ་དགུ་
 ཆོར་བདུན། བཀའ་བྱུང་གཙོ་བོ་ཆེ་མཆོག་དབྱུང་དགུ་མ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ། གཞན་བཀའ་བྱུང་ཆང་མ་
 ཆོར་ལྷ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་བྱུང་ཞེས་གཉིས། རྩོམ་འཛིན་གསུང་བྱུང་། གཤམ་རྩོམ་
 དབྱུང་གཤམ་དང་གཤམ་དང་མཇུག་གཉིས་ཉེར་ལྷ། འཇམ་དཔལ་ཆེ་བདག་ཉེར་ལྷ། རྩོམ་གཞིན་ལྷ་བྱུང་ཞེ་
 གཅིག་ ཆེ་དཔག་རྩེ་མེད་པ་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་ཆིག་སྤྲུལ་བྱུང་དོན་གསུམ། སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱུང་
 དོན་དྲུག་ མི་འབྲུགས་པ་བཞི་བྱུང་གོ་གཉིས། འཇམ་དཀར་ཆིག་སྤྲུལ་བདུན་བྱུང་སོ་བཞི། འཇམ་
 དབྱུངས་སྤྲུལ་སེང་ལྷ་བྱུང་། སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་ཆིག་གི་ཉིས་སྤྲུལ་
 བྱུང་། རྩོམ་གཞིན་ཆིག་འབྲུམ་ཉིས་སྤྲུལ་དང་དགུ། རྩོམ་གཞིན་པོ་བཞི་བྱུང་དྲུག་ རྣམ་འཛུམས་ཆིག་
 སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱུང་བཞི། མི་གཡོ་བ་དཀར་པོ་ཉེར་བདུན། ཡུམ་ཆེན་མོ་ཉིས་བྱུང་གཅིག་ སྤྲོལ་དཀར་
 སྤྲུལ་བྱུང་ཞེ་དྲུག་ སྤྲོལ་ལྷ་དེ་ཉིས་བྱུང་ཉེར་གསུམ། དབྱུངས་ཅན་མ་ཞེ་དྲུག་ དྲུག་སེལ་མ་
 བཅུ། མཁའ་འགྲོ་སེང་གཤོང་བྱུང་། སྤྲོ་བཅུ་ཆོར་བཅོ་ལྷ། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་བྱུང་གོ་
 གཅིག་ ལྷ་མོ་དྲུད་སེལ་མ་བྱུང་དགུ་བཅུ། ལས་མགོན་བཅུ་གསུམ། རྣམ་སྤྲུལ་བྱུང་དགུ་
 བཅུ། འཇམ་ལ་སེར་ནག་ཉིས་བྱུང་དགུ་བཅུ་རེ། ལྷ་མོ་ཉོར་རྒྱལ་མ་བྱུང་དང་དགུ་བཅུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 རང་རང་གི་སྤྲིང་པོ་འཛིན་གཟུངས་དང་སྤྱི་གཡོགས་གསེར་དཔུལ་མཆོལ་ཅི་རིགས་སྤྲུལ་བའི་ན་བཟའ་
 ཅན། ཁྱོན་གངས་གདུང་ཆོ་འབྲུམ་ཕྱག་ལྷ་དང་སྤྲུལ་གྱི་དགུ་སྤྲུལ་བཞི་བྱུང་གཅིག་རྣམས་ནི་ཐུབ་དབང་ཆོ་
 དཔག་མེད་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསེར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་འདས་མ་
 འོངས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་དང་བྱུང་སེམས་རྣམས་ལ་ཡང་གདུང་ཆོའི་རྣམ་གྲངས་དེ་བཞིན་བཞུགས་པའི་གྲངས་ཐོ་
 འདིར་མ་བཀོད་ལ།

༦། ཆོས་སྤྱི་རིང་བསྐལ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་སྐུ་དབང་སོགས་གསེར་སྤྱི་གསུམ་ལ་ཆོས་སྤྱི་རིང་བསྐལ་ལྷ་སྐུ་པའི་གཟུངས་འབྲུམ་སྤྱག་གསུམ། གཙུག་རྟེན་གསང་བ་རིང་བསྐལ་གྱི་གཟུངས་བརྒྱ་སོ་ལྔ། ཆོ་དཔག་མེད་མཆོན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་པའི་གཟུངས་འབྲུམ་སྤྱག་གཅིག་ལའོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཉི་སྤྱིང་འཕྲེང་སྤྱགས་དང་བཅས་པ་བཙུ་ལ། བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་དང་སུམ་བརྒྱ། བདེ་མཆོག་དམར་པོའི་གཟུངས་བཙུ་ལ། མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་བརྒྱད་ཁྱི་ལྔ་སྤྱིང་། རྟ་མཁྱིམ་གྱི་གཟུངས་བདུན་ཁྱི། སྤྱག་རྩོར་གྱི་གཟུངས་འབྲུམ་དང་ལྔ་སྤྱིང་། གཏུམ་པོའི་གཟུངས་དགུ་ཁྱི་ཉིས་སྤྱིང་། རྣམ་འཛུམས་གཟུངས་རིང་སུམ་སྤྱིང་ལྔ་བརྒྱ། རྩེ་བ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལྷ་གངས་ཚང་མའི་གཟུངས། སོག་ལོང་བརྟན་པའི་སྤྱགས་ལྷ་ཡུའེ་ཆིག་སྤྱིང་ལྔ་བརྒྱ་བཙུ་ལ། རིག་པ་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ཉིས་སྤྱིང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་པོ་ཉིས་སྤྱིང་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ལྔ། སུ་པ་རྟིལ་ཉིས་སྤྱིང་ཆིག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། མགོན་པོ་སྤྱག་བཞི་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉི་སྤྱིང་སོགས་མགོན་མངས་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་གཟུངས་ལྔ་བརྒྱ་རེ། མགོན་དམར་ཚར་བཙུ་ལ། དུད་སོལ་ལྷ་མོའི་གཟུངས་སྤྱིང་དང་ལྔ་བརྒྱ། ལས་མགོན་གྱི་གཟུངས་སྤྱིང་དང་ལྔ་བརྒྱ། རྣམ་སྤྱི་ལྔ་བརྒྱ། རྣོར་སྤྱི་པོ་མོའི་བདུན་བརྒྱ། འཛུམ་ལ་སེར་ནག་གི་གཟུངས་བདུན་བརྒྱ་རེ། ཡང་གཟུངས་མདོ་དང་བཅས་པ་ལ། རྣོར་བྱ་བཟང་པོའི་གཟུངས་མདོ་ཚར་ལྔ་བརྒྱ། དེ་མཆུངས་རྟ་གཟུངས། རྣོར་ལྷ་གསེར་འོད། འཕགས་པ་རྣོར་རྒྱུན་གྱི་གཟུངས་མདོ་རྣམས་ཀྱང་ཚར་ལྔ་བརྒྱ་རེ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཏུང་ཆ་དང་གཟུངས་སྤྱགས་རྣམས་གསེར་སྤྱི་གསུམ་ལ་སྐུ་མོང་དུ་གང་ཤོང་བཞུགས་པ་ལས། གཙོ་བོ་ལ་ཐེབས་ཀླུ་ཅེ་ཆོས་གྱི་ཀླུ་པོས་པར་དུ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་དང་མདོ་སྤྱོད་ཆོགས་ལས་བྱུང་བའི་གཟུངས་གྱི་པོ་རྟི་ཆང་འབྲིག་གཅིག་བདེ་མཆོག་ཅུ་བའི་རྒྱུད་ཉུང་དུ། དཔྱེས་རྩོར་གྱི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ། བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཆང་མ། བརྒྱད་སྤྱིང་པ་གསེར་བྱིས་གཅིག་དང་པར་མ་ཆར་གཅིག་སྤྱིད་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ། ཆོ་དཔག་མེད་པའི་གཟུངས་མདོ། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ། པདྨ་བཀའི་ཐང་ཡིག་ཆོས་རྩེའི་ཆོགས་ཆོས་མཛོ་འཁོར་མ། རྩེ་བ་སྤྱན་པའི་ཉི་མའི་ཞལ་འདོན་རྒྱུན་མཛོད་གྱི་གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་མའི་སྤྱག་དཔེ། ཆོས་སྤྱིད་གསོལ་འདེབས་སྤོན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་མང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཞུགས། དེ་

བཞིན་ཀླུ་བ་མར་མེ་མཛད་དང་བྱམས་པ་བྱང་སེམས་ཉི་བའི་སྐུ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཆོས་
སྐྱུ་འི་གཟུངས་མང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེར་འཛིགས་ནས་མ་བཀོད་ལ། གཞན་ཡང་གཟིམ་མང་
དཀར་བརྒྱད་པོ་བྱང་གི་རྟེན་གཙོ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཌ་མ་སྐྱུ་ལཱི་སྐྱུ་འི་གཟུངས་བྱང་ཡང་འདི་ལྟར་སློབ་
དཔོན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་པ་བརྒྱུད་པའི་རིལ་བྱ་དང་སྐྱུ་རགས་གཏེར་བྱོན་ལ། ཆོས་རྗེ་གཙུག་པའི་འཕེལ་གདུང་
རིལ་བྱ། ཞབས་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་རྣམ་ཀླུ་གྱི་སྐྱུ་ཆོས། ཆོས་རྗེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་ལོ་དང་
གདུང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གདུང་ཆ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་བརྒྱ་རེ་དགུའི་གཙོ་སྐུ་པའི་གཞན་ལྟ་བརྒྱད་དང་
བཙོ་ལཱི་སྐྱུ་པར་བཅས་ཁྱོན་བསྟོམས་གདུང་ཆ་བརྒྱ་ལྷག་པའི་ཁྱི་ཕྱག་གཅིག་དང་སྐྱུ་འི་རིང་བསྐེལ་ལ་སོགས་
པ་མང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྐྱུ་སོ་སོའི་པཌ་མ་དཔལ་པོ་གཅིག་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་
བདག་སོ་སོའི་འཁོར་ལོ་མཁས་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་གྱི་ཚུལ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱས་
པ། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཟབ་གོས་དར་རས་མང་པོ་དང་། སྤྲོད་དང་འབྲུ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆང་བས་
གཏམས་ཤིང་། ཁྱི་ནང་དུ་འདྲེན་པོ་ཆེའི་བྱམ་གཏེར། འབྲུ་སྤྲོད་ཁབ་ཆོག་ཁྱོ་བྱངས་སོགས་ནོར་སྤྲོད་ཀྱི་
བྱག་མང་པོས་གར་བྱར་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུངས་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་ཕྱག་བཞེས་
གཙུག་མའི་རྒྱུ་ལས་རྗེ་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་གོ་རིམ་འབྲུགས་འཆོལ་མེད་པ་རྒྱུད་སྤྲོད་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
བཞུགས་ཤིང་། གཟུངས་བཞུགས་འབྲུལ་བ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འདྲེན་སྟོན་ལ་མེ་དབང་གི་བགེགས་བསྐྱོད་
ཀྱང་སྐྱུ་ཆགས་སུ་གནང་བ་མཛད།

༧ ཡེ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཕོས་པའི་ལྷག་གནས་རབ་གནས་ཀྱི་རིམ་པ།

དེ་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་ཕ་མ་དྲི་ཞེས་པ་རབ་ཚྱོས་ལྷགས་པོ་རྟ་ལེའི་ལོ་འགོ་ཉིར་ཐུབ་ཏུ་
གཅིག་པའི་དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་དུས་ཆོས་བཟང་པོར། རྗེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་ལས་རྗེ་སྐྱུ་
གཟུངས་པའི་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཙུ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁུབ་བདག་
རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་རྗེ་རྗེའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་བསྐྱུན་
འཛིན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། གཞན་ཡང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དཔལ་རྗེ་རྗེ་གདན་

པའི་རྣམ་པར་སྐྱེལ་པ་མི་པམ་ངག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་མཁའ་རབ་གྱི་དབང་ཕུག་
 འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྟེན་མའི་བསྐྱེད་འཛིན་ཆེན་
 པོ་མཁའ་རྟེན་རྟོགས་སྤྲུགས་རྟེན་བདག་ཉིད་ངག་དབང་པ་རྒྱ་ལྷན་གྲུབ། ས་དམ་པ་སྤྲུགས་འཆང་ངག་དབང་
 འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེད་པོ་ལྟོ་ལས་དཔལ་འབར། ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
 གཟིགས་པའི་ཆོས་རྩེ་པད་དཀར་དོན་ལྷན། སྐྱེ་བར་འགྲོ་བའི་རྣམ་འབྲེན་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
 མཆོན། ཐེག་ཆེན་ཅེ་དཔོན་སྟོབ་གསང་བདག་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཆོས་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ་སོགས་སྤྲུགས་གྱི་
 དགོན་སྤེལ་སྟོབ་དོན་འཛིན་པ་མང་པོ་དང་། རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པ་རྣམས་གྱིས་
 དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་བཅུ་གསུམ་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པ་རྩལ་ཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་
 གནས་ཉིན་གསུམ་མའི་སྟོན་འགྲོའི་བག་གས་བསྟོད་གྱི་སྐབས། ཡབ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་གི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་
 མི་པམ་ངག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་དང་། མཚུངས་མེད་ངག་དབང་གྲགས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དོན་འཛིན་པ་པད་
 དཀར་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་གྱིས་ལྷ་མོད་དང་བཅས་དྲག་པོའི་ཆས་སུ་མཛད་དེ་འདུལ་བ་གི་སྟོ་ཆེན་ནས་སོ་སོར་
 བྱེས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྲུགས་གཡས་གཡོན་ནས་བག་གས་བསྟོད་རིམ་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་སའི་
 ཆོ་ག་ནས་གཟུང་སྟེ་གོན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་། དངོས་གཞི་དགྱིལ་འཁོར་བུམ་པར་བཅས་པ་རྣམས་
 བསྐྱེད་ཅིང་མཆོད་པའི་སྟོན་ནས་སྐྱེད་སྐྱེལ་ལྷ་དབང་བསྐྱེད་བ། སྐྱེ་བྱེ་བྲག་གི་མངའ་དབུལ་སོགས་སྟོས་
 བཅས་གྱི་ཕུག་ལེན་རྒྱལ་པས་བརྒྱན་པའི་རབ་རྩ་གནས་པ་ལེགས་པར་མཛད་པ་ལས་ཕྱི་ནང་དུ་དགོ་བའི་ལྷས་
 རོ་མཆར་བ་ཇི་སྟེད་དང་། གསེར་ཞལ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཆགས་ཤིང་སོ་སོའི་སྐྱེ་མདོག་གི་རྩེས་སུ་
 མཐུན་པའི་མདངས་སུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་དངོས་སུ་ཞུགས་པའི་མཆོན་མ་གསལ་བར་
 བྱུང་ཅིང་།

༩། རབ་གནས་གྱི་དགའ་སྟོན་ལེགས་འབྲུལ་ཞབས་བརྟན་གྱི་རིམ་པ་ཅི་གསོལ་སྐྱེལ།
 དེ་ལྟར་རབ་རྩ་གནས་པའི་བྲག་ཤིས་ལེགས་བུས་གྱི་དགའ་སྟོན་ཞབས་བརྟན་འབྲུལ་བའི་ཐོག་མར་གཞུང་ནས་
 བསྐྱེད་འཛིན་ལོར་བུས། བྲག་ཤིས་པའི་དགོ་མཆོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་བྲག་བའི་དྲི་བུལ་ལྟའི་གོས་

དཀར་སྐུ་ལ་འདྲེན་ལྷ་ལྷ་གྱི་ཡུག་རིང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གསེར་ཀྱང་བརྒྱ། དངུལ་ཀྱང་ལྷ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་སྐུ་
 དམར་པོ་གསེར་རྩལ་གྱི་མེ་རྟོག་ལྷུ་མཛེས་མ་སྐུ་ལྷ་སྐུ། གསེར་དངུལ་གྱི་སྟོང་སྟོང་ཉི་
 མཁོ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ལྷོ་མོན་གྱི་ཡུལ་སྐྱོད་ཆོག་གི་ཐོང་སྐུ་འི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 དང་ཆིབས་སྒྲིལ་འཁོར་གསེར་ཆས་གྱིས་བརྒྱན་པ་བྱུང་ལྷན་བཅས་སུ་ལཱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གདན་སའི་སྤྱག་
 མཛོད་པ་སྒྲིལ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་། དེ་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་དབང་འདུས་པོ་བྱང་གི་རྫོང་བཞུགས་འབྲུག་
 བསྟན་འཛིན། སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་དག་སྟོང་བསམ་གཏན་པད་དཀར། ཤར་སྤྱོད་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་རྩེ་
 སྤྱི་ལོ་ནས་ལུང་པ་ཤེས་རབ་ལྷན་གྲུབ། དར་དཀར་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་སྤྱི་ལོ་དཔོན་སྟོབ་རབ་བརྟན་སྐུ་
 སྤྱོད་སྐུ་སོ་སོའི་མི་བདག་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་སྦྱང་སྦྱང་གསང་སྤྱགས་ཆོས་སྤྱིང་གི་དཔོན་སྟོབ་
 སྤྱུལ་སྤྱ། གནས་ཆེན་སྤྱག་ཆང་གི་ཆོས་སྤེའི་སྒྲིལ་ལྷན་མཛེན་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་སྐུ་སྐུ་གསང་སྤྱགས་
 གསེར་རྩིང་གི་དཔོན་སྤེའི་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་སྤྱ་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་འབངས་འཁོར་སྤྱིན་
 བདག་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ལེགས་སའི་བཀྲ་ཤིས་ཞལ་དཀར་གྱི་འབྲུལ་བ་སོ་སོ་
 རས་རིམ་པར་སུལ་བའི་དངོས་པོའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་པ་དང་བཛོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་མཛོད་ཅིང་
 བཀྲར་སྤྱིར་བསྐྱོས་ལ།

དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོག་གི་འཁོར་ལའི་སྟོན་མོ་སྐུ་བས་གསུམ་བདག་པོའི་མདུན་སར་བདར་འོས་པ་
 དང་། ཡོན་འབྱེད་གནང་སྤྱིན་དཔལ་སྤྱིར་དབང་པོའི་མཛོད་ནས་སྤྱང་བ་ལྷ་སྤྱས་དག་འདུན་གསུང་ཆོག་པ་
 རྣམས་ལ་སྤྱི་འབྲུལ་དང་ལག་འབྱེད། གཞན་སྤྱོད་ཆོས་འདུས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆེ་སྤྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟ་དང་གསེར་
 དངུལ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཆོན་གྲངས་སྐུ་ལ་གང་འོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ བརྟུངས་བྱིས་འབྲུར་སྐུ་སྐུ་
 བཟེའི་རིག་བྱེད་འཛིན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱ་རྣམས་ལ་ཡང་གསེར་དངུལ་གྱི་དོང་རྩེ། དངུལ་གྱི་ཡོལ་གོ། ཤེར་བུ་
 སེར་ནག་ ཁྱེད་སྐུ་ཆེ་རྒྱུང་། ཤེས་དཀར་དམར། དར་རས་སྐུ་སྐུ་སོ་སོའི་ལས་བབས་དང་བསྟན་པའི་
 གནང་ཡོན་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་མགྲ་བར་མཛོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ལྷོ་ཁ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱིན་བདག་གི་གཙོ་བོ་ཐེམ་གཞུང་ཆོ་ཆེན་བརྒྱུད་གྱིས་གཙོས་པའི་ཐེད་ལུང་སྤྱི་ལོ་ཤར་ཡུལ་བུམ་ཐང་ཤར་

སྒྲིགས་དང་དཀར་ལུང་གསུམ་མགོན་འབྲོག་གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཆབ་འབངས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཆེ་རྒྱུང་སོ་སོར་དེ་བསྐྱུན་གྱི་གཡུ་དང་རྟ་མོར་དཔུལ་གྱི་ཡོས་གོ་ཁྲོ་བཅས་ལ་སོགས་པ་
རབ་སྟོན་གྱི་གནད་སྒྲིན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྦྱལ་བར་མཛད་ལ།

ཉི་ཤར་དེར་འདུས་སྐྱུ་སེར་གྱི་ཚོགས་པ་ཁྲི་ཕྱག་བཀལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཡིད་གྱི་ཤིང་རྟ་འགངས་པའི་མཆོད་
སྦྱིན་གྱ་ཞོམ་པས་དགའ་མགུ་རངས་པར་མཛད་དེ། ཐམས་ཅད་གྱིས་ལེགས་སེའི་དབྱངས་གྱིས་མགྱིན་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱགས་བཅོཅ་བྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་ངམ་ཐོས་པའི་
ལམ་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་ཆོ་རབས་གྱི་སྒྲིག་པ་བྱང་ཞིང་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན། སུ་ཞིག་དང་
ཅིང་གུས་པས་ཕྱག་མཆོད་རིམ་བཞིན་པ་ནི་ངན་འགྲོའི་སྤིང་པ་མཐའ་དག་སྤར་བསྐྱེལ་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་
མཐའ་ཕྱག་གི་དགོས་འདོད་མ་ལུས་འབྱུང་བར་གདོན་མི་བྱ་བས་ཀྱན་གྱིས་བསོད་ནམས་དང་ཐར་པའི་སྤྲད་དུ་
དད་པ་དང་གུས་པ་ཆེན་པོའི་སྦྱོ་ནས་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །རྣམ་གཞོན་གཉིས་འབྱུང་
དབང་པོའི་སྦྱ་ཞགས་གྱིས། །བབྱང་བའི་བཀྲ་ཤིས་བུམ་པས་ཚངས་པའི་སྦྱོ། །གནམ་གྱི་མཐོངས་ནས་
ལུགས་གཉིས་བདག་པོ་ཆེར། །མདོན་པར་དབང་སྐྱུར་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་གདུང་། །གང་གི་འཕྲིན་
ལས་རྣམ་དཀར་དུ་ཀྱུ་ལའི། །རས་བབྱང་ལས་འཐོན་ཐུབ་པའི་སྤྲང་བརྟན་གདུགས། །འཛིག་རྟེན་གདུང་བ་
མཐའ་དག་སྦྱོབ་བྱེད་པའི། །གཉིས་པ་དབེན་པའི་གྲིབ་བསིལ་འདི་ན་སྐྱུར། །སྦྱོན་སྦྱོན་ཆོས་བཞིན་ས་ལ་
སྦྱོད་པའི་དབང་། །མེས་དབེན་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་གང་། །མ་ཉམས་གསལ་བར་འདྲི་བའི་
རིག་བྱེད་མཁན། །འདི་ཀོ་མེས་པོའི་སྦྱོ་གོས་གྱིས་བྲན་ནམ། །ཕལ་ཆེར་སྦྱོན་བསགས་འབྱོར་པ་ཞི་
རུའི། །འབྲས་ལྟར་ལན་གཅིག་སྦྱོད་པས་རྩ་འབྲིན་བྱེད། །རྣམ་ཀྱན་མི་བྱད་འཕེལ་བ་དཔག་བསམ་
གྱི། །སྟེ་མར་མཚུངས་པའི་ལེགས་བྱས་འདི་མད་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་བསོད་ནམས་འཆི་མེད་བརྟུན་འདོད་
རྣམས། །ལོག་བསྐྱབ་སྦྱིན་སྦྱིས་གལ་དུ་མ་བསྐྱིགས་པར། །མོས་འདུན་ཨྲ་དེའི་བུ་ཡི་ཚོགས་ནང་
སྦྱོན། །མི་རིང་ཐར་པའི་མཁའ་ལ་སྦྱོད་པར་འགྱུར། །མཚུངས་མེད་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཧེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བབྱང་ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྟོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། །ཧེ་ཉིད་

གྱིས་དགྲ་བྱངས་ང་གཅིག་བཞེས་པའི་རྣམ་བྱུང་ས་འབྲུག་གི་ལོ་ནས་ས་མོ་སྤྱལ་ལོའི་བར་ལོ་སྟེང་དང་
གཉིས་སྐོར་ཙམ་ལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་མགོ་གྲུབ་པའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བཞེན་པར་བཅས་
པ་མཐར་གྱིས་གྲུབ་པར་བགྱིས་ནས་རབ་ཕྱོས་ལྷགས་རྟེན་ལོ་འགོ་རྟོར་ཆེན་བཅུ་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་
དགའ་སྟོན་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་སྟེ་བའི་སྐྱེ་བའི་བཅོ་བརྒྱད་
པའོ།།   །།

༼སྐུ་བཅུ་དགུ་པ༽

ལྷོ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་ཉར་གྱི་ཀླུ་ཁབ་ནས་རྒྱ་ཇོ་རུབ་ན་རན་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕྱག་འབུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱོར་
 རྒྱུ་། གནས་བརྟན་སྤྱི་དགུའི་བདག་པོ་དྲུང་འཕྲིན་ལས་འབྱུག་རྒྱལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཅམ་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྲུམ་པད་དཀར་ལྷན་
 གྲུབ་མཁན་པའི་ཁྱིམ་བསྐྱོ་བ་གནང་ནས་ཁྱུ་མས་སྤྱི་ཆོས་བཅུའི་དུས་སྟོན་གྱི་སྤྱབ་མཆོད་ཆེན་མོ་གར་
 འཆམས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་པར་འཇུགས་པའི་མཛད་པ་རགས་རིམ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་
 སྟོར།

༡༽ གཤུང་བརྒྱུད་གྱི་ཆེད་དུ་མཁའ་འགྲོ་བཞེས་པ་དང་རྩ་མགོའི་གདན་ས་གསར་བཞེངས་གྱི་དགོས་དོན།
 དེ་ལྟར་རྩ་མགོ་གྲུབ་པའི་བསྟེན་གནས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་རབ་དུ་གནས་པར་མཛད་
 པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་དུས་སྐབས་དེའི་ཆོ། དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་ཆོས་སྤྱི་དཔེ་ལས་གྱི་ཁ་ལོ་ལྷོ་གསུམ་
 མཐར་སྐྱུར་པའི་བཀའ་ཁྲིའི་སྟོན་པོ་སྤྲུམ་ཆེན་པོར་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་དུགས་པོ་དཀར་བརྒྱུད་གྱི་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་འཆང་བའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཆེ་བཞེས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགོངས་དབྱངས་
 མཆུངས་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཇི་རིམ་པོ་ཆེ་ལ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བདག་མོ་ཞིག་བཞེས་དགོས་པའི་གསོལ་
 བ་ནན་གྱིས་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་སྟོན་གྱི་ཡུམ་ཆོས་མཛད་མ་ཉིད་གྱི་རིགས་ལས་ཞིང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་ཡུམ་ད་
 ལེགས་ཀྱང་ཁབ་དུ་བསྐྱུས། སྐབས་དེར་སྟག་ཆང་ཆོས་སྤྱིའི་འདྲེན་པ་ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་གྱིས་
 ཞབས་བརྟན་གྱི་དངོས་འབུལ་དང་སྐྱབས་སྟོན་གསོལ་འདེབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར། ལེས་བྱ་ཀུན་
 གཟིགས་དགའ་ལེགས་དུ་མའི་དཔྱིད། །པས་རྟོལ་གཉིས་འཕྱང་ཆོགས་གྱི་གྲྲ་དཔེ་མས་པའི། །སྤྱི་བའི་
 སེང་གོ་དཔལ་ལྷན་དག་གི་དབང་། །བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཆངས་
 སྟོན་དྲང་སྟོང་བདན་པའི་གསུང་དེ་རིག་གོལ་གཉིས་ལྷན་གྱི་དགའ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་གྱིས་གསོལ་
 འདེབས་རྒྱུ་ཆགས་སུ་གནང་བ་བཞིན་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་སྐད་ཇི་ཉིད་གྱི་བཀའ་
 ལས། མ་གོ་བའི་ཆོན་པ་རེ་གཉིས་གྱི་སེམས་ལ་རང་གི་ཡབ་མེས་གྱི་གདན་སར་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལྟར་

འདེབས་པར་རང་འདོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་སོ་སྐྱུ་པ་རེ་ཡང་ཡོང་སྲིད་དེ་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡིན། སྤོན་ཞབས་དྲུང་
 རིན་པོ་ཆེ་མེ་འབྲུག་གི་ལོ་ར་བོད་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར་ཏེ་ལྷགས་སྤྲེལ་གྱི་བར་ལོ་ངོ་ལྔ་ཙམ་ཞིག་རྟ་མགོ་འི་
 གནས་ཀྱི་གཟིམ་ཕུག་གོང་མར་བཞུགས་དུས་ངའི་གདན་ས་ར་ལུང་གི་ཡང་དབེན་སྤོས་སྐྱུ་དཔལ་གྱི་ཆོས་
 སྤེའི་ཆབ་དང་དོད་པོ་འདི་ཡིན་གསུངས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་མཛད་ནས་དིང་སང་འདིར་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་
 ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དར་རྒྱས་འོང་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས་དགོངས་པ་གཏད་འདུག་པའི་དོན་གྱི་རྟེན་འབྲུང་
 ལ་བསམས་ཏེ་སྐྱུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་བསབ་ཕྱིར་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་དང་བཅས་པ་འདེབས་ཚུལ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ཡིན། སྤྱི་ལོ་འབྲུར་གྱི་གསེར་རྣམས་ཀྱང་དེད་རང་ལ་ཞབས་བརྟན་གྱི་དངོས་འབྲུལ་དུ་བྱུང་བ་ནས་
 བྱ་བ་མ་གཏོགས། སྐྱུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེད་བྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོད་མངའ་རིས་སྟོར་དང་དབྲུས་གཙང་
 ཁམས་ཀོང་བལ་པོ་སོགས་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་ཕུལ་བའི་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་གསེར་སེ་བ་
 གཅིག་ཙམ་ཡང་འདི་དག་ལ་གཏོང་བར་མ་མཛད་གསུངས།

དེ་ནས་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་བདག་དག་སྟོང་བསམ་གཏན་པད་དཀར་ཡང་སྐྱུ་བགྲེས་པ་དང་ལྷག་པར་དབང་
 པོས་མ་ལྷོགས་ཚུལ་ཞུས་པ་བཞིན་དགོངས་ཡངས་ཀྱིས་གདན་ས་རྟ་མགོ་རང་དུ་ཐུགས་དམ་ལ་
 བཞུགས། དེ་ཡང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་དེད་རང་གི་བྲམ་སྤེའི་དཀྱིལ་ནས་ཀྱང་དུ་དབེན་པོ་དང་། བསམ་
 གཏན་པད་དཀར་བ་གཉིས་ལས་དག་ལ་ཤུལ་མ་སྤྲུང་ཡང་མ་བྱུང་དུ་ཡང་མི་འོང་གསུངས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
 དགེས་པ་ལྟར། ཁོང་པས་ཀྱང་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་ཇེ་རིན་པོ་
 ཆེ་རང་མིན་པ་བསམ་སྐྱུ་མེད་པའི་སྤྲིང་དང་རྐང་གི་ཁོང་ནས་ཇེ་ལྷུ་སྲིང་ཡུམ་སྐུ་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་
 སོགས་པའི་ཞབས་ཏོག་རྣམས་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་ཞུས་པའི་ཚུལ་དེ་དག་དྲན་བཞིན་བསམས་བཞིན་
 ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པས་སྐྱུ་བས་སུ་མཆིའོ། །ཁང་ཞིག་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་ལས། ཐར་
 ལམ་བདེ་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ། འདྲེན་མཁས་ས་མཁན་དག་བའི་མཉམས། རྗེ་བཙུན་སྐྱུ་མའི་ཞབས་པད་
 ལ། རྣམ་གསུམ་དད་པའི་ནོར་ལྷན་གྱིས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཆོད་དེ་ལ། རྣམ་དཀར་དང་བའི་ལྷག་
 བསམ་གྱིས། རྣམ་ཀུན་བསྐྱེད་འཛིན་མིན་ནི། །

༢༧ སྤྱི་མཐུན་གྲོ་མག་གོང་པ་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱོ་བཞག་ག་ནང་བ་དང་མཆོད་རྟེན་སྦྱང་དུ་བྱེད་ཏེ་
ཆོས་ལ་ཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་མཆོད་རྟེན་སྦྱང་པོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ཞལ་བཀོད།

དེ་ནས་དཀར་སྤེལ་གཤམ་པ་དཔོན་སྤོང་ཕུན་ཚོགས་སྤྱི་བུ་ལྷོ་པ་གནང་། ལྷ་མ་པ་དཀར་སྤོང་
གྲུབ་ཀྱང་མི་རིང་བར་མ་ཐག་པོར་ཕེབས་དགོས་ཚུལ་གྱི་ནང་གི་བསྐབ་སྤོང་དང་ཚོགས་སུ་འདུག་ཐེངས་བསྟོད་
སོགས་མཛད་ནས་རེ་ཞིག་སྤྲུག་ཆང་ཆོས་སྤེལ་དུ་ཕེབས། རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དེར་རབ་སྤོང་གི་ཐུགས་ཐེལ་
སོགས་མཛད་པ་རགས་རིམ་རྣམས་གྲུབ་བསྐྱུན་སྤྲུང་ཕེབས་ལམ་འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྱིངས་ནས་དཀར་སྤེལ་སྤོང་
ཅུང་ལ་བརྒྱད་དེ་མཆོད་རྟེན་སྤྲུང་དུ་ཕེབས། ཕུ་དགོན་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱོདས་ནས་མདའ་ཐེད་འཛམ་གླིང་
ཡན་དང་བར་དཀར་སྤེལ་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནས་ཁོ་ཆེན་པོ་བྱངས་མེད་ཚོགས་པ་ལ། དགོས་པ་ལ་
དཔལ་མོ་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་རིག་གཏང་
བཞུས་ཡུང་གཏོར་དབང་གི་རྒྱ་བས་དང་བཅས་པ་སྤུལ་བས་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་
མཛད་ཅིང་།

སྤྱིན་པ་དག་སྤྱི་སློམ་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱུང་བ་རྟ་སྦྱང་མེད་ཏེ་ག་གི་ཚོགས་པས་མ་གྲིས་མི་བྱབ་པས་བཀྲར་སྤྱི་གྲ་
 འོས་པ་ཞུས། དེར་ས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཡང་སྤོན་
 དུས་ཡབ་མེས་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོས་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་
 བའི་རྟེན་འབྲེལ་རི་ལྗར་བསྒྲིགས་པ་བཞིན། དེར་ཡང་ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་འཚམས་པ་ཞིག་འདེབས་པར་
 དགོངས་ཏེ་ལུམ་རྩེ་བརྩམས་དུང་དང་བཀའ་བསྟོན་གྱི་ཐོག་ནས། གཟིམ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བུ་ལ་མི་རིང་
 བར་དབུ་ཅེ་བདེ་ཡངས་བྱམས་དང་ལྷགས་རི་བཅས་བསྐྱིད་དགོས་པའི་ཞལ་བཀོད་ཀྱང་གནང་སྟེ་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་འབྲུག་སྤྱངས་ཐང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་པོ་བྱང་གི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་དཔུགས་བརྒྱའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི། རྣམ་པར་དགའ་པའི་བ་དན་ཆེ། །ཕན་བདེའི་དར་ལྗེ་རིང་རྒྱུད་
བ། གྲིད་རྩེར་འདེགས་འདི་ཨོ་མ་མཛར། །དེ་ནས་ཐུགས་སྒྲས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོག་ལས་ལ། སྤར་གྱི་རབ་

གནས་ཀྱི་སྟོན་མེད་སྐྱ་སྐུ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱལ་པ་ལག་འབྱེད་སྤྱི་འབུལ་དང་བཅས་པ་དག་སྤུལ་བར་མཛད་ནས་ལོ་སྟར་གྱི་བསྐྱབ་མཚོད་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

༣༡ རྒྱ་ལྷ་ཁ་ནས་ར་ཚ་རུབ་ན་ར་ཡན་འབུལ་བ་ཕུལ་བར་བྱོན་པ་དང་དགའ་སྟོན་གནང་བ། ཡང་གང་གི་ཆོ་ས་གཞི་ནོར་འཛིན་བྱ་མེད་ལྟོ་བ་རྩ་སྟོན་གྱི་གོས་དང་བུལ་བའི་ཚུལ་ལ་ཅི་ཡིང་ནགས་ཆལ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་བགའ་འཇུག་སྤྱ་གཉི་མཆེ་བ་སྟོན་པ་དག་ལ་མེ་ཏོག་གི་རིགས་རྣམས་ལྷག་པར་ཡང་དགའ་བས་སྟོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པ་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མེད་དུས་ཚོགས་ལ་ཉེ་བར་བབས་པན། ལྟོ་སྟོགས་སྟེ་ཉར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རྒྱ་ཚོན་པོ་ཕྲ་མ་ན་རན་གྱི་ཆོ་བར་གྱུར་པ་རྒྱ་ཚ་རུབ་ན་རན་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་ནས་བརྒྱུད་དེ་གཤན་ས་ཆེན་པོར་ཕུག་འབུལ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ་ལ་སྐྱེབས། དེར་རྒྱ་ཚ་འདི་པ་གོང་ས་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པར་ཡིན་ཏུ་འབྱོར་བའི་རྒྱ་ཚ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་མཐོང་གསལ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་གསུངས།

འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིད་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་འབྱུར་པ་དེ་ལྟའི་བཀོད་པ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་བྲལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཡང་རྒྱ་ཚ་ཉིད་ཇི་ལྟར་སྟོད་ཀྱི་རིང་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱལ་པར་སྤུལ་བ་གནང་། རྒྱ་ཚ་གྲུང་གོང་ས་ཞབས་བྱུང་མས་ཡར་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསེར་དུལ་གྱི་དོང་ཅོ་མང་པོ་དང་། རྒྱ་དེ་གཉིས་དང་དཀར་ཡོལ་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོད་སྤྱད་ཀྱི་རིགས་དང་། རྒྱ་དར་ཚོན་ཕྲ་སྟོ་ཚོགས་འབུར་ས་ཀ་ཤི་ཀ་ཡུགས་རིང་རས་དཀར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་འབུལ་ཡང་གཏོས་ཆེ་བ་ཕུལ། དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མགོན་པོ་བསྐྱབ་མཚོད་ཀྱི་སྟོན་གཟིགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གྱི་བཀོད་པ་ས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ། གཤིན་རྗེའི་གདོང་བརྒན་གྱི་ས་བཅགས་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་འབག་འཆམས་ཞུ་ནག་རིག་མ་བཅུ་དུག་སོགས་འཆམས་ཀྱི་རིགས་སྟོ་ཚོགས་པའི་ལྷ་དཔོན་མོ་འང་སྟོན་པར་མཛད་ནས། ཏྲ་སྒྲ་འཁོར་གསེར་ཆས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བྱུང་དང་།

གཞན་ཡང་རྟ་བླ་མང་པོ་དང་ལྷགས་སྒྲུབ་སྤྱི་ཚུ་དོས་དར་གོས་གསེར་ཐོད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་གནད་
 སྤྱིན་དང་བཅས་པས་རྒྱ་ཚྲུལ་སྒྲོན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མགྲུབ་པར་བཀྲིས་ནས་སྤྱི་རང་གནས་
 སུ་སྒྲོག་པར་མཛད་དོ། ཇི་ལྟར་འགྲོ་བའི་དོན་བརྩོན་སེམས་དཔའ་རྣམས། ཇི་སྟེད་འགྲོ་བའི་ལམས་ཀྱི་
 རྗེས་ཞུགས་པས། ཇི་བཞིན་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་ཐབས་རྒྱུ་གྱིས། ཇི་སྤྱིད་འགྲོ་ཀྱན་པན་བདེར་འགོད་
 འདི་མཛད། །

༧ རྩལ་ཕྱིན་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་མཛད་རྣམ་དང་དགོངས་རྗེས་མཐུག་པ་དང་དཔོན་སློབ་རབ་
 བརྟན་དགོངས་ཞུའི་ཚབ་རྩེ་ཆོས་རྗེ་ཆུལ་ཁྲིམས་འབྲུང་གནས་དར་དཀར་སྤྱི་སྤྱོད་བསྐྱོད་བཞག་གནད་པ།
 སྐབས་དེར་དགོན་སྟོང་བསིལ་སྤྱི་དཔོན་མོར་བུའི་སྤྱི་སྤྱོད་དཔོན་རྩལ་ཕྱིན་ལས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁྲུང་སྤྱི་རྩུང་
 བུའི་བྱས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཞུགས་ཏེ། ཞབས་རྩལ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དགོ་བསྟེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་
 དགོ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་བཞེས། དཀར་བརྩུད་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དབང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྲུང་
 བུམ་པ་གང་བྱའི་རྒྱུ་དུ་གསལ་ཅིང་ཐུགས་རབ་མཆོག་རྩལ་ཡངས་པས། སྤྱི་མ་གསུམ་གཞུང་། སོ་ཐར་
 འགོལ་ཆེན། དབྱེས་རྩེར་གྱི་རྩུང་བརྟག་པ་གཉིས་པ། འགོལ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱན་འབྲ། བདེ་མཆོག་རྩེ་
 རྩུང་། བདེ་མཆོག་རྣམ་པའད། བསྟེ་འཕོ་འགོལ་ཆེན་སོགས་རྩུང་སྤྱི་མང་པོ་ཐུགས་འཛིན་གནད་སྤྱི་དགོ་
 འདུན་འདུས་པའི་དབྱས་སུ་ཆོགས་རྒྱགས་ཁྲུང་སྤྱི་ཏེ་མཁུན་པ་ཆེ་བར་བྲགས་ལ། གནས་བརྟན་པ་དང་
 དཀར་འབྲུང་གནས་ལས་བསྟེན་པར་རྗེས་པར་མཛད། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ་པ་ལྷན་སྤྱི་མ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 འཁོར་ལ་བརྩོན་པས་སྤྱི་དཔོན་གོ་བདུན་པའི་བསྐྱབ་པ་དུང་ཕྱུར་མང་པོ་སོང་བས་མཐུ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
 རྩུང་ཏེ། དུག་པོ་མཛོད་སྤྱི་དང་ཀྱི་མནན་སྟེག་འཕང་གསུམ་བསད་བསྐྱོག་བསྐྱུང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་
 ལས་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཡང་མང་དུ་གནད། རྩུང་དུ་བསྐྱབ་པ་སྤྱི་པ་དང་གསོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་དཔོན་
 མཛད། སྤྱི་ནས་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་དབང་ཆོས་ཁྲུང་མང་པོ་གནད་སྤྱི་མཁན་པོ་ལྟར་བྱར་བྱུར་པས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞུག་གི་མོར་བྱར་འཁྱུར་བའི་གྲས་འདུན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཁྲུང་། སྤྱི་བྱེས་ཏེ་ན་ཆོད་ཡོངས་
 སུ་སྤྱི་པར་བྱུར་བས་རེ་ཞིག་དབང་འདུས་སོ་བྱང་བཞུགས་ཅིས་བྱས་ཐེབས་པར་བདེ་ཡངས་ནས་གདན་ས་

ཆེན་པོར་ཕྱི་ཕུག་མཛད་པའི་དེ་མོད་དུ་སྐྱུ་བསེར་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་གྱིས་འབྱོན་མ་ཐུབ་པས་སྐྱར་གནས་
བརྟན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་ཁང་དུ་ཕེབས། དེར་དགོ་འདུན་སྤྱི་སྒོས་ཐམས་ཅད་ནས་བརྟན་བཞུགས་སྐྱུ་རིམ་
སོགས་མང་དུ་ཕུལ་ཡང་སྐྱུ་དྲངས་སུ་མ་སོང་བས་དེ་ཞིག་མང་འཛོམ་གྱི་ཆོགས་ལས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་
ཐུགས་སྤྲོགས་པས། སེ་བ་ལའི་དགོན་པར་ཕེབས་ཅིས་ཀྱི་ལམ་བར་ནེའུ་གསིང་གི་སྤང་ལྗོངས་ལ་རབ་རྩ་
དམར་བའི་མེ་ཏོག་གི་ཕོན་པོ་མང་དུ་རྒྱས་པ་ཨམས་ཏོག་ལྗོན་པའི་འཕྲང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་རི་སྐང་
ལིན་རྩ་དྲངས་སྤྱོ་བ་ཞིག་རྩ་སྐྱུ་ངལ་བསེའི་རྣམ་པ་ཅམ་ཞིག་མཛད་པའི་འཕྲོ་ལ། དེ་ཞིག་ཞིང་འདྲིའི་མཛད་པ་
མཐར་སོན་པར་དགོངས་པས་གདན་སའི་སྤྲོགས་ལ་ཞལ་བསྟན་ནས་སྐྱུ་རས་ཡུད་ཅམ་གཟིགས་པས་སྤོན་
ལམ་འདྲ་གནང་ཞིང་མཇལ་བའི་མཐའ་མ་བཞིས་ཏེ། ཕུག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕུག་རྒྱ་མཛད་དེ་ཕའ་
དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་གནང་སྟེ་དགུང་རྩིང་སྟེལ་ང་དགུ་བཞེས་པའི་རྩ་ལོ་དཔོ་ལྷའི་ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་ཞི་བར་
གཤེགས།

དེ་ནས་གཙང་པོའི་འབྲམ་ཏེ་བར་པ་ཆ་ཆེན་གསལ་རིན་གྱི་གཟིམ་ཕུག་ཡོད་པའི་གནས་སུ་སྐྱུར་གདན་དྲངས་ཏེ་
སྐྱུ་གདུང་བཞུགས་འབུལ་སོགས་དགོངས་ཇོགས་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཞུང་གི་ཕུག་མཛད་ནས་ལེགས་པར་
གནང་། ཕྱིས་སྐྱུ་གདུང་འགའ་ཞིག་ཅུ་གང་ལྟ་བུར་སྐྱུར་པ་མ་ཁན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་ཕུག་ན་
འདུག་པ་རང་གིས་ཀྱང་མཇལ་ལོ། །རི་དབང་ལྟ་བུར་སྐྱུ་ནི་ལྟན་ཆགས་ལོང་། །མཁུན་རབ་རྒྱ་མཆོའི་
གསུང་གི་མཛོད་འཛིན་པ། །མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕུག་ཕུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །རྫོང་རྫོང་དཔོན་དེ་ལ་
བདག་གསལ་སོ། །

དེ་ནས་ཡང་དུས་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆུ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་རིམ་པར་འདས་ཤིང་སོང་བས་ས་གཞི་
དམིད་ཀྱི་མཛེས་མའི་ལང་ཆོ་གསར་པའི་མདངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས་པའི་ལམ་ལས་སྐྱར་ཡང་གདན་ས་
ནས་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས། དེར་དཔོན་སྟོབ་རབ་བརྟན་ཡང་ན་ཆོད་མཐོ་བས་མི་
ལྟོགས་ཚུལ་བྱང་བ་བཞིན་དགོངས་གོལ་གྱིས་དབང་འདུས་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས། ཆོས་རྗེ་ཚུལ་བྲིམས་འབྱུང་
གནས་པ་དར་དཀར་སྤྱི་སྐྱར་བསྐྱོ་བ་གནང་། དུ་མཛད་ཆེན་མོ་བསམ་མ་གདན་བསྟན་འཛིན་ཡང་ལོ་མང་པོའི་

བར་དུ་འགན་དུ་འཁུར་གྱིས་ལྷོ་བས་རེ་ཞིག་ངལ་འཛོལ་ཞུས་པ་བཞིན་གདན་ས་ལྷགས་རིར་ཐུགས་དམ་ལ་
ཞུགས།

༥། རྗེ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་མཁན་རབས་གསུམ་པའི་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ་བ་དང་དབུ་མཛད་བསམ་
གཏན་བསྟན་འཛིན་དགོངས་ཞུའི་ཆབ་ཏུ་སློབ་དཔོན་མི་པམ་དར་རྒྱས་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ།
དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྟ་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ཐ་རྒྱུད་ས་གས་ཉ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་དུས་
ཆེན་བཞི་འཛོམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་ཆར་ཆོས་ཀྱི་དུང་དཀར་པོ་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ནས་དབྱངས་སུ་འཆར་བའི་སྤྱོ་
ཡིས་གནས་བརྟན་སྤྱོད་དགའི་བདག་པོའི་སྟན་གསལ་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་སྤྱོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
ཅི་ཡང་མཆོན་པའི་དགའ་སྟོན་མང་སྟོལ་ཟུང་སྟེལ་དང་ལྷན་ཅིག །མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དཔྱིད་དུ་བསྐྱགས་པ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་མཁུན་རབ་ཀྱི་དབང་ཕྱག་སྟོམ་བཙུན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་
པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཞེས་མཆོན་དག་ལེགས་འཆང་བ་དེ་ཉིད། རིག་འཛིན་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་གཙུག་གི་
མཁན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་མཛོན་པར་མངའ་གསོལ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་དག་ལེགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །མཁན་
ཆེན་འཕགས་པའི་དབྲུ་བཙོམ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །ཞབས་སེན་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྲིས། །ཐུབ་པའི་
རྒྱལ་ཆབ་ཉིད་དུ་མངའ་གསོལ་བའི། །ལེགས་བྱས་རྒྱ་མཆོའི་ཤིས་བཟོད་ཅི་ཡང་མཛད། །ཀྱན་གཟིགས་
ཐོས་པའི་འདབ་མ་རབ་རྒྱས་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷག་བསམ་མངའས་ཀྱིས་ཡོངས་མཛོས་ཤིང་། །སྟོམ་བྱུང་
རྣམ་གཉིས་གྲུབ་པའི་བཅུད་སྟོན་པ། །པད་དཀར་འདུས་ཆོའི་རྒྱན་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །དེ་དེར་
བསྐྱལ་བཟང་བྱིན་རུ། །སྤྱིན་བཞིན་འདུས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རོས། །རང་རང་འདོད་པའི་རེ་སྟོང་བར། །
མཛད་འདི་གང་གི་རྣམ་ཐར་རོ། །

གང་གི་ཆེ་འདུལ་འཛིན་རིག་སྤྱགས་འཆང་བའི་དབང་པོ་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་མདོས་ལ་སོགས་པ་མདོ་
དང་གསང་བ་སྤྱགས་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་སློབ་དཔོན་མི་པམ་དར་རྒྱས་ཀྱང་དབུ་
མཛད་ཆེན་མོར་བསྐྱོ་བ་གནང་། དེར་གསོལ་ཇི་ཐོག་ལ་ཐུགས་སྐྱུ་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་ན་རྗེ་རིན་པོ་

ཆེད་སྐྱེ་རི་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་མཛེས་ཤིང་བརྗེད་ཆགས་པའི་གསུང་གི་དབང་པོ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
བཞིན་དུ་གསལ་པོར་འཆང་བས། དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིགས་སྟེང་གི་སྒྲུང་དོར་མ་ལུས་པའི་སྤྱན་པ་མཐའ་དག་བསལ་ནས་སྐུ་ལ་ལྷན་སྟེང་
གི་པར་ཆོ་ཅི་ཡང་བཞད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་ལ། ལྷག་པར་སྒྲུ་མ་མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དབུ་མཛད་ཞལ་
རྣམ་པ་གཉིས་ལ། སྤར་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱེ་འདི་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྟེང་དུ་ད་དུང་བཀྲ་ཤིས་ཡར་
འཛེགས་ཤིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུ་མ་པའི་རེ་བས་བྱེད་མཁན་སྟོབ་གཉིས་གདན་དྲངས་པ་ཡིན་ན། དགོ་
འདུན་གྱི་སྤྱེ་འདི་སྤྱི་འདུལ་བ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤྱོམ་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་བུར་ཁྱེད་ཀྱིས་མཛེས་པའི་སྟེང་
དུ། བློ་གསལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོབ་བཅས་དང་རྫོགས་རིམ་ངས་དོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བྱུང་དུ་
འཇུག་པའི་ཉམས་ལེན་དང་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སོགས་ཀྱི་དང་ནང་གི་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ས་ནས་སྟོབ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཐོན་པའི་གནད་ལུས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤར་སྒྲུང་འཛོལ་མེད་
དུ་བྱེད་པའི་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྲུང་སྤངས་ཀྱི་བཟོན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་དཀར་བརྒྱད་ཀྱི་བཟོན་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཉིན་མོར་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་སྤྱི་སྟོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་
བཞུགས་པ་ཞུ། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་གྲོག་པ་དང་། །ཁ་ཏོན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་གནས་ཤོག། རྟག་
པར་དགོ་འདུན་མཐུན་པ་དང་། །དགོ་འདུན་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅིས་སྟོན་ལ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་
རྟེན་བཅས་པའི་གསུང་གི་ཕེབས་སྟོན་གནད་དུ་འགྲོ་བ་མང་པོ་ཞིག་འདོམས་ཆེར་སྐྱུལ་བ་གནད་ངོ་། །

དེ་ཡང་མདོ་ལས། གནས་བརྟན་བགེས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དགོ་སྟོང་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྟེན་
བཀྲར་བྱེད། གླ་མར་བྱེད། རྗེད་པར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་པས་རྒྱུ་ཉི་ནང་གི་ལྷ་ལྟེན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་ཤིང་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན། མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་
དབང་ཕྱག་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནང་གི་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་གཟིགས་པ་
མཆོག་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། ཕྱི་ཀྱན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་མཛེས་ལ་མཁས་པའི་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་ལགས་པས་དགོ་
འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གན་པོ་རྣམས་ཕྱད་དུ་བཀྲར་ཞིང་གླ་མར་བྱེད་པ་དང་། བར་མ་དང་གསལ་བྱེད་རིགས་

རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ལ་གང་བབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནད་དུ་ཕེབས་པའི་གདམས་ངག་གིས་ལྷུང་བ་ལས་སྒྲོང་
 ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་འདུལ་བའི་རྣམ་
 གཞག་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟེན་པ་དང་བསྐྱབ་པ་ལས་སྒྲོར་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་བཤད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་སྤྲུལ་བྱིད་དུ་འཆད་པར་མཛད་ཅིང་།

ཀླུ་སྐུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཡོངས་སུ་མགྲ་བའི་ངོས་ནས་ནང་
 ཁྲིམས་ལ་ཞིན་ཏུ་ནོན་ཆེ་བ་བཅས་སྤྲུལ་ནས་བསྐྱོབ་རྒྱུ་གཞོན་གྱི་རིགས་ཞིན་ཏུ་མི་བསྐྱུན་པ་དག་ཀྱང་སྤྱི་
 འབྲུམས་པས་ཞི་དེས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཉི་མས་པར་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་རིམ་པར་
 ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་ལས་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་ཐོག་མར། གསོ་སྦྱོང་གི་
 གནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ་མདོ་འཆད་པ་ནས་གཟུང་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒོལ་
 གཏོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་མཛད་པས་བསྟན་པའི་རྣམ་ལངས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་
 དགོངས་ཡོངས་སུ་ཁངས་པའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བསྟན་གསེར་གྱི་མཆོད་སྦྱོང་ཆེན་པོ་
 དེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་སྤྲུལ་ཞགས་རིང་རྒྱུང་བའི། མཁན་ཆེན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དམ་པ་ཡི། མཐུ་སྟོབས་
 དཔུང་པས་བྱེན་དུ་འདེགས་པའི་མོད། ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ་རིག་འཛིན་འདུས་པའི་སྤེར། སྒྲོབ་པ་ཐོས་
 བསམ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན་ཡང་དག་འཛིན་གི་བྱ། འབྲན་པ་ཇི་བཞིན་དུས་
 འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས། །

༦། འདུལ་ཁང་ཆེན་མོར་བཀའ་དབང་གནད་བ་དང་ཞབས་དུང་སྤྱི་འབག་ཆེན་མོ་བཞེངས་དབུ་བཙུགས་པ།
 དགེ་འདུན་ནང་ཆང་རིགས་ཅན་བཅད་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱ།
 དེ་ནས་འདུལ་ཁང་ཆེན་མོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེ་དང་ཕྱིའི་སྤྲུལ་ནང་གཟན་གྱི་རིགས་
 སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུབ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གསང་སྤྲུག་ཁྲོ་བོའི་དབང་
 རྒྱལ་པ་སྤྱིན་བྱེད་དུ་སྤྱུལ་བར་གནད། འདི་ལོར་ལུབ་བརྗེད་ལོང་ཕྱོགས་སུ་འདམ་སང་རྫོང་ཡང་གསར་

བརྒྱལ་གནང་ནས་ནང་རྟེན་དུ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་འབག་བཅས་སྐུ་ལ་བས་དེ་
ཕྱོགས་སྐྱེ་པོའི་ཁ་གཏོན་ལྟ་བུར་སྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་སྐྱབས་ལེན་ཏུ་ཆེ་བར་བྱུང་ངོ་། །

གང་གི་ཆེ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འབག་ཆེན་མོ་གསེར་ཟངས་ལས་བསྐྱབ་པའི་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་ཉྫན་
མོ་འད་རྒྱས་པར་གནང་། དུས་དེ་དག་གི་སྐུ་བས་ལེག་ཏུ། འགའ་ཞིག་ནང་འབྲས་ཀྱི་སྐྱོང་གཞི་ཞིག་ལ་
བརྟེན་སྟན་གསལ་ཕབ་པས། ཚེད་གཞིའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཆད་ལ་ངེས་པར་ཐུག་པ་དགོངས་ཏེ། དེ་འཕྲལ་དུ་
མང་སྟོལ་དང་ལྷན་ཅིག་དགོ་འདུན་ཆོགས་སུ་ཕེབས་ནས། སྤྱིར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱིགས་རྣམ་གཞག་རྣམས་
རྒྱལ་སྐུ་འབག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བཅའ་ཡིག་ཏུ་རི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤང་སྤང་འཛོལ་
མེད་ཅིག་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པར་ཞུགས་པའི་འཁོར་རྣམ་བཞིའི་
རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉྫན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཐ་ན་དགོ་བསྟན་གྱིས་ཀྱང་བཏུང་བར་རུང་བའི་ཡུལ་དུ་གནང་
བའི་གོ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཐུང་བར་མ་སྒྱུར་པའི་ཆད་འདི། གཞན་དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་སྟོང་བསྟན་པར་
རྫོགས་པ་དག་གིས་སྤྱད་པའི་འོས་སུ་ལྟ་གཤམ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པའི་སྐབས་འབྱུང་ཆད་
དང་བཅས་པའི་ཆད་སྟོས་པར་འབྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ་ཞེས་སྤྱད་སྟོམ་ཁས་སྤང་གི་གནས་
ལས་འགལ་བའི་སྤྱི་མ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ལྟར་བའི་ཉེས་པ་ལྟ་ཞིག །འཕྲལ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་
ཆེན་པོའི་ནང་དུ་བསྟོན་པ་རྣམ་གཏོན་གྱི་རིགས་དང་སྐྱོ་སྤྱིགས་སོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་པལ་ཆེར་ཡང་འདི་ལ་
བརྟེན་པ་མང་བ་བཅས་འགལ་ཆབས་ཆེན་པོར་འབྱོར་བ་འདུག་པས། འདི་རིགས་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་ངའི་དགོ་
འདུན་གྱི་སྤྱིའི་ནང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསང་བ་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་རྒྱུ་སྤྱད་པར་འོས་པའི་ཁྱོར་བ་གང་
ཅམ་རེ་གནང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་ཆོགས་ཆད་གི་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་པའི་བག་མེད་ཀྱི་བཏུང་བ་བཞེས་ཆས་སུ་
བརྟེན་པ་སོགས་མ་མཛད།

གལ་པར་ཞུས་ཀྱང་ཉྫན་འཛོག་མེད་པའི་ལང་ཁོར་གྱི་དབང་དུ་བཏང་བའི་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀ་མི་བསམ་པའི་
ཁྲེལ་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་བྱུང་ན། མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྷན་པའི་ཁྲག་འཐུང་དུད་སོལ་ལྟ་
མོས་དེའི་སྤྱིང་ཁྲག་ཐང་ལ་ཕོབ་ཅིག །ངེས་པར་ཕོབ་ཅིག་ཅེས་ཐུག་ཀྱང་དག་ཏུ་བརྟེན་པ་གནང་བས། དེ་
སྤྱིན་ཆོགས་ཆད་ཁྱོར་བར་བརྟེན་པ་ཅམ་ལ་ཡང་འཛིགས་པས་མཛདས་པར་བྱེད་ན། བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ལྟ་

ཅི་སྒྲོམ་ཏེ་སེམས་ལྷན་སྤྱོད་ཡང་རུང་སྒྲུ་མ་དོན་འཆང་གིས་ཆོས་སྦྱོང་དཔང་དུ་བཅུགས་པའི་དམ་བསྟགས་དེ་
ལྷ་བྱ་ལས་འགལ་བར་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་ཁྱིམ་ས་ཤིན་ཏུ་གཙང་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཏེ། །
དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། ལྷ་གསུམ་ལ་སོགས་དང་བུལ་བ། ཅི་སྤྱོད་མ་ཆོག་ཅན་གྱིས་འབྱུང་། དེ་ལ་དུག་
འབྱུར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སྤྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མི་སྦྱོངོ། །སྤྱེལ་ཆང་གིས་སྒྲོམ་གྱུར་པ། དེ་ལ་བགལས་
ནི་མང་པོ་འབྱུང་། །སྤྱགས་པ་ཆང་གིས་རྣམ་འབྱུར་པ། །འདོད་ལ་རུམ་ཞིང་འབྲིག་ལ་སྤྱོད། །དགོད་
ཅིང་སྤྱོད་ཅི་དེ་བཞིན་ལེན། །འཐབ་མོ་ལ་སྒྲོམ་རྣམ་པར་འབྱུང་། །ཆོངས་ཤིང་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། །
དུ་འབོད་དཔུལ་བར་འཆོད་པར་འབྱུར། །རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཁྲོས་ནས་ནི། དེ་ལ་ནད་དང་སྤྱང་ན་
འཛིགས། །འཛིགས་པར་བྱེད་པ་རྣམ་གཅོས་པས། །སྤྱི་གཙང་དཔུལ་བར་འཆོད་པར་འབྱུར། །ཞེས་པ་ལ་
སོགས་མདོ་སྤྱགས་རྣམས་སྤྱུ་ཆང་གི་ཉེས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་ཅི་ཅིག་ཤོས་ཉེས་ཀྱན་སྦྱེད་བྱེད་ནག་པོ་བཅུགས་པའི་བུམ་པ་འདི། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་པའི་རྒྱུ་ཏེ་དེ་ལས་གཞན། །གང་ཞིག་དགའ་བས་བསྟེན་པ་དེ་ཡི་ཐར་པའི་སོག་ཀྱང་
འཕྲོག་བྱེད་ན། །གནས་སྐབས་ཆེ་འདི་ལྟ་ཆོགས་ཅི་སྤྱོད་མི་འཛམས་དེ་ནི་རྒྱུ་འདི་ལྟར། །གཟིགས་
ནས་རང་གི་གསུང་སྒྲུལ་ལེགས་བྲིས་ཆོགས། །བག་མེད་སྤྱོད་ལ་དམོད་པས་བསྤིགས་མཛད་ནས། །དམ་
ཆོས་དུང་ཅི་ཅི་བཅུད་བཟང་བདེར་སྤྱུལ་བས། །ཐར་ལམ་འཆི་མེད་གནས་སྤྱོད་འགོད་འདི་མཆོར། །

༣༡ འཆམ་སྒྲོབ་དགོ་སྦྱོང་ཞུན་ཆོ་རིང་ལ་གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་འཆམ་དེ་སྒྲོབ་བཅུག་པ་
དང་སྒྲུབ་བརྒྱུད་པའི་ཐེམ་ཕུ་ཆོས་བཅུ་ཉི་ལྔ་སྐབས་ནས་ཉིན་གསུམ་གྱི་གྱུ་རུ་འཆམ་འགོ་བཅུགས་གནང་བ།
ཡང་སྐབས་དེའི་ཆེ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་ཁོར་
ལྷན་ལྷ་རྒྱུ་ཆོ་རིང་གིས་བོད་དུ་བྱོན་སྐབས་བརྒྱུད་ཅམ་ལ་གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད། མཆོམས་གཙོད། གཏུམ་
རམ། རྒྱུ་དུག་མཁའ་འགོ་སྤྱོད། དཔའ་མེད་རྩ་འཆམས། དུར་ཁྲོད་བདག་མོ་གིང་འཆམས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲོབ། དེ་ཡང་གོང་དཀར་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཇི་ཇི་གདན་གར་འཆམས་
ཀྱི་གྲགས་པ་ཆེ་བས་གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་སོགས་གཙོ་བོར་དེ་ནས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་

དང་། ལྷོ་བྲག་ལྷ་ལྟང་ཆོས་སྡེ་སོགས་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ན་གར་འཆམས་ཀྱི་རིགས་ཇི་ལྟར་དར་བ་
ཡོད་དོ་ཅིག་གི་ལེགས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསྐྱས་ཏེ། དེ་དག་གི་ལུས་འགྱུར་ལེན་དབྱུངས་ཏེ་ཅ་ཆོག་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་ནས་ཡིད་ལ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་འདིར་གཟིགས་འབྱུང་ཕྱིན་པས་ཐུགས་
ལིན་ཏུ་དགོས་པ་བཅས་སྐྱེ་བུ་ཆོ་དབང་དོན་མེད་སོགས་དགོ་འདུན་གྱི་ཤར་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སློབ་སྟེ་དེ་དག་
གི་ལུས་འགྱུར་དང་ལེན་ལེན་གཙང་མཆམས་དང་དབྱུངས་ཏེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཛེས་ཆ་གཙོ་བོར་
སྟོན་པའི་བཅོས་སྒྲུ་ཆོགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་གར་འཆམས་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བཀའ་སྟེ་དེར་སང་ཆེན་པོ་
དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་མཛེས་ཤིང་ཐུགས་ལ་འབབ་པར་འགྱུར་བ་གཟིགས་མེད་ལྟུང་དུ་རུང་བའི་
འཆམས་དང་། ཆས་ཀྱི་རིམ་པ་དག་ཀྱང་ཉོར་གོས་བྱང་ལྡན་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་མཛེས་
པར་བྱས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་སྟོབས་ཆེན་པོས་འཕལ་ལ་གྲུབ་པར་བཞིས་སོ། །

དེ་ནས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ནེུ་གསིང་སྟོན་པའི་གོས་ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་རི་ཀླངས་ཀྱན་ཏུ་མེ་ཏོག་སྒྲུ་ཆོགས་
ཀྱིས་ཕྱས་བརྒྱན་ལ། སྟོ་ལྟང་འབྲས་ཀྱི་ན་རྒྱུང་རྣམས་སྟེ་མའི་རུ་འབྱུར་དུད་པའི་ལང་ཆོ་རྒྱས་
ཤིང་། བཟའ་རུང་བའི་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་རིགས་དག་ཀྱང་དུས་ཆོགས་འདིར་ཆེད་དུ་བསྐྱིགས་པ་བཞིན་དུ་
ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་གྱུར་པས་འབྲས་བུའི་བྱུང་གིས་ལྷི་བའི་སྐྱེད་ཆལ་གྱི་འཕྲེང་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་འདི་ན་ཡོད་
ཀྱི་བརྒྱ་སྟོན་བཞིན་དུ་མགོ་ལྷོགས་སྟེ་མ་པས་གཡུར་བ་ལ། དེའི་ཆོ་ལྷའི་བྱ་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ཀྱི་ཆོགས་
རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་འཛིན་དར་དཀར་གྱི་སྟོད་གཡོགས་ལེགས་པར་བསལ་ཏེ། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་ས་གཞིའི་ངོ་
མཆར་གྱི་ཚུལ་ལ་ཏོག་པ་བཞིན་དུ་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ཉམས་གསལ་བར་རྒྱ་བའི་དུས་ཀྱི་དམ་པ་སྟོན་
ཟླ་ར་བ་བྱུམས་ཀྱིས་ཉ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ལ། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་ཕྱིའི་བདེ་
ཡངས་ཆེན་མོར་གཟིམ་གྱུར་གནམ་གྱི་མེ་ལོང་དུ་གྲགས་པའི་ནང་དུ་མང་བཀྲར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཤར་
ཕྱོགས་མཛེས་མའི་འཕལ་ཐགས་ལྷ་གོས་ཀྱི་ཡོལ་བའི་སྟེང་ནས་བྱང་དུ་ཆོ་བའི་ཉོར་གོས་ནམ་མཁའ་མཛོད་
ཀྱི་ཟླ་རེ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་ཅིང་། གུ་རུ་མཆོན་བརྒྱད་དང་། ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཞལ་ཐང་རི་མོའི་འདུ་བྱེད་
མཆོག་ཏུ་མཛེས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་བྱང་པར་འཕགས་པ་མང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གཤུང་བེུ་ཆུ་ཏོག་གི་སྒོ་གོས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་གསེར་སྐྱེ

སོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆར་དུ་དངར་བ་ཇི་སྟེད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མདུན་ནས་སྐུ་གཟིགས་ཀྱི་བཀོད་
 པ་ཆེན་པོས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་གྲང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིལ་ཇི་ཉིད་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འཁོར་གར་
 འཆམས་པ་སོགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་དང་། དེ་བཞིན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་ཡང་མཁན་
 རིན་པོ་ཆེ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་དུག་བརྒྱར་བཅས་པས་སྒྲ་མ་དགོངས་
 འདུས་ཀྱི་ལས་བྱང་མེ་རྟོག་འཕྲེང་མཛེས་ཀྱི་བསྐྱབ་མཆོད་རྒྱས་པར་གནང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འདྲན་གྱི་དུས་དང་
 ཉིན་གྲང་གསོལ་འདེབས་ཉི་མ་ལྟོ་རུབ་མའི་སྐབས་སུ་དབུ་ཅེ་ཆེན་མོའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་སྤྱིང་བསུ་སྒྲ་སྒྲ་སྒྲ་དུང་
 ཆེན་རྩ་རྩ་ཁ་གཅིག་པ་དང་གཉིས་པ་དང་རྩ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་རྣམས་རིམ་པ་རིམ་པར་སྒྲོགས་པའི་སྐད་ཀྱི་འགྲུར་བ་
 སྒྲ་ཆོགས་པས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་མ་རིག་པའི་ཁུང་བྱར་གཉིད་པ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་དད་པའི་
 དབང་པོའི་སྒྲོབས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་རེས་པར་འབྱུང་བའི་གདུང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོར་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་པས་ཞུགས་སོ། །

གང་གི་ཆེ་ཉི་འོག་ཁ་བཞི་ལྟེན་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཐག་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་དང་ཁིན་ཏུ་རིང་
 བའི་སའི་སྒྲོགས་དག་ནས་ཀྱང་མིའི་དབང་ཕུག་ཆེ་ཕྱ་རྣམས་དང་། འབངས་འཁོར་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་
 རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡུལ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཁུད་པར་མི་འདྲ་བའི་ཆས་དེ་དང་དེ་དག་གིས་མཛེས་པར་
 བརྒྱན་པའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཆོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོ་བརྒྱར་ལོན་པར་ཉེ་བའི་རྒྱན་པོ་དང་རྒྱན་མོ་དག་ཀྱང་
 འཁར་བ་ལ་བརྟེན་བཞིན་འབད་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤར་རྒྱ་བ་དང་མིག་གི་དབང་པོས་
 མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་མ་གྱུར་པའི་གར་འཆམས་ཀྱི་ལྷན་མོ་སྒྲ་ཆོགས་དང་དབང་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་བདུད་ཅི་
 རིལ་བུའི་མཆོད་སྦྱོར་ཆེན་པོ་ཡང་སྦྱལ་བར་བསྐྱིད་དོ་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་རིམ་པར་
 བརྒྱད་པའི་གཏམ་གྱིས་སྒྲེ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་དཔེར་ན་པརྒྱའི་མཆོ་ལ་ངར་དུར་གྱི་འཕྲེང་བ་དག་འ་
 བས་རྗེས་སུ་འཁོར་བ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་ལྟོ་ཁ་བཞིའི་སྒྲེ་བོ་པལ་ཆེར་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ས་
 གཞིར་མི་ཤོང་བ་ཅམ་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་ཡང་ས་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི། །གང་དག་མིང་དབང་ཆེན་
 པའི་ཆོགས། །གང་གི་མདུན་གནས་མདུན་ན་འདོན། །གང་ཞིག་སྤྱོད་མོར་མངགས་སྤྱོབས་སོགས། །མི་
 བདག་ཆེ་ཕྱར་བཅས་རྣམས་དང་། །མི་ཡི་འབྱོར་པ་ཕུན་ཆོགས་པའི། །མི་མཆོག་སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་ཀྱི། །

མི་སྒྲེལ་བའང་ས་འཁོར་བཅས་པ་ཀུན། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཆོར་བས་སུ། །རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་སྒྲོན་ལམ་
གྱིས། །རྣམ་པར་སྒྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཟབ་མོས། །རྣམ་པ་འདི་འདྲི་དུས་སྒྲོན་ལ། །ཇི་ལྟར་གཅིག་ཏུ་
འཛོམས་བྱུར་པའི། །ཇི་སྟེང་སྟེ་དགུའི་ཆོགས་འདི་དག། །ཇི་དགུའི་འདོད་པ་དེ་དང་དེ། །ཇི་བཞིན་སྟེར་
བའི་སྐལ་བཟང་བྱས། །

དེའི་ཆོ་ཉིན་དང་པོ་ལ་ས་འདུལ་གྱི་འཆམས་དང་རིག་མ་བཅུ་དྲུག། །ཉིན་གཉིས་པ་ལ་མཆོམས་གཅོད་དང་
གཏུམ་རམ་དུར་ཁོད་བདག་མོ། །ཉིན་གསུམ་པ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་གྲུ་མཆོན་བརྒྱུད་
དང་དཔའ་མོའི་རྒྱ་འཆམས། །མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྷའི་མཆོད་དབྱངས་ཀྱི་གར་འཆམས་སོགས་ལྷ་མི་ཀུན་ཏུ་
དགའ་བའི་སྒྲོལ་གར་སྒྲུ་མའི་རོལ་ཅེད་དང་། །གཞན་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་དུས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་
ལུགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲེལ་པོ་མོའི་སྒྲུ་གཞས་སོགས་གཟིགས་མོ་སྒྲུ་ཆོགས་པས་རྗེ་འབངས་
མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་དང་ཡིད་ལ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅི་ཡང་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་
ཆོས་པར་བྱས་སོ། །

༥། ཉིན་མཐའ་མར་གྲུ་ཅུའི་བཀའ་དབང་དང་ཆོགས་འཁོར་མི་མང་ཡོངས་ལ་གནང་བ།

དེ་ནས་སྒྲོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཀླུ་པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་གྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཟུར་
གྱི་ཀླུ་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་མཆོའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
རྟེན་འབྲུང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར། །སྐབས་འདིར་ཡང་རིག་འཛིན་འདུས་པ་ཀླུ་མཆོའི་ཆོས་བུ་འབུམ་གྱི་
དབུས་ན་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱི་ཟེལ་དར་ཟབ་ཀྱིས་མཛེས་པར་ཀླུ་བས་པའི་སྟེང་ན་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་མཆོ་སྒྲེལ་
རྗེ་རྗེའི་སྒྲུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་པ་རིགས་བརྒྱའི་ཁྱབ་
བདག་དཔལ་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་ཏུ་ཀླས་པའི་ལྷ་ཞེས་མཆོན་གྱི་དགའ་ལེགས་
འཆང་བའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་གསང་མོད་སྒྲུ་སྒྱུར་ཟབ་བེར་པད་འདབ་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་སོགས་པདྨ་
ཀླུ་པོའི་ཆས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྒྱན་ཏེ། །རིག་འཛིན་སངས་རྒྱུས་སྤིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྐལ་བའི་དུས་སུ་ནམ་

མཁའ་ནས་དབང་པོའི་འཇའ་ཚོན་གྱི་གྲུ་ཕུབ་ཅིང་། ས་གཞིར་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབ་ལ། བར་སྒྲུང་སྒྲུ་
 ཚོགས་པའི་རོལ་མོའི་སྒྲུ་ཡིས་གང་བས། དེའི་ཚོ་སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁའ་སྒྱུད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་དཔལ་
 རི་པ་ལྗོངས་ཀྱི་མདུན་སར་སྤེལ་ས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་དད་པའི་ཉམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེར་འབར་བས་བཟོ་གུ་ཤུའི་སྒྲུ་
 དབྱངས་སྒྲོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲུ་མ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཇལ་ཞིང་དབང་ཉེན་གྱི་
 བྱིན་རྒྱབས་དང་བདུད་རྩི་རིལ་བུའི་དམ་ཇུས་ལྷུང་བར་བྱེད་བཞིན་ལྷག་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་དེ་ཐར་པའི་ས་
 བོན་ཐེབས་པར་མཛད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་གུ་ཀུན་གྱི་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་
 མཆོད་སྐྱོན་སོགས་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་མཆོག་ལ་འགོད་པའི་
 ཐབས་ཚུལ་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་པ་ལྗོངས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
 རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱུག་པའི་སྐྱོན་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱ་ཤེལ་དབང་པོ་རབ་རྒྱུ་རྒྱལ་འབྲུ་བའི། །
 ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ནགས་འཐེབས་པོར། མ་རིག་གིས་སྒོངས་སྐྱེ་བའི་འགོན་ཆེན་ལ། བདེ་
 བའི་དབུགས་འཕྲིན་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ལ་འདུད། སྐུ་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཐུ་སྟོབས་པད་མཆོལ་ས། །
 རང་བྱུང་མཆོག་གསུམ་རོ་བོ་པ་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་དཔལ་ལྟར། སྤྱི་དཔལ་ལྟར་ཐོགས་མེད་རྩུ་འཕུལ་གྱིས། རོལ་གར་ཅི་ཡང་
 བསྐྱར་དེར་ཐུག་འཆལ་ལོ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཉིས་སྐྱོན་གྱི་ཕུང་པོལ་ས། ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་རྒྱལ་
 ལ་དགའ་བའི་ཆར། འབེབས་མཁས་གྲུབ་པའི་འབྲུག་རྒྱས་སྒོང་གསུམ་ཞིང་། འགོངས་པའི་དཀར་
 བརྒྱད་ཚོགས་ལ་སྤྱི་བོས་བརྟུད། རབ་འབྲུམས་ཞིང་གི་མཐའ་གྲུར་མཆོད་པའི་སྐྱོན། ཀུན་རྒྱ་བཟང་པོའི་
 རྣམ་ཐར་ལས་བྱུང་བ། མོས་སྒོས་ལགམས་སྤུལ་བཀོད་དེ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ལ། མ་ལུས་མཛོན་སུམ་དུ་
 དམིགས་མཆོད་པར་བགྱི། བྱུང་པར་དུས་གསུམ་འབྲེན་པ་ཨོན་ཆུན་རྗེའི། འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་མཆོས་འགྲོ་
 བ་འདུལ་བ་ཡི། རྣམ་ཐར་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ངང་ཚུལ་ལ། རབ་དྲངས་གུས་པ་སྤྱིང་གི་ཁོང་ནས་
 རྒྱས། དེ་སྤྱིར་གང་གི་མཛད་པའི་ལས་ཅིམ་ཡང་། མཐོང་དང་ཐོས་དང་བྲན་པར་གྱུར་ན་གོ། བདེ་ཆེན་
 ཡངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚོམ་བུ་རུ། བྱུང་དང་བྱུང་རྒྱུ་སྐྱོན་ལམ་གཅིག་འབྱུར་ཞེས། དད་པའི་དབང་
 པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉེར་བྲངས་ཏེ། ལུས་ཅན་ཀུན་རྒྱ་སེམ་བསྐྱེད་རོ་མཆར་གྱི། སྤྱི་སྒྲུ་གར་དང་གསོལ་

འདེབས་རྣལ་འབྱོར་སོགས། གང་གི་དུས་བྲན་མཆོད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྲེལ། དེ་ལྟར་རྣམ་དཀར་འོ་མཆོ་
ལས་སྐྱེས་པའི། དགོ་བའི་ཉིན་བྱེད་གང་དེས་འཛིག་ཏེན་ལ། ཤམ་བདེའི་སྤང་བ་ཁོར་ཡུག་གཤལ་བ་
དང་། རྩལ་བསྟན་པ་སྒྲོའི་ནགས་ཀྱང་རྒྱས་བྱེད་ཤོག ལྷག་པར་རྒྱལ་བསྟན་ཉིང་ཁུ་དཔལ་འབྱུག་
པའི། རིང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་གོས་ཅན་ལ་བྱལ་ནས། ལུགས་གཉིས་གཅིང་མའི་དགོ་བཅུའི་ཁྲིམས་
དཀར་ལ། སྤྲིད་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་དལ་བསོར་ཤོག བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་འབངས་མངའ་
རིས་བཅས། མི་མཐུན་ཉེར་འཆོའི་དབྱེལ་ས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། དཔལ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
གྱིས། རྟག་ཏུ་འབྱོར་པའི་དགའ་བས་རྣམ་རོལ་ཤོག དུས་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་རིག་འཛིན་པ་སྤྲེལ། །
དུས་གྱི་མཆོད་པའི་རྣམ་དཀར་དགོ་བའི་རྒྱལ། ཡངས་པའི་བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཆོར་ཉམས་མེད་དུ། ཡང་
དག་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པོར་རྟག་གནས་ཤོག རྒྱལ་དབང་པ་སྤྲེལ་ཀྱང་འདི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས། མི་ཟད་རྒྱལ་གྱི་
འཁོར་ལོར་བདག་ཞུགས་ཏེ། འགྲོ་བ་དུག་ཏུ་ཉམ་ཐག་འཁོར་བ་པ། ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལ་
འགོད་བྱེད་ཤོག ཅེས་ཀུན་ནས་དགོ་བའི་སློན་ལམ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོས་ཚུད་ལྷན་སྟྲུགས་མ་ལྟ་བུ་བའི་དུས་འདིར་རྗེས་སུ་ལྷན་གྱི་
བསྐྱལ་བཟང་སྤྲར་འོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྲུམས་གྱི་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅུའི་དུས་གྱི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་འབངས་
ཐམས་ཅད་དབྱེས་དགུར་རོལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །

གང་འདིར་ཁྲུམས་གྱི་མཛངས་མའི་མིག་ཟུར་ཞགས་པས་འོད་དཀར་ཅན་གྱི་གང་བར་འཁྱུད་པའི་བསྐྱལ་
བཟང་གི། དུས་གྱི་དམ་པར་སྤྲིད་ཀུན་བསྐྱུགས་བྱེད་སྟོན་རྒྱ་ཐོག་མའི་ཆོས་བཅུའི་དུས་བྲན་མཆོད་པའི་
དགའ་སྟོན་ཆེ། ལྷ་མིན་ལྟ་སོགས་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་བྱི་ཟེའི་རྒྱུས་གར་སྤྲོ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་ཅེ་དང་ལྷན་
ཅིག་ཏུ། སྤྲིན་གྲོལ་དབང་གི་བདུད་རྩིའི་མཆོད་སྦྱོར་རབ་འབྱེད་སྤྲན་མེད་པའི་དུས་སྟོན་ཆེན་པོ་འདི་ན་
བསྐྱུབས། ཤམ་བདེའི་ཟེལ་དངར་ཀུན་ནས་རབ་རྒྱས་པ། རྗེས་སུ་དཔྱིད་ཀྱི་པ་སྒྲོའི་དགའ་སྟོན་ལ། །
ཆབ་འབངས་འཁོར་གྱི་བྱང་བ་ཁོར་མོ་ཡུག ཀུན་དགའ་སྦྱོད་པའི་སྤྱོད་བྱངས་ལེན་པས་བྲེལ། གང་ཆོ་
དེ་འདྲའི་བསྐྱལ་བཟང་ཞིག དེ་ཡི་དུས་ན་བྱུང་ངོ་ཞེས། དེ་ལྟ་འདྲ་སྟོན་བྱུང་ངོ་མཆོར་གཏམ། རྣམ་པ་
སྤྲེད་བཅད་མ་ཁྱུར། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་

སྐུ་མཁའ་ཉི་ཤུ་པ།

རྩོམ་པ་ལྟ་བུར་གྲངས་པ་བཞི་བཞེས་པའི་སྐྱེས་བདག་ལྷགས་ལྷག་གི་ལོར་ལྷ་ལྷམ་ཀུན་ལེགས་སྐྱེ་བ་ལྷམས་ནས་དཔལ་ལྷན་གྲུ་མའི་སྐྱེ་འབག་ཆེན་མོ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོས་བསྐྱར་དང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསེར་སྐྱེ་ཆེན་མོའི་འགོ་བརྒྱམས་ཏེ། གོས་སྐྱེ་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོའི་ལྷར་རབ་རྒྱ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་སེགས་ནམ་དགའ་བྱི་མཛོད་པ་རགས་རིམ་བཅས་བསྐྱན་པའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པའི་སྐྱོར།

༡༩ ཏྲཱཌཤོར་བྱོན་ཏེ་ནང་ལོམ་རྒྱལ་ས་ལ་པག་འདབ་དང་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བར་སྤྱང་ཆོས་ལོངས་ལྷ་
ཁང་ལྷེ་བ་རིས་རབ་གནས་མཛད་ཅིང་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དང་ལྷ་མགོན་སྡེ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཏྲཱཌ་ཆག་པ་གནང་བ།
དེ་ནས་ཡང་ལྷགས་གཉིས་རྒྱལ་དཀར་གྱི་མཛད་བཟང་རྒྱལ་མོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྤེལ་བཞིན་པ་ནས་གདན་
ས་ལྷགས་རིར་སྟོན་ཀའི་གསུང་ཆོག་དང་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཏྲཱཌཤོར་ཐེབས། དེར་ནོར་བུའི་དྲུང་གིས་གཙོ་བོ་
བགྱིས་ནས་གྲུ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲོ་མ་མཆོད་པའི་དབང་དང་རྩོུ་མི་འབྲུགས་པའི་དབང་གིས་སྤྲིན་པར་
མཛད།

དེ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུ་ཅེའི་པར་ཁང་ལོངས་སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་དང་སྟོང་ཁང་ཚོས་སྤྱིའི་ལྷ་ཁང་གི་ལྷེ་བས་
 གིས་རྣམས་གྲུབ་པའི་རབ་རྟུ་གནས་པ་སྦྲེལ་རྩོམ་ཆེན་ཆེན་འཆང་རིགས་ཀྱི་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲུལ་པར་
 གནང་། སྐབས་དེར་རྩོང་ཁའི་གཞིམ་སྤྱིལ་ཏུ་སྤྱིའི་ཞབས་འཁྱེད་བ་སྦྲུན་བཞུགས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཏུ་འཆོ་
 མཛད་ཆོ་རིང་བསམ་འགྲུབ། སྤྱིལ་སྤྱིལ་འགྲུག་ཆོས་འཕེལ་བ་སོགས་ཉུང་ཤས་བཅས་སྦྲུགས་མིན་ཏུ་དགོས་
 བཞིན་པས་ཞག་འགའ་དཔེན་པ་བསྟེན་པར་མཛད།

སྒྲུབ་གཏུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་ལྷན་ཆགས་ངོས་ལོ་གསལ་རྩོམ་དང་བསྐྱེད་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ས་
ཐང་དུ་ཐེབས། དུས་དེར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་དུད་མོལ་ལའི་རྟེན་འཇུག་ས་ཀྱི་པོར་བུའི་སྐུ་འཁོར་གྱི་ཆས་ནས་ས་

ཀྲུང་གྲུང་ནས་རི་ལྷོ་ར་ལག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བཟོད་དེ་སྐྱབས་འདིར་འབྱུང་བའང་སྡོན་མ་གྲགས་པ་
ལྷ་བྱར་མཛོན་ལ། ལྷ་ག་པར་ལྷ་རྟ་འཆག་པའི་ཆོས་བཙུག་ལྷ་ཆར་བོད་བྱ་ག་པ་གཟུགས་དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་
མཛེས་ལ་སྤྱ་ལ་ལི་ཁྲིའི་མདངས་ལྷོ་ར་བྱ་བ་སྤྱོད་མའི་འཕྲུལ་ལས་འཕྲུལ་དུ་བྱུང་པ་འདྲ་བཞིག་ཀྱང་བཙས་
པས། དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་དགོས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལ་ཉེ་ཡང་བཟང་བར་དགོངས་དེ་ཉིན་རང་
ལྷ་རྟེན་དུ་འཛུགས་པར་མཛོད་ཅིང་། གཞན་སྤྱོད་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡ་མཚན་དུ་སེམས་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐྱབས་རྗེ་བཙུན་དུང་གིས་དཔལ་ལྷ་མོའི་ཆིབས་རྟེན་སྤྱི་ལོ་ཐོད་ཐོད་དབྱིབས་ཀྱི་བཟོ་རྣམ་
འདི་དང་འདི་ལྷ་བྱར་འདུག་ཅེས་མཚན་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་ལྷ་མོ་བོད་ཞོན་མ་གཟུགས་ཚུལ་བཙས་
ཞུས་པས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེས་པར་གནང་ནས་དེ་ལུགས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་དགོངས་པ་གཏད་འདུག་ཀྱང་དེ་
འཕྲོར་ལུས། གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་ཉིད་མ་དེས་པར་ལྷ་མགོན་སྤྱོད་བརྒྱུད་སོ་སོའི་རྟེན་འཛུགས་ཀྱི་ཆས་རྣམས་
ཀྱང་གསེར་དང་དཔལ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་པ་འབྱར་བཞོས་དང་
གྲོལ་མ་གསེར་ཆོག་སོགས་བཟོ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱུང་དུ་འཕྲོན་པ་ཞལ་བཀོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་མང་པོ་དང་། ཉ་
ལྷིབས་ཀྱི་ཆིབས་ཆས་ཆར་དུ་དངར་བ་ཞིག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་ཅིག་ཅར་དམར་པོའི་ལྷ་རྟེན་གྱི་ཆས་སུ་
འབྱུང་བར་མཛོད་དོ། །

༢༡ མཐོགས་ཡིག་དྲག་ཤོས་ངག་དབང་ལྷུན་གྲུབ་ཐོན་ནས་དུང་ཡིག་གི་ཕྱག་འགན་བཀལ་ཉེ་རིག་
གནས་སྤོབ་གནང་བ།

དེ་ནས་བསྐྱེད་མཆོད་རྣམས་རིམ་པར་བྱུང་ནས་མ་འགྲངས་པར་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་ནས་བྱུང་གཞོན་རིགས་
ཀྱི་རྒྱུག་ཡིག་གང་ཤེས་རེ་བྱིས་ནས་འབྲེལ་ཤོག་ཐེབས་པ་བཞིན་དགོ་བསྐྱོས་པས་ཡི་གེ་རྣམས་རིམ་པར་སྤྱོན་
ལམ་དུ་ཕབ་པས་བདག་གི་སྤྱག་བྲིས་ལ་གཟུགས་ནས་འདི་གང་གི་ཡིན་གསུངས་ངན་བྱའི་ཡིན་ཚུལ་ཞུས་
པས་འོ་ན་ཁོ་རང་གི་དཔྱད་གསུང་བ་ལྷོ་ར་བདག་གིས་ཕྱག་འབྱུང་ལ་ཕྱིན་པས། སང་ཆོས་བཙུག་ལ་
གཟུང་སྐར་ཡགས་པ་འདུག་པས་གོང་ས་ཆེན་མོའི་གསོལ་དཔོན་ས་ག་དང་བསྐྱེད་ནས་དམ་ཆོག་བསྐྱར་
གསོའི་དཀར་ལིང་རྣམས་འདྲི་བའི་བཙས་བསྐྱིགས་གསུངས། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མནན་པ་དང་སྤྱོད་པ་
དང་གཏུ་རྒྱུ་བསྐྱར་ལ་སོགས་པའི་ལིང་འདོད་གསོལ་དང་བཙས་པ་རྣམས་ཕྱག་བྲིས་སུ་སྤྱུལ་བ་ལྷོ་ར་ཁོ་

བོས་ཞབས་ཕྱི་ཞུས། ཉེར་དགའི་གཏོར་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ནས་སྒོ་བ་དཔོན་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མཆོད་དཔོན་སྐྱོན་པ་
 དང་ཁྱེད་རང་གཉིས་པོ་ཆུ་མོ་ཆུ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་འཛོམ་དུ་སོང་ལ་ལིངྩའི་གའུ་ནམས་ཆུ་ལ་འཕངས་ལུགས་
 འདི་བཞེན་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ཞལ་མངགས་ཅི་ལྟར་གནང་བ་བཞེན་དུ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་ཚུལ་བྱས། དེ་
 ལོའི་ལིངྩའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བཟམ་གསར་སྤྲས་མོ་དབང་རྒྱལ་བྲག་སྐྱེས་པར་གནང་སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་དཔོན་མེས་ལ་ཀ་བརྒྱད་གཟིམ་ཁང་ཆེན་མོར་ངན་བྱ་བ་དག་ལ་བརྟེ་བས་གཟིགས་པའི་གོང་ས་རང་
 རས་ལ་ཕྱུའི་ཡིག་གཟུགས་དབྱངས་གསལ་རྣམས་ས་གཞིར་དུ་ཕྱག་བྲིས་སུ་སྦྱལ་བའི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་
 འཁྱིད་དུ་སློབ་པ་གནང་། མ་འགྱུར་ས་པར་སློན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིག་རིགས་སྤྱོད་གསལ་ཕྱག་སློང་
 མཛད་སྐབས་ཀྱི་མ་དཔེ་ཡབ་ཚེ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཕྱག་བྲིས་ངོས་མ་མཇུག་ཤོག་དུ་ཡབ་སྐུ་ས་གཉིས་ཀའི་
 ཕྱག་བྲིས་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་གྱིས་མཛེས་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ལ་ཚེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་གཅིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 གཅེས་སྤྱས་ཀྱི་སློན་ནས་དད་ཉེན་དུ་བརྒྱང་བ་ཡང་རེ་ཞིག་ངན་བྱའི་སློབ་སྦྱང་གི་མ་སྤྱིར་སྦྱལ་བ་གནང་། དེ་
 རས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་བྱ་མཆོག་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཞབས་
 དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་དང་ཚད་མ་བཟོ་དང་གསོ་བ་སྟན་དང་གས་མཛོན་བཛྲོད་སྟེབ་སྟོར་ཅིས་དཀར་ནག་
 སོགས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་དག་བའི་མཁེས་གཉིན་དག་དབང་
 འབྱུག་པ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལོ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་དངོས་སློབ་ཡིག་རིགས་བཅུ་ཕྱག་གཉིས་ལ་
 སོགས་པ་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་མཁེན་རབ་རྒྱ་མཛད་པ་དྲུང་ཡིག་ཆེ་དབང་རྟོ་རྟེན་རྣམས་ལ་རིམ་པས་སློབ་གཏོང་
 གནང་ནས་སློབ་མའི་ལྷན་པ་བདག་ལྟ་བུའང་མི་བྲལ་དུ་འཛོག་པའི་བཀའ་རྒྱུན་གཞལ་བར་དཀར་བ་སྤྱད་ཏུ་
 བསྐྱུང་བར་མཛད་དོ། །

3) ཡུག་ཚེ་འདེབས་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པའི་ལུང་སྟགས་གནང་བ།

སྐུ་བཅས་དེར་གཏུང་ཚོའི་སྤྱུག་པར་རྒྱུན་འདེབས་སུ་གནང་བའི་རྣམ་དགར་བྱ་བ་ལས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བར་སེང་
དག་ལ། ཐོས་པ་རྒྱུ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་མི་ཕམ་འབྲུག་བྲག་ས་རྒྱུ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲོན་ས་གྱི་
གསོལ་བཏབ་བཞིན། རྗེ་བྲག་ས་པ་རྒྱུ་མཚོ། ཏུང་ཡིག་ཏྲ་མཁྱིན་དབང་རྒྱལ། སྤྱུལ་སྤྱི་འབྲུག་བསྟན་

རྒྱལ་བའི་མཛད་བཟང་དམ་ཚཱ་བདུད་ཅིའི་བཅུད། ། རྩེ་བཙུན་སྤྲ་མའི་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ལས། ། རྣ་བའི་
 སྐྱོགས་སུ་འཁྱུང་བའི་བསྐྱལ་བཟང་གི། ། ཚཱ་ཉན་གཅིག་ལ་འདི་ལས་དགའ་བ་ཨང་། ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་
 འདུན་གསལ་བུའི་རིགས་ཀ་བརྒྱད་མར་རིག་འཛིན་སྤྲ་མ་དགའ་པོ་ཕུར་ཞབས་ཅན་གྱི་དབང་དང་། ། དཀྱིལ་
 ཚཱ་གི་ལུང་དག་ཀྱང་སྤུལ་བར་གནང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་ཕ་རྩེ་པ་ཉི་ཞེས་པ་སྐྱེས་བདག་ལྷ་གསལ་ལྷ་ག་གི་ལོ་ན་ག་པ་སྐྱེ་བའི་ཡར་ཤིང་ཆོས་བརྩལ། དཔལ་
 ལྷན་སྐྱེ་མ་རྒྱུ་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་འབག་ཆེན་མོ་ཡང་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ནང་གཟུངས་རྩོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གཏུང་། འོད་སྤྲུངས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་སྟེལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ས་རིལ། རྩེ་བརྩན་མར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་གོས་ནས་རྩེ་བརྩན་པའི་ཉི་མ་ཡན་གྱི་དཀར་བརྩུད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་གོང་
 མ་རྣམས་ཀྱི་གཏུང་དང་དབུ་ལོ་ན་བཟའ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་རྟེན་མང་པོ་དང་། ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔར་སྟོན་རྒྱལ་པོ་བརྩན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དད་རྟེན་དུ་གནང་བའི་ཞབས་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འདུ་ཕྱག་བཟོ་ཕྱག་
 བས་མ་ན་བཟའ་སྐྱུར་སི་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕེལ་གཏུང་གི་སྟིང་པོ་ཅན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གོང་དུ་དེ་
 བཞུགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་བྱེ་བ་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཙོ་ལྷ་ལས་ཁྱི་ཕྱག་མང་པོའི་འབྲུམ་དུ་ཉི་མ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་སྐྱེའི་རིང་བསྟེལ་གྱི་གཟུངས་འདུས་ཀྱང་གཏོས་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་ག་པར་ཡང་ཞབས་
 དྲུང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ས་དང་དབུ་ལོ་ཞལ་རྒྱན་ཕྱག་སེན་ཞབས་སེན་བཅས་པའི་སྐྱེ་བལ་གྱི་རིང་བསྟེལ་

དང་། གཞན་ཡང་ཕྱག་ཤེངས་སྐྱོ་ཆོས་མགུལ་སྒྲིམ་སྐྱུ་གཟན་སྐྱུ་རགས་ཡང་རྟ་སྐྱུ་གཡོགས་བཞུགས་འདིར་
བཞུགས་གདན་སྟན་དཀར་སྟན་དམར་གསོལ་སྤྲད་གྱི་ཆས་རྣམས་དང་། ཞལ་དཀར་པང་ཁབས་ཞབས་
ཆས་གསང་ཆབ་གྱི་ཟངས་བུམ་སོགས་སྐྱུ་ཉིད་གྱིས་ཉེ་བར་སྤྲད་པའི་སྐྱུ་ཆས་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་ཐུག་པའི་ཆེ་བའི་རིགས་པལ་ཆེ་བཞིག་
འདིར་བཞུགས་པར་མཛད་ལ། ཡང་གནས་ཆེན་ཙུང་ཉི་ཤེས་བྱང་གཡུ་མཆོན་སྤྲད་བའི་ནོར་བུ་ཆེ་ཆུང་
དང་དབྱིབས་གྱི་རྣམ་པ་བྱ་ཕྱག་རོན་གྱི་སྒོར་འདྲ་བ་ལ་མདོག་ནི་གཅིག་སྟེ་སྐྱུ་དང་ཅིག་ཤོས་དམར་པོ་རྒྱ་ལ་ལྟ་
བུ་འོད་དུ་འཆར་བ། གཉིས་ཆར་ལས་བདུད་ཅི་འཛིག་ངེས་པ་དེ་གཉིས་ཞབས་ཕུས་གཡུ་ལ་གཡོན་དུ་
བཞུགས། དེ་ལྟར་གཟུངས་གཞུག་རྣམས་རྗེ་ཉིད་རང་གི་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་ནས་འབུལ་བར་གནང་སྟེ་ཀ་
བརྒྱད་གཟིམ་ཁང་ཆེན་མོའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་བཞུགས་སོ། །

དེ་ནས་རབ་རྟ་གནས་པའི་ཆོགས་གྱི་གཙོ་བོར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་ཆེན་པད་དཀར་ལྟོན་གྱི་སྤྱུ་
པའི་སྐྱུ་མི་པམ་ངག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ། གཞན་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པའི་ཆོགས་
དང་བཅས་པས་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་རྟ་གནས་པའི་དགའ་
སྟོན། དགེ་འདུན་གྱི་སྤེར་ཡང་མང་སྟོལ་བྱུང་སྟེ་ལ་ཆོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་སྤྱི་འབུལ་ལག་འགྱུར་དང་
བཅས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ཅིང་། སྤྱུ་སྐྱུ་པ་ཕུ་དེ་ལ་སོགས་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་གནང་ཡོན་གྱིས་ཡིད་
མཆོག་རྟ་མགུ་བར་མཛད་དོ། །

དེའི་ཆེ་སྤར་ཞབས་དུང་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དོ་བོ་མཇལ་བའི་ཙུ་སྟོབ་གྲ་གན་བགེས་
པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱུ་འདི་ནི་ངེས་པར་སྟོད་ལམ་རྣམ་བཞི་སྟོན་མི་སྟོན་གྱི་བྱང་ཅམ་ལས་གཞན་སྐྱུ་འདི་བྱིས་དང་
གཟི་བརྗེད་སོགས་མཆོན་དཔེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཛེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་དངོས་དང་རྣམ་དབྱེར་མི་
འདུག་ཅེས་སྒྲ་མ་བྱན་པའི་དད་འདུན་གྱིས་སྤྲན་ཆབ་དང་བཅས་གུས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོད་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ཡང་
མཇལ་བར་བྱེད་ལ། རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་ངེད་རང་གི་མཇལ་སྤྲང་ལ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་དངོས་གྱི་ཞལ་རྒྱན་ཡང་
འདི་ལྟ་བུ་རང་ཡོད་པ་ཡིད་ཡུལ་དུ་འཆར་ཞིང་འདུག་སྟེ། ལར་ཡང་སྒྲ་མ་དམ་པའི་སྐྱུ་འབག་ཆེན་མོ་འདི་
བཞེངས་གྲུབ་པས་བདག་གི་ཡིད་ལ་སྤར་མེད་གྱི་དགའ་བདེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཤིང་བསམ་པ་རྗེས་པ་རང་བཟེར་བ་

འདི་འདྲ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་དད་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རས་སམ་
འབྱར་དུ་བཀོད་པ་ལ། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་བཟུང་བ་ནི། །འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱན་བཅད་ནས། །
མྱ་ངན་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། །སྤྱི་མའི་སྐྱེ་འབག་སུས་བཞེངས་
པ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །གསེར་དཔལ་ཟངས་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི། །རིན་ཆེན་སྒྲ་
ཆོགས་རྒྱ་ལས་ནི། །སྐྱེ་གཟུགས་གངས་མེད་བྱས་པ་བས། །ལྷག་པར་བསོད་ནམས་བསམ་མི་ཁྱབ། །
ཅས་དང་། གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དམ་ཆོག་མཚོག་གི་རྒྱུད་ལས། །སྤྱི་མའི་སྐྱེ་དེ་སྐད་ཅི་ག་ཏུ། །
སུས་མཐོང་བ་ཡི་མི་དེ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ། །མཐོང་བར་བྱས་ཤིང་མཐོང་
དང་མཉམ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སྤྱི་མའི་སྐྱེ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང་མཇལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་མདོ་རྒྱུད་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་བཞིན་ནོ། །

༥། དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་སྤངས་བཞེངས་རྒྱུ་དེ་དགོངས་གཏོད་དང་འབྲུག་པ་ལ་མ་དགའ་བའི་ཟམ་གསལ་
མ་བུ་རྣམས་མཐུ་ཡིས་བསྐྱེལ་བ།

དེ་སྐབས་ཤིག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁན་ཆེན་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་གསུང་སྟེང་གི་འཕྲོས་ཤིག་ལ་མཁན་
པོས་དེད་རང་གི་སྤྲུགས་བྲུ་དག་འདུན་གྱི་སྤྲེ་རྣམས་རྒྱན་དུ་དཀྱིལ་ཆོག་ཁོ་ན་མཇེད་པ་ལ། །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
དམིགས་བསལ་ཆེར་མི་འདུག་པས། དཀྱིལ་འཁོར་འབྱར་དོད་ཀྱི་སྒོས་བསྐྱང་ཞིག་བྱུང་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
དམིགས་བསལ་ལ་ཆེར་ཕན་པ་འདུག་ཚུལ་ཞུས་པས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཀ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས་སྒྲུམ་པ་སྤར་
ནས་སྤྲུགས་ལ་ཡང་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཆོས་སྤྱི་དེའི་བརྒྱུ་ཆེ་བས་བསམ་ཐོག་ཏུ་ལུས་སོང་བ་དེ་ལས་
འཕྲལ་དུ་འགྲུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་གསུངས། ཀླུ་བྱེད་ཆལ་པ་བསྐྱན་པ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གར་ཐིག་དབྱངས་
གསུམ་མདོས་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་རིག་སྤྲུགས་འཆང་
བའི་དབང་པོ་དེ་ལ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཐེབས་སྒོ་སྒྲུལ་ཏེ་རྫོངས་བྲུ་གནང་། ཁོང་པས་བོད་དུ་བྱོན་ལྷ་ལུང་ཆོས་
སྤྲེ་ན་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱང་འདུག་པ་མཇལ། དེ་བཞིན་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྤྲེ་
ན་གྱུར་རིགས་བསྐྱེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལྷོ་བྲག་གུ་རུ་ལྷ་ཁང་ན་བཀའ་བརྒྱུད་གསང་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་

དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བདེ་མཆོག་བརྟུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་མཁུན་པད་དཀར་གྱི་
 དགོངས་ཚྩོགས་ལ་ཇེ་ལྷ་དབང་སྒོ་གྲོས་གྱིས་བཞེངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་ར་ལུང་ན་བདེ་
 མཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱང་ཀྱན་མཁུན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་ཚྩོགས་ལ་ཇེ་བསྟན་པའི་ཉི་མས་
 བཞེངས་པ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱང་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཆོས་སྡེ་སོ་སོར་འདུག་པ་རྣམས་
 མཇལ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཆ་ཆོད་ཐིག་རྩ་བཟོ་བཀོད་སོགས་ཡིད་ལ་ངེས་པར་མཛད་ནས་འདིར་སྟོན་པམ་དུ་ཕབ་
 པས། ཇེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་གདན་ས་ར་ལུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱང་འདི་ཞབས་དུང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་
 ཞལ་བཀོད་ཡིན་ངེས་སུ་འདུག་པས་འདི་ལྷགས་རང་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཐོག་མ་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལག་སྦྱང་
 དང་བཟོ་རྣམས་ཆོད་ལོང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱུན་ཤིང་ལས་བྱུང་པ་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་གཟིགས་འབྲུལ་ཕུལ་བས་ཐུགས་
 དགོས་པ་བཅས། སྤྱིས་ནས་གདན་ས་ཆེན་མོའི་ཉི་འདབས་ཀྱི་ཐང་ཞིག་ཏུ་འདབས་པའི་དགོངས་པ་གཏད་
 འདུག་ཀྱང་། སྤྱིགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་མ་བྱུར་པས་འདོད་དབང་གི་བཞུལ་
 འདབས་ལྷ་བྱུར་སོང་ངོ་། །

དེ་ནས་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མའི་འཕྲེང་བས་རིམ་པར་འདས་ཤིང་སོང་བས་དཔྱིད་ཁྲི་ཐ་
 མའི་དུས་ཀྱི་ནམ་ཁྲི་དང་བསྟན་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཐེབས། དེར་ཡང་ཐུགས་བྱེལ་རྣམས་རིམ་སེལ་
 དུ་བྱུང་བསྟན་གདན་ས་ལྷགས་རིར་དབྱར་ཉིན་ལྷོ་ག་མཆོམས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་མདོས་ཆོག་གནད་བའི་ཆོགས་
 དབྱར་ཐེབས། དེ་སྐབས་ཤིག་སྤྱོད་དཔལ་ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་བསྟོད་པའི་གདངས་རིང་ཚྩོགས་ཏེ་བར་
 གདངས་ཀྱི་འགོ་ལེན་མཆོམས་ཅོམ་ལ་མགོན་ཁང་གི་སྤྱོགས་སུ་སྦྱར་གྱིས་གཟིགས་པ་བཅའ་བས་མཆོད་
 བཤམ་གྱི་མདུན་ན་བྱད་མེད་ན་ཡར་རྒྱན་དུ་སོང་བ་གོས་དམར་གྱོན་པའི་སྤྱི་ནས་ཡས་ཀྱང་ཁྲ་མོས་གཡོགས་
 པ། མགོ་ལ་ལུ་ཏིག་གི་རྒྱན་པོའི་སྤྱི་ཞབས་བྱས་པ་ཞིག་འདུག་པ་གཟིགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཐུགས་ལ་ངེས་
 པར་འདི་ནི་ཟམ་གསར་སྤྱས་མོ་དེ་ཡིན་པར་འདུག་པས་སྟིང་ཇེ་དགོངས་པ་བྱུང་གསུངས།

དེ་ནས་གུང་ཆོགས་ལ་བབས་པའི་གསུང་ཆོག་གྲོལ་བསྟན། དུང་ཡིག་ཏུ་མགྱིན་དབང་རྒྱལ་ཡང་མགོན་
 ཁང་གི་སྒོ་རྩེ་ཐེབས་བསུ་བྱོན་པ་དང་། ཇེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་ནས། དུང་ཡིག་པ་ཡང་ཟམ་གསར་བ་

རྣམས་དང་ས་ཐག་ཉེ་ཞིང་ཡུལ་སྤྲོགས་ནང་སྐོར་གཅིག་པའི་ཐུགས་ཞེན་གྱིས། ཁོང་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་
ན་མི་དགོས་པར་འགྱུར་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་ཟམ་གསར་སྐས་མོ་དེ་དཔང་མགོན་ཁང་འདིར་སླེབས་ཐུང་བ་
མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་གདོན་མི་བཟ་བས་ཁོང་མ་བུའི་ཆོ་མཐའ་ཅིར་འགྱུར་སྐྱོས་ཤིག་གསུངས་ཞལ་ཅིད་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕེབས་པ་ལྟར། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཟམ་གསར་སྐས་མོ་དང་དབང་རྒྱལ་བྲག་སྐྱེས་སྤྱན་ཆགས་
སྤྲོགས་གཏོགས་བཅས་པ་ཡང་རིམ་པ་མ་འགྱུངས་པར་འདས་ནས་མིང་མེད་དུ་སོང་བ་ཟམ་གསར་བ་མ་བུ་
འདི་པས་དགོ་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་བེད་རྒྱུ་སྤྲོད་བར་མ་བུ་ཟད། དམན་པ་ཉམ་རྒྱུད་གིས་ཆེན་པོ་དབྱར་
བབུང་བས་མར་མེད་འོད་ལ་རྒྱོད་པའི་སྤྱང་བུའི་དཔེར་མཚུངས་སོ། །གང་ཞིག་ཤེས་བྲལ་གྱིས་པ་ཡིས། །
བསྐྱེད་ལ་སྤང་བར་གཟས་པ་གང་། །བཞི་པར་སྤྲོད་པའི་ལོང་མེད་པར། །ལྷ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་
ཐོབ། །

༦། སྤྱེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོད་ཐུགས་གཟུ་བོར་མ་གནས་པའི་གསུང་རིགས་གསན་པ་དང་མོན་དང་
གྲོ་མོ་པའི་སྐོར་ལ་གནང་བའི་བཀའ་ལ།
དུས་སྐབས་དེ་དག་གི་ཆོ་བོད་གཞུང་ནས་སྤྱེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཆོད་ཀྱི་ཉེ་བ་མདུན་ངོས་ཀྱི་རང་གཤེད་
འཇིགས་པོ་དེ་མ་གཟིགས་པར། རིང་བ་རྒྱུ་གི་ཉི་མའི་རིག་བྱ་ཆ་པོ་དེ་ཆོར་བས་མ་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་
སྤྲོགས་མཐར་ཆོང་བསྐོར་དུ་འགོ་བའི་ལམ་འགོན་པ་དག་ལ་བརྟུ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནང་སྐོལ་གྱི་ལྟ་མོ་ཕྱིར་
སྤྱོད་པའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆུ་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོར་འབྲན་པ་དག་ཀྱང་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་འདིར་སྤྱོད་ལམ་དུ་
སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་དཔལ་རྒྱ་རོ་པ་ཆེན་པོ། གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ས་
འདིར་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་ཡང་དག་པར་མང་དུ་བསྐྲགས་པ་དཔལ་ལྷན་དྲགས་པོ་
དཀར་བརྒྱུད། དེ་ལས་གྲེས་པ་ཀམ་ཀོ་ཆང་གི་བརྒྱུད་པ་སོགས་སྤྱིང་པོ་དོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་བས་ལུས་ཅན་
མཐའ་དག་ནམ་མཁའ་དོ་རྩེའི་གོང་དུ་འབྲེན་པའི་ས་མཁན་ཆེན་པོ། སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་མཚུངས་སྒྲ་མ་མཆིས་
ཤིང་དཔེ་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་སའི་སྤྱིང་ན་ཉི་མ་དང་སྒྲ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྒྱུད་པ་འདི་ལྟ་བུ་
ལ། མཁས་པའི་གྲགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསྐྱེད་བཅོས་བྲིམས་ཡིག་དྲངས་ཤེས་མེ་ལོང་གི་སྐྱེ་

སོགས་ཤོག་ལྟེན་གཅིག་ཚུལ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་དུ་དཀར་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་མགོ་གཞོན་གང་ཐུབ་གྱིས་
 ཟེར་བྱིས་གནང་བ། དེ་འདྲའི་ཐ་ཆད་ཀྱི་ཆོག་རིགས་ཤིན་ཏུ་སྔོངས་པའི་བྱིས་པ་བ་ལང་གི་རྩི་བོས་ཀྱང་སྤྱི་
 བའི་འོས་སུ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ན་མཁས་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པའི་ཆེན་པོ་དག་གི་གསུང་གི་བརྗོད་པར་རི་ལྟར་
 མཛེས་ཏེ། ལེགས་བཤད་ལས། རྟོ་མཆོག་བསྐྱིད་བ་འགྲོ་མཁྱོགས་ཏེ། །དམ་པ་དུལ་བ་མཁས་པའི་
 རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐོས་རྟགས་དུལ་བའི་དང་ཚུལ་དུ་གནས་པས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་
 པའི་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་དང་དཔུང་གི་
 དྲེགས་པས་སྤེམས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཀུན་སྒྲོང་ཞེ་ལ་བརྟག་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་གྱི་ཡི་གའི་འཕྲེང་བ་ཅིར་ཆོགས་
 ཤིག་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གསན་པས་ཐུགས་ལ་བབ་པར་མ་གྱུར་པའི་ཚུལ། དུང་ཡིག་ལ། རྩི་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་ནས། བོད་ཀྱི་སྡེ་སྤྱིད་གྲོང་སྤྱད་པ་འདིས་དཀར་འབྲུག་གི་བསྟན་སྤྱིད་སྤྱིར་ལུགས་གཉིས་ཀ་ནས་མ་
 འབྲིན་པར་ཚུལ་པའི་ནང་གི་བསམ་གཏན་གྱི་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཛོན་པར་གསལ་བའི་གཞོགས་འཕུས་འཐིང་སྤྱད་
 ཀྱི་བརྗོད་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡི་གའི་ལམ་དུ་སྤེལ་བ་ནི་ཁོང་རང་གི་དབང་ཐང་ཆེན་པོའི་རི་ལྟ་སྤྱར་བར་འཛད་
 པའི་ཐབས་སུ་ཅི་འབྱུང་ལ་འབད་པ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་སྤྱིད་རྩི་ཉིད་གནས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
 ཡི་གའི་ལན་ཅུ་ཞིག་འདེབས་པར་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཡང་རང་ངོས་ནས་པ་རོལ་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་
 ཟུར་ཟེར་ཕྱོགས་སྤྱད་གི་གཏམ་དམ་པའི་ལམ་ལས་འགོང་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཅི་ནས་བརྗོད། ཁོང་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཕག་བསྐྱོར་གྱི་སྤྱི་ཐབས་ཀྱང་མི་བྱེད། བར་ཆིངས་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་
 བྱེད་དགོས་གསུང་བ་ནི། རི་སྤྱད་དུ། ཅེ་སྤྱད་དྲེགས་པའི་སྤྱད་འབྲིན་ཡང་། །རི་དྲེགས་རྒྱལ་པོ་སྤྱིད་རྩི་
 སྤྱོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

དེ་ནས་དེ་སྐབས་ཤིག་མོན་དང་གྲོ་མོ་པའི་སྒྲོར་ལས་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རིན་ཆེན་སྤྱདས་ནས་ཡི་གའི་
 འདི་ལྟར། སྤྱིར་དམ་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་ཅི་འཆོལ་
 ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ལྟར་སྤྱོད་ངེས་ཀྱི་ལས་གཅིག་ཏུ་བསགས་པ་
 རྣམས་ལ་སྤྱི་ཐུན་ཚུལ་བའི་ཁ་ན་ཡང་མེད་འདྲ་བའི་ལྟ་བོད་ཀྱི་མཆོམས་འདིར་སྤྱར་ཡང་འབྲུག་འོངས་མང་

ཅམ་བྱུང་བ་དེ་ཀྱན་ཀྱང་བོད་ནས་འདོད་པ་ཁ་ཡན་དུ་བཏང་བའི་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་ལེན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་འདིར་ཞིབ་ཏུ་སློབ་མི་དགོས་ཤིང་། ད་ལམ་དོན་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་
བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་གནད་བར་ཨ་འཛིན་ཅན་རྣམས་སློབ་མི་འོས་པའི་བདེན་འབྲེལ། འབྲས་ལྗོངས་པ་འདི་
སྤྱོད་ཀྱི་ཞབས་བསྟོན་མེད་ཡིན་པ་ལྟོ་བོད་སྐུ་ཀྱང་བཅོམ་སྐྱེད་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་བོད་ནས་ཞོར་གྱིས་ཁ་
བྱངས་པའི་འཐེན་འབྲེལ་བྱས་པ་མེ་སྐུ་ཆིངས་དན་དུ་བར་པས་སྤྱི་ལྗོངས་དུ་བཞག་འདུག་ཀྱང་དེ་ལམ་དུ་མ་
གནས་པའི་ཁར་སྤྱ་སིམ་གསར་བརྒྱུ་སོགས་ཁྲ་འགལ་མཛོན་གསལ་བྱུང་བར། བར་པས་ཀྱང་དོ་གཤམ་
གཏན་གནད་མཉམ་ཞིང་དེ་རྗེས་མེ་ཡོས་ཆིངས་ཁྲར་ཡང་སྤར་བཞིན་སྤྱི་ལྗོངས་ཡིན་པར། མགྲོན་གཏེར་ཆང་
ཁྲིམ་པ་ཆིངས་ས་ནས་རྒྱུ་མོན་དུ་ཕྱིན་པའི་ཨ་འབྲས་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བཙོ་བའི་འདུན་གཤོམས་བྱས་བོད་
འོག་ཁ་གཙང་དུ་བསྐྱར་སོང་བ་སོགས་ཁྲ་ཕྱིར་དོ་ཕོག་དེ་འཕྲལ་རང་ནས་བྱས་སོང་བ་དེ་རིགས་མི་འགལ་
ཚུལ་ཞུས་ཀྱང་ཉན་འཛིག་མ་བྱུང་།

སྤྱར་ཡང་ཨ་འབྲས་ནང་མ་དན་པར་བོད་ནས་འཛིན་ཅན་གྱི་རྒྱབ་གཏེར་བོར་བའི་ཟམ་འབྲས་སློ་བསྐྱེད་གྱི་
དམག་གིས་ཁོ་པའི་རྒྱ་ཞོར་ཁོལ་གཡོག་ཐམས་ཅད་སྟོགས། མི་མང་བསད་ཁོང་པ་རང་ཡུལ་འབྲུད་བྱོས་
ཐར་ཅམ་གྱི་ཡོང་ལུགས་དེ་བཞིན་ལས་འཐེན་ཐབས་དགོས་དོན་མེད་པ་བཞིན་ཅི་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་ནང་ཁས་
ཉན་ཉམ་རྒྱུང་བ་དག་གི་སྐྱབས་བྱེད་པ་ནི་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡིན་པས་ལོས་མཛད། གཞན་པ་བོད་དང་ནང་
འབྲེལ་པའི་སྤྱར་ལོག་སོང་ཡང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་བྱ་གཏེ། འཛིན་བཅང་ཡང་མ་བྱས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་པའི། བོད་གཞུང་རང་དང་། བར་པ་ཆེ་དགུ། ལྷ་མ་ལྷ་པ། ཕག་རི་རྩོད་པ། དགོན་དང་ཕག་
རི་ཡུལ་དོན་སྤྱི་རྣམས་སོ་སོ་ནས་ཡི་གེ་བང་ཕྱིན་བཅས་ཐབས་འཕྲུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་འཐེན་ཐབས་འགྲུགས་
འབྲེན་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱས་སོང་བར། འདི་ནས་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡི་གེ་གང་ལ་ཡང་བཀག་འགོགས་མ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་
པ་རང་བོད་ཀྱི་གནད་སློལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པའི་ཉན་བསམ་མ་བྱས་པས་ཁྱེད་རང་སོ་སོ་ནས་འཕྲུག་
པའི་བཅོམ་མེད་བཞག་ལུགས་དེ་བཞིན་ལ། འདིར་གསུངས་བབས་ཡོད་མེད་ཐུགས་གཞིག་ལེགས་པར་
གནད་དགོས་ཤིང་། དེ་མཚུངས་གོ་མོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཟམ་གསར་བ་དང་རྒྱ་འབྲེར་བོད་ནས་ཐོད་ལེ་ཀོར་
གྱིས་ཅི་སྟོམས་མ་མཛད་པར་ཉེ་འགྲངས་མཐོང་མན་ཞུགས་པའི་ཉམ་ཐག་པར། ལྷ་པས་ཀྱང་རྒྱབ་རྩ་མ་ཐུབ་

པའི་མཆི་མ་འདོན་བཞིན་ལོག་དགོས་བྱུང་འདུག་པ་སོགས་ཟམ་གསར་བས་ལྷག་གཙུག་ཆེས་པའི་ཡུལ་དུ་
 སྟོད་ཐེས་མ་བྱུང་ཚུལ་སྤར་ནས་སོང་བ་ལྟར་དང་། ཟམ་གསར་བ་འདི་པ་རེ་དོག་ཆོད་ཀྱི་ཤལ་བདས་ཆད་
 བཞིན་ཡིན་ཡང་བོད་པས་གཏའ་རངས་ལ་བཏང་བའི་ས་མཆོམས་སྟོད་ལེན་སོགས་ཀྱང་ཕག་རི་ཕྱོགས་དང་
 སྤྱི་འགོ་མི་བྱེད་པའི་བྱར་འགྲིམ་རང་དྲན་བྱས་གཤིས། སྤར་ཡང་གྲོ་མོ་བཙོ་དང་ཞོད་འཇགས་ཆེ་བ་མ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད་ཁོ་པ་དེ་ཀར་སྤྱང་ཁུ་ཞོར་བདག་ཏུ་བཅོལ་ཕྱིན་ད་དུང་ཡང་བ་རྒན་དང་ཐེམ་པའི་དཔེ་ལས་མ་
 འདས་པ་གཞིར་བཅས་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་བོད་ནས་མཐའ་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བསྐྱུང་ལ་རང་ཞབས་
 སྤར་བརྒྱག་ཏུ་གཏོང་བར་ངེ་མི་སྒྲུམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་འདུག་པར། འདི་ནས་བཟུང་སྟོད་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་བབས་ཐོབ་ཨེ་ཡོད་ཞིབ་ཏུ་དགོངས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕན་ཚུན་ནས་སློག་འོས་རེ་
 གཉིས་འདུག་པའི་ཆར་གང་འགབ་ལྷ་བས་མ་ཡིན་ཡང་། བོད་ནས་རྒྱ་མཆོན་མ་ངེས་པའམ་ངེས་ཀྱང་
 བསྟོན་ཏམ་གྱི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ཆོགས་མཛད་པའི་ཁོ་པ་མ་སློག་ན་མཐའ་མིར་མགོ་གཏང་བཅོལ་བའི་གཏམ། ཆོང་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱུང་རྒྱ་ནག་ནས་ས་མའི་འཕྲུལ་ཤེས་དང་སྤྱོད་ཤོག་བྱ་མགོ་དཀར་སོགས་སྤར་མ་བྱགས་
 པ་ཡོད་ཚུལ་བསྒྲིགས་རྣམ་གང་ཆེར་བསྒྲགས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་འདུག་པ། དེ་ལྷ་རན་འདི་ཁར་
 ཡང་སྤྱིར་རིས་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་དང་། ཁྱད་པར་ཆབ་འབངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་མཐའ་ཟད་
 སྤྱག་རལ་དུ་མི་གཏོང་བ་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཞོར་སྤོང་དང་མི་ཟས་དུག་ཏུ་གཟིགས་
 པའི་སྤྱི་སྤྱིར་ཕར་ཚུད་མ་མཛད་ཅིང་།

དེ་མིན་ལས་འབྲས་ལ་དགོ་སྤྱིག་མི་དགོས་ཤིང་འཁོར་བར་ཡིད་བརྟན་རུང་བའི་སུ་ཐོབ་སྤྱོད་ལོར་བཅི་བ་རང་
 གིས་ཆོག་ན། དིང་སང་དུ་རྩལ་སོགས་རྒྱ་དཀར་པོ་དང་ཡང་འདྲིས་ཆེ་གཞུང་དང་བའི་ས་ཁྱད་བཅོན་པ་
 བཅས་གང་གསུངས་ཡོང་བ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་བྲལ་ཀུན་ལ་རང་བྱན་ཚུད་པ་ཞིག་མི་ཡོང་རྒྱུ་མི་འདུག་
 རུང་ལུང་བསྟན་སོགས་གང་སར་མཐའ་མིའི་སྤྱོད་འདྲིན་འདི་པ་བདུད་ལས་སུ་བྱེད་འདུག་པས་དགོ་དོན་རྒྱུང་
 བར་དགོངས་མི་མཛད་མོད། དོན་གྱི་ཆར་བོད་པའི་ཏམ་འགམ་གྱི་ཡོད་ཡོད་མང་པའི་རྒྱུ་གཏམ་
 དང་། ཁྱེད་རང་མཆོད་ཡོན་ནས་ཀྱང་མོན་དང་གྲོ་མོ་བའི་སྒྲོར་ལས་མི་བདེན་བདེན་གྱི་ཕེབས་སྒྲོ་མང་

ལྷགས་བཅས། འདི་ཁ་དབྱིངས་ས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ལྷོ་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ལྷོ་ག་ལ། ཀོང་ཅེ་བེ་ཏ་རའི་རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུ་དབང་བཅོན་པའི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་གཤིས། དེད་གཅིག་པོས་འགོ་མཚམས་མ་བཟུས་པའི་འོས་མེད་ཀྱི་སྒྲན་འབྲུལ་འདི་འདྲ་འཕྲུལ་རང་ཞུ་ག་ལ་རུས། དེ་ཀ་མཆོག་ཞབས་ནས་བབས་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་གཅོད་རྒྱུ་ཐུབ་ཆོ། བར་པ་རང་ཡང་དབྱུ་སྐྱུང་མཛད་དཀའ་ལས་མི་ཡོང་བས་རེ་ཞིག་ཟུར་དུ་འཛུར་བའི་བོད་པའི་ཁ་ཅད་ཀྱི་འགོ་ཁྲབ་གནས་གཤིས་ཅི་འདྲར་འགྱུར་གཟིགས་ན་འགའ་འདྲ་བསམ་པ་མཐུན་དབྱིངས་རིན་པོ་ཆེར་བཞུགས་པ་ཞུ་ཞེས་འདི་བཞིན་དུ་གཏོང་བར་མཛད་དོ། །

༧། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲུལ་མོ་ལྷ་ལྷུ་མ་ཀུན་ལེགས་སྐྱུ་བཟུམས་ཏེ་ཐུགས་བརྩེས་དབང་བྱིད་སྦྱུལ་བ། དེ་ནས་སྐྱེས་བདག་ལྷགས་ལྷག་གི་ལོ་དེའི་ཚུ་སྟོད་ཆེ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ། གདན་ས་རྟ་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལྷ་ལྷུ་མ་ཀུན་ལེགས་ཀྱང་སྐྱུ་བཟུམས། དེ་སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་མཚན་ལྷས་སོགས་དགེ་ཞིང་བཟང་བར་བྱུང་གསུངས་ཐུགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་མཛད། བཅོས་སྟོན་གྱི་ལེགས་སྐྱེས་འབྲུལ་རབ་ཕྱག་མཛོད་པ་དངོས་གྲུབ་ཐོན། དེ་བཞིན་གདན་ས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་བཅོས་སྟོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་འབྲུལ་བར་བགྱིས་སོ། །མི་རིང་བར་རྗེ་ཉིད་རང་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཞིག་མཚན་གུ་རུ་བྱ་བྱིད་དུ་གསོལ་བ་གནང་སྟེ་ཐུགས་གཅིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཅེས་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱུང་བར་མཛད། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་ཐོག་མར་གྲུབ་རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་ཁྲོ་བའི་རྒྱལ་པོ་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་གཏོར་དབང་བྱིན་རྒྱབས་རིག་གཏད་བཞུས་ལུང་དང་བཅས་པ་སྦྱུལ། དེ་བཞིན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་མངའ་བདག་ལྱུང་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་དྲག་པོའི་དབང་ཡང་ཆོས་བཅུའི་དུས་མཚོད་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱུལ་བར་གནང་།

གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་སྤོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱུ་ཀ་རས་མཛད་པའི་སྐྱུ་བ་ཐབས་རྒྱ་མཚོའི་ལྷགས་ཀྱི་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་སྟོར་ལས། ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་པ་ཆེན་པོའི་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་བ་ཐབས། ཟམ་

ཏྲིག་བཀོད་པའི་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་དུག་པ་གཙོ་བོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས། ཁར་ས་པ་ཁི་གཙོ་འཁོར་ལྷ་
 པ། འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཁར་ས་པ་ཁི་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ སྒྲུབ་རས་
 གཟིགས་སེང་གོ་སྒྲ། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ཉ་ལ་ཉ་དེ་རྩེ་ཆོས། བསྐྱ་གར་གྱི་དབང་ཕུག་གཙོ་འཁོར་
 དགྲ། བསྐྱ་གར་གྱི་དབང་ཕུག་ཕུག་མང་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གསུམ་པ། ཉ་རི་ཉ་རི་ལ་ཞོན་པའི་སྒྲུབ་རས་
 གཟིགས། འཛིག་རྟེན་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་ འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག་དམར་པོ་
 གཙོ་འཁོར་གསུམ་པ། ལྷག་པར་དབང་དུ་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕུག། སྒྲུབ་རས་གཟིགས་མགྱིན་པ་
 སྒྲོན་པོ་ཅན། སྒྲུ་འཕུལ་དུ་བའི་རིམ་པའི་སྒྲུབ་རས་གཟིགས། རོན་ཡོད་ཞགས་པ་ཕུག་བཅུ་གཉིས་པ་གཙོ་
 འཁོར་ལྷ་པ། ཕུག་བཅུ་པ། ཕུག་བཞི་པ། འཛིག་རྟེན་གསུམ་དབང་དུ་བྱེད་པ་འཕགས་པ་བྱུང་སོགས་
 སྒྲུབ་རས་གཟིགས་ཉེར་གཅིག་གིས་རྩེ་སྤྱ་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སེང་ལྷེང་ནགས་ཀྱི་སྒྲོལ་མ་གཙོ་
 འཁོར་གསུམ། སྒྲོལ་མ་ཆེན་མོ། མཆོག་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ལྷ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ། རྩེ་སྒྲོལ་
 མ་གཙོ་འཁོར་བཅུ་གཅིག་པ། རྩེ་སྒྲོལ་མ་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ་སྒྲོན་མོ། སྒྲོལ་མ་འཛིགས་པ་བརྒྱད་
 སྒྲོབ། རྒྱ་ནག་རིམ་པའི་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ། འཆི་བ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོལ་མ། སྒྲོལ་དཀར་ཕུག་བཞི་
 མ། སྒྲོལ་དཀར་ཞལ་གསུམ་ཕུག་དུག་མ། སྒྲོལ་མ་དུག་སེལ་མ། བོར་སྒྲིན་སྒྲོལ་མ། ལྷ་ཆོགས་
 ཡུམ། རོན་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོལ་མ། སྒྲོལ་མ་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་མདོག་གི་རྩེ་སྤྱ་གནང་བ་
 རྣམས་རྩེ་བཙུན་དྲུང་དང་ཡུམ་སྤྱུ་པ། དགོས་པ་བསམ་གཏན་པད་དཀར་ལ་སོགས་པ་སྒྲུ་འཁོར་ཉུང་ཤས་
 དང་བཅས་པར་སྒྲིན་བྱེད་དུ་སྒྲུལ་ཅིང་། དེ་ཞོར་ལས་འདྲུ་ཁང་དུ་སྒྲུབ་སྡེ་པ་རྣམས་དང་བཟོ་རིག་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་གསུང་ཉིན་རེ་བཞིན་སྒྲུལ་བར་གནང་ངོ་། །

༤། གཟིམ་ཁང་བཀའ་བརྒྱུད་པོ་བྱང་གི་བྱིས་འབྲུར་གྲུབ་པའི་རབ་གནས་གནང་ཞིང་ཡུམ་སྤྱུ་རྣམས་
 བསམ་གཏན་པད་དཀར་ལ་བཙོལ་གཏམས་གནང་བ།
 དེ་ནས་ཡང་གཟིམ་ཁང་དཀར་བརྒྱུད་པོ་བྱང་གི་བྱིས་འབྲུར་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་རབ་དུ་གནས་པའི་
 དགའ་སྟོན་ལ་སྒྲོགས་པས། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུ་མི་ཕམ་ངག་དབང་འབྲུག་རྒྱུ། དབུ་མཛེད་བསམ་གཏན་

བསྟན་འཛིན། དགོས་སྤོང་བསྟན་པ། དགོན་སྐྱ་སྐྱེ། ཀུན་དགའ་ཆོས་འཕེལ་སྟོན་གནས་ལུགས་རིེ་
 བླ་ཆེན་བགེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་སྤྲུལ་ཏེ། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ལྟན་སྐྱེས་ལྟ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་
 རས་གནང་བའི་ལྟ་དབང་གི་སྐབས་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡན་ལག་བཞི་པའི་ན ང་གི་དབང་བསྐྱར་འདི་དེང་
 སང་གནང་བའི་ཕྱག་སྟོལ་ཙམ་མི་འདུག་ཀྱང་། འདི་ཆོ་ག་འབྱེད་བདེ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་ཆེ་བས་སྐབས་
 རེར་འདི་ལུགས་བྱས་ན་ལེགས་པ་འདུག་གསུངས་དེ་བཞིན་གནང་། སྟོབ་དཔོན་འབྲུག་ཆོས་
 འཕེལ། སྤྱལ་སྐྱེ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན། སྤྱལ་སྐྱེ་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས། བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་སྟོན་གས་
 བྱིས་འབྱར་གྱི་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་གནང་ཡོན་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་མགུ་བར་མཛད་དོ། །

གང་གི་ཆོ་རམ་མཁའ་སྤྱོད་དང་བལ་ལ། ས་གཞིར་འབྲས་སྤྱུ་ལ་སྟོན་པའི་ལོ་ཐོག་གི་རིགས་རྣམས་
 ཀྱིས་མཛེས་ཤིང་གཞན་ཡང་ཡུལ་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟར་ཀ་དང་ཁམ་རྒྱེ་ལ་སྟོན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་
 དག་ཀྱང་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་དམ་པ་སྟོན་གྱི་དགའ་བ་ལ་བབས་པས་ཆོས་བཅུའི་བསྐྱབ་མཆོད་དང་ཉེ་
 བར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ། སྟོན་རྗེ་ཉིད་སྤྱིགས་ལ་བཞུགས་དུས་ནས་གཟུང་ཁ་ཞེ་ཚོལ་ཚོག་མེད་པའི་གྲུ་
 འདུད་ཀྱི་ཞབས་སྤྲུལ་ཕྱག་གཡོག་ཅི་འགྱུར་ལེགས་པར་ཞུས་པའི་དགོས་སྤོང་བསམ་གཏན་པད་དཀར་བ་དེ་ཉིད་
 དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་དགོངས། ཡུམ་སྤྲུལ་གྱི་འཆོ་གཉེར་གཏམས་སུ་བཙུང་བར་མཛད། དེ་ནས་
 མཆོན་ཡང་ལྟ་ལྟམ་ཀུན་ལེགས་སུ་གསོལ་བ་གནང་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས། ལོ་སྟར་གྱི་ཆོས་
 བཅུའི་བསྐྱབ་མཆོད་སྟོམ་དབང་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤར་བཞིན་གནང་། དུས་དེར་དགོ་འདུན་གསར་བུ་
 རྣམས་ལ་འང་སྤྱོད་ལས་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱ་མ་མཆོད་པའི་དབང་དང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་ལུང་དག་ཀྱང་སྤུལ་བར་
 གནང་།

༩། གདན་ས་ཕན་ཚུན་དུ་རྟེན་བཞེངས་གནང་ཆེད་བལ་པོ་ནས་བཟོ་རིག་པ་འགྲུགས་པ་གནང་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱེའི་ཞལ་ཆད་མེད་ཀྱི་ཕྱུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མ་གསར་བཞེངས་གནང་བ།
སྐབས་དེ་དག་གི་སྤྱི་ལོ་ཙམ་ནས་གདན་ས་ཕན་ཚུན་དུ་རྟེན་བཞེངས་སྐྱེའི་པོ་སྤྱར་མ་གྲགས་པ་ཞིག་མཛད་དགོངས་ཏེ། སྤྱར་མ་ཚམས་བྲག་སྒྲ་མ་དག་སྟོང་སྤྱ་གར་བ་དང་། བཟོ་བོ་བྲག་ཤིས་ལ་སོགས་པ་བལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ཁོས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གསེར་གྱི་ཐམ་ཀ་དང་རྟ་བྱའི་གནང་རྟེན་བཅས་བཟོ་བོ་འགྲུགས་པའི་པོ་ཉར་མངགས་པ། བཙེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བར་དུ་གནས་ནང་རྒྱལ་པོ་མེ་སྟོན་ཆེད་གཡོ་ཐབས་ཨར་ཐག་ཏུ་བརྟུས་པས་མི་རྟ་མང་པོ་ཆུད་ཐོས་ལ་གཏོང་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཟོད་པ་ལ་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཕྲལ་དུ་གཞོད་ལན་མཛད་པ་མ་ཤར། ད་ལམ་སྤྱག་ཆད་ནས་གར་ཞ་བ་སྐྱབ་པ་དཔོན་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་དག་དབང་ལྷན་གྱུ་བ་གཉིས་བྱ་བ་ཏང་གི་ཆས་སུ་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཁོས་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་རྟེན་མཆོད་ཆས་དང་། ལྷག་པར་སྐྱབས་ཆོལ་ཡགས་པོ་བརྟུང་ཤེས་པའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་གང་མང་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་ལོག་གསེར་དཔུལ་གྱི་གནང་རྟེན་བཅས་བརྟུངས་པ། མི་རིང་བར་བལ་པོའི་བཟོ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་བཅས་སྐབས་བྱུང་བར། རེ་ཞིག་བཟོ་བོ་དེ་པའི་ལག་གི་འདུ་བྱེད་ཆོད་ལོང་གི་ཆེད་དུ་བཟོ་ཕྱད་ལ་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེའི་ཞལ་ཆད་ལ་མེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་ཕྱུ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་ཆད་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་བཞེངས་པའི་འགོ་འཇུགས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཕེབས།

༡༠། དཔོན་སྟོབ་ལྷ་ཁོང་ཟེར་ལས་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ལོ་སྟོན་སྐྱེའི་བཅུག་པ།
ལོ་དུས་ཀྱི་བསྐྱབ་མཆོད་རྣམས་རིམ་པར་བྱབ་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་སྐྱེའི་དུས་ཆེན་དང་སྤྱར་ནས་དག་ཚུལ་དང་དག་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོགས་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ནས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་འགོད་པའི་སྐབས་དེར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་མཁན་ཆེན་པད་དཀར་ལྷན་གྱུ་བ་དང་བཀའ་བབྲོས་ཀྱི་ཐོག་ནས། སྟོན་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དག་སྟོང་གི་བསྐྱབ་པ་བཞེས་ནས་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ལྷ་ཙམ་སོང་བ། ཆོངས་པར་སྤྱད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཅེས་པར་འཛིན་ཅིང་། འཁོར་ལོ་སྟོན་པ་ལ་

སོགས་པའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་མང་པོ་ཞིག་གི་གསང་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱབ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ་
 དུང་ཕྱུར་ལྷག་པ་དང་། ཁུད་པར་དུ་ཡང་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མའི་སྐྱབ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞལ་འདོན་འབའ་ཞིག་གིས་ཉིན་
 མཚན་འདའ་བར་མཛད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་ཅན། རིགས་རུས་ཡང་གྲུབ་ཐོབ་པར་མོ་བའི་བརྒྱུད་པར་
 གྲགས་པ་དཔོན་སློབ་ཤྲུ་འོད་ཟེར་བ་དབང་འདུས་པོ་བྱང་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཉི་
 བར་བརྒྱུད་པའི་སྤོམ་རྒྱུན་འདི་དྲིང་སང་བར་མ་ཆད་པར་དར་བ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་ དགོས་འདུག་ཅེས་
 བཀའ་གནང་བ་བཞིན་རྗེ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཤྲུ་འོད་ཟེར་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། སྒྲུ་མ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཞལ་
 སྤོམ་གྱིས་སློབ་དཔོན་མཛད། གཞན་གསང་སྤྱོད་པ་སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་འཛིན་ཆོས་འཕེལ། གྲིབ་ཆོད་པ་
 དག་ལེམས་མི་པམ་དབང་ཕྱུག ཁྲོགས་དན་པ་རྩོར་འཛིན། འབྲུག་པད་དཀར་བ་རྣམས་གྱིས་མཛད་
 དེ། དག་ལེམས་རྒྱལ་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་རྗེ་འཕྱིན་ལས་ཆོས་འཕེལ། དཔོན་སློབ་དག་དབང་
 འཕྱིན་ལས། གཞན་ཡང་བདག་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་རིམ་པ་གསུམ་ཅུམ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་གནང་།

༡༡༽ སྤོམ་རྒྱུན་རྣམ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་ཁུངས།

དེ་ཡང་མཁན་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྤྱད་འདུལ་བ་
 དང་། སྤྱོད་འདུལ་བ་དང་། པཌ་ཆེན་སྤོམ་རྒྱུན་གསུམ་དུ་གྲགས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཟུར་གྱི་ཐུ་ཆེན་
 པོ་པ། ཡུལ་ཁ་སར་པ་ཁར་འཁུངས་པ་རྩམ་ཤིང་གྲོ་ཁེས་བྱ་བ་འཛིག་ཏེན་གྱིས་ཨ་ཅཱ་པོ་རྩིས་ཏེ་ཁེས་
 བཏགས་པ་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལེས་རབ་རྩ་ལྷན་པ་མི་འཕྲོག་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་མཁན་བྱ་རིམ་པར་མཆད་པ་ལས། སྤྱང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་གཙང་རབ་གསལ་
 སོགས་ཁམས་སུ་བྱོན། དེས་མཁན་པོ། གཡས་སློབ་དཔོན། སྤྱར་གྱིས་གསང་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཙོང་ཁ་བ་
 སུ་བྱ་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་པའི་མཚན་དག་བར་གསོལ་ཏེ། ད་ལྟ་སྤྱོད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གྲགས་པ་
 དེ་ལས་མཆད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ལྷ་སྒྲུ་མ་ཡེ་ལེས་འོད་གྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་པཱི་ཏ་རྩམ་པུ་ལ་
 སྤྱན་དྲངས། དེས་འདུལ་བའི་ལག་པ་དང་ལག་ལེན་བཅུགས་པའི་སློབ་མའི་གཙོ་བོ་སྤྱུ་པ་ལ། གུ་ཁ་པུ་
 ལ། བ་རྩི་པུ་ལ་ཏེ་པུ་ལ་རྣམ་གསུམ་ལས་མཆད་པའོ། གསུམ་པ་ནི། ཁྲོ་ཕུ་ལོ་རྩྱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ་
 གྱིས་ཁ་ཆེའི་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་ཤྲུ་འོད་སྤྱན་དྲངས། ས་པཱི་ཏ་དང་། རྗེ་རྗེ་དཔལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་ལ་

སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་བྱ་ལས་རིམ་པ་ར་མཆེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་གསུམ་
 ཀའང་ས་ར་ཉ་དང་། ལྷ་སྐུ་ཡབ་སྐུ་འབའ་ཞིག་ལས་བརྒྱད་པ། སྡེ་པ་བཞི་འཛིན་དཔལ་གཞི་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའི་སྡེ་པ་ཁོ་ན། དེ་ཡང་བོད་དུ་སྡེ་པ་དེའི་ལུགས་ལས་གཞན་གྱིས་རབ་རྩ་འབྱིན་པ་བཀའ་
 བཅད་ཆེན་མོ་ལས་བཀའ་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འདིར་བར་འདུལ་དུ་གྲགས་པ་པཎ་ཆེན་ཤུ་གྲུ་
 ལས་ཉི་བར་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ། ལྷ་རིའི་བྱ། སྐུ་སྐྱ་གཅན་
 འཛིན། བམ་ཟེ་སྐྱ་གཅན་འཛིན། འཕགས་པ་ལྷ་སྐུ་པ། ཡོན་ཏན་སྟོ་གོས། རིན་ཆེན་བཤེས་
 གཉེན། དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྟོང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཆོས་ཀྱི་འཕྲེང་བ། འབྲུང་གནས་སྐུ་པ། མཐོ་
 པ་རྩེ་ཏེ་ལྷ་སྐུ་ལྷ། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོ། བདེ་བ་དཔལ་བཟང་པོ། བྱང་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་
 རམས་གྲགས་པ། གྲགས་པ་བཤེས་གཉེན། རྒྱལ་དབང་གྲགས་པ། ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། དག་དབང་
 ལྷན་གྲུབ། བཀྲ་ཤིས་དཔལ་བཟང་། བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ། ཀུན་མཁྱེན་པཎ་དཀར་པོ། ཡོངས་འཛིན་
 ལྷ་དབང་སྟོ་གོས། འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ། རྩི་ལྷོ་འཛིན་པ་ལྷ་འོད་ཟེར་ལའོ། །ཡང་
 ཀུན་མཁྱེན་པཎ་དཀར་པོ་ནས་སྐུ་པ་ལྷ་སྐུ་ དེ་ལས་སྐྱ་མ་པད་དཀར་འབྲུང་གནས་ལ་བརྒྱད་པ་
 དང་། ཡང་སྐྱ་མ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ནི། སྐུ་པ་ལྷ་སྐུ་མཁན་པོ། ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེའི་ལས་
 སྟོབ། གསང་སྟོན་པ་པད་དཀར་འབྲུང་གནས། གྲིབ་ཚོད་པ་སྡེ་པ་དབྱུ་མཛེད། གྲོགས་དན་པ་ཆོས་རྩེ་
 ཡོན་རྫོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེད་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྐྱ་མ་པད་དཀར་འབྲུང་གནས་
 ལས། མཁན་ཆེན་དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཡོ་ཤེས་དངོས་གྲུབ། སྐྱ་མ་བསོད་ནམས་འོད་
 ཟེར་ལས་གནས་བརྟན་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་དང་། ད་ལྟའི་མཁན་ཆེན་བཟོད་པ་འབྱིན་ལས། ཆོས་རྩེ་
 དཔལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་བརྒྱད་པ་ལས་རིམ་པར་མཆེད་པའོ། །འདིར་དེ་ལྟར་སྟོན་རྒྱུ་གྱི་བརྒྱད་རིམ་རྒྱུ་
 པར་བཀོད་པ་ནི། དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གསུམ་ན། དིང་སང་རབ་རྩ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཁན་བརྒྱད་
 རྫོགས་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཞར་ལ་འཕྲོས་སོ། །

ཀྲ། སྤྱེལ་ལོ་སྤྱེལ་ལྷན་ཆོས་བརྩུར་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བདུན་མའི་ཆོག་ས་ལམོར་དང་བཅས་ཇི་རྣམ་
ཆེར་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་བ།

དེ་ནས་ཡང་སྒྲེལ་ལོ་སྒྲེལ་སྒྲེལ་ཆེན་ཆོས་བརྒྱ་དང་བསྐྱུན་ནས་དག་འདུན་དུག་བསྐྱར་ཆོང་བས་གསལ་འདེབས་
ལེའུ་བདུན་མ་བསྐྱུལ་ཆོད་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་བཅས་འབྲུམ་སྟེར་འདུགས་པའི་ཆོགས་དབྱར་རྗེ་ཉིད་
རང་ཕེབས། དེ་སྐྱབས་ཆོས་བརྒྱའི་སྤྱ་ཆར་བཀྲ་གིས་ཆོས་རྫོང་ནས་ལོར་བུའི་དུང་གིས་ཞབས་ཀྱི་པོ་
བསྐྱལ་བསྐྱར་བརྟན་པར་གསལ་བའི་རྟོན་གསེར་དབྱལ་མེ་ལེལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུལ་ཆོགས་དང་དར་
གོས་ཡུགས་རིང་ལ་དོག་ལྷ་ལྷན། གཞན་ཡང་ན་བཟའ་ཆ་ཆོང་སོགས་དངོས་འབྲུལ་གྱི་མཆོད་སྤྱོན་གྲུ་ལོ་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་དབྱངས་ཀྱི་དཔལ་མེའི་ངག་གི་འདུ་བྱེད་ལས་འཕྲོས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་ཆོག་སྐྱབས་བཞུགས་གསལ་
འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར།

དཔལ་ལྷན་པ་རྒྱ་ཀུ་རའི་སྐྱེ་འཕྲུལ་ཞེས། ། བྱངས་མེད་གཏུལ་བྱའི་ཚོན་གྱི་རྩིས་འབྲོ་བ། ། ཞིང་འདིའི་ཡིད་
 མཁར་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ཡི། ། བྱུང་རིགས་གཏུང་གི་རྒྱ་གཟུགས་འཛིན་དེར་འདུད། ། མེད་བྱུང་མཁའ་
 པའི་དགྱིལ་འཁོར་གང་བའི་ནང་། ། ཇི་སྟེད་ཚོས་ཀྱི་རེ་ལྷ་རྣམ་གསལ་བས། ། བྱུང་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་མཛེས་
 པ་ཉིན་བཞིན་དུ། ། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕྱར་མཛད་དེ་ལ་འདུད། ། ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་མུང་དཔལ་གྱིས་ཡངས་
 པའི་ས། ། འགོངས་བྱེད་དཀར་པོའི་འོད་སྣང་རྟག་རྒྱས་ཤིང་། ། དབང་ཕུག་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ན་བདེར་བགྲོད་
 པའི། ། འཕྲིན་ལས་སྟིང་མཐའི་བར་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག། ། ཅིས་མཁན་ཆེན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་པད་དཀར་ལྷན་
 བྱུང་དང་། ། སྐུལ་པའི་སྐྱེ་འཕྲུག་བྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་ཆངས་པ་སྟོང་པའི་
 དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་དབྱངས་གཅིག་པའི་ཞབས་བརྟན་གྱི་གསོལ་འདེབས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་
 རྟེན་བཅས་འབུལ་བར་བྱེད་ལ། ། དེ་ནས་གཟུང་སྟེ་སྐྱེ་བསྟོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དེ་ཡང་ཚོགས་འདོན་དུ་
 འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །

༡༣༽ སྤྱི་ཁྱབ་ལུང་པར་ཆོ་དབང་དང་ཞིང་ལ་ཕེབས་ཚུལ།

དེསྐབས་ཤིག་ཤར་ཕྱིགས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲན་ལུང་པ་ཤེས་རབ་རྒྱན་གྱི་ཀྱང་ནད་ཀྱི་ཆོར་བ་དྲག་པོས་གདུངས་
 པའི་འཆི་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བར་ཐུག་པ་ཙམ་དུ་སོང་དུས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐབས་འདྲིས་ཞུས་པར་གྱུ་བརྒྱལ་ལུགས་
 ཀྱི་ཆོ་དཔག་མེད་ཡང་གསང་ལྟ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ཆོ་དབང་བརྒྱ་ཅུ་བཀའ་འདྲིན་དུ་སྤྲུལ་ནས་དེར་བཀའ་
 ལས། སྤྱུ་ལུས་འདུས་བུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དུས་གཏན་དུ་ཏྲག་པར་ག་ལ་འབྱུར་ཏེ། འོན་ཀྱང་ད་ལན་
 ཀྱི་ཆོ་འཕྲང་གི་བར་ཆད་སེལ་བ་དེད་རང་གིས་ཁག་འཁྱུར་བྱེད་ཅེས་ཐེབས་པ་ལྟར། མི་རིང་བར་རྒྱན་ལས་
 སྒོལ་ཏེ་དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉེ་ལས་བདེ་བར་སྒྲོབ་པའི་སྤྱི་འདུན་གཏང་རག་གི་རྒྱུ་ལ་དུ་གོས་ཆེན་སྤར་མ་གྲགས་པ་མང་དུ་
 ཡུལ་ཞིང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གོས་ཐང་ཆེན་པོ་འདྲིའི་རྒྱ་གོས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནས་ལུང་པས་ཡུལ་བ་ཡིན་
 གསུངས། རྗེ་ཉིད་ཞལ་བཞུགས་ཀྱི་རིང་ལ་ཐུགས་ཤིན་དུ་བརྩེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་བཞིན། སྤྱི་ཁོང་པ་
 ཞིང་དུ་གཤེགས་ཁར་ཏེ་འུལ་ལ་སོགས་པ་རོལ་མའི་སྤྱི་དང་རྒྱན་ཅིག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་བྱུང་བཞུགས་གདན་
 དང་མཆོད་པ་ཤོམས་ཤིག་ཟེར་དེར་ཉེ་གནས་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིས་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱན་མེད་དུ་ཞིང་ལ་
 ཐེབས་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་དང་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བསུ་བ་གདོན་མི་བྱ་བས་སྤྱི་མ་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོའི་བརྩེ་བ་དང་སྒྲོབ་མ་དམ་ཆོག་ཅན་གྱི་མོས་གུས་ཐང་སྟོད་མེད་པ་གཉིས་རྒྱན་ཅིག་འཛོམ་པའི་རྟེན་
 འབྱུང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འདི་འདྲལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་སྤྱི་དང་རྒྱུ་གི་ཁོང་ནས་སྤྱི་མཁའ་སུ་མཆོད། ཁམའ་
 མེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་གཏོར་ཆེ་འདི་ལས། ཁམའ་སྟོད་རིན་ཆེན་སྤྱི་དུ་འགྲོ་འདོད་གང་། རྣམ་འདྲན་
 མཆོག་གི་དེད་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས། འདད་པའི་གཟིངས་སུ་ཞུགས་འདི་སྤྱི་དུ་སིམ། །

༡༥། སྟོན་པའི་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོའི་རབ་གནས་དང་དད་ལྡན་མིག་གཉིས་ཀྱི་མིག་དངོས་སུ་འབྱེད་པ།
དེ་ནས་གོས་སྐྱ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་བཟོ་རྒྱལ་སུལ་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་མཆར་གྱི་བཀོད་པ་གོང་ས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཇི་ལྟར་སྐྱུལ་བ་བཞིན་རྗེ་བྲག་ས་པ་རྒྱ་མཚོས་སྟག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བར་མཇོང་པའི་རིམ་རྒྱལ་སུལ་སྐྱ་འབྲུག་
བསྐྱན་འཛིན་པས་བསྐྱིས་ཤིང་། གཞན་ཆོས་བྱའི་འདུ་བྱེད་ལ་རྒྱ་ནག་པོར་འབྲན་པར་རུས་པའི་གོས་བཟོ་ལ་
མཁས་པ་བརྩམས་པས་འཕྲུག་ཅེས་དང་བཅས་པས་ས་སྐྱུལ་གྱི་ལོ་ཉོར་ལྷ་དུག་པའི་ཆོས་བཙེ་བྱ་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཆུ་

སྤྱེལ་གྱི་ལོ་ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྩམས་འགྲོ་འདུ་བའི་དུས་བཟང་ལ་གྲུབ་པར་བསྐྱེས་ཏེ་རབ་རྩལ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྲུགས་ཆོ། གདན་སའི་དབུ་ཅེ་ཆེན་མོའི་བྱ་འདབ་གྱི་འོག་ནས་གདུགས་ཀླུ་མཆོན་བ་དན་སྤེ་ཡུར་སོགས་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་མང་པོས་བརྒྱན་ཏེ། རིག་པ་འཛིན་པའི་དགའ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་རོལ་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བསུ་བ་དང་བཅས་གདན་བྲངས་ཏེ་དབུ་ཅེ་རྒྱ་དཔངས་དང་མཉམ་པའི་སྤྱི་རིལ་འཇམ་པའི་ངོས་ནས་ཀླུ་རེའི་སྐད་བརྒྱས་རིམ་པར་བྲངས་ཤིང་མཐར་ཆགས་སུ་བཀྲམ་ནས།

དེའི་མདུན་གྱི་བདེ་ཡངས་སུ་གཟིམ་གྱར་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གོས་ཡོལ་དང་གནས་བརྩེའི་ཞལ་ཐང་ཆོམ་དུབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་གྲང་གི་ཁྲི་ཆེན་པོར་རྩི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁྲི་ལ་སྤྱུལ་པའི་སྒྲ་མི་ཕམ་དག་དབང་འབྱུག་རྒྱུས་དང་མཁས་གྲུབ་གྱི་དབང་པོ་མཁན་ཆེན་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་བཞུགས་པའི་འཁོར་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགའ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པས། ནག་པ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་བས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་བརྩལ་སུམ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་རབ་རྩལ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་རྒྱུས་པར་མཛད་པ་དེའི་ཆོ། སྤར་མ་གྲགས་པའི་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་འདི་ལྟ་བུ་མཇལ་བའི་སྐབས་སྤྱོད་ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ལྷའི་རྩ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ཡིས་བསྐྱལ་བས། ལྟོ་སྤྲུགས་ནོར་འཛིན་གྱི་སྒྲ་བོ་མཆོག་དམན་པལ་ཆེར་འདུས་ཤིང་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྒྲ་བོ་དགའ་བའི་སྒྲོ་ཅན་མང་པོས་རང་རང་གིས་རི་ལྟར་འབྱོར་བའི་དངོས་པོ་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བཀོད་པ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་སྤྲུགས་མཐར་དག་ནས་འབུལ་བར་བྱེད་པའི་མར་མའི་འོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་མདངས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཟང་སྒྱུར་བའི་སྒྲོས་ཀྱི་དུད་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་ངོས་ནས་རྒྱ་རེའི་ཚུལ་དུ་ཆགས་ཤིང་། གྱིམ་ཤིང་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྒྲ་དང་ལྷན་ཅིག་གསང་བ་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོ་གའི་གདངས་དབྱངས་འབྱུག་གི་སྒྲ་བཞིན་སྒྲན་པར་སྤྲུགས་པས་སྤྲུགས་འདུས་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་གཙུག་ཡུང་ཅན་གྱི་སྤྲིང་རྣམས་མཛོན་པར་དགའ་བའི་དད་པའི་སྤྱི་ལོར་རབ་རྩལ་གནས་པས་སྤྲུག་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་འཆོལ་ཞིང་མཐུལ་འབུལ་བ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ང་རོ་ཆེན་པོས་སྒྲ་གཞན་རྣམས་མི་མཛོན་པ་ཅམ་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱུང་པར་དགོན་དང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དག་ན་གནས་པའི་བུད་མེད་རྣམས་མོ་མིག་ལོང་ནས་ལོ་མང་དུ་

སོང་བ་དད་པའི་རྣམ་རིག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་རྣ་བར་ཐོས་པ་ཅུ་ནས་
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དད་པ་སྦྱེས་པས་གྲོགས་གཞན་གྱི་དམིགས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་པོའི་ལམ་ལས་དགའ་
ཆོག་ཀྱིས་འོངས་པ་གོས་ཐང་གི་མདུན་དུ་སྦྱབས་པ་དང་དད་པའི་གདུང་ལྷགས་ཀྱི་མཆི་མ་དང་བཅས་པས་
ཕྱག་ལན་འགའ་འཆལ་བའི་མོད་ལ་རྒན་མོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་མེ་ལོང་གཡའ་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་དག་སྟེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་སྒྱིན་མཇལ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ལྷག་པར་
ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུ་བོ་ཀུན་གྱི་དད་པ་འི་རྒྱུན་དང་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །སྤྱོན་གྱི་དུས་ཆེ་དུང་སྦྱོང་གྲུའི་
དབང་པོ། །ཡུན་རིང་སུན་པར་བརྟེན་པའི་མིག་ལོང་བ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྒྱིན་མཇལ་བའི་
མོད། །ཕྱེ་བའི་ངོ་མཚར་ཇི་བཞིན་འདྲིར་ཡང་བྱས། །

གང་གི་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྱོན་ཀུན་དབང་པོའི་འཇའ་ཆོན་གྱི་རེ་ཁྲུས་མཛུས་ཤིང་། མིག་མི་འཇུམ་
པའི་ཆོག་ཀྱིས་མཆོད་པའི་མེ་ཏྲོག་གི་ཆར་ལ་སོགས་པ་དག་བའི་ལྷས་ཀྱི་མཆོན་མ་བཟང་པོས་སྦྱེ་དགུ་ཀུན་
གྱི་སྦྱིང་རོགས་ངོ་མཚར་གྱི་རི་མོས་འགོངས་པར་བྱས་ཏེ་མི་བསྐྱུད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་། བཟེའི་རིག་
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སོ་སོའི་ལས་བབས་དང་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་སྦྱེས་གནང་
སྦྱོན་གྱི་དངོས་པོས་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པར་བགྱིས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེའི་ཆེ་རིག་འཛིན་འདུས་སྡེའི་ཆོག་ཀྱིས་ཆོས་བརྩའི་མཆོད་པ་ལས་བྱང་མེ་ཏྲོག་འཕྲེང་མཛུས་
ཀྱི་གསུང་ཆོག་བརྒྱ་མཆོད་ཆོག་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅས་དགུང་ཞག་གསུམ་དུ་གནང་བའི་ཉིན་རེ་བཞིན་
མཆོམས་གཅོད་གཏུམ་རུ་ཁྱོད་བདག་མོ་རིག་མ་བརྩུ་དུག་གུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་དཔའ་མོ་མཁའ་འཕྱོ་སྡེ་
ལྟ་ལ་སོགས་པའི་གར་འཆམས་ཀྱི་ལྟ་དམོ་སྒྲ་ཆོག་ཀྱིས་ཐེད་ཡུལ་གྱི་སའི་ཆར་གཏོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྒྲུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མགོན་དུ་བྱས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་
ཐམས་ཅད་དུ་ཆོག་ཀྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་སྦྱོན་སོགས་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་
དཔལ་འབྱོར་འཛིན་མི་ཤེས་པ་ལ་དབྱེས་དགུར་སྦྱོད་པས་བཀྲ་ཤིས་པར་བགྱིས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱུང་གོས་སྐྱུ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཆོས་འཁོར་ལྟ་སའི་ཇོ་ལྷ་གི་འགོ་དོན་ལྟ་བུ་དུས་དེ་ནས་
གཟུང་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཇི་སྟིང་གནས་གི་བར་དུ་རིམ་པར་མཇུག་པའི་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་བསོད་ནམས་གི་བགོ་
བཤའ་བགྱིས་པའི་བཀའ་ཁྲིན་བསམ་པ་དང་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་མཛད་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ན། ལན་
ཅིག་ཅུམ་ཡང་དད་པ་སྐྱེས་པས་ནི། །བསོད་ནམས་དམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འང་འདི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་འཕགས་
པ་ཀུན་ཏུ་བཟད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་ལྟ་གོས་རིན་ཐང་མེད་
པའི་རྒྱལ་ས་བྱལ་པའི་སྟོན་པ་ལྟ་ཉི་རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་མཆོན་དཔའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིན་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཞལ་
སྒྲིན། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་གདུལ་བྱ་བབྱང་བ་ལས་བརྒྱལ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་མཇུག་ཡུལ་དུ་བགྱིས་
པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་བསོད་ནམས་གི་ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འཕྲིན་ལས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བའི་དགེ་ལེགས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །

༡༥། མཐོང་གྲོལ་བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཆེད་དུ་བརྟུན་པའི་ཆོག་སུ་བཅད་པ།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱུ་གཟུགས་བཞེངས་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏྲུག་གཟུགས་པ་
དང་། མཆོད་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་
ལེགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཉེ། ལྟའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྟའི་བདག་པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་ལྟན་ན་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱད་པ་ཐོབ་པོ། །བརྒྱུད་གང་ཞེ་
ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་
པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་པའི་ཞིང་དེར་
སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཐུག་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
འཆོལ་བའོ། །ཞེས་བྱུང་བ་དང་།

ཡུག་བསྐལ་ལྷ་པོའི་ལག་མར་ཙོ་འདྲི་ལུས་ནི་སྟོག་གི་གར་མ་འབྲངས་། རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི་ཐུགས་བཞིན་
དུས་དེ་ཅིག་རེ་ཡང་མི་བརྟན་པའི། རྩོད་དུས་སྟིགས་མའི་འགྲོ་འདྲི་འདྲེན་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་ལ་ལྟ་
པར་ཡང་། །བཙེ་བས་རྗེས་བརྒྱད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བཀའ་དྲིན་བསམས་བཞིན་གྲུས་པས་འདུད། །འུད་
ལྟན་ས་ནི་དོད་གཤེར་སྟོམས་པར་བྱར་གིང་ས་བོན་ལེགས་སྟོན་ལྟར། །ཤ་བ་ཤིན་བུའི་ཁ་ཆུར་ཁྱེན་གྱི་

३२८

ཕྱི་ཚེགས་དང་བེ་ལཱ་འཕྲུལ་འཛིན་རིག་བྱེད་མཁན་པོ་སོགས། །རང་རང་ཡིད་གྱི་ལིང་རྟ་འགོངས་པའི་
 མཆོད་སྦྱོན་ཆེན་པོ་འདི་ན་བསྐྱབས། །ཕུན་ཚོགས་ལྟ་གོས་ཕུལ་བྱུང་རྒྱུ་ལས་མཉམ་མེད་ལྡན་ཀླུ་པོའི་
 སྐྱུ། །ཕུན་ཚོགས་བཀོད་པས་རྣམ་པར་མཛེས་བསྐྱེད་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་འཛིག་རྟེན་ཀྱན། །ཕུན་ཚོགས་
 འདོད་དགའི་དཔལ་ལ་དགའ་བདེར་སྦྱོད་པའི་སྐལ་ལྷན་མཐར་ཐུག་ཏུ། །ཕུན་ཚོགས་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་སུ་
 འགྱུར་པའི་སྦྱོན་པ་ཀྱན་འགྱུབ་རྒྱལ་བ་མཆོན། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་
 པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྐྱོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མཁེས་བྱ་བ་ལས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགུང་
 བྱངས་ང་བཞི་བཞེས་པའི་སྦྱེས་བདག་ལྷགས་ལུག་གི་ལོར་ལྟ་ལྟམ་ཀྱན་ལེགས་སྐྱབས་ལྷམས་ནས་དཔལ་ལྷན་
 བླ་མའི་སྐྱུ་འབག་ཆེན་མོ་རབ་རྟ་གནས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྦྱོས་བསྐྱང་
 དང་སྦྱོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསེར་སྐྱུ་ཆེན་མོའི་འགོ་བརྩམས་ཏེ། གོས་སྐྱུ་མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་ཇི་ལྟར་
 རབ་རྟ་གནས་པའི་དགའ་སྦྱོན་སོགས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛོད་པ་རགས་རིམ་བཅས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
 པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་སྟེ་བའི་སྐྱེ་ཉི་ལུ་པའོ། །

॥

༼སྐུ་ཉི་ལུ་ཅུ་གཅིག་པ༽

དུས་གསུམ་མཁའ་པ་མཆོ་སྤྱོད་དེ་མེད་ཀྱིས་གར་དཔལ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱུས་པའི་ལྷ་ཞེས་
གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་དགུང་གངས་ད་ལྷ་བཞེས་པའི་ཆུ་སྤྱོད་གྱི་
ལོར་མི་བདག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཡལ་འདྲེན་བཞིན་ཆོ་ཡོལ་གྱི་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མའི་ལང་ཆོ་གསུམ་པའི་ཆོས་
ལ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྗེས་ཆགས་བཅུ་བའི་དབང་གིས་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་
ཐིམ་གཞུང་ནས་རིམ་པས་སྐྱབ་བྱ་སོགས་མཐའ་མཆོམས་དང་སྐྱར་མང་འདུལ་ཆོས་འཁོར་སྐྱར་ནས་སྤྱོད་
གཞུང་རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤངས་ཀྱི་སོང་ཏེ་ཁྱི་ཆེན་པོར་རི་ལྷར་
ཕེབས་ཆུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེ་ལོང་ཅམ་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐོར།

༡༽ དགེ་འདུན་དབྱར་གནས་ལ་སྤྱོད་པོན་སྟོབ་ཀྱིས་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་དང་དཔོན་སྟོབ་ཆུལ་ཁྲིམས་
འབྱུང་གནས་ཆབ་རྒྱ་ཀ་བཅུ་པ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་དར་དཀར་སྤྱི་སྐྱར་བསྐོ་བཞག་གནང་བ།
དེ་ལྟར་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོས་ལ་ལྷ་གོས་ཁ་དོག་གི་ཆོས་མདངས་མི་མཆུངས་པ་ཡུག་སུམ་བརྒྱ་
ལྷག་པ་དང་ཆོམ་བུའི་སྐྱད་རྒྱར་དར་གོས་གཞན་ཡང་གངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་སོང་ཆུལ་རྣམས་རྗེ་གྲགས་
པ་རྒྱུ་མཆོའི་གསུང་ལས་རྩལ་མེད་གསལ་བར་ཐོས་སོ། །

དེ་སྐབས་ཞིག་དགེ་འདུན་གསར་བུའི་རིགས་ལ་རས་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་གཏུམ་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱུང་གི་གཤམ་བུ་
ཅན་གྱི་དབང་ལུང་སོགས་བཀའ་བྱིན་དུ་སྦྱལ་བར་མཛད་དེ། དེ་ནས་ཡང་ཆུ་སྤྱོད་གྱི་ལོར་དཔྱིད་རྒྱ་ཐ་མའི་
དུས་ཆོག་ལ་ཉེ་བར་བབས་པ་ན་ཐུགས་སྐྱེས་འདུས་པའི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་
ལྷག་སྤྱོད་པ་དང་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐྱོང་བཞིན་དབྱར་གནས་ཀྱི་ཆུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མི་བདག་སྤྱི་སྐྱར་
ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་འདྲེན་བཞིན་སྤྱོད་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་ནས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་འབྲུག་རིན་ཆེན་
སྤངས་སུ་ཕེབས། རྗེ་ཉིད་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་རྒྱ་བར་ཞིག་བཞུགས་ནས་མི་རིང་བར་གདན་ས་ལྷགས་རི་
ནས་རིམ་པས་རྟམ་གོར་ཕེབས། སྐབས་དེར་དཔོན་སྟོབ་ཆུལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་པ་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་

སྤྱངས་ཀྱི་འདད་ཀྱི་གྲུལ་དབྱུར་ཚོས་ཀྱི་ཇེ་པད་དཀར་དོན་ལྡན་པ་རྫོང་བ་གནང་། དེ་ནས་མ་འགྱུར་པར་
དགོ་བའི་མཁེས་གཉེན་ཀ་བཅུ་པ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱང་དར་དཀར་སྤྱི་སྒར་བསྐོ་བྱ་མཛད།

༢། དཀར་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་གདོལ་པ་ནག་པོའི་ཁ་གཏོན་བཞེད་ས་པ་དང་སྤྲུག་ཚང་དཔལ་ལྷག་ལྷ་ཁང་
གསར་བཞེད་ས་འགོ་བཅུགས་པ།

གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་དཀར་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་པ་བོང་སྤལ་པའི་དབྱིབས་འདྲ་མཚུངས་སུ་ཡོད་པ་
ཞིག་ལ་ལྷ་གདོལ་པ་ནག་པོ་གདུག་པ་ཅན་ཞིག་གནས་པ་དེའི་གཞོན་པས་གྲོང་མི་དག་ལ་ས་གདོན་གྱི་ནད་
ཀྱིས་གཅོས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མ་རུས་པ་དེའི་ཆོ་ཇེ་ཉིད་ལ་ཞུས་པས། དེར་
དཀར་ནག་ཅིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་མཁེན་རབ་ཀྱི་དབང་ལྷག་སྟོབ་དཔོན་འབྲུག་དཔལ་འབྱོར་ལ་དེ་བཞིན་
གྱི་ཕེབས་སྟོ་སྤལ་ཏེ། ཆོས་སྤྱི་རིང་བསེལ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་གཞུངས་ཀྱི་
སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལྷན་སྤྱོད་མདོག་གི་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ལེགས་པར་
བཞེད་ས་ཏེ་སྤལ་བར་གནང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་པར་སྤྲུག་ཚང་དཔལ་ལྷག་གི་གནས་སུ་ལྷ་ཁང་གསར་
བཞེད་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏང་བེན་པའི་སྟོན་འགྲོར་ས་བདག་དོང་ཅེ་སོགས་ལྟོ་བཅོས་ཀྱི་རྟེན་འཛུགས་པར་སྤྱོད་
མཁེན་ཆེན་པོ་ཤལ་ལྷ་པ་ཅིས་བརྟན་དཔོན་སྟོབ་རྣམས་མངགས་པ་བཞིན་འཕྲལ་དུ་གྲུབ་པར་བགྱིས། རྩེས་
ཉིད་རྫོང་ཁའི་ཡང་དབེན་དུ་རྒྱུང་ཅོམ་སྟན་ཆགས་པར་མཛད་ནས་སྤྱར་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དབེན་པའི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བས་དགོས་བཞིན་པར་སྐྱེ་ཤས་ཤིག་ཐུགས་དམ་ལྷན་བསྐྱེས་བཞེད་སོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་སོ། །

ཆགས་བྲལ་ཞི་བར་ཡུན་རིང་གོམས་བྱེད་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས། །གངས་དང་ནགས་ཁོད་དབེན་པའི་
གནས་སུ་དགོས་པ་དེ་ཅོམ་ཞིག །འཁོར་ལོ་སྤྱར་བའི་དཔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། རི་ལྷར་
ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་དག་གི་འབྱོར་པར་ཅི་སྟེ་ཆགས། །འོན་ཀྱང་གཞན་དོན་གཅོར་བགྱི་བའི། །བྱང་རྒྱལ་
ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་སོང་རྒྱས། །བདག་གི་བདེ་ལ་མི་ཞེན་པར། །འགྲོ་བའི་དོན་བརྟོན་དམ་པའི་ལུགས། །

༣། སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞབས་བསྐྱོར་ལ་འབྱོན་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་གདངས་ལམ་ཚུ་རྒྱུ་རི་ནས་རབ་གནས་གནང་བའི་ནས་འབྱུང་འབྱོར་བའི་བྱ་བ་ཉག་པ་བསྟན་པ།

གང་གི་ཆེ་ལྷོ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་ཆོང་མས་མོས་འདུན་ཆེན་པོས་མཐའ་མཆོམས་དང་གཞུང་གི་ཡུལ་གྱི་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་འབྱོན་དགོས་ཞེས་ནན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཡལ་འདྲེན་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་དགོངས་ཏེ་ཕེབས་པ་ལོ། དེར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུ་ཆེ་བས་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་བསྐྱུར་དཀར་སྤྱི་སྤྱི་བདག་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་ལ་འབྱོན་དགོས་ཚུལ་ནན་བསྐྱེད་ཞུས་པས། ཁོ་པོ་འཛིན་རྟེན་པའི་གོང་ཡུལ་དུ་མི་འགོ་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞོར་ནས་བྱེད་ཆོག་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་མཆོད་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་མཆོད་པ་བཞུགས་ལ་སྤྱོད་ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ཕེབས་ལམ་དུ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་རི་འོག་ཀྱི་རི་གདོང་ལྷགས་སྒྲ་སྒྲ་དུ་བྱགས་པ་དེ་ནས་ཆེ་བས་ལ་བརྟེན་བཞིན་པ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་མེ་རྟག་འཐོར་བའི་སྐབས་དེར་ཆེ་བས་པ་ཅད་ཤེས་ཀྱིས་རྟ་སྒྲ་དྲག་པོ་ཐེངས་གསུམ་འཆོར་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཆོག་སྒྲ་དང་བཅས་ཆེར་གཡོ་ཞིང་འགྲལ་བ་དང་། ཕྱག་ནས་ཀྱི་འབྱུ་རྣམས་ཀྱང་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ནས་ཆར་བཞིན་དུ་སལ་སལ་དུ་བབས་པ་དེར་ཆོག་ཀྱི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྒྲུང་མཐུན་བྱ་བ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཏམ་གཞན་དུ་ཡང་བྱགས་ལ། སྤྱི་བདག་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་ཅིང་ས་གདོན་གྱི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབས་ཏེ། དེ་སྤྱིན་ཡུལ་གོང་དེ་ལ་མི་ཕྱགས་དར་རྒྱས་སུ་བྱུར་ཏེ་ཞེས་བྲག་གོ། །

༤། ཐམས་ཕུ་སྤྱོད་སྤྱི་ཆོས་བཅུ་འོ་ན་ལ་དགོ་འདུན་པ་ཕྱོན་ཏེ་གནང་བ་དང་རྟེན་ལོ་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བས་བསྐྱུར་གནང་བ།

སྐབས་དེར་རིན་ཆེན་སྒྲུངས་ནས་དགོ་འདུན་གསུང་ཆོག་པ་དང་གར་འཆོམས་པ་བཅས་བསྐྱོར་དུ་ཉེ་བར་ཕེབས་ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་འོ་དུས་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་ལུན་བཞིན་རྒྱས་པར་གནང་། དེ་ནས་སྤྱོད་བསྐྱུར་པ་བཟང་པོའི་དུས་སུ་དཔལ་འབྱུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་ཀྱི་ལྷེས་ཆགས་བཅེ་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་དབང་རན་སྤྱོད་ཀྱི་ཕེབས་ཏེ་འགོ་

དེ་ནི་ཐུང་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་བཟང་པོ་ལ་འདུག་པར་བཞེད་པས། སྤྲོད་བཅུད་ཀྱི་ཁིང་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ནོར་ལུ་བུ་རྒྱུ་ཏོག་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་
 སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ནང་རྟེན་སྟོན་པའི་སྐྱུ་ཁུད་པར་ཅན། ཞབས་དུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱུ་འདྲ་ལྷག་ནས་
 མ། སྒོ་བ་དཔོན་བརྒྱའི་སྐྱུ་གཏེར་བྱོན་མ། རྩེ་སྒྲུ་མའི་ལྷག་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་བཀོད་པའི་ཐང་ཀ་སོགས་འབྲི་
 ལུང་གི་རྟེན་མང་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་སྐྱེ་བ་བདུན་པ་དང་མཆོན་ལྷན་མཁའ་འགྲོའི་དབུ་ཐོད་སོགས་དབང་ཆོས་
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྟེན་སྒྲོམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་དང་གཞན་ཡང་གར་འཆམས་ཀྱི་ཆས་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་
 གི་བཀོད་ཁྲབ་གནང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་བགྱི་བར་འོས་པའི་འཛིག་ཏེན་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཐམས་ཅད་སའི་ཆངས་པ་
 མདུན་ན་འདོན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བྱ་དང་། གདན་སའི་ཕུག་མཛོད་པ་སློམ་འབྲུག་
 དཔལ་བཟང་། གཞུང་གི་ཕུག་མཛོད་པ་དངོས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བགྱིས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་པོའི་
 འབྱོར་སྟོབས་ཆེན་པོས་གཟིམ་གྱར་སྒྲ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་སྤར་ཆས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་གངས་ཅན་
 གྱི་ལྗོངས་འདིར་སའི་དབང་ཕུག་རིམ་པར་བྱོན་པའི་སློམ་ཆེན་མི་བདག་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔུང་པས་མངོན་པར་
 མཐོ་བ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྒོ་བོས་ཀྱི་ཞོར་ལྡན་སྤུས་ཀྱང་མཛོད་པར་མ་བྲགས་ཤིང་ཐ་ན་རྣམ་རིག་ལའང་
 ཤར་བར་མ་བྱུར་པ་དེ་ལྟའི་སྤར་ཆས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བགྱིས་ཏེ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་བར་ཕྱོགས་
 ཆོ། སྤྱི་གསུང་ཕུགས་ཀྱི་ཏེན་རྣམས་ལ་མཆོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོས་མཆོད་ཅིང་།

སྤྱད་མ་དམ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་འད་གཉེར་གཏད་ཀྱི་བསྐྱེད་གསོ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་སྟན་དར་མའད་
གསོལ་བཅས་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་ནས། ལོ་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་ཡང་ལེགས་སྤྱད་སྤྱོད་
ལྷན་ར་ཞེས་པ་རྒྱ་སྤེལ་གྱི་ལོ་དབྱར་ཐ་གོ་བཞིན་སྒྲ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་
ལ། མཚུངས་མེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་འབྲུག་སྒྲོམ་ཞིག་པོའི་རྣམ་འཛུལ་གྱུ་བ་དབང་འབྲུག་གྲགས་རྒྱ་
མཚོ། བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ལ་མཐུསྟོབས་ཀྱི་དཔུང་པ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་བཀའི་ཁ་ལོ་པ་མདུན་ན་
འདོན་ཆེན་པོ་དག་དང་།

༥། སྤྱི་ལོ་ཆིབས་བསྐྱར་སྐབས་ཕུག་ཁུས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཆེན་མའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་གསང་བའ་ཏུ་
ཐེབས་པ།

དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱི་ཆེན་པོར་གཏོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བཀའ་སློན་རིམ་པར་སྤེལ་བ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་
རབས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་རྒྱུ་མཆོར་འགྲོ་བའི་རྣམ་འབྲེན་དུ་གྱུར་པ་རིགས་དང་མཁུན་རྟོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་
སྐར་སྟེང་གསང་སྤྱགས་ཆོས་སྒྲིང་གི་དཔོན་སྟོབ་སྤྱུལ་སྤྱི་ཕྱགས་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲ་རྣམས་དང་རྫོང་བཞུགས་པ་ལ་
ཆེར། གཞན་ཡང་གསང་སྤྱགས་གསར་རྩིང་གི་ཆོས་སྤེལ་འཛིན་པའི་སྤྱི་ཆེན་མང་པོ། ལྟན་པར་ལུང་རིགས་
ལེགས་ལའད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱི་བའི་དགེ་ལེགས་རབ་འབྱམས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་གར་འཆམས་པ་
སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུག་ལེན་མཛད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤེལ་བ་རྒྱ་སྐོར་ལྷག་པ། དེ་ལས་གཞན་དུ་རིག་པའི་
གནས་ལྷ་དང་གཙུག་ལག་གི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་ཤིང་མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་དང་། ཉེ་བར་གཞན་དག་
རྗེས་འཛིན་གྱི་རིག་བྱེད་མཁན་པོ་སོགས་བཟོ་རིགས་པའི་སྤེལ་མཆོན་རྣམས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆེ་བའི་
མི་བདག་སྤྱི་དཔོན་སྤྱི་རགས་ཀྱི་ཆོག་གསང་། གཞན་ཡང་ཁྲོམ་གྱི་རུ་འཛིན་པའི་གྲོས་མི་ལས་ཀྱི་མཆོན་མར་
གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དགའི་གཞོད་འཆོ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དཔུང་བྱ་རྒྱུ་གོ་མཆོན་སྤྱི་ཆོག་གསང་
ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ཆོ་ཆེན་གྱི་དཔའ་རྩལ་པ་བརྒྱ་ལྷག་པ་སོགས་ཞབས་འབྲིང་གི་འཁོར་ཆོག་སྤྱི་སྐར་ལྷ་བྱས་
བསྐོར་བའི་དབུས་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོན་དཔའི་ཆ་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏོར་མཛོད་
མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཐུལ་དང་གཟི་མདངས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་དུ་ལྷ་མ་མེར་འཆར་
བས། སྤྱི་པོ་གང་དང་གང་གིས་མཛུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ཡི་དད་པའི་ཀུ་ལྷ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་རྗེས་ཆགས་བརྩེ་བའི་ཞལ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་དགའ་བའི་མདངས་དང་བཅས་གསང་སྤྱགས་ཟབ་
དོན་པོ་བྱང་དུ་ཐེབས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བུམས་པའི་སྟོབས་བཞིན་དུ། རྩོད་ལྷན་སྤྱིགས་མའི་དུས་ཀྱང་རྫོགས་ལྷན་གྱི། བསྐྱེད་
བཟང་ལང་ཆོའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱོར་བའི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱུར་མཛོད་རིན་པོ་ཆའི། ཞབས་མཐིལ་རུ་
སྤྱོས་གསར་པའི་དགེ་མཆོན་གྱིས། རྣམ་པར་བཀོད་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་དེ་དང་དེར། ལུས་ཅན་མ་ལུས་
སྤྱིད་པའི་སྤྱི་དབུངས་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་དགའ་བའི་ཆལ་ན་རྩེ་བཞིན་གྱུར། གང་དུ་ཐེབས་པའི་ས་ཡི་

༤། ཆིབས་གཤམ་རྒྱུ་པའི་ལམ་ནས་སྤང་མ་ལུང་གི་སྤྲ་བ་དང་ལ་ཉིན་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་སྤྲ་སྤྲ་བ་དང་
 སེབས་པ། གང་གི་ཆོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་རྣམས་ལ་འདོད་ཡོན་ལྡན་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་བརྒྱན་
 ཅིང་། བཀའ་སྤྱད་གི་ཆོགས་ལ་ཡང་བསྐྱང་གསོ་ལྟ་གོས་ཀྱི་སྒྲན་དར་མངའ་གསོལ་གཉེར་གཏད་ཀྱི་བཀའ་
 བསྐྱོ་བཀྲ་ལིས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་མཛད་དེ། དེ་ནས་ཡང་སྤང་པོ་ཆེ་བྱང་ལ་དར་གོས་ཀྱི་རྒྱན་བཟང་པོས་
 གཡོགས་ཤིང་གསེར་ཆས་ཀྱི་བྱ་བ་དག་དང་ནོར་བུ་འབར་བའི་རྟོག་གིས་གཙུག་རྟོར་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང་
 དྲིལ་བུ་གཡེར་གའི་འཕྲེང་བ་མང་པོས་མགུལ་ལ་བརྒྱན་པའི་སྤྲོང་ན་སྤང་རྩི་དར་དམར་གྱི་གོས་ལ་གསེར་གྱི་
 ཐོད་ཅན་ལྷགས་ཀྱུ་ཐོགས་པ་དག་གིས་བསྐྱལ་ལྷག་བྱེད་བཞིན་གངས་རིའི་དུམ་བུ་ས་གཞིར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་སྤྲོན་
 དུ་འགྲོ་བས་བཀྲ་ལིས་པར་བྱས་ཏེ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྣམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་གྱིས་ས་
 གཞི་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་ལམ་ལས། ཐིམ་གཞུང་ལ་སོགས་པའི་ལྷོ་སྤྱ་གྲོ་སྤྱགས་ཀྱི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྲེར་
 དང་གྲོ་ལ་རྒྱལ་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་འཁོར་གྱི་ལྗོངས་རྣམས་རིམ་པར་གཤིབས་ཡུལ་དུ་
 མཛད་བཞིན་པས་གང་དང་གང་དུ་སེབས་པ་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གུས་པ་ཆེན་པོས་
 རང་རང་གིས་རི་ལྟར་འབྱོར་བའི་རྟ་སྤང་གསེར་དབུལ་དར་གོས་སྤྲམ་རས་མར་གྱི་ལྟང་ཅེ་འབྱུང་ཀྱང་གྱི་ཕུང་
 པོ་སོགས་དངོས་འབྱུལ་རྣམས་སྤུལ་ཏེ་སྤྱག་འཆོལ་ཞིང་བྱིན་རྒྱ་བས་ཁྱུ་བའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་གཟུང་སྤྲེ་ཉིན་
 རེ་བཞིན་རེ་ཆེ་རེ་ཆེ་ར་འདུས་པའི་ལུས་ཅན་བཟང་ངན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱལ་བ་ཅན་
 འབྱུར་བའི་སྤྲོ་སྤྲོན་དང་ཡུལ་གྲིང་བཟང་ངན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤྱོད་བའི་སྤྱགས་བསྐྱེད་བཀྲ་

ཤེས་ཀྱི་ཕུག་ནས་འཁོར་བཞིན་པར་ཐེགས་པའི་ཐོག་མར་གཙང་རག་ཐང་གི་ཁྱི་ལ་བཞུགས་ཏེ་བར་པའི་སྤྱིན་
བདག་སྤྱི་སྒོས་ཀྱི་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་རྣམས་བཞེས་ནས། རིམ་པས་ཁྱང་ཡུལ་གྱི་གཞུང་སྤྱིན་མོ་ཐང་གི་ཁྱི་ལ་
སྐྱུང་ལ་བམོ་ཅུང་ཟད་བསྐྱེན་ནས་སྒྲང་མ་ལུང་གི་བླ་བར་དུ་གདོང་དཀར་དཔོན་སྒོ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུང་དང་སྤྱི་བཞིན་སྐྱུ་
སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རུས་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུ་བསྐྱེད་གི་བཀོད་པ་སྤྱ་ཚོགས་པས་རིང་ནས་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེགས་
སོ། །དེར་སྤྱི་བླ་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་ཆིབས་སུ་བཅས་པས་ཀྱང་སྤྱེབས་ཤིང་གཞན་ཡང་དར་དཀར་ལུང་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ཁྱོམ་ཆེད་པོས་གཞི་མི་མངོན་པ་ཅོམ་དུ་ཚོགས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲིན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟའི་ཡུལ་སྒྲོངས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱར་བསྐྱོར་ལ་ཐེབས་པ་དེ་དང་དེར་ཆེ་འི་
དབང་བསྐྱར་འབའ་ཞིག་གཞན་བས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་མིན་གྱི་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་
རྟེན་འབྱུང་བཟང་པོར་དགོངས་ཏེ། འདིར་ཡང་དཔལ་ལྷན་འབྱུག་པའི་ཉམས་བཞེས་སྤྱགས་དམ་བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་ལྷ་དགའི་ནང་ཚན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་གསང་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་དབང་གིས་
དེར་འདུས་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་བབྱང་བ་ལས་འདས་པ་མང་པོ་ཞིག་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སྦྲིན་པར་བྱེད་
པའི་བཀའ་བྲིན་དང་།

རིག་འཛིན་འདུས་སྟེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ས་འདུལ་གྱི་འཆམས་དང་ཁོ་བོའི་གདོང་བཟན་གྱི་གི་འཆམས་ཀྱི་དུག་
 གི་གར་འཆམས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་མོས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་མིག་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་
 ཆོམ་པར་བགྱིས་པ་དེའི་ཆོ་ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་རིགས་དག་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལྟ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་ཅེ་
 ཀུན་ཏུ་ཆུ་འཛིན་སྒྲིན་ནག་གི་འཕེང་བ་ལང་ལོང་དུ་འཁྲིགས་པར་གྱུར་པས། སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་པལ་ཆེར་
 ལྟ་མོ་དང་དབང་གི་སྐྱབས་འདི་འདྲར་ཆར་གྱིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་གྱི་སྐྱམ་པའི་ཡིད་དོགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་སྐྱེང་བཞོད་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཛེར་སྐྱབས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་ནས་སྒྲིན་
 གྱི་ལྟ་སྟངས་ནམ་མཁར་གཟིགས་ནས་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་། ཉིད་དུག་ཏུ་དགོལ་བ་དང་བཅས་པས་ཆོས་སྲུང་
 དམ་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་བསྟེན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཅོལ་གཏམས་འགའ་ཞིག་མཛད་པའི་དེ་མ་ཐག་འདྲེ་སྒྲིན་
 མ་རུངས་པ་དག་སྐྱག་པ་བཞིན་དུ་ཆར་སྒྲིན་རྣམས་ཕྱོགས་མཐར་བུད་ནས་རང་ཡུལ་དུ་སོང་བས་ལུས་ཅན་

ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་དོ། །གང་སྐྱུ་བསོད་ནམས་གཟི་ལྗན་པརྟེན་དཔལ། །ས་འདིར་
འཆར་བས་ནག་སྒྲིགས་ལུན་པའི་དཔུང་། །ཀུན་གསལ་པ་མཐར་བསྐྱད་པའི་ཞེ་བཞག་གིས། །མཆོན་དུས་
ཆར་གྱིས་ལེ་ལན་འཇལ་བ་བཞིན། །

དེ་ནས་གདོང་དཀར་སྒྲུལ་སྒྲུ། སྤྱི་བཞིན་དཔོན་སྒྲོབ། འབྲུག་དར་རྒྱལ། གདུང་གད་སྤེལ་པ་སོགས་པ་
 རྒྱ་ཆེན་མི་བདག་གྲུ་སྤེལ་བངས་ལམོར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དར་གོས་གསེར་དཔུལ་རྟོན་ལ་སོགས་པ་
 འབྲུལ་ལོད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱིན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྟིང་མ་བ་དང་ངོར་ལྷགས་ཀྱི་གར་འཆམས་སྒྲ་ཆོགས་དང་
 རྒྱ་གཞས་ཀྱི་གཟིགས་མོས་ཀྱང་དགོས་བཞིན་པར་དགྲུང་ཞག་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་མ་ལུ་སྤེལ་སྤེལ་སྤྱི་སྤྱིར་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནད་སྤྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གང་ལ་གང་འཆམས་སུ་སྒྲུལ་བར་བགྱིས་ནས། དེ་ནས་ཡང་
 སྤར་མ་བྲགས་པའི་བྱངས་ཀྱི་རྩ་ལོ་ཆེ་མི་བཅུ་སྟག་མང་པོས་འདེགས་དགོས་པ་བཞི། དེ་ལས་རྒྱུང་བ་
 བཞི། གཞན་རྩ་རྩ་ལ་གཅིག་པ་དང་ལ་གཉིས་པ་དང་རྩ་བུ་དང་ཕེབ་རྟོག་གཤམ་ལ་སོགས་པ་མང་པོའི་རྩ་
 རྒྱ་ཆེན་པོས་གནམ་ས་གཉིས་ཀྱང་བེར་བ་ཅམ་དུ་སྤྱིར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་བསུ་སྒྲ་རྒྱ་སྤྱིར་གི་སྤྱད་ཀྱི་འབྲུར་བ་རྩི་
 ཟའི་པི་མང་བཞིན་དུ་སྒྲན་ཅིང་འཇམས་པའི་སྒྲ་ཡིས་བལྟལ་ལམ་གྱི་སྒྲ་མཛེས་པར་དྲངས་ཤིང་། ཉེ་བར་
 ཆིབས་མདུན་ནས་པོ་གོས་དམར་པོ་སོགས་གཙང་དུས་ཀྱི་ཆས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་སྒྲ་སྒྲན་པ་བྱུང་
 གིས་རབ་དགའི་སྒྲུ་དབྱངས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འབྲུར་བའི་མང་འགྲོའི་སྒྲ་ཡིས་སྒྲེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བའི་
 རྣམ་ཤེས་ཀུན་དགར་བགྱིས་བཞིན་པ་ས་ཡུལ་ལྗོངས་རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་ནས་སྤྱ་སྤྱར་གྱི་ཡུལ་སྤྱིང་ས་
 སྤྱིའི་ཡང་དགོན་གྱི་ཆོས་ཁྲིའི་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་སོ། །

༡། དེའི་ཉིན་རྗེས་མར་སྐྱབ་ཁུ་བས་མ་གྲུབ་སྒྲིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ཞག་གསུམ་བཞུགས་ནས་འོ་
དཀར་དུ་ཕྱོན་པ། དེར་འཕངས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོར་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐུ་ན་རས་གཟིགས་གཙོ་
འཁོར་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་བསྐྱས་ལུང་རིག་གཏང་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་བཀའ་ལུང་གི་འབྲེལ་པ་བཟུངས་
སྐྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་མཛད། ས་སྐྱའི་སྤྱི་ཟླ་བཟོད་པ་རིན་ཆེན་དང་། ནུང་དགེ་སློང་རྒྱ་གར། མེ་

བདེག་ཆོས་སྒྲིལ་མ་སོགས་སྒྲེབ་དག་འཁོར་དང་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་གདུགས་ཆོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཀྲུ་
གྲུ་ཞོམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཆམས་དང་ཅེད་འཛིན་གཟིགས་མོ་སྐྱ་
ཆོགས་པས་རྗེས་འབངས་ཐམས་ཅད་དགོས་བཞིན་པར་གནང་སྤྱིན་ཡང་ཡིད་ཆིམ་པར་སྤྲུལ་ཏེ། ཡང་རི་
ལྗོངས་མང་པོའི་ཡུལ་གྱི་བདུད་ཅི་བསྐྱེད་བཞིན་སོང་སོང་བ་ལས་སྐྱབ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་རི་ཅེ་མའི་ལ་བཅས་ཀྱི་
ཐད་ནས་རྩོལ་སྐྱུར་གྱི་ཆོས་སྒྲིལ་མ་རབ་འབྲུམས་པ་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྤྱེད་གསེར་སྐྱོང་དང་སྤྱེད་གྲོ་
གཞུང་ནས་རྒྱན་དུག་གི་འཆམས་བསྐྱུར་བཀོད་པ་བཅས། སྤོན་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ངག་གི་དབང་
པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སའི་ཕྱོགས་དེར་ཕེབས་དུས་ཀྱི་བཞུགས་ཁྱི་རྒྱུད་པ་གསར་སྤོང་དུ་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་དུ་
ཕེབས་སོ། །གང་ཆོད་ཀྱི་པོའི་ཕྱོགས་སུ་དགའ་བའི་ལྷས། །མི་གཙང་གྲོང་གི་ས་རྒྱལ་བཀྲུ་བའི་
ཆར། །འབེབས་མཐར་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མའི་བཞིན་རས་ཀུན། །མ་བསྐྱིབས་གསལ་བའི་དགའ་སྤོན་འབྱེད་པ་
བཞིན། །དེར་ནེུ་གསིང་གི་སྤྱང་ལྗོངས་ཡངས་པོའི་ཐང་ལ་གཟིམ་གྱུར་གྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་རྩ་བསྐྱུ་
དང་མར་ཆང་གི་ཞལ་སྐྱེམས་བཟང་པོ་བཅས་མཐར་མཆོམས་ཀྱི་རི་ལྗོངས་ཀུན་ལ་གཟིགས་མོ་མཛད་བཞིན་
སྐྱུ་ངལ་བསོ་བསྐྱེད་ནས། ཡང་བསངས་མཆོད་སྤོས་ཀྱི་དུང་སྤྱིན་དང་མེ་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལམ་ལས་
བསམ་འབྲུབ་སྤྱོད་དུ་ཕེབས། དེར་གསོལ་ཇའི་བཞུགས་བྲལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཏུ་ལེ་སོ་ཅི་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
ཡུལ་གྱི་ཤིང་འབྲས་མཆོར་ཟས་སྐྱ་ཆོགས་པ་མང་པོས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱབས་སོ། །

སངས་སྤྱི་བཞུགས་ཁྱི་གལ་བར་ཕེབས་ནས་མཐར་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པོའི་ཁྲོམ་གངས་མེད་ཆོགས་པ་རྣམས་
ལ། ས་འདུལ་གྱི་འཆམས་དང་ཁྲོ་བོའི་གདོང་བརྟན་གྱི་འཆམས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དཔོན་དང་ཆོད་པག་མེད་
ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ཁྲོམ་དབང་ཆེན་མོ་གནང་། དེར་དཔོན་སྤོབ་འབྲུག་དར་རྒྱས་ཀྱིས་དཔལ་གྱི་ཏུ་ཕུ་
དང་ཆིབས་རོལ་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཆོན་མཐར་ཡས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དཔོན་སྤོབ་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱེད་
སྤྱོད་བཅས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གནས་པོ་དར་ཕུག་རྒྱལ་མཆོན་པའི་བུ་སོགས་རྒྱལ་མཆོམས་ཀྱི་སྤྱིན་
བདག་སྤྱི་སྤོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟ་སྤྱང་གསེར་དཔལ་གྱི་འབྲུལ་ཞབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ལུང་བཞུགས་ཤིང་།

ཡང་དེའི་སངས་བླ་མ་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྩ་མོ་ཐང་ཡངས་པའི་དཀྱིལ་ན་གཟིམ་གྱུར་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་བྱིས་འཕུར་གྱི་
 རྟེན་བྱིན་རྒྱ་བས་ཅན་མང་པོའི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བྱས་པའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས་ཏེ། རིག་འཛིན་འདུས་སྡེའི་
 ཆོག་མཁན་དང་བཅས་པས་ལས་བྱུང་མེད་ཏེ་གཏམ་མཛེས་ཀྱི་ཆོག་གནང་། རྒྱ་དྲུག་གི་འཆམས་ལ་སོགས་
 པའི་ལྷ་དཔེ་མེས་མཐའ་ཡུལ་གྱི་སྐུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགར་གྱིས་ཏེ། དེ་ནས་ཐེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟ་རྟོར་རྒྱལ་པོའི་ཆས་
 སུ་ཞུགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྩེ་སུ་གནང་བ་རྒྱས་པར་
 སྐྱུལ། དེར་ཉིན་མཆོན་ཀུན་རྩ་སྐུ་གཞས་ཀྱི་ཅེ་དགས་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོའི་ཉམས་ཀྱི་སྤྱང་བས་རྩེ་འབངས་
 འཁོར་བཅས་དགེས་བཞེན་པར་དགྲུང་ཞག་གསུམ་བཞུགས་ཏེ་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་གནང་སྤྱིན་
 གྱིས་ཡིད་མགུ་བར་མཛད་ནས་སྤྱར་ཆིབས་ལ་བསྐྱུར་བར། མཆོན་ལྷན་སློར་མིའི་དཔུང་ཆེན་པོས་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ས་འགག་གནས་འགག་རྩ་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྟོན་དཀའ་བའི་ཆོ། བཀའི་ལ་ལོ་པ་དག་གི་གཡོ་
 ཐབས་ཀྱིས་ལམ་རིམ་པར་གཏམས་ནས་ཟེ་མོའི་ལ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས། དེར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་དབང་ཡུག་གི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གོ་དྲུག་པའི་བཟླས་ལུང་སྐྱེལ་དར་གྱི་རྩོད་ས་ཆོས་དང་གཞན་ཡང་དངོས་
 པོའི་ཆོན་གངས་ཀྱི་གནང་སྤྱིན་ཡང་སྤྱོམ་མཐོར་སྐྱུལ་ཏེ། མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་སྐུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབང་
 གི་འབྲེལ་པས་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱིས་པའི་སྤྱོ་སྤྱོན་བཀའ་ཁེས་ཀྱི་རིམ་པས་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་པ་བཟང་པོར་མཛད་དོ། །བསྐྱེད་པ་རྒྱུར་མཆོན་ཡང་ཐོས་དཀའི་གསང་སྤྱགས་ཀྱི། སྤྱིན་གྲོལ་
 དབང་གི་རྒྱལ་མཆོན་ལེགས་འཕུར་བས། མཐའ་ཡུལ་ཞིང་ཀུན་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱིང་དུ། བསྐྱུར་བ་འདི་
 ཀོའི་བཀའ་རྒྱུ་བཞེད་མཐའ་ཅི། སྤྱོན་ཀའི་སྤྱིན་གྱི་རྩེ་སུ་མཐུན་པ་ཡི། འདུ་བྱས་ཆོས་ཅན་སྤྱིང་པའི་
 མཛའ་གྲོགས་རྣམས། སྤྱོན་ལམ་མཐུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཛིམས་ན་ཡང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱར་ཡང་
 སོ་སོར་འབྲེལ། དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མཐའ་བཞེད་ཆོས། མ་དེས་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ལུས་ཅན་
 རྣམས། ལན་ཚུན་ཆགས་པས་འབྲེལ་མི་ཤོད་པའི་རྒྱལ། དུང་དྲན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ལྷག་མར་ལུས། །
 དེ་སྤྱིར་གྲོགས་ཀྱི་ཞེན་པ་རིང་དོར་ནས། ཁྲིབ་མའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་དབེན་པའི་རིར། སྤྱོ་གསུམ་བག་
 ཡོད་ལྷན་པའི་བསམ་གཏན་ལ། ཅེ་གཅིག་གཡོ་བ་མེད་པས་གནས་རྣམས་བདེ། དེའི་ཆོ་མཐའ་
 མཆོམས་ཀྱི་སྐུ་བོ་ཕོ་ཕོ་རྒྱན་གཞོན་ཐམས་ཅད་མཆོན་ལྷན་སློར་བའི་རྒྱལ་གྱིས་ལ་ཅུར་ཐུག་པ་འོངས་

ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་འབྲལ་མི་ཤོད་པའི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ཞིང་ཆོ་ངེས་འདོན་པས་བརྒྱལ་བ་ཙམ་དུ་གྱུར་
ཀྱང་། འདུས་པའི་མཐའ་མ་འབྲལ་བར་ངེས་པའི་དབང་ལས་ཇི་འབངས་མི་དབང་ཆེ་ཕ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་
དག་གི་བྱེད་བབས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བཞིན་པས། ཡང་སྤར་གྱི་བལྟལ་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐེབས་པའི་རི་དང་
ལྷང་གི་ནགས་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷས་མཆོད་པའི་ཆེད་དུ་མཛོན་པར་སྤྱལ་པ་བཞིན་མེ་རྟོག་
སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་ལམ་གཙང་པོའི་འབྲམ་ནས་དབྱར་དུས་ཉིན་གྲང་གི་ཆོད་གདུང་ཆུ་བོའི་བསིལ་ངད་
ཀྱིས་སེལ་བཞིན་པར་ཐིམ་ཆུ་སྟོན་མོ་དང་སྤྱོད་ཆུ་བོ་གཉིས་འདུས་ཀྱི་འཛོམ་རྩོད་དཀར་ཟམ་པ་ནས། ཡང་
ཀུན་དཔེ་མདོག་ལྟར་དཀར་བའི་སྤྲང་པོ་བྱང་གིས་བསུས་ནས་སྤར་བཞིན་བལྟལ་ལམ་གྱི་སྤྱོད་འབྲེན་བཀྲ་ཤིས་
པ་བཅས་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གདན་ས་ཡང་འདུལ་ཆོས་འཁོར་སྤྲང་དུ་ཐེབས།

༥། ཡང་འདུལ་ཆོས་འཁོར་སྤྲང་དུ་དགྲུང་ཞག་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་སྤྲང་རྒྱས་ཐང་བརྒྱད་དེ་ཤར་པ་ཕུན་
ཆོགས་སྤྱིང་དུ་ཐེབས་པ།

སང་སྤང་རྩོད་དཀར་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་བགྲང་བྱའི་ཡུལ་
ལས་བརྒྱལ་བ་མང་དུ་ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་འཆོམས་ཀྱི་ལྷན་མོ་དང་། རྒྱལ་ལྷགས་ཀྱི་གར། འཛིག་
རྟོན་སྤྱི་ལྷགས་ཀྱི་གཞས་དང་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་གཞས་མོའི་ཆ་མང་པོ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་བརྩེ་བའི་
གཟིགས་མོ་སྤྱོད་ཆོགས་པས་ཇི་འབངས་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་དབྱེས་ཞིང་། དེར་དཔོན་སྟོབ་ཕུན་ཆོགས་
ལ། ཇི་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་བ་སྤྱོད་བྱ་པ་བཟང་ཡང་ལྷན་མོ་རྩོད་དཀར་པ་ཆེ་བ་འདུག་ཅེས་ཞལ་ཅེད་ཀྱི་འཕྲོས་སུ་
ཐེབས་པ་གནང་།

དེ་ནས་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་དབང་དང་མ་ཉིད་བཞུས་ལུང་གི་བཀའི་བདུན་ཅི་ས་སྟོན་
པར་མཛད། སྐབས་དེའི་ཆོ་དབང་རྟོན་གྱི་ཆོ་ཆང་ཐོད་པར་བརྟེན་པ་རྣམས་ཁོལ་བ་ལྟ་ཞོག། གཞན་ཁྲོམ་
ལ་འབྱེད་རྒྱའི་བདུན་ཅི་མཆོད་ཤོམས་ཀྱི་མདུན་ན་ས་བུམ་ཆེན་པོར་བརྟེན་པ་མང་དུ་མཆོས་པ་རྣམས་ཀྱང་
དཔེར་ན་མེའི་བྱོད་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆུ་ཆོན་དག་ཏུ་ཁོལ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རོ་མཆོར་གྱིས་སྤྱོད་གྲུ་ཀུན་གྱི་མིག་
ལ་མགོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེ་མ། རྣམ་འབྲེན་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་རྣམས་པའི་ཕུལ། སྟོན་ཕྱིར་དབང་རྟོན་

འཛུམ་གྱི་བ་རྒྱ་བས་གཡོ། །འཆི་མེད་བདུད་ཅི་འི་རྒྱུ་དེ་སྤྲུལ་མུང་བ། །རིག་འཛིན་ཆེ་ཡི་དཔལ་ཐོབ་སྐྱལ་
བ་བཟང་། །

དེར་དཔོན་སློབ་འཕྲིན་ལས་ཆོས་འཕེལ་སྤྱིན་བདག་འབངས་འཁོར་བཅས་པའི་འབྲུལ་བ་རྟ་སྤྲང་གསེར་དདུལ་
དང་རས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་ལོད་མཐའ་ཡས་པ་དང་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་མཆོད་སྤྱིན་ཆེན་པོས་རྩེ་
འབངས་ཐམས་ཅད་དགོས་བཞིན་པས་དེར་ཡང་དགྲུང་ཞག་གཉིས་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་
པོས་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཆོམ་པར་མཛད་ནས། སྤྲུལ་ཡང་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་མཆོན་ལྷན་སློར་མིའི་
དཔུང་དང་ལྷན་ཅིག་ས་འཛིན་རི་བོའི་ཕྱོ་མོ་བཀྲལ་ཏེ་སྤྲང་རྒྱས་ཐང་དུ་ཕེབས།

དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་དར་གྱི་གནད་སྤྱིན་དང་སློན་ལམ་ཡང་གནད་སྤྱི་སྤྱོ་བོ་པལ་ཆེར་འདུ་འབྲལ་གྱི་ཆོས་ལ་མུང་ན་གྱི་
རྣམ་པར་རྒྱར་པའི་རྩལ་ཀུན་ལ་བྱུགས་བཅེ་བཞིན་པས་གཡག་རུའི་མཆོ་རྒྱུད་གི་ཁྲིར་ཕེབས་ནས་གདུགས་
ཆོད་གསོལ། དེར་བྲག་ཁང་ཡུལ་གསུམ་གྱི་དུང་སྤྱིན་བདག་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་མཐའ་ཡས་པ་དང་
སྤྱུ་གཞས་གྱི་གཟིགས་མོས་ཀྱང་དགོས་བཞིན་པར་མ་ཆིའི་བཟླས་ལུང་དང་གནད་སྤྱིན་ཡང་སྤྲུལ་བཞིན་གང་
འོས་སུ་སྤྱུལ་ནས། ཡང་ཤར་པ་ལུན་ཆོགས་སྤྱིང་དང་ཏེ་བའི་ཕྱེ་ཕྱེ་གསེང་གི་ཐང་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པར་ཤིང་
ན་ཅུ་ལའི་སྤྱོད་ཆོལ་གྱི་འཕྲུང་བ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་དབུས་ན་གཟིམ་གུར་ཟླ་
བའི་མེ་ལོང་དང་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་གྲུར་གྱི་བཀོད་པ་ཆེ་རྒྱུད་མང་པོ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་སྐར་ས་
གཞིར་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་མཛེས་པར་སྤྱལ་པོའི་དཔོན་སློབ་སྤྱུལ་སྤྱུས་གསེར་བསྐྱེད་གི་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་
བསྐྱུས་ཏེ་ཕེབས་སོ། །རབ་ཡངས་ནེ་ཐང་འཇམ་པོའི་མཆུལ་ལ། །རབ་དཀར་གྲུར་གྱི་ཆོམ་བུ་བཀོད་པའི་
འཕྲུལ། །རབ་མཛེས་ཀྱི་ཟའི་གྲོང་ཁྲེང་འདི་འདྲ་ཞེས། །རབ་མང་སྤྱོ་བོ་ཀུན་ལ་སྤོན་པ་བཞིན། །

༢༧ ཤར་པ་དང་ལུང་མགོའི་དུང་པ་སྤྱིན་བདག་དང་གནས་ཕུའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་པ་རྒྱ་རྒྱ་མཆོ་སོགས་གྱིས་བསྟེན་
བཀྲར་མཆོད་སྤྱིན་དང་བཅས་སང་ཉིན་ལུང་ཆོལ་ཐང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་དུ་བཞུགས།
དེར་ཡང་ཤར་པ་དང་ལུང་པ་གཉིས་པོའི་དུང་སྤྱིན་བདག་བཅས་པ་དང་རིག་འཛིན་དག་དབང་པ་རྒྱ་རྒྱ་མཆོ་བྲུ་
སྤྲུལ་བཅས་པའི་འབྲུལ་བ་རྟ་སྤྲང་གསེར་དདུལ་དང་རས་མོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་རྩིང་ལུགས་གྱི་

གར་འཆམས་དང་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་ཅེད་སྒྲིལ་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་བཞིན་པར་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་
 ཇེས་གནད་བསྐྱེད་ལུང་དང་གནད་སྤྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་སྤྱོད་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་སྤྱུལ་ནས་ཕུན་
 ཚོགས་སྤྱིང་དུ་ཕེབས། གནས་སྤྱང་དག་བསྟེན་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་གསོ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་དར་ལེ་ཆོན་
 བཅས་བསྟེན་པའི་གཉེར་གཏད་མཛད། དེར་ཡང་གནས་དང་གནས་ཀྱི་བདག་པོའི་བཀྲར་སྤྱོད་གྲོ་མ་པས་
 དགས་བཞིན་པས་གནས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀླན་ཏུ་ཕྱག་ནས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་ནས།

ཡང་ལུང་ཆོལ་ཁའི་ཐང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གཉིས་པར་བྲགས་པའི་འབྲམ་དུ་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱོད་ཚོགས་
 ཀྱི་ར་བས་འཐེབས་པོར་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་ན་གྱུར་དཀར་གྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པའི་ཁྲི་ལ་སྤྱོད་ཕུན་པོ་མེད་ཀྱི་
 གནས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཅས་ཕེབས། དུང་ཆོས་ལྡན་འབངས་འཁོར་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་སྤྱར་བཞིན་དང་
 ཀྱི་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་བཀྲར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཇེ་འབངས་འཁོར་བཅས་མཉེས་བཞིན་པར་ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཇེས་གནད་བསྐྱེད་ལུང་སྤྱོད་ལམ་གནད་སྤྱིན་དང་བཅས་
 པས་མི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཆོམ་པར་གྱིས་ཤིང་ཕྱག་ནས་མེ་ཏྲ་དཀར་པོའི་ཆར་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་དང་ས་
 གཞི་ཐམས་ཅད་བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་དོ། །

༡༠༧ སྤྱོད་རིན་སྤྱང་སྤྱོད་དུ་ཕྱག་ཕེབས་ཚུལ།

དེ་ནས་ཕྱོས་ལྷར་བྲགས་པའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་དུས་བབ་དེ་ཚོགས་པ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཆར་རྒྱལ་ཁབ་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱི་ཕོ་བྱང་ཆེན་པོར་ཆེབས་ཁ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་བཀོད་པ་འདི་
 ལྟར། པར་ཅན་གྱི་མཛའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས། ས་འཛིན་བྱ་མེད་གདོང་པ་གསལ་བའི་མོད། ཁས་ངས་
 མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་དུད་སྤྱིན་འཁྲིགས་རུམ་ནས། བཀྲ་ཤིས་དུང་ཆེན་འབྲུག་གི་དབང་སྤྱོད་པོར། འབྲམ་
 ཕྱིར་ལྷ་ཡི་རྩ་ཆེན་འདིར་བརྟུང་བའི། ཡལ་མཆོན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བའི་སྤྱོད་ཀྱིས། བསྐྱེད་སྤྱོད་བཞིན་
 ཕྱར་དར་མཛེས་མའི་ལག་སོར་གྱིས། ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་འགྲུགས་པའི་དུས་དག་བར། འདུལ་ལྡན་
 བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས། ཐར་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཡོང་བཟུང་མཁན་སྤྱོད་སྤྱོད། བསྐྱེད་སྤྱོད་མང་

པའི་འཕྲེང་བ་རིམ་བསྟར་བའི། །མཆོད་སྤྱིན་རྒྱུ་མཆོད་བཀོད་པ་ཆེན་པོ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཕུན་ཚོགས་མིང་
གི་གཡང་འཛིན་པ། །མི་བདག་འབངས་འཁོར་བཅས་པའི་དབྱུང་ཆེན་པོ། །རྒྱལ་བ་ཕེབས་པའི་དགའ་
སྟོན་སྤྱུ་གཞས་ཀྱིས། །དག་ལེགས་ཤིས་པ་བརྟེན་པས་རིང་ནས་བསུས། །

གང་གི་ཆོ་ཕོ་བྱང་ཆེན་མོའི་བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་ནས་རིག་འཛིན་འདུས་སྡེའི་ཚོགས་ཀྱིས་ལོ་མོའི་བྱ་གཡང་
པོ་དང་མཆོད་རྩལ་སྤྲོ་ཚོགས་ཐོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འབྱུང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་དར་ཆེན་འཕྱར་བ་དང་
ལྷན་ཅིག་ །སྤྱོན་མ་ག་རྩ་བཟང་མོའི་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་སྤྱོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འཁོར་བཅས་རྩུ་འཕྱུལ་སྤྲོ་
ཚོགས་པའི་བཀོད་པས་སྤྱོ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དད་པ་ལྷག་པར་སྤེལ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་དགའ་བ་སྤྱོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟའི་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཀྱི་གཟི་བྱན་ཆེན་པོའི་ཆིབས་རགས་ཀྱི་
བཀོད་པ་མཛེས་པར་བསྟར་བའི་དབྱས་ན་རྩ་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་ལུགས་ཅན་དུག་གི་འགྲོས་ལྷན་ཅང་ཤེས་ཆེན་པོར་
སྤྱོ་ལེན་ལོང་ལེབས་ཆམས་དང་གསེར་སྒྲ་གསེར་ཆས་ཟེ་ལེབས་གཙུག་ཏྲར་ནོར་བུའི་ཏྲོག་གིས་བརྒྱན་པའི་
སྟེང་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལྷན་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་སྤྱོ་ལ་ཟི་རུན་ཆེན་པོའི་མདངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་
ན་བཟའ་དང་། ཏ་རུན་གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་དབྱུ་ལྷ་སྤྱན་རས་ཀྱི་སྤྱོ་ར་ཨིན་ཏྱི་ལའི་བྱ་བར་གསེར་གྱི་པ་ཏུས་
མཛེས་པར་བྱས་པའི་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཉི་མ་བརྒྱུ་ལྟར་གསལ་བའི་སྤྱོ་ལ་ལོགས་གཡས་གཡོན་དག་ནས་
ཆོན་ལཱའི་མདངས་ཀྱིས་བཀྲ་བའི་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱི་མདོད་སྤྱོའི་བཟོ་འཕྱུལ་འཁོར་ལོའི་བཀོད་པ་མཆོག་ཏུ་
མཛེས་པས་ཉི་མའི་གདུགས་ཀྱི་གྲིབ་བསིལ་ཆེན་པོ་དང་།

གཞན་ཡང་བསིལ་ཡབ་སྤྱུགས་རིང་བྱུང་གིས་ཞལ་གྱི་རྩལ་ཕན་སེལ་བཞིན་པར་ཕེབས་པའི་ལམ་གྱི་གཡས་
གཡོན་ནས་སྤྱོ་པོ་པོ་མོའི་ཚོགས་རྣམས་སྤྱིན་གྱི་འཕྲེང་བ་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོར་སྤྱུངས་ཏེ་རིམ་པར་མཇལ་
ཞིང་ཕུག་འཆལ་ནས་དར་པོན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ལྷ་བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱང་རིང་པོ་དང་ཉེ་བའི་ས་ཕྱོགས་
ཀུན་ནས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཇུབ་བརྟེན་སྤྱོན་པར་བྱེད་དེ་སྤྱོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མཁྱེན་བསྟན་འཛིན་རབ་
རྒྱས་མཁྱེན་ཞེས་སྐད་བསངས་མཐོན་པོར་སྤྱོགས་པའི་སྤྱོ་ས་རང་ཡང་རོ་མཆར་གྱི་དད་པའི་སྤྱོ་བེངས་བྱེད་པ་
ད་དྲུང་ཡང་བྱན་ལུལ་ན་གསལ་པོར་འཆར་ལ། དེའི་ཆོ་ལྟ་མོ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྤྱོ་བོས་

གཞིར་མི་ཤོད་བ་ཙམ་གྱི་ཁྲོམ་དམར་ནག་རྩ་འབྲིལ་བ་ཕལ་ཆེར་ནི་འོན་རྩ་ཉ་ལས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཅོད་སྒྲིབ་དང་
བཅས་པས་མིག་ཀྱང་རེདས་པ་ཙམ་དུ་ལྟ་བུར་བྱེད་དེ་མིག་མི་འཛུམ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་
གྱུར་རྟོ། །

བཀྲ་ཤིས་དམ་པའི་སྤྲུལ་གསལ་རིང་བརྒྱུད་ཆེན་ཟེར་འཁྱུངས་པའི་ཀུན་དམི་བཞིན་ཀུན་ནས་དཀར་བའི་སྟོབས་
ལྷན་ལུས། །མགུལ་གྱི་ཕྱོགས་དེར་བྲིལ་བུའི་འཕྲེང་བ་རབ་རྒྱལ་གྱི་བཟང་ལོ་ལ་སྒྲུབ་ལྷན་བུང་བ་དགའ་བས་
འཁོར་བ་བཞིན། །ཟེའོག་ཚོན་ཁའི་གོས་ཀྱིས་ལེགས་གཡོགས་གངས་རིའི་བུ་མོ་དབང་པོའི་གཞུང་ཡིས་
འཁྱུང་ལྟར་རབ་མཛེས་སྒྲུང་ཆེན་བྱུང་། །སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེབས་རགས་དཔུང་གི་བཀོད་པ་ཕུན་ཚོགས་ལྷན་
པོ་གསེར་རི་བཅས་པ་ས་གཞིར་རྒྱ་བ་འབྲེལ། །རྩོམ་བཞིན་མཛེས་པའི་ཕུལ་དེ་ཆངས་པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་
ཀུན་དགའ་བསྐྱེད་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའམ། །འོན་ཏེ་སྤྱིང་གཞན་དག་ནས་མི་ཡི་ལྟ། །འཁོར་ལོ་སྤྲུལ་བ་མཚོག་
འཕྱོན་ཅི་གཞེས། །རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་རྒྱ་མཐར་དེ་དག་གིས། །དཔེར་བྱ་མིན་པའི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་
ཡིས། །སྤྲིགས་དུས་འགྲོ་བ་འདེན་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ། །བཟུང་བའི་སྤྲུལ་འཕུལ་གྱིན་དུ་རེས་པར་
འཁུམས། །

༡༡། གནས་བརྟན་པད་དཀར་ལྷན་གྱུབ་དང་སྤྱི་སྒྲུབ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའུ་ཚུལ།

དེའི་ཆོ་མཁན་པོ་དག་བཙམ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་དུལ་བ་དང་མདོ་སྡེ་དང་མ་མོ་འཛིན་
པ་གནས་བརྟན་སྤྱི་དགའི་བདག་པོ་པད་དཀར་ལྷན་གྱུབ་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དར་དཀར་གྱིས་ཕྱག་མཆན་པས་
སྤྱུངས་ཏེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་རྒྱ་རྒྱ་གའི་མདངས་མཛེས་གསོལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་
པོས་བྲི་བཟང་སྟོས་ཀྱི་དུད་སྤྱིན་གཡོ་བའི་སྟོས་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་སྤྱིང་དང་ལོ་མོའི་སིལ་སྤྱན་ར་
དང་དུང་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གདུགས་རྒྱལ་མཆན་བ་དན་ཕྱེ་ཕུར་སོགས་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་
རྣམ་པ་མང་པོའི་བསྐྱབས་སྤྱིང་གི་བཀོད་པའི་གྲལ་གྱི་འཕྲེང་བ་སྟེལ་ལེགས་སུ་བསྐྱར་བའི་གཡས་གཡོན་ནས་
མི་བདག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་དབུ་མཛེད་གཞིས་བཞུགས་ཀྱི་ལས་མཆན་ཆེ་བླ་སྒྲར་ནང་གཟན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་གོས་བྲི་བྲལ་རྟགས་བརྒྱུད་ཉིན་བདེ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་རིགས་ལྷའི་ས་པོན་བསྐྱང་

རྒྱལ་མཆོད་ལྷ་མདུ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྟེན་བཅས་རྒྱུ་རིང་པོའི་ལམ་ལས་ཐེགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཀྱི་ཆེན་པོ་འཛིན་པར་དབུ་ཅེ་ཆེན་པོའི་ཀླུ་ལྷ་སྐུ་ཐེགས་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་དར་པོན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་གནང་། དེར་མདུན་གྱི་བདེ་ཡངས་ནས་གསེར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རོལ་མོའི་མཚུགས་ལྷ་སྐུ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཆང་ལྷ་སྐུ་ལ་ཕར་མཛོད་དེ་འབྲུག་རིམ་ཆེན་ལྷ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་སྐྱོ་ཆེན་པོར་ཐེགས་སོ། །

༡༢། བཞུགས་གྲུ་ལྷ་སྐུ་སྐུ་མཆོག་ལས་པའི་འབེལ་མཆོད་དང་བཅས་པའི་དགའ་སྟོན།

དེ་ནས་བཞུགས་སྤྱིའི་གཡས་གཡོན་དུ་དཔོན་སྟོན་སྐུ་ལྷ་སྐུ་རྣམས་གཉིས་ལ་ཡང་བཞུགས་སྤྱི་སྟེས་འབེལ་གསེལ་ཅོག་སོགས་གནང་བའི་བཞུགས་གྲུ་ཆེན་མོའི་སྐྱབས། བཀྲ་ཤིས་ཞལ་གྲོ་གྲོ་མ་སྟོན་འགྲོ་བའི་གསེལ་ཇའི་ཐོག་ལ། མི་བདག་སྤྱི་སྐུ་མཆོག་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱུད་སོགས་རིམ་མོའི་རྒྱ་ཐགས་མི་མཆུངས་པའི་ལྷ་གོས་ཁ་དོག་ལྷ་སྐུ་གྱི་ཡུག་རིང་། གསེར་གསེལ་མ་དང་དབུ་ལྷ་སྐུ་དོང་ཅེ་བརྒྱ་ཕྱག་བཟའ་ཆ་ཆོད་བཅས་པའི་ལོ་ཆོན་གྱི་འབྲུལ་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་མཐོར་ཕུལ་བའི་རྒྱལ་ནས་མགྲོན་གཉེར་དག་དབང་ཆེ་རིང་སོགས་སྤྱི་གྲོ་སྤྱི་གསེལ་གྱི་གཉེར་ལས་འཛིན་ཆེ་སྤྱི་གྲོས་མི་རྒྱན་འགོ་ལ་སོགས་པའི་མཇལ་འབྲུལ་རིམ་པར་ཞུས།

དེ་ནས་སྤྱི་སྟོན་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་ཆོད་མ་རིགས་པ་ལ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་དགོངས་པ་མཉམ་པའི་སྟོན་དཔོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རབ་འབྲུམས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་ཀྱི་ཕྱག་སྐུ་མཆོག་ལས་ལྷ་སྐུ་སྟོན་སྟོན་ཐོག་མར་དགོ་བའི་འབེལ་མཆོད་ཕུལ། དེ་བཞིན་གསེལ་ཇ་གཉིས་པའི་ཐོག་དུ་དགོ་བའི་བཞུགས་གཉེན་སྤྱི་པ་རབ་རྒྱལ་དང་། རབ་འབྲུམས་པ་ཆེན་པོ་བསམ་འབྲུབ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་སྟོན་གསུམ་དང་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལུང་གི་འབེལ་གཉམ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་བསྟོ་སྐྱེད་ཐལ་དག་གི་རྣམ་འབྲུར་དང་བཅས་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་དར་བའི་དམིགས་རྒྱུན་བཟང་པོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་མཆོད་སྤྱི་ཆེན་པོས་རྒྱུ་འབངས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་གྱི་དབང་པོའི་བརྒྱུད་ལེན་དུ་འབྲུར་བར་མཛོད། བར་སྐྱབས་ཀྱི་དལ་བསོར་སྤྱི་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕང་འགྲོའི་འབྲུར་དང་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཆོག་གི་མཆོད་

དབྱངས། དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་ཀྱི་གར་དང་བོད་སྐྱུ་
 སོགས་ཅེད་འཛིན་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་ཞིག་བགྱིས་པས་བཞུགས་གྲལ་རྣམས་བཀྲ་ཤིས་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་
 ཡང་གྲུང་ཚོགས་ཀྱི་དུས་དང་བསྟན་ནས་མི་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་གཞིས་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དཔལ་གཏེར་
 དབང་ཕུག་གི་མཛོད་ནས་ཕྱད་བ་ལྟ་བུའི་དཀར་སྟོང་མར་སྟོང་བྱ་རམ་ཟས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་མང་པོ་དང་ཤིང་འབྲས་
 ཀྱི་རིགས་སྤྱ་ཚོགས་པ་སྟར་ཀའི་མཐའ་རྟེན་གྱི་སྤྲེལ་ཁ་མང་པོ་རིམ་པར་ཕུལ། དེ་བཞིན་བཞུགས་གྲལ་གོང་
 མ་དང་བར་མ་དང་མཐའ་མ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་དེ་དང་དེ་ཡིན་རྣམ་གཞག་གང་ལ་གང་འོས་སུ་བསྟར་བས་
 ཡིད་ཚིམ་པར་བགྱིས་ཤིང་ཆད་དང་ཨ་རག་གི་བརྟེན་བ་མང་པོས་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་གསོ་རིག་གི་གཞུང་
 རས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ར་རོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་
 ཅོད་ཀྱི་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པ་ནི་མེད་དེ་བདེ་བར་ཆོས་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཇི་འབངས་འཁོར་བཅས་ལྟོ་སྤྱོད་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་བདེ་བར་འབྱོར་བའི་དགའ་སྟོན་འཁོར་ལོ་སྟུར་
 བའི་དཔལ་གྱི་འབྱོར་པ་ལྟ་བུའི་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བགྱིས་སོ། །གང་ཆོ་ལྷ་ཡི་
 པོ་བྱང་ཕུན་ཚོགས་ནང་། རྒྱལ་བའི་རྟེན་གསུམ་བཀོད་པས་ཕུན་ཚོགས་པར། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་
 འབངས་ཕུན་ཚོགས་ལ། མི་དབང་བསོད་ནམས་མཐུ་ལྷན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་ལྷ་ཡི་འབྱོར་པ་
 ལས་ལྷག་པའི། ཇི་དགྲའི་ཡོད་བྱད་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཆེན་པོས། ཇི་སྟེད་སྟེད་གྲུ་མཚོག་དམན་ཀུན་གྱི་
 ཡིད། ཇི་བཞིན་ཚིམ་པའི་དགའ་སྟོན་འདི་མེད་བྱུང་། མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་གྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྐྱོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དུས་
 གསུམ་མཁུན་པ་མཚོ་སྟེས་དེ་ཇི་འོས་གར་དཔལ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་པའི་ལྷ་ཞེས་གྲགས་
 པའི་བ་དན་དཀར་པོ་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་དགྲུང་གངས་ར་ལྷ་བཞེས་པའི་རྒྱ་སྟེལ་གྱི་ལོར་མི་
 བདག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གཡར་འདྲན་བཞིན་ཆོ་ཡོལ་གྱི་རྒྱ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་ལང་ཆོ་གསུམ་པའི་ཆོས་ལ་
 སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཇེས་ཆགས་བཅུ་བའི་དབང་གིས་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྟར་ཏེ་ཐིམ་
 གཞུང་ནས་རིམ་པས་སྐྱབ་བྱ་སོགས་མཐའ་མཚམས་དང་སྟར་མང་འདུལ་ཆོས་འཁོར་སྐྱང་ནས་སྤྱོད་གཞུང་

རྣམས་རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་ཀྲུལ་ཁབ་ཆེན་པོ་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་ཀྱི་སེལ་ཁྲི་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟར་ཕེབས་ཚུལ་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེ་ལོང་ཙམ་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་
པའོ།།   །།

༡། རིག་གཉིས་ལུ་ཅུ་གཉིས་པ།

ལོ་དུས་གྱི་འབྲུལ་ཆེན་བཞེས་ཏེ་གསོལ་འདེབས་འབྲུལ་སྤྲུལ་ཆོས་བཅུ་ལྔ་བསྐྱབ་མཆོད་དང་འབྲེལ་བར་དམ་
རྒྱུ་རིལ་བུ་བསྐྱབ་ཚུལ། འབྲུག་ཆོས་སྤྲེངས་ནས་རིམ་པས་སྐྱེར་ཆུ་རྟག་ཆོར་རྟོག་ཆོར་བྱག་ལ་སོགས་
པའི་གནས་རྣམས་མཆོད་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ལ་ཐེབས་ནས་ཕོ་བྲང་ཆེན་མོར་དབང་ཆོས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཇི་ལྟར་
མཛད་པ་དང་། དེ་ལས་སྤྲུལ་ཐིམ་གཞུང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ལམ་བར་གྱི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་
ཅད་སྟོན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ལུགས་གཉིས་འཕྲིན་ལས་གྱི་བ་དན་དཀར་པོ་
ཕྱོགས་མཐར་བསྐྱངས་ཚུལ་བཅས་རྒྱལ་པར་སྤྲོད་བའི་བར་སྐབས་སུ་ལུ་ཅུ་མཛེ་བཅུན་དུང་ཆུ་མོ་ཕུག་དང་
འབྲེག་སྤྲིང་བཞིའི་གངས་ཁྲོད་རྣམས་སུ་ཐེབས་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པ་བཅས་རྟོགས་པ་བཞིན་པའི་སྐོར།

༡། རིན་སྤངས་སུ་ཉེ་འདབས་གྱི་ཕྱོགས་མི་སྡེ་སོ་སོ་ནས་འཛོམས་ཏེ་མངལ་ཁུས་འབྲུལ་བ་ཕུལ་བ་དང་སྐྱེ་
གཞས་གྱི་དགའ་སྟོན་ཚུགས་པ།

གང་གི་ཆེ་ལྷོ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གྱི་མི་སྡེ་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཇི་
ཆེ་ཆེར་ཆོགས་པ་ལས་ཡུལ་སྤྲིང་གིས་བཅད་པའི་ཆོ་སོ་སོའི་གཞོན་པ་སྤྲུག་ཤར་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་
ལུགས་གྱི་ཕོ་རྒྱལ་མོ་རྒྱལ་དག་གིས་མཆོར་པོར་བརྒྱན་ཏེ་དོལ་པོ་ཤར་རི་ནས་གཟུང་མང་ལུང་སོགས་རིམ་པ་
དབུ་ཅེའི་མདུན་གྱི་རྩོད་བཅལ་དང་། དག་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་འདུ་ཁང་གི་བར་བྲམས་སོགས་རྫོང་
གི་ནང་བྲམས་རྣམས་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདེ་ཡངས་ཆེན་མོའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་གཞས་
དང་གཞས་མའི་ཆ་མང་པོ་རིམ་པར་བསྐྱར་བའི་ཅེད་འཛོམས་ཆོགས་པའི་སྐྱེ་སྤྲུལ་དྲི་བའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའི་
མདུན་སར་འཁོད་པ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཅེ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་མཆོན་མའི་ཆ་པལ་ཆེར་ཡང་རྫོང་གི་ཕྱི་
རོལ་ཉེ་ལོགས་གྱི་ཁང་པ་དག་ནས་སྐྱེ་དབྱངས་ལྟངས་ལྟངས་འཆོར་བའི་སྐྱས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་ཡིད་ཡོངས་
སུ་དགའ་བར་བསྐྱིད་ལ།

དེ་ལས་གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་གྱི་ཐུགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་

དང་། ཟད་པས་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། འགོག་པར་རྗེས་སུ་
ལྟ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལས་མ་
འདས་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བླ་བསྐྱེད་ཐུགས་དམ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་བོགས་འདོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་
དུའང་འབྱུང་བ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་དགའ་བདེ་ལ་རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་
དགོས་པར་རོལ་བས་ཉིན་མཚན་གྱི་བགོད་པ་བྱུང་དུར་བསྐྱེད་སྟེ་གནས་སོ། །

དེར་ཆོས་སྤྱད་དམ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱེད་གསོ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགའ་སྟོན་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་གོས་སྤྱ་
ལྷའི་སྟོན་དར་བཅས་བསྐྱེད་པའི་གཉེར་གཏད་རྒྱས་པར་མཛད། སྐབས་དེར་ཆོས་རྗེ་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་
ཆབ་འབངས་ནགས་པ་རྒྱ་བར་གདུང་ཡུལ་བཞི་ཁྱབ་བལ་བྱུང་མ་སོགས་མཐའ་བཞིའི་སྟོན་བདག་རྣམས་ཀྱི་
མཇལ་འབྱུང་རིམ་པར་ཞུས། དེ་ནས་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་རབ་རྟ་གཡོ་བའི་བྲག་ས་པས་རྩལ་བཟང་ལིང་
སྟོགས་ནས་རྒྱ་ཀ་མ་ཏའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་གྱི་སྟེ་བདག་འབངས་འཁོར་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གི་ཐུག་འབྱུང་ཆེད་
གཉེར་ཉིན་ཞག་མང་པོའི་བར་དུ་རིམ་པར་འོངས་ཏེ་རང་རང་གི་ཡུལ་ན་གཅིགས་སུ་ཆེ་བའི་དངོས་ནོར་གྱི་
འབྱུང་ནོད་མཐའ་ཡས་པས་ཞབས་ཀྱི་པར་ལ་མཚོན་པའི་སྟོ་བོའི་འདུ་ཆོགས་ཀྱི་མཇལ་འབྱུང་འཁོར་མོར་རྒྱ་
བའི་རྣམ་པར་གཡེངས་པས་སྤྱོད་ལ་བ་ཅམ་དུ་བྱུང་ཡང་བྱུང་བྱེད་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཞེས་ཏེ་སོ་སྟེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེའི་
སྟོ་བོ་དང་སྤྱར་བའི་དབང་བཀའ་མ་ཉིའི་བསྐྱེད་ལུང་དང་སྟོ་སྟོན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་རོ་སྐལ་དུ་སྤྱུལ་བས་
ཡིད་ཆེས་པར་བགྱིས་ཏེ་མི་བསྐྱེད་པའི་དད་པ་ལ་བཀོད་པས་རྗེས་བྱུང་གི་ས་བོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་རྣམ་པར་
དཀར་བའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་བརྒྱལ་བའི་བགྱིས་བ་རྣམས་རིམ་སེལ་དུ་མཛད་
དོ། །

གཞན་ཡང་དེའི་ཆེ་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏེ་སེ་ནས་རྫོང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མི་སྤྱ་དང་། སྟོ་བོའི་སྤྱ་མ་དཔོན་སྟོབ་
རག་གི་དབང་ཐུག་གསེར་དུལ་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པེབས་པའི་ཁྱེར་གཉེར་པ་འབྱོར་ར་བ་འཁོར་
བཅས་ཀྱང་སྟོབས། དེ་བཞིན་གོང་པོ་སྐྱག་པོའི་བང་ཆེན་ཅེ་ལ་སྤྱང་པ། སྟོ་བོ་རྩ་མདོ་པ། ཞོ་ལ་

༢༧ སྤྱི་ཐུག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུལ་ཆེན་སྤྱི་གཏོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཆིབས་བྲལ་གྱི་ཐོག་ལས་
གདན་ཞུ།

སྐབས་དེར་མི་བདག་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ཕུག་དེའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་ངེ་ལྟར་རང་གི་
འབངས་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་དག་ནས་འབྱུང་སྟུང་གི་དངོས་པོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྐྱུས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དེ་ནི་སྐྱམ་
ཡུ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་སྐུན་སྒྲར་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ་བོ་སྐྱམ་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོ་གོན་བྱས་ཏེ། དེ་
ནས་མི་རིང་པར་སྐུན་དངགས་མཁན་གྱིས་བཟང་པོའི་བླ་བར་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཞག་གི་འཕྲུག་པ་ཐོག་མའི་ཉིན་
པོ་བྱང་ཆེན་མོའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནེ་ཐང་ཡངས་པོའི་གུང་ན་སྟོན་གྱི་དུས་ནས་རྒྱལ་བ་དག་གི་དབང་པོས་བརྟེན་པའི་
ཁྱི་ཆེན་པོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྟུང་པར་འོས་པའི་ལྷ་རྩལ་གྱི་སྟན་
དང་། གཞན་ཡང་རྟོར་གོས་གསེར་འབྲུག་མ་ཆེན་པོའི་བླ་མ་དང་མང་བཀྲར་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མིང་དུ་
བྲགས་པའི་ལྷ་རྩལ་གྱི་ཡོལ་སྟོར་བཟང་པོས་བསྟོར་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་ཐང་རི་མོའི་འདུ་བྱེད་
མཆོག་ཏུ་མཛེས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་བྱུང་དུ་ཆེ་བ་རྣམས་རིམ་པར་བསྟར་བའི་མདུན་གྱི་གཡས་གཡོན་ནས་
མདུ་མཉེའི་ཡོལ་བ་དབང་པོའི་ཆོན་མདངས་རབ་ཏུ་བཀྲ་བས་མཛེས་པ་སོགས་ས་རྒྱན་གནས་རྒྱན་དང་བཅས་པ་
བཀོད་པའི་བྱུང་པར་དེ་ལྟ་བུས་མཛེས་པར་བྱས་སོ། །དེའི་ཆོ་སྒྲོའི་ཆ་དང་པོ་ནས་འབྱུང་བའི་དགའ་སྟོན་
གྱི་རྩ་ཆེན་དུ་རྩ་བྱི་དང་རྩ་རྩ་དང་དུང་ཆེན་དང་རྩ་སྒྲིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེད་བྱངས་ཆེན་པོ་ཆོས་བཟང་ལྷའི་
མདུན་ས་བཞིན་དུ་སྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་འཛིན་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་
དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་རྒྱན་གཞིན་པལ་ཆེར་རྒྱལ་པའི་པོ་ཉལ་བ་ཀླུ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་
འདུས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ས་གཞི་མི་མངོན་པ་ཙམ་དུ་ཆོག་པས་སོ། །དེ་ནས་དེ་དག་གྲུང་རང་རང་གི་ཡུལ་
ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་གཞས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་འཛོལ་ཆོག་པས་སྤྱོད་མའི་འཕུལ་འཁོར་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དང་
སྤྱོད་པས་སུ་ཅེ་བར་བྱེད་པས་ཀླུ་ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

གང་གི་ཆོག་ནས་བརྟན་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་མཁན་སྒོ་བ་དག་འདུན་གྱི་ཆོག་པས་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་དུ་ཕེབས་ནས་
གསེར་འཕྲེང་གི་བསུ་བའི་བཀོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱང་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་རྒྱལ་མཆན་ཅན་གསེར་གྱི་བྱ་བས་
མཛེས་པ་དེའི་བྱ་གཡེར་གའི་སྤྱོད་ལྷན་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེབ་ས་བརྟེན་གྱི་མཐའ་ནས་གསང་སྤྱགས་གསེར་རྟིང་
གི་བསྟན་འཛིན་ཆེ་དགུ་རྣམས་དང་། བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ལ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་པ་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་བཀའི་ཁ་ལོ་པ་མདུན་ན་འདོན་ཆེན་པོ་དག་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཆེན་པོར་
གཏོགས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སོགས་རྫོང་སྤྱོད་མི་བདག་ཆེ་སྤྱོད་པོས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱེས་ཆེན་གསེར་རིའི་
འཕྲེང་བའི་དབུས་ན་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མ་རི་དབང་ལྷན་པོ་ལྷ་བྱུར་བརྟེན་པའི་དབུའི་སྤྱོད་ནས་ལྷ་རྗེས་ཀྱི་གདུགས་
དཀར་གཡས་སུ་འཁྱེར་བའི་སྤྱོད་ལོགས་དག་ནས་མ་བྱའི་སྤྱོད་པོ་ཆེ་གྱི་བསེལ་ཡབ་མཛེས་པར་གཡོལ་བའི་
མདུན་ནས་སྤྱོད་པོ་བྱུང་གིས་བཀྲ་གིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཉེ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་མཆོག་ཏུ་དགོ་བ་བཅས་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་རིའི་ཕྱི་ནས་འཆར་བ་བཞིན་དུ་ཕེབས་སོ། །ཨོ་མཎྟ་ ལྷས་ཅེན་གནས་ཀྱི་མདུན་
སའི་ལོགས་བྱས་དང་། གཤེད་ས་ཅན་གྱི་ཡིད་བདེ་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད། བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ས་
འདིར་སྤངས་པ་བཞིན། ལྷན་ཆོག་པས་དགོ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། དེ་ནས་པོ་བྱང་ཆེན་མོའི་ནང་
བྱམས་ནས་བཞུགས་ཁྱིའི་བར་དུ་གཞིས་བྱས་ཀྱི་དཔོན་འགོ་དྲུང་འཁོར་གྱི་རིགས་དང་སྐར་པ་ཐམས་ཅད་
ཆས་གོས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་གྲལ་གྱི་ཕྱིང་བ་རིམ་པ་གཉིས་སུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་
འཁོར་བ་དག་གིས་དཔལ་སྟེར་དབང་སྤྱུག་གི་མཛོད་ནས་སྤྱོད་པོ་ལྷ་བྱུར་འཕུལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེས་ཆེན་
པོའི་མིག་ལམ་ནས་འཕྱར་བཞིན་རིམ་པར་ཕུལ་བའི་འཕུལ་ཐོ་ཡང་འདི་ལྟར།

༣༡ འབྲུལ་ཆེན་གྱི་ཁྱབ་ཆོག་སྐུ་བཅད་ཀྱིས་སྐྱ་དྲངས་པའི་འབྲུལ་ཐོ་དང་བསྟོ་སྟོན།

དཔལ་ལྷན་དགེ་ལེགས་ཡོན་ཏན་མོར་བུའི་གདེངས་ཀྱིས་རབ་མཛེས་འཛིན་རྟེན་དུ། རྫོགས་ལྷན་སྟོན་གསར་ཡིད་འོང་ཚུམ་བཞིན་པན་བདེའི་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཆར། ཅི་ཡང་འབེབས་པའི་མཐུ་དཔལ་མཆོག་མངའ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་གནས་བཅས་པ། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་སྐྱའི་མཆོན་སྟན་ལྷན་པའི་སྐྱ་དབང་མཆོག་ཁོད་རྟག་ཏུ་རྒྱུ། རྫོགས་གསུམ་དམ་པའི་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་ལེགས་གྲུབ་ཅིང་། དཔེ་བྲལ་མཆོན་བཅའི་འོད་སྐྱེད་དགེ་བས་ལྷ་ཀ་ཤེད། ཁོར་ཡུག་འདིར་གནས་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་ཟེལ་གཞོན་པ། མི་ཡི་ཉི་མ་ཁྱབ་བདག་རབ་རྒྱལ་མཆོན་ལ་འདུད། ཁྲ་གི་ཆོས་སྤྱི་རྣམ་པར་དཀར་པའི་བསྟན། བྱི་མེད་དུ་གྱུ་ལ་ཡིས་ཞག་ལྷན་མའི། ལུས་ཀྱན་མཛེས་པར་སྐྱབས་འདིར་བྱ་རྟེན་འདི། རྫོགས་རྣམས་སྟོན་པའི་མིག་དཀྱུས་རིང་པས་ལྷ། དེ་ལྟའི་ལྷ་མཆོག་ལྷ་ཡིས་བརྟུང་པའི་ཞབས། ཀྱན་དགའ་གཙུག་གིས་བསྟེན་བཞིན་སེའི་ཁྲིར། མཆོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་སྟེན་ཅི་རྟའི་གྲར། རྒྱལ་པའི་དགའ་བས་གཏམས་ཏེ་འདིར་བཞུགས། །

ཞེས་སྟོ་བ་ཁྱད་པགས་དང་བཅས་པའི་ཆེད་དུ་བཞུགས་སྟོན་བསྐྱེད་ཏེ་གང་ཞུ་ན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་འཕགས་པ་ཐུག་ན་པར་ཉིད་མའི་སྤྱི་དབང་བཟུང་བ་མཉམ་མེད་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་སྟན་པར་གྲགས་པའི་གདུང་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་ལས། སྐབས་འདིར་མཐུ་ཆེན་དག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་མེ་ལོང་མཛོན་པར་དྲངས་པར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རི་མོ་མཐའ་དག་འཆར་བར་མཛོད་དེ། རྫོགས་ལྷན་གྱི་བསྐྱལ་པ་སྐྱར་འོངས་པ་ལྷ་བུའི་དགེ་ལེགས་ལ་སྐྱེད་ཀྱུ་རྣམས་ཅི་དགར་སྟོན་པའི་དུས་སྐབས་ནས། སྟོན་རིག་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་པར་སྐྱེས་སྐྱེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་། རྗེ་གོང་མ་རིམ་པས་ཀྱང་ཕེབས་ཤིང་ཞབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བཅགས་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་འོག་མིན་གྱི་གནས་རྗེ་རྗེ་གདན་སོགས་མཆོན་པར་རུས་པའི་གྲུབ་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྤྱོད་སྟོན་གྱི་ནགས་ལྷོངས་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྐྱེད་པའི་སེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་འདིར། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དཔལ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་པའི་ལྷ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདུང་རབས་བྱི་མ་མེད་

པའི་པདྨའི་ཟེ་བར་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཉིད་སྤྱུལ་པའི་རྫོས་གར་གསར་དུ་བསྐྱར་བས་
འཕྱིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ལ་མངའ་བཞེས་ཤིང་། མདོ་བསྟན་རྒྱུད་སྡེ་མན་དག་སོགས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་མཁུན་རབ་གྱི་ལང་ཆོ་ཡོངས་སུ་གང་བས་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐར་
པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་བྱབ་བདག་དེ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྦྱོན་དོ་མར་གྱུར་ཅིང་།

ས་ཆེན་པོ་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་བདག་གིར་མཛད་པ་ལ་གནམ་བསྐྱོས་གྱི་དཔུང་པ་ཆངས་
པའི་ཀ་བས་ཉེ་བར་བསྟན་པ། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་པའི་
བྱེད་པོར་གྱུར་པ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲ་ན་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་འབྱེར་བཞིན་པར་
བཞུགས་པའི་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གྱི་ཞབས་བྱུང་དུ། སྤྱ་གྲོ་སྤྱི་སྤྱེ་འབྲུག་ཕུན་ཚོགས་གྱིས་དངོས་
བསམ་དག་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་འབྲུལ་ནོད་ཁྱི་ཕྱག་ཏུ་བསྟར་བས་མཆོད་པ་དང་བཀྲུ་སྟོར་བའི་ཐུག་པའི་རིམ་
བྱངས་རྒྱས་པར་བཀོད་འདུག་པ་ལས་འདིར་རགས་བསྐྱུས་ཤིག་འཁོད་པ་ནི། བཀྲུ་ཤིས་པའི་ལྷ་རྩེས་དཀར་
པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་སྟེལ་བའི་ཡུགས་རིང་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་རེ་གསུམ། གསེར་ཕག་ཞོ་
སོ་ལྷ། དཔུལ་གྱི་དོང་ཅེ་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ། བྱེད་གོས་གསེར་རུས་མ་དང་། གོས་དམར་གསེར་
འབྲུག་གི་སྤྱེ་རེ་མངགས་ཐགས་མ་སོགས་ཁ་དོག་སྤྱ་ཚོགས་སྟེལ་བའི་བྱེད་གོས་ཡུགས་ཉི་ཤུ། གཞན་ཡང་
ཡིང་དམར་སེར། སྤྱན་རྟིང་དང་བྱང་དར་དབང་གི་མདངས་འཛིན་རྣམས་གྱི་ཡུགས་མང་པོ་དང་། ཆིབས་
པ་ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་པ་ཆིབས་རོལ་བཅས་པ་ལ་ཆིབས་འཁོར་ཆང་མ་བརྒྱན་པ་དང་གཞན་རྟ་བྲ་མང་
པོ། མར་གྱི་ལྷ་དང་ཆེ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ། གསོལ་རྩ་ཆེ་རིང་དོན་ལྷན་པར་ཁག་བརྒྱད་ཅུ་གྲག་ཉིས། གཞན་
ཡང་ཆོས་གོས་དང་སྤྱུམ་བུ་ཕྱག་མ་སྤྱེ་དང་བུ་རམ་ཚྭ་དོས་སོགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་། སྤྱག་གཟིག་གུང་
གསུམ་གྱི་ཕགས་པ། ཀ་ཤིའི་རས་དཀར་གྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་དགེ་བའི་དངོས་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་བྱངས་རགས་
པ་འདི་བཞིན་དང་། དེ་ལྟར་སྟོ་གསུམ་དད་པའི་འོ་མཆོས་བསྐྱུན་པའི་དགེ་ཚོགས་རྒྱ་བ་གསར་པ་ལྟར་རབ་
ཏུ་དཀར་བའི་མཐུས། འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་འབྲུང་ཁུངས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དཔལ་ལྷན་
འབྲུག་པའི་ཆོས་སྲིད་ཉི་ཟླ་བྱུང་གི་འོད་སྣང་སྤྱེ་དགུ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་ན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་ནམ་མཁའ་འཛི་སྲིད་གྱི་

བར་དུ་གནས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་སྐྱོད་སྤེལ་བའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྷན་གྲྭ་མ་རིགས་བརྒྱའི་
དབང་ཕྱུག་ལུགས་གཉིས་ལ་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད། ཞབས་ཀྱི་པོ་སྒོ་ཁམས་གསུམ་བདག་པའི་
གཙུག་གིས་མཆོད་བཞིན་དུ་སྐྱོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱའི་བར་དུ་བརྟན་པ་དང་། སྤྱིད་པ་མཐའ་
དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བསོད་ནམས་རིའི་དབང་པོ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་
འཛིན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཁམས་འདིར་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསལ་བར་འཆར་བ་དང་། དྲེགས་ལྷན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིད་དུ་བརྒྱལ་བའི་སྐྱེད་གྲགས་ཀྱི་འབྲུག་དབྱངས་སྐྱེད་པོ་ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་གྱི་འཛིག་
རྟེན་ལ་ཁུབ་པར་གྱུར་བའི་བླ་ཉིས་དམ་པས། ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་
སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་ལེགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྒྲོན་ཆོག་གི་མཛུགས་སྤྱད་བཅས་པའི་མཐར་འབྲལ་དངོས་རྣམས་རྒྱུད་མི་འཛའ་བར་ས་གཉིས་ལས་འདས་
པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཛོད་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཆད་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བསྐྱོ་བ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་མཛད་དོ། །གང་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཕུན་ཆོགས་འབྱོར་པའི་མངའ་ཐང་འདི་མཐོང་ཆོ། །དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ཞིང་གི་
འོངས་སྤྱོད་ཀྱང་། །མིང་ཅོམ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཅེས་སྐྱེ་བོ་སེམས། །

༥། རྗེ་བཙུན་དུང་རྒྱལ་མོ་ཕུག་ནས་གླིང་བཞི་ལྷག་འཕྲོག་ནས་སྐྱེད་ཅེན་ཕུག་སོགས་སུ་གནས་
གཟིགས་ལ་ཕེབས་ནས་རྟ་མགོར་ཕེབས་པ།
སྐབས་དེའི་ཆེ་བྱུབ་རིགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོས་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་དུང་ཡང་ཡབ་
མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྩྭ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གངས་ཁོང་དང་གཡའ་ཁོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སུ་ཕུགས་དམ་གྱི་རྩྭ་སྐྱོད་དང་། བྱུང་པར་ལྷ་རྒྱུན་གྱི་སྐྱེད་གནས་རྒྱལ་མོ་ཕུག་གི་གནས་རྣམས་གཟིགས་
པར་བཞེད་པས་ལྷས་སྒྲོའི་ཕུ་ནས་བརྒྱུད་དེ་ཐ་དགར་སྤྱིངས་སུ་བཞུགས་སྐར་ཕེབས། དེར་སྐྱགས་འཆང་
འབྲུག་ཆེ་རིང་ལ་སོགས་པའི་འཕྲོག་སྤེ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་རྟོག་ཁོས་སུ་ཕེབས་པ་ཞུས། མངའ་བདག་མྱུང་

ལྷགས་ཀྱི་སྤྲུལ་དྲུག་པོའི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་པར་མཛད། དེ་ནས་གསེར་སྐྱད་ལ་དང་དཔུལ་སྐྱད་ལ་སོགས་རིམ་པར་བཀལ་ནས་ཕྱོལ་ཕྱུག་ཏུ་སེམས། དེར་འབྲུག་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་ནས་སྤྲི་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱི་གསེར་དཔུལ་ན་བཟའ་ལ་སོགས་པའི་ཆོན་གྲངས་ཀྱི་དངོས་འབྲུལ་དཔངས་མཐོན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ཡོ་བྱད་རྒྱ་ཆེར་འབྲུལ་བའི་པོ་ཉར་འབྲོག་སྤྱིར་བཞིའི་རྫོང་དཔོན་བསྟན་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེད་དུ་མངགས་པ་ཆོས་བརྩའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་སྤྲུང་དུ་ལེགས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲུང་མཆོན་པ་བཅས་འབྲུར་བ་བཞིན། སྤྲུལ་དྲུག་པོའི་ཆོག་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་མཆོད་སྤྲིན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་འཛུལ་དབྲངས་དང་དབང་བསྐྱར་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་བ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་སྐྱེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་སྤྲིན་གྱི་དུ་སྤྲུལ་བར་གནང་།

དེ་ནས་གནས་རྣམས་ལ་རིམ་པར་གཟིགས་པས་སྟོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གཏེར་བཏོན་ཆོ་བརྟན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གདན་དྲངས་པའི་སྤྲུལ་དྲུག་པོའི་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱུག་ཏུ་བཞུགས་པ་དེའི་གཏེར་རྩིས་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་གསལ་བ་ཆེད། དེ་དུས་བྲག་ལོགས་ལ་རྩེ་བཙུན་དྲུང་གི་ཕྱག་མཛུབ་ཀྱི་རྩིས་ཀྱི་བྱུང་བ་ད་ལྟ་མཇལ་ན་གསལ་བོར་བཞུགས་ཞེས་གྲག་གོ། །ཡང་བྲག་ཁྲད་ཅིག་ནས་རྩོམ་ལལ་མའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་དོག་སྤྱུག་པོ་འོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཀྱི་ཀྱང་དེ་རང་གི་སྐྱལ་བ་ཡིན་གསུངས་གཏེར་ནས་བཞེས་རྒྱལ་གྱིས་ནས་ཡང་ཡང་བཀའ་སྤྲུལ་དུ་དེ་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་མཆོན་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་ཤར་བ་ཞིག་མ་བྱུང་འདུག། །དེར་དགྲུང་ཞག་གསུམ་ཅུ་བཞུགས་ཏེ་སྤར་རྒྱུ་མོ་ཕུའི་གནས་ཀྱི་བྲག་སྤྲོད་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་སྐྱར་པས། དེར་མཆོན་རིམ་པོར་རོལ་མའི་སྐྱེ་དང་འདྲིལ་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་དབྲངས་སྟན་པོ་ལྷང་ལྷང་སྐྱོགས་པ་དང་བྱི་བཟང་གི་བསྐྱེད་ཞིམ་པོ་འབྲུལ་དང་པ་སྐྱེ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་སྤྲུང་མཐུན་པར་ཐོས་ཆོར་གྱི་རོ་མཆོར་བྱུང་།

དེ་ནས་ལྷ་མོའི་གནས་གྲུ་ལང་གཡུ་མཆོར་སེམས་པས་གཞི་བདག་ལྷ་འདྲེ་དགའ་བ་དང་མགྲུ་བའི་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཇའ་སྤྱི་མོ་ཉོག་གི་ཆར་དང་བཅས་པས་བསུ་ཞིང་གདུགས་ཀྱི་འཁོར་ཏུ་འཇམ་པས་གངས་ཁྲོད་དུ་བྱོ་འཇམ་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱགས་དབྱེས་བཞིན་པར་ལྷ་མོ་དུད་སོལ་མའི་བསྐྱེད་གསོ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅས་རྒྱས་པར་གནང་སྟེ་ཞོ་རྩོར་སེམས་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀར་སྟོའི་བསྟེན་བཀྲར་སོགས་ཞབས་ཏོག་རྒྱ་ཆེར་ཞུས། དེ་ནས་ལུང་མོའི་འབྲུལ་ནས་ཆིབས་བསུ་བཅས་སྤྱིར་བཞི་གཡུལ་རྒྱལ་རྫོང་དུ་

ཕེབས། རྫོང་བཞུགས་རྣམས་དང་འབྲོག་རལ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲི་གཡག་མར་གྱི་ལྷང་ཅེ་ལ་
 སོགས་པའི་དངོས་འབྲུལ་རྒྱ་མཚོས་མཚོད། སང་མི་ཡག་ལ་ནས་སྤྱོད་དུག་རྫོང་གི་རི་ཅེར་ཐུག་པ་
 ཕེབས། སྤམ་ལ་སོགས་པ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་རི་དང་ལྗོངས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྲང་གི་གཟིགས་མོ་མཛད་དེ་
 རྒྱ་གཟར་ཐང་དུ་ཕེབས། དེར་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་གདན་དངས་ཏེ་དཀར་སྤྱོད་ཞབས་
 ཏོག་གྲ་མོལ་པ་ཞུས།

དེ་ནས་སྤྱག་འབྲུལ་གྱི་དོན་ཕག་མོའི་སྤྱོད་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་གནས་སུ་ཕེབས། རྫོང་བཞུགས་སོགས་སྤྱིང་
 བཞིའི་འབྲོག་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རས་རྒྱུང་ལུགས་ཀྱི་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ་གྱི་དབང་
 གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་མཛད། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཚོས་འབྲུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བྱུང་དུ་གྲུབ་
 པའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོར་གྲགས་པ་དེའི་ངོས་ཐམས་ཅད་དུ་མིའི་ཁྲག་གིས་སྤྱགས་པས་དྲེག་ཏུ་ཆགས་པ་མི་
 རུས་དང་སྤྱོད་དུམ་བུས་ས་གཞི་བྱུབ་པར་བཅལ་བའི་ནམ་མཁའ་ནས་བྱ་གློད་ལ་སོགས་པའི་དུར་བྱ་མང་པོ་
 སྤྱིང་ཞིང་བཟུང་བས་འཛིགས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོས་ཏེ་བར་མཛོད་སུམ་དུ་སྤྱོད་པའི་གནས་པ་བོང་ཆེན་པོའི་
 སྤྱིང་ནས་སྤྱོད་པ་དུག་པོ་ཕྱར་ཞབས་ཅན་གྱི་དབང་རྒྱས་པར་སྤུལ་བར་མཛད་དེ་རྫོང་དུ་ཕེབས། མི་རིང་བར་
 སྤྱར་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ལུང་རིང་མོའི་ལམ་བར་ཞིག་ཏུ་དོན་གཤམས་ཁུར་དུ་ཐེག་ཅོམ་ཞིག་ལ་ཆིབས་པ་རྒྱ་
 སྤྱོད་གྱི་རྗེས་ཀྱང་གསལ་པོར་བཞག་པ་ད་ལྟ་རྟེན་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡོད།

དེ་ནས་སྤྱོད་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་སེའྲེས་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་སྤྱོད་པ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གནས་
 སྤྱོད་ཅེན་ལྷའི་ལྷམ་ར་ཞེས་བྱ་བའི་གནས་སུ་ཕེབས། དཔའ་དགོན་པའི་འབྲོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞབས་ཏོག་
 ཁོས་སུ་ཕེབས་པ་ཞུས། སོ་སོའི་འདོད་སྤྱོད་དང་བསྐྱུན་པའི་ཆོ་དབང་རྟེན་མགོན་སྤྱོད་པོའི་དབང་སོགས་
 ཀྱིས་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པར་མཛད། གནས་སྤྱང་གཞི་བདག་གི་ཚོགས་ལ་བསངས་མཚོད་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 བསྐྱང་གསོ་དང་བཅས་པ་གནང་། དེ་སྐབས་བྲག་ལོགས་ཐམས་ཅད་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་འབབ་
 པ་སོགས་ངོ་མཚར་གྱི་གཟིགས་སྤྲང་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱུང་བར་སྤྲང་ལ། དེ་ནས་སྤྱར་རང་གི་བསྐྱོ་
 གནས་དམ་པ་རྟེན་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་སོ། །རྣམ་བཅས་སྤྱིད་པའི་དངོས་སྤྲང་མ་ལུས་པ། །

རྣམ་ཀུན་དག་པའི་འཁོར་ལོར་འབྱུངས་ཀླུ་པའི། །རྣམ་པ་དེ་དེར་འཆར་བའི་ངོ་མཚར་གཟུགས། །རྣམ་
མང་གཟིགས་པའི་ཚུལ་མཐའ་སུ་ཡིས་རྟོགས། །

༥། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེར་ཚུ་ནས་སྤྱོད་སྤྱུག་ཆོང་ལ་ཕེབས་ཞོར་འབྲུག་རྫོང་དུ་ཕེབས་པ།

དེ་ནས་ཡང་ཁུམས་ཀྱི་ཉ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་དགའ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ལ་གསེར་གྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུང་པོ་
རིན་ཆེན་སྤྱོད་དུ་འགོ་བའི་རྟ་མཚོ་གལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀོད་པ་དལ་བསོས་དབང་པོའི་
དཔལ་དང་གཟི་བརྗིད་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེར་བའི་རྩེ་
འབངས་འཁོར་བཅས་ལྷ་རྒྱན་གྱི་རྩེ་སྐྱབ་ཕུག་སྤྱུག་ཆོང་གི་གནས་གཟིགས་ལ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱེར་བའི་ཡར་
ལམ་དུ་མཐའ་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་སྐྱེར་ཚུའི་ལྷ་ཁང་དུ་ཕེབས། རྩོ་བོ་ལ་སྤྱོད་དར་མར་མེ་
བདུག་སྟོས་ཞལ་ཟས་བརྒྱ་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་མཚོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཚོས་མཚོད་ནས་བསྐྱོན་འགྲོའི་བདེ་སྤྱིད་གོང་
འཕེལ་གྱི་སྟོན་ལམ་སོགས་གནང་བར་མཛད་ནས་རྩོ་ཐུའི་ཆོལ་ཁར་སྐྱུ་དལ་བསོ་རུང་ཟད་བསྐྱོན་ནས་རྒྱ་གར་
ཐང་གི་གཙང་འབྲུམ་ཆོལ་ཁར་ཕེབས་ཏེ་བློ་བཞེས་མཛད།

ལྷ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་སོགས་སྐྱུ་གཞས་ཀྱི་ཅེད་སྐྱ་དང་ལམ་གོང་ཆོ་ལྷ་དུང་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་
བསྐྱོན་བཀྱར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱི་ཞུས་མཉེས་བཞིན་པས་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྩེས་གནང་
བསྐྱེས་ལུང་དང་གནང་སྤྱིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་སྤར་བཞིན་མཛད། ཁོང་པ་སྤྱོད་སྒྲུ་མ་ལྷ་པའི་སྤྱིན་བདག་
དང་རོ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེར་བའི་དབང་ལས་སྤྱི་ནང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་ལམ་གོང་པའི་སྤྱིན་བདག་སྤྱིའི་འདོད་ཞུས་
བཞིན་བར་སྐྱོར་དཔའ་རྩལ་པའི་ཕུག་སྤྱིའི་སྤྱོབས་ལ་ཁོང་པ་ཡང་འཁྲིད་དེ་སྤྱིན་བདག་ནང་སྐྱོར་ལ་དེ་ཚུན་སྐྱར་
ཆགས་གནས་ཆགས་ཀྱི་བསྐྱོན་བསྤིང་མེད་པ་གནང་། དེ་ནས་བཙན་གདོང་པའི་དཔའ་རྩལ་པས་བསུས་ཏེ་
ཕེབས་ལམ་བཙན་གདོང་ལྷུང་སྐྱད་དུ་རྩེ་ཆང་མང་པོར་བཅས་རྫོང་དཔོན་གྱི་ཆིབས་བསྐྱེས་སྤྱོབས། སྤྱིན་པོ་
གོང་གི་འདབས་ན་སྐྱུ་གཞས་དང་དགོན་སྤེའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེས་འཕྲོང་བཅས་འབྲུག་རྒྱལ་རྫོང་དུ་ཕེབས།

༦། ཆོས་སྤྱང་བསྐྱང་གསོ་དང་ཁྲིམ་དབང་གནད་སྟེ་ཆུ་འབྱེད་ཟམ་པ་བརྒྱད་སྟག་ཆང་དཔལ་ཕུག་ལ་
 ཐེབས་ཤིང་དེ་ནང་གྲུ་རུ་དངོས་བྱོན་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གི་ལྟས་བཟང་པོ་ཅིར་ཡང་བྱུང་བ།
 སང་མགོན་པོ་ལྷམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྤྱང་རྣམས་ལ་བསྐྱང་གསོ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟན་དར་མངའ་
 གསོལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟན་པའི་གཉེར་གཏད་རྒྱས་པར་གནད། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐང་ནས་དཔལ་ཅུལ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་དབྱུང་གསོགས་ལ་མེ་མདའ་སོགས་མཆོན་ཆའི་སྒྲོ་བསྟན་ནས་གྲགས་པ་གཡོ། དེ་ནས་དབུ་ཅེའི་མདུན་གྱི་
 བུ་ལྷམ་ཆེན་མོར་ས་རྒྱན་གནམ་རྒྱན་གྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པའི་བྲི་ལ་ཐེབས་ཏེ་ཁྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེ་
 དབང་དང་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྗེས་གནད་བསྐྱེས་ལུང་སོགས་བཀའ་བློན་དུ་སྟུལ། རྫོང་དཔོན་དག་དབང་
 སྟུན་པ་འབངས་འཁོར་བཅས་པའི་གསེར་དབུལ་རྟ་སྤྱང་ཇ་གོས་དར་མར་ལྟང་ཆུ་སྟམ་རས་ལ་སོགས་པའི་
 འབུལ་དཔངས་མཐོན་པོ་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་ཞབས་ཏྲི་གུ་ཕུ་སྟམ་ཆོགས་པས་དབྱེས་བཞིན་པར་བཅོན་གཤོང་
 གི་སྟུན་བདག་སྟུ་ལ་རྟ་དང་དབུལ་གྱི་ཡོལ་གོ་ལ་སོགས་པའི་གནད་སྟུན་དང་བཅས་ས་མཆོམས་སུ་རྫོང་གི་
 བསྟུང་ཆ་དང་མེལ་ཆེ་སོགས་ཐུད་ཤོར་དུ་མི་འབྱུར་བ་སྤྱར་ལས་གཡོ་མེད་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཐེབས་སྒྲོ་ཡང་
 སྟུལ་ཏེ་སྟག་ཆང་ལ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བར་མཆོན་ལྟན་སྒྲོར་མའི་དཔུང་དང་ལྟན་ཅིག་ཆུ་འབྱེད་ཟམ་པར་
 ཐེབས།

དེ་ནས་སྒྲོ་སྒྲོན་གནད་སྟུན་དང་བཅས་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་སྐྱེ་བོ་རྒན་གཞོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སྤྱད་ན་གྱིས་
 བརྒྱངས་པའི་མིག་ཆུ་མཆོར་བསྐྱེལ་བའི་སྟུག་བསྐྱེལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་འདུས་པའི་མཐའ་མ་འབུལ་བར་ངེས་པས་
 རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བཞིན་པས་གྲུ་རུ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་མའི་བཞུགས་གནས་དཔལ་བོ་
 མཁའ་འགྲོའི་མདུན་ས་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བྱོན་གྱི་ཕུག་པར་ཐེབས། སང་ཆོས་བཅུའི་དུས་དང་བསྟུན་ནས་
 ལས་བྱང་མེ་ཏྲི་གུ་འབྱེད་མཛེས་ཀྱི་གསུང་ཆོག་གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་མ་འཛེབ་དབྱངས་ཤིང་བཅས་
 རྒྱས་པ་གནད་བའི་སྐབས་དཔལ་ཕུག་གི་སྒྲོ་འབྲམ་ནས་དུང་ཆེན་དང་རྒྱ་སྤྱིང་འབྱེད་པའི་སྐྱ་ཡི་བྲག་ཆར་
 བཅས་པ་རྣམ་མཁའ་མཐོངས་ལ་དབྱངས་སུ་ཁོལ་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དད་པའི་སྟུ་ལོང་རབ་ཏུ་གཡོ་བས་
 གྲུ་རུ་པར་འབྱེད་གནས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཕུག་པའི་ནང་ཀུན་ནས་བདུད་ཅིའི་ཐིགས་པ་ཆར་བཞིན་དུ་འབབ་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྡོ་བསངས་བུ་མའི་
 བཞིན་རས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་འཇའ་གུར་རིམ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་ཕུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོ་བའི་ཀུན་རྟོག་
 གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འཇའ་སྤྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཅི་ཡང་ཞིག་འཆར་བས་ཀུན་གསལ་གྱི་མེ་
 ལོང་འགོངས་པའི་བར་ནས་ཉི་ཟེར་གྱི་མདངས་ལ་མེ་རྟོག་གི་ཆར་ཁ་བའི་ཁྲ་འཕང་ལྟ་བུ་དལ་བུར་འབབ་པ་
 དང་། གནས་གྱི་ཐད་ཀའི་བར་སྒྲུང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱ་ཀླུ་རྟོན་པོ་གསུམ་སྟོར་མོར་འཁོར་ཞིང་ལྷིང་བ་
 དང་། ལྷག་པར་ཡང་ལྟོ་རུབ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་གྱི་འཇའ་སྤྱིན་དར་ཡུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་གནས་གྱི་
 ཕུག་པའི་མདུན་ཐད་ཅམ་གྱི་ནམ་མཁར་ཟུག་པ་སོགས་སྤར་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་མ་སྒྱུར་པའི་ངོ་མཆར་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་དགོ་བའི་མཆན་མ་བཟང་པོར་ཅི་ཡང་ཞིག་བྱུང་བར་སྒྱུར་ཏོ། །གང་ཆེ་ཀུན་གསལ་
 གཞན་ལྟའི་འགྲམ་པ་ལ། འཆར་བའི་དགོ་མཆན་གཟུགས་བརྟན་འདོད་དགའའི་འཕྲལ། སྤྱོད་གུའི་ཀུན་
 རྟོག་པའི་གྱི་རྗེས་ཞུགས་པས། དེ་དེར་སྤང་བའི་ཕ་མཐའ་སུ་ཡིས་ཆོད། འོན་ཀྱང་ཨོ་ཏི་ཡ་ཆའི་རིག་
 འཛིན་གྱི། བྱིན་རྒྱ་བས་སྒྱུ་འཕྲལ་ཆེན་པོའི་ངོ་མཆར་གྱིས། འགྲུགས་བཞིན་སྤྱོད་གུའི་ཡིད་དང་འདྲན་
 བྱེད་མིག་ ལྟན་ཅིག་ནམ་མཁའི་ངོས་ལས་གཡོ་མ་སྒྱུར། འཇོག་དབྱངས་རོལ་མའི་སྒྲ་ཡུས་བསྐྱལ་བ་
 བཞིན། སྤྱིང་ལ་དད་པའི་མེ་ལྷུ་ཆེར་འབར་བས། སྤྱི་མཁའ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་བྲག་རི་ཡང་། མ་
 བཟོད་ལྟ་བའི་བསིལ་རྒྱན་འཐོར་བྱེད་ན། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་གསང་གསུམ་དངོས་གྲུབ་གྱི། བྱིན་འབེབས་ངོ་
 མཆར་རྒྱལ་དེ་སྟོས་ཅི་དགོས། །

༡། གུ་རུའི་གསོལ་མཆོད་ཚོགས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་ཞིང་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱི་བོད་པ་གཉིས་
 སུ་སྟོན་པའི་རྩུ་འཕྲལ་སྟོན་གནང་བ་དང་མི་ཁྲོམ་ཆེན་པོར་ཚོགས་པ།
 གང་གི་ཆེ་ལྟོ་སྤྱོད་གྱི་མི་པལ་ཆེར་འཛིན་ཞིང་ཚོགས་པའི་ཁྲོམ་ཆེན་པོས་ས་གཞི་རི་ལོགས་ཐམས་
 ཅད་གང་ཞིང་། དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱ་བས་གྱི་དགོ་མཆན་མཐའ་ཡས་པའི་ངོ་མཆར་
 གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུས་ཐམས་ཅད་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོ་སྤྱིར་བའི་ལྟ་སྤངས་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཡིད་
 དད་པའི་གདུང་ཤུགས་གྱིས་ཀུན་ནས་གཡོས་པའི་ཉམས་འབར་བས་ལུས་འཕར་བ་དང་བཅས་ལག་པ་ནམ་

མཁའ་མཐོངས་སུ་བསྐྱེད་བས་བཟླ་གུ་རུའི་འཛིན་དབྱངས་རིང་མོ་སྐྱད་བསངས་མཐོན་པོར་སྒྲོགས་པའི་
གདངས་ཀྱིས་སྒྲོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཁྱོན་ཀུན་གང་བའི་སྐྱས་དཔལ་རི་པར་འོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བས་པ་
ལྟ་བུའི་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་ཉམས་ཀྱི་དགའ་བདེ་ལ་ཅེ་བར་བྱེད་དོ། ཇི་ཆོ་སྒྲོ་བསངས་ནམ་མཁའི་
དབྱིངས། མཐོན་པོའི་ཚད་ལ་འཇལ་བ་བཞིན། ས་འཛིན་རི་བོ་ལྟོན་ཆགས་ཀྱི། བྲག་གཡང་གཟར་
པོའི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། སྐྱུ་མི་སྤང་བར་འབྱམས་མིན་ཡང་། སྐྱུ་ལུས་གདོས་བཅས་སྒྲེ་བོ་རྣམས། སྐྱུ་མའི་
འཕྱུ་འཁོར་ལྟར་ཅེ་བ། སྐྱུ་འཕྱུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་དུ་ངེས། ཇི་ཆོ་སྐྱེ་ནང་ཀུན་ཏུ་དག་བའི་ལྟས་ཀྱི་རྣམ་
པ་མང་བས་ཞབས་འབྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རང་རང་གི་སྒྲོའི་ཀུན་རྟོག་
གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་འཇའ་སྤྱིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱུའི་རྣམ་པ་དང་འཁོར་ལོ་རྟོ་རྟོ་པར་སོགས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་
རིགས་དང་བུམ་པ་གསེར་ཉ་གཏུགས་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོའི་རྣམ་པ་དང་གཞན་ཡང་སེའི་
སྤང་ཆེན་ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་སྐྱེ་ཆོགས་དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་
སྤྱོད་གཟུགས་ལ་རྟགས་སྤྱོད་གསལ་གྱི་རང་མདངས་མ་འགག་པར་འཆར་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་དེ་
དང་དེ་དག་མཚུབ་བཅས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཅ་ཅའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་གྱུར་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་མོར་བུས་སྐྱེ་ཞབས་སུ་
ཁྱོན་ཏེ་ད་ལྟ་མི་ཀུན་ནམ་མཁའི་འཇའ་སྤྱིན་གྱི་གཟུགས་སྤང་ལ་སོ་སོའི་སྒྲོ་ཤར་གྱི་བཟོ་རྣམ་ཁ་མཆོན་གཅོད་
པའི་སྐྱབས་རང་དུ་ཡོད་པས་སྐྱེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རིབ་ཅམ་ཞིག་ཐེབས་ན་ཞུས་པས་དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་གཟིགས་
པར་བཞེད་པས་ཕྱག་པའི་སྒྲོ་འགྲམ་དུ་ཐེབས་སོ། །

དེ་ནས་ཅི་ཞིག་ན་དབྱུ་མཛད་དག་སྤྱོད་བརྟན་པས་སྤར་གསུང་ཆོག་གི་སྐྱབས་ཕྱག་པའི་ནང་གི་ས་ཁྱོན་དོག་
པོར་མི་མང་དུ་ཆོགས་པས་གོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱུ་དང་ཉེ་བར་བཅར་བས་ཅུང་ཟད་བག་དོག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་དེ་
ལས་བཞུགས་ས་བདེ་བ་ཞིག་བཅོས་དགོས་སྐྱེ་ཕྱག་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པས། བཞུགས་ཁྱིའི་སྤྱོད་ན་རྗེ་
རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་སྤར་ལས་གཟི་མདངས་ཆེ་བ་བཅས་སྐྱུ་ཁྱེ་ཆེམ་མེར་བཞུགས་འདུག་པ་མཇལ་བའི་མོད་ལ་
ཟིལ་ཆེན་པོས་ཕྱག་པའི་སྒྲོ་ནས་ནང་དུ་འང་འཇུག་མ་རུས་སྤྱིར་ཡང་འགོ་མ་ཐོད་པར་རེ་ཞིག་དེ་ཀར་
ལུས། དེ་ནས་ཁོང་གི་ཡིད་ལ་ངེད་རང་མིག་འཁྱུལ་བ་ཡིན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྤྱི་རོལ་ན་བཞུགས་ཡོད་སྐྱེ་མ་

མིག་སྤྱོད་མཇུག་པས་ཀྱང་དེ་ཀར་འདུག་པས་ཅི་ཡིན་ནམ་བསམས་ཏེ་ཕྱིར་སོང་ནས་བལྟས་པས་ཕྱག་པའི་
སྒོ་འགམ་ན་མེད་པོ་ཆེན་ཞེས་པས་ཕྱི་བའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་སྤར་བཞིན་བཞུགས་འདུག་པས། དེར་ངེས་
པར་མེད་ཏིད་ཀྱི་སྐྱུ་མའི་རོལ་ཅེད་དུ་ཤེས་པས་སྤྱིང་དང་རྐང་གི་ཁོང་ནས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་ཆེར་གཡོ་
བའི་ཚུལ་ཡང་ཐོས་སོ། །རང་རིག་དྲི་མའི་གཡའ་བྲལ་མེ་ལོང་དུ། །སྐྱུ་ཡི་དོ་མེད་ཀྱུགས་བསྟན་འགག་
མེད་དུ། །འཆར་འདི་གསང་ཆེན་དོ་མེད་ཐེག་པའི་ལུགས། །སྤྱོད་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་སྐྱུ་ཡིས་བསྟོན། །གང་
ཆེ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་དགོ་བའི་ལྷས། །འགྲན་པའི་ཚུལ་ལ་ལྷའི་བྱ་ཉི་མ་ཡང་། །ཡ་མཚན་རྟོག་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་ལྷོ་སྤྱིང་འདིར། །རིང་ཞིག་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པ་བཞིན། །

༤། ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་གྱུ་རུའི་རྗེས་གནང་དང་སྤྱང་མའི་དམར་གཏོར་བར་སྤྱང་ནས་བྱ་རོག་གིས་ལྷས་
པའི་གྲུབ་ཏུགས་དང་ཚོགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་བྲུབ་པར་འགྱུར་པ།
དེ་ནས་མེད་ཏིད་ཀྱིས་དབང་གི་ཆས་སུ་ལྷགས་ཏེ་རོལ་མའི་བྱིན་འབེབས་དང་ལྷན་ཅིག་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གནང་བ་སྐྱུ་བའི་སྐྱབས་བྲག་གཡང་ཆེན་པོ་འཛིགས་སུ་རུང་
བ་སྐྱུ་གཡའ་བའི་རོས་ནས་བལྟལ་ལམ་ཕྱ་མོ་དོ་མེད་ཐེག་སྐྱུ་ཅན་ཤིན་ཏུ་བདེ་མིན་གྱི་ལམ་དགའ་ལ་རྩལ་ལྷན་གྱི་
སྐྱེས་བྱ་གཞོན་པས་ཀྱང་མ་བཏགས་པར་གྲུ་ཆོམ་དུ་འགྲོ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བོ་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་
གྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་སྤྱང་པོར་སྤྱང་ས་ནས་དད་པའི་ཁྱུང་ལངས་ཀྱིས་འགྲོ་འོང་གི་རིམ་པ་ཅི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱ་
རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡང་གཞོད་པར་མ་གྱུར་པ་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་མེད་དང་བྱིན་རྒྱལ་བས་སུ་འཁུམས་
སོ། །

དེར་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་བྱིན་རྒྱལ་བས་བདུད་ཅི་རིལ་བུས་འཆོངས་པར་མ་ཟད་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
མཆོད་སྦྱིན་གྲུ་ཞོམ་པས་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཆོམ་པར་བགྱིས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་མཐའ་ཡས་པ་
ཞིག་ཚོགས་ཆེན་རིག་འཛིན་གྱིས་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེའི་སྤྱོད་བཀའ་སྤྱང་གི་དམར་
གཏོར་ཡང་མེད་པའི་འཕངས་པར་གནང་བས་སར་མ་ལྷུང་བར་བར་སྤྱང་ནས་བྱ་རོག་གིས་ནམ་མཁའི་

བསམ་པ་ལྟག་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས། སྤྱིར་ཡང་གོང་མས་ཇི་ལྟར་དགོངས་པ་དེ་འོག་མ་བཀའ་
སློན་རིམ་པས་ལག་ལེན་དུ་ཇི་བཞིན་ཐེབས་པ་དཀའ་བ་འདུག་ཀྱང་ད་ལམ་ངས་གང་བསམས་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་བཀོད་བྱ་སྤྱིན་པ་བྱུང་འདུག་པས་ཡགས། དེ་རིང་གི་ཚོགས་རྒྱུ་འདི་དག་ལས་
སྤྱི་ལོ་ཅམ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཆོངས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་མཉེས་མཉེས་རང་མཛད་
པ་སྟེང་།

༧། གཞི་བདག་གིས་བཏུད་ཅིང་གནས་མཇལ་ལ་ཐེབས་ཏེ་གྲུབ་ཚུ་བཏོན་གནང་བ་སོགས་སློབ་དཔོན་པོ་
སྟོན་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡ་མཚན་ཆེད་བཟོས།

དེ་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ལམ་ཞིག་ཏུ་གནས་ཀྱི་གཞི་བདག་བྲག་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་དར་མའི་གཟུགས་ཅན་འཁོར་
གསུམ་བཏགས་པ་གོས་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལྟོ་ཆས་སུ་བྱས་པ་ཞིག་ལ་འཁོར་མང་པོས་བསྐྱོར་ནས་བྱུང་ཏེ་
ཞབས་ལ་ཕྱག་བཙུག་ནས་ཤིན་ཏུ་གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདུད་པ་དང་བཅས་པས་དག་བསྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་ལེན་
ནས་ཅི་བསྐྱོར་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པར་ཁས་བླངས་ཏེ་སོང་བ་རྣམས་གསུངས། སང་གནས་སུ་དགོག་གས་ལ་
བསངས་མཆོད་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅས་རྒྱས་པར་གནང་། དེར་གནས་ཀྱི་སྤྱིང་ཤོད་རྣམས་སུ་ཞབས་
འཆག་ལ་ཐེབས་པའི་དུས་སུ་བྲག་སྐྱེས་ཤིག་ནས་རྒྱ་མིག་གཅིག་ཀྱང་གསར་དོལ་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲུབ་
ཚུར་ཡང་གྲགས་པ་ད་ལྟོ་འདྲེས་ཆེས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་ཞིང་མཆོག་དོ་མཚར་ཕུང་པོས་མདོན་པར་མཐོ་བའི་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ཅན་དཔལ་གྱི་རི་དེ་ཡུ་རྒྱུན་
ཅེ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་འོད་སྤང་མཐའ་ཡས་རབ་འབར་འཇུག་རྒྱབས་གཡོ་བའི་ཕོ་བྱང་པོ་འོད་དེ་རང་བྱུང་
བསམ་འགྲུབ་ཕྱག། །རབ་འབྱམས་སྐྱེ་འཕྱུལ་བྱ་བའི་རོལ་ཅུང་རིག་འཛིན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་
ཀྱང་གཞན་མིན་ཞབས་འབྲིང་འཁོར་འདི་དག། །དུས་གསུམ་ཀུན་མཁུན་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་དེའང་
དཔལ་ལྷན་གྱི་མའདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ངས་སོ་སྟུམ། །སློ་ལྷན་གན་པོའི་དག་གི་རྒྱུད་མངས་ལས། །ཉིར་བྱངས་
འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྟན་པའི་དབྱངས། །གྲགས་པའི་དག་མཚན་རབ་གསལ་མཐར་རྒྱ་བས། །སྐྱེད་གཤེན་
བའི་བདུད་ཅི་ཉིད་དུ་གྱུར། །དེ་སྤྱད་བྱམས་ཀྱི་ཉ་བ་ཡི། །ཆོས་བཅུའི་དག་འཕྱོན་དུས་ཀྱི་ཆར། །སྟག་

ཚང་དཔལ་གྱི་ཕུག་པ་དེར། རིག་འཛིན་སྒྲ་མའི་ཞབས་བྱུང་དུ། སྐལ་བར་ལྷན་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས། །
 རང་རང་སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། བསྐྱལ་ལྟར་ལྟོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀུན་ནས། བྱང་བ་པརྱར་འདུས་
 བཞིན་ཆོགས། ཉེ་ཆོ་པརྱ་འོད་ཞིང་ནས། རིག་འཛིན་དཔལ་ལོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས། འཇམ་སྤྱིན་
 གཟུགས་སུ་བརྟུ་བའི་གར། འཛི་མེད་ལྟོ་ཡི་ལམ་ཡངས་སུ། རྣམ་པར་བརྟེ་བའི་སྐྱུ་འཕུལ་ཆེ། །
 འཆར་ལུབ་བྱེད་པའི་ངོ་མཚར་དེ། ལེགས་བྲིས་ཆོགས་ཀྱིས་མཛོན་མཐོང་ནས། མཚོན་པའི་མེ་ཏོག་
 འཐོར་བ་བཞིན། ཉེ་ཡང་ཡ་མཚན་སྐྱེ་དགུ་ཡིས། ལྟོ་བར་བསྐྱལ་བའི་བྱང་ཆེན་གྱི། བྲོགས་སུ་རྩ་ཆེན་
 དུ་རྒྱ་གྱི། འོང་རྒྱར་བསུ་སྐྱེའང་ཆས་པ་བཞིན། ཉེ་དག་ལྷན་ཅིག་སར་ཕྱེ་བའི། དབྱངས་སྒྲན་ནམ་
 མཁའ་ལོལ་བའི་སྤྱུས། ལུས་ཅན་མོངས་པའི་གཉིད་སྙད་ནས། སྤྱང་བ་མཚོག་ལ་བཀོད་པ་བཞིན། །
 ཀུན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་མེ་ལོང་གི། རོས་སུ་འཆར་བའི་དགེ་མཚན་གཟུགས། མཐོང་བའི་དགའ་བས་ཡིད་
 བརྟན་ནས། ཉེད་པའི་འདབ་སྟོང་རབ་རྒྱས་པར། གཤུང་ཤུགས་ཐིམ་དངར་ཐིགས་པ་ཡིས། རབ་
 མྱོས་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་ར། བྱུ་རུ་བྱུ་བའི་གསོལ་འདེབས་གྱི། དབྱངས་རྟའི་རྒྱ་བ་ཆད་མ་གྱུར། ཉེ་ཚུལ་
 སྤྱན་གྱི་གཟིགས་ཡུལ་དུ། མཛོན་པར་འབབ་པའི་འགྲོ་རྣམས་ལ། བརྟེ་བའི་ཤིང་རྟ་རབ་དྲངས་
 པའི། ལྷག་བསམ་ཉི་ཟེར་གཞོན་ལྟ་ཡིས། བྱིན་རྒྱབས་གངས་རི་བཟུ་བའི་རྒྱན། དབང་བཞིའི་རྒྱ་བོ་
 ལེགས་པས་པས། ལུས་ཅན་རི་མ་རབ་སྤྱངས་ཏེ། སྐྱུ་བཞིའི་ས་བོན་སྤྱིན་པར་མཛོད། ཞེ་མ་འདི་
 འདྲའི་བསྐྱལ་བ་བཟང་གི། དུས་དེར་འཛོམ་པའི་རྩེ་འབངས་རྣམས། ཀུན་ཀྱང་སྐྱུ་མའི་འཕུལ་འཁོར་
 བཞིན། སོ་སོར་གྲེས་པའི་སྤྱང་ཚུལ་འདི། ཐོས་པའི་སྤྱིང་ཡང་སྐྱོ་བྱེད་ན། མིག་མཐོང་ཡིད་གསལ་སྐྱེ་
 བོ་རྣམས། ཉེས་པར་འབྱུང་བ་མཆི་མའི་རྒྱན། འདྲན་བྱེད་ལམ་ལས་སུ་མི་འབབ། གྲེ་མ་དེ་ནི་དེ་
 འདྲའི་དུས། མི་ལམ་ན་ཡང་མཐོང་མིན་ན། མཛོན་སུམ་རྩེ་བརྟུན་སྐྱུ་འཁོར་བཅས། འཛོམ་པའི་སྐལ་
 བ་ནམ་ཞིག་ཡོད། གྲེ་མ་དེ་ཚུལ་མཛོས་མའི་གཟུགས། རབ་དྲངས་སྤྱིང་གི་མེ་ལོང་ནང་། དྲན་པའི་
 སིར་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། ཡང་ཡང་འདྲི་བའི་རི་མོ་དེ། ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་གསལ་འཆར་བས། རྟོག་
 དཔྱད་འཕྲོ་འདྲའི་བརྟུ་བས་འཛུམ། རྣམ་པར་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་པ། རང་རིང་གཤམ་གྱི་བུ་མོ་ལ། །
 རྣམ་འདྲན་བྱང་སྟོང་ཨ་གསལ། བརྟེ་བའི་ཟེར་ཞགས་རིང་རྒྱུང་ནས། རྣམ་གཉིས་འདོད་པའི་དངོས་

གྲུབ་ཀྱི། །བདུད་ཅིའི་མངལ་གྱིས་གཏམས་སྤྱུ་གསོལ། །ཁྱིམ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་མའི་རོལ་པ་སྦྱང་
 རྟེན་དཔོན་སློབ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཀྱང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་ཆང་ལ་ཕེབས་དུས་སྤྱུ་བྱང་བའི་དགོ་མཆོན་
 གྱི་ལྟས་དེ་འདྲ། སློན་ལྷ་རྒྱུན་པར་སྤྱུ་དངོས་རང་བྱོན་སྐབས་ཀྱང་ལྟས་དེ་ལས་ལྷ་ག་པ་མི་འོང་སྟམ་པའི་
 ཐུགས་ལ་དད་པའི་ཟེལ་ཉམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱང་ཆད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བྱུང་ཚུལ་བཅས་གསུང་བ་ཡང་གཞན་
 ལས་བརྒྱད་དེ་ཐོས་ལ། དེ་བཞིན་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཆོ་དང་། བྱུང་ཡིག་རྩ་མགྲིན་དབང་
 རྒྱལ། འཛོ་མཛད་ཆེ་རིང་བསམ་འགྲུབ་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་དབྱངས་མཚུངས་པར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱུ་
 དང་མཛད་ཚུལ་གང་ལ་བསམས་རུང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་མོས་གུས་ཀྱི་དག་སྤྱང་རྒྱུན་
 ཆད་མེད་པ་ཞིག་སྤྱར་ནས་ཡོད་མོད། ལྷ་ག་པར་ཡང་སྤྱུ་ཆང་དུ་ཕེབས་པའི་ཆོས་བརྒྱའི་ཉིན་སྤྱི་ནང་ཐམས་
 ཅད་དུ་རོ་མཆར་བའི་ལྟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྗེ་སློན་ཅིག་མཛོན་སྤྱུ་ལ་མཇལ་བས་པར་འབྱུང་གནས་ཟེར་བའི་སྤྱུ་
 དངོས་དེ་རྗེ་འདི་ཉིད་རང་དུ་འདུག་སྟམ་པ་མི་འཕྲོག་པའི་དད་འདུན་བཅོས་མ་མིན་པ་གཏིང་ཚུགས་རང་སྤྱོད་
 བྱུང་སྟེ། ལར་ཡང་དེ་དུས་རྗེ་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ཕྱིའི་གྲལ་དུ་ཚུད་པ་འདི་ཡང་རང་ཅག་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱུ་བ་ཆེ་
 འདུག་གསུངས་སོ། །

༡༠། མཆོན་བརྒྱུད་ལྷ་ཁང་གི་འཆར་བཀོད་རྣམས་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཆོ་ལ་སྤྱུལ་ཏེ་འོད་གསལ་
 སྦྱང་ནས་ཆོས་སྤྱོད་ཅེ་བརྒྱད་དེ་དོལ་ཤར་བརྒྱུད་རིན་སྤྱངས་ཆོང་དུ་ཕེབས་པ་དང་སྤྱུ་ཆང་གི་གཏིང་ཆོགས་
 རྣམས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཕབས་གཏར་རུང་བར་གྱུར་པ།
 དེ་ནས་གནས་དེར་ས་ཁྱོན་དང་སྤྱུར་བའི་ལྷ་ཁང་གསལ་སྤྱོད་གི་ཞལ་བཀོད་རྣམས་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་
 མཆོ་ལ་སྤྱུལ་བར་མཛད་ནས་དགྲུང་ཞག་གཉིས་ཙམ་བཞུགས་ཏེ། ཡང་རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་གནས་
 རྣམས་རིམ་པར་མཇལ་ཞིང་བསྟོད་དགའ་བ་དང་རྩུང་ཐག་རིང་བ་རྣམས་གཟིགས་ཡུལ་ཙམ་དུ་མཛད་བཞིན་
 པས་འོད་གསལ་སྦྱང་གི་སྤྱོད་བྱུང་། མཁའ་ཆེན་པད་དགའ་ལྷན་གྱུ་བ་དང་། བཅོན་དགའ་ཆོས་རྗེ་གྲུ་ཕྱེའི་
 ཆོགས་ཀྱི་བསྐུ་འཕྲེང་གི་བཀོད་པ་ཆེན་པོས་རིང་ནས་བསུས་ཏེ་སྤྱོད་ཆལ་འདབ་ལོའི་འཕྲེང་བས་བསྐྱོར་བའི་
 ཆོས་རའི་ཁྱི་ཆེན་པོར་ཕེབས། དེའི་སང་གཞིས་ཁྲེས་ཀྱི་ཆོགས་པ་རྒྱུ་མཆོར་ཆེ་དཔག་མེད་ཡང་གསང་ལྷ་

གཅིག་ལུས་གཅིག་གི་ཁྲོམ་དབང་ཆེན་མོ་གནང་། རྒྱ་མ་གྲ་སྟེ་དང་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་སྟེ་གྲ་
 འོས་པས་དགྲེས་བཞིན་པར་གནང་སྟེ་ན་གྲིས་གནས་ཀྱི་བདག་པོ་འཁོར་བཅས་ཡིད་མགུ་བར་བགྲིས་
 ནས། དེ་ནས་ཡང་རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་སངས་སྤྱ་བར་ཆོས་སྐྱོང་ལ་ཅུར་པེབས་ནས་ཕྱོ་བཞེས་
 མཛད། རི་དེའི་ཅེ་མོ་ནས་སྤྱ་གྲོ་ལྷང་པའི་རི་ཁྱུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདུད་ཅི་བསྟེན་པའི་གཟིགས་མོ་
 གནང་།

ར་ཤོད་བྲག་གི་གནས་རྣམས་ཀྱང་གཟིགས་ཡུལ་དུ་མཛད་ནས་དེལ་པོ་སྟེང་མའི་ཞབས་བསྟུང་དང་བཅས་ཏེ་གྲ་
སྒྲིལ་ཁའི་བྲི་ལ་ཕེབས། དེར་དུང་སྒྲིན་བདག་བཅས་པའི་སྒྲི་སྒྲོས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་འདོད་ཡོན་གྱི་མཆོད་སྒྲིན་
ཆེན་པོས་མཉེས་བཞིན་པར་གནད་སྒྲིན་ཡང་གང་འཆོམ་དུ་སྦྱུལ་ཏེ་དེལ་པོ་ཤར་རི་པའི་གཞས་བསྟུང་དང་བཅས་
རུམ་ཐང་ཆལ་དུ་ཕེབས། སང་དོལ་པོ་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཁོམ་ཆེན་པོར་ཆོ་དབང་མ་ཆིའི་བཞུགས་ལུང་དང་
བཅས་པ་སྦྱུལ། ཤར་རིའི་དུང་སྒྲིན་བདག་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་བསྟེན་བཀུར་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་རྗེ་
འབངས་འཁོར་བཅས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མཉེས་བཞིན་པས་གནད་སྒྲིན་ཡང་སྤར་ལྟར་སྦྱུལ་ནས་ཕེབས་ལམ་དུ་
སྒྲོན་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོས་མཛོད་དང་རྒྱུད་གི་ཁ་གཞོན་དུ་བཞེངས་པར་བྲག་ས་པའི་རྒྱུ་བཙེགས་ལྟ་ཁང་དང་སྤ་
སྒྲུ་ལྟ་ཁང་གཉིས་ཀྱང་མཛལ་ཡུལ་དུ་བགྲིས་ནས་མཆོད་འབྲུལ་དང་སྒྲོན་ལམ་རབ་གནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕུག་
ནས་ཀྱང་འཐོར་བར་མཛད་ནས་སྤར་རྒྱུར་ཆོ་པོ་བྱང་ཆེན་མའི་ཐོག་ཐམས་ཅད་ནས་རིག་པ་
འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་དུང་དང་རྒྱ་སྒྲིང་རོལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྗེས་སྒྲ་ཆོགས་
ཐོགས་པས་རྒྱུད་རིང་པོའི་གཟིགས་ལམ་ནས་མཛོས་པར་བསྟུས་ཏེ་དབུ་ཕྱེའི་བྲི་ལ་ཕེབས་སོ། ཆོས་སྲིད་
ལུགས་བརྒྱར་མཐུན་པའི་སྒྲིན་སྟོང་རྣམ་བཤུ་ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་མཆོག་གང་གི། རབ་ཡངས་བསོད་ནམས་
དམ་པའི་མཐུ་ལས་སྒྲིགས་མའི་དུས་ཀྱང་སྒྲུལ་བཟང་རྫོགས་ལྟ་ཞིང་གི་ཆར། བསྒྲུར་བའི་ལེགས་བྱས་
བདེ་སྦྱིད་ལང་ཆོ་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་དཔལ་ལ་ལུས་ཅན་རྣམས། ཉིན་མཆོན་ཀྱན་ཏུ་དགའ་བདར་སྟོད་
པའི་ཕྱེད་འཛོ་ལྟ་ཡི་དགའ་ཆལ་སར་འཕོས་བཞིན། ཉེ་ནས་རེ་ཞིག་སྒྲུ་དལ་བསོའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་
བཞུགས་དུས་སུ་མནལ་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྤར་ཞིག་ལ་སྤར་སྟག་ཆང་དཔལ་ཕུག་ཏུ་ཆོས་བརྒྱ་

གསུང་ཆོག་གི་མཆོད་གཏོར་དང་དབང་ཏེན་ཅུ་གསུམ་ལྟ་ཆོག་ས་གི་ཕོ་བྱང་བ་ལིང་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་དམ་ཚུས་
 མེད་གོལ་དུ་གྱུར་པས་གཞན་པན་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་མཆོད་ལྟས་མཆོག་དུ་དག་བར་གྱུར་
 གསུང་དེ་འབྲལ་དུ་ལེན་པར་མཛད་དེ་མཐེབ་ཀྱི་མང་དུ་སྤེལ་ནས་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཕབ་རྟུར་འདེབས་པར་གནང་
 རོ། །

༡༡། འབྲུག་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཁྲོམ་དབང་གནང་བ་དང་རྫོང་བྲག་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་པ།
དེ་ནས་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་བརྒྱབ་མཆོད་གྲོལ་ནས་མ་འབྲུངས་པར་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོའི་གདན་ས་འབྲུག་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ཕེབས། གནས་སྤྱང་དགེ་བསྟེན་ཆེན་པོའི་གསོལ་ལ་བརྒྱུ་ཚར་ཆོགས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་ལྟ་གོས་ཀྱི་སྟོན་དར་ལེ་ཆོན་བཅས་བསྟན་པའི་གཉེར་གཏད་མཛད། དེར་ལྟ་ཁང་དུ་དག་
དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཞིག་ཀྱང་སྦྱལ་བར་གནང་། དེ་ནས་ཆོང་འདུས་ཀྱི་ཐང་ཡངས་པོའི་དྲུག་ན་
གཟིམ་གྱར་གྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་ཞུགས་ཁྲི་གསར་འདེབས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་ཕེབས་ནས་ཆོ་དབང་གནང་བའི་
སྐབས་སྤྱ་གྲོ་སོགས་སྤྱགས་མཐའ་དག་ནས་ཀྱི་མི་འཛོམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལམ་ལ་བཙར་དཀའ་བའི་དུས་སུ་
རྒྱལ་སྟོན་གྱི་རིག་པས་སྤྱང་ཆོན་གཉིས་པོ་གདོང་བསྒྲིགས་ཀྱི་བར་ནས་ཁྲོམ་རྒྱམས་རིམ་པར་བཙར་བས་
དབང་ལྷུང་དུ་གནང་བྱུང་པའང་མི་དབང་ཆོན་པོ་དག་གི་བྱ་བཀོད་དུ་མཛེས་པ་འདི་འདྲ་ཡང་སྤྱར་མ་བྲགས་པ་
ལྟ་བུར་མངོན་ལ། དེར་མང་དང་རྣལ་འབྱོར་གད་སྤྱང་དུང་ཆོས་ལྟན་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱས་བཅས་པའི་
འབྲུལ་ཞབས་ཀྱི་མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོས་མཆོད་དེ་དགོས་བཞིན་པས་མ་ཆིའི་བཟླས་ལུང་སོགས་ཆོས་དང་བྲང་
ཟིང་གི་གནང་སྟེས་ཀྱང་སྤྱི་སྟོན་རྣམས་ལ་གང་འོས་སུ་སྦྱལ་བས་སྤྱིན་བདག་རྣམས་སེམས་ཆོམ་པར་མཛད་
ནས་སྤྱར་པོ་བྱང་དུ་ཕེབས་སོ། །དེ་ཆོ་སྟོ་སྤྱགས་ནོར་འཛོན་ཡངས་པའི་གཞིར། །རྟེན་བྱེད་སྐུ་པོའི་ཆོགས་
རྣམས་དཀའ་བདེའི་དཔལ། །ཅི་དགར་སྟོན་པའི་རྩྱལ་ལ་གངས་ཅན་གྱི། །རྩེ་འབངས་པལ་ཆེར་སྟོན་པའི་
གནས་སུ་བྱུར། །དེ་སྐབས་ཤིག་བརྗེ་ལིང་རྫོང་དཔོན་དག་དབང་འཕྲིན་ལས་པ་དང་མོན་པའི་ཞལ་ངོ་འགའ་
ཞིག་གིས་གསོལ་བཏབ་བཞིན། དབུ་ཅེའི་གཟིམ་ཁང་དུ་བདག་ཅག་སྐུ་འཁོར་རགས་བསྐྱུས་རྣམས་ལ་རས་
རྩུང་ལུགས་ཀྱི་ཆོ་དཔག་མེད་ཡང་གསང་ལྟ་གཅིག་བུམ་གཅིག་གི་ཆོ་དབང་བརྒྱ་ཅུ་ལྟགས་མཐུད་ཀྱི་སྤྱང་

འཁོར་བཅས་བཀའ་བློན་དུ་སྦྱུང་། ཉེ་ནས་ཡང་མི་རིང་བར་རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་རྫོང་བྲག་གི་གནས་
གཟིགས་ལ་ཉིན་བསྐྱོར་ཅམ་དུ་ཕེབས། གནས་དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་འོད་སྤངས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་བྱ་མེད་སྒོ་ད་
ཅམ་གྱིས་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་དུས་བབ་ལ་གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བར་བྲག་ས་པའི་དོ་མཚར་ཅན་
གྲུབ་ཐོབ་མགོན་པོ་ཤོ་རྗེས་བཞེངས་པར་བྲག་ས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་
ཀྱི་བུ་གཏེར་སངས་རྒྱུ་སྒོ་སྐྱོ་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་པར་ཡང་བྲག་ས་པ་དེར་མཆོད་རྟེན་གྱི་མདུན་ནས་
སྤྲོ་མ་མཆོད་པ་དབང་མཆོད་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་པ་སློན་ལམ་རབ་དུ་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་
བཅས་གྲུབ་པ་དང་དྲོ་བཞེས་མཛད་ནས། རྫོང་བྲག་སྤྲོ་མ་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་སྐུ་མཆོད་རྣམས་དང་ལུང་པ་
གཉིས་པོའི་དུང་སྤྱོན་བདག་བཅས་པའི་འབྲུལ་བ་མེ་ཏྲོག་རྣམས་བཞེས་ཏེ། ཆོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོན་རས་
གཟིགས་གཙོ་འཁོར་གསུམ་པའི་རྗེས་གནང་བསྐྱུས་ལུང་གནང་སྤྱོན་ཡང་སྤྲར་བཞིན་སྦྱུང་ཏེ་སྤྲར་ཆིབས་ལ་
བསྐྱར་བའི་ཕེབས་ལམ་དུ་གནས་དཀར་ལྷ་ཁང་དུ་བྲག་ས་པའི་རྟེན་མཇུག་མཆོད་འབྲུལ་སློན་ལམ་རབ་གནས་
བཀྲ་ཤིས་བཅས་མཛད་ནས་རྫོང་དུ་ཕེབས་སོ། །

༡༢། རྫོང་དགུ་པའི་ནང་གསོལ་འདེབས་འབུམ་སྤེ་དང་ཆོས་བརྒྱ་ལག་གཉིས་སུ་བརྩུགས་གནང་བ་དང་འིན་
རྒྱ་ཐག་རིང་བའི་ས་ནས་ཆོས་བརྒྱ་མཇུག་བར་ཁྲོམ་དམར་ནག་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡོངས་ལ་གར་འཆམ་གྱི་སྤྱོན་མོ་
དང་གུ་རུའི་དབང་གནང་བ།

དེ་ནས་ཡང་ཐ་སྐར་གྱི་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་སྤྲོ་མ་ཡོང་བསྐྱོར་ཞལ་ཐང་སྤྱོན་གཟིགས་
ཀྱི་བཀོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་ཏེ་དགྲུང་ཞག་བརྒྱའི་བར་དུ་གསོལ་འདེབས་འབུམ་སྤེར་དང་དུས་
སྤྱོན་ཆོས་བརྒྱའི་བསྐྱབ་མཆོད་གཉིས་སྤྱོལ་མར་འཇུགས་པའི་ཆོགས་དབྱར་ཕེབས། སྤྱི་གཡས་གཡོན་དུ་
མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རིག་འཛིན་པ་དང་དཀར་ལྷ་སྤྱོན་གྲུབ་དང་། སྤྱི་པའི་སྐུ་མི་པམ་འབྲུག་བྲག་ས་རྒྱ་
མཆོད་ཞལ་སྤྲ་ནས་གཙོ་བོར་གྲུར་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་བདུན་བརྒྱ་ལག་པས་གསུང་ཆོག་རྒྱས་
པར་གནང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོན་འབྲེན་གྱི་དུས་དང་ཉིན་གུང་ཉི་མ་ལྟོ་ཟུབ་མའི་སྐབས་སུ་དབུ་ཅེད་ཐོག་ནས་དུང་དང་
རྒྱ་སྤྱིང་བསུ་སྤྱོད་པོ་ཆེ་རྣམས་རིམ་པར་སྒྲོགས་པའི་སྤྱོད་ཤིས་ཀྱི་ནང་གི་སྤྱོད་པོ་དང་པའི་རྣམ་རིག་ཅན་དག་གི་

གྲུ་པ་ལྷག་པར་སྤྱེལ་བར་བྱེད་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་པ་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པའི་སྤྱོད་པ་གཡོ་བའི་
ཁྱེད་དུ་གྱུར་ཏོ། །ལུ་བ་མཐུག་པོའི་གོས་ཀྱིས་མགོ་གཡོགས་ཏེ། །མུན་པའི་མལ་དུ་བདེར་ཉལ་འཁོར་བ་
པ། །ཐམས་ཅད་མ་རིག་གཉིད་ལས་སྤོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྟོན། །

གང་གི་ཆོ་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏི་སེ་ནས་ཀོང་པོ་དང་ཁམས་སྤེད་གཡོ་ཡན་གྱི་ཡིན་ཏུ་ཐག་རིང་བའི་ཡུལ་སྤྱིང་དག་
དང་། དེ་ལས་ཉེ་བཤར་བཀྲ་ཤིས་སྤྱང་ནས་རྩབ་བལ་པོ་གནས་ནང་བདུ་ལིང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྗོངས་
དག་ནས་ཀྱང་མང་དུ་འདུས་ཡིང་། ཉེ་བཤར་པད་ལ་ནས་རྩབ་ཉལ་གྱོ་མོ་ཚུན་དང་སྟོ་རྒྱ་ཀླུ་མ་ཏ་ནས་དར་
དཀར་ལུང་གསུམ་ཡན་དང་བྱང་འབྲོག་སྤྱིང་བཞི་དགོན་ཡུལ་མན་ནས་དབུས་ཐེང་ཐིམ་སྤྱོད་གསུམ་ལ་
སོགས་པ་དང་མདོར་ན་ལ་བཞི་སྟོན་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་སོ་སོར་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་
བྱད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཀན་གཞོན་པལ་ཆེར་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཁྱོམ་ཆེན་པོ་ས་གཞི་མི་མངོན་པ་
ཅོམ་དུ་ཆོགས་སོ། །

དེ་ནས་ཉིན་བརྒྱད་པ་ལ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་དང་ཉེ་ཅང་ཐག་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་ནེ་ཐང་ཡངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་
གཟིམ་གྱུར་ཆེན་མོའི་ནང་དུ་གར་འཆམས་ཀྱི་ཆས་རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐོག་མར་ས་འདུལ་གྱི་འཆམས་དང་
རྒྱན་དུག་རིག་མ་བརྩུ་དུག་གི་གར་འཆམས། ཉིན་དགུ་པ་ལ་མཆོམས་གཙོང་གཏུམ་རམ་ཁྱོ་བོའི་གདོང་
བརྒན་གྱི་གྱི་འཆམས་དང་དུར་ཁྱོད་བདག་མོ་ཀོང་རུས་ཀྱི་གར་འཆམས། ཉིན་བརྩུ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
བཞུགས་ཁྱིའི་མདུན་ནས་ལྷ་རྒྱལ་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་བཀྲ་ཤིས་ཡར་འཛེགས་ཀྱི་དུང་དང་རྒྱ་སྤྱིང་ར་པོ་ཆེ་
གྱིས་ཡིང་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱང་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་པའི་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ནས་རྗེ་ཉིད་ཆིབས་ལ་བརྟེན་
པའི་མཐའ་ནས་སྤྱོད་ཆེན་རྗེ་འཛིན་པའི་ཆོགས་དང་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱོད་པོ་མི་བདག་སྤྱོད་པའི་མཐའ་མང་པོའི་ཞབས་
འབྲིང་བཅས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བཀོད་པའི་གཟི་བྱིན་ཆེན་པོས་ཆོས་ཁྱིམ་ཐེབས། དེ་ནས་གཤམ་རྒྱུ་ལྷོ་གདོང་
བརྒན་གྱིས་ས་བཅགས་སྤོན་དུ་འབྲོ་བས་སྤོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་གསུམ་ལ་འཁོར་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་
བྱིན་སྤོས་འཛིན་པ་གཏུགས་ཐོགས་བཅས་པས་བསྐྱོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གྲུ་རུ་མཆོན་བརྒྱད་ཁྱོ་བོའི་གདོང་

བརྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གར་འཆམས། དེ་ནས་ཡང་དཔའ་མེའི་ར་འཆམས་དང་མཁའ་འགོ་སྟེ་
ལྟའི་གསོལ་འདེབས་བསྟོད་པ་མཆོད་དབྱངས་ཀྱི་གར་འཆམས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་མི་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲོས་
གར་སྐྱུ་མའི་རོལ་ཅེད་ཀྱི་གཟིགས་མོས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ལ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོད་ཚུལ་བཟང་པོ་
མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་ཏུ་བསྒྲིས་ལ།

དང་ཕྱི་ནང་གི་ལྷན་མཉམ་འབྲེལ་པ་རྒྱལ་ཁབ་ལེགས་པར་གྲུབ་བསྐྱེད་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་པརྒྱ་ལྷན་གནས་གཉིས་པ་
 རིགས་བརྒྱའི་ཁྲབ་བདག་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་པརྒྱ་རྒྱལ་པོའི་ཆས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་དེ་ལྟ་བུས་བརྒྱན་ནས་ཚད་མེད་བཞིའི་
 དགོངས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་
 ཏེ། སྐྱའི་མདུན་ནས་ཁྲིའུ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོད་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
 དབང་གི་རྟེན་རྩམ་རྒྱམས་བཤམས་ཏེ། དེ་ནས་མཁན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་དཔོན་སློབ་སྐུལ་སྐུ་རྒྱལ་
 གཉིས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་འཛིན་འདུས་སྟེའི་ཆོག་པ་དང་ཕྱི་ནང་གི་བཀའ་སློན་སོགས་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེར་
 བཅས་པའི་འབངས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དད་གུས་
 བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སློན་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་མཁྲལ་གསོལ་བཏབ་རྒྱམས་སློན་དུ་འགྲོ་
 བས་འཛེབ་དབྱངས་རོལ་མཉམ་གྱིན་འབབས་དང་བཅས་དབང་རིམ་པར་ཞུ་བར་བྱེད་ལ།

དེའི་ཆོ་ཆོག་ས་པ་སལ་ཆེར་ཡང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྤང་བ་འགྱུར་བའི་དད་པའི་ཉམས་ཆེར་འབར་བས་ངག་
ནས་བཟང་གྲུ་རུའི་སྤྱོད་འབའ་ཞིག་བཟོད་ཅིང་སྒྲ་མ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མཇལ་བ་ཞིན་པས་
བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཆོས་པའི་དགའ་བདེ་ཐོབ་ལ། ལྷག་པར་ཡང་ཀོང་པོ་ཅེ་ལ་སྤང་པ། སྤོ་བོ་རྒྱ་
མདོ་བ། ཞོ་ཁ་བ། རོང་མདོ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བང་ཆེན་པ་ཆོས་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ན་རེད་ཅེས་
མིག་ཀྱང་རེངས་པ་ཅོམ་དུ་ཡང་ཡང་མཇལ་བར་བྱེད་དེ་རྗེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་དངོས་ཀྱི་སྤང་བ་ལས་གཞན་པའི་
གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འགགས་རྩལ་གྱི་གླེང་འཕྲོས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

༡༣། རིན་སྤྲུངས་འདུས་སྡེར་གནང་ཆད་དེ་ལོ་འཁྲུང་ རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་མཆོད་ཆེབས་པ་
ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་པའི་ཆོས་ལས་རིང་བསྐུལ་བྱོན་པ།

དེ་ནས་རིག་འཛིན་འདུས་སྡེར་ཚོགས་ལ་སྤྱི་འབུལ་ན་བཟའ་ཆ་ཆད་དང་གོས་དམར་མེདྲོག་ལྷུ་མཛེས་དང་
སེར་པོ་སྤྱོན་རིས་མའི་གོས་ཡུགས་བྱུང་གིས་གཙོས་པའི་ཆ་ན་བྲངས་གཏོས་ཆེ་བ་དང་དདུལ་གྱི་དོང་ཕྱི་
ལག་འཁྲུང་དང་། གཞན་ཡང་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་རྟ་འདི་ལས་གནང་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་མེད་གསུངས་ཐུགས་
གཙོགས་སྤྱ་གྲོའི་སྐྱབ་རིལ་རྩིང་པ་དག་དང་མཉམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཅིམ་དུ་མཛོད་པའི་སྐྱབ་རིལ་ལས་
དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་ལ་ལྷ་བཅུ་རེ་སྤུལ་བར་གནང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་ཇུས་རིལ་བུའི་
མཆོད་སྤྱོན་གྱིས་ཀྱང་ཁྲབ་པར་མཛོད་པ་སོགས་སྤྱིགས་མ་ལྷ་བདོ་བའི་དུས་འདིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པ་རྒྱ་
འབྱུང་གནས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པས་ལུས་ཅན་མཐའ་དང་ཆད་གཟུང་མེད་པ་བགྲང་བ་
ལས་འདས་པ་མང་པོ་ཞིག་འདི་ལྟར་གསང་སྤགས་ཟབ་མོའི་དབང་དང་དམ་ཇུས་རིལ་བུའི་སློན་ནས་སྤྱོན་གྲོལ་
ལ་འགོད་པའི་བཀའ་བྲིན་མཛོད་དོ། །ཡངས་པའི་བསྐྱལ་པར་ལེགས་བྱས་སློན་པའི་མཐུས། །དབྱུག་ལྷའི་
བསྐྱལ་བཟང་ཆོས་བཅུའི་དུས་དགོ་བར། །འཛོམ་པའི་སྐྱལ་ལྷན་ཚོགས་ལ་སྤྱོན་གྲོལ་ཆར། །པམ་འདི་
བསྐྱལ་བཟང་རྗེས་ལྷན་གཉིས་པ་བཞིན། །དེ་ཚུལ་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡི། །དབང་པོ་ཆོམ་པ་སློས་ཅི་
དགོས། །ད་ལྟ་འདུག་ཏུ་མ་གྱི་ལྷག་མས་ཀྱང་། །སུ་ཡི་སྤྱིང་ཀ་དག་འཁྱི་བྱེད། །

དེ་ནས་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་མཆོད་གྲོལ་ནས་མ་འགྲུངས་པར་མཁན་སློབ་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་
གཞིས་བྱས་ཀྱི་མི་དབང་ཆེ་པ་སྤྱོད་ནང་གཟན་གྲོས་མི་རྒན་འགོ་སོགས་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོར་སྤྱིང་པས་ལུགས་
ཀྱི་སྤྲུལ་མཆོད་པའི་དབང་རྒྱས་པར་སྤྱོན་བྱེད་དུ་སྤུལ་བར་གནང་། དེ་སྐབས་ཞིག་གཟིམ་ཁང་གི་ལྷེབས་
བྱིས་རྣམས་ལ་རབ་རྟ་གནས་པ་ཡང་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིང་ཐུགས་ཀྱང་མཆོག་རྟ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་
ཡང་གཏོང་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོ་དཔལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་སྐྱུ་དེ་སྤུལ་སྐྱུ་དག་དབང་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་དངོས་
གཙང་བྱས་འདུག་གསུངས་དགོངས་ལྷན་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་སྤུལ་སྐྱུ་འབྱུག་བསྟན་འཛིན་ལ་བཀའ་བ་ལུས་ཀྱང་
བཞིན་དུ་སྤུལ། ཕྱིས་ནས་ལྷ་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐའ་གཏོར་བཏོན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་འབྱུག་སྤྱོད་རྗེར་གྲགས་པ་དེ་
ཉིད་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་སུ་ཐོག་མར་ཕེབས་དུས་གཟིམ་ཁང་དེར་སྐྱུ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་རྟ་མཁྱིན་གྱི་སྐྱུ་

དེའི་ཐུགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅི་རྒྱན་བྱུང་བ་དང་ཕྱག་ནས་ཀྱི་འབྲུ་ཞིག་ཀྱང་དབྱུད་སྤྱི་མཆོམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱི་
 རོས་སུ་བཞེས་ཚུལ་ཡང་ཐོས་ལ། དེ་བཞིན་རྫོང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མ་ཁི་རི་རྒྱ་བསྐྱོར་གྱི་ལྷ་ཁང་དུ་ཡང་གདན་
 དྲངས་ཏེ་རབ་རྒྱ་གནས་པའི་ཕྱག་ནས་ཀྱང་ཞུས་པས་བཟོ་བཀོད་རྣམས་ལ་མཉེས་ཆོར་མཛོད། དེ་དུས་ཤིག་
 ཆིབས་པ་རྒྱད་པོ་སྤྱན་ཆོགས་སྤྱིང་པ་ཤི་བའི་སོ་ལ་སོགས་པ་རུས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་བསྐལ་གྱི་གོང་བུར་གྱུར་
 པ་ད་ལྟ་རང་གི་སྤྱག་པར་ཡང་མཆིས་སོ། །

༡༥། འབྲས་ལྗོངས་ཀླུ་པོས་མཐུན་འབྲེལ་ཞུས་པ་དང་རྫོང་བཞུགས་མི་དབང་སྐར་གཟན་གྲོས་མི་རྒན་
 འགོ་སྤྱི་དཔོན་ལས་མཆོན་ཆོར་བཀའ་དབང་དང་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གནང་བ། གང་གི་ཆོ་འབྲས་
 ལྗོངས་ཀླུ་པོས་ཀྱང་ཞབས་ལ་གུས་འདུད་ཀྱི་ཞུ་ཡིག་དཔོན་འབྲུལ་བཅས་དཔོན་སློབ་དག་དབང་བསམ་
 གཏན་པ་ཆད་གཉེར་གྱི་ཕོ་ཉར་མངགས་པ་སྤར་ནས་འབྱོར་བ་བཞིན་བཀའ་སློན་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཞུ་འབྲུལ་ཡང་
 ཡང་དུ་བྱུང་བ་ད་ལམ་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་ཕེབས་སློབ་བཟང་རོས་ནས་མི་སྤྱི་སློར་སོགས་འབྱུངས་ཅམ་མཛོད་
 རོ། །དགོ་བརྩའི་བྲིམས་ཀྱི་ར་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི། །ལེགས་ལྷན་དམ་པའི་སྤྱི་དཔོན་ཆལ་རབ་ཡངས་
 ལུ། ཀླུ་ཕྱུ་མཁས་པའི་བྱུང་བ་སྤྱད་མིན་ཡང་། །རང་རང་དགའ་བས་འདུད་པ་དངོས་པོའི་
 གཤེས། །གང་ཞིག་སྤྱིད་པ་འཕེལ་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ། །སློམ་གདུང་ཚྭ་ཕྱི་བཏུང་བར་སྤྱད་པ་བཞིན། །
 ཕྱིར་ཞིང་འཕེལ་ལས་རོམས་པར་མཐོང་མིན་པས། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 བཟུང་། །རྩར་སྤྱང་འདོད་པའི་འཇའ་ཆོན་བཀྱུ་ན་ཡང་། །གཏན་ཐུབ་རྒྱན་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བས། །
 རོ་བལ་རྒྱ་ཤིང་སྤྱིད་པོ་ཤེས་གྱིས་ལ། །ཆོག་པར་ཤེས་པའི་བརྟན་པ་བརྟན་པོར་མཛོད། །བདེ་དང་སྤྱིད་པའི་
 ཅུང་དགའ་ཡང་། །ནམ་ཁྲིའི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བཞིན། །རིམ་པར་འགྲོ་འོང་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས། །སྟོན་སེར་
 དུས་འདིར་ཉེ་བར་ལྷགས། །

དེ་ནས་དེར་ཡང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤར་གས་རིམ་སེལ་དུ་མཛོད་བཞིན་པས་རེ་ཞིག་ནམ་ཁྲི་དང་
 བསྐྱུན་ནས་ཕེབས་པར་བཞེད་ཆོ། སྤྱ་གོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོང་བཞུགས་མི་དབང་ཆེ་སྤྱ་སྤར་ནང་གཟན་གྲོས་མི་
 རྒན་འགོ་སྤྱི་དཔོན་ལས་ཀྱི་མཆོན་མར་གཏོགས་པ་སོགས་སྤྱིན་བདག་འགང་ཆེ་རིགས་བཅས་པའི་ཆོགས་སྤྱི་

ཆེན་པོར། དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཉམས་བཞེས་འཕུལ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་བཞིའི་ནང་ཆོན་འཆི་མེད་བསྐྱབ་པའི་
 ཆོས་སྡེ་ལས་ཆེ་དཔག་མེད་གསང་སྐྱབ་ཁྱོ་བོའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་
 བཏབ་བསྐྱུང་མདུད་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་པའི་བར་གྱི་ཆེའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་པར་སློན་བུད་ཏུ་སྤྲི་བ་
 སྤྲིན་བདག་མཆོད་ཡོན་རྣམས་ལ་མཉེས་ཆོར་དགའ་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བཀའ་བྲིན་གྱིས་བསྐྱུང་བར་མཛད་ནས་
 ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་སློའདི་ལྟར། སྟོན་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་
 གསུམ་གྱིས་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོལ་གཏོད་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་བཞིན།

ལྟོ་སྟོགས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་འདིར་ཡང་དཔལ་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
 ཞབས་ཀྱིས་ལུགས་གཉིས་དག་བཅུ་གཙང་མའི་བྲིམས་དཀར་གྱི་སྤྱིགས་སྟོལ་བཟང་པོ་འཛུགས་པར་མཛད་
 པ་འདི་ཕྱི་ནང་གི་བཀའ་སྟོན་རིམ་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཉམས་པར་སྐྱོད་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཆོས་དང་སྤྱི་
 ཀྱི་བསྟན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་བྱ་བ་ཕྱ་རགས་མང་པོའི་བསྐྱབ་སྟོན་སྤྱིར་དང་། བྱེ་བྱག་སྤྱི་བྱའི་ཡོན་མཆོད་
 རྣམས་ཀྱིས་གཞིས་བྱེས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབུལ་བ་བསྟེན་བཀའ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་གང་ཅི་ནས་ཐུགས་ལ་
 བབས་པ་བྱུང་ཚུལ་དང་། སྤྱད་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འདི་ཉིད་འཕུར་པོ་ཆེ་བྱ་བཞིན་ནས་འདེགས་
 པའི་དོན་ལ་རྩེ་བ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཚུལ་སོགས་སྤྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་བཀོད་མཐའ་བྱབ་
 ཏུ་འདོམས་ཆེར་སྐྱུལ་ནས་ལྷ་འབངས་ཆེ་ཕྱ་རིམ་པ་སོ་སོར་གནང་སྤྱིན་ལེགས་སྤྱིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མི་
 དམན་པ་གནང་སྟེ་ཐམས་ཅད་སེམས་དགའ་མགུ་རངས་པར་གྱིས།

དེ་ནས་ཆོས་སྤྱང་གི་ཆོགས་ལ་གཏང་རག་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དགའ་སྟོན་སྟན་དར་ལྷ་གོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་མངའ་
 གསོལ་བསྟན་པའི་གཉེར་གཏད་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་བཅས་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། རྒྱལ་ཐབས་
 རྣམ་པར་དཀར་བའི་འོད་རིས་ཀྱིས། །ས་ཆེན་དག་བཅུའི་ལམ་ཡངས་གསལ་མཛད་པས། །བདེ་སྦྱིད་ཀུན་
 དའི་ལང་ཆོན་དར་བ། །སྤྱི་དགའི་བུང་བ་ཅེ་བའི་གཏམ་འདི་སྟན། །

༡༥། སྤྱོད་སྐྱོར་འདམ་ཆེན་སྤྲིངས་ནས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་དེ་བྱོན་སྐྱབས་མཚན་ལྷན་བསྐྱོར་བའི་དཔུང་གིས་ཞབས་བསྐྱུལ།

དེ་ལྟར་ཉི་འོག་ལྟོ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོའི་མཐའ་དབུས་གྱི་ཡུལ་སྤྱིང་པལ་ཆེར་ཞབས་གྱིས་བཅགས་ནས་སྤྱོད་པོ་མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྐྱལ་བ་དང་འཚམས་པའི་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་དང་མཐོང་ཐོས་བྱུང་རེག་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་འབྲེལ་པས་རྫོགས་བྱུང་གི་ས་བོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་དེར་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཐའ་མ་མཛད་ནས་སྐྱོར་གཞུང་དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར་སྐྱབས། སྤྱོད་ལུང་པའི་སྤྱོད་པོ་གན་གཞོན་པོ་མའི་ཚོགས་གྱིས་མཚན་ལྷན་སྐྱོར་བའི་དཔུང་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འདམ་ཆེན་སྤྲིངས་སུ་ཕེབས་སོ། །ཀྱེ། སྤྱིང་པའི་རང་རྒྱལ་གར་མཁན་ལག་པ་བཞིན། རྒྱུད་ཅིག་རེར་ཡང་ལན་བརྒྱར་གཡོ་བའི་ཆས། སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཡི། འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པོའི་ཚོགས་རྣམས་སྤྱིང་རྒྱུ་འགན། །

དེ་ཡང་ལིན་རྒྱུ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཛོམ་བའི་སྤྱོད་པོ་དང་གཉེན་ལ་ཐུག་གི་འབྲེལ་བ་དང་པ་མ་སྤྱོད་ཆེ་མིང་སྤྲིང་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་གཅིག་རྒྱུ་འདུས་ལིང་ཚོགས་ནས་ཡུན་རིང་པོར་འབྲོགས་པ་ཡང་མཚུགས་ཀྱི་གདོན་མི་བར་ལམ་ཁའི་ངལ་བའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འབྲེལ་བར་འབྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པོ་དབང་མེད་དུ། མཛོམ་བ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུར་བས་མས་ནས། །ཁྱོད་གྱིས་ས་སྤྱིང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས། ཁྱི་སྤྱིར་སྤྱོད་པོ་མི་གཡོ་བརྟན་པར་བཞིད། ཁྱེས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པས་ལས། འདྲ་བ་གང་ཡོད་མཐའ་ནི་འབྲེལ་བར་འབྱུར། འདྲ་བ་ཡོད་ན་ངན་དང་རྒྱུད་པའི་མཐའ། ཆོ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཞིན་འབྱུར་ཞིང་མི་བརྟན་ནོ། འདྲ་བ་གཡོད་པ་ལ་བསྟན་པར་གྱིས། ཁྱེས་བྱུང་བ་བཞིན་དེ་ནས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་ཆོད་མེད་བཞིན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཞབས་བསྐྱུལ་གྱི་ཁོམ་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་མཚོའི་རིགས་སྤྱགས་གྱི་བཞུས་ལུང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཀྲ་ལིས་དང་གཞན་ཡང་རྟ་དང་དར་རས་ལ་སོགས་པའི་ཆོན་གངས་བཅས་སྤྱོད་པ་དེ་གྱི་འབྲོ་རྫོངས་སུ་ཆོས་དང་བྱང་ཆེན་གི་གནད་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེར་སྤྱོད་ནས་ཡང་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར་པའི་ཆོ། སྤྱོད་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་མང་ཡུལ་གྱུང་ཐང་ལ་ཁ་ནས་སྤྱིན་ཡུལ་ལྟོ་རུབ་རྩ་ཡབ་སྤྱིང་དུ་གཤེགས་སྐྱབས་བོད་གྱི་རྒྱུ་འབངས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པས་གྱི་ཁང་།

པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་རིལ་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་སྤྱོད་ལུང་པའི་སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་ཀན་གཞོན་ཐམས་ཅད་ཡོན་མཚོན་རྗེ་
འབངས་བུལ་བའི་མུ་དན་གྱིས་མ་བཟོད་པའི་རྣམ་འབྱུར་ལ་ལས་ཆིབས་མདུན་ནས་ལག་སྐྱེལ་གྱི་དཔུང་གིས་
སྒྲོར་བར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒྲིད་ཀྱི་ར་མོ་ཆེན་པོས་དུ་ཞིང་ཆོ་ངེས་འདོན་པར་བྱེད། འག་འཁྱིག་ནི་དཔུང་
པ་སྐྱེལ་ནས་འིན་རྟེན་འཕྲེང་བའི་སྐྱོ་སྤྱུ་ལྟར་ལེན་ཅིང་འགྲོའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ཆིབས་པའི་རྗེས་དང་
གཡམས་གཡོན་དག་ནས་ཕུང་ཕུང་རྒྱག་ཅིང་བདའ་བའི་དུ་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་ཅག་རྣམས་
ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་འིག་ཅས་པའི་སྐྱེ་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀན་ཀོན་རྒྱུ་ལ་དག་ནི་མཐོན་པོའི་ས་དག་ནས་མིག་གི་མཆི་མ་ཡང་ཡང་
ཕྱིས་འིང་ལྟ་བུས་བྱར་བྱེད་ལ། སྐྱེ་བོ་ཕོ་མོ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱིར་རྒྱུང་ཆེས་ཆེ་བ་རྣམས་པལ་ཆེར་ནི་རྗེ་
འབངས་བུལ་བའི་མུ་དན་གྱིས་ཡིད་ལྟག་པར་གདུངས་པས་འཁྱུམས་ཏེ་བཞུགས་ཁྱི་སྤྱུ་སྤྱུ་ཏེ་ཉལ་བར་
བྱེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་ཐང་དཀྱིལ་དུ་རོ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བར་ཡང་བྱུར་ལ། ཡང་འག་འཁྱིག་ནི་འིང་སྤྱོད་གི་
དུང་དང་ཆོང་ཆོང་གི་ཁྲོད་རྣམས་སུ་བརྟེན་ནས་ཞག་གཅིག་བསྐྱུང་བར་གནས་པའི་བརྟེན་ལྷགས་བཟུང་སྟེ་
གནས་སོ། །

༡༦། ཞབས་སྐྱེལ་བ་རྣམས་འབྱུང་དོའི་རི་ཅེ་ཚུན་འབྲལ་མི་ཕོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པར་ཐུགས་སྒྲོན་དང་
དེའི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཆེད་བཞེད།

དེ་ལྟར་འབྱུངས་བུས་མཐའ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་ངེས་པ་མ་གོ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་
པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚུལ་ཀླན་ལ་རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་ཀྱང་ཐུགས་བརྟེ་
ཞིང་འཕྲེང་བཞིན་པས་སོང་སོང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་དོའི་རི་ཅེར་སྐྱེ་བུས་པ་དང་ཆིབས་གཞོལ་སྒྲོར་ཅིག་
བཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་སྤྱིན་བདག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུག་དབང་དང་དམ་རྗེས་རིལ་བུ་བཅས་སེམས་གསལ་པོ་ཕྱེས་
སྒྲོ་སོགས་མང་དུ་སྐྱེལ་ནས་ལྟག་པར་ཡང་འདི་ལྟར། བདག་དང་གཏན་པ་མེད་པའི་སྤྱིན་བདག་རྣམས། །
ཆོ་རབས་འདི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་ཡང་རུང་། །འོག་མིན་ཞེས་བྱའི་གནས་མཚོག་དམ་པ་རུ། །རྣལ་

འབྱོར་ཐེག་མཆོག་འབྲས་བུར་སྦྱོང་པར་ཤོག། ཁེས་སློབ་དཔོན་པོ་རྣམས་ལྷུ་དུ་གཤེགས་ཁར་གསུངས་
བའི་སློན་ལམ་འདི་བཞིན་འདེབས་པར་གནང་སྟེ་ཡང་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བས་དེ་དག་ཀྱང་ཁོ་ཐག་ཆོད་དེ་
སེམས་འཕྲེང་བའི་སློབ་ལེན་བཞིན་དུ་འདུས་པའི་མཐའ་མ་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱར་རང་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་
གོ། །

སློན་ཆོ་ཀླུ་བཅི་མའི་གཉེན་གྱིས་སྤྲོ་ཆོགས་ལྷ་ཡི་དགའ་ཚལ་རབ་ཡངས་གཞིར། ཁག་གིས་སློན་གྱི་ཆེ་
གསུམ་བར་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་ཐེག་པ་དེས་དོན་ཟབ་མོའི་ཆོས་འཁོར་ལོ། ཁསྤྲོ་པས་ལྷ་དབང་ཆོག་བཟང་
ཆོགས་བཅས་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱན་འབྱུང་མ་རིག་པ། ཡོངས་གཙོ་ཁམས་དང་དབང་པོའི་
ཁྱད་པར་སྤྲོ་ཆོགས་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་འགོད་བྲས་མཐར། འཛམ་གླིང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ལ་
བཅུ་བ་ཡིས། སྤྱར་ཡང་ལྷུ་དབྱུག་གྲོང་ཁྱེར་གསལ་ལྡན་དུ། ཁག་གིས་པས་སྐབས་གསུམ་གནས་དེ་
ཕུན་ཆོགས་གྱིས། སྤྱོད་ས་པའི་ཁང་པར་ཨུ་དིའི་བྱ་གནས་བཞིན། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི།
འབྲུན་རྒྱར་བསྐྱགས་པའི་ཕོ་བྲང་ཆེ། རིན་ཆེན་སྤྱངས་འབྱུང་རྒྱལ་ཁབ་ན། རྩེ་འབངས་འཁོར་བཅས་
ཡུན་རིང་དུ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྤྱོད་ལ། རྣམ་པར་ཅེ་བའི་ཚུལ་བཟང་པོ། ཐམས་ཅད་མདང་
གི་མི་ལམ་གྱི། ཁད་བར་སྦྱོང་པའི་རྩེས་བཞིན་དུ། སོང་བས་མ་བཟོད་སྟེ་བོ་རྣམས། སློབ་འཁོར་གྱི་
མཁའ་ལམ་ནས། མཆི་མའི་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་མགྱོན་པའི་རྒྱུད་མངས་སྤྱོད་ས། །
དགའ་དང་སྦྱོང་པའི་དཔལ་ཐམས་ཅད། ས་དབང་མཆོག་གིས་འཁྱེར་རོ་ཞེས། ཁད་ལ་ཞེན་པའི་སྟེ་བོ་
རྣམས། འདི་ཡི་རྩེས་སུ་སྦྱོགས་པ་བཞིན། འདོད་དགུར་སྤྱོད་བའི་རིན་པོ་ཆེ། ལྷ་མའི་གཙུག་རྒྱུན་
དམ་པ་དང་། འབྲལ་མེད་འགྲོགས་འདོད་གདུང་ཤུགས་གྱིས། མཚན་ལྷན་སློར་བའི་ཚུལ་བཟང་དེ། །
རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱལ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྷ། མཐོང་ནས་མ་རངས་ཕྱག་དོག་ཆེད། ལྷགས་གྱིས་བསྐྱལ་ལྷར་རྩེ་
འབངས་རྣམས། ལྷུར་མགྲོགས་ཆིབས་གྱིས་བཏེག་ནས་ཐལ། དེ་ཡི་ལུལ་ལམ་ནགས་སྤྱང་གི།
མཐོངས་ཀྱན་རྩེ་བྲལ་ལྷ་དན་མདངས། སྤྱིང་ཀ་ཕྱག་པ་སྟེ་བའི་རོས། ཁག་བའི་དུར་ཁྱོད་ལྷར་གྱུར་
པས། བྱང་ཐང་ཡངས་པའི་དོ་ར་ལ། འཇག་མ་ཤུག་སྤྱུ་ལེན་དེའི་སྤྱ། སྤོས་པས་སྤྱང་ཕྱིར་ཟས་ཅན་

ཡང་། འགས་ཁོད་དགའ་ཐུབ་བསྐྱེད་ལ་ཞུགས། འདི་ཡི་ངང་ཚུལ་ལོར་འཛིན་མས། འིག་ནས་སྒྲོ་
 ལྟངས་མཛེས་པའི་གོས། མེ་རྟོག་ཕྱ་རྒྱན་དེ་དོར་ནས། གཅེར་མེའི་བརྟུལ་ཞུགས་བབྱང་བ་དེས། སྒྲོ་
 བས་ཞིང་ས་བབྱང་པའི་ཆར། སྒྲིན་ལེགས་འབྲས་ཀྱི་ན་རྒྱང་ཡང་། སྒྲེ་མ་སྲུ་དགའ་སྒྲོད་ཅིག་ཅེས། །
 སྒྲོང་པོ་མལ་སར་འབྱེལ་བ་བཞིན། འདག་བྱང་ལྟོང་ཀ་རྒྱིང་བུའི་ཚོགས། སལ་ཆེར་སྒྲིང་རྒྱ་འབྲགས་པ་
 ལ། རྒྱ་ཁྲུང་འབབ་ལྷན་རབ་དངས་ཀྱི། སེམས་པོས་མ་བཟོད་རྒྱ་བ་འདྲ། འདི་དུས་རན་དགུན་གྱི་
 འགོ། རྒྱག་པའི་རྟགས་ཚུལ་མཛོན་གསལ་བས། སྒྲོ་བོ་སྒྲོ་གོས་རྟོག་པའི་མིག་ ལྷན་པས་མིན་ཡང་སྒྲོ་
 བ་སྒྲུལ། གྲེ་མ་མི་རྟག་རྟག་འཛིན་གྱི། ལུས་ཅན་འདི་དག་དག་པའི་གནས། སྒྲོ་ལོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
 སྲུ། འིག་འཛིན་སྒྲུ་མ་མ་ལུས་པའི། འབས་བྱང་འདྲན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས། སྒྲིང་དང་རྐང་གི་ཁོང་
 བས་སྲུ། འད་པའི་གདུང་ལྷགས་ཆེར་གཡོ་བའི། གསོལ་འདེབས་དབྱངས་འདི་གསན་པར་རིགས། །
 དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་སྒྲོད་བརྒྱད་ཀྱི། འབྱུར་བཅས་བྲལ་བའི་རིམ་པ་ལས། ཐོབ་པ་སྒྲེ་བའི་སེམས་ངལ་
 གྱིས། མ་ལ་བྱ་ཡི་ངང་ཡུས་ལྟར། འདྲན་དབང་གཏིང་ནས་འབོད་པའི་སྒྲ། ལ་རྩེའི་དགུང་ནས་གསན་
 པ་བཞིན། རྩེ་འབངས་འཁོར་བཅས་བརྩེ་བ་ཡིས། སྒྲར་ཡང་ཡུལ་སྒྲོགས་དེ་ལ་གཟིགས། །

༡༧༥ འབྲས་ལ་བསམ་གཏན་ཅེ་མོན་ནས་རྫོ་མཆོད་རྟེན་དང་སྤྱི་མིག་ཐང་ལ་ནས་སྤུས་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་
འཁོར་བརྒྱད་དེ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས་པ།

དེ་ནས་ལ་ཅེར་ཉེ་བ་ཙམ་ན་འབྲུག་གི་སྤྱི་ཞིག་དལ་བྱར་སྤོགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་བའི་ཁྱ་པང་མེ་རྟོག་གི་ཆར་
 བཞིན་དལ་དུལ་དུ་བབས་པས་གཞི་བདག་དགའ་བའི་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པར་དགོངས་ཏེ་མཉེས་བཞིན་པས་འབྲས་
 ལ་བསམ་གཏན་ཅེ་མེད་སྤང་སྤྲོད་ས་སུ་གྱུར་དཀར་གྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་གཞས་བསུ་བཅས་
 སེབས། དེར་ལ་སྤང་སྤྲོད་མ་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་བྱ་སྤེད་དང་བཅས་པའི་འབྲུལ་ཞབས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོན་
 དང་། གཞན་ཡང་སྤོན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་དགའ་སེཾས་སྐྱབ་སྤེར་བཟུང་བའི་དགོན་གནས་བདེ་ཆེན་
 སྤངས་ཞེས་པ་ཕྱིས་དུས་དབང་གི་འཇུར་བས་ཡུལ་གྲོང་དུ་གྱུར་པ་དགེ་དགོན་ཁ་པར་བྲགས་པ་རྣམས་
 དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་ལོ་རས་པའི་སྤོབ་མ་རྟོགས་ལྷན་ཉི་ཟླ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་གི་རི་ཅེར་སྐྱབ་པ་

དེ་ནས་གནས་ཀྱི་སྟེང་ཤོད་རྒྱལ་ས་སུ་རིམ་པས་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་གྱི་བྲག་ལོགས་ཤིག་ལ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 ཀྱི་སྟིང་པོ་ཨོྭ་ཨྭ་ཨྭ་རང་བྱུང་དུ་བྱུབ་པའི་ཡི་གེ་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་ཡོད་པ་ཞིག་ཀྱང་དེ་སྐབས་གསར་དུ་འབྱོན་
 པ་གཟིགས། རི་བོ་དེ་མཐོང་གསལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དྲངས་སྟོན་བ་ལ་ལྷག་པར་དེ་ཉིན་གདུགས་ཀྱང་འཇམ་པ་
 བཅས་ཡུལ་སྤྱོད་སྟོགས་ཀྱི་ཕུ་མདའ་བར་གསུམ་གྱི་རི་ཁྱུང་ཡུལ་སྤྱང་གི་བདུད་ཚི་བསྟེན་བཞིན་པས་སྤྱར་
 བཞུགས་སྤྱར་དུ་ཕེབས། དེར་ཁོས་སུ་ཕེབས་པའི་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་སྤྱི་ལུ་བྱ་ལོ་མ་པས་དགེས་བཞིན་པར་མ་
 ཆེད་བཞུགས་ལུང་སྟོན་སྟོན་གནད་སྟོན་ཡང་སྤུལ་ཏེ་སྤྱི་མིག་ཐང་དུ་སྟེ་སྤྱད་ཀྱི་གཞས་བསུ་བཅས་ཕེབས། སང་
 གསེང་མའི་ཆོས་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཁྲོམ་དབང་གནད་། འཕོལ་སྤྱང་སྟོན་པོ་འབངས་འཁོར་
 བཅས་པའི་འབུལ་བ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྟོན་གྱིས་མཉེས་བཞིན་པས་སྟོན་བདག་རྒྱལ་ས་གནད་
 སྟོས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་མཇེད་ནས་སྤྱར་སྤྱས་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་ནས་བརྒྱུད་དེ་མུ་ཏིག་ཐང་དུ་གཟིམ་གུར་གྱི་

།སྐུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པ།

ལུ་རྒྱལ་གྱི་རྩེ་སྤྲུལ་གནས་སྤྲུལ་ཚང་དཔལ་ཤུག་ཏུ་ལྟ་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་ནས་ཉོར་གོས་སྤྲུལ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་གྱི་མཚན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོལ་ཐང་ཆོམ་དུབ་མའི་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། གདན་ས་གཞུང་གསུམ་དུ་བསྟན་འགྱུར་དང་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལུ་བ་གཉིས་སུ་བཀའ་འགྱུར་སྤྲུལ་པོད་དུ་བཞེངས་པའི་ཞལ་བཀོད་གནང་སྟེ་ཉེ་བར་དགོ་འདུན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་མཚོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པ་སོགས་བསྟན་འགྱུར་དགོ་ལེགས་ཀྱི་གཞི་དམ་པ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་མོར་ཤུག་གིས་སུ་གནང་བཞིན་པ་ལས་མཐའ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པ་རགས་པ་ཆེ་ལོང་ཅམ་བསྟན་པའི་རྟོག་པ་བཟྃ་དཔའི་སྒྲོར།

༡། ཆོས་སྤྱད་གཏང་རག་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསེར་སྤྲུལ་ཆེ་བ་བསྐྱབས་པ་དང་གྱི་མཚན་བརྒྱུད་གསེར་སྤྲུལ་དང་གོས་ཐང་ཆོམ་དུབ་མ་བཞེངས་འགོ་བརྩམས་པ།
དེ་ནས་མཁན་སྤྲོ་བ་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་མཚོད་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་པ་དང་བཀའ་སྤྲོ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བས་ཡང་དག་པར་མཚོད་པས་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྤྱོད་བརྒྱ་དང་མདོ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཤུག་བཞེས་དང་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་ཅིང་མཚོད་པའི་སྤྲུལ་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྲུལ་མེད་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་ཡུལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོར་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲུལ་འབྲས་ལ་ནས་རིམ་པས་སྤྲུལ་མོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་ནས་བརྒྱུད་དེ་བཀའ་ལྷན་ཆོས་ཟློང་དུ་ཕེབས། ཆོས་སྤྱད་གོ་ཚོགས་ལ་གཏང་རག་གི་བསྐྱང་གསོ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟན་དར་ལྷ་གོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་མངའ་གསོལ་བཅས་རྒྱལ་པར་གནང་། སྐབས་དེར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསེར་སྤྲུལ་ཆེན་མོ་གྲུབ་པའི་གཟིགས་འབྲུལ་སྤྱད་ཟློང་གི་བདེ་ཡངས་སུ་ཞུས་དུས་འཇའ་གྲུར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་དང་ཉེ་བར་བལ་པོའི་བཟོ་བྲིམ་རང་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་གཟིགས་སྐབས་ཀྱང་འཇའ་གྲུར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་སོགས་དགོ་བའི་མཚན་མ་བཟང་པོ་ཅི་ཡང་ཞིག་བྱུང་བ་བཅས་སྤྱད་ལ་བྱིན་རྒྱ་བས་ཀྱི་དགོ་མཚན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བཞིག་འོང་བར་འདུག་གསུངས་ཐུགས་ལྟག་པར་དགོས་པར་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིས་སྤྱད་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཞན་དག་གིས་མཁས་ཁྱད་འདོན་པའི་བཟོ་བཅོས་མང་པོས་སྤྲུལ་ཆོད་ཆེ་བ་རྒྱུད་དུ་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་

འཕྱགས་པ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་སྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་བལ་པོ་རྣམས་ལ་གུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གསེར་སྐྱ་རྒྱུ་
མཐོ་བཞི་མའི་ཆད་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་དང་། དེ་བཞིན་སྤྲུལ་སྐྱ་འབྲུག་བསྐྱེད་འཛིན་དང་ཆོམ་བུ་པ་རྣམས་ལ་
ཉོར་གོས་ཁྲད་ལྷན་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་འགུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གོས་ཐང་ཆོམ་བུ་བྱེ་ཡོལ་བསྐྱོར་ཆོན་མོ་
བསྐྱུབ་པའི་འགོ་འཇུགས་ཀྱི་སྟོན་མོ་རྒྱུ་པར་གནང་།

༢། སྤྲུལ་སྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱོར་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་སྐྱོར།

དེ་ནས་སྟོན་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་སྤྲུལ་ཆོང་གི་གནས་སུ་ཉེ་བར་རྩེ་རང་གིས་ཞལ་བཞེས་
བཞིན་དེ་ལམ་དཔོན་སྟོབ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོར་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ཞལ་བཀོད་ཞིབ་འཐེམས་སུ་སྤྲུལ་ཉེ་རྩེ་བར་
མཛད། སྤྲུལ་ཆོང་གི་གནས་འདི་འབྲུག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེས་ཚུལ་ཡང་། སྟོན་རིན་ཆེན་སྤྱད་ས་སུ་ཞབས་
བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་སྟོབ་རིག་འཛིན་སྟིང་པོ་ལྷན་རྒྱས་བཅས་དམ་ཆུས་རིལ་བུའི་བསྐྱུབ་ཆོན་གནང་
སྐབས། ཞབས་བྱེད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱགས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྤྱད་ལ་མི་ནག་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་སྤྲུལ་
ཆོང་གི་གནས་འདི་ཁྱོད་ལ་འབུལ། འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་ན་གང་གིས་ཀྱང་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་འཕྲིན་
ལས་ངེད་རང་གིས་བསྐྱུབ་པོ་ཟེར་ནས་སོང་བ་གཟིགས། སང་སྐྱེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་དེ་རིང་འདིར་ངེད་དང་
ཕྱད་མཇལ་བྱེད་པ་བྱུང་ན་མ་བཀག་པར་གཏོང་ཞིག་གསུངས།

དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་སྤྲུལ་ཆོང་དགོན་གཉེར་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་སྟོ་བྱུར་དུ་ཞབས་བྱེད་རིན་པོ་ཆེར་མོས་
གུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་ཞིག་སྐྱེས་པས། དེ་མ་ཐག་མཇལ་ཉེན་དུ་སྟོག་སྟོན་ཆོན་པ་ཞིག་འབྱེར་
ནས་འོངས་ཉེ་མཇལ་ཁ་ཞུས་པས་ཁོང་པ་སྤྱད་པའི་ཆས་སུ་སོང་བས་བདག་འཛིན་མེད་པར་ལུས། དེ་ཞིག་
ན་གོང་ས་ནས་མཛོན་པར་མཁྱེན་ཉེ་འདིར་མི་གསར་པ་འདྲ་མ་བྱུང་ངམ་གསུངས་གཞན་ནི་མ་མཆིས་སྤྱད་པོ་
འདི་འདྲ་ཞིག་སྟོན་ཡོད་ཞུས་པས་འོ་དེ་ཀ་ཡིན་མོད་དེ་ལྟ་ཐོངས་གསུངས་མཇལ་ཁ་གནང་། དེར་བཀའ་
ལས་ཁྱོད་གནས་ཡིན་གསུངས་ཁོས་སྤྲུལ་ཆོང་ནས་ཡིན་ཚུལ་ཞུས་པས་འོ་ན་དེ་ལྟ་སྤྲུལ་ཆོང་གི་གནས་སུ་མི་
སྟོན་མཁན་ཇི་འདྲ་ཡོད་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པར་དྲི་བ་གནང་། གནས་བདག་དེས་ཀྱང་ཀ་ཐོག་པའི་གྲ་

རིགས་འགའ་ཡོད་ཚུལ་བཅས་རྒྱུ་མཆོན་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པར་ཁུས་མཐར། གོང་ས་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་
 རས་དགར་གྱི་དར་ལྗོངས་རིང་ཐུང་འདོམ་གང་ཅིམ་པ་ཞིག་གནས་བདག་དེ་ལ་གནང་ནས་ཁྱོད་རང་འདི་འབྱེར་
 ལ་གནས་གྱི་ཅེ་མོར་འཕྱར་ཏེ་དེ་ནས་ཁྱུ་ཤུག་པོ་ལན་གསུམ་བརྒྱུ་ལ་དུས་དེ་རིང་ནས་སྟག་ཆོང་གི་གནས་
 འདི་ང་ཆོས་རྒྱུ་འབྱུག་པ་དག་དབང་རྣམ་རྒྱུ་གྱིས་དབང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་གུས་པ་རྣམས་
 འདིར་སྒྲར་བཞིན་སྟོན་ལུགས་དང་། ཡང་འགའ་པར་སེམས་ལ་མི་རངས་པ་དང་མི་བཟོད་པ་རྣམས་ད་ལྟ་
 རང་འགོ་ཆས་གྱིས་ཟེར་བ་རྣམས་ཁྱོད་གྱིས་ཡིད་ལ་མ་བརྟེན་པར་གྱིས་ལ་ང་རོ་ཆེན་པོས་སྟོན་གསལ་གྱི་ཅེས་
 བཀའ་སྒྲུལ་བཞིན་གནས་བདག་དེས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་མེད་རང་འབྱུག་པས་བཟུང་
 སྟེ་གོང་ས་མཆོག་ནས་འདིར་གྲུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་གྱི་ལྟ་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་གཏད་པ་
 ལྟར། རྒྱ་སྤྱོད་གྱི་ལོ་འོ་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་རྒྱ་མཚུག་ཅིམ་ནས་ལས་གྱི་འགོ་བཙུམས་ཏེ་ཤིང་གྱི་འོ་འོ་བར་དུ་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཐོག་རིམ་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱངས་སྟོན་ཁྱུ་མེད་དང་བཅས་པའི་ནང་རྟེན་གྱི་བྱིས་འབྱར་ལ་དུས་གསུམ་
 སངས་རྒྱུས་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གྲུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་བཀའ་
 བརྒྱུད་དགོངས་འདུས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་ཁང་རྟེན་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་དེ་འཛིན་
 བདག་ཀྱང་སྟོན་བཙོན་རིག་པ་འཛིན་པ་ལྟ་སྤྱུགས་བསྐྱབས་པའི་འཁོར་འཁོར་ཉིན་མཆོན་དུ་འབྱུག་པའི་བཙོན་
 འབྱུག་གྱི་གོ་ཆ་ཅན་ལྟག་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་ལམ་དུ་འབྱེར་བས་གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྒྱུན་དུ་གཞོལ་བ་སྤྱོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་ལྟར་འཛིན་པ་བསྟོན་བ་གནང་། མཆོད་ཆས་རྣམས་ཀྱང་
 གཞུང་གི་གཉེར་ཆོང་རང་ནས་རྒྱ་དངོས་གཙང་བ་བཅས་གནང་བའི་མར་སེམས་ཟུག་པར་རྒྱུན་
 གྱི་མཆོད་པ་བཟང་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་སྟར་བཞིན་སྟོན་རྒྱུ་འོས་བཅུ་འདུས་སྟོན་གྱི་མཆོད་པའི་སྟོལ་
 ཆེན་པོ་ཡང་འབྱུགས་པར་མཛད་དོ། །

ཇི་ལྟར་རྣམ་འདྲན་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ཇི་བཞིན་གྲགས་པའི་མཆོན་གྱི་འབད་པ་ཡིས། ཁྱུ་ཤུག་རི་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་རིགས་སུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆོན་བཀོད་མཛོས་རྟེན་བརྟེན་པ། འདི་ལྟར་བསྐྱབས་འདི་རྒྱུར་རོལ་
 མི་ཡི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་རྩལ་གྱིས་འབྱུག་མིན་ཏེ། བསྐྱོད་ཀྱི་པོ་བྱང་དངོས་དེ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་འཕུལ་མཐུ་
 ཡིས་བྱངས་པར་ངེས། དེ་སྤྱིར་སྤྱོད་ལྟན་སྤྱོད་བུ་རྣམས། ཟུངས་མདོག་དཔལ་རི་མཛལ་བསམས་

ན། སྤྱིན་ཡུལ་ཡིད་ལ་དྲན་མི་དགོས། །རྩལ་བ་སྤྱིང་དངོས་སྤྱད་ཆང་ཡིན། །དེས་ན་གྲུབ་གནས་འདིའི་
ཕྱོགས་སུ། །དད་པས་བསྟེན་གས་བྱེད་དེའི་ལག་ན། །ཅི་འདོད་སྤྱོད་བའི་བུམ་བཟང་ཞིག་ །དཔལ་གྱི་ཕུག་
པ་དེ་ན་འདུག། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྱིངས་དང་བདེ་ཆེན་ཕུག་ནས་བརྒྱུད་དེ་
གདན་ས་ལྷགས་རིར་ཕེབས་ལོ་སྤྱར་གྱི་གསུང་ཆོག་དང་གཏང་རག་གི་བསྐྱེད་གསོ་སྤྱན་དར་བཅས་གནང་
ནས་རྟ་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་ངལ་བསོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་སོ། །

༣། དགོ་འདུན་དམངས་སྤྱོད་ནས་ཕེབས་ཏེ་གདན་ས་ཆེན་མོར་ཆིབས་བསྐྱར་ལོ་དུས་ཀྱི་མགོན་པོའི་
བསྐྱབ་མཆོད་བརྟུགས་པ།
རིག་པ་འཛིན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱོང་བཞིན་པས་གདན་ས་ཆེན་པོར་
ཕེབས། དུས་དེ་དག་གི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་རྩོམ་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་འགོ་ནད་ཐོར་ཅམ་བྱུང་བ་
ཡང་རང་ཞིར་སོང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དེའི་སྤྱོད་ཞིག་ཏུ་གདན་ས་ཆེན་མོའི་པོ་བྱང་གི་ནང་དུ་དཀར་སྤྱོད་
རྒྱུ་སོགས་སྤྱར་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་འབྲུམ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་འགོ་མ་ཚུགས་པ་
དང་། དེས་ཀྱང་མ་ཟད་རྒྱ་འཕྲོལ་དམར་ཅན་དམར་བལྟལ་སོགས་ཡམས་ཀྱི་རིགས་ཡུལ་ཁམས་གང་དུ་
ནམ་བུར་གི་དུས་སྐབས་དེ་དང་དེར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དམོན་བཅོལ་མཛད་ནས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་རྒྱུད་བསྟོད་ཏིལ་
མར་མ་འབྲུམ་སྤྱར་གནང་མ་ཐག་རིམས་ནད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་ལས་སྤྱར་
སྤྱིར་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་པ་ལྷ་བྱར་བྱུར་ཏོ། །དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། བདེ་ལེགས་ཆེན་པོས་འགོ་
བའདི། །ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ས་པར་བྱུར་པས་ན། །ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དག་གིས་ཀྱང་། །འདི་དག་གཙུག་པོར་མི་
རུས་ན། །འཁྱེད་དག་གིས་གལ་རུས། །ཞེས་སྐྱེ་རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ནས་དཔལ་གདོང་རྒྱ་མོ་བྱ་ལོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྐྱན་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོར་
ཕེབས་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་མཆོན་རྣམས་བསྐྱོ་བཞག་གནང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་དག་དབང་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་འོ་བའི་བཞུགས་ཁང་ཅན་དན་དཀར་དམར་གྱི་རྒྱལ་ས་གྲུབ་པའི་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་ཡང་

འབྲུལ་བར་མཛད། དུས་སྐབས་དེ་ཙམ་ནས་སྤྱི་ནང་གི་མིའི་ཀླན་སྤྱོད་ལ་ཐུགས་རེས་པར་འབྱུང་བ་བཅས་
 ཚོགས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་ཀླུ་ཐབས་ཀྱི་འཛིན་སྤྱོད་ལ་ཡང་ཐུགས་སྤྱོད་པ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཅིང་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲི
 མའི་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བར་དགོངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེ་ཡང་མགོན་པོའི་བསྐྱབ་མཆོད་
 ཀྱི་སྤྱོད་ལྟེན་མཆོད་འབྲུལ་གྱི་སྐབས་ཤིག་ཐུགས་ལ་སྤྱི་ནང་གསང་བའི་མཆོད་རྗེས་སྤྱོད་དོས་གཙང་བ་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་སྤྱི་ནུམས་ཚོས་སྤྱང་དམ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་བཅིན་པར་སྒྲུ་མའི་བསྐྱབ་མཆོད་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུ་དགོངས་པའི་མོད་ལ་སྐྱུ་གཟུགས་ཞིག་འགོ་ལ་ཁད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཐུག་ཆེར་བྱུང་
 བའི་དེ་མ་ཐག་དཔལ་ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་ལ་དམོད་པ་མཛད་པས་སྐྱོན་དྲངས་པ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་གསུངས།

༧ ཀླུ་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཞེས་པ་དང་སྐྱུ་རིམ་སྐྱབ་ཅིང་ཞབས་བརྟན་འབྲུལ་བ།
 དེ་ནས་བསྐྱབ་མཆོད་རྣམས་རིམ་པར་གྲུབ་ནས་ཆེར་མ་འབྱུངས་པར་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་གཞི་བབས་ཆེན་པོ་
 ཞིག་བྱུང་བས། བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་ནས་ལོར་བུའི་དུང་ཡང་མཚན་གཤགས་བྱས་རིངས་སྐབས་སུ་
 བྱོན། དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་དང་གསར་ཉིད་གི་ཆོས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་འབྲུལ་གྱི་ཆོན་གྲངས་གཏོས་ཆེ་བ་དང་
 བཅས་སྐྱུ་རིམ་གྱི་ཐུན་ལ་ཡང་འཇུགས་པར་མཛད། ལྷག་པར་རྗེ་རང་གི་འོད་གསལ་དུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་
 གསོལ་འདེབས་དང་ཆོས་བརྟུན་མཆོད་པ་ལ་འབྱུངས་ན་བར་ཆད་ལས་སྐྱུ་བའི་མཚན་མ་གཟིགས་སྤྱང་
 བཞིན་སྤེལ་སྒྲི་དང་བསྐྱེད་ནས་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་འབྲུམ་སྤེར་
 གནང་། དེ་བཞིན་སྤྱིའི་བཟོ་རིག་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་སྐབས་ནས་སྒྲི་པའི་བཞིན་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོའི་ཡོ་བྱད་སོགས་ཐུག་མཛོད་ནས་གནང་བའི་ཆོས་བརྟུན་དུས་མཆོད་ཀྱི་སྤེལ་ཡང་འཇུགས་པར་མཛད་
 དོ། །

ཡང་གང་གི་ཆོ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གདན་ས་ཕན་ཚུན་དང་
 ཐོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་སོགས་བསྐྱེད་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པོ་བརྟན་པར་གསོལ་བའི་དངོས་
 འབྲུལ་གྱི་མཆོད་སྤྱིན་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་བཅས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར། ཆོ་དཔག་མེད་

པའི་སྐྱུ་འཕུལ་རིགས་བརྒྱའི་དཔྱིད། །མཚོ་སྐྱེས་དོ་རྩེའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་གར། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཅོད་པན་གཅིག་ཕུར་གྱུར་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །གསང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀུན་གྱི་འཁོར་ལོའི་མགོན། །ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་ཚྭ་གས། །གང་མོས་དེར་སྐྱུང་
མཚོག་གི་རོལ་ཅེད་མཁན། །རིགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་
པས་ཀླུ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཇི་སྟེང་མཁའ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །དབང་སྐྱུར་ཚོས་རྣམས་ཀུན་
གྱི་གན་མཛོད་ཆེ། །དཔལ་ལྷན་དག་གི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཚོས་སྤྱིད་དགོ་བའི་སྤྱིན་འཕྲེང་
གཡོ་བ་ནས། །ཕན་བདེའི་བདུད་རྩིས་འགྲོ་བའི་གདུང་སེལ་ཞིང་། །སྤྱོད་ཀས་ལས་ཀླུ་བའི་འབྲུག་གི་
དབྱངས་ཆེན་པོས། །ས་གསུམ་བྱུང་པར་མཛད་དེར་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ལྟར་ཅེ་གཅིག་གུས་པས་
གསོལ་བའི་མཐུས། །ཀླུ་བ་ཀུན་དངོས་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་ཡི། །ཞབས་པད་སྤྱིད་ཞི་ཡོངས་ཀྱི་ཅོད་པན་
དུ། །མཛོད་མཐོའི་གོ་འཕང་བསྐྱལ་བ་རྒྱུར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཆངས་སྤྱོད་བྱང་སྤོང་བདེན་པ་གྲུབ་པའི་
གསུང་གིས་མཁའ་འགྲོ་བ་སྐྱུ་བརྒྱུད་གི་གསོལ་འདེབས་དང་ལྷན་ཅིག་བཀྲ་ཤིས་དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་
བཅས་འབུལ་བར་མཛད་དོ། །

༥། བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་ཞེན་དང་མཛོད་གཟིགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་དབང་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་སྤྱུལ་བ།

ཡང་དེ་སྐབས་ཉིན་བར་གྱི་དགོངས་ཉམས་ཤིག་ལ་སྟོབ་དཔོན་པ་རྒྱ་དང་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་ཕེབས་ནས་དབུའི་གཙུག་གི་ཆངས་གནས་སུ་ཞབས་དབང་ཆེ་ལྷང་ལྷང་པ་ལན་གཉིས་ཙམ་རེ་སྤྱུལ་བར་
མཛད་ནས་ཕེབས་སོང་བའི་གཟིགས་སྐྱུང་བྱུང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་
རྣམ་པར་ཀླུ་བ་ཐུགས་ལ་རྗེས་སུ་བྱན་པའི་གདུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་འབྲུངས་པས་བྱན་གསའི་རྟེན་ཙམ་དུ་སྐྱེ་མ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་བརྒྱུ་འཕྲེང་དེ་ཞིག་ཐུག་ཏུ་བྱུང་ན་སྐྱེ་དགོངས་པ་བཞིན་དེ་འཕྲལ་དུ་གསོལ་དཔོན་ས་
གལ་བཀའ་སྤྱུལ་ལྟར་གོང་ས་ནས་ཁྱེ་ཏེ་སྐྱེན་ལམ་དུ་ཕབ་ནས་བྱིན་རྒྱབས་ཁྱེས་པའི་མོད་ལ་སྐྱེན་ལས་གྲོལ་
བ་ཡིན་གསུངས།

གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་མཆོན་ལམ་ཞིག་ཏུ་རྩིས་པར་སྐྱེ་བའི་ལམ་འདུལ་བར་དགོངས། དེར་
བདག་འདས་པའི་ལུང་དུ་བཀའ་སློན་ཆོས་དཔལ་འབྱུག་པའི་ཆོས་སྤྱི་དུ་བཞུགས་པའི་མ་མེད་དུ་ཚུལ་རིམ་
བྱས་སྐྱོང་ངམ་པལ་ཆེར་རྣམ་ཐར་འབྱོངས་པ་ཞིག་དཀའ་བར་འགྱུར་གང་། མ་ལ་དག་གིས་འདི་དག་ལ་
ཕན་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་གིས་ནས་བཞག་པར་རིགས་སོ་སྟེན་དགོངས་ཏེ། ཐོག་མར་
ཨོ་ཨུམ་ ལྷ་ར་ཁྱི་རྩྭ་ཡེ་སྤྱ་རྩེ་ ཞེས་པ་ནས་བཅུ་མས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་བྱ་བ་ཕྱ་རགས་
ཐམས་ཅད་ཕྱག་གིས་སུ་བཀོད་ནས་བཞུགས་སྟན་གྱི་འོག་ཏུ་བཅུག་པ་གཟིགས། དེ་ཡང་ཆོའི་སྤྱིང་པོས་
ཐོག་མར་བསྟན་པ་འདི་དེ་སྐབས་ཆོ་བསྲིངས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན་གསུངས། ཡང་གཟིམ་
ཁང་དེར་ས་སྟོང་གི་སྐབས་ཞིག་འཆོ་བྱེད་ཆོ་རིང་བསམ་འབྱུག་གིས་གསུང་འཕྲོས་འབྲུལ་གྱིན་ཡོད་འཕྲོར་ད་
ཁྱོད་རང་སོང་གསུངས་ཁོང་གིས་ད་དུང་ཨོན་ཙམ་བསྟན་པས་སྟུན་རུར་དེ་གཟིགས་ནས་ཁྱོད་འགོ་རྒྱ་མིན་
ནམ་མཁུགས་པར་སོང་གསུངས་བཞུགས་གདན་ནས་འཕར་འཕར་མཛད་བྱུང་བས་ཁོང་གི་སེམས་ལ་དོན་
མེད་རང་ལ་ཐུགས་རྒྱལ་འདི་ལྟར་བཞེས་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་སེམས་མ་བདེ་བཞིན་ཕྱིར་འཐོན་སོང་བས། གཟིམ་
ཁང་གི་འགག་ན་འོག་སྟོང་གི་ནང་དུ་ཞུ་སྟོགས་ལ་མེ་སྐར་ནས་བཞག་སྟེ་ཞབས་ཕྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཁམས་
བསེང་ལ་སོང་བའི་ལུང་དུ་དེ་ལས་མེ་རིམ་པར་མཆེད་དེ་རས་ཡོལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པ་འཆོག་དེ་ལས་ཀྱང་
ཁང་ཐོག་གི་ལྷུ་ལ་མེ་ཟུན་ལ་ཁད་དུ་སོང་འདུག་པས་འཆོ་བྱེད་པའི་ཐུགས་ལ་ད་ལྟའི་ཕེབས་སྟོང་གསུངས་དེ་
འདི་མཁུན་ནས་གསུང་བ་འདུག་བསམ་གསུང་ལུགས་དང་བཅས་མེ་རྣམས་རྩལ་ལེགས་པར་ཞི་བར་བྱས་
ནས་ཁོང་རང་གི་གཟིམས་མལ་དུ་བྱོན། སང་སྐྱེ་ཞབས་སུ་ཕྱག་འབྲུལ་ལ་ཕྱིན་པས་ཞལ་འཇུག་དང་བཅས་
ཆོ་རིང་མདད་གཟིམ་འགག་ན་ཅི་འདྲ་འདུག་གསུངས། ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས་མཁུན་བཞིན་དུ་གསལ་པོ་མི་
གསུང་བར་བཞུགས་པ་གཟིམ་ཁང་དེ་ལྟམས་འཆོག་འདུག་ཞུས་པས། དེ་ཀ་དེ་དུས་ཐུགས་ལ་འཇུགས་ཆ་
ཆེར་བྱུང་བ་དེ་ལ་ལྟ་བ་འདུག་གསུངས།

དེ་ནས་དགོ་འདུན་གསར་བུའི་རིགས་ལ་ཀ་བརྒྱད་མར་བསྐྱུང་བ་ལྟའི་དབང་དང་མི་འབྲུགས་པའི་དབང་ལྟར་
སོགས་སྟུལ་ནས་བཀའ་ཁིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས། དེར་ཡང་འདུས་པའི་སྟེ་ནས་སྟོན་སུ་རང་རང་འདོད་ཆོས་
ཀྱི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དག་ལ་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དུག་ལ་སོགས་པའི་བྱིད་ལུང་ཐམས་ཅད་རྩིས་པར་གསུངས་

བར་གནང་། བྱིད་ཀྱི་དམིགས་སྦྱོར་གསལ་འདེབས་དགོས་པ་རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པ་དང་དཀར་ལྷན་གྱུ་
 ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །ཨོ་མ་རྣམ་འདྲན་མགོན་པོ་མཆོག་བྱུང་གིས། །མདོ་སྤྲལ་དབང་
 ཆོས་འཕྱིན་ལས་མཛད་ཚུལ་འདི། །སྤྱོན་དུས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དུ། །མཁན་སློབ་རྣམ་
 གཉིས་ལྷན་ཅིག་འཛོམས་པ་འདྲ།

༦། དབུ་མཛད་མི་ཕམ་ཆབ་རྩ་དག་དབང་པ་བསྐྱོ་བཞག་དང་དཀར་སྤེ་སྤྱན་ཚུ་ལ་ཕེབས་པ་སྤྱིན་བདག་གི་
 སྦྱིད་སྤྲུག་ལ་གཟིགས་པའི་གསུང་གོས།
 དེ་སྐབས་དབུ་མཛད་བགེས་པོ་མི་ཕམ་དར་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱན་ཆོད་མཐོ་བས་མ་ལྷོགས་ཚུལ་ཁུས་པར་དགོ་འདུན་
 གྱི་སྤེ་ནས་བྱུང་དུ་སྤྲུགས་འགན་གཞི་ནས་སྤངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་མི་འོང་རེ་ཞིག་ངལ་བ་སེའི་གྲོགས་ཟླ་
 ཅམ་དགོས་ན་བཀོད་ཆོག་གསུང་བ་བཞིན་མང་སློལ་གྱི་ཐོག་རྩ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ཤར་དག་
 དབང་པ་དབུ་མཛད་ལ་བསྐྱོ་བ་གནང་། དེར་སྤྱིར་སྤྱིགས་རྣམ་གཞག་གི་བསྐྱབ་སྤྱོན་མང་པོ་དང་ལྷག་པར་ད་
 ལམ་དབུ་མཛད་པའི་བཀོད་འཛིན་གི་སློར་ཡང་གྲ་རྒྱ་བགེས་པོ་གོང་ཞག་གི་འོག་ནས་ཁོང་པར་བསྐྱོ་བ་འདི་
 ཡང་ལྷ་ལྷགས་དང་མཐོང་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་མཚུངས་པ་རེ་ཡོད་སྤྱིད་པས་དེད་རང་གི་སྤྱོགས་ནས་ལྷང་
 བཟེད་བཟོ་དང་བྱིལ་བུ་སྐྱད་ལ་ལྷ་བའི་དཔེ་བཞིན་བྱས་པ་མ་གཏོགས། གྲ་པ་ནང་ཆོགས་སུ་བསྤྱོན་བསྤྱིད་གི་
 སློའི་དཀར་ནག་གི་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་གདམ་ང་མིན་པས་དེ་བཞིན་གྲ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་འང་དགོངས་
 དགོས་གསུང་བ་སོགས་གསུང་གི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་འཇམ་འབའ་ཞིག་གི་སློ་ནས་སྦྱུལ་བར་
 གནང་། གཞན་ཡང་དེ་གོང་ཅམ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་སྤྱིར་དང་སློས་སུ་སྤྱི་ནང་གང་དུ་བཀའ་སྤྱུལ་
 གནང་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་སྤྲུགས་ངས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁོ་ན་གསུང་བ་མང་ངོ་། །དུས་གསུམ་དངོས་པོ་མ་
 ལུས་པ། །གསལ་བའི་སྤྱོན་མེས་འོད་བྱེད་ཡང་། །ལུན་པའི་མལ་དུ་མགོ་གཡོགས་པའི། །སྤྱོ་བའི་
 མཐོང་བྱར་ཅི་སྤྱོ་འགྱུར། །འོན་ཏེ་ཆོས་ལམ་དཔྱོད་པའི་སློ། །རྒྱས་མིན་གཞལ་ལ་མཁས་པ་ཡང་། །ཉིན་
 མོར་འོང་རྣམས་མཆོན་མེའི་སྐབས། །ལྷག་པར་གསལ་བའི་མིག་ལྷན་མཐོང་། །དེ་སྐབས་ཤིག་དཀར་
 སྤེའི་སྤྱན་ཆབ་ལ་ཕེབས་དུས་དཔོན་སློབ་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཡང་བཀའ་གནང་འདི་ལྟར། ངས་སྤྱོད་ལ་འདི་བས་

མིན་པ་ཞིག་རེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཏེར་ཚང་དང་བསྟན་པ་ལ་ཤུ་ཆ་མི་ཆ་ནས་ལ་བརྒྱ་གར་ཡོད། གཞན་
ཁྲལ་ཁྲལ་འདི་ནས་ཡིན་ན་མི་སེར་གྱི་བརྗོད་རིགས་ཀྱང་མང་བར་མ་ཟད། དེ་དང་གི་མདུན་དུ་ཡང་མངོན་
གསལ་བྱུང་སོང་བས་སྤྲད་ནས་འདི་འདྲ་བྱེད་རྒྱུ་མི་འོང་ཞེས་བཀའ་ནན་སྡི་བར་ཐེབས་པས། དེར་སྤྱི་སྤྱོད་
ཕྱག་བཅའ་ནས། སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་བདེན། སྤྲུལ་ཁྲལ་ཁྲལ་ཆེ་ཅོམ་བྱུང་བ་དེ་ཀུན་རང་སེམས་ལ་
ཡང་མ་ཤར་བ་མིན་ཡང་། སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུ་ཆོགས་ཆེ་བའི་གཏེར་ཚང་ནས་བཏང་སྤྱོད་རྣམ་གཞག་གི་
བབས་ལ་བསམས་ཏེ་མ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤིག་མ་བྱུང་བ་ལགས་པས་ཐུགས་བཟོད་པ་བཞེས། དེ་ནས་ཅི་
གསུངས་དང་དུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་བཀའ་གསལ་ཁུས་པ་བཞེས། སྤྱོན་ནོར་བུས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་གི་ནང་
ཁྲམས་སུ་བཅོས་རེ་མ་བྱེད་ཀྱི་མེད་འདུག་ཚུལ་སྟན་གསན་པ་བཞེས། ཁྱོད་རང་གི་སྤྲུལ་ནང་གཟན་གྱིས་
སྤྱོད་པས་པར་འདུག་ན་མ་པར་དགུ་ཐོག་མི་དགོས་བཅུ་ཐོག་འགོལ་དགོས་རུང་བྱས་ཆོག། །དེ་མིན་དའི་སྤྱོན་
བདག་ནས་ཁྲལ་གཞི་མི་འོང་གསུང་བ་དང་།

དེ་མཚུངས་རྫོང་དཔོན་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་དང་དཔོན་སློབ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་ལ་ཡང་རྫོང་དུ་ཁྲལ་ག་
པའི་འཕྲོས་ཀྱི་ཁྱེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཐེབས་སློབ་པ་པོར་སྤྱུལ་ཏེ། ངས་གདན་ས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ལ་
ཡང་བཅོས་མ་བྱེད་ཀྱི་མེད་རེ་ཅོམ་མ་གཏོགས། གཞན་སྤྱོན་བདག་རྣམས་སྤྱག་པའི་རྒྱུར་འདུག་བསམ་
བཞག་པ་མིན་པ་སྟོབས་འབྱོར་དང་དབང་མེད་པར་ལུས་པ་མིན། བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཆོ་བས་སློབ་རིག་ཀྱང་
ང་བཀྲ་མོད། ངས་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་འབའ་ཞིག་ལ་བསམ་པ་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དཔལ་ལྷན་སྤྲུལ་
ངག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རྗེ་གོང་མ་ཆོའི་ལུགས་ཀྱི་རི་ཁྱོད་དབེན་པའི་དཀའ་ཐུབ་སོགས་
བསྟེན་མ་ལུས་པར་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པ་མིན། ལུགས་གཉིས་ལ་དབང་མ་སྤྲུལ་བར་སྟིགས་མ་ལུའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོ་
འབྲོ་རྣམས་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཚུལ་གཞན་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་དགོས་པ་མཆོག་ལྷན་དུ་གཟིགས་
ནས་མཛད་པ་ཡིན་མོད། དེས་ན་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་མཐའ་
དབུས་ཀྱི་རྫོང་སྤྱོད་ཆེ་ཕྱར་བཅས་པའི་ལས་འཛིན་གྱི་སྤྱོ་མོར་གཏོགས་པ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཡུལ་
གྲུ་སོ་སོའི་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པ་ལ་བཀོད་ན་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་པར་

འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དགོས་སྒྲུ་ཡིན་གསུང་བ་སོགས་སྒྲུར་མེད་ཀྱི་ཁྲལ་ཁུལ་ལ་སྤྱགས་གཏིང་ནས་ཞེ་
གནག་པས་སྒྲིན་བདག་གི་བདེ་སྦྱིད་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་པར་མཛོད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེ་འདིས་རང་གི་ཆ་བ་
འབངས་རྣམས། །སྐྱོང་བའི་རྩལ་ལ་ལྟོས་ཆེ་མས་བུར་ཡང་། །བཙེ་བ་འདི་བཞིན་སྦྱིད་པར་མི་འགྱུར་
སྟེ། །སྐྱོ་གྲོས་ཆེ་རྣམས་སྟན་པ་བཛོད་པས་བྲེལ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་འདི་འང་རང་ཉིད་གུས་ཞེན་གྱིས། །
ཚུགས་འཛིན་ཆེ་བར་བཛོད་པའི་གཏམ་ཡིན་མིན། །ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བོ་སྒྲུ་ཡང་རུང་། །དཔྱིད་ལྷན་
གཟུ་བོར་གནས་པ་དག་གིས་ཤེས། །

༧༩ གྲགས་པ་རྒྱུ་མཚོའི་དགོན་པར་ལུང་རིང་ཨ་མུང་ནམ་མཁའི་དགོན་པ་དང་ཐེད་དུ་བྱ་བཞག་
དགོན་པ་འདེབས་པ་དང་ས་དམར་དགོན་པའི་རྒྱ་མར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་དབང་ཤུག་བསྐོ་བཞག་རྩོ་
མཚོད་རྟེན་གཙུག་ལས་ཁང་བཞེངས་པ།

སྐབས་དེར་ཐེ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཡང་གནས་ངེས་མེད་ཀྱི་དབེན་པ་བསྟེན་པའི་ལུགས་སུ་བཞུགས་པ་
ལས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གང་ཅི་ནས་ཡོན་ཏན་སྤུན་སུ་མོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་འདི་ལྟ་བུ་འགྲོ་དོན་མེད་པར་དལ་པོར་འཛོག་པ་འདི་ཡངས་པས་ནོར་བུས་རི་ཁྲོད་གང་འགབ་ཅིག་ཏུ་
གནས་དགོན་ཞིག་འདེབས་ལུགས་གྱིས་ཤེབས་པ་ལྟར། ལྷུང་རིང་ཙམ་སྤང་ནམ་མཁའི་དགོན་པ་དང་ཐེད་
སྤྱོགས་སུ་སྟོན་འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱི་གདན་སར་བརྩེད་བ་བྱ་བཞག་དགོན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱང་གསར་སྟོང་
ཏུ་བསྐྱིས་ཏེ་དགོ་སྟོང་པ་ཆོས་སྤེའི་འདྲེན་པར་ཤེབས་དགོས་རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་སྤྱུལ་བས། ཁོ་ལོ་གཞོན་དུས་
རང་ནས་རི་ཁྲོད་དབེན་པ་ཞིག་བསྟེན་འདོད་ཡོད་པ་བཞིན་གོང་ནས་ཞུས་རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་ཀྱང་ཐེ་
རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་འདི་ཙམ་ཏུ་མཇོང་ན་བཀའ་བཅག་ཅི་ལ་རུས་གསུངས་རེ་ཞིག་ཞལ་བཞེས་བཞིན་
སྐྱེ་ཆས་ཀྱི་དྲེན་དང་བཅས་མངའ་གསོལ་གནང་།

དེ་བཞིན་ས་དམར་དགོན་པ་ཡང་དར་དཀར་རྫོང་གི་འབྲུལ་ལམ་གྱི་ཞག་མལ་དུ་སྦྲད་ནས་ཁྱེས་པས་ངེས་པའི་
བཀའ་ཆ་རང་མ་གནང་བས་བཀོད་བྱུང་གིས་མཛེས་པ་བཅས་སྤྱད་བར་བྱུང་པའི་བླ་མར་དགོ་མཁེས་བསྟན་

འཛིན་དབང་ལྷན་བསྐྱོད་པ། གཞན་ཡང་སྤྱི་གོ་སྤྱི་སྒྲིག་རྩོམ་ཆོད་རྟེན་དུ་རྩི་རང་གི་དགོངས་བཞེད་བ་ཞིན་
གཙུག་ལག་ཁང་མི་རྒྱུད་ཅམ་འདེབས་པར་ཞུས་པས། རྩི་གོང་མའི་གདན་ས་ཡིན་པས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་
ཅམ་ལས་ཆེན་པོ་རང་ནི་བྱེད་དོན་རྒྱུད་བས་དེ་བཞིན་མཛོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་དང་དཔོན་སྒྲོལ་ནས་ལུང་པ་
གཉིས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་བསྟེན་པར་རྩོགས་པའི་མཐུན་འགྱུར་དུ་སྒྲམ་བུའི་སྤྱི་ཆོས་ལྷ་བརྒྱ་རེ་ལོ་སྤྱད་བཞིན་
ལུང་བའི་བྱས་པ་ཆེ་བ་ས་ཁྱེད་ཀྱི་ཞུ་བ་ཡང་དོ་མེད་དུ་མི་བཅོལ་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ལ་ཁུ་ལག་གི་སྤྱད་ཀྱང་
གཏོང་རྒྱུ་མི་འོང་གསུང་དོ། །སྤྱད་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་རྩི་སྤྱོད་ཀྱིས། །དབེན་པའི་རི་ལ་ལས་ཅན་
འདུ་བའི་སྤྱོད། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཆོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དག །རིམ་པར་བསྐྱབ་པའི་བཀོད་པ་བསྐྱུ་སྤྱད་
ཅོམ། །དེ་ལྟར་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་བསྐྱབ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཆབ་
འབངས་འཁོར་གྱི་བུང་བ་མ་ལུས་ཀྱང། །བྱམས་ཅེའི་ཐུགས་ཀྱི་པར་སྤྱོད་རིང་དུ་སྤྱོད། །དེ་ལྟ་ནའང་སྤྱོད་
དགུའི་ལས་ལྷགས་ཀྱིས། །བཟང་དང་ངན་པའི་མཐོང་སྤང་མཐའ་ཡས་པ། །འབྱུང་ཕྱིར་སོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
ཀྱན་རྟོག་གིས། །བསྤོད་སྤྱད་བཞོད་པའི་སྤྱོད་འདི་སྤྱོད་ཡིས་འགོག །

༤། འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྱིངས་ཞིག་གསོ་དང་གངས་རིའི་རྫོང་འཛིན་སྐྱུ་བྱུང་དག་དབང་ཚེས་འཕེལ་ གང་
རྫོང་རྒྱལ་པོའི་གདན་སར་འབྲོག་པ་དབུ་མཛད་ གློ་བོ་ཚེས་རྫོང་དུ་གློ་བོ་སྐྱ་སྐྱེ་འགྲོ་མགོན་དག་དབང་
བསམ་གདན་པ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ།

སྐབས་དེར་འབྲུག་པོ་བྱང་སྤྱིངས་ཀྱི་ཞིག་གསེས་ཀྱང་མཛད་དེ་བར་ཁང་གི་ལྷེབས་བྲིས་ལ་ཐུབ་དབང་གནས་
བརྟུ་དཀར་བརྟུ་དུ་ལལ་རིང་དང་བཅས་པ། སྤྱིང་ཁང་གི་གཡས་སུ་དཀར་བརྟུ་དུ་པོ་བྱང་། གཡོན་དུ་
ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོང་ཙམ་གྱི་བསམ་གཏན་ཁང་བྱ་དང་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་ཆེ་
བ་བཅས། གདོང་ཆེན་གྱི་དབྱས་སུ་མགོན་ཁང་དུ་མགོན་པོ་གཙོ་བོར་འབྱུང་སྐྱེ་གཞན་རྣམས་བྲིས་སུ་ཆང་བ་
དང་གནས་སུ་དགོ་བསྟེན་ཆེན་པོ་དཔོན་གཡོག་གི་ཞལ་འབག་ཆིབས་རྟེན་ཐུབ་བཞེས་གོ་མཚོན་མགུལ་
གཡུ་འི་རྒྱན་བཅས་ལས་མཁན་དངོས་བཞིན་ཉིན་རུ་རམ་ཞིང་བཟིང་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབྱ་ཆ་གོ་ཆ་
མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་དྲག་མཚོད་སྟུན་གཟིགས་ཀྱི་བཀོད་པས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ་ཡང་བྱས་སོ། །

ཡང་གང་གི་ཆོ་ཉི་སེའི་རྩོད་འཛིན་གྱི་བརྗེ་ལེན་ཞུ་བའི་མི་སྣ་སྤྱེ་ལོ་ནས་འབྱོར་བ་བཞིན། ད་ལམ་ཚུ་མོ་བྱ་
ལོར་གངས་རིའི་རྩོད་འཛིན་ལ་སྐྱེ་བྱུང་ངག་དབང་ཆོས་མེད། གང་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་གདན་སར་འབྲོག་པ་དབྱ་
མཛད། སློ་བོ་ཆོས་རྗེ་དུ་སློ་བོ་སྐྱེ་སྐྱེ། འབྲོ་མགོན་ངག་དབང་བསམ་གཏན་པ་བཅས་རྗེ་དཔ་
གནད། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་སྤྱལ་སྐྱེ་བསྐྱོད་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་པ་སྐྱེའི་ན་ཆོད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་གྱུར་
ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞིག་མ་བསྐྱབ་པར་སྐྱེ་ཆོ་ཡོལ་བར་གྱུར་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་འཕངས་སོ་སྐྱེ་བུ་
དགོངས་པ་བཞིན་སྒྲན་འབུལ་ཞུས་པས། འོ་ན་བཟོ་རིགས་པ་སོགས་སྤྱར་ནང་གཟན་ཐམས་ཅད་གྱི་
དམིགས་རྒྱུན་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཕན་པར་འགྱུར་གསུངས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགེས་པས་ཆོས་གོས་དང་ཤམ་
ཐབས་ལ་སོགས་པའི་ཆས་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་མཛོད་ནས་གནད་སྤྱི་བླ་མ་མ་ལའན་པོ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ལས་
རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད། སྤྱར་ནས་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བའི་སྤྱི་དུ་དེ་ནས་ཀྱང་ལྷག་པར་བདག་རྒྱུན་འཕར་
བ་སོགས་འཛིན་ཆེ་བར་གནད་ངོ་། །

༩། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་དང་མཐུན་འབྲེལ་དང་འདམ་སང་ཞལ་ངོ་དང་གནས་ནང་རྒྱལ་པོའི་བར་གྱི་ས་
མཆོམས་ཐོ་བཅུགས་གནད་བ།

དེ་ནས་ལོ་སྤྱིར་གྱི་ཆོས་བཅུ་འི་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྐྱོན་ནས། གསང་སྤགས་གསར་རྩིང་གི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་
མཆོའི་ལུང་གི་ཐོས་པ་མང་པོའི་མན་ངག་གི་མཛོད་གྱིས་ཕྱག་པ། ཀྱུ་ཐང་གཏྲར་བཏོན་རིག་འཛིན་གར་
དབང་རྗེ་རྗེའི་ཆོས་བདག་ཏུ་ཡང་ལུང་བསྐྱོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱག་སྐྱབ་ཆེན་ངག་དབང་བསམ་གཏན་
པའི་སློ་བྲོས་མཛདས་པའི་དགོངས་སྤྱིར་གྱི་མཆོམས་སྤྱིར་ཟབ་པ་བཅས། གནས་ནང་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲུག་པ་
གཉིས་སྤྱི་ཐོག་ནས་མཆོད་ཡོན་སེལ་མེད་དེ་བཞིན་ཡིན་ཡང་བར་སྐབས་ཤིག་གཞན་རྒྱུན་གྱིས་འབྱུངས་ཅམ་
ལས་ད་ཆར་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་ཞབས་ལ་གུས་འདུད་གྱི་ཕྱག་འབུལ་ཞལ་དཀར་བསྐྱབ་པའི་མི་སྣ་མང་པོ་དང་
བརྒྱ་འབུལ་གཏོས་ཆེ་བ་བཅས་འབྱོར་བ་བཞིན། ཆོས་སྤྱི་དམ་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལ་བསྐྱེད་བཤགས་འབུམ་
སྤྱིར་གྱིས་འཁུ་ལྷོག་མི་འབྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བར་གནད་ནས་འབུལ་བ་སོགས་དང་བཞེས་
མཛད། ཆོས་བཅུ་འི་བསྐྱབ་མཆོད་གར་འཆམས་གྱི་ལྟ་མོ་ཁྲོམ་དབང་ཆེན་མོ་སོགས་སྤྱིར་ལྷན་བཞིན་རྒྱས་

པར་གནང་ངོ། །གང་གི་ཐུགས་རྗེ་རབ་དཀར་དྲི་མེད་ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་མངལ་ཁུར་གྱིས། །ཀླན་ནས་སྤྱི་
བའི་མུ་དྲི་ར་ཡི་འཕྲེང་བ་མ་ལུས་ཕྱོགས་འཁོར་ལོར། །མཐུག་པོར་འགྲིགས་ལས་པན་བདེའི་གྲུ་ཆར་པབ་
འདིས་བདེ་སྦྱིད་ཨ་མའི་འབྲས། །རབ་རྒྱལ་ཞིམ་པོའི་རོལ་ཡུན་རིང་བདེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་གྱིས་འཆོ་
བའི། །ལྷོ་ཕྱོགས་ནགས་གྱི་ལྗོངས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ཤེས་ལྡན་སྤྱོད་གྲུ་ཀུ་རུའི་ཚོགས་རྣམས་གྱིས། །
གང་གི་བཀའ་དྲིན་བློན་ནས་བསྐྱུགས་པའི་དབྱངས། །དུས་སྤུ་ལེན་འདིའང་སྐལ་བཟང་རྣ་བའི་དཔྱིད། །དེ་
ཆོ་ས་ཡི་སྤྱོད་གྲུ་ཀུ། །ཉི་མའི་དབང་ཕུག་གིས་བསྐྱུངས་པའི། །ཀ་མ་ལ་ཡི་ཚལ་རྒྱས་བཞིན། །པན་
བདེའི་སྤྱང་རྩིས་གཏམས་གྲུར་མོད། །འོན་ཀྱང་ནམ་ལྔའི་དུས་དབང་གི། །འབྱུར་བས་མི་རྟག་འོང་བའི་
ཚུལ། །དར་ཆེན་བསྐྱོད་པའི་ལག་པ་ཡིས། །ཡང་ཡང་བརྟེན་བྱེད་འདྲ་ཡང་། །མ་རིག་སྤྱོད་པོ་པལ་ཆེ་
བ། །ཆོ་འདིའི་གྲོགས་དང་ཟས་གོས་སོགས། །ལྟར་སྤྱང་དགའ་བ་དོན་གཉེར་ལས། །གཞན་པའི་
ལེགས་ཉེས་དཔྱོད་པས་དབེན། །སྤྱིའི་བབས་གྱི་ཀུན་གསལ་མཐའ། །རིག་པའི་འདོམ་གྱིས་གཞལ་རུས་
པའི། །སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བཅས། །ཁྱེམ་དཔྱིད་དེ་སང་
གི། །དུས་སྤུ་འདི་འདྲའི་དགའ་སྟོན་ལ། །འཛོམ་པའི་ངེས་པ་མ་མཆིས་སྟུམ། །ཤེས་པར་ལྡན་པའི་སྤྱིང་
ལ་སེམས། །

དེ་ནས་འདམ་སང་ཞལ་ངོ་རྣམས་དང་གནས་ནང་རྒྱལ་པོའི་བར་གྱི་རི་མཆོམས་གྱི་ཐོ་འཇུགས་དང་མཛེའ་
བསྐྱིགས་ལ་རིན་ཆེན་སྤྱངས་ནས་དུང་ཡིག་དག་དབང་ཆེ་རིང་པ་རྫོང་བ་གནང་། །དུས་དེ་དག་གི་སྐབས་
ཤིག་ཏུ་ས་སྤྱོད་ནས་བསྐྱུར་འབྱུར་གྱི་མ་དཔེ་ཡང་སྤངས་ཏེ་གདན་ས་གཞུང་གསུམ་དུ་འདྲི་བའི་དབུ་འཇུགས་པ་
དང་། །དེ་ཡོན་ལ་ས་སྤྱིའི་མཆོད་གཞིས་སྤར་ནས་གཞུང་དུ་བཞེས་པ་རྣམས་སྤར་སྟོན་གནང་། །དེ་བཞིན་
རིན་ཆེན་སྤྱངས་དང་ཆོས་འཁོར་རབ་བརྟན་རྩེ་གཉིས་སྤུའང་རྟ་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་རྟེན་ལ་འཛོག་
རྒྱུའི་བཀའ་འབྱུར་སྤྱོད་པའི་འགོ་བརྩམས་པ་སོགས་མཛད་དོ། །

༡༠། གནད་ས་ལྷགས་རི་དང་ཚོང་ཁ་དབེན་གནས་སུ་ཞབས་བཅག་དང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེར་དང་པའི་མཆི་
མ་བྱུང་བའི་གནད་ལས་བསྟན་པའི་བག་ཞེན་གསུང་བྲ།

དེ་ནས་སྟོན་མེར་གྱི་དུས་ཚིགས་ལ་བབས་པ་ན་གནད་ས་ལྷགས་རིར་ཕེབས། དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཇེ་གོང་
མའི་ནང་རྟེན་དག་མཇལ་ཁ་གནད་བའི་ཞོར་ལ་ཆོས་ཇེ་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པའི་ཆོམས་རིང་
བསྐལ་གྱི་གོང་བུ་ཆེ་ཆུང་སྟར་འབྲས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་ཇེ་ཉིད་གྱི་མགུལ་ན་འབྲས་མེད་དུ་བཅང་བ་དེ་ཡང་
སྟོན་པ་གནད་བས་དེ་ལས་བདུད་རྩི་མིགས་པ་ཕྱག་གི་པར་རྒྱུ་ཆེར་བབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོན་རྟམ་གཤི་
གཙུག་ལག་གི་ནང་རྟེན་སྤྱབ་དབང་གི་སྐུ་ལ་གཟུངས་གཞུག་འབུལ་བ་གནད་དུས་ཀྱང་ཆོམས་དེ་ལས་ཇེ་ཉིད་
གྱི་ཕྱག་མཐིལ་དུ་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་པ་ལྷ་བབས་སོ་ཞེས་ཀྱང་ཐོས་ལ། དེར་གསུང་ཆོག་གྲུབ་པ་
དང་བསྟན་ནས་རྟམ་གཤིར་ཕེབས། བདག་ཀྱང་དེ་སྐབས་སྐྱ་གཞུང་རྒྱགས་འབུལ་གྲུབ་པའི་ངལ་འཛོའི་
བཀའ་བྲིན་དུ་ཞབས་ཕྱིར་འབོད་པ་གནད་།

དེ་ནས་སྟོན་དུག་སྐྱ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཚོང་ཁ་དེ་དབེན་གནས་སུ་ཕེབས། ཆོས་བཅུ་དེ་དུས་མཆོད་ལ་སྒྲམ་
དུག་པའི་ལས་བྱུང་གནད་བའི་གསོལ་འདེབས་ཉི་མ་ལྟོ་རྒྱབ་མའི་སྐབས་སུ་དབུ་མཛོད་དགོ་སྟོང་བསྟན་པ་དང་
པའི་གདུང་ལྷགས་ཆེར་གཡོས་པའི་སྟུན་ཆབ་དུག་ཏུ་འབྱེན་པས་ཕྱག་རྩེ་ཤོར་ལ་ཁད་དུ་གྱུར་ཆེ་ཇེ་ཉིད་གྱི་སྟུན་
བརྩས་ཕྱག་རྩེ་བདག་གིས་སྒྲངས། དེར་གསུང་ཆོག་གི་ཞབས་ཕྱིར་ཕྱག་མཛོད་པ་དངོས་གྲུབ། སྐུ་ལ་སྐུ་
འབུག་བསྟན་འཛིན་དང་བཅས་དེད་བཞི་ཅམ་ལས་མེད་པར་ཁོང་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀྱང་ངེས་འབྱུང་གི་
བསྐུལ་བས་སྟུན་ཆབ་ལྷག་པར་འབབ་སྒྲུང་དེའི་དབང་གིས་དུ་བའི་གདོང་ལ་བཞུས་ན་དུ་གྲོ་བའི་དཔེ་ལྟར་བེད་
པོ་རང་ཡང་རྩེ་བརྟེན་འཕྲོར་བརྟེན་བམ་གྲུབ་པར་ལུས་པས། ཇེ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱག་སྐབས་སྐུ་པར་དུ་བཞག་ཕྱག་
ཐལ་མོར་སྒྱུར་ཏེ་སྟུན་བཙུམས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ས་གསུངས་དབྱངས་ལྷང་ལྷང་སྒྲུང་བའི་མཇུག་སྟུང་
གྱི་རོལ་མོ་མཛོད་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཆུལ་བཅས་འབུལ་གྲུབ་པའི་མཆོམས་གྱི་གསོལ་ཇའི་ཐོག་
ལ། དབུ་མཛོད་བསྟན་པས་བདག་སྐབ་མེའི་སྟོང་ན་གྱི་སྟོད་པས་སྒྲམ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུལ་གཉན་པའི་སྐུ་མཇུན་
དུ་འདི་འདྲའི་དུ་ལྷམས་བྱས་སོང་བར་དབྱིངས་སྤེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བཤགས་པ་ཕུལ་བ་ལགས་པས་ཕྱགས་
བཟོད་པར་བཞེས་ཤིག་ཅེས་ཕྱག་བཙུལ་བས་དེར་བཀའ་གནད་ལ།

ཁོ་དེ་ཨ་ཁུ་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བཤགས་པ་བྱ་བའི་འོས་མིན། འདི་འདྲ་བྱུང་ན་ཁོ་བོ་སེམས་ཀྱང་ལྟག་
པར་དགའ་ཞིང་མགུ་བ་ཡིན་མོད། སློབ་དཔོན་པདྨ་ལ་ཁྱོད་ལས་དེད་གཏུང་ལུགས་མི་རྒྱུད་ཡང་རྒྱལ་སྤིང་
འཛིན་པས་དགོར་ནག་འདིས་བསྐྱབས་ནས་དད་པའི་མཆི་མ་འོང་དགའ་བར་འདུག་ལ། ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲ་
བྱུང་བ་དེ་ངེས་པར་ལས་སྐྱབ་དག་པའི་རྟགས་སུ་འདུག་པས་ཁྱོད་ལས་འདི་ཅམ་ཞིག་རེ་ཡང་ཆེ། དེད་ཀྱང་
སྤྲ་མེད་དུས་ཉིད་ནས་རང་གི་ཡབ་མེས་ཀྱི་གདན་ས་རྟ་མགོ་དཔོན་གནས་འདི་ཀ་བཟུང་སྟེ་སྐྱབ་པ་ཞིག་བྱེད་
པ་ཡིན་ན་དུས་ད་ཅམ་ལ་འགྲོ་དོན་གོང་མ་དག་ལ་མི་རྒྱུད་བ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་འདུག་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་དག་
དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྤིད་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སློབ་གཏོང་བར་མ་མོད་ཅིང་བཞག་འོས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་ལུགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྦྱོང་དགོས་སུ་བྱུང་བ་འདིའི་དབང་
ལས་ཆེ་འདིར་བདག་གཞན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་སློ་ལ་རྫོགས་པ་ཞིག་རང་མ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་
དམ་པའི་དགོངས་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་འགྱོད་པ་ཡང་གར་ཡོད། ཆོས་སྤིད་ཀྱི་ཁུར་འབྱེར་བ་འདི་ཡང་རང་
ཉིད་བྱས་པ་རྒྱུད་དུ་ཉིད་དུས་སྐབས་ནས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་ཆ་བ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་ནས་ག་ཅས་སྤྲས་
ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ནས་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་བློན་གྱིས་སྦྱོང་རྒྱལ་ལ་བསམས་ནས་ངལ་
བ་ཁུད་དུ་བསད་པའི་བསྟན་པའི་འཛིན་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་ཡང་དེ་ཅུག་ཡིན། ད་ལྟའི་མི་ལྟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་གཏུང་ཞིག་ཀྱང་འོང་བསམ་པ་ཡོད། དེ་ནས་རང་ཡང་ལོ་སྤྲིན་པ་བཅས་དཔེན་གནས་
འདིར་ཆོད་དང་སྐྱབ་པ་མཉམ་པ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ཡིན་ཡང་བསམ་ཆོད་ལག་ཏུ་ལོན་དགའ་བས་དེའི་ངེས་པ་ཡང་
ཅི་མཆིས་གསུང་བ་སོགས་སྤྲུགས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐེབས་སློ་གཞན་ཡང་མང་པོ་ཞིག་སྤུལ་བར་སྤྲང་
དོ། །

ས་འཛོལ་གནམ་གྱི་ཀ་བ་མངོན་མཐའི་མགུལ་ན་རབ་དཀར་སྤྲིན་གྱི་འཕྲེང་བའི་ལྗིང་ཁང་དུ། །འཁོར་ཡུག་
ལྷོན་ཤིང་སྒྲ་ཚོགས་འཁྲིགས་པའི་གསེབ་ན་གྱི་ཕྱུང་ལྷུས་བརྟེན་རི་དྲགས་ཅེ་བའི་གཞིར། །ཨིན་ཁྱི་ལའི་བྲག་
རི་བཙུགས་པའི་སྤྲང་ན་སྤྲོང་བའི་ཁང་པ་བཀོད་མཛེས་ཡིད་འོང་བ། །སྒྲ་ཚོགས་ལྷ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་
བཀྲ་དབང་པོའི་ཚོན་གྱིས་རབ་བརྒྱན་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ན། །དབེན་པའི་བདེ་བར་རབ་དཔྱེས་དྲང་སྤྲོང་

གི་ རྒྱུད་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་ཞུགས་པ་འདི། རྒྱལ་སྤྱི་དང་འཛམ་གླིང་གི་ལྷན་པ་མ་ཆགས་ཞེས། །
འདོད་ཆེན་སྒྲེ་པོའི་ཆོག་ལ་གདམས་པ་བཞིན། དེ་རྒྱུས་དེ་ནི་དེས་པར་དུ། རིང་པོའི་ལམ་ལ་གནས་
མིན་པར། ལུགས་གཉིས་དབང་སྒྱུར་པོ་བྱང་ཆེ། སྤངས་ནས་ཞི་བར་གཞོལ་བ་སྒྲུལ། བྱང་ཆོ་གཡའ་
མའི་བྱི་སྤྱོད་ལ། བཞུགས་ནས་ཞལ་འཕྱུར་སྒྲོལ་འོད་ཀྱིས། བསྐྱེད་མཆིད་བསེལ་ཟེར་འབྱེད་ཚུལ་དེ། །
སྤྱིང་གི་ཀྱུ་རྒྱའི་སྤྱབས་ན་གསལ། །

༡༡། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུད་དུ་ཕྱེབས་ཞོར་བྱ་གར་སྒྲུང་དང་ཨ་མུང་དགོན་པར་བརྒྱུད་དེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་
ཕྱེབས་ཚུལ་དང་དཔལ་ཕུག་ལྷ་ཁང་འདི་གསེར་གྱི་རྒྱུ་ཕྱིབས་བཟོ་བྲལ་བཅུགས་པ།
དེ་ནས་དབེན་གནས་དེར་ཡང་འབྱོན་པའི་མཐའ་མ་བཞིས་ནས་སྤྱར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱེབས། མི་རིང་
བར་ཞོར་བུའི་དུང་གི་ཕྱེབས་བསུ་བཞིན་གཞུང་དུ་བྱོན་པའི་ལམ་ཞོར་གྱི་གཟིགས་ཡུལ་ཙམ་དུ་བྱ་གར་སྒྲུང་དུ་
ཕྱེབས། དེར་སྤྱོན་འབྲུག་པ་ཀྱུན་ལེགས་ཀྱི་དགོན་ལུང་ཡང་འདུག་པ་དང་ལྷག་པར་གནས་འཁོར་ལོ་རྩེབས་
བརྒྱུད་ས་པར་འདབ་བརྒྱུད་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ས་འདིར་ཆོད་བ་འདུག་
གསུངས་ཕུགས་དགོས་པས་ཆོས་སྤྱོད་ཞིག་འདེབས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་གཏད་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྒྱུད་དུ་
ཕྱེབས།

སྤྱབས་དེར་ལྷང་རིའི་ཨ་མུང་དགོན་པར་ཡང་དཔོན་སློབ་རགས་བསྐྱུས་བཅས་ཕྱེབས་པ་གནང་། སང་ཡུལ་
གྱི་བདུད་རྩི་བསྐྱེད་པར་བྲག་ཕུག་སྒྲོའི་རི་རྩེར་ཕུག་པ་བྱོན་དེ་ལས་ཐིམ་གཞུང་གི་ཕུ་མདའ་པལ་ཆེར་གྱི་ཡུལ་
སྤྱོད་ས་རྣམས་སྤྱོད་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་གཟིགས་ཉམས་བདེ་བས་རིའི་ཆགས་ཚུལ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་ལྷག་
པར་གནས་ཁང་གི་བཀོད་པ་དག་ཕུགས་ལ་བབས་པ་བཅས་དགོས་བཞིན་པས་དགུང་ཞག་གཉིས་ཙམ་
བཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་རྒྱུད་དུ་ཕྱེབས་ནས་མི་རིང་བར་གདན་ས་ཆེན་པོར་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར། ལྷག་ཆོད་དཔལ་ཕུག་
གི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་དབུ་རྩེར་སྤྱོད་རྒྱུའི་གསེར་གྱི་རྒྱུ་ཕྱིབས་ཀྱི་བཟོ་བྲལ་ཡང་བཅུམ་པར་མཛད།

༡༢། དགུན་ཆེན་འཕྲིང་པོའི་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྐྱབ་ནས་ལས་ཆོན་བསྐྱོ་བཞག་སྐབས་སྤྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀུན་ལ་ངས་འབྱུང་བསྐྱལ་བ།

དེ་ནས་དངོས་པོ་ཤིང་གྱི་འོ་གསར་ཆོས་ཀྱི་དགུན་ཆེན་འཕྲིང་པོའི་བསྐྱབ་མཆོད་དང་བསྐྱབ་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་
ལས་མཆོན་བསྐྱོ་བཞག་གི་སྐབས་གོང་ས་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆའི་བཀའ་ཤོག་བཅའ་ཡིག་གི་རིམ་པ་རྣམས་
ལྷགས་བཤད་དུ་སྦྱལ་དུས་སྤྱན་གྱིས་ཆེར་མི་གཟིགས་པའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་བྱུང་བས་སྤྲོ་མ་མཁན་པོ་དང་དབུ་
མཛེད་བགྲོས་གཞོན་རྣམས་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རབ་འབྱམས་པ་རྣམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་ལྷན་
གན་གཞོན་གང་ཡང་རུང་བ་པལ་ཆེར་ནི་སྤྱན་ཆབ་འབྱེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སྤར་ཡིན་ན་ཆོགས་སུ་ལོ་
རྒྱུས་གནང་བ་དག་ལ་གསུང་གི་གདངས་ཁོལ་ཞིང་སྤྱན་ལ་འཛེབས་པའི་ངར་སྒྲ་རྒྱུང་མ་ནས་ཀྱང་གསལ་
བར་ཐོས་པ་ལ་དེ་སྐབས་ནས་གསུང་གི་སྒྲ་ཡང་ཆེར་ཞན་པ་གྱུར་ཅིང་། དབུ་སྒྲ་བྱུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དེ་
ཡང་སྒྲོ་ཆོ་ལེར་སོང་། ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཉ་རྒྱུས་ཆེན་བལྟ་བུ་ལ་སྒྲོས་རྒྱུ་རི་མོ་དག་གིས་མཆོན་པར་
གྱུར་པ་སོགས་སྤར་གྱི་སྤྱི་མཛེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་
སྤྱིགས་རྣམ་གཞག་གི་བསྐྱབ་སྟོན་ཞིབ་རྒྱུས་སུ་ཞུས་མཐར་། བསྐྱབ་པའི་རྩ་ལག་དམ་པ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤྱི་
འདི་སྤྱིགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱུས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་སྒྲོ་ན་ལམ་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་
མཐའ་རྟེན་བཅས་འདུས་སྤྱི་མཛེས་སུ་བཀའ་གནང་གི་མཐའ་མའི་ཚུལ་དུ་སྦྱལ་བར་མཛེད་དོ། འདལ་
ལྷན་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་པ་མཆོག་ཞབས་ནས། སྤྱིང་པོའི་བཀའ་འབྲས་འདུས་སྤྱི་མཆོར་ལྷུང་བས། །
རྣམ་གྲོལ་གསེར་གྱི་སྤྱི་མའི་རྒྱུར་སྤྱིན་པའི། འོན་འདི་ཐོས་པའི་རྣམ་པར་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་། འོན་གྱི་
རྟེན་གྱི་སྤྱིང་པོ་དེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་མཐོང་བས། རྣམ་འབྲལ་མེད་པའི་གཙུག་ལེན་གྱིས། །
ཤེས་ལྷན་སུ་ཡིས་སེམས་མི་གདུངས། འདི་ནས་མགོན་པོའི་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་མཆོད་བསྐྱོར་གྱི་དུས་
སོགས་ལ་སྐྱུ་ཁྱིའུ་ཤིང་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་གཏོར་འབུལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕུག་སྐབས་
སྒྲོ་བདེ་ཆེན་མོ་ཡང་ཆེར་འདེགས་མ་ཚུགས་པར་མཆོད་དཔོན་པས་ཕུག་གི་སྤྱི་ནས་སྒྲོར་བའི་ཞབས་སྤྱི་ཞུ་
དགོས་པ་སོགས་བྱུང་ཡང་ཕུགས་སྤྱིང་རུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏོར་གཤེགས་ཀྱི་སྤྱན་འདྲེན་སྤྱན་རག་གཏོར་འབུལ་
འདོད་གསོལ་བསྐྱབ་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤར་ལས་རྒྱུས་པར་གནང་། དེ་བཞིན་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་

༡༣༽ རྩུང་ལོར་བྱ་ནས་གཤན་སའི་དགེ་འདུན་པའི་ཀླུ་ར་གསུམ་བཞེངས།

३२३

འདུན་གྱི་ཚོགས་ཁང་ཀླན་དགའ་ར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་འདེབས་པའི་ལས་གྱི་གཞི་བཙུམས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་
ལས་འདི་ལྟར། གང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བརྒྱ་ལ་ཟན་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་སྤྲུགས་བཞིའི་དགོ་འདུན་ལ་
ཀླན་དགའ་ར་བ་འབྲུལ་ན་འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །གང་གིས་ཀླན་དགའ་ར་བ་དེ་ཉིད་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུག་ཏུ་
བཙུག་ན་དེ་བས་འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །གང་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་གནས་མལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱི་དང་
ཁྱི་དང་སྦྲན་ནང་ཚངས་ཅན་དང་ལུ་བ་དང་སྤྲས་དང་གོར་བུ་དག་ཕུལ་ན་དེ་བས་འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །གང་
གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་གཏན་གྱི་རྒྱུ་རིས་བཅད་དེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཆོད་སྦྱིན་འཇུགས་ན་དེ་བས་
འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དང་དགོས་པ་མཆོག་ལྟན་དུ་གཟིགས་པས། དགོ་འདུན་གྱི་
གནས་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་རིང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་ནས་བཏོག་པའི་ཀ་བ་ལྷ་བཙུང་དུག་གིས་ཁྲོན་
ཐོག་རིམ་པ་གཉིས་ལྟན་ཀ་སྤྲངས་ཀ་བ་དུག་དང་བཅས་པའི་ཤིང་བཙུགས་རྒྱས་པ་ཚོན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་
པར་བྱས་པ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་རྩོད་བཅལ་གྱི་བདེ་ལམ་ཡངས་པ་ནམ་ལྗོངས་ཀྱི་ཆོད་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་ལྟོ་
སྤྲུགས་སུ་བསིལ་བའི་གནས་ཁང་ཤིང་ཏུ་བཞུགས་ཉམས་སྟོབ་བཅས་བཀོད་པའི་བྱུང་པར་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་
སོགས་ཆོགས་མེད་དུ་བྱུང་པར་བགྱིས་ནས་གཟིགས་འབྲུལ་གྱི་སྐྱབས། བདག་གི་སྟོབ་དཔོན་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་དག་དབང་འབྲུག་པས་གྲལ་འགྲོས་འབེལ་གཏམ་གྱི་འཕྲོས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྒྱལ་
སྤྱི་དུས་དྲུག་ཉེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བྱུང་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བས་དབེན་པ་བསྐྱུགས་པའི་མདོའི་ལུང་གི་
འཕྲིང་བ་མང་པོ་ཞིག་ཞུས་སོང་བས་རྗེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཙམ་དགེས་པ་མ་བྱུང་བ་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཅུང་ཟད་
འཇུགས་པར་མཛོན། དེ་དུས་གོང་སའི་གཟིམ་རྒྱུད་རྟེན་པ་ཡང་བཤེགས་སྐྱབས་ཅིས་པ་སྤྱི་སྐྱབ་ལ་འབྲན་
པར་བཅོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་འབྲུག་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ལྟོ་བཅོས་བྱས། དེའི་ཐོག་མའི་ས་རྣམས་ཐོང་བུ་ལ་
བཀལ་ནས་བསྐྱལ་བས་དེ་འཕྲལ་དུ་ཐོང་བུའི་མིག་ཤོར་བས་ལྟོ་བཅོས་ཀྱི་འབྱུང་དུ་ཐུགས་ཆེས་པར་
མཛད། ལས་བྱེད་པའི་སྟོར་ཡང་བཙུན་ཅུ་རྣམས་དགོ་འདུན་གྱི་དགོར་ལ་ལྷག་པར་སྟོན་པ་མང་བར་འདུག་
པས་དེའི་སྐྱབ་སྟོང་ཡིན་གསུངས་རྒྱལ་སྐུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པས་དེ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་གནང་།

༡༥། སྤྱེལ་ལྷའི་ཆོས་བཅུ་ཉི་གསེལ་འདེབས་འབུམ་སྤེལ་སྐབས་ཞབས་བརྟན་གཏུང་འདེབས་ཕུལ་བ།
བར་ཆད་བརྒྱུག་པའི་མཚན་མ་གཟིགས་པ་དང་སྟོན་པའི་མཐོང་གྲོལ་ཐོག་ལྷ་ཙམ་པ་བཞེངས་སྐྱུའི་དགོངས་པ་
གཏུང་པ་དང་གདན་སའི་ཕྱོགས་ཕྱོན་པའི་མཐའ་མ།

དེ་ནས་དཔྱིད་ར་སྤྱེལ་ལྷའི་ཆོས་བཅུ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསེལ་འདེབས་འབུམ་སྤེལ་གནང་བའི་ཆོགས་དབུ་
ཐེབས། སྐབས་དེར་ཡབ་སྤྱེལ་པའི་སྤྱི་མི་པམ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱུ་མཆོའི་ཞལ་སྤེལ་དངོས་འབུལ་གྱི་མཚན་
སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཞབས་བརྟན་གསེལ་འདེབས་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར། སྤྱི་ཞིའི་སྤྱི་མ་
འཁོར་འདས་ཡོངས་གྱི་མགོན། ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་འགྲོལ་བཅུ་བའི་གཉིན། མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕུག་
དཔལ་ལྷན་དག་གི་དབང་། བསྐྱུན་འཛིན་རབ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་གསེལ་བ་འདེབས། ཞེས་ཆངས་པར་སྦྱོད་
པའི་རིག་འཛིན་འདུས་སྤེའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་གསེལ་བ་འདེབས་པར་མཛད་དོ། །
གང་གི་ཆེ་ཆུ་ཐོ་གཉིས་འདུས་གྱི་འབྲམ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ཤིང་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ལྟའི་དགའ་ཚལ་ལྟར་མཛོལ་པས་བསྐྱོར་བའི་ནེ་ཐང་ཡངས་
པོའི་གཞི་ལ་གུར་དཀར་གྱི་བཀོད་པས་བརྒྱན་པར་སོས་ཀའི་དུས་ཆོགས་ཁྲུས་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཐེབས་
སོ། ལྷ་གནས་ཆངས་པ་དབང་སྦྱར་གྱི། བཞུགས་མེད་ཁང་གི་བཀོད་པ་ལས། ལྷ་དུ་ཆེ་བའི་སྦྱིད་
ཚལ་དུ། རྒྱ་བྱས་བརྒྱན་པའི་ཁྲུས་གྱི་རིང་། དེར་ནི་དྲི་ཟེའི་ལྷ་མོ་ཡི། ཡང་འགྲོའི་སྤྱི་ཡིས་སྤྱན་བསྐྱུས་
ཏེ། བཀའ་སྟོན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དཔུང་། ཁང་པའི་ཁྲུ་བཞིན་དགའ་བས་ཞུགས། བཀའ་ཆེ་བླ་བ་
ལྟར་དཀར་བའི། ཤིན་ཏུ་མངོན་མཐོའི་གཉིས་འབྱུང་གིས། སྤྱི་ཞུགས་ས་ལ་འདུད་པའི་ཕུག་ ཡང་
ཡང་འཚལ་བའི་ངོ་མཚར་བསྟན། །

ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་མཚན་མའི་གུར་ཐུན་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་རྗེ་ཉིད་གྱི་སྤྱི་མཐུན་ན་མི་གདོང་སྤྱུག་ནག་ལ་མགོ་
རོག་པོ་དུང་གི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཆེ་རྒྱུ་གཟིམ་རྒྱུ་དུ་ཆུ་བའི་རྩོད་ཐུག་ནས་རབ་གསལ་གྱི་ངང་སྤྱིར་མགོ་བོས་
སྤེབས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལག་པ་འདོམ་འཇལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་གདང་གི་ཟུར་གཉིས་ནས་འཆང་བ་མིག་འབྱུ་
ཚུགས་སུ་ལྟ་བཞིག་འདུག་པ་གཟིགས་པས་ལྟའི་དག་སྤྱུགས་འདྲ་གནང་བས་ཀྱང་འགྲོར་མ་ཉན། སྤྱི་སྤྱང་
གི་ཕུར་པ་དེས་གདབ་པར་དགོངས་ཏེ་བཙལ་བས་མ་རྟེན་པས་སྤྱིར་ཐུགས་དམ་ཏིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཟིར་བས་

དེ་མ་ཐག་སྐད་དེ་ལོར་ཏེ་ཡལ་སོང་བ་གདོན་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བར་ཆད་མཛོད་སྤྲུལ་དུ་རྩྭ་པར་འདུག་སྟེ་མ་
ཚུགས་གསུངས། དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཡང་ཀ་རིང་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྱོན་དང་གསེར་དཔུལ་གྱི་རྒྱ་འབའ་
ཞིག་ལས་སྟོན་པ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་དང་མཉམ་པ་ཐོག་སོ་ལྷ་ཙམ་གྱི་ཆད་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་
བཞེངས་པའི་དགོངས་པ་གཏད་དོ། །

ཇི་ལྟར་སྟོན་དང་ཤིང་རྟ་དག །རེ་ཞིག་དུས་ཀྱི་བརྟན་པོ་ལྟར། །གཞན་དག་དབང་སྦྱར་གང་ཡིན་པའི། །
གནས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། །སྤྱི་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དྲི་ཟའི་གྲོང་
ཁྱེར་དང་མགལ་མེ་དང་འབབ་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་སྦྱུ་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཅེ་བ་བཞིན་དུ་མི་བརྟན་ཅིང་གཡོ་བའི་
མཚན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མའི་འཕྲེང་བས་རྩོགས་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་དེར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཛད་པ་མཐར་
ཕྱིན་པར་བགྱིས་ནས་ཕེབས་པར་སྟོགས་ཆེ་མའོངས་པའི་ཚུལ་མཛོད་པར་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་ར་
བའི་ལོགས་མཐིལ་གྱི་ཞལ་བ་སོགས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱི་པའི་འཇམ་པོ་དང་བཟབས་གདན་མཛེས་པར་བཤམས་
པ་ལ་མཁན་སྟོབ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སྤྱན་དྲངས་ནས་མང་སྟོལ་སྟོར་སྟེལ་ར་རྒྱབ་ཕུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་རྒྱ་
མཚོའི་བསྟོན་དབྱངས་བཅས་བཀྲ་ཤིས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་ལྷ་ཁང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་སྟོན་ཆེན་པོས་མཚོད་པ་དང་། ཆོས་སྤྱང་གི་ཆོགས་ལའང་བསྟན་པའི་
གཉེར་གཏད་ཀྱི་བསྐྱང་གསོ་སྟན་དར་མང་འགསོལ་བཅས་རྒྱས་པར་གནང་། ལྷག་པར་གོང་ས་མཆོག་གི་
སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་དྲུང་དུ་མཚོད་འབུལ་རྒྱས་པ་དང་བསྟན་པ་མཐའ་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་སོགས་
འདེབས་པར་མཛད་ནས་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་དབུ་ཅེ་ཆེན་མའི་རབ་གསལ་བྱུང་སྟོག་ནས་ཡུམ་སྤྲུལ་
རྣམས་ཀྱང་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་དང་བུལ་བའི་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པས་དར་དཀར་གྱི་གཡལ་མོ་ཡུན་རིང་དུ་གཡོབ་
པ་དག་ལ་ཆིབས་ཐོག་ནས་ཡང་ཡང་གཟིགས་པར་གནང་། དེར་གདན་སའི་སྟོགས་སུ་འབྱོན་པ་དང་
གཟིགས་ཡུལ་གྱི་མཐའ་མ་མཛད་དེ་ཐུགས་འཕྲེང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས་སོ། །

གང་ཡང་གནམ་བསྐྱོས་ནི་རྩིའི་ཁམས་ལས་མཛོན་འཐོན་ལེགས་བྱས་བྱེ་བའི་ཆ་ཀླན་ཡོངས་རྫོགས་པ། །
 ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་ཐབས་རྣམ་པར་དཀར་བའི་འོད་རིས་འཛུམ་པའི་བརྒྱབས་གཡོ་བ་གང་། །
 སྤྱིད་ཞིའི་མཁའ་ལ་ཀླན་རྩ་འཆར་བས་རྒྱལ་བསྟན་ཀླུ་མ་ལུས་རྒྱས་བྱེད་དེ་ཡི་མཐུས། །ཕན་དང་བདེ་བའི་
 སྤྱི་བསྐྱེད་ཀླན་དག་འཛོལ་སྐྱེད་དགའི་བྱང་བ་མཐའ་དག་བདེ་བར་ཅེན། །སྤྱི་བཞིའི་ལང་ཆོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་
 མའི་གར། །རིང་མཛའི་བསོད་ནམས་སྤྱན་གྱི་གཟིགས་ཡུལ་ལས། །འདའ་མེད་མེས་པོའི་དབང་ཐང་
 འདིར་ཅེ་བས། །ལྷ་རྒྱན་གདོང་བཞི་སྤྱུལ་པའང་ངལ་བ་ཅམ། །སྤྱིད་པའི་གདུང་འཕྲོག་སྤྱིང་རྩེའི་ཁླ་བ་
 འདིས། །ཆབ་འབངས་ཕན་བདེའི་འབྲི་ཤིང་ཆེར་དར་བའི། །བྲགས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་གྱི་མཐར་འགྲོ་
 བས། །གཞན་སྤེའི་དབང་ཕྱུག་ཆེ་རྣམས་སྤོན་པའི་གནས། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཉི་འོག་ལྟོ་ཕྱོགས་གྱི། །གདུལ་
 བྱ་འཛིན་མའི་ཆོད་མཐའ་འདི་ཅམ་ཞེས། །རྒྱལ་བསྟན་པསྤྱོད་དཔལ་གྱི་ཉིན་བྱེད་དེ། །ཆོས་ཉིད་དུས་གྱི་ལུབ་
 རིང་འཛིགས་ལ་ཉེ། །

༡༥། རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་འོག་བཀའ་སྤྱོད་པོ་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དེད་དུས་གྱི་གནས་རྩལ་མི་སེར་གྱི་སྤྱིད་
 སྤྱུག་བསྟན་པའི་ཞབས་རྟོག་སོགས་གང་ཐད་ནས་རྫོགས་ལྷན་ཅེ་དགའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པའི་དུས་དར་བ།
 གང་གི་ཆེ་ཕྱི་ནང་གི་བཀའ་སྤྱོད་རིམ་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱང་དད་པ་དང་ལྷན་པ་རྩེ་ལ་གུས་པ། ཅི་གསུང་ཆོད་
 མར་འཛིན་པས་བཀའ་གང་གནང་དང་དུ་ལེན་པ། དག་ཞིང་བསམ་པ་བཟང་ལ་ཆོས་ལ་དཀར་བ། བདག་
 ལ་ཕན་པ་དང་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་ཞུགས་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ། རྒྱ་རྩལ་དང་སྤྱོད་པས་གྱི་པ་རོལ་རྩ་སོན་
 པ། མཛའས་པ་དང་། གཟུགས་བྱད་མཛའས་པ་དང་། དཔའ་ཞིང་རྩལ་ཕོད་པ་དང་། དུལ་བ་དང་སྤོམ་
 པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་བཟོད་པས་བརྒྱན་པ། ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་དུ་མ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་དཔྱོད་རྣམ་
 པར་ཡངས་པའི་སྤོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ། ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་སྤྱང་མེད་པའི་བྱམས་པས་ཡང་དག་
 པར་སྤྱོད་བའབའའཞིག་གོ །དེ་ལྟར་དེའི་ཆོ་ལྟ་ཁ་བཞིའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱས་
 པ་དང་། བདེ་བ་དང་། འོ་ལེགས་པ་དང་། སྤྱོ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་བ། དེ་དག་ཀྱང་འཐབ་པ་
 དང་། འབྱེད་པ་དང་། ཅོད་པ་དང་། རང་ཁོན་ཞེ་འགས་གྱི་འབྲུག་པ་མེད་པར་མགོ་འོག་རྩ་ལུས་རྩྱུད་གྱི་

ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་དང་། ཡུལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཡམས་དང་རིམས་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་མུ་གེ་མེད་
པ། དཀར་ཕྱོགས་སུ་དགའ་བའི་ལྷ་ས་ཀྱང་དུས་དང་དུས་སུ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་ལེགས་པར་ཕབ་པས་འབྲས་སྤྲུ་
ལ་སོགས་པའི་འབྲུའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཡར་འཛེགས་གྱིས་ལྷག་པར་འཕེལ་ཆེ་
བར་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་མ་གྱི་ཡིད་དང་འབྲས་བྱུ་ཅན་གྱི་ལྗོན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དག་ཀྱང་སད་དང་
སེར་བའི་རྒྱུན་དང་བུལ་བས་མེད་ཀྱི་དང་འབྲས་བྱུས་ལྷག་པ་ལྷན་དགའ་ཚལ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། ཏྲ་དང་
བ་ལང་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཀུན་ཀྱང་རྒྱུ་བཞིན་གཤམ་འཕེལ་བ་དང་།

སྤྱིར་རང་གི་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲར་ཆགས་གནས་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱོགས་འཛིན་བསྟེན་བསྐྱེད་མེད་
པར་སྤྱོད་སྤྱག་ཆ་སྟོམས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ནང་སྒྲོར་གྱི་ཆོ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་ཁ་དྲག་ཤེ་མོང་ཡོད་དུ་
འཇུག་པ་དང་། སྒོན་གྱི་འབྲུལ་སྤྱད་ཀྱི་རིམ་པ་དག་ལ་ལྷག་པའི་དཔྱ་ཁལ་གསར་འགོལ་གྱི་རིགས་དང་
དཔོན་པོ་དག་གི་སྒྲོའི་དཔྱ་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མེད་ལྷ་ལག་གིས་མི་སེར་སྤྱོད་བའི་ལས་ཁུར་སོགས་གཏན་ནས་བྱེད་
དུ་མི་གནང་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་དག་ལ་ཡང་ཆད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། འཛོགས་པ་
དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ཁྲི་སྒྲན་དུ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེན་པ་ཅམ་ཡང་ཐུགས་
གྱིས་མི་བཟོད་པས་བཟིད་དུ་སྤྱུལ་བར་མི་གནང་ན་གསོད་པའི་ལས་སུ་སྤྱར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རན་
པའི་ཆད་པས་འཛེགས་པ་མེད་པར་དགེ་བརྟེན་གཙང་མའི་འབབ་སྟེགས་སུ་བདེ་བར་བག་ཡངས་སུ་ངལ་འཆོ་
བས་གནས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་སྤྱོད་པའི་གསོན་གཤིན་གྱི་དགེ་རྩལ་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་བརྒྱ་སྤྱོད་མང་པོ་གྲོགས་པ་དང་གཏོར་མ་འབུམ་སྤེར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རི་རྩེ་
དང་གྲོང་བར་དང་ལམ་གྱི་གཞི་རྣམས་སུ་འདྲ་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་མ་ཆིའི་དར་བརྒྱ་སྤྱག་མང་པོ་
འཕྱར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རི་རྒྱ་ཁྱང་བརྒྱ་བསྐྱམས་པ་སོགས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགེ་བའི་སྟོལ་དག་ཀྱང་
སྤྱར་བས་ཆེས་དར་བ་དང་། སྤྱོད་པོ་གཏོང་དྲག་པ་དང་ཁས་ཞན་ཉམ་རྒྱུད་བ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ་ལྷོ་གོས་ལ་

སོགས་པ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་བསྐྱེའ་བྱུང་གོས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱག་མཛོད་ནས་
བསྐྱེད་དང་རྒྱས་གྱི་ཁེ་ལེན་སོགས་མེད་པར་ཅི་བདེར་སྟོང་དུ་གནང་བ་དང་། གཞན་སྡེ་པ་རོལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་
དག་དང་ཡང་འཕྲིན་ཡིག་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཚུན་འགལ་འདྲུང་མི་འགྱུར་བའི་མདུན་ཆིངས་ལེགས་སྦྱར་
ཐབས་མཁས་གྱི་རིམ་པས་དུས་ནུས་གཞར་ཡང་དམག་དང་འཁྲུག་པའི་གཏམ་གྱི་སྒྲ་ཅུ་ཡང་གྲགས་པར་མ་
གྱུར་ན། གཞན་སྡེ་གཟར་དུས་ཟིངས་གྱི་བསྟོད་པའི་མཆོད་ཆེ་བསྐྱང་བ་སོགས་ཅི་ནས་མིན་དེ་ཐ་ན་གཞུང་
མཐའ་གང་དུའང་ཨར་རྒྱུ་ཆོམ་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་གཞོད་པ་ཅུ་ཡང་མེད་པར་སྟོ་
བོད་ཐམས་ཅད་ཞོད་འཇགས་བདེ་འཇམ་དུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གནས་སོ། །

མདོར་ན་དུས་སྐབས་དེའི་ཆོ་གདན་ས་པན་ཚུན་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་མཆོད་ཀྱི་ལྟ་དཔྱད་ལོར་འདུ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་
གཞན་ཡང་རང་རང་གི་ཡུལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་འདར་ནས་ཁྱེད་དབྱར་དགུན་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དགའ་
བ་དང་སྤྱིད་པའི་སྒྲུ་གར་གྱི་རོལ་ཅེད་རྣམས་ལ་དུས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་རྟག་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་དུས་འདའ་བ་སྟེ་
དཔེར་ན་ལྟའི་དབང་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཆོག་ས་རྣམས་ལྟའི་དགའ་ཆོལ་གྱི་
གཞིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཇི་ལྟར་ཅེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལོ་བཅུ་དང་བཅུ་ལྷག་སྟེད་ཀྱི་བར་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་ཇི་ལྟ་བུ་མ་ཉམས་པར་འཛིན་ཅིང་སྤྱོད་བས་ཉི་འོག་ཁ་བཞི་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་ཆེན་པོ་
འདི་ཉིད་བདེ་སྤྱིད་ལྟའི་ཡུལ་དང་མཉམ་པར་བཀོད་པའི་བཀའ་བློན་བསམ་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་
པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་དགའ་བར་གྱུར་ན་ནི། །ཆོ་རབས་གཉིས་ཀར་བདེ་བའི་ལམ་འདི་
 ཡིན། །རྒྱལ་པོས་སྟོད་བཞིན་དུ་ནི་འབངས་ཀྱང་སྟོད། །དེ་བས་ཆོས་བཞིན་ས་ལ་གནས་པར་སྟོབ། །
 ཅིས་དང་། དེ་ཡི་བཀའ་ཁྲིམས་ཆོས་དང་ཇེས་སུ་མ་བྱུང་། །སྤྱོད་ཆོས་མིན་ལམ་ནི་བསྐྱེད་པས་ནས་སུ། །
 མཐོང་རིས་ལམ་ནི་ཐོམ་སྐྱེས་རིམ་པ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་པན་པ་ཆོས་ལུན་དེ་མཐོང་ནས། །མི་རྣམས་སྦྱོང་
 བ་ཆོས་རྣམས་འབའ་ཞིག་སྟོད། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་དགའ། །གཞན་གྱི་ཆོས་ལ་གཞོད་བྱས་
 ཡོངས་མི་བཟོད། །ཅིས་དང་གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་བ་ཟང་ཡོན་ཏན་གཞིས། །སྤྱོད་པ་

ལུས་ལེགས་པར་སྦྱོང་བྱུང་པའི། །དགེ་བ་ཆེན་པོས་གཞོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ། །ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་
 ཆགས་མེད་ཟད་པར་བྱུང། །དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་བཞིན་མཐུན་པར་བདེ། །རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་ཆོས་
 ལ་གཞོལ་བར་བྱུང། །ས་གཞི་འབྲུ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་སྦྱེ་བར་བྱུང། །ཁུ་གཞི་ཁུ་གཙང་སྟོན་པོ་པརྒྱར་
 བཅས། །འགྲོ་བ་ནད་ཆེན་དག་གིས་མི་འདེབས་བྱུང། །སྟོན་རྣམས་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་བྱུང། །དུས་
 ཚིགས་དབང་གིས་བསེར་བྱའི་དད་ཀྱང་ལྡང་། །གཟའ་རྣམས་ལམ་ནི་བཟང་པོར་རྒྱ་བར་བྱུང། །གཞན་གྱི་
 དམག་གི་འཛིགས་པ་མེད་པར་བྱུང། །པན་ཚུན་གཞོན་དང་གནམ་གྱི་འཛིགས་པ་འང་མེད། །སྦྱོ་བོ་དེས་
 པར་ཆོས་སྦྱོང་དུལ་བྱུང་པས། །ཧྲོགས་ལྷན་བཞིན་དུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱུང། །ཅིས་སྦྱེས་པའི་རབས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། །དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ཉི་མ་ལྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདིར་ཡང་
 རྒྱལ་པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་འབངས་དང་བཀའ་བྲིམས་དང་དུས་ཚིགས་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་སྦྱོང་བཅུད་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གནས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཞིག་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་དུང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་དེ་ཡི་རིང་། །སྲིད་པའི་ཁམས་འདིར་
 འདུས་བྱས་དངོས་གང་མཆིས་པ་དེ་ཀུན་དེས་པར་མི་རྟག་སྟེ། །དེ་བས་ལས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་མཛེས་བའི་
 སྟོགས་རྣམས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་གི་བར། །ཡུན་རིང་དགའ་བས་འགྲོགས་པ་དག་ཀྱང་ནམ་ཞིག་
 འབྲལ་བར་བྱུང་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། །སྐད་ཅིག་གནས་པའི་ཡུན་ཡང་མ་ཆོར་བར། །སོ་སོར་བྱེས་པ་སྲིད་
 པའི་ཆོས་ཉིད་དེ། །ཧྲོགས་ལྷན་བདེ་བའི་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་ལ། །རྗེ་འབངས་འཁོར་བཅས་སྦྱོང་པའི་
 ཚུལ་དེ་ཡང་། །དེའི་ལོ་ལྷ་ཞག་སོགས་སྐད་ཅིག་མའི། །འབྲེང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རིམ་པར་འཛད་ཉེ་བས། །
 རྒྱལ་བས་འདུས་བྱས་མཐའ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཆོས། །མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཅིས་མི་
 འགྱུར། །མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་འདོད་
 པའི་རེ་སྐྱོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མཞེས་བྱ་བ་ལས། །ཡུ་རྒྱུན་གྱུ་རུའི་སྦྱབ་གནས་སྟག་ཆང་དཔལ་ཕུག་ཏུ་ལྷ་
 ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བཞེངས་ནས་ཉོར་གོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡོལ་
 ཐང་ཆོམ་དུབ་མའི་འགོ་བརྩམས་པ་དང་། །གདན་ས་གཞུང་གསུམ་དུ་བསྟན་འགྱུར་དང་སྟོགས་ཤར་ལུབ་

༼སྐུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ༽

རང་གཞན་སེམས་ཅན་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་ཉམས་དམན་པས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེལ་སྤྱོད་གྱིས་ཐེབས་ཚུལ་བསྟན་ནས་མི་རིང་བར་ནད་ཟིངས་ངན་པ་དེའི་རྒྱུ་དབང་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་དགའན་ལ་གཏད་ནས་རང་ཉིད་ཡབ་མེས་གོང་མ་དག་གི་བཞུགས་གནས་རྟེན་གཤམ་འཁྱོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇི་ལྟར་ཐེབས་ཚུལ་དང་། དེར་ཡང་བབྱང་བྱ་གཉིས་སྟོར་ཅམ་ཞིག་བཞུགས་ཏེ་གཞན་སྤྱོད་ཞིང་འདིའི་མཛད་འཕྲིན་མཐར་སོན་པས་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་ལས་གདུང་མཆོད་ཞུགས་འབུལ་གྱི་སྟོར་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་ནང་དུ་རྣམ་དཀར་དགོངས་ཚེགས་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་གཙོ་བོར་གོང་ས་གཞུང་ནས་དང་ཁྱད་པར་ལྷན་ཆེ་བཅུན་དུང་རང་གིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་ཚུལ་བཅས་མཐར་མའི་མཛད་པ་རགས་པ་ཆེ་ལོམ་ཅམ་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་སྟོར།

༡༽ སྐྱེལ་ལམས་ཉོག་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་དང་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བརྒྱན་གྲུབ་པའི་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་པ་དང་དག་ལྷན་ལ་ཡོན་ཏན་ལ་བཙོན་པ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་གསུང་བྱ་དང་ཆེ་རིན་པོ་ཆེས་ཆེ་སྤྱི་མའི་དོན་ལ་ཡོན་གསུངས་སྟན་དག་གཟིགས་པ་སོགས་ཐུགས་བྱུང་བའི་གསུང་བྱོན་པ། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཆིབས་རགས་ཏུང་བསྐྱས་བཅས་སྤྱོད་ཚུ་དཀར་པོར་ཐེབས། དེར་གྱི་བྱ་རྣམས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེལ་ལམས་ཅུང་ཟད་ཉོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དགྲུང་ཞག་གསུམ་ཅམ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་ཚུ་ཐེབས། གྱུ་རུ་མཆོན་བརྒྱུད་དང་གཙོ་བོ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གསེར་སྐྱེ་རྣམས་གྲུབ་པའི་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་པས་ཐུགས་ཀྱང་དགེས་པར་མཛད། ལྷག་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བརྒྱན་དེ་ཉིན་ཏུ་མཆོར་བ་དང་པད་ལྷ་སྟན་རྒྱུ་བཅས་པ་རྣམས་གཡུ་སྤྱང་ལས་གྲུབ་པ་མ་གྲངས་ལྔ་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་བཞི་བཅུའི་འགོང་དུ་སོང་བར་བྲགས། དེ་སྐབས་ཤིག་སངས་རྒྱལ་འཁྱུངས་རབས་ཐང་ཀ་རྣམས་བཞེངས་གྲུབ་རིམ་གྱིས་གཤམ་བུའི་མཐོངས་ཡིག་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་དག་བཞེས་ལ་འདྲི་དགོས་ཚུལ་གྱི་བཀའ་སྐྱེལ་གནང་འཕྲོར་ཞོར་བུས་དིང་སང་གཏན་སའི་འདུ་ཁང་དུ་འད་སྐྱེ་རབས་ཀྱི་རི་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཛད་ན་ཞུས་པས། འ་ཡོན་ར་བུ་བསམ་ཆོད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་བཞིག་དཀར་བའདྲ་གསུངས། གཞན་ཡང་དེ་སྟོན་དུ་དཔོན་སྟོབ་སྐྱེལ་སྐྱེལ་ཡང་སྐྱེ

གཞིགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་ཁོ་བོས་སྟོན་དངགས་ཚུལ་རྒྱགས་འབྲུལ་དུ་སོང་བས་གཟིགས་མ་ཐག་ཏེ་འབྱེད་
 འོག་ཅིག་གསུངས་དེར་བདག་གི་སྤྱི་བོར་ཕྱག་གི་འཁོར་ལོ་བཞག་ནས་ཁྱོད་ལས་སློབ་མཁན་ཞིག་འོང་བར་དུ་
 འདུག་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་སློབ་སྦྱངས་ལ་རྩོལ་བ་མཁན་པར་ནན་ཏན་བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་ཐེབས་ཀྱང་བདག་གིས་
 དེ་སྐབས་གསུང་དོན་འཆོལ་བར་མ་སྒྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་དཔོན་སློབ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་དེ་མ་ཐག་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྤྱར་
 ཏེ་ཁྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་འདི་འདྲའི་བཀའ་མི་གནང་བ་ཞུ་ཞུས་པས་དེ་དགོས་མེད་ཀྱི་ཅེད་མོའི་གཏམ་མིན་དོན་
 རང་ཡིན་གསུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་བདག་སྟོན་དངགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱངས་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་དུས་ཇི་ཉིད་ཀྱང་
 གསན་པར་བཞེད་དེ་གཞུང་བཤད་རྣམས་སྤྱི་གཞིགས་རང་དུ་གཏོང་དགོས་གསུང་བ་བཞིན་སློབ་དཔོན་དག་
 ལའེས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྟོན་དངགས་མེ་ལོང་གི་གཞུང་བཤད་རྣམས་རྒྱས་པར་ཕུལ་བར་མཛད་པ་ལས་
 ལེན་དང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ལེན་གཉིས་པ་ནས་དོན་གཞན་བཀོད་པའི་རྒྱན་ཡན་གྱི་གཞུང་བཤད་རྣམས་
 གསན་པར་གནང་།

དེ་སྐབས་རིན་སྤངས་པའི་འབྲེལ་ཆེན་དེ་ཡང་དུང་ཡིག་རྩི་རྩི་ལ་འཕྲལ་དུ་འདྲི་བར་སྤྱུལ་ནས་བདག་ལ་གནང་
 སྟེ་འདི་དིང་སང་དེད་རང་ལ་འཕྲོད་པ་བྱེད་དགོས། རས་ད་ལྟ་སྟོན་དངགས་ཀྱི་ལུང་བཤད་ཕྱན་ཆོགས་ཞིག་
 གསན་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ཆེ་ཕྱི་མར་ཞེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་འོང་བའི་རྟེན་འབྱུང་
 ཅིམ་དུ་དགོངས་ཚུལ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱི་བོ་དམ་པའི་ཆོས་སོ་སོར་ཐར་པའི་
 མདོ་ལ་གཅེས་སྤྱུས་སུ་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དག་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་རང་དུ་སྤྱོ་
 བའི་སློན་ལམ་འདེབས་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཐུགས་ཐེབས་པའི་འཕྲོས་ལས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བ་
 དང་།

ཡང་སོས་ཀ་ཁྱང་སྤེད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་གཞིས་འཕྲོན་པ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས། འ་ཡེ་ངའི་ཆབ་འབངས་འདི་ཆོ་
 ད་ལྟ་དག་ཀྱི་འཛོམས་པའི་ཉམས་ཞིག་འདུག་སྟེ་སྤྱད་ནས་ཅི་འབྱུར་ཆ་མེད་པས་ང་འདྲན་པའི་དུས་ཞིག་ནི་
 འོང་གསུང་བ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་ནང་གི་བཀའ་སློན་དག་ལ་དེད་ཞབས་མ་བརྟན་ན་བྱེད་ཆོས་བསྟན་པ་

འདི་ཚུལ་མཐུན་དུ་མ་ཉམས་པར་སྐྱོང་བ་ཞིག་དཀའ་བ་འདྲ་ཞེས་ཐེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཞབས་སྤྱོད་རྒྱུ་
བཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་འདི་དག་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ལུས་པ་འདུག་
གསུང་བ་སོགས་དེ་ལྟར་སྤྱི་རིམ་པ་མང་པོར་མ་འོངས་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་མངོན་པར་མཐུན་པའི་གསུང་
གི་གསང་བའི་ཐེབས་སྐྱོཅི་ཡང་ཞིག་སྤུལ་བ་ཕལ་ཆེར་ནི་སྐྱེ་ཆེད་འདུ་བྱེད་གཏོང་བས་རིང་པོར་མི་བཞུགས་
པའི་དོན་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲུང་རོ། །ཀྱེ་མ། འཛིན་ཏུ་སྐྱོག་གྱུར་དུས་གསུམ་དངོས་པོའི་ཆོས། །མ་ལུས་
མངོན་སུམ་གཟིགས་པའི་བཀའ་ཡི་ཆབ། །ཇི་ལྟར་སྤུལ་ཡང་མ་རིག་མཐུག་པོའི་གཉིད། །མ་སང་རང་
བཅས་མྱོངས་སྤྱུ་འཛོམས་འདིའི་ལས། །གང་ཆེ་བསོད་ནས་ཆེན་པོའི་གཟི་འོད་ཀྱིས། །བདེ་སྦྱིད་ཊོ་འཇམ་
སྤོལ་བའི་ཉིན་བྱེད་དེའང་། །དེ་ནི་མི་འདོད་མཁའ་སྒྲུང་ནག་པོ་ཡིས། །བསྐྱིབས་ནས་སུན་པའི་ཁང་བུར་
ཞུགས་ལ་ཉ། །

༢། སྐྱེ་མ་ལ་མཁའ་འགྲོ་བ་སྲུ་བ་སྒྲོག་གི་ཞབས་བརྟན་སྤུལ་བ་དང་སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ། གཞན་
 ཡང་དེ་གོང་ཙམ་ནས་མཚན་ལམ་རན་པ་ཡང་ཡང་གཟིགས་ཚུལ་ཡང་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། དེ་ནས་སྐྱེ་
 བབས་ཀྱང་ལྷི་བྱ་སོང་བས་རེ་ཞིག་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱར་བཞུགས་ཅིས་མཛད་ནས། དེར་མཁན་རིན་པོ་
 ཆེ་པ་དང་དཀར་ལྷན་གྱུ་བ། དཔོན་སློབ་སྤྱུལ་སྤྱ། ཝེར་བུའི་བྱང་། སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་
 འཕེལ། དབུ་མཛད་བགྲེས་གཞོན་གཉིས། ཆོས་རྩེ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་། དཔོན་སློབ་སྤུན་
 ཆོགས། བྱང་ཡིག་རྟ་མགྱིན་དབང་རྒྱལ། མཚན་ཉིད་པའི་སློབ་དཔོན་རབ་འབྲུམས་པ་རྣམས་
 གསུམ། དགོ་མཁེས་རག་དབང་འབྲུག་པ། སྤྱུལ་སྤྱེ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན། སློབ་བུའི་ཐ་རྒྱུད་བདག་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིམ་རྒྱུད་ནང་མར་དང་། དེ་བཞིན་འཕྲིན་ལས་ཕོ་བྲང་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གྲ་གན་
 བརྒྱ་སྟོར་ཙམ་དང་མཚན་ཉིད་མགྲངས་ལྟའི་སྤེལ་ཆོང་དང་གཞན་ཡང་ཕྱིའི་བཟོ་རིག་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་
 དང་ཆིབས་བཞོན་པའི་སྐྱེ་ཆེ་བྲག་རིམ་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་གྱི་དངོས་འབྲུལ་རྒྱ་མཚོའི་མཚོད་
 སྤྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་མཁའ་འགྲོ་བ་སྲུ་བ་སྒྲོག་གི་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་རྒྱས་པར་སྤུལ་བར་
 གནང་། དེའི་ཆོ་སྟན་དཀར་སྤུལ་ནས་སྐྱེ་བཞུགས་གྲུབ་བསྟན་སྤུག་འཕྲེང་སྤུག་ཏུ་བསྐྱམས་མ་ཐག་སྤུགས་

དམ་གྱི་ཐག་པ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཆད་ནས་ཕྱག་འཕྲེང་ཕྱོགས་སུ་འཐོར་བས་དེས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་མ་
 འབྲིག། །སྤར་ཡིན་ན་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ནམ་མཁལ་ཡང་འཇུགས་མདངས་དང་ལྷན་པ་མཁལ་གྱིན་
 རོམས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། དེའི་ཆོ་སྐྱུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་མཁལ་བར་མི་པོད་པའི་རེས་འབྱུང་སྐྱོ་
 འཁས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བས་རང་དབང་མེད་པར་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་
 རིམ་པ་རྣམས་གྲུབ་བསྟན་སྒྲིམ་མཁན་པོས་ཆངས་སྟོད་བྱང་སྟོང་བདེན་པའི་གསུང་གིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གྱི་
 བར་ཆད་ལས་རྒྱལ་ནས་སྐྱུ་ཆེའི་འཕྲིན་ལས་མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟོན་ལམ་བཟུ་འཁོར་གྱི་མཐའ་རྒྱ་བཅས་རྟེན་
 འབྱུང་གི་འཁོར་བཅེད་ཅི་ཡང་ཞིག་ཞུས་མཐར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། བྱེད་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་
 རྣམ་དག་གི་སྟོན་པ་བརྟན་བཞུགས་འདི་ལྟར་འབྱུལ་བ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་ཆོགས་སུ་གྱུར། ད་ལམ་དེད་
 ལ་ཡོང་དོན་མེད་པའི་ནད་གཞི་ཞིག་བྱུང་བས་ལའི་བབས་དང་བསྟན་ནས་དྲག་བསྐྱེད་ཀྱང་ཨོ་ཡོད་མི་
 འེས། ལྷག་པར་རིག་པ་འདི་ཡང་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱིང་ཉམས་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་པས་གྲིབ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཡང་འདྲ་ལ། སལ་ཆེར་མི་ལྷས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་པ་རོལ་པོའི་བྱང་སྟོན་ལས་ཀྱི་གཞོད་པར་ཡང་དོགས་
 པས། རེ་ཞིག་མཆོམས་དམ་པོ་ཞིག་མ་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་འདུག་པས་དེ་བསྟན་ནད་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དགོ་
 འདུན་གྱི་སྤེ་རྣམས་སྒྲིམ་མཁན་པོ་རང་ལ་སྤར་ནས་གཉེར་གཏད་པ་བཞིན་དུང་ཡང་དེ་ལས་མ་གཡོས་པའི་
 སྤྱིགས་རྣམ་གཞག་སོགས་གང་ས་ནས་བསྟན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་པན་པའི་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་པ་
 དང་། ཕྱིའི་འཛིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཀྱི་འགན་འཁུར་རྣམས་ནོར་བུ་དང་སྒྲིམ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་བྱེད་
 གསུམ་ལ་བཅོལ་ཡོད་པས་བྱེད་ཆོས་རང་འདོད་ཀྱི་བྱ་བར་མ་སོང་བའི་བྱང་སྟོང་གི་འཁར་བ་མདུན་བཅུགས་
 བྱས་ཁ་མཆུའི་གཙོད་འབྲུལ་གྱི་སྟོར་ཡང་བདེན་པ་གཡས་དང་བརྟན་པ་གཡོན་འཛིག་གི་ཆངས་ཐིག་བྱང་པོར་
 གདབ་པའི་དགོན་མཆོག་དཔང་བཞག་ལས་རང་གི་སྟོན་ཐོས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་གོང་བཤར་སོགས་གཏན་ནས་
 མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་ནད་བར་གསུམ་གང་ལ་ཡང་ཞི་དྲག་འཇམ་རྩུབ་རན་པའི་སྟོང་ལུགས་
 སོགས་བསྟན་པའི་འཛིན་སྟོང་གི་བསྐྱབ་སྟོན་མང་པོ་ཞིག་སྐུལ་བ་གནད་སྟེ་བཅད་རྒྱ་དམ་པོར་བཞུགས་
 སོ། །

༣། དངུང་བསྟན་མ་དངས་པར་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེར་ཐུན་ཁ་བཙུགས་པ་དང་སྐུ་རིམ་སྟན་བཙུགས་ལ་བཙུན་པ།
དེའི་ཆོ་སྟན་དངས་སྐུ་མ་སོང་བས་བཀའ་བློན་རྣམས་དང་། བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་མཁན་སྟོབ་དགོ་འདུན་གྱི་སྒྲེ
དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་གྲ་སྟོབ་ཡོན་བདག་སྟོབ་མོས་ཅན་བསྟན་པ་སྤྱིང་ལ་བཅངས་ཤིང་སེམས་པ་
རྣམས་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཅི་འདྲར་འབྲུར་སྟམ་བྱ་ངན་གྱི་ཁང་བྱར་ཞུགས་ལ། དེ་ལས་
གཞན་པ་ལམ་ཆེར་ནི་རང་རང་གི་སྟོབ་མོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་ལེགས་ཉེས་གྱི་རྣམ་པར་དཔྱད་
པའི་སྟོབ་དང་བྲལ་བས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཅམ་ཡང་ཤེས་པར་མི་འབྲུར་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཅི་
སྟོ་སེམས་པར་བྱེད་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞོལ་བ་འབའ་ཞིག་གོ།

ཇི་སྐད་དུ། མི་གང་ལ་ནི་བྱིམ་དཔལ་གནས། །དེ་ནི་ཀྱན་གྱིས་ཡོངས་བསྐྱེད་བྱ། །དེ་ཉམས་ན་ནི་ཀྱན་
ཉམས་ཏེ། །སྟེ་བ་ཆག་པས་ཕྱི་བས་རྣམས་བཞིན། །ཞེས་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེ་
ནས་རིག་པ་འཛིན་པ་འདུས་སྒྲེའི་ཆོགས་གྱིས་དགོངས་ཐུན་ལ་བརྟན་བཞུགས་གྱི་ཐུན་ཁ་ཡང་བཙུགས་
ཤིང་། ལྷག་པར་གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་མ་འབུམ་སྒྲེར་དང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྲུར་རྣམས་སྤྱི་སྟོབ་སུ་
ཡང་ཡང་སྟོག་པ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱང་སྟེ་དཔོན་སྟོབ་སྐུ་སྐུ་ཀྱང་སྟོབ་པོ་རོལ་པའི་གཉོར་བསྟོག་
དང་། མཁའ་འགོ་བསྟན་བསྟོག་གི་གདན་བཞུགས་སོགས་ཞབས་བརྟན་སྐུ་རིམ་གྱི་ཐབས་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་
ཤིང་འབུལ་བར་མཛད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་གསང་སྟགས་གསར་རྟེན་ས་སྐུ་རོར་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟེ་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཡང་མང་
སྟོལ་བྱུང་སྟེལ་དང་དངུལ་གྱི་དོང་ཅེའི་ལག་འབྱེད་སོགས་སྟུལ་ཏེ་རིམ་གྲོ་རྒྱ་བས་ཆེར་འབུངས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཐེད་ཐེམ་སྟེ་གོ་མོན་བུམ་ཐང་ཤར་ཕྱོགས་དར་དཀར་དགོན་ཡུལ་འབྲོག་གླིང་བཞི་སོགས་ཡུལ་གྲུ་སོ་
སེའི་ཆབ་འབངས་གྱི་གྲངས་དང་བསྟན་པའི་ཚུ་འབྱེད་བཟང་པོ་སྟུལ་བ་དང་མདོར་ན་ལྟོ་ཁ་བཞིའི་རྒྱལ་
ལམས་གྱི་ཁོལ་པོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ལ་ཚུ་འབྱེད་གྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅིང་ནད་གྱིས་མནར་བའི་ནད་པའི་རིགས་
རྣམས་ལ་ཡང་འཛོམས་བྱེད་པ་དག་བཏང་ནས་མར་རུས་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་ཅི་དགོས་སུ་སྐྱུར་བ་དེ་དག་ལ་སོགས་

པའི་མཆོད་སྦྱོར་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡང་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་འདི་ན་སྦྱོར་དཔུང་ལ་མཁས་པར་གྲགས་པ་
དག་ཀྱང་བཀུག་སྟེ་སྦྱང་དཔུང་གི་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཀྱང་འབུལ་བར་བགྱིས་སོ། །གཏན་དུ་
བདེ་བ་ཡང་ནི་སྤྲུལ་གྱི་ཡོད། །གཏན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་ཡོད། །མི་བདེ་མ་ཐོབ་པ་ཡང་སྤྲུལ་
གྱི་ཡོད། །ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་སྤྲུལ་གྱི་ཡོད། །འགྱུར་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་བདེ་སྤྱུག་སྟེ། །རྒྱ་
སྐར་འཁོར་ལོ་མཁའ་ལ་འཁོར་བ་བཞིན། །བདེ་བས་དགའ་མིན་སྤྱུག་པས་མི་དགའ་མེད། །མི་དབང་
རིགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

༥། གངས་རིའི་རྩོད་འཛིན་པ་འབྱོར་བའི་འབུལ་བ་དང་རྫོང་ཁ་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་རིམ་སྐྱབ་པ། ཡང་
སྐབས་དེར་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་རྩོད་འཛིན་ལུང་རྒྱལ་པོ་ཡང་སྐར་འབྱོར་བ་བཞིན་གཟིམ་འགག་ནས་
གསེར་དངུལ་གྱི་འབུལ་བ་རྣམས་སུལ། །ཞབས་བྱུང་ཅེས་སྐྱུ་གཞོགས་པ་དག་འདུན་ལྷན་གྱུ་བ་
དང་། འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱུ་བ་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བསྐྱོར་ལ་བྱོན། །ཡུམ་སྲས་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་གྱི་དངོས་
འབུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོང་ཁ་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རིམ་འབུལ་དུ་བྱེད་པས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་སྐྱུ་རིམ་གྱི་ཐབས་ལ་ཇི་ལྟར་འབྱུངས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་མཐུ་དམན་པས་
སྦྱོར་ནི་དུངས་སུ་མ་འདོད་དོ། །

ཀྱེ་མ་དཀྱིལ་འགྲོ་བའི་མིག་ །སྤྱང་བྱེད་ཉི་མ་རུབ་རིའི་ཅེར། །འཛེགས་ལ་དགའ་བས་འབྱུང་པོའི་བྲ། །རྒྱ་
བར་རིངས་པའི་གྲོས་ཀྱིས་བྲེལ། །གཞག་པ་ལ་ཡང་དཀར་བའི་མདངས། །བཟུང་བའི་རྒྱ་བ་ཀྱུ་ལུང་
དང་། །ལྷན་པའི་བཞིན་གྱིས་གསོ་བ་བཞིན། །དེ་ཡི་ལྷན་པ་བསངས་ལ་བརྩོན། །ཕལ་ཆེར་འབབ་ལྷན་
འགྲོས་སྦྱོང་པ། །དེ་ལ་མཛའ་དང་རང་བཞིན་གང་། །ལྷག་པའི་ལྷ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །རིམས་ལྷན་ས་
བཞིན་བྱེར་བ་མང་། །ཡུན་རིང་འཐམས་པའི་མཛའ་བ་ནི། །རྫོང་མི་བྱེད་མཐོ་རྣམས་ཀྱང་། །ཁྲེལ་
གཞུང་ལྷ་བའི་ལོ་ཙཱ་ན། །བརྩམས་ནས་མཛའ་བའི་ཐག་པ་གང་། །གཙོད་པའི་རལ་གྱི་འཛིན་ལ་
ཞུགས། །རེ་བ་བཀོད་པའི་རི་མོའི་རྒྱ། །བྱམ་པས་སྦྱིང་ནི་དམན་གྱུར་པ། །དེ་དག་དགུན་གྱི་ཆུ་ཡི་

སྤྱིར། །འགྲོགས་པའི་བྱང་ལོག་སྤྱོད་པར་གནས། །ཁྱེ་མ་ལོ་ཀའི་སྤྱོད་ཚུལ་འདི། །ཀླུ་སྐུ་ཡི་རོ་འཛིན་
བཞིན། །རྣམ་པར་གཡོ་བའི་རྣམ་ཏི། །འདི་ལ་སྤྱི་ཞིག་བག་པབ་རུས། །དེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་རྟག་བརྟགས་པས། །ཀླུ་རྩ་བདེ་སྟེར་གྲོགས་ཀྱི་མཆོག་ །དམ་པའི་ཆོས་ལ་
འཐམས་པར་རིགས། །འདི་ལས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན། །ཅི་དགུ་དཀའ་བ་མེད་པར་ནི། །དཔག་
བསམ་ཤིང་ལས་ལྷ་རྣམས་བཞིན། །སྤྱི་རེ་བ་རྫོགས་མི་འགྱུར། །

༥། དགོ་འདུན་གསོལ་ཐབ་གདན་སར་ཕེབས་པ་དང་དྲུང་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱུ་རིམ་རྟག་འགྲུས་སྤྱི་
གནད་བ་དང་བཟོ་རིག་པ་རྣམས་གདན་སར་ཕེབས་པ།
དེ་ནས་དབྱར་གྱི་དུས་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པར་འདས་ཏེ་སྟོན་གྱི་མཐར་བབས་པས་དགོ་འདུན་རྣམས་གདན་སར་
ཕེབས་པར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པར་ཕུལ་ནས་འདུས་སྡེའི་ཆོགས་རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་
སྤྱོད་བཞིན་པར་ཕེབས་པའི་ཐོག་མར་སྤྱིའི་བདེ་ཡངས་ནས་ཕྱག་དང་མཆུལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྟོན་ལམ་
གསོལ་འདེབས་དང་བཅས་པ་གནད་ནས་ཕེབས་པའི་ལམ་བར་དག་ནས་ཀྱང་རྗེའི་གཟིམ་ཁང་ཡང་ཡང་
མཇལ་ཡུལ་དུ་མཛད་དེ་ཐུགས་འཕྲེང་བཞིན་པས་ཕེབས་པའི་ཆོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གཟིམ་ཁང་ཟུར་ལྷོག་
ཆེན་མོའི་རབ་གསལ་ནས་དགོ་འདུན་རྣམས་སྐྱུ་ལུལ་ནས་མ་ཡོལ་གྱི་བར་ཐག་རིང་པོར་སོང་གི་བར་དུ་
ཐུགས་བརྩེ་བཞིན་པས་གཟིགས་པར་མཛད་དོ། །

དུས་ངན་སྤྱིགས་མ་ལུ་ཡི་ལྷན་པ་ཆེ། །མཐའ་དག་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཆེན་པོ་འདི། །དེ་མི་འདོད་ལས་
ཀྱི་རྒྱུང་འཚུབས་ཀྱིས། །གཞིལ་བར་ཉེ་བ་མ་ཆོར་འདོད་ལྷས་བསྐྱིགས། །གང་ཆོ་ཆེན་པོ་སལ་ཆེར་བྱ་ངན་
གྱིས། །མགོ་བོ་འཐོམས་ལ་གཞན་དག་སྟོ་གོས་ཀྱི། །འཇུག་པ་སྟོམ་གྱི་བ་ཐག་འཕྲུལ་འཁོར་བརྒྱ། །
སྟོགས་ཀྱན་བཀྱམ་པའི་ཐབས་ཚུལ་འབད་པས་ངལ། །ཤར་གཅིག་བྱིན་ནས་ཚུར་ལ་གཉིས་འགྲུགས་
རེད། །རྟེན་པས་རྟེན་པ་འཆོལ་སྤྱིར་བཏུང་བྱི་ །ཞགས་པ་རིང་དུ་རྒྱུང་བར་བྱེད་ཀྱན་ཀྱང་། །ཐེངས་
གཅིག་ཆད་པས་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་གཞུང་། །བཅད་ལ་ངོ་ཆའི་སྐྱད་པ་བསྐྱུངས་བྱེད་པའི། །མཛའ་བོ་

དེ་ཡང་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་། །དཔལ་ཐོབ་ཆེན་ངས་བྱས་པོ་སེང་ཞིང་། །བྱོད་ཐོབ་བྱུར་ཐག་གཞན་
མགོར་དགྱི་བྱེད་པའི། །ལྷོ་གཉིས་རྒྱུད་བྱེད་དིང་སང་མི་ཕལ་ཆེར། །འཕྱོན་མའི་བྱ་བཞིན་སྤྱི་ཡི་ཡིད་བརྟན་
ལུས། །དེ་དུས་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དགེ་བཤེས་སྤྱིན་པ་རབ་རྒྱལ། །འཆོ་མཛད་ཆེ་རིང་
བསམ་འབྲུག། ལྷ་སྤྱན་པ་ལྷུང་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ནི་སྤར་ནས་ཞབས་སྤྱིར་འབྲེལ་མེད་དུ་སྐྱུ་རིམ་འབྲུལ་
བཞིན་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱིན་དུག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ནས་དྲུང་ཡིག་རྟ་མགིན་དབང་རྒྱལ། དགེ་བཤེས་
བསོད་ནམས། བདག་དག་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་འོ་སྐྱུ་རིམ་བསྟེན་སྐྱབ་ཀྱི་མཚམས་ལ་ཞུགས། བཟོ་རིག་
པའི་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་མགོན་གཉེར་འབྲུག་རབ་རྒྱལ་གྱིས་སྐྱོང་སྟེ་གདན་སར་ཐེབས་སོ། །

༦། ལྷ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཆོག་གས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་བྱུང་ཚུལ།

གང་གི་ཆེ་བྱང་སྤོང་ཆེན་པོའི་ལུང་བསྟན་གྱི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར། །ཤིང་སྐྱོ་ཆོག་སྐྱོ་བའི་ནགས་
ཁོད་ན། །བྱ་ཆེ་དགུ་འདུ་བའི་དཔག་བསམ་ཞིག། །དེ་འདབ་ལོའི་ཕང་ཕུང་གཡོགས་གཡོགས་ནས། །
འབངས་རི་དྲགས་འདོད་པའི་འབྲས་མ་སྤྲིན། །ཁོ་སྤང་ཆེན་མོས་པའི་དྲེགས་རམ་གྱིས། །ཤིང་རྩ་བ་
དྲུངས་ནས་འབྲིན་གཟས་ཀྱང་། །མིག་ཉི་མར་ལོང་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས། །ལྷོན་བརྟན་པའི་བྱུང་སྐྱུ་ལྟ་
རྣམས་དགོད། །སྤང་ས་འོག་འཁུན་པའི་དུར་སྐྱ་དེས། །ས་ནགས་གསེབ་དོག་མོ་གཡོ་འདོད་ཀྱང་། །
གཞན་བྱ་སྐྱག་འབོད་པའི་གཡལ་བ་དར་གྱིས། །མིག་ལྟོ་ཆོལ་འདུ་ན་རི་ལྟར་སེམས། །ལག་སྤྱོགས་བརྩར་
གཡོབ་པའི་སོར་རྩེ་ལས། །མེ་འབར་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་འཆོག། །སོར་བྱང་མགོང་འབྲབ་པའི་བྱོ་
གར་གྱིས། །སྤྱན་ལུ་བྱུག་བཟང་མོ་སྐྱུར་བོས་ལ། །ཤིང་ལྷུག་སྤྱན་སྐྱོ་བའི་ཆར་ཕབ་ན། །སྤྱིར་གངས་ཅན་
བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་རྒྱས། །སྐོས་ལྟོ་ནགས་བརྟན་བྱའི་བསམ་དགུ་འབྲུག། །ཅེས་པ་དང་།

ཡང་བོད་ཡུལ་གྱི་ཤར་དྲགས་ལ་སྤྱམ་པའི་སྤྱལ་སྐྱུ་བཟང་པོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་
སྤང་ལ་བྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་ལས་ཀྱང་། །རྟན་སྤྱིང་བཞིའི་འགྲོ་བའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག། །ཕག་ལོ་ས་ག་ལྷ་
བའི་བཅོ་ལྔ་རུ། །སྐྱབས་ཤིག་སྐྱབས་ཤིག་མཆོད་རྟེན་ཨོ་འབྲུག་ན། །འབྲུག་ན་རྒྱ་གར་ལྟོ་སྤྱོགས་དབང་དུ་
འདུས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གས་སུ་བཅད་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་ལ་

དགོངས་ཏེ་འཕུལ་མར་སྐྱུ་ཞབས་སུ་འབུལ་བའི་པོ་ཏྲ་བ་མངགས་འདུག་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་བསོད་ནམས་
 གྱི་སྟོབས་དམན་པས་དུས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་མ་ཚུགས་པར་འབྱུངས་པ་ཕྱིས་ནས་སྒྲ་མ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་
 ཕྱག་ནས་བརྒྱུད་དེ་མེད་སྤྱན་སྤར་ཡང་འབུལ་བར་བགྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་དུས་ཀྱི་སྤྱ་ལོ་ཅམ་ནས་མ་བན་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ལམ་དུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་ལུང་བསྟན་ལས། ལྷོ་ནགས་མའི་ལྷོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ན། །
 སྟོབས་དྲེགས་པའི་མཐུ་ལྷན་སྟག་སང་འབྱུག །བར་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུམས་ན་ལེགས། །དེ་མ་འབྱུབ་
 ཉི་མཱ་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱིབས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་བསྟན་འགྲོའི་དུས་ཀྱི་འབྱུར་ལྷོག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་
 མཁའ་འགོ་ཆོས་སྤྱང་གི་ཆོགས་ཀྱང་མ་བཟོད་པའི་ལུང་བསྟན་གྱི་བདེ་ཆོག་ཀྱང་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་བར་གྱུར་
 མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་སྟོས་ཀྱི་ལས་ལ་བཅོས་སུ་མེད་པས་སྟིགས་མ་ལཱའི་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པར་གྱུར་
 ཏོ། །གང་ཞིག་ཇིང་བྱུར་འཆར་བའི་རྒྱ་གཟུགས་ལ། །དངོས་འཛིན་མཚན་མོའི་མགོན་པོ་འདིར་ལྷང་
 བ། །འཛིག་རྟེན་སྟོངས་སྟུང་དེ་འབྱིན་ངལ་བསྐྱབ་པའི། །སྤྱེའུའི་སྟོ་གོས་ཇི་བཞིན་འདིར་ཡང་སྤང་། །ཇི་
 ལྟར་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་འབྱེད་པའི། །སྟོ་གོས་དགེ་བའི་སྤྱ་ལྷེ་མེད་གྱུར་ན། །སྟོབས་དང་ལང་ཆོའི་
 མཛེས་ཆོས་ཕུན་ཆོགས་ཀྱང་། །ཆབ་རྒྱུའི་གསེར་མིག་ཉིད་དང་ཅི་མི་མཚུངས། །བསྟན་ལུས་གཅིག་གི་
 ཁོངས་སུ་གནས་ན་ཡང་། །བསམ་པའི་མགྱིན་པ་ཐ་དད་གྱུར་དེ་ཡིས། །བདུད་ཅིའི་ཟས་ལན་དུག་གིས་
 གཞལ་བའི་སྒོ། །གང་ལ་བྱུང་བ་མི་མཁས་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཆགས་སྤང་ཆོག་གི་མེ་ལྷེ་རྣོན་པོ་དེ། །
 གང་གི་སྤྱི་འཛིན་ལུང་བྱུར་ཞུགས་པའི་མོད། །བཟོད་ལ་གོ་མས་པར་མ་གྱུར་སྐྱེས་བུའི་སྟིང་། །འཆོག་ནས་
 ལྷོ་བར་མི་འབྱུར་སུ་ཞིག་ཡོད། །

༡། ལྷན་བབས་ལྷི་བས་སྐྱམ་དུན་མི་གཞན་མ་བཅུ་གས་པའི་སྐབས་གཞན་སྡེའི་དབྱང་ཚོགས་རྩེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྡེར་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་ཐུགས་བཞེད་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤིང་སྒོས་བཏང་བ།
 དེ་ལྟར་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུན་གཞི་བབས་ལྷི་བའི་དབང་གིས་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་ལ་ཆེར་ཡང་མཇལ་བར་མ་གྱུར་
 པས་དེའི་ཚེ་སྐྱུ་བཞུགས་པ་དང་མ་བཞུགས་པའི་ཅལ་སྒྲོག་གི་གཏམ་ས་རོལ་པོའི་བྱང་གྱི་མ་མོའི་དལ་ཁ་
 བབས་པ་ལྟ་བུའི་སྡེར་བཟོད་ཅི་ཡང་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་མི་རིང་པར་སྤྲིན་རྒྱལ་ཁྲི་བའི་དམར་ཕྱོགས་

གྱི་དགའ་བ་གཉིས་པའི་རིམ་གྱི་གུང་ཐུན་ཅམ་ན་རྗེ་ཉིད་གྱིས་པ་རོལ་པའི་བྱེད་ལས་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དག་མཛོན་
 པར་མཁུན་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་འགའ་ཞིག་ཐེབས་པའི་དེ་མ་ཐག་པོ་ཉ་བས་སྟེབས། སང་སྤྱ་ཆར་
 དཔུང་གིས་རྫོང་བསྐོར་ནས་འབྲུ་བ་ལས་ནང་དུ་འཇུག་མ་རུས་པར་ཐར་ཐོར་དུ་ལུས་ཀྱང་རྗེ་ཉིད་གྱི་བཀའ་
 བཅེངས་ཏེ་དེ་དག་ལ་འད་གཞོད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཀྱེ་མ་དེ་ཅི་ཆ་བ་ལ་བཀའ་གྱི། རི་ཐང་མཚམས་འདིར་
 བསྟན་པའི་སྟོག་འཛོམས་སྟུན། སྤྱོད་བར་རུས་པའི་སྟོ་ལྷན་ལྷག་བསམ་ཅན། སྒྲ་སྟན་དེ་འདྲ་སྤྱད་པ་འདིར་
 མཆིས་སམ། རྟེན་མོད་གྱི་བསྟན་གཤེད་རང་བཞིན་གྱི། བསེལ་བྱེད་སྟོན་མོའི་མཆོ་ལ་ཆ་བའི་མེ། །
 འབར་བར་གྱུར་ལ་དེ་བསད་སྤྱད་པའི་རྒྱ། རྒྱ་གཞན་བཅའ་བའི་ཐབས་ཚུལ་སུ་ཡིས་ཤེས། །

གང་གི་ཆེ་རྗེ་ཉིད་གྱི་ཐུགས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་ལ་མ་ཆེན་པོ་འབྱིན་པའི་གཤམ་ལ་ཉེ་བར་ཐུག་
 པའི་དུས་འདིར། མ་ལ་བདག་གིས་ཅི་ནས་གཡུལ་གྱི་སྤྱོད་བའི་ཐབས་འཕྲུལ་གྱི་སྟོ་དག་སྟོ་ཆེན་པོར་
 གཏོགས་པའི་སྟོན་པོ་རྣམས་ལ་ཅི་དགར་བཅུད་དུ་སྦྱུལ་ན་དེས་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་པ་རོལ་གྱི་སྟེ་རྣམས་གཞོམ་
 པར་འབྱུར་བའི་མཐུ་དག་ཡོད་དུ་ཟེན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་རང་གཞན་གྱི་འཁོར་
 འབངས་མང་པའི་སྟོག་ལ་གཞོད་པར་འབྱུར་བའི་བྱ་བ་ལྟ་ཞོག། ལུས་སེམས་ལ་སྦྱག་བསྟུལ་གྱིས་ཉེན་པ་
 ཅམ་ཡང་བཟོད་པར་དགའ་བས་དེ་ཅི་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱད་གྱི་བྱ་བ་སྟོས་བཏང་ནས་སྤྱོས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་དུས་ལ་བབ་པོ་སྟུམ་དགོངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རབས་ལས། མི་རྣམས་ཆོས་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ལོར་དང་དཔུང་གིས་མིན། །
 ཆོས་གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་གྱིས་འབྱོར་བས་མིན། ཆོས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཤིན་དགའ་བར་འབྱུར། །
 ཆོས་རྣམས་ཆོས་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ལོར་དང་དཔུང་གིས་མིན། ཞེས་དང་། ལྟ་དབང་ཕྱིར་ཡང་རོ་ཆ་
 ཐོར་ནས་ནི། ཡིད་ལ་ཆོས་དཔལ་འགལ་བར་བྱེད་པ་བས། སྟོ་མོའི་སྟོན་ཐོགས་གོས་ངན་སྟོན་ནས་
 ནི། རྟེན་ཡི་ཁྱིམ་དུ་འབྱོར་པ་མཐོང་ཡང་སྒྲ། ཁྱིས་པ་རྣམས་ནི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་ལ། བརྟེན་ནས་རང་
 གི་ཆོས་ལམ་འདོར་བར་བྱེད། རྟེན་ཐུབ་ཐོས་དང་ཤེས་པའི་ནོར་ལྷན་གྱི། རྟེན་བ་རྣམས་ནི་འཕྲོངས་

ཀྲང་མི་འབྱུར་རོ། །ཡང་། བསམ་པ་དག་བརྒྱལ་གྱི་ཐུགས་དག་ནི། །གཞི་དཔར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྤྲིང་
 རྒྱུས། །དྲག་པོ་འབྱུར་པ་ལ་ཡང་འདབ་ལྟར་གཉེན། །ཞེ་སྤང་ཆ་བས་གདུངས་ལ་ཞིན་ཏུ་བསིལ། །
 ཞེས་དང་། །ལེགས་སྤྱོད་ཆོས་ནི་སྤྱད་པར་བྱ། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་མི་བྱ། །འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་
 ཏུ། །ཆོས་སྤྱོད་བདེ་ལ་བརྟེན་པར་འབྱུར། །གཞན་ཡང་། །གཞན་དོན་ལས་ལ་མ་བྱུ་མེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་
 བསམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །དངོས་སམ་འོན་ཏེ་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་གཞན་མི་བསམ། །
 ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལམ་ལ་གནས་པའི་སློན་ལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དགོས་
 པའི་ལུང་དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་རབ་ཏུ་དགོངས་པ་དང་།

༥། རྒྱུ་ལྷ་སྐུ་འཛིན་བཀའ་ཁ་ལོ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་སྤྱད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་དང་བཅས་རྒྱལ་
 སྤྱིད་དུང་ཡུམ་སྐུ་ལ་གནང་སྟེ་རྣམ་བྱོས་པར་བརྩམས་ཀྱང་གསང་ཤོར་ནས་མ་ཐར་བར་ལུས་པ།
 ལྷག་པར་ཡང་དབྱེ་ལ་མ་འཇིགས་ཀྱང་གཉེན་ལ་སྒྱུར་བའི་དཔེ་བཞིན་བཀའ་ཁ་ལོ་པ་དག་ལ་ཡང་དོན་གྱི་
 ཕེབས་སློབ་འདི་ལྟར། དེད་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་མི་བྱེད་བསམ་པ་ཞིག་མིན་
 བཤད་། དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱི་པ་སྒྲོའི་བཀའ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ལོར་
 ཐབས་ནས་ཡང་མི་འདུག་པར་བརྟེན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་མཆོན་སྟན་པར་བྲགས་པ་འདི་
 རས་སུ་བོར་བར་མ་མེད་པས། རྒྱལ་བའི་གདུང་གསོལ་གྱི་བསྟན་འཛིན་སྐུ་པའི་སྤྱི་ཞིག་མ་ཕེབས་ཀྱི་བར་
 དུ་རང་ཉིད་སློབ་གསུམ་ངལ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་བས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འདུག་གི་སློན་ལ་བསྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྤྱོད་སྟེ་ལ་གསུམ་སོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐབས་སུ་ཅི་འབྱུར་བྱས་པ་མ་གཏོགས་འདོད་པ་ལ་
 རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རང་གི་ཞེ་འདོད་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འཁྱོད་དུ་བྱ་རྒྱ་སྐུ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་
 ཡིན། དེ་ཆར་ཡུམ་སྐུ་རང་གིས་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་བསྟན་པའི་འཛིན་སྤྱོད་རྩི་ཐོགས་ཞིང་ཐུགས་
 འགན་བཞེས་པར་སློབ་འདུག་ན། ཐུགས་ཀྱི་ངེས་པ་ཆ་མ་འཆོལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱི་ཕྱིས་འབྲུལ་བྱས་
 ཆོག། །དེད་ཀྱང་ན་སོ་སྤྱིན་པར་མ་ཟད་ནད་བབས་ཀྱང་གཞི་ཆེ་བསྟན་འདུས་ཁམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ལྷོགས་
 འདུག་པས། །རང་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་རྟ་མགོ་རི་ཁྲོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་

སྤྱུལ་དང་གོང་ས་སྤེལ་པའི་ཞུ་ཆོག་འདི་ལྟར། ད་ལམ་ནང་སློན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་མ་རངས་པས་སྦྱར་བ་འདི་མ་
བྱེད་ཀ་མེད་དུ་སོང་བ་མ་གཏོགས། གཞན་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་དུང་ཡབ་སྤྱུལ་དང་དབྱེར་མེད་གྲུང་དཀར་གྱི་
ཏོག་སྦྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་ཁ་བཞི་ལྟའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱབས་མགོན་ལགས་པས་ད་དུང་སྤྱུལ་བཞིན་
གདན་སར་ཕེབས་པའི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་ཞེས་བསྟན་པ་སྦྱི་མཆོད་དུ་འཛོག་ཆེ་བའི་ལུགས་
ཀྱི་ཞུ་འབུལ་དང་།

ལྷག་པར་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེད་སྤྱོད་བ་རྣམས་དང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་ཀྱིས་
གཏོང་བར་མ་མཛད་པར་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུལ་གདན་ས་རང་དུ་ཕེབས་པ་མཛད་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཞུ་བ་ནན་ཆེར་
འབུལ་བར་བཀྱིད་མོད། འོན་ཀྱང་སྦྱ་སྦྱོན་གྱིས་གཅོས་པའི་སྤྱོད་དུ་ནང་རྒྱུན་དཔལ་དེས་ཐུགས་ལྷག་པར་
གདུངས་པས་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པར་འཕྲལ་དུ་རྟ་མགོར་ཕེབས་པའི་དགོངས་པ་གཏད་ཟིན་པས། དེར་
གཞུང་ནས་མི་རིང་བར་ཞབས་དུང་ལུ་མ་མཆོ་སྦྱིས་ངོ་ཇི་བསྟན་པའི་གཅོ་བོར་མངའ་གསོལ་གྱི་བྱི་སྟོན་གནང་
སོང་ངོ་། །

༡༠༧ ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལོ་ངོ་བཙུའི་བར་དུ་ལྷོ་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་དགྲུང་དང་མཉམ་པར་
མཛད་དེ་དད་པས་འདུས་པ་རྣམས་ལ་མཐའ་མའི་མཛལ་ཁ་གནང་ནས་རི་ཁྲོད་དུ་ཕེབས་པར་མཛད་པ།
འདི་ན་བསྟན་ལ་གཅེས་འཛིན་ཆེན་པོ་འགའ། ཆོགས་ནས་ངོ་སྤྱོད་འབྲས་ལ་རིན་ཆེན་དུ། མཛོན་བསྟོད་
རྒྱལ་མཆོན་རྩེར་མཆོད་དེ་ལྟ་ནའང་། འདུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ལས་འདོད་འབྱུང་ཅི། མི་རིགས་མི་
རིགས་ཉིད་དུ་མ་འཚལ་བས། རྣམ་དཔྱོད་རྣམ་དཔྱོད་རྩལ་ལས་བརྒལ་གྱུར་པས། ལུན་པའི་ལུན་པར་
ཞུགས་ནས་ལྟ་ཉམས་ཀྱང་། གསལ་བ་གསལ་བའི་ཉི་མར་རྒྱུ་འདི་མཆོར། ལྟར་བཅས་སྦྱོ་བའི་མདུན་
སར་གཡར་ཆའི་ལས། འབའ་ཞིག་བསྒྲིབ་ལ་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་སྤྱེམས་པ། ཞང་པོ་ས་འོག་འཆིང་བའི་
ཁྲེལ་འདས་ལས། ཁ་གསུམ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་འཇུག་ཡིན། དེ་ནས་སྦྱ་ཆས་བསྐྱམས་འོས་ཀྱི་
རིགས་རྣམས་འཆགས་སུ་བཀྱིས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཛལ་ཁ་གནང་ནས་ཕེབས་པར་

ཐུགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལས། སྐྱེ་བ་གང་ཡོད་མཐའ་ནི་འཆི་བ་སྟེ། །འདུ་བ་གང་ཡོད་དེ་
 བྱི་འབྲུལ་བར་འབྱུང་། །བསགས་པའི་ལོངས་སྟོང་དེ་ནི་འཛད་པའི་མཐའ། །མཐོ་ཞིང་དར་བའང་མི་རྟག་
 སྟེང་པའི་མཐའ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་བསྐྱེད་འདིད་ཅོམ། །ཆེད་དུ་དགའ་བའི་འཇིག་རྟེན་བདེ་
 བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། །སྤྱིར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་སྟུག་བསྐྱེད་ལྟར་པོར་འབྱུང་། །ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་དེའི་ཆོ་དགོ་
 བའི་ལུས་གཉེན་རབ་འབྲུམས་པ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་བླ་སྟོབ་སྦྱིན་བདག་བསམ་ཤེས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རྗེ་རིན་པོ་གདན་ས་ནས་རི་བོའི་དུ་མེབས་པའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་
 བྱུང་ཏོ། །འདུས་མཐའ་བྲལ་བའི་ཆོས་འདི་བདེན་མོད་ཀྱང་། །མཇུག་བར་དགའ་བའི་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་
 དང་། །གཏན་བྲལ་སོ་སོར་གྱེས་པའི་སྤྲང་ཚུལ་འདིའི། །སྟུག་བསྐྱེད་བསམས་ཆོ་དམུལ་བའང་མིང་ཅོམ་
 མོ། །

དེ་ལྟར་དྲག་པོ་ལྷགས་སྒྲེལ་གྱི་ལོ་ནས་དངོས་པོ་ཤིང་ཁྱིའི་བར་བབྱང་བྱ་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
 ལྷགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཛིན་པས་ཉི་ཤོག་ཁ་བཞི་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཕན་བདེ་ལ་
 བཀོད་པར་མ་ཟད། སྐབས་དེར་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཕལ་
 ཆེར་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་བརྟེན་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པལླའི་ལུང་བསྟན་གྱིས་གསལ་བར་ཞེས་པ་
 དང་། ལྷག་ཏུ་ཉི་བར་ནང་རྒྱུ་རན་པ་འདྲིའི་དུས་སུ་བསྟན་པ་གཅིག་ལ་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་དབྱེ་
 བས་ཁ་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་ཆགས་སྤང་གི་དབང་དུ་བཏང་ན་བདག་གཞན་གཉིས་སྤང་གི་ཡོ་ལངས་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུ་འབྱུང་། དེར་རང་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་སྒོམ་བཏང་ནས་བསྟན་སྤྱིད་སྤྱིའི་བདེ་སྤྱིད་ལ་ངེས་པར་ཕན་པའི་
 ཐབས་སུ་ཅི་འབྱུང་གྱི་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞེས་ཏེ་རང་ཉིད་བསྟན་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ཟུང་དུ་གཟུར་ནས་
 གཞན་དག་ཅི་དགར་བཞུད་དུ་བཅུག་པས་ནང་འབྲུག་རན་པའི་བརྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་རང་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་འཆམ་དུ་ཞི་
 བར་མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་བཀའ་དྲིན་ལའང་འཁོར་ཐབས་མེད་པ་ད་གཟོད་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གོ་ཞིང་རིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། སློང་དམི་ལུན་འཇིག་རྟེན་ན། །ལུན་པ་བཞིན་དུ་
 གནས་པར་འབྱུང་། །སློལ་ན་བདེ་བར་འཛོལ་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་གྱི་བརྟན་པའང་རིང་དུ་སྤྱོད་། །མཁས་

པའི་བདག་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ལ། །ཕན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱེས་རབས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགྲུང་གངས་ང་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ནུབ་ལྷན་ཤིང་ཕག་གི་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་
 པའི་མགོ་ཁྲིའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་མཐུ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་བཞུགས་པའི་ཀྱན་ནས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དཔལ་ཏྲ་མཆོག་
 རོལ་པའི་བསྟེན་གནས་སུ་ཕེབས་སོ། །དག་ལེགས་བྱེད་པའི་མོར་བུའི་སྒོ་སྒྲིགས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་བྱེད་པའི་དག་
 བཅུའི་ལམ་ནས་སྐྱེ་དགྲུའི་མགོན་རྣམས་བསྐྱེད་བཞིའི་རྩ་ཡབ་གཡོབ་པས་ལེགས་བསྐྱེད་ནས། །ཞོགས་ལྷན་
 རོལ་པའི་དཔལ་གྱི་དགའ་སྟོན་མཆོག་ལ་རབ་སྦྱར་ཆོས་སྤྱིད་དཀར་པོའི་བ་དན་ཕན་བདེའི་དར་ལྗེ་རིང་དུ་རྒྱུང་
 བས་བརྒྱུད་ཆགས་པ། །ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཆོན་གསེར་གྱི་གཟི་འོད་རྣམ་པར་འཕྲོ་བས་རབ་
 མཛེས་ལུགས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་མདུན་ས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། །ཕྱག་ན་པརྒྱའི་གདུང་རབས་རིམ་
 པར་བརྟེན་པའི་ཁྲི་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་བཞག་སྐྱབ་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་མཛད་
 མཐར། །སྤྱིར་རྗེའི་དབང་གྱུར་བདག་ཉིད་ཆེ་འདི་ཡིས། །བྱམས་བཅུས་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ལེགས་མན་བས་
 ཏེ། །ཕྱག་བརྟན་འདོད་པར་འཆུམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །རྒྱལ་སྤྱིད་དཔལ་གྱི་ཡུང་པོའི་མཛོད་སྤྱིན་ནས། །
 རང་ཉིད་ཆོས་ལམ་དམ་པའི་རྗེས་ཞུགས་ཏེ། །ཞི་བའི་དགོན་པར་ཆགས་བྲལ་དྲང་སྟོང་གི་ །སྟོང་བའི་
 བརྟལ་ཞུགས་བཟུང་འདིའི་དགའ་བ་ལ། །གཞན་དག་འབྱོར་ཐོབ་བདེ་བས་མཆོན་མ་གྱུར། །

༡༡། ཏྲ་མགོའི་བསྟེན་གནས་སུ་སྐྱེ་མཆོམས་ལ་བཞུགས་པས་སྐྱོན་ཡང་རེ་ཞིག་དྲངས་ནས་གོང་ས་གཞུང་
 དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོང་ཁ་དགོན་སྡེ་རྣམས་ནས་ཐུགས་གསོ་ཡུལ་བ།
 དེ་ནས་ལྷམ་རྗེ་བཙུན་དྲུང་ཡུམ་སྐལ་དང་ཡབ་སྐལ་པའི་སྐྱེ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱུ་མཆོའི་ཞལ་སྐུ་ནས་ཀྱི་དངོས་
 འབྲུལ་གྱི་མཆོད་སྤྱིན་དང་ལྷན་ཅིག་ཞབས་བརྟན་གྱི་བརྟན་བཞུགས་རྒྱས་པར་ཡུལ་ནས་བཅད་རྒྱུ་དམ་པོར་
 བཞུགས། དེར་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་པའི་ཐུགས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་དེ་ཅིམ་ལས། །གཞན་རྒྱལ་སྤྱིད་སྐྱེ་མའི་འཕྲུལ་འཁོར་གིམ་པའི་འབྲས་བུར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་འདི་
 བཏང་ནས་རིང་མོའི་དུས་ནས་ཡང་ཡང་དགོངས་པའི་དོན་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པས་ཐུགས་ལྷག་པར་

དགེ་ལུ་པ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱུ་ཁམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་དྲངས་སུ་སོང་ཞིང་ལྟ་ཏེ་ལྷ་གས་བསྐྱུ་སོགས་ཐུགས་
དམ་གྱི་སྒྲོར་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཅག་ཞབས་འབྲིང་བའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིན་མཚན་དུ་ཐུན་ཁ་བཟུང་བས་
སྐྱུ་ལས་ལྷ་གས་པར་བཅོམ་པར་གནང་ངོ་། །

གང་གི་ཆོ་གོང་ས་གཞུང་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨོང་ཁ་ཆེ་ཕ་མཐའ་དག་ནས་ཀྱང་ཞབས་ཏིག་སྤར་བྱུང་ལས་མི་
དམན་པ་ཞུས། དེ་བཞིན་གསར་རྟིང་གི་དགོན་སྤེའི་འབྲེན་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱང་ཐུགས་གསེའི་ཞབས་
བརྟན་གྱི་དངོས་སྐྱེས་ཡང་ཡང་ཕུལ་བ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་དགོ་འདུན་སྤྱི་སྒོས་ཐམས་ཅད་ནས་ཡུལ་
ཕྱོགས་སྤེ་ཆོན་གྱིས་སྤེ་བའི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་དངོས་འབུལ་རིམ་པར་ཕུལ་བ་གནང་ཞིང་། གཞན་སྐྱེར་དུ་
ཡང་སོ་སོའི་འབྱོར་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཐ་ན་མར་ཏིག་གཅིག་ཅུམ་དང་ཇ་ཐུམ་བུ་རྩུང་དུ་རེ་ཡན་ཆད་ཀྱང་
འབུལ་བར་བསྐྱིད་པ་ལས། གང་དང་གང་གིས་ཕུལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ཕྱག་དུ་བཞེས་ནས་ངའི་
དགོ་འདུན་རྣམས་ལས་འདི་ཅུམ་ཞིག་རེ་ཡང་ཆེ་ཞེས་ཐུགས་ཤིན་དུ་དགེས་ཤིང་བཅེ་བའི་སྤྱན་ཆབ་དང་བཅས་
པ་ཡང་ཡང་གསུང་བར་གནང་། ཟུང་པར་དུས་དེ་དག་གི་སྐྱབས་ཤིག་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པད་དཀར་ལྷན་
གྲུབ་ཀྱིས་ཞབས་བརྟན་གྱི་འབུལ་ཆོན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཇེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་ཇེས་སུ་བྱན་པའི་གསོལ་
འདེབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལྟར། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀར་འཇིག་སྤྱོད་འཕངས་ན་ཡང་། འཆིར་སློན་
རྩ་ལྷ་འདོན་པའི་རྒྱན་པོངས། ཁྱེད་པའི་གསོལ་སུ་ཡོ་བྱད་ཕན་བུ་ཕུལ། ཐུགས་ཇེའི་དཔུང་ཐག་རིང་དུ་
རྫོང་བར་ཞུ། །

ཁ་ཤིང་ལོ་ཆེན་སྒྲིལ་མཁའ་པོའི་ཁྱུ་བཅའ་བཟོད་པར་འཆི་མེད་རིལ་བྱ་དང་བཅས་ཡིག་ལན་གནང་
བ་དང་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱུ་མཆོས་འབྱོད་བཤགས་ལུལ་བ་བཞེས་གིང་བླ་མའི་བསྟན་པ་གཅིག་ཏུ་
དགོངས་བཞིན་བཞུགས་པ།

ཞེས་སྒྲུ་མ་མཐའ་པོ་སྟགས་དེས་པར་འབྱུང་བས་སྐྱེ་ཆེན་འདུ་བྱེད་གཏོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱུ་ཡིག་དེ་ལྟར་སྟུང་བ་ལ་
སྟགས་མཆོག་ཏུ་མ་བཟོད་པས་སྒྲུར་ཡང་བསྟན་འགྲོའི་བཙས་སུ་ལོ་བརྒྱར་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་སྐྱེ་ཆེན་རྟོན་

འབྲུང་དུ་ཆོ་དཔག་མེད་གྱི་སྐྱབ་རིལ་བརྒྱ་ཅུ་ལྷེ་གནང་རྟེན་བཅས་འདི་ལྟར། སྤྱོད་ཚུལ་གང་ལས་ཡིད་འབྲུང་
 ཐོབ་མེད་མོད། །དེ་ལྟ་འདྲི་དེ་དུས་བསྟན་ལ་སྤྱི་ལོ་བསྟོན་གྱིས། །ཁུར་ཆེན་བཅུ་ལ་དལ་བ་རིང་
 བསྐྱེད་སྤྱོད། །རིལ་བུ་འཁྱུང་མཚུངས་ཆོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིག །ཅིས་སྐུ་ལ་བར་གནང་རོ། །དེ་སྐབས་
 སྤྱི་ལོ་གནས་པོ་ཞང་སྤྱི་ལོ་དངོས་བྱུང་གྱི་བྱ་དག་སྤྱོད་འབྲུག་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་ཀྱང་ཐུགས་གསལ་ཞུས་བརྟན་
 གྱི་དངོས་པོ་ཡང་ཡང་འབྲུལ་བས་ཐུགས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱས་སོ། །

ཡང་སྤྱོད་རྩེ་རང་གི་ཞབས་སྤྱི་བ་སྐྱུ་དུང་སྤྱི་ཐར་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཐུག་འབྲུལ་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བཅེ་
 བར་མཛད། །གཞན་ཡང་ཡབ་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་གྱི་ཁྱེན་
 དབང་ལས་གོང་གི་ནང་ཟེངས་དན་པ་དེའི་བཀའ་བསྟོན་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་གནོད་གིས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 རྟེན་གྱི་གཙོ་དངོས་འབྲུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་ཐུགས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་འགྲོད་མཁུགས་གྱི་ཞུ་ཡིག་
 རྒྱལ་པ་བཅས་འབྲུལ་བ་བཞིན་སྐུ་ལ་མ་དུ་ཕབ་པས་དྲངས་བཞེས་མཛད། དེའི་ཆོ་དེང་སང་དུས་དན་པ་
 འདི་ལྟའི་སྐབས་སུ་མཆོག་སྐུ་ཞིག་འབྱོན་ཐང་བ་ལ། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་མ་འཆོམས་སམ་ཅི་ཞིག་
 གམ་སྐྱུ་ཐུགས་གདུང་བའི་ཚུལ་ཡང་རུང་ཟད་རེ་བཀའ་སྐུ་ལ་བ་དང་། ལར་བསྟན་པ་ལ་ཡ་ཡོ་མི་འོང་
 གསུངས་ཏེ་བར་གནས་པ་དག་གི་སེམས་གསལ་པོ་ཞེས་སྤྱོད་ཡང་གསུང་བར་གནང་།

༡༣། གནས་གྱི་ཐུག་པར་བསྐྱེད་གསོ་གནང་དུས་འབྲུའི་དངོས་བྱུང་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཉེས་ཏེ་གསོལ་
 འདེབས་ལེན་བདུན་མའི་གསོལ་མཆོད་རྟེན་ཞག་བདུན་དུ་སྐྱབ་པས་སྐྱུ་ཁམས་གསོས་ཤིང་ཁམས་སྤེ་དགོ་
 རྒྱལ་པོའི་དབྱུ་ལྷ་ཆོས་རྩེ་དཔལ་འབྱོར་ལོག་སྤྱོད་ཏེ་བཅར་བ།

དེ་སྐབས་ཤིག་དཔལ་རྟ་མཆོག་རོལ་པའི་གནས་གྱི་ཐུག་པ་ཆེན་མོར་རྩེའི་སྐྱུ་རིལ་དུ་རྩེ་བཙུན་དུང་དང་བྲ་གན་
 འགའ་ཞིག་བཅས་མགོན་པོ་རྩིང་པར་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་གསོ་གནང་དུས་ཡིད་ལ་མེད་དུ་ཐུག་པའི་ནང་དང་
 ཐོག་ཀྱན་ཏུ་འབྲུ་དཀར་གྱི་ཆར་སར་སེལ་དུ་བབས་པས་གནས་གྱི་མགོན་པོ་གཏོར་བ་ཡིན་སྐྱུ་བཟླར་བཏང་
 བས་མི་སྤྱི་ཡང་མི་འདུག་པ་དང་། གལ་ཏེ་མིས་གཏོར་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཡང་ཁང་ཐོག་ཉིས་བཅུ་གས་གྱི་སྤྱོད་
 བས་ཐུག་པའི་ནང་ཀྱན་འབྲུས་རྩེ་ལྟར་ཁྲབ་པར་འགྱུར་འདི་ནི་དེས་པར་དགོ་བའི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་ཞིག་གོ་

སྐུམ་རྩེའི་སྐུན་དུ་དེ་ཚུལ་རྣམས་ཞུས་པས་སྤྲུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས་པར་གནང་། ཡང་རིག་འཛིན་ཞི་ཁྲོའི་
བཤའ་གས་པ་ན་རག་སྒྲིང་དུ་གྲགས་པའི་རྒྱལ་ཚོག་ལས་བྱང་མེ་ཏོག་འཕྲེང་མཛེས་ཀྱིས་ཚོག་བརྒྱུ་མཚོད་
ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱས་པ་བཅས། དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཚོ། རྩེ་ཡིག་རྟ་མགྱིན་དབང་
རྒྱལ། འཚོ་མཛད་ཚེ་རིང་བསམ་འགྲུབ། བདག་དག་ལྷན་པ་བཅས་པའི་བཞི་སྡེས་ཞག་གསུམ་གནང་
ཅིས་ལ་གསུང་ཚོག་སྤྲུགས་ལ་བབས་པར་བྱུང་བས་དགུང་ཞག་བདུན་དུ་བསྐྱིདས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་
སྐབས་དང་སྤྲུག་འཚལ་གྱི་བཤའ་གས་པའི་དུས་སུ་རྩེ་ཉིད་རང་ཡང་མཚོད་བཤམ་གྱི་གཡོན་སྤྲུགས་ནས་
བཞུགས་པ་གནང་།

དེསྐབས་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀུ་ལའི་བདུད་ཅི་རྣམས་སྐྱ་བའི་འཕྲང་བ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་བཅུགས་པ་དང་། དེ་
 ལས་ཟེགས་མ་ལུ་ཉིག་གི་དོག་པ་ལྟ་བུམང་དུ་འཐོར་བ་དང་། ཆིལ་ཆིལ་ཁོལ་བའི་སྐྱ་སངས་རྒྱུད་ཅམ་ནས་
 གྲང་ཐོས་པ་སོགས་དགེ་བའི་མཆོན་མ་བཟང་པོ་ཅི་ཡང་ཞིག་བྱུང་བ་བཞིན་སྐྱ་ཁམས་ཀྱང་ཡར་ལྡན་གྱུར་པས་
 ཐུགས་དགོས་བཞིན་པར་ལོ་ཤས་ཤིག་དེ་ཀའི་ལུས་སུ་བཞུགས་སོ། །འགྲོ་བའི་གཉེན་གཅིག་བསྟན་པའི་
 ཉིན་བྱེད་དེ། འུས་མིན་དགུང་གི་དཀྱིལ་ན་ཐིམ་ཏེ་ཡང་། གཤང་སྐྱའི་ཞབས་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་ཉི་འོད་ལ། །
 བརྟེན་ནས་བདེ་བར་འཆོ་བའི་སྦྱིད་ཉམས་ཀྱིས། འུག་བསྐལ་མཆོན་མའི་ལུན་པ་ཆེ། མའུན་དུ་སྐྱེ་བས་
 གྲང་མི་ཆོར་བ། མི་ལས་དུད་འགྲོའི་སྦྱིང་ཅན་ལས། གཤམ་པའི་སྒོ་གོས་ལྡན་པ་ཅུང་། འུས་དེར་
 མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་བ་ཡང་ཁམས་སྡེ་དགོན་ས་གསེར་དཔལ་
 ར་དང་རྟ་ཐེལ་གྱི་འབྲུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་དང་བཅས་གདན་ས་གཞུང་དུ་འབྱོར་བ་བཞིན་སྐྱ་ཞབས་སུ་འང་ཐུག་
 རྟེན་གྱི་འབྲུལ་ཆོན་དང་ལྟག་པར་སྐྱ་ཆའི་རྟེན་འབྱུང་དུ་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྩས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྩ་དུས་སྐུ་ལྷགས་ཅམ་
 དུ་ཆེ་བ་ཞུ་ཡིག་བཅས་སུ་བས་ཐུགས་མཆོག་རྒྱ་མཉེས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་ཤིག་བཀའ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་དུ་དཔོན་སློབ་དག་འདུན་དར་རྒྱས་ཀྱང་མཚན་མོ་སྐུ་གཤེགས་
མ་ཐག་ཡར་སྐྱེལ་བས་སུ་བྱུང་བ་བཞིན་དེའི་སངས་ལྷ་ཏོ་བསྐྱེད་ཀྱིས་སླེབས། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་རང་གཞུང་དུ་
བཞུགས་སྐབས་སུ་འང་འདི་པ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་རིམ་གྲོ་བ་ཡིན་པས་བཀའ་བཟེས་བྱེད་དགོས་

གསུངས་ཐུགས་གཅིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་དེ། ཁོང་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་དང་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་ནས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་དད་གུས་ཀྱི་གདུང་ཞེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་གྲོངས་དུས་ཀྱི་རྟགས་ལས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

༡༥། ལོ་ངན་གྱི་བ་ནས་ལྟས་ངན་པའི་མཚན་མ་མང་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲུམ་ནད་བྱུང་སྟེ་དགོ་འདུན་གྱི་སྡེ་
ཡང་ནད་ལས་བྱུར་ཏེ་གསང་སྒྲགས་ཟབ་དོན་དུ་ཕྱོན་དགོས་པ་བྱུང་བར་བསྟན་སྒྱིའི་སྒྱུ་རིམ་གནད་བ།
དེ་ནས་ལོ་ངན་འཛིན་བྱེད་མེ་པོ་གྱི་བའི་གནམ་ལོ་གསར་དུ་ཆོས་པས་ནམ་མཁའ་ཡང་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་གཟའ་
སྐར་གྱི་མཚན་མ་ངན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཤར་བས་ས་གཞིའི་མདངས་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཐལ་
མདོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ལུང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོངས་པ་སྟམ་བྱེད་ཅིང་། རི་དུ་བ་དང་ཕྱོགས་ཆོག་པ་
དང་། ལྷག་པར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་དམར་བ་ལྷགས་བསྟེགས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་གྱུར་པ་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་སྐབས་ཉི་ཁྲ་གཟའ་འཛིན་གྱིས་ཉི་མ་གུང་ཡོལ་གྱི་དུས་རང་ལ་ནམ་སྟོན་པས་ལམ་མི་
ཆོད་པ་ཅམ་དུ་འགྲིབ་པ་སོགས་མཚན་ལྟས་ངན་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་བ་བཞིན། སྤྱི་འགྲོ་སྒྱིའི་མི་དགོ་བའི་
བདག་འབྲས་རྩི་རྩི་ཆོར་མ་ཅན་གྱི་ཡམས་ནད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་ལྷང་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཡར་སྟོབ་དཔོན་པདྨའི་ལུང་བསྟན་ལས། །འབྱུང་བའི་དུས་གཡོ་དབྱར་དགུན་གོ་ཕྱི་ལྷོག། གཟའ་
ཡན་སྐར་ཡན་ཉི་ཁྲ་དུས་མིན་འགྲིབ། །རྒྱུང་དམར་འཐེན་པས་མེ་ལྟར་འབར་བ་འབྱུང་། །ཆར་ཆུ་མི་
སྟོམས་སྐར་ལོང་ཆུ་བརྒྱུ་མང་། །འབྲས་བུ་ལོ་ཏྲི་ཅི་བཅུད་སྒྱེ་འཕེལ་ཉམས། །ཁད་སེར་བཙའ་དང་
འབྲུ་སྟོན་ལོ་འབྲས་འཛིག། །ཡུལ་གྱི་གྲོང་སྟོངས་རྟ་ཤིའི་ཁོག་པ་འདྲ། །མི་ལ་ལྷ་མེད་དབུལ་འཕོངས་བསེ་
རགས་བྱ། །དེ་ཆེ་སྐབས་སུ་མུ་གཤི་བསྐལ་པ་འབྱུང་། །སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་ཟད་ཅིང་སྤྱིད་དང་
བུལ། །བོད་རྩི་རྣམས་ཀྱང་མངའ་ཐང་བསོད་ནམས་ཉམས། །སྤྱིས་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་བུང་དབུ་འཕང་
སྤྲ། །དཀར་ཕྱོགས་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་འོ་རེ་བརྒྱལ། །ནག་ཕྱོགས་བདུད་ཀྱི་བུ་ཡུག་རྒྱུང་ལྟར་
འཛུབས། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ནད་རིམས་དམར་བཤལ་རུ་ལོ་གཉན་གཟེར་དང་། ཉལ་ག་
གཟེར་བྱང་འབྲུམ་རིགས་མིག་སེར་དང་། མདོར་ན་མིང་ཅམ་མེད་པའི་ནད་སྒྲ་ཚོགས། །སྡེ་བརྒྱུད་འདུས་

པའི་ཁ་རྒྱུད་སྤྱད་གི་མཚོ། བཞོལ་བའི་ནད་རིགས་སྤྲན་པས་བཅས་དཀའ་བ། འདཔག་མེད་བྱུང་ནས་
སེམས་ཅན་སྤྱིང་རེ་རྗེ། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་རྣམས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ལྟར་གྱུར་པས། དེ་ནས་དབྱིད་ཀའི་
དུས་ཀྱི་ནམ་ཁྲིའི་ཆད་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་འབྱུང་ནད་ཀྱང་མང་དུ་མཆེད་པས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱིར་ཡང་གྲོང་ས་
ཆད་མང་དུ་བྱུང་།

དེ་སྐབས་བདག་ཀྱང་ས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཅན་དན་མཆོད་རྟེན་གྱི་ལུང་འབྲི་བའི་ཞབས་སྤྱིར་འཁོད་པ་
གནང་བ་ལས་སྒྲིལ་ཤིག་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་ཡང་མི་རིང་བར་སྒྲིལ་མ་དམ་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། མི་དབང་
མཆོག་གི་བཅེ་བས་གཟིགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་སྤྲར་གསང་ཐབས་སུ་ལོག་དུས་སྒྲིལ་མ་མཁན་པོ་དང་དགེ་
འདུན་སྤྱི་ནས་མ་ཀྱང་བརྒྱུ་པས་གཙོས་པའི་འབྲུལ་ཆོན་གྱི་དཔོན་པོ་རགས་པ་སྤྱོམ་ཆུང་བཅས་གནང་བ་
རྣམས་རང་གིས་རྒྱབ་ཏུ་འཁྱུར་ནས་རྟེན་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་མཆོན་འགྲོས་བྱས་སྤྱོད་པ་འབོལ་སྤྱང་ནས་
བརྒྱད་དེ་རྗེས་མའི་ཞབས་བྱུང་དུ་འབྱོར། དེར་སྤྱོལ་སྒྲིའི་ཆོས་བཅུའི་དུས་སྐབས་དང་སྤྲར་ནས་ཞབས་བརྟན་
གནད་བཞུགས་ཀྱི་དཔོན་པོ་རྣམས་ལྷུ་བས་ཐུགས་ལོན་ཏུ་དགོས་པར་མཛད། དེ་བསྐྱུན་དགེ་འདུན་སྤྱི་ནས་
དགོངས་སུ་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སྒྲིག་ཅིག་བར་དུ་འཇུགས་པར་གནང་། ཡམས་ནད་དེའི་
རྒྱུ་གྱིས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་གནད་ས་ནས་གསང་སྤྱགས་བྱ་བ་དོན་པོ་བྱུང་དུ་ཕེབས། དེར་ཡང་ནད་
རིམས་མང་དུ་མཆེད་པས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཐས་མ་བྱུང་བར་ཐིམ་གཞུང་གི་རི་སྤྱོགས་སོ་སོར་གྲུས་པའི་
ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲན་དུ་གསན་པའི་མོད་ལ། དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཁུན་ངའི་དགེ་འདུན་རྣམས་
ལ་འདི་འདྲའི་འོ་བརྒྱལ་གྱི་དུས་ངན་པ་ཞིག་སྤིད་ཀྱང་སྤིད་པ། ད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱུན་པ་རི་ཙུག་
བྱེད། ངའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ལ་ཉེས་ཐོ་འཐོར་སྤྱབས་སུ་མི་འགྱུར་བ་སྒྲིལ་མ་མཁུན་སྒྲིལ་མ་མཁུན་
ཞེས་སྤྲན་ཆབ་དང་བཅས་པའི་ཐུག་ཐལ་མོ་སྤྲར་བའི་སྤྱོད་ནས་ཡང་ཡང་གསུང་བར་གནང་། སྐབས་དེར་དེད་
རྣམས་ལ་དཔལ་ལྷན་མའི་མདོས་ཀྱི་བཅས་དག་བཞིད་དུ་སྤྱུལ་ཏེ་འབར་ཆོག་དང་བཅས་དགྲུང་ཞག་བདུན་དུ་
གནང་བའི་ཆོགས་དབྱར་རྗེ་བཙུན་བྱུང་རང་ཕེབས། མདོས་གཏོར་རྣམས་བྱུང་བསྐྱུན་འཛིན་བཟང་པོས་
འཕང་བར་གནང་། མི་རིང་བར་རིམས་ནད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཞི་བའི་རྣམ་པས་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཆོས་
འཁོར་ཕྱིར་སྒྲིལ་མ་མཁན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུ་ཞིང་ཆོགས་པས། དེར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་མཆོག་ཏུ་བདེ་

ཞིང་དགེས་པ་བཅས་སྐྱུ་ལྷ་ཡང་ལྷག་པར་དྲངས་པས་དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་དང་། དྲུང་ཡིག་ལགས་
ཀྱང་རེ་ཞིག་ཐུགས་བདེ་བའི་ལྷགས་ ཀྱིས་གཟིམ་ཁང་གིས་གནས་སོགས་གཟིགས་པར་བཞེད་པས་སྤྱོད་
ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པར་གནང་།

༡༥། ནད་རིམས་ཅུང་ཟད་སངས་དུས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལོག་སྐྱུང་སྟེ་ཞབས་བརྟན་སྐྱབ་པ་དང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་
མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་གྲུབས་གནང་བ།

སྐུ་ལྷ་སྐྱུ་འབྲུག་བརྟན་འཛིན་ཡང་དཔལ་ལས་ ཀྱི་མགོན་པོའི་ཐང་ཀ་གི་འཕྲོར་ལུས་པ་དེའི་མཛུགས་སྐྱུ་དང་
གཞན་ཡང་འབྲུག་ཕོ་བྲང་སྤྲིངས་ ཀྱི་མགོན་ཁང་གི་ལས་གཞུག་སྐྱོང་བ་སོགས་མཛོད། བདག་ཅག་ཞབས་
འབྲིང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རེ་ཞིག་སེམས་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ཏུ་སྐྱུ་འཕྲོངས་ལ་འབྲུམ་ཐོར་
ཞིག་བྱང་། དེའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྐྱུ་ཆོད་འདྲ་རྒྱས་པས་འབྲུ་བར་འབྲུམས་དེས་སྐྱུ་འི་གཟིམ་དངས་ཅུང་ཟད་ཉམས་
མོད། འོན་ཀྱང་སྐྱུ་གི་ཆོར་བ་མི་བདེ་བ་ནི་ཆེར་མེད་པས་རང་གཞན་རྣམས་སེམས་ ཀྱི་བདེ་དོགས་བཏང་
སྟོམས་ཅམ་དུ་གནས་པ་ལས། ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅུ་འི་སྐྱབས་སྐྱར་ཡིན་ན་བདག་ཆོས་བཅུ་འི་ཆོག་ཅམ་
དུ་མ་ཟད་གཞན་ལྷ་མགོན་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིན་ཆོག་ར་འགྲོ་མི་
དགོས་སྐྱུ་མཐུན་རང་དུ་སྤོང་གསུང་བ་བཞིན་བསྟུང་།

དེ་ནས་དགོང་མོ་གསེལ་ཆོགས་གྲོལ་བ་དང་སྐྱུ་ཞབས་སུ་སོང་བས། གཟིམ་ཆོ་དབང་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱུ་འི་
ཉེ་ལོགས་ན་འདུག །བདག་ལ་ལོག་གསུངས་སྐྱུ་མཐུན་ན་སྟེབས་པ་དང་རྗེ་ཉིད་ ཀྱི་ཐུག་གིས་བདག་གི་ལག་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ལ་གཤེགས་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་དེ་ནི་ཕཌ་བརྒྱག་པ་ལས་འོས་མེད་
གསུངས། བདག་ནི་གསུང་དེ་ཐོས་པའི་མོད་ལ་མིག་གི་གངས་རི་མུ་ངན་གྱི་གདུང་བས་བཞུ་བ་བཞིན་དུ་
མཆི་མས་གདོང་ཁེབས་པའི་དུ་ངག་གིས་སྒྱིར་བརྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཡང་སྟོས་བདག་ཅག་བུ་སློབ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་ནས་བཞུགས་དགོས་ཞེས་ཞུ་བ་ཅམ་ལས། གཞན་དེས་པར་མུ་ངན་ལས་
འདའ་བར་གྱུར་ན་སྐུ་ལ་པའི་སྐྱུ་གང་དུ་འགྲོན་སོགས་རྗེས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཀུན་ཞུས་ན་གསུང་བར་

འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་སྤིང་ན་དེ་ཡང་དེ་དུས་འདོད་ལྷན་ཞུགས་པས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་རིག་ལ་ཤར་བར་མ་
གྱུར་པས་ད་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོད་པའི་མལ་དུ་གནས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དུས་ཆེན་བཞི་འཛོམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲ་ཆར་ལྷུ་མ་རྩེ་བཙུན་དུང་ཡུམ་སྐུ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་
ཕྱི་དག་སྤོང་བསམ་གཏན་པད་དཀར། གཟིམ་དཔོན་དངོས་གྲུབ། འཆོ་མཛད་ཆེ་རིང་དང་བདག་ལ་
སོགས་པས་ཞུས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་རྒྱུ་པར་ཕུལ་གྲུབ་བསྟུན། བདག་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཞུས་གསུང་བ་
བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་འགའ་ཞིག་ཞུས་མཐར་ཟླ་བཙུན་དམངས་ཀྱི་བདེ་ཡངས་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་
གསོལ་འདེབས་འབུལ་གྱིན་ཡོད་པ་ཡང་མ་རྩོགས་པར་སྐྱེ་སྤྱེས་འབོལ་ལ་བརྟེན་སོང་བས་དེས་ཀྱང་རྟེན་
འབྲེལ་མ་འགྲིག་བསམ་སེམས་གདུངས། སྐབས་དེར་རྩིད་ཀྱིས་སྤོང་ཐག་བྱེད་དགོས་གསུང་བ་བཞིན་
ཆོས་བཙུང་གྲུར་རྩིད་དགུང་རྩིད་སྟག་གི་ཉི་མ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་འཁོར་ཅེར་མཁན་སྤོབ་དག་འདུན་དང་
བཅས་པའི་སྐྱེས་སྤར་མཆོད་དཔོན་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས་པ་མངགས་ནས་དབུ་ཞུས་གཙུག་པའི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱིས་
བཞེས་འཕྲོའི་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་དང་ཞབས་ཆས་གཞན་ཡང་གསེར་དབུལ་དར་གོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་འབུལ་
གྱི་ཆོན་གྲངས་གཏོས་ཆེ་བ་དང་མང་སྟོལ་སྟོར་སྟེལ་བཅས་འབུལ་བར་གནང་ནས་ད་དེ་ཀྱི་ཡིན་
གསུངས། མཁན་ཆེན་དག་འདུན་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་ཀྱང་སྤྲ་ཞབས་པད་བརྟན་པར་གསོལ་བའི་
དངོས་འབུལ་གྱི་མོམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཤིས་པ་བརྩོད་པའི་ཕུག་བྲིས་བཅས་ཕུལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་ཐུགས་
དགྲེས་བཞིན་པས་བཞེས་པ་གནང་།

༡༦། དཔོན་སྤོབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཆོ་དང་དུང་ཡིག་རྩ་མགྱིན་དབང་རྒྱལ་སྤར་རང་དོན་སོ་སོར་ཐེབས་པ་ཆོ་
ཡང་སྤར་འཛོམས་ཏེ་ས་གཞི་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེར་སྤར་གསུང་ཆོག་ཉི་མ་ལྟོ་རུབ་མའི་ཐོག་ཏུ་བྲིལ་རོལ་
མའི་སྤྱ་སྤྱོག་བཞིན་ཟངས་མདོག་དཔལ་རིར་གཤེགས་པ།

དེ་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་སེམས་སྤོང་སྤོང་པོར་གྱུར་པས་དཔོན་སྤོབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཆོ་དང་། དུང་
ཡིག་རྩ་མགྱིན་དབང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱི་བརྟན་ཕུལ་བས་དཔོན་སྤོབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་སྤར་སྟབས་སུ་
ཐེབས། གང་གི་ཆེ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྒྱུ་པ་དང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱུ་འི་རིམ་གྱོ་སྤྱ་

ཚོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འབད་པར་བྱས་ཀྱང་སྤྱན་དྲངས་སུ་མ་འདོད་པས་གཤེགས་པར་ཉེ་བའི་
སྐབས་ཤིག་ཏུ། སྤྱལ་སྤྱི་ཇིང་ནས་ཀྱི་ཕུག་བཟོ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཇིང་རང་གི་ཐུགས་དམ་ཉེན་གཙོ་ར་
བཟུང་བ་དེ་དང་། ཚུ་མོ་ཕུག་ནས་གཏེར་བཏོན་ཆེ་བཏོན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་དྲངས་པའི་སྤྱི་ཇིང་དུ་གཤེགས་
སྤྱི་གཉིས་སྟོན་གསུངས། དེར་སྤྱལ་སྤྱི་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་ཕུག་ཏུ་ཕུལ་བས་དབུའི་གཙུག་ཏུ་བཞག་
ནས་སྟོན་ལམ་མང་པོ་འདེབས་པ་གནང་ཞིང་གཟིགས་ཏོགས་ཀྱང་ལེགས་པར་མཛད། དེ་ནས་ལྷ་རྒྱལ་པ་རྒྱ་
མཁུན། རག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་མཁུན་ཞེས་པའི་མཚན་སྟགས་དོན་ཇི་བཞུགས་པ་འབའ་ཞིག་གནང་བཞིན་པ་
ལས། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། མི་རྟག་སྟོང་པ་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྤྱི་ལོ་ཐབས་མཁུན་པ། །སེམས་
ཅན་སྲིད་གསུམ་སྟོན་བྱས་ནས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། ཅིས་བྱང་བ་ལྟར།

རེ་ཞིག་ཞིང་འདིའི་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་མཛད་ཟིན་པ་དང་། སྤྱི་སྟོན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ཡང་ཉམས་དམན་པ་དང་། བྱང་པར་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བ་པ་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པའི་དབང་ཕུག་གི་མཐུ་སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའང་མཐར་འཇིག་པའི་ཆོས་སུ་སྟོན་པར་གྱུར་ན། རང་ཅག་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་
རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཏེ་སྤྱི་ཇིང་འཛིན་གྱི་འགོ་བ་དག་སྲིད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྟོན་བ་བསྐྱེད་ནས་དམ་
པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར། འཛིན་བྱེད་ཅིས་པ་མེ་པོ་བྱི་ལོ་ས་གཞུ་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེར་ལྷའི་ཆོས་
ཀྱི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་གྱི་དུས་གྲུ་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྩའི་ཆོ་ག་གསོལ་འདེབས་ཉི་མ་ལྟོ་རུབ་མའི་སྐབས་དང་
དུས་མཚུངས་སུ་རིག་འཛིན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་བསུ་བ་༧ དྲིལ་རོལ་མའི་སྤྱི་དང་བཅས་ནས་ཞི་བ་ཆེན་
པོའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་པར་གྱུར་ཏོ། །

སྤྱི་ཇིང་སྤྱལ་བཟང་ས་པོ་སྤྱག་ལོར་སྤྱི་བཏུམས་ནས། །དགུང་གངས་བརྒྱུད་ལ་དག་འདུན་ཚོགས་སུ་
ཞུགས། །སུམ་ཅུའི་བར་དུ་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་སྤྱིར། །ཁྲོག་པ་ཐོས་བསམ་འཁོར་ལོར་སྤྱངས་རྒྱལ་
མཛད། །དེ་ནས་ཞེས་གཉིས་བར་དུ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། །དབེན་གནས་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་
ཀུན། །ཉམས་སུ་བསྟར་ནས་ཐུན་མོང་འཕྲིན་ལས་བཞིའི། །ལས་ཚོགས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་གནས་

८२५

པའི་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་པ་བཞིན། གང་ཡང་སྐྱེ་དགུ་ཀྱན་གྱི་ཕན་བདེ་ནི། །ཨོམ་དྲན་དབང་ཁྱོད་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྱངས། །དེ་ཆོ་བདག་ཅག་སྟོབ་བྱའི་ཚོགས། །རྒྱ་བའི་འོད་གྱི་རིག་པ་ཡིས། །རིང་དུ་བཏང་བའི་ཀྱ་
ལྷ་བཞིན། །སྤྱུག་བསྐྱེད་མཚན་མོའི་སྤྱན་པར་སྟོད། །

༡༧། གོང་ས་གཞུང་དུ་སྟན་ཞུ་ཡུལ་ཏེ་སྟོན་ཀུན་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་བཞག་སྟེ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་མཆོད་
འབུལ་ཡུལ་དུས་རྗེ་མཁན་གྱིས་གདུང་བའི་དྲན་དབྱངས་ཡུལ་བ།

སྐབས་དེ་དང་མཚུངས་པར་དབུ་མཛོད་དག་སྟོང་བསྟན་པའི་མཚན་ལམ་དུ་རྗེ་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་གཟིམས་བཞུགས་པ་
ཞིག་དང་མཇུག་ནས་ཁོ་རེ་བསྟན་པ་ཁ་སང་གི་བརྗོད་གོ་བྱུང་ངམ་མ་དེག་ན་ཨུ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱུ་གཤེགས་
པའི་བརྗོད་ཀྱིས་སུ་འདུག་གསུང་བའང་བྱུང་སྤང་ངོ་། །དེ་ནས་མི་རིང་བར་གཞུང་དུ་ཞུ་ཡིག་ཡུལ་བས་
ཞབས་དུང་ཅེ་འུ་གཟིམ་ཆོ་བ་དག་འདུན་ལྷན་གྱུ་བ་དང་གོང་ས་སྟེ་པའི་གཟིམ་དཔོན་འབུག་རྒྱལ་མཚན་པ་
གཉིས་གཞུང་ནས་སྟན་དར་འབུལ་བར་སྤྲོབས། དེར་ལྷམ་རྗེ་བཙུན་དུང་དང་ཞབས་མི་བ་རྣམས་བཀའ་
བཏོས་གྱི་ཐོག་ནས་སྐྱུ་གདུང་རེ་ཞིག་ཞུགས་སུ་མ་ཡུལ་བར་སྟོན་སེར་གྱི་བར་མཆོད་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ནས་
དགོངས་རྗེས་བསྐྱུ་བ་པར་ཞལ་མཐུན་པ་བཞིན། སྐྱུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཀའི་ཀའི་རས་དང་ལྷ་གོས་
སྤྲི་ལྷའི་ན་བཟང་བཅས་བྱངས་གྱི་གཞུང་སྟོར་གྱི་ནང་དུ་ཅན་དན་དཀར་དམར་དང་ཨ་ཀ་རུ་དང་ཁ་ཆེ་ལ་
སོགས་པའི་བཟང་དུག་དང་གཞན་ཡང་སྟན་སྟེ་ཚོགས་གྱི་སྤྱེ་མ་དག་གི་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་མི་
ནས་སྟན་དར་གྱིས་ཀྱུ་བས་ཏེ་རིག་ས་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་རུས་རྒྱན་ལ་སོགས་ལོངས་སྟོད་རྗེས་སྐྱུ་འི་ཆས་
གྱིས་བརྒྱན་ནས་མཆོད་སྟོན་གྱིས་མཆོད་དེ་བཞུགས་སོ། །

གང་གི་ཆོ་མཁན་སྟོབ་དག་འདུན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱར་མཇུག་མཆོད་འབུལ་ལ་ཉིན་བསྟོར་ཅམ་དུ་
ཐེབས་པར་གནང་། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་སུ་འདུས་སྟེ་ཕལ་ཆེར་རྗེ་བླ་མའི་སྐྱུ་གདུང་གི་དུང་དུ་ཐུགས་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་གདུངས་པས་སང་འབྲེལ་ཞིང་དུ་ཤུམས་གྱིས་སྟེ་དག་འདོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ད་
དུང་གཏམ་དུ་བསྐྱར་ཡང་བཟོད་པར་དཀའ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་སྐབས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་བདག་ཅག་

ཞབས་འབྲིང་བ་དག་ལ་སེམས་གསོའི་གནང་སྐྱེས་དང་ཕེབས་སྐྱོའི་ཡང་ཞིག་སྐྱེས་ནས་དོན་ལ་བྱེད་རྣམས་མེ་
 རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཞིང་མ་བཞེདི་བར་དུ་ཞབས་ཤི་འབྲལ་མེད་དུ་འགྲོགས་པ་འདི་རང་གིས་བྱེད་ཆོ་སྐྱེས་བ་ཆེ་
 མོད། དེད་ཅག་གྲུ་པ་གཞན་རྣམས་ཡིན་ན་སྐྱོབ་མས་སྒྲ་མ་ཁི་ནས་ཕབ་སྟེ་འོ་བརྒྱལ་དུ་བཅུག་པ་ཅམ་ལས་
 གཞན་ཐུགས་གསོའི་གྲོགས་རམ་འདེགས་སུ་འགྱུར་བ་སྐྱེས་ཀྱང་མ་བྱུང་བས་ད་གནོད་འགྲོད་ཀྱིས་སེམས་
 གདུངས་པའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་བྱ་ན་དེད་ཆོས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་མོད་གསུངས་ཐུགས་བརྒྱལ་བ་ཅམ་དུ་ཆེར་
 ལུམས་པར་གནང་། དེ་ནས་ཕེབས་དུས་ཀྱང་སྐྱེན་ཆབ་བསེལ་བཞིན་པར་ཞབས་ཤི་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེདི་
 གཡམས་གཡོན་ནས་སྐྱོར་ཏེ་འབྲོན་དགོས་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཐུགས་ངལ་གྱི་རྣམ་པ་ཆེར་མཛོད་པ་བཞིན་གདུང་
 དབྱངས་གསོལ་འདེབས་སུ་སྐྱུར་བ་ཡང་འདི་ལྟར།

ཐེ་མཚན་ལྷན་སྒྲ་མ་དོ་ཐེ་འཆང་། མཚན་བཞོད་པར་དགའ་བའི་རིན་པོ་ཆེ། འབངས་སྤྱིང་ནས་བྱན་ནོ་
 ཐུགས་ཐེས་གཟིགས། དུས་མི་ཏྲག་བསྐྱོག་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས། གསུམ་ལྷན་སྒྲ་མ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་
 དབང་ཁྱོད། གངས་ཅན་འགྲོལ་བཀའ་བྱིན་བཞོད་ལས་འདས། སྐྱེལ་ལྷན་ཡོངས་ལ་བྱིན་རྒྱབས་སྐྱར་
 ཆར་ཕབ། བདག་འབྲའི་བྱེལ་ཟབ་ལམ་ཐོགས་པར་སྟོན། ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ཐུགས་ཐེའི་ཉི་མ་ཤར། །
 སྤྱིང་ཐེ་ཉི་རིང་བལ་བའི་བཀའ་བྱིན་ཅན། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་ཉིར་ལྷའི་ཉིན། བར་སྐྱངས་གཞི་
 འཇའ་ཆོན་སྐྱེ་ལྷར་འབྲིགས། ཉིན་མཚན་རོལ་མེའི་སྒྲ་དང་མེ་ཏོག་ཆར། རོ་མཚར་བསམ་མི་བྱུང་བའི་
 ལྷས་དང་བཅས། མཁའ་འགྲོས་གདན་བྱངས་འོག་མིན་གནས་སུ་གཤེགས། འབྱུང་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་
 བདག་ཕུང་ལུལ་དུ་ལུས། སྤྱོད་གཤུང་བའི་མཆི་མས་གདོད་པ་གང་། གྲེམ་གྲེམ་མཚན་ལྷན་གང་དུ་
 གཤེགས། ས་གས་ཉ་བའི་དུས་ཆེན་སྒྲ་བ་འདིར། ཟས་གཙང་སྐས་པོས་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལས། དམ་
 པ་བྱེད་ཀྱིས་སྟོན་སྐྱེལ་སུ་ཡིས་སེམས། མི་ཏྲག་སྟོན་པར་འོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་ཐེ། ཞལ་དཀྱིལ་སྐྱང་ཅམ་
 མཛོད་དང་རིན་པོ་ཆེ། ཡིད་ལ་བྱེད་སྐྱེདི་སྐྱང་བཞུན་ལལ་ལལ་ཤར། གཅིག་ཕུར་འདུག་ཚུགས་མ་ཟེན་
 འབྱུང་མ་འབྱུང་། གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱེདི་སྐྱང་བཞུན་ལ། དན་པའི་མཆི་མས་བརྒྱངས་སོ་
 ཆོས་ཀྱི་ཐེ། སངས་རྒྱལ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་སྤྱིན་རྒྱལ་གྱི། སྐྱེལ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ་རྒྱབ་རིར་བཞུད། །

ॐ २५

གྲིས་ངོ་མཉམ་སྟོན་ཡང་དེ་ལན་དུ། ཁྱོད་བར་མི་མཛད་དགེས་པའི་འཛུམ་མདངས་སྟོན། ཁྱེད་མ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་
 ཐར་དན་ཅན། འོག་ལྟའི་དགུམ་ཀྱང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱིན། བསམས་ཤིང་སྲིད་པར་ཁྱོད་འདྲ་དགོན་
 རོ་སྟུང་། ཉིན་མཆོན་དུས་ཀྱིས་འདའ་བར་ཡང་ཡང་དན། དན་ཡང་སྐྱུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་མཇལ་
 བལ། བལ་བའི་མོད་ལ་གདུང་བའི་མཆི་མས་བརྒྱངས། བརྒྱངས་ནས་དབྱགས་སྟོད་འཆངས་ཏེ་སྐད་མ་
 འཐོན། མི་མངོན་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་ཤིག་གུ་རུ་ཇེ། ཐུགས་ཇེ་འོ་སྟོ་ཐང་བཟུང་ཞིག་བསྟན་འཛིན་
 ཇེ། འཁོར་བའི་མཆོལ་ས་སྟོལ་བའི་དོ་ཇེ་འཆང་། ཀྱེ་མ་ཀྱི་རུད་སྟིང་ནས་ཁྱེ་མ་དན། ལད་སྟོང་ཅེ་
 ལས་འབྱུངས་པའི་ལྷ་རྒྱན་དང་། ལུམ་གྱི་མངལ་བཟུང་ཇེ་བཙུན་ཁྱེ་མ་ཁྱོད། གནས་ཀྱི་ཐ་དད་དོན་ལ་
 དབྱེ་བཅི། ཞིང་ཁམས་གནས་མཆོག་གང་དུ་བཞུགས་གྱུར་ཀྱང་། བསམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐུགས་
 ཇེས་བསྐྱུང་དུ་གསོལ། སྟོམ་སུ་ལྷ་ལ་ཡ་འདིར་སྐྱུན་རྒྱུང་བསྐྱེདས། ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་
 བ་འདེབས། སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ལྷ། མི་དགོ་ལས་བཙུ་སྟུང་པའི་རྣམ་སྟིན་
 ཀྱིས། སྲིད་པའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས། ལྷ་དུ་བཞག་ནས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་པོད་
 པ། ཞེས་འབོད་གདུང་དབྱངས་ཐལ་ལོ་སྐྱུ་བཞིའི་བདག མགོན་ཁྱོད་དོན་ལ་གཤེགས་བཞུགས་མི་
 མངའ་ཡང་། མི་རྟག་ཚུལ་སྟོན་ཟས་གཙང་སྟེས་པོ་བཞིན། འཁོར་བར་བྱིང་བའི་དམུ་རྟོད་ལེ་ལོ་
 ཅན། ཆོས་ལ་བསྐྱལ་ཕྱིར་ཐུང་ན་འདའ་ཚུལ་སྟོན། གཅེས་པའི་སྐྱུ་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕོག་ཀྱང་། མི་
 བཟོད་དར་གྱི་ཡོལ་བ་བཏང་བལ། ཆོ་བའི་ཞུགས་སུ་ཕུལ་བའི་དུས་བྱུང་བ། འེས་བྱུང་གཏིང་ནས་སྟེས་
 པའི་བསམ་མཛོད་འདིས། ཆོ་འདིའི་སྒྲུང་ཞེན་མ་ལུས་འགགས་སོ་སྟུང་། མགོན་ཁྱོད་འགོ་བའི་དོན་ལ་མི་
 དལ་བར། བསམས་བཞིན་སྐྱུལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དཔག་ཡས་འགྱེད། ལྷག་པར་སྐྱུ་དངོས་སྐྱུལ་པ་ཞིང་
 འདིར་བྱོན། བདག་སོགས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྟེས་ནས་ཀྱང་། སྟིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གྱུར་
 ཅིག ཅེས་པ་འདི་མཐོང་པོ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུམ་ལྷན་དོ་ཇེ་འཛིན་པ་དག་
 དབང་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་དེ་ཉིད་སྐྱུ་འདས་པའི་གདུང་དབྱངས་སུ་བཀྱིས་པའོ་ཞེས་གསུངས།

༡༥། རྩུང་ཡིག་རྩུང་མགྱིན་དབང་རྒྱལ་བས་རིན་པོ་ཆའི་འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་སུལ་བ། དེ་
 བཞིན་རྩུང་ཡིག་རྩུང་མགྱིན་དབང་རྒྱལ་གྱིས་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་འཁྲུངས་རབས་དང་བསྟུན་པའི་གསོལ་འདེབས་
 གཤུང་དབྱངས་སུ་སྦྱར་བ་འདི་ལྟར། བཟོ་རུ་གུ་ཅུ་མེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་
 གྱི། མཁའ་བཙུན་པའི་རང་གཟུགས་འཛིན་རྟེན་འདིར། བྱུང་པའི་དབང་ལྷག་ཀྱན་ཏུ་ལེགས་པ་
 ཡི། རིགས་གྱི་ཐིག་ལེར་འཁྲུངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སྦྱོམ་མེད་ཆོས་དབྱིངས་མཁའ་ལས་གཡོ་མེད་
 གྲུང་། འགག་མེད་རང་ཅུལ་གཤུལ་བྱའི་ཁྱུང་ཀྱན་ཏུ། གང་འདུལ་སྤུལ་པའི་ཟླ་བ་དེར་སྟོན་པའི། རོ་
 མཚར་ཅི་ཡང་འབྱེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། གངས་ཅན་འདིར་ཡང་བྱུང་པའི་རིང་ལུགས་མཆོག་ མཛོ་
 སྤགས་རྒྱ་མཚོ་རབ་ཏུ་གསལ་མཛད་ཕྱིར། མཁའ་སྟོན་ལོ་པཎ་དུ་མ་འདུ་བའི་གཞི། ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོར་
 འཁྲུངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། གང་གི་ཡང་སྤུལ་གསལ་སྤགས་ཟབ་མའི་གཏེར། མི་ཟད་ནམ་མཁའི་
 མཛོད་ལ་མངའ་སྦྱར་ཞིང་། སྦྱིགས་མར་སྟོད་པའི་ལུན་མཛོམས་ལྷང་ཆེན་པོ། ཉི་མ་འོད་ཟེར་གྱུར་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། པདྨ་འི་རྒྱལ་ཆབ་འགྲོ་བའི་གུ་ཅུ་ནི། ཆོས་གྱི་དབང་ལྷག་རིག་པ་འཛིན་པའི་གཙོ།
 དཔག་མེད་གཏེར་གྱིས་འགྲོ་ཀྱན་སྟོན་གྲོལ་གྱི། ལམ་མཆོག་བཟང་པོར་འདྲན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
 ཟབ་ཡངས་མི་འགྱུར་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ནས། ཟབ་གཏེར་ཆོས་མཛོད་དུ་མའི་སྟོ་འབྱེད་ཅིང་།
 ཟབ་གསལ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་ཅུལ་རྩོགས་པ། པདྨ་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་གསོལ་བ་འདེབས། རྩུ་ཡབ་པདྨ་
 འོད་གྱི་པོ་བྱང་དུ། ཏུས་གསུམ་ཀྱན་མཁའ་རིག་འཛིན་པདྨ་དང་། སྦྱུ་གསུང་བྱགས་གྱི་རྣམ་རོལ་གཅིག་
 འཆང་བ། བསྟུན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། གཞན་ཡང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་
 ཁམས་དབང་པོར། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཆོས་སྟོ་བའི་དབྱངས། སྟོག་ལ་རབ་འབྱམས་ཞིང་ཀྱན་བྱབ་
 པའི་གར། སྲིད་པའི་མཐའ་མཉམ་སྟོན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྒྱལ་ཀྱན་རོ་བོ་དཔལ་ལྷན་གླ་མ་ཡི།
 རོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་མད་བྱུང་མཛད་པའི་ཕུལ། ཏུག་ཏུ་བྱུང་ཞིང་གུས་པའི་གཤུང་ལུགས་གྱིས། ཉིན་མཚན་
 ཀྱན་ཏུ་བཞེད་མེད་གསོལ་བ་འདེབས། མགོན་ཁྱོད་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཆེར་བཞུད་པས། ཁྱོད་ལ་
 བསྟོལ་བཅས་རྩེས་སུ་སྟོན་པ་བདག འཁོར་བའི་འགྲོག་དགོན་གནས་འདིར་སྦྱབས་མེད་དུ། ལུས་སོ་
 སྦྱིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྦྱན་གྱིས་གཟིགས། རོ་རྩེ་རི་སྐྱབ་ཆེས་པདྨ་འབྱུང་གཞན་གྱི། རྣམ་པར་འཕུལ་ཁྱོད་སྦྱོ་

འཆི་གཉིས་བྲལ་ཡང་། ༼ཚུར་མཐོང་མིག་ལམ་འདས་འདི་བཟོད་མིན་པས། ༼སྤྱལ་པའི་ཞལ་དཀྱིལ་སྤུར་
དུ་མཐོང་བར་མཛོད། ༼སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། ༼དམ་པ་ཁྱོད་ཞབས་གྲུས་པས་བསྟེན་བྱེད་
ཅིང་། ༼རྟག་རྒྱ་མི་འབྲལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྣམས་ཀྱི། ༼གསང་བའི་གན་མཛོད་མ་ལུས་འཛིན་པར་
ཤོག ༼ཆོས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་བདག་རྒྱུད་ཡོངས་གང་ནས། ༼དྲི་ཆེ་འཆང་དངོས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་ཡི། །
འཕྲིན་ལས་བཞི་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་འཛིན་ཏེ། ༼ཁམས་གསུམ་འགྲོ་ཀླན་བྱང་རྒྱལ་འགོད་གྱུར་ཅིག ༼ཅས་
གནང་ངོ། །

༡༥༽ གདན་ས་པན་ཚུན་ཤར་རུབ་སྤྱི་སྒྲ་ཆབ་འབངས་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གིས་མཆོད་འབུལ་དགུང་ཆོགས་ཞེ་
དགུའི་བར་སྐབ་པ།

སྐབས་དེར་གདན་ས་པན་ཚུན་གྱི་ཕྱག་མཛོད་པ་རྣམས་དང་ཕྱོགས་ཤར་རུབ་ཀྱི་སྤྱི་སྒྲ་མི་བདག་ཆེ་ཕ་ཆབ་
འབངས་སྤྱི་དང་བྲེ་བྲག་གིས་སྤུར་མཇལ་མཆོད་འབུལ་རིམ་པར་ཕུལ། དེ་ནས་དྲི་ཆེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་དབུ་
མཛོད་མི་པམ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཛོད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་དང་དབུ་མཛོད་འདམ་པ་སོགས་རྟ་
མགོའི་གྲུ་པ་བགེས་རིམ་བཅས་ཞེ་དགུའི་བར་དུ་སྒྲ་མ་རིགས་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་ཅིང་མཆོད་བསྟོད་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དབང་བཞི་ལེན་ཅིང་བརྒྱ་མཆོད་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཅས་ཉིན་རེ་བཞིན་བརྒྱ་ཆར་རེ་གནང་བ་
དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་མའི་བསྐྱབ་མཆོད་རྒྱས་པ་
སྒོན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་གནང་བར་མཛོད།

དེ་བཞིན་སྤྱི་བྱམས་སུ་སྐྱབ་སྤེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཆོག་བརྒྱ་མཆོད་བཅས་མ་ཁི་
བརྒྱ་གས། དེ་སྐབས་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེལ་དང་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་དད་ཅན་མང་པོས་སྒྲ་མ་
མཆོག་གི་དགོངས་རྫོགས་ལ་དམིགས་པའི་མང་སྒོལ་དང་ལྷན་གཅིག་དཀར་མེ་ཞལ་བས་མང་པོ་འབུལ་བར་
བགྱིས་པ་དང་། ལྷག་པར་དགོ་སྟོང་བསམ་གཏན་པད་དཀར། དབང་འདུས་ལྷ་མོ་སོགས་སྤྱི་ཞབས་
འབྲིང་བ་རྣམས་དང་། བྲེ་བྲེའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ནས་རང་རང་གི་རྒྱ་སྟོབས་དང་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་འཁོར་

མང་པོ་བརྒྱུ་མཆོད་སོགས་རིམ་པར་ཕུལ་བའི་མར་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་མདངས་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
 ལྟ་བུས་སྤྱི་གཙུང་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་མཆོད་པའི་སྤྱི་གྲིས་མཉམས་པར་བགྱིས་སོ། །སྤར་བྱེད་མར་མེ་སྤོང་གི་
 གཟི་འོད་ཀྱིས། །ཆ་བའི་རེག་བྱ་མ་བཟོད་ལུན་པ་ཡང་། །ཕྱོགས་མཐར་བློས་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་
 འདིར། །ཉིན་དང་མཆོད་མེའི་ཐ་སྤྱད་བདགས་པ་ཅམ། །དེ་ཡིས་ལྟ་བུས་གངས་རིའི་འཕྲེང་། །ཞུ་བར་
 འཕངས་སྒྲིམ་དྲི་འཛིན་གྱི། །ལྟ་མེའི་ཁ་རྒྱངས་སྤྱིན་བཞིན་དུ། །འབྲིགས་པའི་བསུང་ཞིན་ཕྱོགས་སུ་
 རྒྱ། །དེ་ལ་སྤྱིང་མེའི་རྒྱ་བ་ཡིས། །བསིལ་ཟེར་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་པ་པ། །མཚོ་དུ་བསྐྱེལ་བའི་ཡོན་ཆབ་
 གྱི། །འབྲུག་རྒྱར་ལྷ་ལའི་ནགས་ཀྱང་ནས། །རྒྱལ་པར་དཀར་བའི་ཀླུ་ར། །སིམ་བྱེད་དྲི་ཡི་བྱག་པའི་
 རྒྱན། །འབབ་པའི་དབྱངས་སྒྲན་རོལ་མེའི་སྤྱོད། །བྱམ་པའི་གཉིད་ལས་སྤོང་བ་ལྟར། །རྒྱ་དང་ཐང་ལས་
 སྤྱོད་པ་ཡི། །སྤྱོད་པས་ལྷག་པར་གཞོན་ལུ་མའི། །ཆོགས་རྒྱལ་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ །དགའ་
 བའི་འཛུམ་འཕྲེང་སྤོན་པ་བཞིན། །གང་ཆོ་དེ་ལྟར་འདོད་ཡོན་ལྷའི། །མཆོད་པའི་གྲུ་ཆར་མི་ཟད་པ། །
 སྤྱལ་བར་ལྷན་པའི་ཀུན་བཟང་གི། །མོས་སྤོའི་སྤྱིན་ལས་པ་འདི་མཆོར། །

གང་གི་ཆོ་གཞུང་དུ་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཞག་བཅུའི་བར་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གོ་
 དུག་པ་དུང་ཕྱུར་བསྐྱབས་པའི་ལག་འབྲེད་དུལ་ཀྱང་གསུམ་མའི་ཅིས་དང་སྤྱི་འབུལ་གཏོས་ཆེ་བ་བཅས་
 ཕུལ། །དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ལྟོ་ཁ་བཞིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གསང་སྤྱགས་གསར་ཉིད་ས་སྤྱོད་རོར་སྤེ་བཞི་སོགས་
 སེར་ཆོགས་ཀྱི་དགོན་སྤེ་མཆོད་མཆིས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་མང་སྒོལ་བྱང་འབྲེལ་ལག་འབྲེད་སྤྱི་འབུལ་སོགས་
 རྒྱལ་དཀར་དགོངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིམ་པར་རྒྱལ་པར་གཞུང་ནས་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་སོ། །

༢༠། སྤྱལ་སྤྱི་འབུག་བསྐྱན་འཛིན་མཆོད་བརྒྱད་གོས་ཐང་ཞལ་བཀོད་གནང་འཕྲོལ་ཕེབས་པ་དང་གཞན་
 མཚོ་ལ་སོ་སོའི་དགོན་སྤེར་ཕེབས་པ་དང་གཞུང་ནས་སྤྱར་ཐལ་འཕུལ་དུ་སྤྱད་དགོས་པར་ཕེབས་ཏེ་སྤྱི་མ་
 མཁན་པོ་ཞུས་ཏེ་མེ་མཆོད་ཕུལ་བ།

དེ་ནས་ཞེ་དགུའི་སྤྱོད་པས་མཆོད་འབུལ་གྱི་དུས་རྒྱལ་པར་ཀྱང་ཐིམ་པ་དང་ཐུགས་དགོངས་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་
 རྒྱལ་གཞན་པ་ཆེར་ཡང་གྲུབ་ཟིན་པ་བཅས་འདུས་པའི་མཐའ་མ་འབུལ་བར་ངེས་པའི་དབང་ལས་རེ་ཞིག་

དཔོན་སློབ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལྷ་ཡིག་རྟ་མགྲིན་དབང་རྒྱལ། གསེལ་དཔོན་བསྟན་སྲུང་རྣམས་
 གྲང་པར་པར་གི་ཡུལ་སྤྲོགས་ཀྱི་རི་བོའི་དགེ་ལ་སེབས་སོ། །ཀྱེ་མ། རྣམ་འབྲེན་མཚོག་གི་ཉི་མས་པོར་
 ཡུལ་དུ། ཁྱོེ་གོས་སྒྲང་བ་འཛིན་པའི་མཁེས་དམ་པས། ཁྱིའི་གི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་རྣམས་གྲང་། །
 ཡུན་རིང་མཛའ་བས་འབྲོགས་པའི་དུས་ཀྱི་མཐར། །དེ་མུགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་བཞིན་དུ། སོ་སོར་གྲེས་
 པས་བདག་ཅག་ཡུལ་གནས་རྣམས། ཟླ་ངན་མུན་པའི་ཁང་བྱར་བཅུག་པ་འདི། །བཙེ་བའི་མཛའ་གཞུང་
 རྒྱུད་པར་མ་གྱུར་གྲང་། །

སྐབས་དེར་སྤྱལ་སྤྱོད་འདུག་པ་སྟན་འཛིན་ཡང་གཞུང་དུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་གོས་ཐང་ཆེན་མོ་སྤར་ནས་གནང་
འཕྲོར་ལུས་པ་དེའི་ཞལ་བཞོད་ལ་ཕེབས། བདག་ཅག་ཞབས་འབྲིང་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཏུང་མཆོད་
སྤར་ལྟར་འབུལ་བཞིན་པར་གནས་པ་ལས། སྟོན་རྒྱ་ར་བའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་གཞུང་ནས་
རིངས་སྐབས་སུ་སྤྱར་སྤྱངས་འབུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ཕེབས་བྱུང་བར། ད་ལྟ་ནས་རྒྱ་གཞུང་མཁུག་མ་
ཆོད་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱར་ཡང་ཅུང་ཟད་བཞུགས་ཡུན་སྤང་བ་བཅས་གདན་ཞུས་སོགས་གང་ས་ནས་སྐབས་བདེ་མི་
འདུག་པ་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་ཉིད་རང་སྤར་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ནས་བདག་ནམ་ཞིག་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་
དང་སྤྱར་སྤྱངས་བྱ་བའི་དུས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་དུས་དང་འགྲིག་པ་ཞིག་ངེས་
པར་བྱེད་དགོས་གསུངས་དགོངས་པ་རི་ལྟར་གཏད་པ་བཞིན་འགྲུབ་ན་བསམ་གཞུང་དུ་དེ་བཞིན་གྱི་ཞུ་ཤིག་
སྤྱལ་བས་ཉེར་ལུ་ལ་ཞབས་དུང་ལྷམ་གྱི་དགྲ་ཉིད་སྟེལ་གྱི་ཉི་མར་འདུག་པ་དང་། བསྐྱར་གྱི་རྒྱ་ཆོས་དང་
བསྟན་ནས་ཡུམ་སྲས་རྣམས་གདན་ས་ལྷགས་རིར་ཕེབས་ཁྱད་བཅས་ཉེར་དུག་ནས་གནམ་གང་བར་གང་
འགབ་ཅིག་ཏུ་གྱིས་ཕེབས་པ་བཞིན་བྱུམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ཉེར་དུག་རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་ལ་བབས་པའི་སྐབས་དང་སྤྱར་
ནས་སྤྱར་སྤྱངས་ལ་ཕྱོགས་ཆོ། སྤྱ་ཕྱོ་ཕྱོགས་སུ་དཔོན་སྟོབ་བྲགས་པ་དང་དུང་ཡིག་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གྱི་
བརྟེན་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཡང་ཡི་གེ་རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལས་དུས་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་མ་ཚུགས་པས་ཕེབས་པ་མ་
ཤར། ལྷམ་རྗེ་བཙུན་དུང་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱར་ལ་མཇལ་བར་མ་བཟོད་པས་མ་ཕེབས་དེར་བདག་ཅག་
ཞབས་འབྲིང་བ་དག་གི་སྟེང་དུ་དབུ་མཛོད་འདམ་པ། ཕད་དཀར་བྲག་ཤིས། དུང་དར་རྒྱས་བཅས་སྤྱར་

ཁང་མུང་འདས་མཆོད་རྟེན་བཞིན་རྒྱལ་པར་བཅིགས་དཀར་ཅི་ཡང་གསོལ། དེ་ནས་སྐུ་སྤྱར་གདན་ཞུས་ལ་
 ཅི་འདྲ་ཞིག་འོང་ངམ་སྐུ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ངང་ནས་ཟངས་ཀྱི་གཏུ་ཞལ་སྤེ་བས་དྲི་བཟང་གི་ངང་
 པ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་བཅས་སྐུ་ཤ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྐྱེས་དུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤར་བཞིན་མ་ཉམས་པར་
 བཞུགས་འདུག་པས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་བདག་ཅག་ཞབས་སྤྱི་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་དབུགས་དབྱུང་བ་
 ལྟ་བུར་གྱུར། སྐུ་འོན་བཟའ་དག་ཀྱང་གསར་རྟིང་བརྗེས་ནས་སྤྱར་ཁང་དུ་གདན་དྲངས། དེར་རྗེ་ཉིད་སྟོན་
 སྤྱིགས་ལ་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་སྟོབ་ལྷང་དཔོན་སྟོབ་ངག་དབང་བུམས་པ་དང་། མཆོད་དཔོན་འབྲུག་
 ཡུན་ཆོགས་པ་ཡང་སྤེལ་བུང་བས་ཁོང་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོགས་དན་དུ་འགྱུར་བར་བུས། སྐབས་
 དེར་གོང་ས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསོལ་དཔོན་ས་ག་ཡང་སྤྱར་མཇལ་ལ་འབྱོར་བ་བཞིན་ཅོཅན་དཀར་
 དམར་དང་ཁྱད་སྟོས་སོགས་སྟེག་རྗེས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱུ་ཡང་མང་དུ་སྤུལ། ཉེ་བར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་པད་དཀར་
 ལྷན་གྲུབ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པ་བཅས་པེབས། དེར་སྐྱེ་མ་མཁན་པོའི་བཀའ་ལས། རྗེ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་ནི་བདག་ཅག་ཆོས་ཞབས་སྤྱི་ཐུགས་དགོངས་ཁེངས་པ་ཞིག་མ་འབྲུག་། ད་སྤྱར་
 སྤྱངས་ཀྱི་སྟོར་ལས་སྟོ་རྗེ་གསུམ་པ་རང་ཞིག་གྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེད་རང་གསུང་ཆོག་པ་རྣམས་དང་ཁྱེད་
 ལག་བདེ་བ་བཅས་པ་དག་སོ་སོ་ནས་དེ་ཅིས་ཀྱི་སེམས་ཁུར་ལེན་ལུགས་མཛོད་ཅེས་པེབས་པ་
 བཞིན། དཔལ་རྒྱ་རོ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་བའི་
 སྤྱིན་སྟེག་གི་བཅས་སྟེག་རྗེས་དང་མཆོད་རྗེས་ཀྱི་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་དངོས་གཙང་ཤིང་འབྱོར་བ་བུས་
 ཆར་དུ་དངར་བ་བཤམས།

དེ་ནས་སྐྱེ་མ་མཁན་པོས་ཅེ་གོས་དཀར་པོ་གསོལ་བའི་སྟེང་ནས་རུས་རྒྱན་དང་རིགས་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་སོགས་
 འཁོར་ལོ་སྤྱར་བའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱུ་བ་གཞུང་གི་བདག་བསྐྱེད་བསྐྱུས་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལྷར་གསལ་བ་ནས་
 བརྩམས། སྐྱེ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟེག་སྐྱུགས་
 ཀྱི་མཆོད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་སྟོང་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཅུ་སོགས་མཆོད་བསྟོད་འདོད་གསོལ་
 སྟོན་ལམ་དང་བཅས་རྒྱལ་པར་གནང་། མེ་མཆོད་ཀྱང་དངོས་སུ་འབུལ་མ་པོད་པས་མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རིམ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཐབས་མཛོད། བུད་ཤིང་གི་ཆོགས་ཀྱང་ཅོཅན་དཀར་དམར་དང་ཨ་ཀ་རུ་དཀར་ནག་

འབའ་ཞིག་དང་གཞན་ཡང་སྐྱར་བྱུང་བྱུང་སྟོན་གྱི་རེད་བུ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་མཆོད་པར་བགྱིས་པ་ལས་དེར་
སྐྱེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་རང་འབར་དུ་སྐྱར་ཏེ་སྐྱེ་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་སྐྱེ་དང་བཅས་ཡུན་ཙམ་ལ་སྐྱེ་
གཟུགས་བྱིངས་བཞེས་བྱུང་གྲང་། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྗེས་ཆགས་བཅེ་བའི་དབང་གིས་འདོར་བར་མ་མོད་
པའི་རྟགས་སུ་མེད་མར་གྱི་དཀྱིལ་ན་ཐུགས་པ་རྒྱ་ར་གའི་སྤྱིང་པོ་ལྟ་ར་དམར་ཕུང་དེ་བཞུགས་པ་ལ་ཞུན་མར་
གྱི་སྟེག་སྐྱགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཕུལ་ཡང་མེ་བཞེས་སུ་མ་འདོད་དོ། །

དེ་ནས་འབུལ་བ་དང་ལག་འབྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲང་གྲུ་མོམ་པ་བཅས་རྣམ་དཀར་གྱི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་གདུང་ཆོག་གི་རིམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱུང་བསྟུན། སྐྱ་མ་མཁན་པོས་
ཕུག་བཅོལ་བར་མཛད་ནས་ཕུག་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་དབུའི་གཙུག་གིས་གདུང་ཁང་ལ་འདུད་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་
ནས་ཞུ་བ་འདིར་ལྟར། སྐྱ་མ་རིན་པོ་ཆེས་བདག་ཅག་གྲུ་བྱསྟོབ་རྣམས་ལ་བཅེ་བས་དགོངས་ཤིང་གཟིགས་
པའི་ཐུགས་གྱི་ལྟག་མ་ཙམ་ཞིག་བཞག་པ་འདི་བཀའ་བྱིན་ཆེ་ཡང་། ད་ནི་དུས་ངན་ལ་སྟིགས་མ་ལྟ་བུ་འདི་
སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བཞུགས་གྲང་འོ་བརྒྱལ་སྟེང་བ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས། སྐར་ཞི་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་བདེ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་སྟུན་ཆབ་དུག་ཏུ་བསིལ་བ་དང་བཅས་ཐུགས་ངེས་པར་འབྱུང་
བའི་གསོལ་བ་དེ་ལྟར་བཏབ་པའི་མོད་ལ་ཐུགས་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལས་མེ་རང་འབར་དུ་སྐྱར་ནས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་
བཞེས་པར་སྐྱར་ཏོ། །

དེ་ཚུལ་རྣམས་དེ་འཕྲུལ་དུ་སྐྱ་མ་མཁན་པོ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་སྟན་དུའང་གསན་པས་འོ་མར་པོ་དུས་ངན་
པ་འདི་འདུའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་སྟོ་དམན་འབྲུལ་པའི་སྟོད་ཚུལ་སྐྱ་ཆོགས་ལ་ཐུགས་སྟོབ་པ་མཛད་པར་
བསྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་སྐར་ཡང་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་འབྱོན་པའི་གསོལ་བ་ཡང་བཏབ་དགོས་རྒྱུ་ལ། རྗེ་རིན་
པོ་ཆེས་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བཅེ་བའི་རྟགས་མཆོན་དེ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་ལ་སྐར་ཡང་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་
འདི་མཁན་ཆེན་མཁྱེན་བཅེ་འི་དབང་ཕུག་དེ་ལྟ་བུས་གྲང་དུས་སྟིགས་མའི་སེམས་ཅན་སྟོན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་
བྱུང་འདུག་བསམ་སེམས་པམ་པོ་བྱུང་ཡང་ཁོང་ལ་འབྲུལ་པ་མི་མང་འཁོར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གསུང་ཡིན་
པས་ཐུགས་བདེན་ཞུ་བ་ལས་མ་འཆོལ་ཞེས་སྟིན་སུ་བདག་ལ་གསུང་བར་གནང་། དེ་ནས་མེ་རང་རྣམས་འོ་

མ་དང་དྲི་བཟང་གི་ཚུས་ཞི་བར་བྱས་ནས་སྤྱར་ཁང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཕྱི་ནས་ལྷ་གོས་སྤྲེལ་གས་པའི་ན་བཟས་
སྤྱབས་ཏེ་བྱ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་བཏབ་ནས་མཆོད་སྤྱིན་གྱ་ལོམ་པས་སྤྱར་བཞིན་མཆོད་དེ་བཞུགས་སོ། །ཁྱེ་
མ། མཆོན་དཔའི་དཔལ་གྱིས་རབ་མཛེས་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར། །དཔེ་སྐྱེ་གཏུང་ཀུན་དཔེ་མདོག་ལྟར་
གྱུར། །དེ་ཡང་དད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ། །བཀོ་བཤར་བགྱིས་པའི་ཚུལ་འདི་སྤྲུལ་ཡིས་བཟོད། །

༢༡། བདུན་ཕྱག་གསུམ་ནས་གདུང་ཁང་ཞལ་ཁ་ཕྱིས་ཏེ་དབུ་ཐོད་མ་རྣམས་པར་བཞུགས་པ་དང་གདུང་
འིང་བསྐལ་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དད་ཅན་རྣམས་ལ་འབྱེད་དུ་གནང་བ་དང་སྐྱུ་གདུང་མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱུ་
འབག་བཞེངས་པ་སོགས་དགོངས་རྗེས་བསྐྱབས་པ།

དེ་སྐབས་ཤིག་ཚེས་མེ་འབྲུག་དཔལ་བཟང་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་ཀྱང་གདུང་མཇལ་ལ་བྱོན། དེར་བདུན་ཕྲག་
 གསུམ་གྱི་ཞག་བྱངས་ཐིམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྲལ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་མཆོད་པ་བརྒྱ་མཆོད་ཚོགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བཅས་སྤྱར་ཁང་ཞལ་སྟེ་བས་གདུང་གཞན་རྣམས་མེ་དར་ཆེ་བས་པལ་ཆེར་གསེལ་བྱར་སོང་འདུག་
 ཀྱང་དབུ་ཐོད་དེ་རིལ་པོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉམས་པར་ལྷགས་སྟེད་ཀྱི་སྟེང་ན་གན་རྒྱལ་དུ་ཡ་ཡོ་མེད་པར་
 བཞུགས་པའི་ངོ་མཆར་དང་། གདུང་རིང་བསྐྱེལ་གྱི་གོང་བུ་དེ་དག་ལས་ཐུགས་སྙམ་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་
 ལ་ཐུམ་ཆེ་བ་ཞིག་ཤུལ་ནས་གཞན་རྣམས་སྤྱར་རྒྱས་བཏབ་ནས་གཟིམ་ཁང་དཀར་བརྒྱད་པོ་བྱང་གི་རྟེན་གྲལ་
 དུ་བཞུགས།

དེ་ནས་དུས་རྒྱུས་ཀྱང་རིམ་པར་འདས་ཏེ་སྟོན་གྱི་མཐར་སླེབས་པ་དང་སྟོགས་ཀྱི་ནས་འབྲུམ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་
 འཕྱོད་པས་ཀྱང་ལངས་ཤིང་རྒྱུ་འབྲུམ་སྟོངས་སྟོགས་སུ་དུས་ཟིངས་ཀྱི་འགོ་ཚེམ་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་
 སྟོགས་དམ་པ་འཛོམས་ཐོབ་ཆེ་རིང་བསམ་འབྲུབ་ཀྱང་གཞུང་ནས་མིའི་དབང་པོའི་གསུང་གི་འཕོད་པ་
 གནང་། མཚོན་དཔེ་ནང་ག་དབང་ཕུན་ཚོགས་དང་། ར་དཔོན་གྱི་དབང་ཕུག་སོགས་ཀྱང་ཟུར་དུ་
 ཟུགས། གཞན་གསལ་དཔེ་ན་འབྲུག་རྒྱུས་དང་ཆིབས་མདུན་པ་དུང་དར་རྒྱས་གཉིས་ནི་སྤར་ནང་ཟིངས་དེ་
 སྐབས་ནས་སྐྱུ་དང་བུལ། དེར་སྐྱུ་འཁོར་ཞབས་སྟེ་བ་པལ་ཆེར་ཟུག་ཟིན་པའི་ལུལ་དུ་གཟིམ་དཔོན་དངོས་
 གྲུག། སྐལ་སྐྱུ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན། བདག་དག་ལྟན་པ་བཅས་པའི་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ལུས་སོ། །

སྔོན་ཀླུ་ཁབ་ཆེན་པོའི་པོ་བྱང་དུ། འཁོར་རིག་འཛིན་འདུས་སྡེའི་ཚོགས་དབུས་སུ། མགོན་ལྷ་བརྒྱའི་
གཙུག་གིས་མཆོད་བཞིན་དུ། འབངས་བཀའ་སློན་མང་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས། ཆོས་འཁོར་ལོའི་
དགའ་སྟོན་ཡོངས་འབྱེད་པས། ཆབ་མངའ་འབངས་དགའ་བདེར་ཅེ་བ་ཡང་། དུས་མི་རྟག་དབྱར་གྱི་
འཇའ་ཆོན་བཞིན། ཡུད་ཅམ་ཞིག་སྤང་བ་རྗེས་མེད་དུ། གཏམ་ལྷག་མ་ཅམ་ཞིག་བཞག་ནས་ཡལ། །
དཔལ་གྲུབ་པའི་བསྟི་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་། ལྷ་ཀླུ་བརྒྱུ་མཆོའི་གཞལ་ཡས་སུ། མགོན་མཆོངས་
བལ་ལྷ་མའི་ཞབས་བྱུང་དུ། ལྷ་མ་རྗེ་བཙུན་ཡུམ་སྐུ་ཞལ་རྒྱས་ཀྱི། མཐའ་མཁས་དབང་མང་པོས་
བསྟོན་བཞིན་དུ། དུས་ཡུན་རིང་དགའ་བས་འགྲོགས་པ་ཡང་། ཀྲུ་མི་རྟག་གྲེས་པའི་ཚུལ་འདི་
མཐོང་། མགོན་རྗེ་བཙུན་འོག་མིན་གནས་སུ་གཤེགས། འཁོར་མཁས་དབང་དག་ཀྱང་ནགས་སུ་
བྱོན། བྲོགས་པལ་ཆེར་རང་ཡུལ་སྟོགས་སུ་གྲེས། དཔལ་གནས་ཀྱི་མཆོད་ལུ་རྣམ་གསུམ་ཡང་། །
དུས་ནམ་འབྲལ་མེད་སྐྱུ་བསམ་པའི་དད། ཡུན་མ་འབྱངས་སོ་སོར་གྲེས་སོང་བས། སེམས་སྐྱོ་བའི་
སྤིང་ཆུ་འབྲུགས་པ་འདི། ཆོ་འདི་ལ་ཁུ་བའི་དུས་སྐབས་མེད། །

དེ་ནས་མི་རིང་བར་གནས་ཀྱི་མགོ་དང་ཉེ་བའི་ལམ་གྱི་གཞིར་ཕྱི་རྟེན་དུ་བྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་ཐོག་སོ་ཕྱེད་
དང་གཉིས་ཆད་ཅམ་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་གཟུངས་ལ་སྤྱར་རྟེ་སྤྱར་སོལ་སྤྱར་ཐལ་ཚྭ་སྤྱར་བཞུགས་ཀྱི་
བཅས་ཆེན་བྱེ་མ་དང་བཅས་པ་གཞན་ཡང་གཏུང་རིལ་གཏུང་ཆ་གཟུངས་སྤྱོད་བ་བཅས་བཞུགས་སོ། །
ཁྱད་པར་ནང་རྟེན་དུ་སྤྲོན་དང་རིན་པོ་ཆེ་དང་དར་གོས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དང་། རྗེ་ལྷ་མ་རང་གི་སྐྱུ་མཆོལ་
རྣམས་སྤྲོན་འདམ་དུ་བསྐྱེས་པ་ལས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དགུང་གྲངས་ང་དགུ་བཞེས་པའི་འདྲ་འབག་སྐྱུ་ཆད་ཀྱི་
བཀོད་པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དབང་ཕྱུག་མེ་སྤྱང་གི་ལོ་རྟོར་ལྷ་དགུ་པའི་ཆོས་བཙུ་གཟུང་སྤྲོན་པ་དང་རྒྱ་སྤྱར་གྱི་
བཞིན་རྣམ་པར་ཅེ་བ་ས་གཉིས་སྤྲད་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་ཉིན་སྤྱུ་སྐྱུ་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་ལ་
འཛུགས་སྟོན་གྱི་ཆོན་གྲངས་བཅས་འགོ་བཙུམས་ནས། སྤྲོན་དུག་ལྷ་བའི་ཆོས་བཙུའི་བར་ལྷ་བ་གཅིག་གི་
ལོངས་སུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བསྐྱེས་ཤིང་།

227 སྒྲུབ་འབྲས་དང་ནང་གཟུངས་ལུང་ཚུལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་བཞེངས་པ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་ཆུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་དུ་ཆགས་པ། མངལ་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 གུས་པ་གཡོ་བས་མིག་ཀྱང་གཞན་དབང་དུ་ལྟ་བའི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ཟེལ་ཕུན་སྙམ་
 ཚོགས་པའི་སྐྱེ་འབག་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་གཟུངས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཞུགས་ཏེ། མངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་
 གཏུང་། སློབ་དཔོན་པལླའི་ཆོས་ས་བཟུང་བའི་རིལ་བུ་དང་སྐྱེ་རགས་གཏིར་བྱོན་གྱི་དུམ་བུ། དཔལ་རྒྱ་རོ་ཏ་
 པའི་ཐུགས་དམ་པརྒྱ་རྒྱ་གར་གྲགས་པའི་པར་ལས་བྱུབ་པ་དབྱེས་རྩོར་ལྟ་དགྲ། རྩེ་མར་པའི་འཕེལ་གཏུང་
 རིལ་བུ། མི་ལའི་རས་གོས་རིལ་བུ། ཆོས་རྩེ་གཙང་པ་ནས་རྩེ་བསྐྱོན་པའི་ཉི་མ་ཡན་གྱི་དཔལ་འབྱུག་པའི་
 གཏུང་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གཏུང་དང་གཏུང་རིལ་། གཞན་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་རིལ་ཚང་
 མ། བྱུབ་བྱེད་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ། དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་ངག་དབང་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ། དབུ་ལོ། ཞལ་རྒྱན། ཕྱག་སོན་ཞབས་སོན། འཤས་ཕྱིས། རྩེ་སྒྲིམ་
 རང་གི་གཏུང་དང་ཆོམ། དབུ་ལོ་བུབས་ཕྱེད། དབུ་ཞུ་གཅིག་། སྐྱེ་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ། ན་བཟུང་རས་ཆེན་
 དང་ཕྱག་མ་གཉིས། སྐྱེ་འཇུག་དང་སྐྱེ་གཡོགས་བཙས། ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་དཔལ་ལྷན་སྒྲི་
 མ་ངག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་འབྱུང་ཉིད་རང་གི་ཕྱག་བཟོ་ཕྱག་ནས་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་
 བསྐེལ་བཞུགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དང་།

གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲུ་མ་རང་གི་སྐུ་གདུང་གི་སྤེམ་སྒྲན་འདམ་དུ་བསྐུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་གདུང་ཚོ། ཐུབ་དབང་
བརྒྱ། རྩོམ་འཆང་བརྒྱ། རྩོམ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ། རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་བསྐྱོམས་པས་སྐུམ་
བརྒྱ། གཙུག་གཏོར་རྣམ་རྒྱལ་མ་བརྒྱ། མཆོད་རྟེན་ཉིས་བརྒྱ། ཚེ་དཔག་མེད་བརྒྱ། སྒྲན་སྒྲ་བཙུ་
ལྷ། མི་འབྲུགས་པ་ཉེར་གཅིག་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་བདུན་སྟོད། ཞབས་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ། རྗེ་སྒྲུ་མ་
རང་གི་སྐུ་སྟོང་དང་སྐུམ་བརྒྱ། བདེ་མཆོག་དང་ལྷན་སྐུས་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། ཕག་མོ་ཞལ་གཉིས་མ་
དེ་མཆོངས། ཕག་མོ་མཁའ་སྟོད་མ་བརྒྱ་གསུམ། དབྱེས་རྩོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་པ་ལྷ་རྣམས་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉེར་
ལྷ། དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྷ། ཁྱོ་བོ་རྩོམ་གསུམ། དག་པོ་དམར་ཆེན་སྐུམ་བརྒྱ། དགོངས་འདུས་
ཚར་གསུམ། བཀའ་བརྒྱད་ཚར་གསུམ། ཆེ་མཆོག་བརྒྱད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ལས་སྟོལ་བརྒྱ

གཅིག་ རྩོམ་འཛིག་མ་བྱེད་གསུམ། སྤར་བྱ་བརྒྱད། གཤམ་རྩོམ་གཤམ་དམར་དབྱ་ནག་ཆོ་བདག་རྣམས་
གསུམ་གསུམ། དུམ་ཆེན་མོ་ཉིར་གཅིག་ སྤུང་རས་གཟིགས་སྤྲུག་བཞི་པ་ལྟ་བུ་སོ་གཅིག་ ཁར་ས་པ་
ཆ་ཉིར་གཅིག་ སེལ་སྤྲུག་ཉིར་གཅིག་ འཇམ་དཀར་སུམ་བརྒྱ། འཇམ་དཔལ་གསལ་ལྷན་ལྟ། འཇམ་
དབྱངས་དམར་སེར་ཉིར་གཅིག་ རྩ་མགྲིན་ཉིས་བརྒྱ། གཏུམ་པོ། རྣམ་འཛོམས། མི་གཡོ་བ་དཀར་
པོ། སྤྲུག་རྩོར་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་རྣམས་ཉིར་ཏེ། སྒོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་རྩ་
བརྒྱད། སྒོལ་ལྷང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། སྒོ་བརྒྱ་ཆར་གསུམ། ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་ལྟ། མཁའ་འགྲོ་སེར་
གདོང་བརྒྱ་གཅིག་ དབྱངས་ཅན་མ་གསུམ། མགོན་པོ་སྤྲུག་བཞི་པ་ཉིར་གཅིག་ ལྷ་མོ་དུད་སོལ་མ་ཉིར་
གཅིག་ རྩྱ་མཛེད་མགོན་པོ་ཉིར་གཅིག་ རྣམ་སྤྲུལ། རྩྱ་ལ་སེར་ནག་ རོར་རྒྱན་མ་རྣམས་གསུམ་
གསུམ་སྟེ་ཡོངས་བསྟོམས་གཏུང་ཆ་བྲི་སྤྲུག་གཅིག་དང་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་བཞུགས།

གཞན་ཡང་གཟུངས་འདུས་ཀྱི་ཕུསྟ་ཀ ། དཔྱུ་ཐང་ཡིག ། གསོལ་འདེབས་ལེན་བདུན་མ། བཟང་སྤྱོད་
སོགས་སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྒྲོང་དང་། དཔྱུར་ཆོས་སྤྱོད་ནོར་ལྟའི་གཟུངས་དང་། དཔལ་བོ་གཅིག་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་
ལས་བཤད་པའི་ནོར་བདག་པོ་ཆེའི་འཁོར་ལོ། རྗེ་རང་གི་བཞུགས་གདན་སྟན་དཀར་སྟན་དམར་། ཞབས་
ཆས་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་དཔུང་ཟངས་ལྷགས་ལུ་ཉིག་ལུ་མན་གྱི་ཐུ་སྟོས་ཤེལ་
སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། སྟན་དང་འབྲུ་དང་རྩ་སྟོ་སོགས་ཟབ་གོས་དར་རས་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས་
གདམས་ཤིང་འཕྲོར་པར་བྱས་སོ། །

ཡང་གོང་བཞིན་སྒྲན་འདམ་གྱི་རྒྱལ་ས་དཔལ་ལྷན་གླམ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་འབག་སྐུ་དངོས་ཀྱི་
 ཚད་དང་ལྷན་པ་སྐུལ་སྐུ་འབྲུག་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་བཞེངས་པའི་ནང་གཟུངས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསེར་
 གར་སྒྲགས་ལས་བྱུང་བའི་ཞབས་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྷག་ག་ངམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གཏུང་བཞུགས་པ་རྒྱ་
 དང་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ཁྱད་དུ་ཆེ་བ་དེ་དང་གཞན་ཡང་རིང་བསྐེལ་རྣམ་པ་བཞི་དང་གཏུང་ཆོ་ལ་སོགས་པའི་
 གཟུངས་ཀྱི་རིམ་པ་བྲངས་ཐོ་རྣམས་ཇི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་གང་ཡོད་རྣམས་འདིར་ཡང་བཞུགས་པའོ། །

༢༣༧ དགོངས་ཐོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གཞན་བཞེངས་ཚུལ།

ཡང་གསུང་གི་རྟེན་དུ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་འཁྱུར་རིམ་གྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྒྲེགས་བམ་དུ་བཀོད་ནས་པར་སྟོན་
ཡོངས་སྒྲིའི་ལྷ་ཁང་དུ་བཞུགས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་དཔལ་དཀར་ལས་གྲུབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་རྒྱུ་མཐོ་དུག་གི་ཆོད་དུ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་ལ་མ་གྲང་གི་གོང་ཐང་བཙུགས་ན་སྟོང་དང་ལྷ་
བརྒྱ། སྟོ་ཁྱིམ་དང་བུམ་རྒྱན་གདུགས་བླ་མ་ཆགས་སེའེ་རྒྱལ་ཆེན་ཆོགས་རྒྱན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གསེར་ལ་
གསེར་འགྲུར་ཞོ་ཉི་ལུ། སྤ་སྤྱངས་ཀྱི་གཡུ་རྒྱན་དུ་དཀར་དུ་དམར་སོགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་བའི་རྒྱུ་ཆོགས་ལ་
བལ་པོའི་བཟོ་བོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྲུབས་པའི་ཐུགས་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་འདིའི་ནང་
གཟུངས་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་གཅིག་གཞན་འཕེལ་གདུང་རིལ་བུས་གཙོས་ཀྱིན་
རྒྱབས་དང་རྒྱལ་བ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་རིལ་རྣམས་སྒྲིལ་གང་ཡོད་བཞུགས། བོ་ནང་དུ་མཐུ་ཆེན་དག་
དབང་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་སྒྲིལ་གསལ་སྟེད་དང་སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ། དུམ་ལོ། ཞལ་རྒྱན། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་
ཀྱི་སྒྲིལ་ཆོས་ཀྱི་དུམ་བུ། རྗེ་མཁའ་མང་གི་སྒྲིལ་གདུང་སྒྲིལ་པོའི་འཕེལ་དང་བཅས་པ། ཡེ་ཤེས་སེམས་

၁၁၇

གཞག་དང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་གཙོ་བོར་གོང་ས་གཞུང་ནས་དང་། བླ་པར་ལྷམ་ཐེ་བཙུན་བྱང་
རང་གིས་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་ཚུལ་བཅས་མཐའ་མའི་མཛད་པ་རགས་པ་ཆེ་ལོང་ཙམ་
བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བཛྲོད་པའི་སྐབས་ཏེ་རིམ་པར་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པའོ།།

॥

སྐུ་མཁའ་ཉི་ཤུ་ཅུ་པ་།

ལྷམ་རྩེ་བཙུན་བྱང་གི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་མཁུག་སྤྱད་དང་། སྐྱའི་གདུང་རབས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལྷ་ལྷམ་གྱི་
རྟོགས་བརྟུན་དང་གསལ་བསྐྱེད་ཅིང་དང་། གཞན་ཡང་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སློབ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་འདུས་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་ནས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུང་སྤྱོད་
ཆེ་བ་མཁུག་ཆེན་རིམ་པ་བཞི་དང་གྲུབ་པའི་དབང་སྤྱུག་ཡབ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་རིམ་མེད་
ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་གྱི་ཚུལ་དག་ཀྱང་ས་ཐོན་
ཅིང་རེ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཕལ་ཆེར་ནི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ལྷ་བཞོམས་བཟོ་ཐེས་མེད་པའི་དཔེ་
བཞིན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་གི་སློབ་མ་ངེས་པའི་དབང་ལས་མཆོན་ཅིང་གྱིས་མདོན་པར་བསྐྱེད་གསལ་
པའི་སློབ་ནས་གསལ་བར་བརྟུན་པ་དང་། བྱུང་པར་རྩེ་རང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱིང་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་
པའི་མཁུག་སྤྱད་ཀྱི་སློན་ལམ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟུན་པའི་སློབ་པ་།

༡༧ རྩོམ་པ་ལྟོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་འཕྲོ།

དེ་ལྟར་ཐོད་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་ལྷ་མ་སྲིད་དུ་གྱུར་པ་མཚུངས་མེད་གྲུབ་པའི་དབང་མོ་ཐོ་བཅུན་བསྟན་འཛིན་གྱི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ཤོད་དུ་སོང་ལ། དེ་ནས་གཞན་ཡང་སྟོན་སྟག་ཚང་གི་གནས་མཇལ་ལ་
 སེབས་དུས་དེ་ཐོག་མོའི་གསང་རྒྱུ་གསུག་གིས་ཆུ་བོ་བྱས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་
 ཆུ་ཐམས་ཅད་སིལ་རའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེད་སྲིད་ལྷ་ཁའི་གྲུ་ཅུའི་སྐྱེ་བ་གནས་ཀྱི་ཆུ་
 ཆུན་དེ་ལ་སྟག་གིས་རེག་མ་ཐག་ཆུ་གཟེར་རིལ་པོར་འོ་མའི་མདོག་ལྟར་འཁོར་ཏུ་དཀར་བར་གྱུར་པ་
 དང་། ཡང་ཕ་རྩོམ་ལྟག་སྒྲོམ་ཞིག་པོའི་སྟག་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་དཀར་སྟེ་དགའ་བ་སྟག་ཏུ་སེབས་པ་ཞིག་ལ་
 སྟག་པ་དེའི་ནང་ཁྱད་ཅིག་ནས་སྟག་མཚུབ་ཀྱིས་ས་བཀོས་པས་ཆུ་རྩོལ་ནས་བྱུང་བས་དེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བྱས་དང་བཏུང་བ་བྱས་སྟོན་དུ་ཡང་བཟེད་རྩེ་ཆུ་ཡང་བྱས་ནས་སྟག་པ་དེ་ལས་མདའ་རྒྱུང་གང་ཅམ་དུ་སེབས་
 ཟེན་པ་དང་སྟག་གཡོག་པ་གཅིག་སྐར་བལྟར་བཏང་བས་ཆུ་དེ་ལྟལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཡལ་བའི་ངོ་མཆར་
 ཡང་གྲགས་པ་དང་། ཡང་ཚུ་རིའི་གཡུ་མཆོ་སྟོན་མོ་ལ་འབྱལ་སྐྱེའི་དར་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བས་

དར་ཡུགས་མཚོ་ལ་ཕུལ་མ་ཐག་མཚོའི་དཀྱིལ་ནས་འཇའ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷ་སྐུར་མདའ་བཞིན་བྱུང་ནས་དར་
ཡུགས་མཚོ་དབུས་རང་ལ་བྱངས་པའི་ཡ་མཚན་བྱུང་བ་དང་། འབྲོག་སྤྱིང་བཞི་ལ་ཕེབས་དུས་ཚུ་ཡུལ་གྱི་དོ་
རྩེ་ཕག་མའི་སྒྲ་མཚོར་གྲགས་པའི་གནས་གཟིགས་ལ་བྱོན་སྐྱབས་མཚོ་དེ་ལས་ཚུ་སྤྱི་མ་པ་གང་ཅམ་བཞེས་
ནས་སྐུར་མཚོར་དོར་བའི་མོད་ལ་སྒྲ་དང་བཅས་མཚོ་རིལ་པོར་ཡུད་ཅམ་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཚུལ་རྣམས་
རྩེ་བཙུན་རང་གི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་གཏེར་པ་རག་དབང་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཐོས་སོ། །

ཡང་ཚོ་ལུང་ཕུའི་གྲུ་ཅུའི་སྐྱབ་གནས་སུ་ཕེབས་དེར་དགེ་སྤྱོད་ན་ཞིང་པས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་གྲུ་ཅུ་དག་པོ་
ཕུར་ཞབས་ཅན་གྱི་དབང་བསྐྱར་གནང་བཞིག་ལ་སྒྲོན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་བསམ་ཡས་སུ་
བཞུགས་སྐྱབས་རྩེ་བཙུན་རང་ཡང་གྲུ་ཅུའི་སྐྱེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་གནས་རྩེས་བྱན་གྱི་དགོངས་ཉམས་
བཅས་དབང་གནང་མ་བྱིན་གྱི་བར་རང་དང་ཡུལ་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་སྐྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཐ་ལམ་
གྱི་སྐྱུང་བ་མ་བྱུང་བ་དང་། སྐར་བྲགས་ལ་ཤར་མ་སྤྱོད་བའི་གྲུ་ཅུའི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚིག་རིགས་ཀྱང་
མང་པོ་ཞིག་སྤྱིང་འདུག་ཀྱང་སྤྱིས་ནས་དགོངས་ཡུལ་ན་མི་སྐྱང་ཞེས་རྩེ་བཙུན་རང་གི་གསུང་ལས་ཐོས། དེ་
ནས་དབང་གྲུབ་པ་དང་མི་རྣམས་སྤྱིར་འཐོན་སོང་ལུལ་དུ་ཕུག་པའི་ནང་དུ་དཔོན་སྒྲོབ་གསུམ་ཅམ་ལས་མི་
ཤོང་བ་འདུག་ཀྱང་དབང་གི་སྐྱབས་མི་བཙུ་སྒྲོར་ཞིག་བདེ་མོར་ཤོང་བ་སོགས་གྱི་དོ་མཚར་ཡང་བྱུང་འདུག་
ཅིང་། གཞན་ཡང་སྒྲོན་སྐྱེ་གཞོན་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ཚུ་མདོའི་ཚུ་འབྲམ་གྱི་ཚུ་དོ་ཞིག་ལ་ཞབས་ལྷམ་དང་
བཅས་པའི་རྩེས་གསལ་པོར་བཞག་པ་ད་ལྟ་རྟེན་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཡམ་མེས་དག་
དབང་བསྐྱར་འཛིན་གྱི་གདན་ས་རྟོད་པ་འདམ་པོ་ཆར་བཞུགས་དུས་སྒྲོན་ཤིང་གི་མགལ་པ་ཞིག་ཕྱག་གཡོག་
པ་ལ་འཕངས་པས་ཡུད་ཅམ་བར་སྐྱུང་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡང་ཐེད་མཚོད་རྟེན་སྐྱུང་གི་ཉེ་འདབས་དཀར་
ཆེན་བྲག་གི་དོ་ཞིག་ལ་འང་ཞབས་རྩེས་ཤིན་རྟེན་གསལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་བར་ཞིང་དུ་ཕེབས་ཀྱང་ཡང་
ཞག་ལུལ་དགོན་པར་དོ་ལེབ་ཞིག་ལ་ཕུག་རྩེས་ཀྱང་བཞག་པར་བྲགས་ལ། ཡང་མཚོད་རྟེན་སྐྱུང་དུ་སྐྱེ་མ་
གནས་རྟེན་གྱི་དོ་ལ་ཆིབས་པ་རལ་སྒྲོན་གྱི་མིག་རྩེས་དང་། སྤྱང་གསེར་མདོངས་ཀྱི་རྒྱུད་རྩེས་ཤིན་རྟེན་གསལ་
བར་བཞག་པ་ད་ལྟ་འང་མངལ་ཡུལ་ན་མདོན་མཚན་ཅན་དུ་མཆིས་སོ། །གཞན་ཡང་དངོས་ཉམས་མནལ་

ལམ་དག་ཏུ་ཡ་མཚན་པའི་གཟིགས་སྤང་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མཛོན་པར་མཁྱེན་པ་གསུང་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། གནས་གང་དུ་བྱོན་པ་དེ་དང་དེར་རྟགས་མཚན་བཟང་པོ་རེ་མི་འོང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟ་མགོའི་གནས་ཀྱི་ཕུག་པར་ཐེབས་རེས་ཀྱིས་གནས་ཀྱི་རྫོང་དག་ལས་བདུད་ཅི་ལོས་འཛམ་གཞན་ཅིག་པའི་རྫོང་གཤམ་རྒྱུང་དུ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བདུད་ཅི་འཛམ་པ་རང་གིས་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་མཇུག་ཞིང་། ཡང་དུག་དམར་གྱི་དབང་གནང་བ་ཞིག་ལ་དབང་རྟེན་གཏེར་ཕུར་དེའི་རྒྱལ་དུང་གི་སྐུ་བ་དབར་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་ཕུག་གི་པ་རྒྱར་བབས་པ་བདག་ལ་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྐུ་རྫོང་དག་ལས་བྱུང་བ་མེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཕུག་ཏུ་བསྐྱམས་མ་ཐག་སྐུའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བདུད་ཅིའི་ཐིམ་པ་སྤོམ་སྤོམ་སྐྱེ་བ་དང་ལྷག་པར་པ་རྒྱའི་ཐང་ནས་ཐིགས་པའི་རྒྱུན་འབབ་པ་སོགས་ལྷའི་སྐུ་དང་གནས་ཀྱི་རྫོང་དག་ལས་བདུད་ཅི་འཛམ་པའི་ཚུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ། འཕྲུལ་གྱི་མཛེད་པ་རྣམས་ཀྱང་པོ་སྐྱེས་ལས་ལྷག་ཅིང་སྐུ་བསོད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གར་བཞུགས་སར་འདུ་ལོངས་རང་གིས་སྤངས་པ་འཕྲུལ་བྱུང་འཕྲུལ་དག་ཏུ་ཆོས་ལ་སྤྱར་བ་མ་གཏོགས་གསོག་འཛོག་སོགས་ཕུག་རྒྱས་ཀྱི་སྲོད་པ་ཅི་ཡང་མི་མཛད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ངའི་ཨ་ལྷོ་འདི་རྗེ་ཕག་མོ་དངོས་རང་ཡིན་གསུངས་ཐུགས་གཅིགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནང་།

དེ་ལྟར་གདུང་རིགས་ཀྱིས་ཆེ་བར་མ་ཟད་བྱུང་བའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་མཁའ་འགྲོ་མར་དངོས་སུ་མཚོན་ཀྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱུང་བའི་དབང་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་དུ་ཐེབས་ནས་ཀྱང་ལོ་བཙུག་སུམ་ཅོམ་བཞུགས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུག་རྗེས་རྟེན་བཞེངས་སོགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཕྲོ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་གྱིས་སྦྱོང་བར་མཛེད་ལ། སྤོན་རྗེ་ཞལ་བཞུགས་སྐྱབས་བྱ་སྤྲེ་རྣམས་ལ་དབང་ང་གི་དཔལ་ཆེར་གོང་ས་རང་ནས་སྤུལ་བ་མང་བ་ལས། སྐྱབས་དེ་ནས་ལྷ་ལྷམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ནང་གི་བྱ་རིགས་རྣམས་དང་ཕྱིའི་སྤྱིན་བདག་བཅས་པའི་ཚོགས་པ་རྒྱ་མཚོར་ལོ་སྤྱར་བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་དཀྱིལ་ཚོགས་སྐྱབས་སྐྱོར་གྱི་དབང་ལུང་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་གནང་སྟེ་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་མཛེད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཡང་རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱུད་འཛིན་ལྷ་ལྷམ་ཉིད་ལ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་དབང་དང་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་དུ་སྤུལ་བར་གནང་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བར་མཛེད་དོ། །

དེ་ནས་སྐྱེ་ཆེན་མཐའ་དང་ཉེ་བའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ་མནལ་ལ་མ་འོང་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྒྲུབ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིག་
 གིས་རྒྱ་གངས་འདི་ཙམ་ནས་སྐྱེ་ཆེན་འཕེན་པ་རྫོགས་ཚུལ་གྱི་བརྒྱུ་སྐྱེ་སོགས་བྱུང་བ་ཡང་བཀའ་སྒྲུབ་གནང་
 བ་བཞིན། རེ་ཞིག་ཞིང་འདིའི་མཛེད་འཕྲིན་རྣམས་མཐར་སོན་པར་དགོངས་ཏེ་དགྲུང་གངས་བདུན་བཅུ་དོན་
 ལྟ་བཞེས་པའི་ཀུན་འཛིན་ས་པོ་གྱི་ལོའི་སྤྱིན་དུ་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་གི་ཐོ་རངས་ངོ་མཆར་བའི་ལྟས་དང་
 བཅས་ཞི་བར་གཤེགས། དེར་གཞུང་ནས་རིག་སྒྲགས་འཆང་བའི་དབང་པོ་རྡོར་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དགོ་འདུན་གྱི་
 སྤྱེ་དང་བཅས་པ་ཕེབས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་འབྱུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་
 གཏུང་མཆོད་ཞུགས་འབུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ཡུལ་སྐབས་དུ་བ་ཡང་མི་མཛོན་པའི་མེ་རང་འབར་དུ་སྒྱུར་ཏེ་
 དཔེར་ན་སྤྱོན་ཤིང་གི་སྤྱིང་པོ་ལ་མེ་སྤོར་བ་བཞིན་སྐད་གཅིག་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་གཏུང་ཀུན་འཛིན་མདོག་ལྟར་དཀར་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་སྒྱུར། སྐྱེ་ཆེན་ཐམས་ཅད་ནས་ཞུན་ཐིགས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆེར་བབས་པས་གྲུས་ལྷན་དག་གིས་
 རྫོགས་སོ་སོ་ནས་སྤོང་དུ་བཟེད་པས་སྤོའི་རེ་བ་སྐྱོང་བར་མ་ཟད། ཞུན་ཐིགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་གཏུང་ཁང་གི་
 འོག་གཞི་རྩོ་ཐང་ཞལ་མཐིང་དང་བཅས་པའི་ཐོག་བརྟོལ་ནས་འོག་ཁང་དུ་བབས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁོ་སྤོང་ཁྱང་
 ཁངས་པའི་ངོ་མཆར་དང་།

གཞན་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཅིག་འདྲ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་མཁིག་པ་འཕེལ་རིང་
བསྐྱེད་ཀྱི་གོང་ལྷན་ལྷན་པ་དེ་དེ་ལྷན་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་བཞུགས་ཤིང་། རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་མ་ཉི་དུང་ལྷན་
སོགས་དགོངས་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་གོང་ས་གཞུང་ནས་གནང་། གཞན་གསུང་རྟེན་དུལ་འབྱམ་
མཆོད་རྟེན་རྒྱ་མཐོ་ལྷ་པ་དང་། གསུང་ཁང་སྐྱར་ཐལ་སོགས་ཀྱིས་ནང་གཞུང་ས་བཞིས་པའི་ཁྱི་རྟེན་ལྷང་
འདས་མཆོད་རྟེན་ཐོག་ཆོད་ལྷག་པ་བཅས་ལྷ་ལྷམ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་སྤྱི་སྐྱུ་ལྷ་འབྲུག་བསྟན་འཛིན་པས་ཞུས་ཏེ་
རྣམ་དཀར་ཀྱི་དགོ་ཆོག་སྐྱེད་པོས་ཐུགས་དགོངས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྗེས་པར་མཛད་དོ། །

གྲུབ་རིགས་ཀྱི་མཆོད་འཛིངས་ལས་མདོན་ལ་བྱུངས་མཐུན་བཅེད་ཆེན་པོས་ཡོངས་ཚོགས་པ། །འཕྲིན་ལས་
འོད་དཀར་ཕྱོགས་བརྒྱར་ཕྱེ་བས་སྐྱབ་སྐྱུད་བསྟན་ཡངས་ཀྱི་ཆེད་པ། །མ་ལུས་རྒྱས་མཛད་རྗེ་བཙུན་གྲུབ་
པའི་དབང་མོ་མཆོག་སྐྱུ་ལྷ་ཞལ་ཡང་། །ཁུབ་ཕྱོགས་ཨོ་ཤི་ཡ་ཆའི་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པས་ཞིང་འདི་མཆོན་

མོར་གྱུར། འདྲི་མེད་ཐུང་མཛད་འཕྲིན་གྱི། ཡོན་ཏན་ཀུན་དགའི་འོད་རིས་ཀྱིས། ཀུན་གསལ་ཕྱོགས་
ཀུན་ཐུབ་གདལ་བའི། འོ་མཚར་མཐའ་དག་སྤུས་བཟོད་ཅུས། འོན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་ཟེར་རིས་མེད། །
བཀྲེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་བཟང་ཀུལྱུང་གི། ཕྱོགས་སུ་ལྷག་པར་ལྷུང་བ་ཡི། བཀའ་བྲིན་བྲན་པའི་གསོས་སུ་
སྦྱར། སྦྱོན་ས་སྦྱོབ་ཐམས་ཅད་དུ། རིགས་དང་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེས། རྣམ་ཀུན་རྣམ་པར་འབྲལ་
མེད་དུ། སྦྱོང་ཞིང་སྦྱོང་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །

༢། ལྷ་ལྷམ་ཀུན་ལེགས་གྱི་མཛད་རྒྱུ།

ཁུང་པར་ཡང་མེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་གདུང་གི་སྤིང་པོར་མཆོ་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོམ་གར་གསལ་དུ་ཅེན་པ་ལྷ་ལྷམ་
 ཀྲན་ལེགས་ནི། རྗེ་སྒྲ་མས་དགུང་གུངས་ང་བཞི་བཞེས་པའི་སྐྱེས་བདག་ལྷགས་ལྷག་གི་ཚུ་སྟོང་ ཟླ་བའི་
 ཆོས་བཙུ་ལ་གྲུབ་པའི་བསྟེ་གནས་རྟ་མགོའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐྱེ་བལྟམས། དེ་ཡང་སྐྱེ་མངལ་དུ་
 བྱགས་པ་ནས་བཙས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་མེ་ཉིད་ལ་མནལ་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་དགོ་མཆོན་ཡང་མཆོག་རྟ་
 བཟང་བ་ཁོ་ན་བྱུང་ཚུལ་བཅས་ངའི་འདི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བཞིག་འོད་གསལ་བདག་ཅག་ཉེ་བར་གནས་པ་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྒྲུལ་གནང་བ་བཞིན། ཐུགས་ཀྱང་ལྷག་པར་དགོས་པར་མཛད་དེ་ལིན་རྟ་བཙུ་
 བའི་གཅེས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུངས་ལ། སྐྱེ་འཁུངས་ནས་མ་འགྱུངས་པར་སྒྲ་མ་དྲག་པོ་དང་རྟ་མགོན་སྤྱོད་རས་
 གཟེགས་ཉེར་གཅིག་སྟོལ་མའི་སྟོར་སོགས་ལྷ་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་དབང་དང་རྗེས་གནང་ཡང་གོང་དུ་སོང་
 བ་བཞིན་རིམ་པར་གནང་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་མཛད། གཞོན་ནུ་རོལ་ཅིང་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པལ་
 པའི་སྟོང་པ་ལས་འདས་པ་ཡ་མཆོན་པའི་ཀྲན་སྟོང་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདའ་བས་མཛལ་བར་གྱུར་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྟེ།

དེ་ནས་ལྷ་ལྷམ་གྱིས་དགྲ་ལོ་རྒྱལ་ཙམ་བཞེས་དུས་ཡབ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཞིང་དུ་ཕེབས་པར་ཉེ་བའི་སྐབས་
ཤིག་ཏུ་ལྷ་སྐུས་ཉིད་སྐུ་མདུན་དུ་གདན་དངས་ཏེ་བདག་ལ་འདིའི་ཞབས་སྟེ་ཞུས་ཤིག་གསུང་བ་བཞིན་དེ་ཉིན་
རང་ནས་ལྷ་གས་ལྷོ་ག་གི་དབུ་འཇུགས་ཏེ་རང་ལྷ་གས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་དགྲིལ་ཆོག་གི་སྒྲོར་རྣམས་པལ་
ཆེར་གྱི་ཐུགས་འཛིན་དང་ལྷ་ག་ལེན་དག་ཀྱང་ཆོགས་མེད་དུ་མ་བྱེན་པར་གྱུར་ཅིང་། ཡབ་རྩེ་དམ་པ་ཞིང་དུ་

ཕེབས་ནས་ལུས་ཇི་བཅུན་དུང་གིས་ཀྱང་སྤྱན་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་ཕངས་ཤིང་ཅེས་པར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
མཚན་ཀྱང་ཏུ་སྤྱོད་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བཞུགས།

ཡུམ་དུང་ནི་གཞན་རྒྱུ་གྱི་དབང་ལས་དགོན་པར་བསྐྱན་ཆགས་སུ་བཞུགས་རྒྱུ་མ་བུར་བའི་འོ་བརྒྱལ་ཅི་
རིགས་ཤིག་བྱུང་མོང་བས། དུས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་རང་གིས་ཀྱང་འཁོས་ཀ་རྒྱུང་དུང་མིག་ཚུའི་བརྒྱན་
དང་འབྲལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཞབས་སྤྱི་མི་འགྲོད་ཅམ་ཞུས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་སྤྱལ་སྤྱོད་འབྲུག་བསྐྱན་
འཛིན་པས་ཇི་ལུས་སྤིང་གཉིས་ཐུགས་ངལ་ཆེ་སྐབས་སྤྱོད་ཆ་དུས་ཀྱི་སྐུ་དཔེ་ལྟར་ཐུག་སྤྱི་ཅི་འགྱུར་ཐུགས་
བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཞུས་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དུན་བཞིན་བསམས་བཞིན་དུ་སྤྱིང་དང་རྒྱུད་གི་ཁོང་ནས་
སྤྱབས་སུ་མཆོའོ། །ཇི་བཅུན་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་བཀའ། ཅི་གསུང་གུས་པས་བསྐྱབ་མཛད་པ། མཛད་བྱུང་
འདི་འདྲའི་གོགས་གཞན་དུ། ཉིན་སྐར་ལས་ཀྱང་དགོན་པ་སྤྲུལ། །སྐབས་དེར་ལུས་ཇི་བཅུན་དུང་ལས་
དབང་ཆོས་ཀྱི་ཐེལ་དང་ར་བཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱོད་མཆོད་པའི་དབང་ལུང་། བདེ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་
མ། ལྷན་སྐྱེས་ལྷ་ལྷ། རུ་ལུགས་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་ཞེ་དགུ་པ། ལྷུང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་དག་པོ། དག་པོ་གྱི་
ལ་ཡ། རྣམ་འཛུམས་མཐིང་ཀ་ལྷ་བཙུ་ལྷ་པ། བྱང་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྷ་མངས། ཆོ་རྟ་རྒྱུང་འབྲེལ་མི་འཕྲུགས་
པ། མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་དབང་བཞི་ཆོགས། དེགས་པའི་སྒོག་དབང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་ལུང་དང་། མ་ཉི་བཀའ་འབུམ་གྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་ཆོགས། གཞན་ཡང་སྤྱོད་ཐབས་རྒྱུ་མཆོའི་
དབང་ལུང་། ཇིས་གནང་ཉེར་གཉིས་མ། གཏུམ་པོ་ལྷུང་ལྷའི་གཤམ་བུ་ཅན་གྱི་ཇིས་གནང་དང་
ལུང་། སངས་རྒྱུས་སྤྱིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བཅུའི་ཇིས་གནང་། ལྷ་མགོན་གཉིས་ཀྱི་ཇིས་གནང་དང་
བཅས་པ། ཡང་ལུང་གི་སྒྲོར་ལ། མཆོད་བཞེད་རབ་གསལ། གསོལ་འདེབས་རིམ་པ། མདོ་རྒྱུ་ཆེར་
རོལ་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། དཀར་བརྒྱད་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཞེད་པ་གསེར་འཕྲེང་། རྒྱལ་དབང་
ཇིའི་བཀའ་འབུམ་ཡོངས་ཆོགས། སངས་རྒྱུས་སྤྱིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་པར་ཐང་ཡིག་ ཆོས་ཇི་འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་གཙང་པ་རྒྱུ་རས་པའི་ཆོགས་ཆོས་མཛོ་འཁོར་མ། ཆོགས་ཆོས་སྤྱིག་འཕྲེང་བ། པརྒྱ་དཀར་
པའི་ཞལ་གདམ་ཆོགས་བཅད། རོ་ཇི་སྤྱོད་འཕྲེང་། བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་བཤགས། འཕྲལ་དགོས་ཀྱི་རིམ་

པ། དགོངས་འདུས་ལས་བྱང་། ཆོ་དཔག་མེད་ཁྱོ་བོ། རབ་གནས་གྱི་ཆོ་ག་ཡན་ལག་བཞི་པ། གསོལ་
འདེབས་ལེན་བདུན་མ། སྒྲོལ་མ་ཤེར་སྟིང་། རྩོམ་པར་འཛམས་པའི་གཟུངས། མགོན་པོའི་གོང་
གཞོན། སྒྲོན་ལམ་རིང་མོ་སོགས་སྒྲོན་ལམ་ཡོངས་རྩོགས། ཡང་མན་ངག་བྲིད་གྱི་སྒྲོར་ལ། སྒྲོན་འགྲོ་
ཟིན་གྱིས། ཕྱག་ཆེན་ཟིན་གྱིས། ཆོས་དྲུག་བསྐྱུས་པའི་ཟིན་གྱིས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་
བཤའ་པ་ངས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་། སྦྱོང་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲུ། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུར་བྲིད། དགེ་སྦྱོར་བདུན་
པའི་ཉམས་ལེན་སྦྱང་དུ་བསྒྲིལ་བ། རྟེན་འབྲེལ་ཁོ་བོ་ལུགས་གྱི་བྲིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟིང་པོ་ལེན་
པ། རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་བཤའ། ལམ་ཟབ་བྱམ་མོང་གི་བྲིད། རིསྟེའི་གསང་ཆོག་གཞུང་འབྲེལ། སྒྲན་རྒྱུད་
རྩོམ་པར་ཆོག་ཀྱང་། རོ་སྒྲོམས་སྒྲོར་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་སྦྱང་དུ་བྲིལ་བ། རྟེན་འབྲེལ་རབས་བདུན་མའི་
དམིགས་རིམ་ཟིན་གྱིས། རྩེ་བཙུན་རྒྱ་རོ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལམ་རྩོགས་གྱི་བྲིད། གཏུམ་མོ་ཞག་གསུམ་
མ། མཚུངས་མེད་མཁའ་སྦྱོང་མའི་འཕོ་བ། རྩོམ་པར་སྒྲིག་མའི་རྩོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་པ་སོགས་
སྟིན་བྲིད་གྱི་དབང་དང་གོལ་བྲིད་ལམ་གྱི་གདམས་པ་རྩི་སྟེད་ཅིག་གསན་པ་དང་།

གཞན་ཡང་རས་རྒྱུད་ལུགས་གྱི་ཆོ་དཔག་མེད་ཁྱོ་བོའི་དབང་། དགེ་སྦྱོར་མ་དཔལ་མོ་ལུགས་གྱི་ཐུགས་རྩེ་
ཆེན་པོ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་གྱི་རྩེས་གནང་གཏོར་དབང་རིག་གཏང་བསྐྱུས་ལུང་དང་བཅས་པ། ཡི་གེ་དྲུག་
པའི་རིག་སྐྱགས་ཆེན་མོའི་སྒྲུབ་ཐབས་གསེར་གྱི་འབྲེད་བ། བཙམ་ལུན་འདས་མ་བསྐྱུང་བ་ལུའི་དབང་རྒྱས་
པ། པརྒྱ་ཏུ་ཡུ་ལྷོ་ལས་བརྒྱུད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྩོམ་པར་ལུགས་གྱི་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྒྲུབ་
ཐབས་ལས་སྦྱོར་བསྟོད་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་ལུང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས་མཆོད་
པའི་ཆོག་། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྩོད། རིག་འཛོན་ཆེན་པོ་རྩྭ་སྟིང་པའི་ལུགས་གྱི་ཕུར་པ་ཡང་གསང་སྒྲུ་
མེད་གྱི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྩོགས། རྩོམ་པར་པོའི་རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་པ། སྒྲོབ་དཔོན་བྲིལ་བུ་
པའི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་རིམ་པ་གཉིས་པ། བསྐྱེད་འཕྲོལ་བྲིད་རྩོམ་པར་བསྟོད་པའི་ཤིང་
རྟ། བསྐྱེད་འཕྲོལ་ལམ་སྒྲོར་ཆང་མ། བསྐྱེད་འཕྲོལ་གཞུང་འབྲེལ་རྩོམ་པར་ཆོང་གི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྲིད་
པ། སྒྲན་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་བྲིད་རྩོམ་པར་པའི་གསེབ་ལམ། ལུ་རྒྱུན་ཆོས་གྱི་གན་མཛོད་ནས་
ཕུང་བ་སྒྲན་རྒྱུད་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལུགས་པར་བཤའ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཕྱིར་བཏོན་པ་དངོས་བྱུང་གྱི་ཆར་

ཐོག་མར་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་པའི་གཙོ་བོ་ཡུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གྱི་ཁྱིད་གསལ་ནསྐབས་ཚུལ་
 མེད་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐུགས་དམ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐུལ་སྐྱེ་འབྲུག་བརྟན་འཛིན་
 པས་ཞབས་ཀྱི་ཞུས་ཏེ་སྐྱབ་སྐྱབ་མོང་གི་བསྟེན་སྐྱབ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རབས་བདུན་མའི་བཅད་རྒྱ་འདག་
 སྐྱར་ལ་བཞུགས་ཏེ་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཏན་ལ་ཕབ། གྲུབ་རྒྱུལ་ལུགས་ཀྱི་རྟེན་མགྱིན་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་
 དང་། ཆོ་དཔག་མེད་ཡང་གསང་ལྷ་གཅིག་བུམ་གཅིག་ཐུགས་དམ་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟེན་ནས་བསྟེན་པ་ཡང་
 མང་དུ་སོང་ནས། དེ་བཞིན་བདེ་མཆོག་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་འི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ལྷགས་བསྐྱེས་
 གྲང་གནང་བཞིན་པས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དོ། །

≈40

སོགས་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཚར་དུ་དངར་བར་བསྐྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་རྗེ་སྤྲུལ་པའི་
ཕྱག་རྗེས་ཀྱི་འཕྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བར་མཛད་ལ། ཕྱགས་འདུས་ཕྱི་ནང་གི་ཚོགས་རྣམས་
ལ་འང་ལོ་སྟར་བཞིན་དབང་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་ལྡན་དུ་བསྐྱོར་བ་སོགས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཚུལ་ཐམས་
ཅད་གཞན་ལས་ཕུལ་དུ་སྒྱུར་པའི་མཛད་པ་མ་དང་དུ་བྱུང་བས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་དུ་ཐེབས་ཤུལ་ཡུལ་ངན་ཉི་མས་
སངས་པའི་དཔེ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་རིགས་སྤྱིན་བདག་བཅས་པའི་གུས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་
ཡོངས་སུ་ཆོས་པའི་དགའ་མགུ་རངས་པར་བཀོད་པ་གནང་ཞིང་། སྤྲུང་ནས་ཀྱང་ཡབ་རྗེ་དམ་པ་ལུམ་སྤྱིང་
གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁུར་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པར་མཛད་བཞིན་པས་
སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་པར་བཞུགས་སོ། །

དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་གདུང་རབས་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་རིམ་པར་ཡོངས་སུ་བསྟར་བའི་གདན་གྱི་མཐར། །
དབྱངས་ཅན་དག་གི་འདོད་འཛོལ་སྤྱོད་མ་མཚོ་རྒྱལ་མ་ངེས་མི་ཡི་སྤྱིད་པར་བརྟུ་བའི་གར། རྣམ་པར་རྩེ་ལས་
ལྷ་སྤྲུལ་སྒྲ་གསར་གཞོན་ཙུའི་གཟུགས་འཛིན་མཚན་དཔའི་ཆེ་ཤས་རྣམ་བཟླ་བ། ལམ་བུ་བརྩེ་ལུས་པའི་འོད་
དཀར་འཕྲེང་བ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་འབྱེད་དེར་དང་བས་ཕྱག་བསྐྱོལ། །དཀར་བརྒྱུད་གདམས་པའི་དམ་ཚོས་
བདུད་རྩིའི་ཟེར། །རིས་མེད་སྤྱིད་པའི་ལམས་སུ་རབ་སྤྱོད་བའི། རྣམ་པར་དཀར་བའི་འཕྲིན་ལས་བཟང་
པོའི་རྒྱུ། །ཞམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པར་རྟག་གནས་ཤོག །དེ་ཡི་ལེགས་བྲས་རྟེན་འབྱུང་གིས། །ཆོས་
དང་སྤྱིད་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་རྣམས། །འདིར་མཐུན་དར་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་བྱབ་སྒྱུར་
ཅིག །

དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྤྲུལ་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་རིན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དབང་གིས་ཡོངས་
སུ་སྤྱིན་པར་མཛད་པའི་སྟོབ་མའི་ཚོགས་གངས་ལས་བཀྲལ་བ་རི་སྤྱིད་ཅིག་མཆིས་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ནི་
ཐུགས་སྤྲུལ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་སྟེ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་
གསལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིས་ཆེན་འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་མང་དུ་བྱོན་པ་ལས། ཐོག་མར་དཔལ་ལྡན་འབྲུག་པའི་
བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མཁན་ཆེན་རིམ་པ་བཞི་ལས་སྤྲུལ་བ་སོད་ནམས་འོད་ཟེར་ནི། རྗེ་

རང་དང་དབང་ཆོས་པར་གསལ་ན་རྩེར་གསལ་གྱི་དབུ་སྒྲར་ཡང་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པ་ཡང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་
ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་དང་མི་གཉིས་པའི་གྲུས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་པ་བཞིན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ས་བོན་
ཅམ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ།

༣༡ སྐུ་མ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་གྱི་རྟོགས་བརྗོད།

དེ་ནས་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་བྱ་མཆོག་སྐུ་མ་པད་དཀར་ལྷན་གྲུབ་ནི། རྗེ་དག་དབང་ཆོས་ཀླུ་མ་གྱི་སྐུ་
དག་དབང་གྲགས་པའམ་ཁྱི་ཐོག་བསྟན་པའི་ཀླུ་མཆོན་དུ་གྲགས་པའི་སྐུ་འཕྱུལ་གྱི་རོལ་པ་སྟེ་སྐུ་རྒྱུང་དུའི་
དུས་ནས་སྤྲིགས་ལ་ཞུགས། སྐུ་མ་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ་
རྗེས་གནང་ཉེར་གཉིས་སོགས་དབང་ལུང་ཡང་གསལ། དེ་བཞིན་སྟེ་པ་དབུ་མཛད་ལས་ཀྱང་བཀའ་ལུང་
ཐོར་བྱ་དང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱན་ལ་རང་བྱུན་རྒྱུད་པའི་སྤྱངས་པ་གནང་། སྟེ་པ་ལ་སྟོན་ཆོས་རྗེས་ཐུགས་ལ་ཤིན་
ཏུ་བརྟགས་པས་ཟུར་དུ་བཞག་སྟེ་དུང་ཡིག་གཟིམ་ཆེན་པ་ལས་དབུ་ཅན། དུང་ཡིག་ཆེ་དབང་དོན་རྗེས་ལས་ལཱ་
སོགས་ཡིག་རིགས་གྱི་སྟོར། ཁྱད་པར་སྐུ་བ་ཆེན་ཟླ་བ་སེལ་ནས་བོད་ཀྱི་བདེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཅུ་
པ་དང་རྟགས་འཇུག། ཟུ་མ་རྟོག། རྗེ་བྱམས་སྤྱིང་པའི་སྐུ་རྒྱུ། སྤྱར་ཐང་ལོ་ཙ་བ་སྐུ་ཤིའི་ལུགས་ཀྱི་
སྤྲུགས་གྲོག། སྐུ་མཆོམས་སྟོར་རྒྱུད་པ་ལ། སྟན་དང་གསལ་མེ་ལོང་གཞུང་ལག་དུ་རྩེ་མ་རྒྱགས་དང་བཅས་
པ། སྟེ་བ་སྟོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། ཤེ་ཤོ་སྐུ་བསྐྱུ་བ་དང་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་གྱི་ལག་དང་པ། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་ལག་རྩིས་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཐིག་རྩ་གོ་ལའི་རྒྱ་བོ་དང་གཞན་གཞུང་ལག་དུ་ཐོན་བུ། རྟོ་
འཕྲེ་བརྟག་པ་སོགས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བཀའ་གནད་ཆེ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་གྲོང་ཆེན་པའི་ལུགས་
ཀྱི་དབྱངས་ཅན་མའི་སྐུ་བ་ཐབས་དང་། མདོ་མངས་ནང་གི་ལྷ་མོ་ཞོར་རྒྱུན་མའི་ལུང་དག་ཀྱང་གསལ་པ་ཡིན་
གསུངས།

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་བསྟན་པར་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་བཞེས་ཏེ་བཅུན་པའི་དཔེར་
མཛད། སྐུ་བ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྟོན་ཁྱིད། བསྟེ་འཕྲེའི་ཁྱིད། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་སྟོར་གསུམ་
སོགས་དབང་དང་ཟབ་ཆོས་རྗེ་སྟོན་ཅིག་གསལ་ཅིང་། ཁྱད་པར་གྲུབ་པའི་དབང་ཕུག་སྤྱན་པ་རྒྱུ་མཆོན་

ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་ཉམས་ཁྲིད་དུ་གསན་ཏེ་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཏན་ལ་ཕབ། ཆོ་རྩ་
བྱུང་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལུང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དུག་ བསྟེ་འཕེའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱབ་མཐུན་
མོང་དང་དེའི་ཡིག་རྒྱུད་། རྒྱུད་ཆོང་ལུང་འབུམ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོར། རོ་སྒོམས། གསང་སྦྱོང་ལ་
སོགས་པ་ཟབ་བྲིད་མཐའ་དག་གསན་ནས་ཕྱག་ཉམས་སུ་བཞུགས་པ་དང་།

ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྐུ་ནས་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་སྒོར་ལྟ་དང་འཕྲལ་དགོས་གྱི་ཆོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་
སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དུག་གྱི་སྐྱབ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ལུས་མེད་མཁའ་
འགྲོའི་ཆོས་སྒོར་དགུ། དཀར་བརྒྱད་གསེར་འབྲེང་། ཆོས་རྗེའི་ཆོག་ཆོས་སོགས་གྲོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་
གདམས་པ་རྗེ་ཉིད་གྱིས་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསན་པའི་བཀའ་དབང་ཟབ་དགུ་ཡོངས་རྫོགས་
བུམ་པ་གང་བྱེད་ཚུལ་དུ་བཀའ་བྲིན་གྱིས་སྐུ་ནས་སྐྱག་ཆོང་ཆོས་སྤེའི་འབྲེན་པར་མངའ་གསོལ་གནང་།

སྐབས་དེར་དཔོན་སྒོལ་མཁན་ཆེན་ལས་དཔལ་ལྷན་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ལུང་། མན་དག་སྦྱོར་བ་ཡན་
ལག་དུག་པ་ཉམས་ཁྲིད་བཅས་གསན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕུར་པའི་དབང་ལུང་དང་གནས་བརྩའི་རིག་
གཏན་སྐྱབ་ཡིག་སྒྲིན་གྱི་བརྒྱུད། སངས་རྒྱལ་དཔའ་བོ་བདུན། བརྩ་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་
ལུགས། སང་གཏོང་སྒོན་མོ་དང་དམར་མོ། རྣམ་སྐུ་མདུང་དམར་ཅན། ཆོ་རིང་མཆེད་ལྷ་སོགས་
རྗེས་གནང་གི་རིགས་མང་པོ་དང་། སྤྱིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད། མངོན་པ་མཛོད། ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་
དངོས་བསྟན་སྦྱོང་ཉིད་དང་། སྐུ་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་སྦྱོན་པ་བསྟན་བཅས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱུ། བུམས་ཆོས་སྤེའི་ལྷ་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། སྦྱོང་འཇུག་དབུ་མ། བཤེས་སྤྱིང་། དབུ་མ་བཞི་
བརྒྱུ་པ། བཀའ་གདམས་པ་ཆོས་བྱ་ཆོས་སོགས་ལུང་གི་རིགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
སྤང་སྤྱོད་གསང་སྐྱགས་ཆོས་སྤྱིང་དུ་ཡང་ཕེབས་ནས་དཔོན་སྒོལ་སྐུ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་སྤྱིང་པའི་
ལུགས་གྱི་སྐུ་མ་དགོངས་འདུས་གྱི་དབང་ལུང་། ཀམ་སྤྱིང་པའི་ཐོས་གྲོལ། སང་སྤྱིང་གི་ཆོས་གཏོར་ཕལ་
ཆེར། གཞན་ཡང་བཀའ་བརྒྱུད་འཁོར་བ་ལས་སྒོལ་སོགས་གསང་སྐྱགས་རྒྱུད་མའི་བཀའ་གཏོར་ཟབ་ཆོས་

མང་པོའི་དབང་ལུང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ཉམས་ལེན་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབ་པ་ལ་དྲག་པར་བཞུགས་པས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་བྱུང་ཏེ་མགོན་པའི་རྩ་ཁ་བྱེ་བའི་ངེས་དོན་རྩེ་རྩེའི་མགུར་གྱི་ཞལ་གདམས་ལེགས་མཁའ་གྱི་འཕྲེང་བ་ཤུས་ཀྱིས་ལོངས་པ་གནང་ཞིང་། གཞན་ཡང་ཆོ་རིང་མཆེད་ལྡན་ཅི་བསྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་། མནལ་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་གཟིགས་སྒྲུང་ལ་ལུང་བསྟན་བཅའི་ཆོག་རིགས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་ལ།

དེ་ལྟར་སྟག་ཚང་འོད་གསལ་སྒྲུང་གི་གནས་སུ་ལོ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་ཏེ་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་བས་ཡུལ་སྤྱོད་ཐོ་ཐོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཐོ་མཆོག་དམན་གངས་བ་ལས་འདས་པ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱོད་ཐོ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་ནས་དགུང་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ཐོག་མཁན་པོའི་ཁྱིམ་ཕེབས། དགེ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོར་འཇུག་པའི་ལྷགས་མཁའ་དང་། སྤོང་བ་བསམ་གཏན་ཡང་དག་འཛོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཕལ་ཆེར་འགོད་པར་མཛད་པས་མཁའ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་མིང་ཅིམ་དུ་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་ཤུག་ལེན་དུ་འདེབས་པར་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་འདུས་སྡེ་སྤྱི་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་མོར་གནང་བས་སྐལ་ལྷན་མང་པོ་ཞིག་ཐར་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད་ཅིང་།

ལྷག་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་སྤྱིང་པོར་འཛིན་པས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྤྱོད་ཐོ་གངས་ལས་བརྒྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་དགེ་བསྟན་དང་དགེ་ཚུལ་དང་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་བཀོད་པར་བཀྱིས་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་རྩེ་རྩེ་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དགོངས་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས། དེ་ཞིག་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོགས་ལས་དབེན་པ་འགྲོ་དོན་ཁེབས་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་མིའི་དབང་པོ་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་བཀའ་བཤོས་ནས་དགེ་འདུན་ལས་གསང་ཐབས་སུ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཛོམས་པར་བརྒྱན་པ་སྤྱི་ལོ་ལོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་གྱི་གནས་སུ་ཕེབས། དེར་ཞབས་མྱིར་འབྲང་བའི་འདུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལྷན་ཁོ་ནས་སྐབ་པ་སྤྱིང་པོར་ལེན་པ་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་པ་ཅོག་ཤུ་པའི་སྡེ་འབའ་ཞིག་བཅུགས། ཐུགས་མཐའ་དག་ནས་ཆོས་ཉན་གྱི་སྤྱོད་པོར་

མང་དུ་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་འད་ཆོས་ཀྱི་བྱིལ་དང་ར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སོ་སོའི་སྒྲིའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐོང་
 བར་མཛད་ནས་མི་རིང་བར་འདུ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྒྲོས་པ་བསྐྱེད་ས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་
 བུའི་སྒོ་སྒྲེགས་འདམ་གྱིས་སྦྱར་ཏེ་སྤོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞུགས་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་
 པར་མཛད་དེ་བསྐྱན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་ལ་ཕན་པའི་ཆོ་དང་སྦྱབ་མཉམ་གྱི་མཛད་པ་སྐྱོན་མ་མཆིས་པའི་སྒོ་
 ནས་སྦྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཞལ་གདམས་ཀྱི་ཕུག་གིས་ཀྱང་བཞག་སྟེ་དགུང་ལོ་ང་དགུ་བཞེས་
 པའི་ས་ཡོས་ཀྱི་ལོ་དབྱུག་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་ལ་འོད་དང་སྦྱ་དང་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོ་མཚར་
 བའི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་ལྷས་མང་པོ་དང་བཅས་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོལ་བའི་སྐྱུ་མཁའ་ཁུབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་བསྐྱན་
 ཏོ། །

དེ་ནས་གདུང་མཆོད་ཞུགས་འབུལ་མ་ཉི་དུང་ཕུར་སོགས་ཇེས་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཐུགས་དགོངས་མཐའ་
 དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད། གདན་སར་ཡང་རང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་སྐྱུའི་རིམ་གྲོ་པ་དོ་ཇེ་འཛིན་པ་ཆེན་
 པོ་སྒོ་བ་དཔོན་བསྐྱན་འཛིན་དོན་གྲུབ་མངའ་གསོལ་གནང་བ་བཞིན་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་
 སྦྱབ་སྟེ་ཁོ་ཉིད་ཏུ་དར་རྒྱས་སུ་གནས་སོ། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་མཛེས་པའི་སྐྱུ་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྟ་ཐུལ་
 བཞིན། གདུལ་བུའི་བྱིན་ལན་ལྟོན་པའི་གསུང་ནི་བྱ་བ་མཉེན་དབང་སྤྱོད་པའི་དབང་སྤྱོད་པའི་ཞི་ལྟ་ཇེ་སྤྱོད་
 མཁུན་པའི་ཐུགས་ནི་གཞིགས་པ་རབ་ཡངས་འཇམ་མགོན་བཞིན། དེ་ཕྱིར་མཐའ་ཡས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་
 མངའ་དཔལ་ལྷན་མཁན་ཆེན་དེ་ལ་འདུད། །

༧། མཁན་ཆེན་དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་རྟོགས་བརྗོད།

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ནི། སྤྱོད་འབྲུག་བསྐྱན་པའི་བདག་པོ་རྒྱལ་བ་རྒྱོད་ཆང་པ་ཆེན་པོའི་
 ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་གྲུབ་ཐོབ་གནས་ཀྱི་སྐར་མ་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་ཞེ་བཅད་རང་དང་མཉམ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་སྤྱིལ་
 དཀར་བར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་སྤྱུལ་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་ལས་རྟོགས་ལྷན་གྲགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 དངོས་སྒོ་བ། གྲུབ་ཐོབ་དཔའ་བོ་དོ་ཇེ་ཞེས་པ་དེས་གཟུར་ཆེན་གདན་ས་འདེབས་པར་མཛད་ནས་དེར་ཕྱིས་སུ་
 རང་གི་སྤྱུལ་པ་ཡང་འབྱུང་བར་ལུང་བསྐྱན་པ་བཞིན། ཡབ་དོ་ཇེ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་བསོད་ནམས་དཔལ་མོ་

ཞེས་པའི་སྐུ་སྐྱེད་འཛིན་བྱེད་མེ་པོ་གྱི་ལོར་སྐྱེ་བལྟམས། དགུང་ལོ་ལྔ་འཁྲུག་སྐུ་སྐྱེས་པའི་གཤམ་གྱི་ཅོད་པན་དམ་པ་
ཀླུ་སྐུ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་མཇལ། བཅུ་གཅིག་ལ་དག་འདུན་གྱི་སྒྲེར་ཞུགས་ཏེ་རང་
ལུགས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་དྲུའ་ཆོག་གི་སྒྲོར་ཐམས་ཅད་དང་། དབྱེས་རྩོམ་གྱི་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་
པ། དེའི་འབྲེལ་བཤད་རིན་ཆེན་རྒྱུད་འདྲ། སྒྲོམ་གསུམ་གཞུང་། དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་བཤད་
ཟིན་ཟིན་དཀར་རྩིས་གྱི་བསྐྱར་དགོད་ལ་སོགས་པ་དང་གཞན་ཡང་དྲུའ་འཁོར་དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཐིག་ཚ་
རྒྱུ་གཏོར་སོགས་ལའང་ལེགས་པར་སྦྱངས། མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་འཛིན་དཔལ་དག་གི་དབང་པོ་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱེས་དཀར་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་དག་སྒྲོང་པོ་གསུམ་བྱིས་དུ་བྲགས་པའི་སྤྲིན་གྲོལ་
གྱི་བཀའ་དབང་མ་ལུས་པ་བུམ་པ་གང་ཤུའི་རྩེ་ལ་གསན་པར་གནང་།

མ་མཚན་ཆེན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལོང་། གཞན་ཡང་ཕག་
མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ། རྗེས་གནང་ཏེར་གཉིས་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དུག་སོགས་དབང་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་
གསན། བྱུང་པའི་དབང་ཕྱག་དག་དབང་བསམ་གཏན་གྱི་དྲུང་དུ་བྲགས་ཅི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པ་རོ་འཕྲོད་པར་མཛན་ནས་གདན་ས་ལྷགས་རིར་སྒྲོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་ལོ་གསུམ་སྒྲོགས་
གསུམ་སོགས་སྦྱབ་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་རིམ་གཉིས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་
མཛད། སྐུ་སྐྱེས་དེར་བྲགས་དམ་གསལ་འདེབས་དང་གོགས་སེལ་སོགས་འདོན་རྣམས་སྦྱབ་ཆེན་རྩི་རྩི་ཆོས་
དབང་པས་གནང་། སྦྱབ་ཆེན་དེ་ལས་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དུག་སོགས་ཁྲིད་སྒྲོར་གྱི་ལུང་ཐོར་བྱ་དང་འབྲུལ་
འཁོར་གྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་ལ་རང་བྱུང་རྒྱུད་པའི་སྦྱངས་པ་མཛད། དེ་ནས་བལ་པོར་ཕེབས་སྐྱང་བྱུང་དགོན་
པར་གསར་སྒྲོང་བཅུས་ཏེ་ཆོས་གཞིས་གསར་བཅད་ཀྱང་མང་དུ་གནང་འཕགས་པ་འིང་ཀྱན། ཡང་ལེ་
ལོད། བྱ་རུང་ཁ་ལོར་སོགས་བལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མཇལ། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གི་སྒྲེའ་གྲོ་
མང་པོ་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་བཞིན་པས་ལོ་འགའ་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་འབྲོན་ཁར་གནས་ལྷགས་གྱི་ཐོག་དྲག་པོ་སྐྱེ་
མའུན་དུ་བབས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་བྲགས་དམ་གྱི་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྤྲིན་བྲགས་ཀྱང་བཞག་
ནས་ཕེབས་ལམ་རྒྱ་སྒྲོགས་ནས་བརྒྱུད་དེ་སྦྱར་གདན་ས་ཆེན་པོར་འབྱོར། མི་རིང་བར་རྗེ་ལོ་རས་པའི་གདན་
ས་བུམ་ཐང་ཆོས་རྗེ་བྲག་གི་འདྲེན་པར་ཕེབས་ཏེ་དགོན་པའི་ཞིག་གསོས་ཀྱང་མཛད།

དེར་ལོ་ཤས་ཤིག་བུམ་ཐང་སྤེ་བཞིའི་གྲ་ཡོད་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་སྒོ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 བསྐྱར་བས་སྤྱིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ནས་སྤྲར་གཞུང་དུ་ཕེབས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཕྱག་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་བསྟེ་
 འཕོའི་ཁྲིད་སྐྱོར་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསལ་ན་ནས་རེ་ཞིག་རང་གི་དགོན་གནས་སུ་དབེན་པ་བསྟེན་ནས་
 བཞུགས། མ་འགྲུངས་པར་སྟག་ཆང་ཆོས་སྤེའི་སྒྲ་མར་ཕེབས། དེ་སྐབས་སྒྲ་མ་པད་དཀར་ལྟན་གྲུབ་
 ལས་གནས་བཅུའི་རྗེས་གནང་སོགས་དབང་ཆོས་མང་དུ་གསལ། ཁྱད་པར་ཕྱར་པའི་དབང་གསལ་དུས་
 མཁན་པོའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལགས་པར་འགྲིག་པ་བཞིན། རྗེ་སྒྲ་མས་དགུང་ལོ་རེ་གཉིས་བཞེས་
 པའི་དབང་ཕྱག་མེ་གླུང་གི་ལོར་འདུས་སྤེའི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ལ་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་ཆབ་མཁན་པའི་
 གོ་སར་མངའ་གསོལ་གནང་།

དེ་ནས་བབྲང་བྱ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ལུང་
 དང་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱོར་བས་སྐལ་ལྷན་བབྲང་བ་ལས་བརྒྱལ་
 བ་མང་པོ་ཞིག་ཐར་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་མཛད། ལྷག་པར་སྒྲ་མ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་དབུ་སྒྲར་གྱུར་ནས་དབང་ཆོས་མ་
 ལུས་པ་ཕུལ་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ལ་འགོད་པའི་བར་གྱི་འདྲེན་པ་མཛད་ནས་བསྟན་པ་དང་
 སེམས་ཅན་ལ་འགྲོ་དོན་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་པ་རྒྱབས་ཆེར་སྦྱོད་པར་བགྱིས་ཏེ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཆེ་དང་
 མཛད་འཕྲིན་མཐར་ཕྱིན་པས་དགུང་གྲངས་དོན་གསུམ་བཞེས་པའི་ཀུན་འཛིན་ས་པོ་གྱི་ལོའི་སྤྱིན་རྒྱལ་སྒྲ་བའི་
 ཡར་ངོའི་ཆོས་བཅུ་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་སྐབས་དགོ་འདུན་རྣམས་གདན་སར་ཕེབས་
 ཟིན་པའི་དབང་ལས་རེ་ཞིག་དགུན་སྒྲ་རྒྱལ་གི་བར་གསོང་བའི་ལུགས་ཀྱིས་གདུང་མཆོད་འབུལ་གྱིན་
 བཞུགས། དགོ་འདུན་རྣམས་སྤྲར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་རྫོང་དུ་ཕེབས་བསྟན་གསལ་བརྟོལ་དང་སྤྲར་མཇལ་
 ལུགས་འབུལ་སོགས་ལྟན་དུ་བགྱིས་ནས་རྣམ་དཀར་དགོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གཏོས་ཆེ་བ་
 བསྐྱབས་སོ། །དམ་པའི་མཛད་བཟང་མྱོང་དུ་བྱུང་བའི་ཕུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བཟང་འདུས་མཆོའི་རྒྱན་དུ་རབ་
 བསྐྱགས་པ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་སར་རབ་རྒྱལ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་ཀུན་དགའི་བྱི་བསུང་འཐུལ་བ་ཡི། །
 པརྒྱ་མཆོག་དེས་མཐའ་ཡས་ལུས་ངན་བུང་བའི་རྫོགས་རྣམས་སྤྱིན་གྲོལ་གནས་ལ་རབ་བཀོད་པས། །
 དཀར་བརྒྱུད་བསྟན་པ་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་མཛད་མཁན་ཆེན་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕྱག་བགྱིའོ། །

དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཡོངས་ཚོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་འཕྲིན་ལས་
མཁན་པོར་མངའ་གསོལ་ནས་ད་ལྟའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་མཆོད་སྦྲང་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་འདེགས་བཞིན་
པས་དབང་ཆོས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་བརྒྱར་ཕྱེ་བས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་སྤྲོན་ཡོན་མཆོག་ཏུ་ཞབས་བརྟན་
པར་བཞུགས་སོ། །

༥། སྤྱུལ་སྤྱུ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་རྟོགས་བརྗོད།

གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཆེ་བ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྣམ་རེལ་པ་ཇོ་འབྲུག་སྒྲོམ་ཞིག་པོའི་སྤྱུ་འབྲུལ་འཆང་
བ་ཡབ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་འབྲུག་གྲགས་རྒྱ་མཆོར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེའི་ཡབ་ནི་
གཏེར་བཏོན་པརྩ་གླིང་པའི་སྤྱུལ་མཁས་གྲུབ་ཀྱན་དབང་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདུང་རབས་བཞི་པ་རིག་འཛིན་ཆེན་
པོ་དོན་གྲུབ་དོ་ཇེ་དང་ཡུམ་དག་དབང་འཛོམས་པ་ཞེས་པའི་ལྷ་མས་སུ་ཤིང་པོ་འབྲུག་ལ་ཞུགས། དེ་དུས་
ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ། དབྱུལ་རིགས་ལྷ་གསོལ་ཞིང་ཕྱག་ཏུ་མདའ་དར་དང་བུམ་པ་ཐོགས་པའི་བུད་མེ་
ལྷས་བསྐྱོར་ཏེ་བུམ་པའི་བདུད་རྩིས་ཁྲུས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་མིས་པ་དང་དེ་བཞིན་མངལ་གྱི་ཁྱེ་ཕྱེ་མིང་ལ་
པ་ཇོ་པརྩ་རྒྱ་མཆོར་གསོལ་བ་སོགས་མིས་པ་བཞིན་ཤིང་མོ་སྤྱུལ་ལོར་སྤྱུ་བལྟམས། གསུང་ཐོག་མར་བྱོན་
པ་ནས་དཔེ་མིང་ལ་པ་ཇོ་ཆེ་དབང་བསྟན་འཛིན་ཟེར་བ་ཡིན་དགོན་པ་རྩ་མགོར་སྤྱོལ་ཞེས་སྤོན་གནས་རྗེས་བྱན་
གྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་པས་རྩ་མགོར་གདན་བྲངས། སྤྱུ་སྤྱུ་མའི་ཞལ་སྒྲོབ་བགྲེས་པོ་རྣམས་འབྲུལ་མེད་དུ་
མཁྱེན་ཅིང་རེ་རེ་བཞིན་མིང་ཡང་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་སྤྱུ་ཆོས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་གནང་བས་ཐམས་
ཅད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་མཛད།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱུ་མཆོད་གསུམ་བཀའ་བཟླས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རེ་ཞིག་སྒྲོབ་
གཏེར་གྱི་ཁྱད་བཅས་རིན་ཆེན་སྤྲངས་སུ་བསྐྱུལ། སྤྱི་སྤྱི་དག་དབང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཆོན་ཡང་འབྲུག་
གྲགས་རྒྱ་མཆོར་གསོལ་ཏེ་ཐུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པར་མཛད། དེར་གནས་སྒྲོག་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་དུ་
སྒྲོམ་བཅོམ་དམ་པ་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་ནས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་

བརྗོད་དཀྱིལ་ཚོག་གི་སྒོར་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་བརྟག་གཉིས་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་
གཞུང་དག་ཀྱང་དུས་མུའ་དུས་མུགས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་པས་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཆེ་བའི་དཔེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སྒྲིགས་པར་བྱེད་ལ།

དེ་སྐབས་རང་གི་སྐྱེ་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་ཆེ་བ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མཆོན་ལས་དབང་ཆོས་ཀྱི་གསན་པ་ཇི་
ལྟར་མཛོད་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ཕག་མོ་བདེན་གཉིས་ཞལ། ལྷན་སྐྱེས། རྩ་མ་མཆོད་པ། མི་འབྲུགས་
པ། དྲག་དམར། ཆེ་དཔག་མེད་ཁྲོ་བོ། རྩེས་གནང་ཉེར་གཉིས་སོགས་སྤྱིན་བྱེད་དབང་རིགས་མཐའ་
ཡས་པ་དང་། ལུང་མཆོད་བརྗོད་རབ་གསལ། གསོལ་འདེབས་རིམ་པ་སོགས་དཔལ་འབྲུག་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ལུང་ཡོངས་རྫོགས། གཞན་ཡང་དཀར་བརྒྱུད་གསེར་འཕྲེང་། རྒྱུད་འབྲས་གསལ་
འཕྲེང་། གསལ་འཕྲེང་ལྷན་ཐབས། བཤེད་རྣམ་ཐར། དྲགས་པོ་ཐར་རྒྱན། སྒྲིམ་གསུམ་རྒྱན། རྒྱུད་
བརྟག་པ་གཉིས་པ་སོགས་ལུང་འཛིན་རྒྱ་མང་བ་དང་། བྱིད་ཕྱག་ཆེན། ཆོས་དྲུག་འོ་སྒྲིམས། གསང་
སྒྲིང་། བསྐྱེད་འཕྲོ་ ལྷན་རྒྱུད་སོགས་དཀར་བརྒྱུད་ཀྱི་མན་ངག་བྱིད་སྒོལ་ཐམས་ཅད་གསན་པར་མཛོད།

དེ་ནས་སྤྱུ་ལྷ་སྐྱེས་དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་སྐབས་ཇི་རིམ་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་ཁྲིར་ཐེབས། དེའི་ཕྱི་ལོ་
ལྷགས་མོ་བྱེད་འོ་ཆོ་འཕུལ་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྷ་ལ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་ཞུགས། མཁན་པོ་དབྱེ་བཅོམ་
པ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་ངས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་བརྟན་པོས་ཆོག་སྤྱུ་མ་དགོ་བསྟན་དང་བར་མ་
དགོ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་ཞོད་ནས་དུར་སྤྱིག་གི་གོས་ཀྱིས་ཀླུ་བས་ཉེ་བསྟན་ལ་དད་པའི་ལྷ་དང་མི་
རྣམས་མཛོད་པར་དགའ་བར་བགྱིས་སོ། །ཕྱིས་བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་ཡང་འདི་ཡིན་
ཞིང་། ལུང་ཡང་བསྐྱེད་འཕྲོའི་འབྲེལ་ཆེན་དང་། ཡང་དགོན་པའི་རི་ཆོས་སོགས་གསན་ནོ། །རི་སྐོང་
དུ། འབྲུག་དགོན་བསྐྱོད་དཀར་ཡོངས་ལྷུང་འཛིན་རྟེན་ནི། །ཕ་རོལ་ལམ་དུ་གཏུང་བས་ཉེན་རྣམས་ལ། །
ཡིད་འོང་རབ་རྒྱས་འབྲས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱོགས། །ཁྲིབ་བསིལ་ཆོས་དང་མཐུན་པ་གཞན་ཡོད་མིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འཛིན་རྟེན་པར་མཛོད་ཅིང་། ཞར་ལ་གར་
ཐིག་དབྱུངས་གསུམ་ལ་ཡང་སྤྱུང་པར་གནང་བཞིན་པས་ལོ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་ཉེ་དེ་ནས་ཇི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་

སྤྲུལ་ཆོང་ཆོས་སྒྲུབ་འདྲེན་པར་མཁས་གྲུབ་པུ་རྩ་རྒྱུ་ཀའི་མཆོན་གྱི་དྲུང་དུ་གསལ་སྤྱོད་ལ་རྫོང་བར་
གནང་། བོད་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་བཙུག་སྤྱོད་ལ་རྩ་གསལ་དང་ཟེ་མ་རྟོགས་རྣམས་བཤད་པ་
གསལ། སྤྲུལ་སྤྱོད་གི་ཡི་གེ་ཐུང་བ་དང་རིང་བ་དང་ཉིན་རྒྱུ་རིང་བའི་སྤྱོད་གསལ་དང་དབྱུག་མཐའི་བརྩི་བ་
སོགས་ཞལ་སྤྱོད་རྒྱ་མཐོང་། སྤྱོད་མཆོམས་སྤྱོད་ལྟ་དང་། དུས་འཁོར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་ས་རིས་ཨོ་
ཀའི་བསྐྱེད་དགོད་རྣམས་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་གསལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་འཆིང་འགྲོལ་ཞིང་མཛོམས་པར་
བྱེད་པའི་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙུག་སྤྱོད་དང་གསལ་མེ་ལོང་སྐྱ་གསལ་ཆར་ལ་གཞུང་བཤད་ཚུལ་སྤྱོད་བཙུག་བཙུག་
ཐུགས་སུ་ངེས་པར་བགྱིས་པ་སོགས་ཤེས་བྱ་སྤྱོད་དང་བྱེད་བྱ་རིག་གནས་ཀྱི་གསལ་སྤྱོད་མང་དུ་མཛོམས་།

དེ་དག་གི་བར་སྐྱབས་རྣམས་སུ་དགོན་པ་བ་སམ་གཏན་སྤྱིང་དུ་ཡབ་རྗེ་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོན་
ནས། གསལ་འདུས་འཇམ་རྟོག་། དབྱེས་རྟོག་། མཐུ་ལྟ་ལ། གཤེད་དམར་ལྟ་ལ། འཇིགས་བྱེད་རྒྱ་
ལྷགས། སངས་རྒྱུ་ཐོད་པ། དུས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྫོགས་རྒྱུ་པ་དང་། ལྟ་དེ་དག་གི་རྩ་
རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་གསལ། རྫོགས་རྗེ་བཙུན་རྒྱ་རྩ་ཐའི་ཐུགས་བཅུད་སྤྱོད་ཐབས་རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས་ཡོངས་རྫོགས་དང་།

གཞན་ཡང་གསལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་མའི་སྤྱོད་ལས་རྒྱུ་ལྟ་པ་ཡང་གསལ་བྱ་མཛོམས། ཀམ་སྤྱིང་པའི་ཐོས་
གྲོལ། པད་སྤྱིང་གི་ཆོས་གཏེར་ཡོངས་རྫོགས། རིག་འཛིན་གྲོད་ལྟམ་གྱི་རྫོགས་ཆེན་དགོངས་པ་ཟངས་
ཐལ། དུང་མཆོར་ས་པའི་རྫོགས་ཆེན་ཡང་རྟོག་ནས་པོ། གུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་རྫོགས་ཆེན་སངས་རྒྱུ་
མཉམ་སྤྱོད། འཇམ་ཆོན་སྤྱིང་པའི་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་འདུས། སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེ་གཏེར་ཡོངས་
རྫོགས་སོགས་སྤྱིང་མའི་གཏེར་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་ལུང་རྗེ་སྤྱོད་ཅིག་གསལ་པར་མཛོམས་མོད་ཀྱང་
འདིར་སྤྱོད་མཆོན་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་པའོ། །

ཡང་ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་གྲགས་ཤིང་ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་རྗེ་
བཙུན་མཆོག་གི་མཆོན་ཅན་ནས་སྤྱོད་པ་སོགས་ཐུགས་དམ་ལྟ་རྫོགས་དུག་རྩུ་ཉེ་བའི་དབང་ལུང་སོགས་ཀྱང་
གསལ་པར་གནང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟམ་གྱི་བར་དུ་མཛོམས་སྤྱོད་རིག་གནས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

དང་མང་དུ་གསལ་ན་པའི་བདུད་རྩིས་ཐུགས་ཀྱི་བུམ་བཟང་གཏམས་པར་མཛད་ནས་སྤར་གཞུང་དུ་
ཕེབས། སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲེལ་མར་གྱུར་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྲེལ་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་དབྱེས་
པ་བསྐྱེད་དེ་རེ་ཞིག་ཞབས་དུང་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཐིམ་དངར་བཞེས་པ་ནི། སྤྲེལ་མ་མཆོད་པ། བདེ་
མཆོག་ལྷན་སྤྲེལ། འཛིགས་བྱེད། སྤྲེལ་དྲག་པོ། དྲག་པོ་ཕུར་གཏམ་ཅན། ཆོད་པག་མེད་ཁྲོ་བོ། མི་
འབྲུགས་པ། བསྐྱེད་བ་ལྷ། ཆོ་རྟ་བྱུང་འབྲེལ། མགོན་པོ་དགོངས་འདུས་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོའི་
དབང་དང་། སྤྲེལ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། འཇམ་དཀར། གཏུམ་པོ། སྤྲེལ་རས་གཟིགས་དཔལ་མོ་
ལུགས། སྤྲོལ་མ་དཀར་སྟོ། རྣམ་རྒྱལ་མ། ལྷ་མགོན་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་གི་རིགས་
དང་། མདོ་རྒྱ་ཆེན་རོལ་པ། བརྒྱད་སྟོང་པ། བདེ་མཆོག་ཅུ་རྒྱུད། དབྱེས་རྩོམ་པ་བརྟག་པ་གཉིས་པ་
སོགས་མདོ་རྒྱུད་དང་། ཕྱག་ཆེན་ཆོས་དུག་སྤྲེལ་རྟེན་འབྲེལ་རོ་སྤྲེལ་ས་དགེ་སྦྱོར་བདུན་པ་གསལ་དུ་སྦྱོད་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤར་བྱིད་དང་། སྤྲེལ་རྒྱུད་རྗེ་རྗེའི་ཆོག་རྒྱུད་། ཁྱིའི་གསལ་ཆོག་སྦྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེལ་
སོགས་བྱིད་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་སྤྲེལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཟབ་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་དང་མདོར་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷར་གསལ་ན་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་གདམས་
ངག་སྦྱོང་པོ་གསུམ་འདི་དུ་བྲག་གསལ་པའི་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱེད་ཆུལ་དུ་
གསལ་ན་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲོ་དོན་དུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་ཏེ་གསེར་དབུལ་གྱི་སྤྲེལ་འཁོར་བཅས་པའི་ཆིབས་
རོལ་སོགས་དབུ་འཕང་ཆེར་བསྟོད་དེ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྤྲོ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཆིབས་ལ་བསྐྱར་ཆོས་
འཁོར་རབ་བརྟན་ཅེར་དཔོན་སྤྲོ་བ་སྤྲེལ་ཞབས་ནས་བཏེག་སྟེ་བསྟེན་བཀུར་གྲུ་མོམ་པར་ཞུས། དེ་ནས་རིམ་
པར་བྱ་དཀར། གཞོང་གར། བཀྲ་ཤིས་སྤང་། ལྷན་གྲུབ་ཅེ། ཁོ་ལོང་རྣམས་སུ་ཕེབས། རྫོང་
དཔོན། རྒྱལ་པོ། དུང་འཁོར་སོགས་ཆེ་ཕྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཆོས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་དུ་
སྤྲེལ། ལམ་བར་རྣམས་སུ་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་དད་པ་ཅན་མང་དུ་འདུས་པ་རྣམས་ལ་འད་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་
དང་། མ་ཁི་དང་། བཟོ་གུ་རུའི་བཟླས་ལུང་དང་སྤྲོན་ལམ་ཡང་གནད་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྲེལ་བ་ཅན་དུ་
མཛད།

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་པདྨ་རྩེ་འབངས་ཉེར་ལྔ་དང་བཅས་པས་རྩེ་རྩེ་ཡུར་པ་བསྐྱབ་པའི་གནས་སུ་རྩོད་གསུམ་
མཇལ་བར་ཐེབས། སྤར་ཐུག་པ་དེར་ཆོ་རྒྱུན་འབབ་པ་བར་སྐབས་ཞིག་ལྟ་ཁང་མེ་ལ་ཞོར་བའི་སྐུན་
གྲིས་ཀྱི་སྐུན་ཆད་ནས་ལོ་མང་འདས་པ་སྐབས་དེར་ཆོས་བཅུ་འི་ཆོ་ག་བཅུ་གས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ས་ཆོ་
རྒྱུན་འཁུལ་དུ་རྩོལ་བ་ད་ལྟའི་བར་དུ་འད་སྐུན་མ་ཆད་པར་འབབ་བོ་ཞེས་གྲག་གོ།

གཞན་ཡང་མཁན་པ་ལྗོངས་སོགས་སྤྲུལ་གནས་ཆེན་པོའ་ཆེར་དུ་ཐེབས། གར་བྱོན་དུ་མཁའ་ལ་
འཇའ་འོད་སྒྲ་ལྡེ་བྱེ་རེ་བྲེས་ཞིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་པ་སོགས་རོ་མཆར་གྱི་ལྟ་སྐུན་མི་ཆད་དུ་སྤར་བས་
སྐྱེ་བོ་མཆོག་དཔལ་ཐམས་ཅད་དད་པ་ལ་བཀོད་ནས་སྤར་གཞུང་དུ་ཐེབས་རེ་ཞིག་སྐུན་ཆགས་པ་ནས་རྩེ་རིན་
པོ་ཆེ་ཞིང་དུ་ཐེབས་ཁར་སྤར་ཞུགས་སུ་བྱོན། རྩེ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དང་འགལ་བའི་མཁའ་གས་
རྩེན་དུ་བུམ་ཐང་སྐྱ་རྩེས་བྲག་གི་ལྟ་ཁང་ཞིག་གསོས་མཛད། བད་རྩེན་དུ་གྲུ་ཅུ་མཆོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྐྱ་བཞུན་
གསེར་གྱི་ན་བཟའ་ཅན་མཆར་སྐྱ་ག་ལྟན་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཅན་དུ་བཞེངས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པར་
མཛད།

དེ་སྐབས་ཞིག་ཀྱང་གར་རྩེ་མཆོག་གྲོང་དུ་ཡང་བྱོན་ནས་མཐར་གྱིས་གདན་ས་སྤྲངས་ཐང་དུ་ཐེབས་ལོ་ཤས་
ཞིག་བཞུགས། དེ་ནས་དེར་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་འགྱུར་བ་སྤྱོད་གས་པ་སྤྲང་བའི་སྐུན་གྲིས་ཤར་ཐོགས་སུ་ཐེབས་
པའི་ལམ་བར་སྤྲན་ལུང་གན་ལ་ཞེས་པར་ཞག་མལ་བཞུགས་ཆོ། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའ་འཇའ་འོད་
ཀྲིས་གང་ཞིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་དང་རོལ་མེའི་སྐྱ་སྤྱོད་གས་གྲགས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་བཞེས་
པའི་ལྟ་གས་སྤྲུལ་གྱི་ལོ་སྤྱོད་རྒྱུ་འི་ཆོས་བཅུ་དགྲུ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐྱ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཚུལ་སྤྱོད་པར་
གྱུར། དེར་སྐྱ་གདུང་ཞུགས་ལ་གཞན་པས་མེ་རང་འབར་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྲེག་རྩེས་ཀྱི་མེ་མ་ཞི་བར་ཐབ་ཀྱི་འོག་
ནས་ཀྱུ་མིག་རང་རྩོལ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་དེ་ལ་བདུད་ཅི་སྤྲན་གྱི་རུས་པ་ཆགས་ཏེ་ཁྲུས་དང་བཏུང་བ་བྲུས་པས་
ནད་དང་མི་གཙང་བའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོག་ཏུ་ཕན་པར་བསྐྱགས་པ་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱན་ལ་གྲགས་པ་
བཞིན་ད་ལྟ་འདྲེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་སོ།

དཔལ་ལྷན་མཁུན་བཅེད་མངའ་བདག་གྲུབ་དབང་མེ། ཁྱུ་ལྟུང་སྐུ་ལ་པ་མཆོག་གི་སྐུ་འི་རྣམ་ཐར། འུད་
ཤོབ་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྐྱད་ཆོག་གི་རྒྱན། རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་ལམ་ལས་དངས་ཏེ་བཀོད། གཞན་ཡང་
དཔོན་སློབ་དག་དབང་སློན་ལམ། གྲགས་པ་ལྷན་གྲུབ། འཁྱུ་འོད་ཟེར། སློབ་དཔོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་
འཕེལ། དཔོན་སློབ་རྒྱལ་བཟང་པ། སྐུ་དྲུང་དོན་མེད་དབང་རྒྱལ། དཔོན་སློབ་འབྲུག་བསྟན་པ། དྲུང་
བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ། དཔོན་སློབ་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་སོགས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་
ཕལ་ཆེར་ཡང་མེད་ཏིད་ལས་དབང་ཆོས་མ་གསན་པ་ཅིམ་མེད་པས་གསུང་སྐྱེས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་བ་མང་
ངོ། །

༦། སྐུ་ལྟུང་དཔོན་སློབ་ཕྱིན་ལས་དཔལ་འབར།

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཞབས་དྲུང་མི་པམ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དངོས་སློབ་མན་དག་སྐྱ་ཆོགས་གྱི་བདག་པོ་རིག་སྒྲགས་
འཆང་བའི་དབང་ལྷག་པ་དམ་པ་དག་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ལྟུང་དཔོན་སློབ་འཕྱིན་ལས་དཔལ་འབར་
ནི། གྲུབ་ཐོབ་ཏི་སྤྱོད་ལེ་ཤེས་གྱི་དཔོན་བརྒྱུད་ནས་རིམ་པར་མཆེད་པའི་རིགས་སུ་འབྱུངས། གོང་ས་ཞབས་
དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་སྐྱེ་རྒྱུ་དེའི་དུས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེར་ཞུགས་ཏེ་སྐྱགས་ཤིན་ཏུ་བཅེ་
བས་མེས་སུ་བཟུང་། དགེ་ཚུལ་དང་བཀའ་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་བཀའ་བློན་དུ་
སྐུལ། རང་ལུགས་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་གསང་སྒྲགས་གྱི་ཕྱག་བཞེས་ཀྱན་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། དྲུང་
ཡིག་ཆོད་དབང་དོན་མེད་ནས་ལྷ་ལྷ་སོགས་ཡིག་རིགས་སྐྱ་ཆོགས་དང་མདོར་ན་རྒྱ་ཡིག་དག་ཀྱང་སློབ་པར་
མཛད། མཁན་ཆེན་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་བསྟེན་པར་ཚོགས་ཏེ་དབང་ལུང་ཡང་གསན་ཅིང་དགྲུང་
ལོ་བཞི་བཅུད་སྐྱབས་ལྡོ་ལུང་ཆོས་སྤྱིའི་འབྲེན་པར་ཕེབས་ནས་དགོན་པའི་ཞིག་གསོས་ཀྱང་མཛད། སྤྱི་མ་
བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་དབང་ལུང་ཐོར་བྱ་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བཀའ་དབང་རི་སྟེང་ཅིག་གསན་
ཅིང་སྐྱགས་སྦྱང་ཡང་གཅིག་འབྲེས་སུ་གྱུར། ཁྱད་ལུང་དགོན་པ་གསར་འདེབས་བགྱིས་ནས་རྟེན་མཆོད་
ཆས་མཆོད་གཞིས་བཅས་པ་ཡང་འཛུགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལྷའི་བསྟེན་སྐྱབ་གྱི་རུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པས་མཐུ་སྟོབས་གྱི་དབང་པོར་བསྒྲགས། དབང་ཆོས་གྱི་འགྲོ་དོན་ཡང་འཁོར་མོར་གནང་བས་སྐྱབ་སྟེ་དར་

ཐུས་སུ་མཛད་བཞིན་པས་དགུང་ལོ་མེ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ལྷགས་འཇུག་གི་ལོ་རྒྱུན་རྒྱུ་ཉིད་ལྷ་ལ་
གསེགས།

༧ སྐུལ་སྐྱོལ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཆོད།

ཡང་མཁའ་འགྲོའི་དབང་མོ་སྒྲུང་གསལ་གྱི་སྒྲུ་མ་ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་གྱི་སྒྲེ་བར་བསྐྱགས་པ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཤེས་རབ་
 རྒྱལ་མཚན་ནི་བྱང་འགྲོག་ཏེར་ཡུལ་དུ་བྱགས་པར་རབ་ཕྱོམ་ལྷགས་རྟེན་ལ་སྒྲུ་བལྟམས། སྟོན་གནས་རྗེས
 དན་གྱི་ལས་འཕྲོ་སད་པས་ར་ལུང་ནས་བརྒྱུད་དེ་གདན་ས་ལྷགས་རིར་ཞབས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུ་ཞབས་སུ་
 འཁྱོར་བ་བཞིན་ཐུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་བདགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་མཁན་པོ་དང་དབང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བུམ་པ་གང་བྱའི་ཚུལ་དུ་བཀའ་བློན་གྱིས་སྒྲུལ་བར་གནང་། དེ་སྐབས་རྗེ་སྒྲུ་མའི་དབུ་སྒྲུ་གསལ་བའི་ཞབས་
 ཕྱིའང་མང་དུ་ཞུ། སྒྲུ་མ་པད་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་ཀྱང་བཀའ་དབང་ཐོར་བུ་གསལ། དགོ་འདུན་གྱི་
 དགོ་བསྐྱོས་ཀྱང་མཛད་དེ་ནང་གིམས་དམ་པའི་དཔེར་བཞིན།

དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་གི་ཐུག་མཚོད་ཀྱི་གཉེར་པ་ཡང་ལོ་ཤས་ཤིག་མཛད་ནས་དགྲུང་ལོ་ཞིག་སུམ་ལ་རྟ་
 ལང་དགོན་པ་དང་ཁུ་བུག་ཁ་སློང་རྫོགས་སྤང་པོ་ཆེ་མང་དགོན་གསལ་དང་བཅས་པའི་འདྲེན་པར་མངའ་
 གསོལ་གནང་། དེར་བཀྲ་ཤིས་འབྲུག་རྒྱས་དང་། ཚོས་སློང་པོ་བྲང་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་བྲང་འདྲུ་ཁང་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་གཞི་ནས་གསལ་སློང་བཅིས་ཏེ་རྟེན་མཚོད་ཆས་ཐབ་གདན་སོགས་སྤྱི་ཆས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་
 པོར་མཛད་པས་བདག་ཅག་ཕྱིས་ཀྱི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་འབྲུམས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་
 དབང་ཚོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན་ཅིང་ཐུགས་སྤྱང་དགའ་པ་བཅས་མཚོག་དུ་བཅུ་བར་གནང་། ལོ་གསུམ་ཕྱི་གས་
 གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབ་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལྷ་འདྲེའི་
 ཚོ་འཕུལ་གྱིས་སྐྱུ་མདུན་དུ་ཐོག་བབས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་ལ་གཡོ་བར་མ་གྱུར་པ་དང་། དབང་ཚོས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སྤྲིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ནས་སྐབ་པའི་སྤྲེ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གསལ་པར་མཛད་དེ་དགྲུང་
 ལོ་དོན་བརྒྱད་བཞེས་པའི་མེ་ཕག་གི་ལོ་སྟོན་ལྷའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ཞི་བར་གཤེགས།

༡། ཆོས་ཇེ་ཕད་དཀར་དོན་ལྟན།

དཔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དབང་ཕྱག་རྟོགས་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཆོས་ཇེ་ཕད་དཀར་དོན་ལྟན་པ་ནི། སྐུ་གཞོན་
 ཏུས་སྒྲིང་ཁའི་ལྷ་ཁང་གི་སྐུ་བ་སྒྲུབ་པའི་བཞུགས་པ། དེ་ནས་སྤེལ་པ་དབུ་མཛེད་ཀྱིས་དགོན་རྒྱུ་ལྷ་ཁང་གི་སྐུ་སྤེལ་
 གཞུང་དུ་བསྐྱུ་དུས་དགོ་འདུན་གྱི་སྤེལ་ཞུགས་ནས་སྒྲིང་པ་དང་དཀར་འབྲུང་གནས་གྲོག་པ་དང་གནས་ཀྱི་སྐྱོབ་
 དཔོན་ལྟན་དུ་བསྐྱུ་པར་མཛེད་དེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤོམ་པ་ཆོག་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བཞེས་བཀའ་དབང་ཡང་
 མང་དུ་གསལ་ན། ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཆེན་པོ་ཕྱག་མཛེད་པ་བསྟན་འཛིན་འབྲུག་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱོད་སྐྱོར་གྱི་
 ལུང་སོགས་གསལ་ན་ཅིང་། གར་ཐིག་དབྱུངས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཁས་པར་སྦྱངས། སྤོམ་གསུམ་གཞུང་། སོ་ཐར་འབྲེལ་ཆེན། དབྱེས་རྩོམ་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་
 པ། འབྲེལ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱུ་འདྲ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད། དེའི་རྣམ་པ་འདུང་མཁའ་འགྲོ་དགའ་བ་རྒྱུད་སྤེལ་
 རྒྱུ་ལོ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མང་པོའི་ཐུགས་འཛིན་ཡང་ཆེ་བར་གྲགས།

དེ་ནས་ཇེ་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་དངོས་སྤོབ་འབྲུག་གྲགས་རས་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་སྤེལ་སྐྱུ་ལྷ་ཁང་པ་
 སྐུ་བ་ཆེན་པོ་ཇེ་ཆོས་དབང་ལས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིད་གསལ་ནས་ཇི་ལྷ་བའི་གནས་
 ལུགས་མཛེན་དུ་མཛེད། དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་བཞུགས་རིང་དགོ་ཚུལ་དང་བསྐྱུ་པར་སྤོབ་པའི་སྤོབ་
 དཔོན་ཡང་མང་དུ་གནང་། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་བཀའ་དབང་ཇི་སྤེལ་ཅིག་གསལ་པ་
 དང་། རྒྱུད་པར་ཇེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དབང་དང་ཟབ་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤོབ་པར་གསལ་ན་ཏེ་ཐུགས་དགོངས་
 གཅིག་འདྲེས་སྐྱུ་ལྷ་ཁང་པ་བཞེན་ཆོས་འཁོར་ཅེའི་སྐུ་མར་མངའ་གསོལ་ནས་ལོ་འབྲུངས་ཅམ་བཞུགས་ཏེ་སྐུ་བ་
 སྤེལ་རྒྱུ་སྐུ་བཞུགས་ནས་སྐུ་གཙང་ཆོས་སྤེལ་འདྲེན་པར་ཕེབས།

དེར་ཡང་ལོ་སྐྱོར་གཅིག་ལྷག་པའི་བར་དུ་འགྲོ་དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛེད་ནས་ཆངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་མཐར་
 ཕྱིན་པས་དགུང་ལོ་དོན་དུག་བཞེས་པའི་རྣམ་འབྲུར་ལུགས་སྐུ་གི་ལོ་ཆོ་འཕུལ་སྐུ་བའི་གནས་གང་ལ་
 གཤེགས།

༡༧ ཆོས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ།

གསང་བའི་བདག་པོའི་སྐྱེ་འཕྲུལ་འཆང་བ་ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་མངའ་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་
 དངོས་གྲུབ་ནི། ཀུམ་ཐོག་པའི་དབུ་ཆའི་གདུང་རིགས་སུ་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་ཆུ་རྟེན་སྐྱེ་བལྟམས། སྒྲོན་གནས་རྒྱུ་
 དཔྱད་ཀྱི་རིགས་སང་པས་སྐྱེ་གཞོན་ལུ་དུས་སྐྱེ་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་སེམས་བསྐྱེན་
 རས་ཡིག་རིགས་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་སེམས་བསྐྱེན་རས་ཡིག་རིགས་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་
 དབང་ཆོས་ཀྱང་གསལ། དེ་བཞིན་དཔོན་སྐྱོབ་སྐྱེ་བལྟམས་ཀྱང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་
 སྐྱོན་པའི་སྐྱེ་བས་བཀའ་འབྱུང་གསལ་མའི་དུང་ཡིག་གི་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་

དེ་ནས་དག་འདུ་གྱི་སྤྱོད་ཡང་ལོ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་པ་དང་དཀར་འབྱུང་གནས་ལས་ཐོག་ཆེན་སོ་སོ་
 ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོག་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བཞུགས་བཀའ་དབང་ཡང་གསལ། བཀའ་འབྱུང་གྲུབ་བསྐྱེན་ཡང་
 དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་དཔོན་སྐྱོབ་པ་དང་དཀར་འབྱུང་དུ་ཐེབས་ནས་གོང་མའི་བཀའ་འབྱུང་སོགས་ལུང་གི་
 རིགས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་སེམས་བསྐྱེན་པས་
 ཐུགས་དམ་ཀྱང་པར་ཅན་འབྱུངས། དེ་བཞིན་གདན་ས་ལྷ་གསང་རིམ་སྐྱེ་བཞེན་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལས་ཐུག་
 ཆེན་སོགས་ཀྱི་དཔོན་ཐོབ་བྱུང་། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་ལས་བཀའ་དབང་མང་དུ་གསལ།

དེ་ནས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་པའི་ཉི་མའི་གདན་ས་ཐོག་ཆེན་ཕྱི་དཔོན་སྐྱོབ་པ་ཐེབས། སྐྱེ་བས་དེར་མཆོ་སྐྱེ་སྤྱོད་ཆེན་ལས་
 ཀྱང་གསལ་ཅིང་། རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་དབང་ལུང་མཐའ་ལས་པ་གསལ་གཞན་དོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་ལོ་རྒྱུང་ཅིམ་སྐྱེ་ཆགས་པ་ནས་སྤྱོད་འབྱུངས་ཡུལ་གྱི་རིམ་གོར་དགོན་པ་བཏབ་ནས་
 དཔོན་པ་བསྐྱེན་པའི་ལུགས་སུ་བཞུགས་དུས་རིན་སྐྱེད་སུ་ཐེབས། དཔོན་སྐྱོབ་གསལ་པ་ལས་རང་གི་སྐྱེ་
 ཆོ་སྤྱོད་ལས་ཉི་མའི་བར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་དགོངས་འདུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་གསང་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱིང་དུ་སྐྱེ་བཞེན་ལྷ་བ་
 འཁོར་ཕྱི་དཔོན་པར་མངའ་གསལ་གནང་དེར་ཡང་ལོ་ཤས་ཤིག་བཞུགས་ཏེ་གདུང་བྱ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་ནས། ཉི་མའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་ན་མཆོངས་ལྷ་མེད་པའི་མཐུ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཐུག་

ཞབས་དུང་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་དག་དབང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོར་
བསྟེན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བཞིན་པས་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཞབས་བརྟན་པར་བཞུགས་
སོ། །

༡༠༥ ཆོས་རྗེ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོག་།

རིགས་དང་མཁྱེན་རྟོགས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དག་དབང་རྒྱལ་མཆོན་པ་ནི་སྤྱེ་པ་དབུ་མཛེད་ཀྱི་སྤྱོད་
སྤྱོད་མ་དག་དབང་རབ་བརྟན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་འབྱུངས། དུང་ཡིག་ཆོ་དབང་དོན་རྣམས་ལ་ཆུ་སོགས་ཡིག་རིགས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུངས་ཏེ་སྤྱིགས་ལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་དང་དཀར་འབྱུང་གནས་ལ་དགོ་ཚུལ་མཛེད་ནས་བཀའ་
དབང་ཡང་འཐོར་བུ་གསལ། ཐུགས་རབས་ཡངས་པས་མདོ་རྒྱུད་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་
སྤྱལ་སྤྱོད་མཆོངས་སྤྱོར་སྟོན་དང་གསུམ་ཕྱིས་དཀར་ནག་སོགས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་མཁྱེན་པ་
རྒྱུ། ལྷག་པར་གར་ཐིག་དབྱུངས་གསུམ་མདོས་གཏོར་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་སྤྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་
རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པའི་དཔེར་བསྟན་ཏེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་པས་བཞེངས་པའི་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་མདོས་ཀྱི་བཅས་དག་བཞིག་པ་ལ་ཡང་འཕངས་པ་ཅོམ་འདུག་གསུངས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་
ཆོས་པར་མཛེད། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས་ཏེ་འདུལ་བ་ལ་གཅིས་པར་
བཟུང་བས་བཅུན་པའི་པ་འོལ་ཏུ་བྱོན། དབང་ལུང་གི་ཆོགས་མང་པོ་དང་བྱུང་པར་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་
གི་གདམས་པ་ཐུག་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཁྲིད་མཐའ་དག་གསལ་ན་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་
དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷ་འཕྲུལ་དགོས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་དང་གཞན་ཡང་རིག་འཛིན་གར་
གྱི་དབང་ཐུག་གི་བྱ་བ་གཏོར་ཏེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱི་འདུལ་གྱི་དབང་དང་ལྷ་མོའི་རྗེས་གནང་སོགས་དཔལ་འབྱུག་
པའི་བཀའ་དབང་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་གསལ་ན་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་དུ་མཛེད།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཁམས་ལ་བྱོན་སྤྱེ་དགོའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པས་དབུའི་མཆོད་གནས་
སུ་བཀུར་ཞིང་གཞན་དོན་ཡང་བྱུང་ཆེར་བཞུགས་ནས་སྤྱོད་པེབས་ཞོར་དུ་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་རྗེ་ཞུ་ནག་པའི་
སྤྱལ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ་ཡང་མཇུག་ཞིང་ལྷ་ས་འཕྲུལ་སྤྱོད་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་དབུས་གཙང་གི་གནས་

གྲགས་ཆེ་བ་དག་ཀྱང་གཟིགས་ཡུལ་དུ་མཛད་བཞིན་པས་གཞུང་དུ་ཕེབས། མི་རིང་བར་དོ་ལུང་ཆོས་སྒྲིའི་
འབྲེན་པར་མངའ་གསོལ་གནང་ཤར་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་མང་པོ་སླིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་ནས་ལ་དུགས་ལ་
བྱོན། དེར་བོད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རིགས་མ་ཉམས་པ་སྲིད་ན་མངོན་པར་གྲགས་པ་རྒྱལ་པོ་ཉི་མ་རྣམ་
རྒྱལ་རྒྱལ་སློན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དབུ་སྒྲར་བྱུང། སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་དཔལ་འབྱུག་པའི་བསྟན་པ་
ལ་སླེབས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས་གསེར་དབུལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་བ་གཏོས་ཆེ་བ་དང་
བཅས་སྒྲར་གཞུང་དུ་ཕེབས་ནས་མ་འབྱངས་པར་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲར་བསྐོ་བ་གནང། སྟོ་བདུད་ཆེན་པོ་ལྷགས་
རལ་ཅན་གྱིས་ཅི་བསྐྱོའི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་མཚན་རོ་མཚར་ཅན་དུས་སྔན་རྟིང་ཅི་རིགས་སུ་མང་དུ་
བྱུང་བར་གྲགས་ལ། དེ་ནས་འཁྲུངས་ཡུལ་གྱི་རི་མགུལ་རྣམ་རྒྱལ་ཅེར་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་ཁང་པར་
དཔེན་པ་བསྟེན་ནས་ཉིན་མཚན་འཁོར་ཡུག་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྟག་འབྲས་སུ་གདན་ཆགས་པ་
ནས་ཕྱོགས་འདུས་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་མང་པོའི་འགོ་དོན་སྟོང་བཞིན་པས་བཞུགས་སོ། །

༡༡། དཔོན་སྟོབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཚོ།

ཇོ་པོ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཕྱག་ན་པདྨའི་སྐུ་འཕྲུལ་རྩེ་ཕུ་རྩུང་བ་གཞོན་ཅུ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་རོལ་
དཔོན་སྟོབ་གྲགས་པ་རྒྱུ་མཚོ་ནི། དཔལ་རྩེ་རྩེ་གཞོན་ཅུ་ལྟར་བཟུང་བའི་སྤྲུགས་རིགས་སུ་མེ་ཁྲི་ལ་སྐུ་
བལྟམས། དགྲུང་ལོ་གསུམ་བཞི་ནས་རྩེ་ཞིག་སྤིང་པའི་ཡང་སྟོབ་ཆོས་རྩེ་གསང་སྤྲུགས་ཀུན་ལེགས་ནས་སྒྲ་
མ་དགོངས་འདུས་སོགས་རྟིང་མའི་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་མང་དུ་གསན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སྟན་
རྩེ་ནགས་སུ་དཔོན་སྟོབ་མཁན་པོ་དང་མངའ་ནས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བྱངས། སྐབས་
དེར་དོལ་པོ་ལམ་གོང་བའི་བཙུན་ཁྲལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ལ་རིན་ཆེན་སྤྲངས་སུ་ཕེབས། མི་རིང་བར་མཁན་རིན་
པོ་ཆེ་ལས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་དབྱེས་རྩོར་ལྷ་དགུ། གསང་འདུས་འཇམ་
རྩོར། འཛིགས་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐོར། བདེ་མཚོག་འིལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་ལུང་
དང་། གཞན་ཡང་གུར་བརྟག་སམ་གསུམ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གི་ཆོགས་རི་སྟེད་ཅིག་གསན་
ཅིང་། ལྷག་པར་ཟབ་ལམ་རྩོད་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཁྲིད་སོགས་གསན་ནས་ཉམས་སུ་

བཞེས་པས་རྒྱུད་བཅུ་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་ཕ་པོ་ལྷ་སྐུ་དང་བ་བཞིན་རྟགས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་འབྲུམས་ཀླས་པའི་
 ལྷ་སྐུ་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཚུ་ནང་དུ་ཤར་བ་ལྷ་སྐུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མཚན་དཔེ་འབར་བ་ཇི་སྟེད་
 གཟིགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྐུ་དོན་ཇི་དང་། འབྲུང་བ་བཞི་ལ་སོགས་སྐུར་སྐུང་བའི་
 ཚོགས་ཀྱན་སྐུ་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་སྐྱུར་འཆར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གསུང་དོན་ཇི་དང་། ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཕུང་པོ་མཁའ་ཁྱབ་འོད་གསལ་བའི་ཐུགས་དོན་ཇི་རྣམས་འཕྱོར་རྣམས་མཛོན་དུ་མཛད། དགྲུང་ལོ་
 སོ་བདུན་གྱི་སྐུ་བས་མཁའ་ཚེན་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་ལས་བསྐྱེད་པར་རྫོགས་ཏེ་སོ་ཐར་མདོ་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་ལུང་ཡང་འགའ་ཞིག་གསན་ཅིང་། སྐུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་བསམ་སྦྱོར་འཕགས་པའི་
 རིགས་བཞི་ལ་གནས་པ་ཞི་དུལ་གྱི་དཔེར་བསྟགས་འོས་སུ་མཛད། ཁྱད་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་དཀར་
 བརྒྱད་གྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་པལ་ཆེར་གསན་ནས་ཞབས་ཕྱིར་ཡང་འབྲུར་བ་བཞིན་ཐུགས་གཅིགས་ཀྱང་
 ལིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནང་། གོས་སྐུ་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་སོགས་ཕུག་རྗེས་ཀྱང་ཆེ། རྗེ་ཉིད་ཞིང་དུ་ཕེབས་ནས་
 སྐུ་ཚུའི་ནགས་དང་རིན་སྐུངས་དགོན་པ་དག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་སྤྱོད་གཞུང་གི་མི་དབང་ཆེ་ཕ་སྐུ་སེར་གྱི་
 ཚོགས་པ་བབྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཆོས་དབང་གིས་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡང་
 དུང་ཆོས་མཛད་པའི་དད་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་མཐའ་བཞིའི་ཡུལ་ཁམས་ཐམས་ཅད་དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱིང་དུ་
 བསྐྱུར་ཏེ་ཆོས་སྤེལ་བཏབ་ནས་སྟོབ་མའི་ཐུ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐྱོས་ཏེ་མཛད་འཕྱོན་
 ཐམས་ཅད་མཐར་སོན་པས་དགྲུང་བྲངས་དོན་བཞི་བཞེས་པའི་ས་མོ་ཕག་ལོ་སྤྱིན་དུག་ཁྲི་བའི་ཆོས་བཙུ་
 བརྒྱད་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་ཏོ། །

༡༢། དུང་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་རྟམ་གྱིན་དབང་རྒྱལ།

ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་རབ་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་དུང་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་རྟམ་གྱིན་དབང་རྒྱལ་ནི་
 རྗེ་ཀམ་པ་ཆོས་དབྱིངས་དོན་ཇི་དངོས་སྟོབ་ཞིག་གི་སྐུ་བ་སྟེ། སྐུ་རྒྱུད་དུའི་སྐུ་བས་ཀྱི་མནལ་ལ་མཞིག་ཏུ་
 མཚུར་ཕུའི་དགོན་པ་ནས་ཡིན་སྐུ་པའི་འོད་དམར་པོ་ཞིག་སྐུ་ལ་ཟུག་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྟོན་གནས་
 རྗེས་དྲན་དང་། ཡང་ཕུགས་འཚོ་དུས་ཤིག་ཐུགས་ལ་གསལ་སྟོང་བདེ་བའི་ཉམས་འདི་ལྟར་ཞེས་སྐུ་མི་ཤེས་
 པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཕྱིས་སྒྲ་མ་རྣམས་ལས་ཐུགས་ངོ་འཕྲོད་དུས་དེ་ཀ་ལྟར་འདུག་ཚུལ་སོགས་གསུང་ལས་བྱུང་བ་

བཞིན། དགུང་ལོ་ལྔ་འི་སྐབས་ཙམ་ནས་སི་གཟུང་གི་ཆེད་དུ་རོ་ནང་ཆེ་བཅུ་ཏུ་ར་ན་ཐའི་དངོས་སྒྲིབ་དཔལ་
ཤུག་དགོན་གཉེར་དག་སྒྲོང་བགེས་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྩུང་དུ་བཞུགས། བར་སོན་པ་དང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཀ་དག་གི་རྟོགས་པ་མ་དོན་དུ་ཐུར་པས་ཤུར་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་པ་འདྲ་བའི་བརྟེན་པར་གྲགས་པ་
ནགས་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་ཡོན་ཏན་དཔལ་བཟང་ལས་རྩིང་མའི་སྒྲོར་གྱི་གདམས་པ་མང་ཞིག་གསན་པ་
དང་། བྱད་པར་སྒྲོན་ཆུང་འི་ནགས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དཔལ་ལྔ་ཀྱུ་མཆོའི་ཞབས་ལ་གདུགས་ནས་དེ་མེས་སྒྲོ་
རིས་དང་ཡི་གེ་ལ་སྐྱུངས།

དེ་ནས་ནགས་པའི་སྐབ་ཆེན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲས་སྤྲོད་ས་ལ་བྱོན་སྐབ་ཆེན་པའི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་ལྷ་ཁང་
 ཞིག་ཀྱང་བཞེངས། རིམ་པས་བོད་དུ་ཡང་ཕེབས་ནས་ཀམ་ལྷ་དམར་ནག་དབུས་གཏེར་བཏོན་སོགས་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཏོན་ཆེ་དགུ་དང་མཇལ་ནས་གསར་རྩིང་གི་བཀའ་དབང་རི་སྟེང་ཅིག་གསན་བཞིན་པས་ལྷ་ས་
 བསམ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་དབུས་གཙང་གི་གནས་པལ་ཆེར་ཡང་བསྐོར་བ་གནང་སྟེ་སྤར་མཁན་པའི་སྐུ་
 ཞབས་སུ་བྱོན་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒོ་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་མཚོའི་གསན་སྤྲོད་མཐའ་ཡས་པ་བགྲིས་པས་
 གནས་ལུགས་རི་ལྷ་བ་དང་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པའི་ཕྱོགས་ལ་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་ཅུལ་ཚོགས་པར་མཛད།

དེ་ནས་རིན་ཆེན་སྤངས་ཀྱི་དུང་ཡིག་པའི་སྒྲ་ལ་ཐོན་ནས་མི་རིང་བར་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་དུང་དུ་འབྱོར་བ་
བཞིན་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཟབ་ཆོས་མཐའ་དག་གི་དབང་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་བཀའ་རིན་དུ་ཞོད། ཟུགས་
ཟབ་ལ་སྒྲམ་པས་ནང་དུ་རིག་གནས་ལྡེ་ལ་འདི་མི་མཐུན་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་རྟགས་སུ་གང་ལ་ཡང་སྤངས་པ་
མ་མཛད་པའི་ཚུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པས་ནང་གི་དགོངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏིང་མཐའ་སྤུས་ཀྱང་
དཔོག་པར་མི་རུས་པ་དང་། ལྟོ་བོད་བདེ་འཇགས་སུ་གནས་པའི་བྲིགས་སྒྲོར་ཡང་ཆོན་ཆེ་བ་བསྒྲིགས་ཏེ་
ཆབ་ཤོག་ཡིག་བསྐྱར་གྱི་རིམ་པར་ཐོགས་གང་དུ་ཡང་ཚུད་མེད་དུ་བསྐྱགས་ཤིང་མཁས་པའི་བྲགས་པ་
ཆེ། དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་བྱས་པ་ཆེ་བའི་ཞབས་སྤྱིར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིན་ཟུགས་གཅིགས་ཀྱང་སྒྲ་
ལྷག་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད། སྤྱིས་ནས་སའི་ཆངས་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྟོབ་དཔོན་པདྨ་ཀུ་རའི་ལུང་
གིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱགས་པ་སྟེ་སྤྱི་དབྱི་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་དང་། གཞན་ཡང་གངས་བཟང་སྤྱལ་སྤྱི་

དང་། རྣམ་ཐར་ཚོས་རྗེ་དག་དབང་བསོད་ནམས་སོགས་སློབ་གསལ་རྣམ་རིག་ཅན་གྱི་ཞལ་སློབ་ཀྱང་མང་དུ་
སྦྱོང་སྟེ་སྟོན་དངགས་ལ་སོགས་པ་རིག་གནས་ཀྱི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་སྟེལ་བར་གནང་། སྟོན་
དངགས་མེ་ལོང་ལེའུ་གཉིས་པ་དོན་རྒྱལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་པ་ལྟའི་སྟེ་སྟོན་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ཐོར་བུ་
མཛད། གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོང་པས་ཐོས་བསམ་སྦྱོར་གསལ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་སྟེ་
གཤེགས་ཁར་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་གང་དུ་དགོངས་པ་གཏད་པ་དེར་ད་ལྟ་རང་འཕོ་དགོས་ཀྱང་སྟེ་བ་
འདུག་ཅེས་ཉོགས་པ་གདེང་ཐོབ་ཀྱི་གསལ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ལོ་ཤིང་དུག་བཞེས་པའི་ལྷགས་
ཡོས་ཀྱི་ལོ་ཆུ་སྟོད་ལྷོ་བའི་ཆོས་བཞི་ལ་འཕོ་བ་གནང་སྟེ་གཤེགས་སོ། །

༡༣། མཁས་དབང་ལྟ་རབ་རྒྱལ།

གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་གསལ་རབ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཚོའི་གནས་
མཐའ་དག་ལ་སྟེ་བའི་སོ་རྒྱུར་པ་སྟོན་དཔོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་རབ་རྒྱལ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྩོམ་
ཞི། སྟོན་པ་རབ་རྒྱལ། རིག་འཛིན་ལྷན་གྲུབ། བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པ་གསལ་དང་
ལྷན་པ། ཀུན་མཁྱེན་སངས་རྒྱལ་འཕེལ་གྱི་གདན་ས་འབྲས་ཡུལ་སྦྱོང་ཚལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་མགད་པའི་རྒྱུན་
འཛིན་པ་འབྲུངས་ཡུལ་ཡ་ལུང་པ་རྩུང་རམ་པ་ཀུན་དགའ་ལོར་བཟང་གི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས་སྟེ་སྟོད་གསལ་
དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཙུག་ལག་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་མཁས་པ་
དང་། རྗེ་ཉིད་ལས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་བོལ་བྱེད་ལམ་གྱི་གདམས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་པ་གང་བྱོར་གསལ་
ནས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་བཞིན་སྤྲུགས་གཙོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གནང་། ཡི་དམ་ལྟའི་
བསྟེན་སྟེ་བ་སོགས་རིམ་གཉིས་ལ་ཡང་ནན་ཏན་དུ་མཛད་ཅིང་།

ལྷག་པར་ཡང་རྗེ་སྤྱོད་པའི་དགོངས་བཞེད་བཞིན་མཁས་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསལ་གྱི་སྟོན་སྟོན་སྟོན་གསལ་
རིགས་ལུང་སྟེ་བའི་སྟོན་པའི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྟེལ་བར་མཛད་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མགད་གྲུའི་སྟེ་དར་རྒྱལ་
སྟེ་སྟོད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟེ་ཆེ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏེ་གཤེགས།

རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱན་དྲུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྤྱན་པ་འཛོམས་ཆོ་རིང་
བསམ་འབྱུང་དང་ལུང་རྒྱལ་མཚན། ལག་བཟུང་འདུ་བྱེད་ལ་ཅུལ་དུ་འཐོན་པ་སྤྱལ་སྤྱུ་ལྷགས་བཅས་པ་དང་
སློབ་དཔོན་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ། དཀར་ནག་ཅིས་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ལ་སྤྱངས་པ་ཆེ་བ་སྤྱུ་མཁུན་པ་
འབྲུག་དཔལ་འབྱོར། ས་སྤྱི་སྤྱེ་པ་ཅེ་ཆེན་པའི་སློབ་མ་དུང་ཡིག་དོ་ཨེ། ལྷའི་རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པའི་
ཡང་ཅེར་སོན་པ་དག་སློང་དག་དབང་ཤེས་རབ་དང་སྤྱལ་སྤྱུ་དག་དབང་ཕུན་ཆོགས། པར་ཁྲིམ་ལ་གོང་ན་
མེད་པ་སྤྱལ་སྤྱུ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། ཡི་གའི་ཚུགས་ལ་འབྲུན་རྒྱ་བལ་བ་བསྟན་པ་འཕྲིན་ལས་དང་
རྣམ་རྒྱལ་འབྲུག་པ་སོགས་བཟོ་རིགས་གྱི་སྤྱེ་ཆོན་སློང་བའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ད་ལྟ་ཞལ་
མཛོན་དུ་གྱུར་པས་རང་ལུགས་དཀར་བརྒྱད་གྱི་སྤྱབ་སྤྱེ་མཐའ་ཡས་པ་སློང་བའི་སྤྱེ་ཆོན་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་
དངོས་སློབ་དུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་དང་། བྱང་པར་དུ་སློབ་མའི་བྱ་བོའམ་ཆོས་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆེ་བའི་སྤྱང་སྤྱེད་
དཔོན་སློབ་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་ཏེ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ས་བོན་ཅུམ་གོང་དུ་བསྟན་བྱེད་ལ།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་གསང་སྤྱགས་རྣིང་མའི་བསྟན་འཛིན་ཆོན་པོ་བེ་རོ་ཅ་ནའི་སྤྱེ་མཐར་བསྤྱགས་པ་གདོང་
དཀར་སྤྱལ་སྤྱུ་རིག་འཛིན་དག་དབང་ཤེས་རབ། ལ་ཚྲུ་ཡེ་ཤེས་དབྱངས་གྱི་སྤྱལ་པར་ལུང་གིས་བྱིན་པ་
སྤྱལ་པའི་དཔོན་སློབ་དག་དབང་པསྤྱུ་རྒྱུ་མཚོ། རིག་འཛིན་སྤྱིང་པའི་དངོས་སློབ་རིགས་དང་མཁུན་རྟོགས་
གྱི་ཆེ་བའི་དཔོན་སློབ་དོ་ཨེ་སྤྱིང་པ་ལུ་དཔོན། སྤྱང་བའི་བྱང་སར་འཁྱོལ་བའི་རྟོགས་ཆོན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་སྤྱུ་མཚེད། རིམ་གཉིས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་མཐུ་སྤྱོད་པ་གྱི་དབང་ཕུག་དུ་གྱུར་པ་
ལྷ་རྒྱན་ཕུན་ཆོགས་སོགས་གསང་སྤྱགས་རྣིང་མའི་སྤྱེ་ཆོན་སྤྱུ་རགས་མང་པོ་དང་།

གཞན་ཡང་ས་སྤྱི་སྤྱེ་བཟོད་པ་རིན་ཆེན། རོར་གྱི་བརྒྱད་འཛིན་མཁུན་རབ་གྱི་དབང་ཕུག་སྤྱི་བཞིན་སྤྱལ་
སྤྱུ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན། རྒྱུང་འདུར་བདེ་བ་ཅན་པ་པཎ་ཆེན་སྤྱུ་པའི་གདན་ས་ཤར་ཆོས་རྗེ་མང་ཐོས་
འཇམ་དབྱངས་སོགས་དུས་སྤྱལ་བས་དེར་རང་དང་གཞན་གྱི་རིང་ལུགས་འཛིན་པས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛོད་
པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱེས་བྱ་ཕལ་ཆེར་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་དབང་ཆོས་གྱི་སློབ་མར་མ་གྱུར་

པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཅམ་ཡང་འདྲི་བར་མ་འཚལ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་
དག་སྤྱི་བརྒྱུད་པར་རྒྱས་ཏེ་རགས་རིམ་ཞིག་བསྐྱུས་ནས་བཀོད་པའོ། །

༡༥། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་རྣམས་མདོར་བསྐྱུས།

མདོར་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ཉི་ཤེས་ཁ་བཞི་ལྟའི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་རྣམས་དང་ས་གཞི་སྦྱོར་བའི་
ཆོག་མཁན་དག་ནས་དམངས་པལ་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཆོས་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་པ་མི་སྲིད་པ་ཅམ་གྱི་འཕྲིན་
ལས་བསམ་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། ཆད་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དུན་ཅིང་རེག་པ་ཐམས་
ཅད་ཐུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེམ་པར་འབྱུར་བའི་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་བཙུང་འདི་ཉིད་འབྱུ་མང་ས་སྤྱག་
ལ་སྐྱུ་བཞུགས་ནས་དགྲུང་གྲངས་བརྒྱད་པ་ས་སྦྱོར་ཤིང་བྱ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོག་མཁན་སྤྱུགས་ཏེ་ཡོངས་
འཛིན་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དཔལ་ངག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྤྱུ་ནས་བཀའ་དབང་མ་ལུས་བུམ་
པ་གང་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་བྲིན་དུ་མོད་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་དུ་གྲོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོར་སྤངས་པའི་
ཚུལ་མཛད།

དེ་ནས་སྤེལ་མི་འབྱུར་བ་ཐུག་མཛོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐེབས་པའི་མེ་ལུག་གི་ལོ་ནས་གདན་ས་ཆེན་མོར་གཏུང་གི་ཆེད་
དུ་དབྱར་བཞུགས་མཛད་དེ་དུང་དམ་ཆོས་ལས་གསལ་སྦྱོར་ཇི་སྟེད་ཅིག་གནང་ནས་གདན་ས་ལྷགས་རི་དང་
ཡང་དབེན་རྫོང་ཁའི་རི་ཁྲོད་རྣམས་སུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་བཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་ཅིང་། དགྲུང་
གྲངས་ཞེ་གསུམ་པ་དྲག་པོ་ལྷགས་སྤེལ་གྱི་ལོ་ནས་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་ཅོད་པན་བཞེས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྦྱར་
བས་ཅོད་དུས་སྤྱིགས་མ་ལུའི་ཞིང་ཁམས་བསྐྱལ་བཟང་རྫོགས་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཁྲད་པར་
ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་དམ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོག་མཁན་སྤེལ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ཉི་བའི་བར་དུ་རིམ་པར་
སྤེལ་ནས་གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་

ནས་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་མ་ལུས་པར་དོ་མེད་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་ར་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་འདི་བྱུང་ཞིང་བསྐྱབ་
མཆོད་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བྱུན་ལས་ལྷག་པའི་སྲོལ་མང་དུ་གཏོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་
འཆད་ཉན་དག་ཀྱང་གོང་དུ་སྤོར་བའི་སྲོལ་སྤྱོད་སོགས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོན་ཏུ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་
དང་།

གཞན་ཡང་གསོ་རིག་གི་སྡེ་དང་། ལྷ་རིས་པའི་སྡེ་དང་། འཛིན་བཟོ་པའི་སྡེ་དང་། ཕྱིས་པའི་སྡེ་
དང་། རྩེ་ཡིག་པའི་སྡེ་གཉིས་དང་། པར་པའི་སྡེ་དང་། གསེར་ཤོག་པའི་སྡེ་དང་། ཚག་པའི་སྡེ་ལ་
སོགས་པ་བཟོ་རིགས་པའི་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པར་དར་བས་སྤར་ནང་གཟན་པལ་ཆེ་བཞིག་འདི་དག་གི་
ཁོངས་སུ་བསྟུ་བར་བཞུགས་པས་ལྷོ་གོས་རྒྱུ་ཐོས་སུ་མི་གཏོང་བར་བསྟན་པའི་ཞབས་སྤྱིར་འབྱུང་བ་རྒྱལ་
སྐུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་པརྒྱ་དཀར་པོའི་བཀའ་བྲུལ་པལ་ཆེ་བཞིག་པར་དུ་
བཀོད་པ་དང་། ལོ་བཅུ་ཕྱག་ལྷག་གི་བར་གདུང་ཆོས་ཡ་མང་པོ་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་དང་། སྤྱི་གསུང་
ཐུགས་རྟེན་ཆེ་ཆུང་མ་ངེས་པ་དུས་ཁོར་མོར་ཕྱག་གིས་སུ་གནང་བཞིན་པ་ལས་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པར་
མཛད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་དང་བཟོ་བཀོད་ལོན་ཏུ་དངོས་གཙང་བསྐྱེད་བས་དཔྱད་ལྟན་དག་གི་དཔེར་འོས་
པ་འབའ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་སྤར་མ་བྲགས་པའི་དར་གོས་ལ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ལས་སྤོ་འཐོན་པས་
མཐོང་གོལ་ཆེན་མོ་སོགས་གོས་ཐང་མང་པོ་དང་ཞི་དྲག་གི་སྤྱན་གཟིགས་སོགས་བསྐྱབ་པ་ཆེན་མོའི་མཆོད་
རྗེས་ཆར་དུ་དངར་བ་ནམ་མཁའི་མཛོད་དུ་སྟེལ་བ་དང་། མཛོད་པའི་གཙོ་བོར་ནི་ཆོས་འཆད་དབང་བསྐྱར་
རབ་གནས་རྟེན་བཞེངས་སོགས་ཡིན་ཡང་རེ་རེ་ནས་ཡི་གའི་ལམ་དུ་འགོད་པར་མི་རུས་ཏེ་ལོན་ཏུ་མཐའ་ལས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཐུགས་ལ་གང་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དཔོན་པརྒྱ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་
ལག་ཏུ་འབྱུབ་པ་དང་། ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་མགོན་པོས་བདར་སྟོན་ཅིང་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་
ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། དག་བསྟེན་ཐུག་པ་མེ་ལེན་དང་། སྟོ་བདུད་ལྷགས་རལ་ཅན་
དང་། གནས་སྤང་བག་ཡོད་པ་དག་གིས་རང་གཟུགས་བསྟན་ནས་ཅི་བསྟོའི་བཀའ་བྲུལ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་

དང་། དངོས་ཉམས་མནལ་ལམ་དག་ཏུ་སློབ་དཔོན་པ་རྒྱ་དང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་མཇལ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་མ་ཡང་ཡང་གཟིགས་པས་ཐུགས་དམ་གྱི་སློབ་ཐའ་ཡས་པ་འཆར་བ་དང་། བར་དེའི་རྣམ་ཤེས་གཟིགས་ནས་དེའི་གདམས་པ་བཏབ་པ་དང་། སློན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བའི་ཕེབས་སློབ་ཅིག་བྱུང་བ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་པར་མཐུན་པ་གསུང་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། གདུལ་བྱ་དག་པ་ལ་སྐྱུ་གཉིས་སུ་སློན་པ་དང་། ཞལ་དཀར་གསོལ་ར་དང་བཅས་པ་བར་སྒྲུང་ལ་འཛིན་པ་དང་། དུག་ཁམ་གྱི་ལོགས་ལ་དུག་མཚུབ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གསལ་པོར་བཞག་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ནད་གདོན་གྱིས་ཉེན་པ་དག་ལ་ལྷགས་ཆབ་སྒྲུལ་བ་དང་དུག་ཞབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ཞི་བར་འབྱུང་བ་དང་། དགོངས་པ་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུང་རིང་གི་ནད་པ་འཆི་ཀར་གནད་གཅོད་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་སྤྱོད་བ་དག་ལ་འཕོ་བ་ཐེབས་པ་དང་། རླ་བ་ཡར་རོ་དང་མར་རོའི་ཆ་གཉིས་སུ་འང་སྐྱའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ངས་པ་སྤྱོད་གསུམ་འཆར་བ་སོགས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསང་བ་མཐའ་དག་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་། ཤར་བྱ་དཀར་རྩོད་ཚུན་ནས་རྩབ་འབྲུག་རྒྱལ་རྩོད་གི་བར་གྱི་ཡུལ་གྱུ་ཕལ་ཆེར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ནས་སློད་བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཆབ་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་དཀར་གྱི་ལམ་སྲོལ་བཟང་པོས་བདེ་འཇམ་དུ་སྦྱོང་བས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་དགའ་བའི་ཆར་དུས་སུ་ཕབ་པས་ལོ་ལོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་དབང་མོས་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཏུ་ནད་དང་ཡམས་ཀྱི་འཆོ་བ་ལས་བསྐྱུངས་ཤིང་སྤྱོད་པས་མི་ཕྱགས་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། དུས་འབྲུག་གི་སྤྱི་མི་སྟན་པ་ཅམ་ཡང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མི་འབྱུང་བར་དུས་རྟག་པར་ལྷད་མའི་འདུས་ཆོགས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་ལྷའི་བདེ་སྦྱིད་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པར་བཀོད་པ་དང་།

གཞན་ཡང་ཁམས་དང་སྟོད་མངའ་རིས་མོན་གནས་ནང་སོགས་ཕྱོགས་མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་དུ་དཔལ་འབྲུག་པའི་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་པར་བགྱིས་ཤིང་། མདོར་ན་དཔལ་ལྷན་གྱི་མ་དག་དབང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རང་གི་རྒྱལ་ཆབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྷར་གཏད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་དག་

ཕྱག་ལེན་དུ་ཐེབས་པར་མཛད་དེ། རྗེ་སྐུ་མའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པའི་ཆོས་སྲིད་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱེདས་བཞིན་པས་དགྲུང་གྲངས་ང་དགྲུའི་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མཁུན་པ་མཆོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་གྱི་གསང་བ་དང་མི་གཉིས་ཤིང་ཐ་དད་དུ་བྱར་མེད་པ་ལུང་རིགས་གཏན་ཆོགས་གྱི་ངེས་པའི་ལམ་ལས་ཡིད་ཆེས་གྱི་གནས་སུ་བསྐྱབ་ལུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་པ་སྐྱ་ཀླུ་རའི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་དང་སྐྱེ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་ཡང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་བར་པ་སྐྱ་འོད་གྱི་ཞིང་དུ་བགྲོད་པའི་སློན་ལམ་དད་པའི་ཕོ་ཉ་འདི་ལྟར།

༡༩། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འབྲལ་མེད་པ་སྐྱ་འོད་དུ་བགྲོད་པའི་སློན་ལམ་དད་པའི་ཕོ་ཉ།

༥། །སྐུ་མ་ཡི་དམ་ཏྲ་གི་མཆོག་གསུམ་དང་། །ལྷ་དང་གྲུབ་པ་བྱང་སྟོང་བདེན་གྲུབ་པའི། །མཐུ་དང་ཅེ་གཅིག་འདུན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས། །བདག་གི་དག་པའི་སློན་ལམ་འདི་འབྲུབ་ཤོག། །བདག་སོགས་སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་རྣམས། །དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་རིག་འཛིན་པ་སྐྱ་དང་། །རྣམ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕོ་བྲང་པ་སྐྱ་འོད། །སྐྱུ་ལ་པའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་དེར་བགྲོད་ཤོག། །དུས་གསུམ་འདྲན་པས་བྱིན་བསྐྱབས་རྩ་ཡབ་སྐྱིང་། །གང་དབུས་ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་ཆེ། །གང་ངས་ཅན་གནས་ནས་ཆངས་པའི་སར་འཕགས་ལྟའི། །པ་སྐྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྲོད་ཤོག། །དེ་སྟེང་བདེ་བར་གཤེགས་རྣམས་བྱིན་བསྐྱབས་གྱི། །རྣམ་པར་འཕུལ་པའི་མཐུ་ལས་རང་བྱུང་བའི། །ལྷན་གྲུབ་གཞལ་ཡས་དཔག་མེད་བཀོད་མཛེས་ཅན། །པ་སྐྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྲོད་ཤོག། །སྤྱོགས་ཀྱན་ཤེལ་དང་བྱེ་རྩུ་དང་གཞན། །པ་སྐྱ་རྣ་གམ་ར་ཀ་ཏ་ཡི། །འོད་གྱིས་རྣམ་མཛེས་ཀྱན་ནས་སྤྲིབ་བྲལ་བ། །པ་སྐྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྲོད་ཤོག། །ལྷ་ཡི་རིན་ཆེན་མཆོག་འབར་བ་གམ་ནི། །རིམ་པར་བཅུགས་པ་གནས་གྱི་མཐོངས་བསྐལ་ཞིང་། །སྤྲི་ནང་དབང་པོའི་གཞུ་ཡི་གྲུར་བྱིམ་ཅན། །པ་སྐྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྲོད་ཤོག། །བདེ་གཤེགས་ཀྱན་འདུས་པ་སྐྱ་ཐོན་འཕྲེང་རྩལ། །རིག་འཛིན་མཁའ་འགྲོ་སྤྲིན་ཕུང་འཁྲིགས་པའི་དབུས། །ཐེག་མཆོག་ཆོས་གྱི་སྐྱ་

དབང་སྐུ་ཉག་སྒྲིག་པ། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །རྣམ་སྤྲིན་ཆོ་དབང་སར་གནས་ཕྱག་རྒྱ་
 ཆེ། །ལྷོན་གྱིས་གྲུབ་སོགས་རིག་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱེ། །རྩི་ཐེག་པའི་ངེས་གསང་བགྱོད་པའི་གནས། །
 པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །གནས་གསུམ་སྤྱོད་པ་ཏུ་གིའི་མིག་ཡངས་རྣམས། །ཉིན་མཆོན་
 ཀུན་ཏུ་རྒྱུད་སྤེའི་གསང་ཆོག་སྒྲུབ། །ལེན་པ་བསྐྱལ་བ་ཟད་ན་བའི་བདུད་ཅི་ཅན། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་
 དེར་བགྱོད་ཤོག། །གསར་པའི་གཞུག་ལ་རུམ་སར་རྒྱ་སའི། །ཆོགས་ཀུན་དག་བཅུའི་ཁྲིམས་གྱིས་མཛོན་
 མཐོ་དང་། །ཐར་པར་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ཐབས་ཆེ་སྦྱར་བ། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །བར་
 སྤང་འཇའ་འོད་རྒྱ་འཛིན་དོག་གསེབ་ན། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་གིང་དང་ལྷགས་འགྲོའི་ཆོགས། །སྤྱུ་གར་
 རོལ་སྤྲུལ་སྤྱིད་གསུམ་གཡོར་སྤྱོད་པ། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །རབ་འབར་འོད་གྱིས་
 རྣམ་མཁའ་འགྲུར་བྱེད་པའི། །གསར་པ་གསར་པའི་དཔལ་ལྷན་པརྒྱ་ཡིས། །ས་གཞི་ལེགས་བརྒྱན་དབང་
 པའི་དགའ་སྟོན་ཅན། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །ཡིད་འོང་བྱི་བསུང་སྤྱོགས་གྱི་མཐར་
 འགྲོ་བའི། །འདོད་དགའི་སྟེ་མས་གཡུར་ལྷི་ལྷོན་པའི་ཆོལ། །སྤྱུག་པོར་བྲེས་ནང་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མིག་
 ཅན། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །སྤྲོ་ཆོགས་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་རི་དྲུགས་ལྷ། །བག་
 ཡངས་རྒྱ་ཞིང་དབང་པའི་མཆོན་བྱ་བའི། །བྱ་རྣམས་སྤྲོན་པའི་ཅ་ཅ་སྤྲོག་པ་ཅན། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་
 མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །ལྷ་ཀླུ་བྱི་བ་སྤྲོན་པའི་གཞོན་ལུ་དག། །ལྷ་ཡི་ལམ་ལས་བསྟོད་པའི་སྤྱུ་ལེན་
 ཅིང་། །སྤྱི་ནང་མཆོད་སྤྲིན་ཆར་དུ་གཉིབས་པ་ཅན། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །སྤྱི་
 འགག་དང་བྲལ་འགྲུར་མེད་ཆོས་གྱི་དབྱིངས། །རྒྱལ་རྣམས་སྤྱུག་པོར་བཀོད་པ་འོག་མིན་ཆེ། །སྤྱི་འཕུལ་
 རོལ་ཅེད་འབུམ་འགྲེད་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ཞིང་། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །དག་པའི་ཞིང་མཆོག་
 ལྷོ་རུབ་དཔལ་གྱི་རི། །གང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱན་པས་ཀྱང་། །བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་
 བ། །པརྒྱ་འོད་གྱི་ཞིང་མཆོག་དེར་བགྱོད་ཤོག། །སྤྲོན་ལམ་ལས་སད་དག་པའི་འཁོར་གྱི་ཆོགས། །བགྲང་
 ཡས་འདུས་པའི་དབུས་ན་འཆི་མེད་རྒྱལ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་འཁོར་རྒྱན་མི་ཆད་བསྐྱོར་བའི། །མདུན་སར་
 བདག་ཀྱང་སྤྱུར་དུ་འཁོད་སྤྱུར་ཅིག། །དེར་ནི་རིག་པ་འཛིན་པའི་གནས་ཐོབ་ཅིང་། །མཐར་གྱིས་བཅུ་
 གསུམ་རྩི་ཐེག་ས་བགྱོད་ནས། །དུས་གསུམ་ཀུན་མཁྱེན་ཨོ་རྒྱན་པརྒྱ་དང་། །མཐུསྟོབས་རྒྱལ་འཕུལ་

མཛད་འཕྲིན་མཉམ་གྱུར་ཅིག།

༥༥ བུ་སྐྱོང་སྤྲེལ་བའི་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོ་ཟེ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་ཐུག་པ་

བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་འདྲི་པའི་རེ་སྒྲིང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། ལྷུ་མ་རྩེ་བཙུན་བྱང་གི་
མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚུགས་སྟུང་དང་། སྒྲིའི་གདུང་རབས་བྲི་མ་མེད་པ་ལྷ་ལྷུ་མ་གྱི་རྟོགས་བརྟེན་རགས་
བསྐྱལ་ཅོམ་དང་། གཞན་ཡང་གསུང་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོབ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་འདུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་ནང་ནས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོར་བྱུང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐས་སྐྱ་ཆེ་བ་མ་ལན་ཆེན་
རིམ་པ་བཞི་དང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཡབ་སྐུལ་པའི་སྐྱལ་སོགས་པ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གྱི་
སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་གྱི་རྩལ་དག་ཀྱང་ས་པོན་ཅོམ་རེ་ཞར་བྱུང་དུ་
བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་ལས་སལ་ཆེར་ནི་རྒྱ་མེད་ཀྱི་ལྷ་བཞུགས་བཟོ་ཐེས་མེད་པའི་དཔེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་རང་གི་སྟོལ་མ་ངེས་པའི་དབང་ལས་མཚན་ཅོམ་གྱིས་མཛོན་པར་བསྐྱགས་པའི་སྟོན་སྐྱེས་གསལ་
བར་བརྟེན་པ་དང་། བྱུང་པར་རྩེ་རང་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིང་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱལ་པའི་མཚུགས་སྟུང་གྱི་
སྟོན་ལམ་བཅས་བསྟན་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པའི་སྐྱབས་ཏེ་རིམ་པར་བྱེ་བའི་སྐྱ་ཉེར་ལྷ་པ་སྟེ་ཐ་
མའོ།།

ཏན་རྣམས། རྣམ་པར་སྐྱེད་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལྟ་ཡུལ་བཀའ། འདི་ཀོ་གསེར་མངལ་ཅན་གྱི་སྒོ་གྲོས་
 ཀྱིས། མ་དྲན་ཡ་མཚན་དབྱངས་དེ་རྣ་བྱང་གིས། མ་ཚེས་སྤྱི་འཛིན་བརྒྱུད་དུ་སྤྱུལ་བྱས་ནས། སྤིང་
 པའི་ཕྱེ་ནས་སྤྱོད་གས་བཞིར་མཉམ་པ་སྤྲུམ། ཞིང་འདིའི་དག་མཚན་ཐིག་ལེ་མཚོག་མ་ཡི། རོ་མཚར་
 མཛེས་དགུའི་གཟུགས་ལ་གངས་ཅན་གྱི། མི་དབང་ཕལ་ཆེར་ཆགས་པས་དྲངས་པ་བཞིན། ཡིད་ལ་
 སྒྲོན་པའི་བསམ་གཏན་གནས་ལ་བཀོད། དེ་ལྟའི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་རབས་ཀྱི། ཡུན་ཚོགས་
 འཛེམ་བུའི་འབྲས་དངོས་མ་སྤྱོད་ཡང་། ཐོས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཡིད་དང་ནིའི་དབང་པོ། ཡོངས་སུ་ཚིམ་པའི་
 དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་སྤྱོད། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དིང་སངས་སྤྱོད་དགུའི་སྤྱོད། འགའ་ཞིག་ཁ་དྲག་དཔུང་པའི་དབང་
 ཐང་འཛིན། གཞན་དག་མཐོན་པོའི་རོ་སྤང་བྱེད་ལ་བྱེལ། ཕལ་ཆེར་ཆེ་འདིའི་སྒྲོ་གོས་དོན་དུ་གཉེར། འ
 གལ་ཆུང་ཤེས་བུའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་དུས་འདིར། ཚོས་ལ་སེམས་པའི་སྒོ་ལྟན་ནམ་ལངས་ཁའི། སྐར་མ་
 བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཉུང་མཐོང་བས། ཀླུ་བའི་བཀའ་དང་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལའང་། གཅིགས་
 སུ་འཛིན་པའི་གུས་པ་སྤྱོད་སྤྱར་ན། ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་བདག་འདྲའི་དག་ཚིག་ལ། སུ་ཞིག་དགའ་བར་
 འབྱོར་སྤྲུམ་སྤྱོད་པའི་ལ། བཏང་སྒྲོམས་ཉིད་དུ་བདེ་བར་གཉིད་ན་ཡང་། དཔལ་ལྷན་སྤྲུམ་མའི་མཛོད་པ་
 རབ་འབྲུམས་ཀྱི། གནས་ཀྱན་མཐོང་བར་འདོད་པའི་གདུང་བ་ཡིས། རབ་བསྐྱལ་ལྟ་ཡི་རྩ་སྤྲུམ་འདིར་
 བསྐྱངས་པས། དབང་མེད་གྲོགས་གཞན་རྒྱུན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས། བདག་སྒོ་ལྟག་བསམ་བློ་མེད་རྒྱ་
 མཚོའི་འཛིངས་ལས་མཛོད་པར་རབ་སྤྱོད་པ། བདེན་མིན་སྒོ་བཏགས་སྒྲོན་གྱི་ཞོག་བྲལ་དཀར་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཀྱན་གྱི་མཛོད། མཛོད་བྱང་རྣམ་བཞིའི་མཛོད་རིས་རིམ་པར་གཡས་སུ་འབྱེལ་བས་རྣམ་མཛེས་པ། འ
 དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ཚོས་ཀྱི་དྲུང་འདིར་འབྱུང་པའི་སྐལ་བ་བདག་གིས་སྤྲངས། གང་གི་གསང་གསུམ་རོ་
 མཚར་གསྐྱའི་རྒྱུ། བཛོད་མེད་དྲན་པའི་རལ་ཕྱེར་བཟུང་བ་སྤྲུམ། མ་བཅོས་འབྲོས་ཀྱིས་མཛོད་ཕབ་
 ལྟང་མེད་པའོ། གུས་ལྟན་འབྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་གདུང་སེལ་དབྱིད་དུ་སྤྱོ། ཀླུ་བ་མཚོག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 རབས། རོ་མཚར་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྒྲོན་མི་བྱད་པ། བསྐྱལ་བཟང་ལེགས་བྲིས་ཀྱན་ལ་འདོད་དགུའི་
 དཔལ། སྤྱིར་བྱེད་དཔག་བསམ་སྤྱིམ་འདི་མཛོད་བྱང་། སྒོ་ལྟན་རྒྱན་པོའི་གཏམ་རྒྱུད་མ་ལི་ཀའི། ཐོན་
 པོ་ཆེར་རྒྱས་དོན་བཟང་སྤྱང་ཕྱི་ཅན། བདག་ཡིད་རྒྱ་གཉེར་དཀྱིལ་ན་མ་ཉམས་པར། བཟུང་འདི་རྟོགས་

ལྷ་ཅིག །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་པོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསྐྱལ་
བཟང་ལེགས་བྱིས་འདོད་པའི་རེ་སྐོང་དཔག་བསམ་གྱི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ། བསྐྱལ་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛད་པ་དོ་མཚར་གྱི་འཕྲེང་བ་རྒྱ་མཚོའི་གནས་དག་ལས་ཆ་ལས་ཅམ་རེ་གཏམ་དུ་གསལ་
བར་བཅོད་པ་འདི་ནི། རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་འགྲངས་ཅམ་སོང་བ་ན་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྲུག་བསྐྱལ་འཛིན་
དང་དེད་གཉིས་སྒོ་དག་མཐུན་པར་ལྷ་གོས་དཀར་པོའི་རྟེན་བཅས་དུང་ཡིག་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྟེན་མཐིན་
དབང་རྒྱལ་ལ་རྩེ་སྒྲིམ་མའི་རྣམ་ཐར་སྐྱེན་དངགས་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་
བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་བཞིན་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཤོག་བྱ་བཅུ་བཞི་ཅམ་གྱུ་བ་མཚམས་ནས་སྤྱུ་སྐྱེན་གྱིས་
ཐེབས། དེར་བདག་གིས་སྤྱར་ཡང་ཞབས་བཏན་གྱི་དངོས་འབྲུལ་ཆོན་གྲངས་བཅས་རྣམ་ཐར་རྒྱས་བསྐྱལ་
ཅི་ལྟར་ལགས་དུང་ཆ་ཚར་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གནད་དགོས་ཞེས་དོ་གལ་དུ་བཟུང་བའི་ནན་བརྒྱར་གྱི་ཞུ་
བ་དེ་བཞིན་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལན་ཕྱག་བྱིས་སྤྱལ་བར་སྤྱིར་སྒྲིམ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆོས་ཀྱིས་
གཞལ་དགོས་པས་རང་གི་སྒོས་སྒྲུངས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུངས་རིགས་པར་མ་ཟད། མཆེད་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱལ་བའི་རྟེན་ལས་ལྷག་པར་ཡང་འདྲི་བར་སྒྲོ་བས་འགོ་བརྩམས་མོད། འོན་ཀྱང་ན་སོ་སྤྱིན་པས་འཆི་
བདག་ལ་འཇིགས་པའི་སྒོ་སྤྱ་རང་ཐུང་བས་རང་དོན་ལྟའི་བསྟེན་སྤྱབ་རེ་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་ཀྱང་འགྲངས་པ་
དང་།

ཡང་སྐབས་རེར་སྤྱི་ནང་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱང་བའི་རྟེན་ལས་ཀྱང་སྒོ་ངེས་པར་འབྲུང་བ་
བཅས། ད་ནི་བསྐྱལ་པ་འདི་ཡང་གཟུགས་བརྟན་ཅམ་དུ་སོང་གཤིས་ཚུམ་ཡང་དགོས་དོན་རྒྱུད་འབྲུབས་མ་
པའི་རེ་དོགས་ཀྱི་ཕྱར་ལུས་སོང་བས། ཁས་ལེན་དོན་དུ་མ་འཁྱོལ་བའི་མཆེད་པོ་གཉིས་ལ་འདེགས་ཏེ་
གནོད་བར་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་ནས་དབང་པོ་ཡང་འགྲིབ་པའི་སྤྲོད་དུ་ད་ནི་འདུས་ཁམས་ཀྱང་ནད་ཀྱི་ཆོར་བ་
དག་པོས་གདུངས་པས་རྒྱལ་མཐུན་ཞིག་འདི་དཀའ་བ་འདྲ། ཡིན་ཡང་འགྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་རང་སྒོ་ཡང་
རྩོགས་པས་དེ་བཞིན་དང་། གལ་པར་ལུས་བྱུངས་ངན་པས་མ་སྟོགས་པར་ལུས་པ་སྤིང་ན་འདིའི་མཐུག་
སྤྱད་ཀྱི་འཕྲོ་སྒྲོང་བ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་གྱིས་ཞེས་ཕེབས་པ་བཞིན། སྤོན་བདག་སྐྱེན་དངགས་མེ་ལོང་གཞུང་

འཛིན་གྱི་སྐུ་བས་ཞིག་ཏུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལས། རིང་སང་དུང་ཡིག་དང་བྲེད་གཉིས་གྱིས་ངའི་རྣམ་ཐར་
 རྟོགས་བརྗོད་ཅིག་བྲེད་དགོས་ཡོང་བས་ཞེས་བྱའི་གནས་གང་ལ་འང་འགྲུས་པ་མི་སྟོན་པ་བགྱིད་དགོས་ཞེས་
 གསུང་གི་གསང་བ་འགའ་ཞིག་སྤྲུལ་བ་འཕྲུལ་ངན་བྱའི་སྟོ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟོ་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་གནང་ཅུ་
 ལས་ཕུགས་ཀྱི་ངེས་པ་དོན་དུ་མ་བཟུང་ཡང་། སྐུ་བས་དེར་དུང་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོ་བྱོས་
 ཀྱི་ཞོར་ལྡན་དེས་མཛད་ན་དགའ་ཆོགས་མེད་པར་མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་
 ཀྱི་བདུད་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུར་དེ་ཡང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་འཛིན་ལ་གཞིལ་བའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་
 འདིར་བཏང་སྟོམས་ཅུ་ལུས་པས་རྗེ་སྐུ་མས་མ་འོངས་པའི་ཚུལ་མངོན་པར་མཁུན་པའི་བཀའ་གནང་གི་
 ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ད་གཤོད་སེམས་ལ་དུན་པ་བཅས་འཇུག་པར་བསམས་ཀྱང་། སྤྱིར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མཐའ་ཡས་པ་དག་སྟོབས་བཅུ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལས་བདག་འདྲ་
 རྒྱུར་མཐོང་གི་བྱིས་པའི་སྟོའི་གཞལ་བྱར་མ་བྱུར་པ་དང་།

ལྷག་པར་ཡང་རང་ཉིད་སྐྱེ་དང་འགྲོགས་ཡུན་ཐུང་ཞིང་སྟོན་གྱི་ཞབས་འབྲིང་རྒྱས་མངའ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེར་
 འདས་ཟིན་པས་རེ་ཞིག་གནས་འདི་ལ་སྟོབས་པ་ཞུམ་པའི་དབང་ལས་ལོ་མང་ཞིག་འགྱངས་པ། སྤྱིར་ཡང་
 སྤྱུལ་སྐྱེ་འབྱུག་ཆོས་འཕེལ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ཉིད་ལ་མི་བྲེད་པའི་གུས་ལྡན་མང་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱུལ་བ་
 དང་། ཉེ་བར་རང་ཉིད་མཆོམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱུ་ཞུགས་སྐུ་བས་དཔོན་སྟོབ་བགྲུས་པོ་བསམ་གཏན་ལྷན་གྱུ་
 ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་པར་དགའ་བའི་ལྷག་བསམ་དག་པས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་གསེར་སྐྱེ་དངོས་
 གཙང་བའི་ནང་རྟེན་བཅས་རྣམ་ཐར་འདིའི་མཇུག་སྟུང་གྲུབ་པ་ཞིག་བགྱིད་དགོས་ཞེས་ཐེབས་པ་
 དང་། མཆོག་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་མང་པོར་སྦང་ལམ་གྱི་མཆོན་ལྷས་སོགས་ཀྱང་ཞིན་ཏུ་དགོ་བར་
 བྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཡང་རྗེ་རང་གིས་དགོངས་པ་གཏང་ནས་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་བཀའ་ཞིག་ནང་བ་སྤྲུལ་བ་དོན་
 ལྡན་དུ་འགྱུར་ཕྱིར་རང་གི་སྟོ་བྱོས་ཀྱི་རུས་པ་དང་སྤྱིར་བའི་བླ་མ་སོགས་སྐུ་བས་གནས་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ལ་བསྟོད་
 བསྐྱུགས་ཀྱི་སྟོར་བ་ཡང་ཅུང་ཟད་རུང་བར་མཐོང་སྟེ། རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མི་འཆོལ་
 བས་གཤམ་ཏེ་མཆོད་བསྐྱུགས་མི་བརྗོད་ན། །འགའ་ཡང་ཁྱོད་བསྟོད་མི་བགྱིད་ཁྱོད་ཀྱི་འབྱོར་པ་འགྲོ་བས་
 རྟོགས་མ་མཆིས། །གང་སྤྱད་འགྲོ་འདིས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པ་བགྱིས་ཀྱང་ཞོངས་པ་མ་མཆིས་པས། །དེ་སྤྱད་

དོན་འདིར་བདག་ནི་སྒོ་གྲོས་རབ་རྒྱུ་ཡང་བཅོམ་པ་ལགས། །ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་ཏྲ་དབང་ས་ཀྱི་གསུང་ལས་
བྱུང་བ་ལྟར། རྗེ་སྐུ་མའི་མཛད་པ་རང་གིས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བཅོས་ལྷན་སྒྲོན་དགེ་
སོགས་མེད་པར་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་བཀོད་པས་ལས་དག་གཏུལ་བྱུར་གྱུར་པའི་སྒོ་བ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་དད་པའི་
གསལ་འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐར་མཐོང་སྐར་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུས་མོས་པའི་ལམ་ལས་ཁ་སྐྱར་
སྒྲོགས་པ་དག་ལ་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་མ་མེད་པ་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་དོ་མཚར་གྱི་ཚུལ་འདི་ལྟར་མཐོང་བའི་
ཁྱོད་གྱིས་སྐར་གུས་པ་བདེ་སྒྲག་རྒྱ་སྐྱེ་བའང་སྲིད་པ་སོགས་དགོས་པ་མཚོག་ལྷན་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་
རང་ཉིད་ལ་སྐྱེ་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་ཆོ་འདིར་སྐྱུང་ས་པའི་རུས་པའང་ཞན་པར་གྱུར་པའི་དབང་
ལས་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྗེ་ཐོགས་པ་མེད་པས་སེམས་ཤིན་རྒྱ་མཛད་ས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མའི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་
སྤིང་ལ་བྱན་པས་སྐྱེ་བཏོལ་བསྐྱེད་ནས་རྗེ་དབྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་
བསམས་ཏེ། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ལུམ་རྗེ་བཅོམ་བྱུང་དང་། དཔོན་སྒོ་བ་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འབྱུག་གྲགས་ཀྱི་
མཚོ། དགོ་སྒོང་བསམ་གཏན་པད་དཀར། རྗེ་གྲགས་པ་ཀྱུ་མཚོ། རྒྱུ་ཡིག་ཏྲ་མགིན་དབང་
རྒྱལ། འཚོ་མཛད་ཆོ་རིང་བསམ་འགྲུབ། དཔོན་སྒོ་བ་བསམ་གཏན་ལྷན་གྲུབ། མགོན་གཉེར་འབྲུག་རབ་
རྒྱལ། སྐུ་ལ་སྐྱེ་འབྲུག་བསྐྱེད་འཛིན། ཁྱད་པར་ཡང་སྐུ་ལ་སྐྱེ་འབྲུག་ཆོས་འཕེལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཉིད་དང་
འགྲོགས་ཡུན་རིང་ཞིང་ཐུགས་ལ་རབ་རྒྱ་བཅར་བའི་རྒྱས་མངའ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་རྗེ་ལྟར་བྱུང་བ་
བཞིན། མོངས་ཞེན་སྒོ་བཏགས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཤུན་པར་མ་སོང་བར་ཆོག་ཚོགས་རྒྱུ་གྱི་ལོ་མའི་སྐབས་ན་
དགོས་དོན་གསེར་གྱི་སྒྲིམ་ལེགས་པར་སྤྲོན་པ་བསྐྱེད་བཟང་ལེགས་བྱིས་འདོད་དགའི་འབྱུང་གནས་རྟོགས་
བརྗོད་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན་པ་འདི་ཉིད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིང་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་སྟོར་གཉིས་འདས་པ་
རང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་དུ་སྤྲོབས་པའི་ཀུན་ལྷན་ལྷགས་པོ་གྱི་ལོ་ཉོར་ལྷ་དགུ་པ་ལྟ་བུས་དུས་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཉེར་
གཉིས་དཀར་སྒྲོགས་ཀྱི་སྐྱུང་མ་ལྟའི་དགོ་བསྐྱེད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཤིན་རྒྱ་གཡང་ཆགས་པའི་ས་
འཛིན་ཆེན་པོ་དབྱར་ས་ཞེས་གྲགས་པའི་རི་ཁྲོད་ཅ་ཅན་གོ་ཁྱི་ཤིང་ནགས་ལྷོངས་དབེན་གནས་བྱང་ཚུབ་ཆོས་
སྤིང་དུ་སྒོ་བ་བྱའི་ཐ་རྒྱུད་དག་དབང་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བགྱིས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་གཉེར་
བཏོན་གྱུ་རྩ་ཆོས་དབང་གི་གཏུང་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་སྐྱེ་མ་དར་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བས་

བྱིས་པ་འདིའི་ལོགས་བྱས་ཀྱི་མཐུ་ལས་དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པའི་བསྟན་པ་སྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། སམ་ལོ་ཀ་རྩུ་རྟེན་ཏཱ་ལཱ་མཆོ་ལ་སངས་བླ་
མ་ཏུ། །།

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག།

༡། །ལྷ་མོ། བསྐྱལ་བ་བཟང་མངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་རྩུ་འཕྲུལ་ཅན། །འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོའི་པད་ཆོལ་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐྱུའི་ཉིན་བྱེད་ཞིང་འདིར་རབ་འཕྲོ་བའི། །པ་ཇོ་འགྲོ་མགོན་སྐྱུ་བོའི་རྒྱན་དུ་
མཆོད། །རྒྱལ་ཀུན་མཐུ་སྟོབས་ལག་ན་དོ་རྩེའི་གར། །བརྟུལ་ཁྱགས་སྟོང་པས་སྟོ་སྟོང་ས་འདིར་སྐྱུར་
བས། །ལྷ་འདྲེ་དམ་བཅགས་སྟེ་དགུ་འདྲེན་པའི་མཆོག། །འབྲུག་སྟོན་ཀུན་ལོགས་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ལ་
འདུད། །དཔལ་ལྷན་འབྲུག་པ་བདུད་འཛམ་ས་དོ་རྩེ་ཡི། །བསྟན་པའི་སྟོག་ཤིང་ཡོངས་འདུ་འཛིན་པ་
ལས། །འཕྲིན་ལས་བཞི་ཡི་འབྲས་སུ་རབ་རྒྱས་པའི། །བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་ཞབས་ལ་གུས་སྨྲ་ག་
འཆོལ། །དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་རང་གི་འཁྲུངས་རབ་དམ་པ་ནས་བྱོན་པ་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་
དག་དབང་འཛམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་རང་ནས་ཀྱང་རྩེ་གོང་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་
ཐར་གྱི་རྒྱ་མཚོར་གཟིགས་ཏེ་ཡངས་པའི་མཁའ་དཔྱད་མངའ་བའི་བྱགས་ཀྱི་པ་རྩོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་ནས་གཞན་ཕན་
བཟང་པོའི་དྲི་བསུང་འཕྲོ་བཞིན་པར་རྣམ་ཐར་གྱི་པར་ཡིག་བྱིས་པ་མཛད་ནས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཞིག་འགྲོ་བའི་
ལས་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་གཟུགས་སྐྱུ་གཞན་དོན་ལ་གཤེགས་ཚུལ་སྟོན་ནས་ལུས་པ་བྱུང་བ་ལ། ཡང་
རྩེ་རང་གི་བྱགས་སྐུས་དམ་པར་གྱུར་པ་ལྷན་ཅེས་རྩོད་དཔོན་བསོད་ནམས་མཆོན་ཅན་གང་གིས་རྩེ་དེ་ཉིད་ལ་
མི་སྟེང་དད་གུས་འབུམ་སྨྲ་ག་ལྷན་ཅིང་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དཀར་བ་ཡོད་བཞིན་པར་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་འཕྲོ་
སྟོང་བར་པར་བཞོས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ལྷུར་བཞེད་དེ་དཀར་ཆོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདི་ལྷུར་བསྐྱབ་ནས་མཛད་པ་
ལགས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ལོགས་དུ་མའི་རྒྱ་གཏེར་ཟབ་ཅིང་ཡངས་པ་ལ། །ལྷུང་དང་རྟོགས་པའི་
དམ་ཆོས་ཡོད་བཞིན་ལོར་བྱ་བཞེས་ནས་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས། །སྤྱི་བ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་མཆོག་གི་དངོས་
གུབ་འདོད་པའི་རེ་བ་སྟོང་མཛད་པ། །མཚུངས་སྒྲ་མེད་པའི་སྒྲ་མ་མཆོག་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་སོགས་

བཅུ་བའ་སྐྱོངས། །དེ་ཡང་མཐུ་ཆེན་དག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི། །ཐུགས་ཀྱི་སྐུ་མཆོག་བསྐྱེད་འཛིན་རབ་
 རྒྱལ་གྱི། །མཛད་འཕྱིན་རྣམ་ཐར་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བ་འདི། །སྤྱོད་མེད་ལེགས་པ་ཤེད་མཁས་པའི་ཡིད་སྤྱོད་
 བར། །པར་དུ་སྐྱུ་བ་པའི་བྱེད་པོ་དམ་པ་ནི། །ཀླུ་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་ཁམས་མཚུངས་པའི་གླིང་། །རིགས་
 རུས་ཆོ་འབྲངས་ཕུན་ཆོགས་དག་བའི་ཡུལ། །གང་ནས་འབྲུངས་ཏེ་བསོད་ནམས་མཆོན་ཡང་འཆང་། །
 །གཞོན་ཏུ་འུས་ནས་འཕགས་པའི་གྲ་སྤེར་ཞུགས། །འདུལ་བྱིམས་གཙང་ཞིང་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ནར་འབད། །
 །དེ་ནས་ལང་ཆོའི་སྤྲོད་པོ་རྒྱས་པ་བཞིན། །ཁྱི་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་ཉི་ཟེར་འོད་བརྒྱ་པས། །འདུམ་མཆོའི་ཁྲོད་
 །ནས་ཞབས་ཁྲིའི་པར་ལོ་ཤོད། །བསྐྱེད་བཀུར་ཞུ་བའི་གསེལ་དཔོན་མཆོག་ལ་བསྐྱེད་པས། །རྣམ་མང་ཟང་
 །ཟེར་ལོར་བསྐྱེད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྣམ་འབྱུང་འཛིན་རྟེན་ལྷན་པོའི་ཕྱིར་འཐོན་ཆོ། །རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་
 །འཕང་རྒྱུད་ན་ལུས། །རྣམ་ཀུན་ཆོས་ལ་འབྲུངས་ཤིག་རྫོང་འཛིན་པ། །མད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེད་ལོར་བུའི་
 །ཁང་བཟང་ནས། །ཆོས་སྤྱོད་པར་གྱི་སྤོ་འཕར་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། །ཡིག་བྲིས་སྤོབ་དཔོན་བསྐྱེད་འཛིན་པ་ད་
 །དཀར་སོགས། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་བྱུར་བཞོས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་མཁན། །བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་སྤོབ་བྱུར་བཅས་
 །པ་ཡི། །སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་གར་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པས། །འདིར་འབད་དག་ཆོགས་ཤིང་རྟའི་བཞོད་པ་
 །ཡིས། །བསྐྱེད་འཛིན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོའི་ཉིན་བྱེད་ནི། །པན་བདེའི་སྤང་བས་བདག་ཅག་ཐར་པའི་
 །ལམ། །འདྲན་པ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྟེན་སྤྱར་བར་སྐྱོབས། །རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་བྱེད་ཐུག་སྐྱུ་བ་སྤེ་ཡི། །
 །སྤྱོད་ཆེན་སྤྱུལ་སྤྱིའི་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །བྱ་སྤོབ་དད་པའི་འོད་དཀར་རབ་བརྒྱན་ནས། །ཆོས་ཀྱི་
 །བདུད་རྩིས་ཡོངས་ལ་བྱུང་བྱུར་ཅིག། །བྱུང་པར་ལྷན་ཅེའི་རྫོང་འཛིན་འཁོར་བཅས་ཀྱི། །ཆོ་བསོད་དཔལ་
 །འབྱོར་དབྱར་མཆོ་ཇི་བཞིན་རྒྱས། །ནད་མཆོན་ལུ་གའི་རྒྱུད་པ་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ཆོས་སྤྱིད་མཐར་རྒྱས་རྣམ་
 །མཁུན་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །ཡངས་པའི་ས་སྤྲོད་འཛིན་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འབྲུག་སྤྱོད་ཟབ་ལོར་སྤྱོད་ག། །
 །བསྐྱེད་གསུམ་རྣམ་དག་གཙང་མའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་འཕྲེང་མཛེས་པར་རབ་གཡོ་བས། །ཐོས་བསམ་སྤྱོད་
 །པའི་ཆར་རྒྱན་དལ་བུས་རྒྱ་མཆོར་འབབ་པའི་མཐུ་རུས་ལས། །ས་བཅུའི་འབྲས་སྤྱོད་གསུམ་ལྷན་སྤྱོད་
 །ཡོངས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །སྐུ་མཛྲ་ལམ། །

Published by

KMT Printing Press, P.O. Box 435 Phuentsholing,
Ph: 5-252480, 254107(F)
Head Office: P.O. Box 612, Thimphu, Bhutan
Ph: 2-323670, 325026, 324081(F)

